LAPPEE-JUKOLA

18.–19.6.2016

LOPPURAPORTTI

SISÄLLYS

KILPAILUNJOHTAJALTA ... 8
LAPPEE-JUKOLAN 2016 VISIO, ARVOT JA TAVOITTEET ... 11
JUKOLAN VIESTIN SANOMA 2016 ... 12
YLEISTÄ ... 13
Organisaatio, päätöksenteko ja allekirjoitusoikeudet ... 13
Tehtävät, vastuut ja valtuudet ... 14
Toimintojen rajapinnat ... 15
Lappee-Jukolan järjestelytoimikunnan yhteystiedot ... 15
Lappee-Jukola lukuina ... 16
Järjestelyjen aikataulu ... 17
Kilpailun aikataulu ... 19
AREENATUOTANTOVALIOKUNTA ... 20
Tavoitteet ja tehtävät ... 20
Vastuuhenkilöt ... 20
Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa ... 21
Aikataulu ... 21
Toimitsijatarve ... 22
Tehtäväkohtainen toteutuminen ... 23
Areenatuotannon toteutus ... 23
Äänentoisto ... 23
Kenttäkuulutus ... 23
Yle TV- Radioyhteistyö ... 24
Radion oppaat ... 25
TV-tuotanto ... 25
Varoittajat ... 26
Rastimanagerit ... 28
Puolustusvoimien rakentamat yhteydet ... 29
Online-varmistus ... 29
GPS-seuranta ... 29
Internet-lähetys ... 30
Screen-mainokset ... 31
Radiopuhelimet ... 32
Areenatuotannon Yhteenveto ... 33
IT-VALIOKUNTA ... 35
Tavoitteet ja tehtävät ... 35
Onnistumiset ... 35
Kehittämiskohteet ... 35
Vastuuhenkilöt ... 35
Aikataulu ... 36
Toimitsijatarve/rekrytointi ... 36

Teleoperaattorit ... 36
Tietoverkon suunnittelu ja rakentaminen ... 37
Työasemat, tulostimet ja muut IT-laitteet ... 38
Tulospalveluverkko ja kilpailudata ... 42
Maasto-online ... 45
Maalialueen online ... 49
Emit-teltta ... 51
Itkumuuri ... 55
Tulostuspalvelu ... 56
KARTTA- JA RATAVALIOKUNTA ... 61
Kartta- ja ratavaliokunnan tavoitteet ja tehtävät ... 61
Vastuuhenkilöt ... 61
Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa ... 61
Aikataulu ... 63
Henkilöstö tehtävittäin ... 65
Kartta- ja ratasuunnittelun lähtökohdat ... 66
Kartta- ja ratavaliokunnan tehtävät ... 67
Valiokunnan alkuvaiheen työt ... 67
Ratamestareiden tutustuminen aiempiin Jukoloihin ... 69
Venlojen viesti ... 70
Jukolan viestin radat ... 74
Hajontojen tekeminen ... 83
Karttojen paino ... 83
Karttojen käsittely ... 84
Jukolan Viestin leimasimet (epost) ... 87
Itkumuuri ja ratamestariryhmän yhteyshenkilö ... 88
Rastipukit ... 89
Rastien kilpailunaikainen valvonta ... 91
Juomapaikat ... 97
Viitoitukset ... 101
Sillat maastossa ... 101
Harjoituskartat ja harjoitukset ... 102
Mallisuunnistus ... 102
Venlojen Viestin ja Jukolan Viestin Rastit ... 103
Kenraaliharjoitus ... 104
Ratavalvonta ... 104
Lopuksi ... 106
KENTTÄ- JA HUOLTOVALIOKUNTA ... 108
Tavoitteet ja tehtävät ... 108
Vastuuhenkilöt ... 108
Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa ... 108

Aikataulu ... 111
Toimitsijatarve ... 111
Tehtäväkohtainen suunnitelma ja toteutus ... 111
Rakentaminen ja purkutyöt ... 111
Sähköhuolto ... 113
Vesihuolto ... 114
Jätehuolto ... 114
Sisäiset huoltokuljetukset ... 115
Sauna ja pesupaikka ... 115
Suunnittelu ... 117
Rakentaminen ... 117
Onnistumiset ja kehitettävää: ... 121
KILPAILUVALIOKUNTA ... 122
Tavoitteet ja tehtävät ... 122
Vastuuhenkilöt ... 122
Aikataulu ... 122
Toimitsijatarve ... 123
Rekrytointi ... 123
Kenraaliharjoitus keskiviikkona 15.6.2016 ... 124
Varustetarkastus ja emit-nollaus ... 128
Lähtö ... 130
Vaihto ... 134
Maali ... 137
Tulostaulu ... 139
ADT ... 141
LIIKENNE- JA TURVALLISUUSVALIOKUNTA ... 144
Vastuuhenkilöt ... 144
Liikenne ja pysäköinti ... 145
Suunnitelmat ja luvat ... 145
Ajo- ja pysäköintiluvat ... 146
Henkilöstön rekrytointi ... 146
Pysäköintialueet ... 146
Linja-autovuoro Lappenranta – kilpailukeskus – Lappeenranta ... 148
Linja-autovuoro Vainikkala – kilpailukeskus – Vainikkala ... 149
Haasteet ... 149
Järjestyksenvalvonta ... 149
Pelastustoimi ... 150
Tavoitteet ... 150
Toteutus ... 150
Työ ja tehtävät ... 151
Pohdinta ... 152

Ensiapu ... 152
Tavoitteet ... 152
Tehtävät ... 153
Vastuuhenkilöt ... 153
Aikataulu ... 153
Toimitsijat ja rekrytointi ... 154
Henkilöstön koulutus ja tiedottaminen ... 155
Kenraaliharjoitus ... 156
Tilat ja varustus ... 157
Potilaat ja hoito ... 159
Kuljetukset ja potilaiden maastoevakuointi ... 160
Viranomaisyhteistyö ... 161
Rajapinnat ... 161
Viestiliikenne ... 162
RAVINTOLAVALIOKUNTA ... 164
Tavoitteet ja tehtävät ... 164
Vastuuhenkilöt ... 165
Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa ... 165
Aikataulu ... 166
Toimitsijatarve ... 166
Ravintolamaailman tilat ... 167
Kalusto ja laitteet ... 169
Tarvikkeet ... 169
Sopimukset ja yhteistyökumppanit ... 169
Ateriavaihtoehdot ja toteutuneet annosmäärät ... 170
Vastuualuekohtaiset huomiot ... 170
Kutsuvierasravintola ja mediateltta ... 170
Kahvila ... 170
Jäätelökioskit ... 171
Kisaravintola ... 171
Toimitsijaravintola ... 173
Grillit ... 173
Mallasrasti ... 174
Yleiset havainnot ... 177
TALOUS- JA MARKKINOINTIVALIOKUNTA ... 178
Vastuuhenkilöt ... 178
Markkinointi ... 178
Tavoitteet ja tehtävät ... 178
Yhteistyökumppanuudet ... 178
Kauppapaikat ... 179
Muu näkyvyys ... 179

Osallistuja- ja tapahtumamarkkinointi ... 180
Rajapinnat muiden valiokuntien kanssa ... 180
Kehitysehdotuksia ... 180
Taloushallinto ... 181
Rahahuolto ... 181
Rahahuollon tehtävä ... 181
Toiminnan suunnittelu, aikataulut ja toteutus ... 181
Toimitsijatarve ... 182
Rahahuolto lukuina ... 183
Onnistumiset ja kehityskohteet: ... 183
Jukola-kauppa ... 184
Jukola-kaupasta yleisesti ... 184
Työjako ja talkoolaiset ... 185
Myyntimäärät ... 186
Huomioita ... 186
TOIMISTOVALIOKUNTA ... 187
Tavoitteet ... 187
Vastuuhenkilöt ... 187
Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa ... 187
Toimistovaliokunnan aikataulu ... 187
Kilpailutoimisto ... 189
Kilpailuinfo ... 194
Joukkuemateriaali ja palautuskartat ... 197
Majoitusinfo ... 200
Vuokrattavat Emit-kortit ... 202
Toimitsijat ... 203
Henkilöstöhallinta ja rekrytointi ... 203
Toimitsijoiden palvelupiste ... 207
Kutsuvierastoimminnot ... 212
Ohjelmatoiminnot ... 214
Ohjelmalava ... 214
Lastenmaailma ... 218
Metsäkirkko ... 223
Lappee-Jukolan ilme ... 223
VIESTINTÄ ... 228
Tavoitteet ja tehtävät ... 228
Vastuuhenkilöt ja tiimit ... 228
Aikataulu ... 228
Henkilöstö ja rekrytointi ... 229
Uutistuotanto ... 230
Some ... 231

Kääntäjätiimi ... 235
Kuvatuontanto ... 235
Kuvaajaopastus ... 236
Mediakeskus (teltta) ... 237
Mediainfo ... 239
Median akkreditointi ... 241
Palaute mediapalveluista ... 242
Lehdistöyhteydet ... 243
JUKOLA.COM ... 243
Lappee-Jukolan ilme ... 243
Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa ... 244
Markkinointiviestintä ... 244
Tilanne- ja kriisiviestintä ... 245
YMPÄRISTÖVALIOKUNTA ... 246
Ympäristövaliokunnan kokoonpano ... 246
Aikataulu ... 246
Ympäristövaliokunnan keskeisimmät tehtävät ja tavoite ... 246
Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa ... 247
Ympäristösuunnitelma ... 248
Luontoselvitys ... 248
Luvat ja ilmoitukset ... 249
Sidosryhmäyhteistyö ... 250
Onnistumisia ... 250
Kehittämiskohteita ... 250
TIIVISTELMÄ PUOLUSTUVOIMIEN TUKI LAPPEE-JUKOLALLE ... 251
Yleistä ... 251
Puolustusvoimien tuki ... 251
Puolustusvoimien näkyvyys ... 251
Kalustonäyttely ... 251
Lähtölaukaus ... 251
Nimikko-osuus ... 251
Mainokset ... 252
Yhteenveto ... 252
LIITTEET ... 253

KILPAILUNJOHTAJALTA

Lappeen Riennolle myönnettiin Jukolan viestin 2016 järjestelyoikeudet marraskuussa 2011. Halusimme hyvin järjestetyllä tapahtumalla antaa näytön osaamisestamme ja organisaatiomme toimivuudesta koko suunnistavalle Suomen kansalle ja ulkomaalaisille osallistujille sekä kaikille tapahtuman seuraajille. Nimesimme tapahtumamme Lappee-Jukolaksi, jolla halusimme korostaa paikallista identiteettiä. Lappeenrannan historiassa entisellä Lappeen kunnalla on ollut merkittävä rooli, mistä seuramme Lappeen Riennon nimikin on lähtöisin. Nykyisen Lappeenrannan kaupungin taajama sijaitsee entisen Lappeen kunnan Saimaan vesistön rannassa.

Kun saimme kesäkuussa 2015 Paimiossa viestikapulan järjestelyistä, otimme samalla kunniakkaan vastuun järjestää Jukolan viesti tukeutuen paikallisen osaamisen lisäksi koko Jukola brändin osaamisen kehittämiseen. Tärkeimpänä tavoitteena Lappee-Jukolalla oli vaalia Jukolan viestin vuodesta 1949 alkanutta perinnettä maailman parhaan suunnistuskilpailun järjestämisessä. Tämä oli mahdollista ainoastaan järjestelykoneistossa mukana olevien aktiivien ja talkoolaisten mittaamattomalla ja intohimoisella työ- ja talkoopanoksella. Jukola on suuri talkooponnistus, mutta samalla ikimuistoinen elämys vapaaehtoisille Jukolan tekijöille.

Taustayhteisöjen ja suunnistajien palautteen myötä Lappee-Jukola jää historiaan monessa mielessä ja moni asia muuttuu. Radat ja kilpailukeskus saivat kiitosta. Sateinen sää teki suunnistussuorituksista etenkin yöllä vaativimpia. Televisiolähetykset toimivat myrskystä huolimatta ja niitä seurattiin ennätyksellisen paljon. Peltoparkit jäänevät historiaan.

Lappeen Riennon päätavoitteena Jukolan järjestämisessä oli mahdollistaa seuran toiminnan ja rakenteiden kehittäminen, mikä on mahdollista Jukolan tuotolla. Muita tavoitteita olivat osaamisen kehittäminen, seuran talkoo- ja henkisten resurssien kehittäminen, alueen lajikulttuurin ja harjoitusmahdollisuuksien kehittäminen sekä Lappeen Riennon yhteistyösopimusten jatkumo Lappee-Jukolan jälkeen. Muut tavoitteet toteutuivat paitsi päätavoite, Lappee-Jukolan taloudellinen tuotto.

Lappee-Jukolan sää oli katastrofaalinen: myrskysade alkoi lauantaina klo 12 ja päättyi sunnuntaina klo 12. Aurinko pilkahti sunnuntaina klo 14. Sään johdosta yleisöä oli ratkaisevasti vähemmän ja yleisöä oli paikan päällä lauantaina vähemmän aikaa. Sunnuntaina ei ollut yleisöä. Suunnistajat kävivät suunnistamassa, vaihtoivat kuivat vaatteet ja lähtivät katon alle katsomaan Lappee-Jukolan TV-lähetystä. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että ani harva käytti järjestäjien palveluja. Laskelmiemme mukaan Lappee-Jukolalta jäi 0,4 – 0,5 miljoonaa euroa myyntituloja saamatta. Karkeasti laskettuna 15 000 puuttuvaa ihmistä kerrottuna 30 eurolla tekee em. summan. Lisäksi sääoloista johtuen jouduimme maksamaan lisäkorvauksia maanomistajille ja tiestön haltijoille. Kilpailunumeroiden ”sulaminen” vesisateessa on aiheuttanut korvausvaatimuksia osuusisänniltä näkymättömien mainosten vuoksi.

Tällaista katastrofia ei Jukolan historia tunne. Vuonna 1981 Kytäjän ”kura” Jukolassa järjestelyjen kustannusrakenne ei ollut nykyisenlainen. Lappee-Jukolan menot olivat yli miljoonan. Järjestävä seura Lappeen Riento ei ole määritellyt Jukolan järjestelytasoa eikä kustannusrakennetta vaan kustannusrakenne on syntynyt pikkuhiljaa vuosikymmenien saatossa Jukola ”classin” järjestelytason mukaiseksi. Käytännössä siis brändi ja taustayhteisöt ovat määritelleet menojen suuruuden.

Jukolan järjestelyissä on syntynyt henki, jossa jokainen järjestäjä pyrkii kehittämään asioita entistä paremmaksi. Tämän johdosta Jukolan viesti on maailman parhaiten järjestetty viestisuunnistustapahtuma. Vaikka pääosa Jukolan eteen tehdystä työstä on talkootyötä, silti eri palvelujen kehittäminen synnyttää lisäkustannuksia. Lappee-Jukola kehitti monissa valiokunnissa eri asioita, mikä käytännössä tarkoitti sitä, että palvelut kestivät myrskysään. Tulospalvelun ja areenatuotannon entistä korkeampi palvelutaso mahdollisti tiedon- ja kuvanvälityksen.

Tätä kirjoitettaessa Lappee-Jukolan järjestelyt ovat menossa huomattavaan tappiolliseen taloudelliseen tulokseen. Taustayhteisöjen ja Lappee-Jukolan yhteistyönä on kuitenkin otettu tavoitteeksi saada tappiot minimoitua, mikä sekin on erittäin huono tilanne järjestävän seuran kannalta. Tulevaisuudessa oleellinen asia on Jukolabrändin riskienhallinta, johon on luotava järjestelmä. Jokaisen uuden Jukolajärjestäjän asiantuntijat ovat kritisoineet hankkeen kustannusrakennetta, mitä taustayhteisöt eivät ole huomioineet. Jukolan taloudellinen tuotto on ollut sillä tasolla, että asiaa ei ole otettu todesta. Taloudellinen riski realisoitui Lappee-Jukolan kohdalla täydellisesti, koska Jukolan tuotto järjestäjän osalta perustuu tapahtumaviikonlopun myyntiin. Suurin osa etukäteen saaduista tuloista mm. yhteistyökumppanien tulot ja järjestäjien osuus osanottomaksuista eivät kata menoja.

Tapahtumaviikonlopun voittajia olivat alueen majoituspaikat ja marketit, mistä kisavieraat ostivat evästä majapaikkoihinsa. Tapahtumapaikalla kauppiaat olivat tyytyväisiä, koska ihmiset olivat kauppateltoissa katsomassa kilpailua ja tekivät ostoksia. Suunnistus lajina sai erityistä lisähuomiota ja sympatiaa Lappee-Jukolan seuraamisen painottuessa TV-lähetyksiin.

Suomessa keskimäärin isoissa kesätapahtumissa joka viides vuosi sataa vettä eli on huono keli ja järjestäjät tekevät huonon taloudellisen tuloksen. Lappee-Jukolan kaltainen sää ja katastrofaalinen taloudellinen tulos osuvat kohdalle erittäin harvoin, aikajana voidaan laskea kymmenissä vuosissa. Ilmastonmuutos Suomessa on menossa kosteampaan suuntaan ja sään ääri-ilmiöt lisääntyvät.

Lappee-Jukola palkkasi ensimmäisenä Jukolajärjestäjänä markkinointipäällikön 1.4.2014 – 31.12.2015 väliseksi ajaksi, mihin hankimme ulkopuolisen rahoituksen. Lisäksi palkkaväkeä oli pääsihteeri vajaan vuoden ja toimistoapulainen keväällä 2016. Lappee-Jukola teki toimitsijoiden määrässä ennätyksen, toimitsijarekisterissä oli 2016 nimeä. 17 576 ilmoittautunutta suunnistajaa on Sisä-Suomessa järjestettyjen Jukolan viestien osanottajaennätys.

Työtä Lappee-Jukolaan tehtiin yli seitsemän vuoden ajan. Olimme erityisen onnekkaita saatuamme tekijöiksi ja yhteistyökumppaneiksi asiansa osaavia ja tapahtuman tekemisestä innostuneita ihmisiä mittavan joukon. Haluan osoittaa suuret kiitokset kaikille mukana olleille ja toivottaa tuleville Jukoloille onnea, tekemisen iloa ja menestystä Jukolan viestin kehittämiseen ja perinteen vaalimiseen.

Kiitokset Lappee-Jukolan toteutukseen osallistuneille yhteistyökumppaneille: Lappeenrannan kaupungille, Puolustusvoimille, osuusisännille, myynti- ja esittelypaikan vuokranneille, YLE:lle ja TVtuotantoyhtiölle sekä muille yhteistyökumppaneille, maanomistajille ja viranomaistahoille tuesta ja erinomaisesta yhteistyöstä.

Oli upeaa nähdä jälleen kerran Jukolan ainutkertainen tunnelma vapaaehtoisten järjestäjien, kilpailijoiden, yleisön, taustayhteisöjen, yhteistyökumppaneiden ja kutsuvieraiden välillä.

Lappeenrannassa 14.10.2016

Juha Heimala

Juha Heimala
Kilpailunjohtaja

LAPPEE-JUKOLAN 2016 VISIO, ARVOT JA TAVOITTEET

Visio

Järjestämme niin kilpailullisesti kuin muiltakin osin onnistuneen suunnistus- ja kesätapahtuman. Tarjoamme kaikille suunnistajille ikimuistoisen elämyksen Lappeen korpimetsissä ja luonnon helmaan toteutetussa kilpailukeskuksessa. Kilpailukeskus toteutetaan siten, että ihminen on keskiössä eli palvelut sijoitetaan ihmisen ympärille. Voitosta kilvoitteleville joukkueille tarjoamme riittävän vaikeat radat antaen samalla muulle kaiken kansan suurelle suunnistajajoukolle mahdollisuuden kokea onnistumisen nautinto rastien löytämisessä. Korostamme suunnistusta koko kansan erityisen rentouttavana tykyliikuntamuotona, sekä ympäristöystävällisenä lajina. Tuomme esiin Lappeenrannan ja Etelä-Karjalan maakunnan identiteettiä järjestelyjen joka vaiheissa.

Arvot

- ympäristö- ja luontoarvojen vaaliminen kaikessa toiminnassa
- Jukolan perinteet ja arvokkuus
- kilpailullisuus ja tasapuolisuus
- kilpailujärjestelyjen sujuvuus, täsmällisyys ja sitoutuneisuus
- kansainvälisyys
- järjestelykoneiston ystävällisyys sekä palvelualttius

Muut tavoitteet

- Tarjota vaativan kilpailun lisäksi suunnistajille ja suurelle yleisölle houkutteleva kilpailu- ja kokoontumispaikka, jossa viihdytään ja nautitaan yhdessäolosta ja kilpailusta.
- Luoda järjestäjien, alueen asukkaiden ja maanomistajien sekä eri yhteistyötahojen välille hyvä yhdessä tekemisen henki.
- Toteuttaa kilpailu huomioiden erityisesti luonto- ja ympäristöasiat kaikkien valiokuntien toiminnassa.
- Tuoda esille Etelä-Karjalan maakunnan moninaisuus ja mahdollisuudet markkinoimalla valtakunnallisesti alueen palveluja, yrityselämää, luontoa ja historiallisia arvoja yhteistoiminnassa paikallisten ja seutukunnallisten toimijoiden kanssa.
- Saada aikaan taloudellista tuottoa Lappeenrannan ja Etelä-Karjalan maakunnan talouselämälle, yhteisöille ja kilpailun järjestäjäseuralle.
- Järjestelyjen yleistavoitteena on keskittyä palvelujen tuottamiseen jokaisella sektorilla ”Jukola-class” tyylin mukaisesti.

JUKOLAN VIESTIN SANOMA 2016

Lappee-Jukolan sanoman kohteena oli Bioenergia ry. Sanoman vastaanotti Bioenergian aluejohtaja Hannu Salo. Sanoman laati Seppo Väli-Klemelä. Sanoma alla:

”Avara on kantoinen aho, mutta kauemmas sen reunoja ei kuitenkaan näe sun silmäs; sillä idässä, etelässä, lännessä sulkevat metsät sun silmäsi alan ja pohjosessa korkea vuori. Mutta jos astut tämän vuoren harvoilla kuusilla kruunatulle harjanteelle, niin kantaapa silmäsi etäälle kohden kaikkia ilmoja.”

Kansalliskirjailijamme Aleksis Kivi kuvaa teoksessaan Seitsemän Veljestä useissa kohdin luontomme monimuotoisuutta.

Luontomme antaa meille monia mahdollisuuksia kehittää energiatalouttamme uusiutuvien kotimaisten energiamuotojen käyttöön. Bioenergia ry:n tavoitteena on synnyttää uusia työpaikkoja ja torjua ilmastonmuutosta viisaasti edistämällä kotimaisten polttoaineiden käyttöä energiatuotannossa.

Viedessämme viestiämme läpi hämyisän kesäyön maamme kaakkoiskulmilla Raipon Laivavuoren rinteillä olemme halunneet kohdistaa viestimme suomalaiselle bioenergialle ja kiinnittää huomiota metsiemme monipuolisiin käyttömahdollisuuksiin sekä vaalia suomalaisen luonnon ainutlaatuisuutta.

Lappeenrannassa 19. päivänä kesäkuuta 2016

Jukolan Viestin suunnistajat

YLEISTÄ

Organisaatio, päätöksenteko ja allekirjoitusoikeudet

Jukolan viestin tuotemerkin omistaa Kaukametsäläiset ry. Järjestelyissä opastaa ja niitä valvoo Jukolan johtoryhmä, jossa ovat edustajat Kaukametsäläisistä, Suunnistusliitosta ja Puolustusvoimista. Se myönsi Jukolan viestin järjestelyoikeudet Lappeen Riennolle 12.11.2011. Järjestelysopimus on allekirjoitettu 24.5.2014.

Lappee-Jukolan järjestämisoikeus ja -vastuu oli Lappeen Riento ry:llä, joka on vuonna 1919 perustettu Etelä-Karjalainen urheiluseura. Lappeen Riento koostuu hiihto-, suunnistus- ja jääurheilujaostoista sekä kyläosastoista. Järjestelyjä varten on muodostettu Lappee-Jukola 2016 järjestelyorganisaatio, johon kuuluivat kaikkien valiokuntien vastaavat ja heidän varahenkilönsä. Järjestelyorganisaation kokouskutsut toimitettiin myös kilpailun valvojille sekä johtoryhmälle, joilla on osallistumisoikeus kokouksiin. Muistiot talletettiin yhteiseen pilvipalveluun dropboxiin.

Järjestelytoimikunnan apuna toimi johtovaliokunta. Johtovaliokuntaan kuuluvat kilpailunjohtaja, talous- ja markkinointipäällikkö, henkilöstöpäällikkö ja pääsihteeri sekä heidän kutsumansa henkilöt. Johtovaliokunnan tehtävänä oli asioiden valmistelu ennen järjestelytoimikunnan kokousta, käytännön johtaminen ja pikaisten asioiden käsittely. Johtovaliokunnan sihteeri oli pääsihteeri. Johtovaliokunnan kokous pidettiin viikkoa ennen järjestelytoimikunnan kokousta. Dropboxissa oli kaikkien kokousten yhteinen aikatauluexel, johon pyrittiin merkitsemään kaikkien valiokuntien kokoukset riittävän vuorovaikutuksen takaamiseksi. Valiokuntien keskeiset henkilöt olivat vastuussa riittävästä vuorovaikutuksesta valiokuntien kesken.

Järjestelytoimikunnan tehtävänä oli hoitaa Lappee-Jukolan järjestelyt, vahvistaa toimintasuunnitelma, nimittää organisaatioon tarvittavat jäsenet, laatia tarvittavat suunnitelmat sekä loppuraportti. Järjestelytoimikunnan tehtävänä oli myös valvoa ja ohjata laadittujen suunnitelmien toteutumista ja sujuvuutta. Kilpailun johtaja oli järjestelytoimikunnan puheenjohtaja. Järjestelytoimikunnan kokouksista pidettiin muistioita, jotka vietiin dropboxiin. Valiokuntien kokouksista tehtiin myös muistiot, jotka talletettiin dropboxiin.

Organisaatio

Organisaatio oli rakennettu Lappee-Jukolan tarpeiden mukaan. Organisaation rakenteessa oli otettu huomioon saatavilla olevat henkilöt, heidän erityisosaamisensa sekä ajankäyttömahdollisuutensa. Henkilöt olivat yhteistyökykyisiä sen lisäksi, että he omasivat vastuualueensa hoitamiseen tarvittavat taidot. Poikkeuksena edellisten Jukolan organisaatioihin oli se, että Lappee-Jukola oli palkannut talous- ja markkinointipäällikön 1.4.2014 alkaen.

Valiokuntien vetäjiä rekrytoitiin järjestelyiden edetessä, jonka jälkeen he aloittivat valiokuntiinsa eri toiminnoista vastuullisten henkilöiden rekrytoinnin. Valiokuntien aktiivinen työskentely on alkanut vuoden 2013 aikana. Valiokuntien vetäjät ovat rekrytoineet lähityöntekijöikseen tuntemiaan vastuualueiden ammattilaisia ja niin työvoiman saaminen jatkui organisaatiotasoilla alaspäin. Apuna on käytetty 2014 kesällä avattua toimitsijarekisteriä, joka palveli hyvin myös ammattilaisten rekrytoinnissa. Henkilöstöpäällikkö nimettiin syksyllä 2014 toimitsijarekisterin vastuuhenkilöksi, jolla varmistettiin rekrytointien sujuvuus. Pääsääntöisesti valiokuntien

vetäjiksi on valikoitunut henkilöitä, joilla ei ole vastuutehtäviä Lappeen Riennon toiminnassa. Tällä taataan seuratoiminnan jatkuvuus.

Kaavio: Lappee-Jukolan järjestelytoimikunnan organisaatio.

Kaukametsäläiset ja johtoryhmä ovat nimenneet valtakunnallisen asiantuntijaryhmän muutamille Jukolan Viestin tärkeimmälle osa-alueelle. Heidän tehtävinään on olla ohjaamassa valiokuntia kisajärjestelyissä oikeaan suuntaan ja avustaa päätöksenteossa.

Jouni Aaltonen	Tulospalvelun ulkoiset liitynnät
Pasi Jokelainen	Kartat
Arto Voutilainen	Kaukametsäläisten internetpalvelut
Timo Kokko	Tuloslaskenta ja elektroninen Leimaus
Niko-Petteri Salo	Tuloslaskenta ja elektroninen leimaus
Niina Liukkonen	Ravintolapalvelut
Hannu Peltonen	Langattomien yhteyksien kehittäminen

Lappee-Jukolan valiokuntien tehtävävastuullisille nimettiin varamies, joka oli selvillä suunnitelmista ja tehdystä työstä niin, että hän esteen sattuessa voi ottaa vaivatta nimetyn vastuuhenkilön tehtävät hoitaakseen. Suunnitelmien ja tehdyn työn hyvä dokumentointi auttoi tehtävien siirtymistä. Jatkuva dokumentointi helpotti myös tapahtuman jälkeen loppuraportin tekemistä.

Tehtävät, vastuut ja valtuudet

Jukolan järjestäminen on Lappeen Riennossa määritelty omaksi projektikseen. Projekti taas määritteli kirjallisesti eri jäsentensä tehtäväalueen, vastuut ja valtuudet tämän toimintasuunnitelman mukaisesti.

Järjestelytoimikunta vastasi Lappee-Jukolan järjestämisestä Jukolan ohjeiden mukaisesti sekä yhteistyöstä Jukolan johtoryhmän kanssa. Kilpailunjohtaja toimi järjestelytoimikunnan puheenjohtajana ja siinä roolissa vastasi valvontasuunnitelman ja johtoryhmän asettamien aikataulujen noudattamisesta järjestelyjen aikana.

Lappeen Riennolla, taustayhteisöillä ja johtoryhmällä tuli olla täsmälleen sama tavoite: erinomainen Jukola, johon kilpailijat, yleisö, yhteistyökumppanit ja kaikki sidosryhmät ovat erinomaisen tyytyväisiä.

Jukolan viestin johtoryhmän vastuulla oli huolehtia tapahtuman vuosikymmeniä jatkuneen perinteen vaalimisesta. Lappee-Jukola oli yksi osa Jukolan viestien jatkumoa, ja se vahvisti omalta osaltaan positiivista julkisuuskuvaa, joka vuosien saatossa on muodostunut maailman parhaan suunnistustapahtuman tavaramerkiksi.

Toimintojen rajapinnat

Jukolassa on tuhansia tehtäviä. Ei ole itsestään selvää, kenelle mikäkin kuuluu. Senkin jälkeen, kun ”liikkuvat” toiminnot on jollekin nimetty, on paljon tehtäviä, jotka jo luonnostaan voivat kuulua usealle tai monia, joista ei ole oikein selvää, kenelle. Niinpä valiokuntien välillä on reaaliajassa käsiteltävä rajapinta-asioita, jotta tällaiset harmaalla alueella olevat toiminnot tulevat esiin ja määrätään jonkun vastuulle. Selvitettäviä rajapintoja on joka puolella, mutta erityisen paljon kilpailun varsinaisessa toteutuksessa.

On myös muistettava dokumentoinnin tärkeys. Valiokuntien on huolehdittava tiedon siirrosta paitsi oman valiokuntansa sisällä, myös varmistettava, että tieto siirtyy muille valiokunnille.

Lappee-Jukolan järjestelytoimikunnan yhteystiedot

Tehtävä/vastuu	Henkilö	Puhelin	sähköposti
Kilpailunjohtaja	Juha Heimala	040 015 2047	juha.heimala@jukola.com
Talous- ja markkinointivaliokunta	Harri Kauranen	040 055 3488	harri.kauranen@jukola.com
Pääsihteeri / toimistovaliokunta	Tuija Tavia	044 238 7210	tuija.tavia@jukola.com
Henkilöstöpäällikkö	Irmeli Lallo	050 412 1290	irmeli.lallo@jukola.com
Areenatuotantovaliokunta	Jouni Penttilä	040 539 2813	jouni.penttila@jukola.com
IT-valiokunta	Panu Karhu	050 353 3526	panu.karhu@jukola.com
Kartta- ja ratavaliokunta	Ari Torniainen	040 085 2887	ari.torniainen@jukola.com
Kenttä- ja huoltovaliokunta	Seppo Kylliäinen	040 075 6743	seppo.kylliainen@jukola.com
Kilpailuvaliokunta	Jukka Mursinoff	040 527 0218	jukka.mursinoff@jukola.com
Liikenne- ja turvallisuusvaliokunta	Antero Pennanen	040 840 1442	antero.pennanen@jukola.com
Ravintolavaliokunta	Elina Särmälä	040 827 4667	elina.sarmala@jukola.com
Viestintävaliokunta	Antti Nousiainen	040 724 3935	antti.nousiainen@jukola.com
Ympäristövaliokunta	Matti Maasjärvi	040 178 0889	matti.maajarvi@jukola.com
Jukolan johtoryhmä	Juhani Sihvonen	045 773 19462	juhani.sihvonen@jukola.com
Kilpailun valvoja	Heikki Peltola	050 511 3957	heikki.peltola@jukola.com
Ratavalvoja	Pekka Pulkkinen	040 055 9640	pp.bodytime@gmail.com
Suunnistusliitto	Petteri Palmi	044 517 7620	petteri.palmi@jukola.com
Puolustusvoimat	Risto Kolstela		risto.kolstela@mil.fi
Puolustusvoimat, varahlö	Jouni Lipponen	0299818181	jouni.lipponen@mil.fi
Maasotakoulu	Jari Kivelä	029 946 0721	jari.kivela@mil.fi

Lappee-Jukola lukuina

- 1 464 ilmoittautunutta seuraa/yhteisöä, 1 716 Jukola-joukkuetta, 1 391 Venla-joukkuetta ja yhteensä 17 576 kilpailijaa
- ilmoittautuneita joukkueita 25 maasta
- 115 000 painettua kilpailukarttaa (vai 60 000?)
- Jukolan viestin kokonaispituus 83,8 km, voittoaika 8:03:46, vauhti 5,47 min/km
- Venlojen viestin kokonaispituus 28,9 km, voittoaika 3:06:04, vauhti 6,30 min/km
- rasteja maastossa 153 kpl
- 41 asiakasta varakarttapisteellä
- noin 400 asiakasta itkumuurilla
- 310 potilasta ensiavussa
- 11 osuusisäntää ja noin 70 muuta yhteistyökumppania
- 110 kannettavaa tietokonetta
- 1957 rekisteröitynyttä talkoolaista
- 782 kutsuvierasta
- 1 243 telttapaikkaa
- 380 järjestäjän pystyttämää majoitustelttaa
- 200 tuulisuojapaikkaa
- 67 seurabussia
- 333 matkailuajoneuvoa
- 300 kemiallista käymälää eli bajamajaa
- 90 suihkua
- 605 m^3 vettä
- vesijohtoa 2 100 m
- koivuklapeja 17 m^3
- noin 9 000 saunojaa
- noin 250 kävijää metsäkirkossa
- 174 akkreditoitunutta toimittajaa

Järjestelyjen aikataulu

2011	
12.11.2011	Järjestelyoikeus 2016 Jukolan viestiin Lappeen Riennolle
2012	
19.–20.6.2012	Valio-Jukola
9.–10.11.2012	Jukola-kokous Jämsässä
2013	
15.–16.6.2013	Jämsä-Jukola
8.–9.11.2013	Jukola-kokous Kuopiossa
2014	
7.4.2014	Järjestelytoimikunnan kokous #1
24.5.2014	Järjestelysopimuksen allekirjoitus
14.–15.6.2014	Kuopio-Jukola
27.10.2014	Järjestelytoimikunnan kokous #2
21.–22.11.2014	Jukola-kokous Turussa
2015	
15.3.2015	Järjestelytoimikunnan kokous #3
20.4.2015	Järjestelytoimikunnan kokous #4
1.6.2015	Järjestelytoimikunnan kokous #5
3.8.2015	Järjestelytoimikunnan kokous #6
31.8.2015	Järjestelytoimikunnan kokous #7
12.10.2015	Järjestelytoimikunnan kokous #8
7.11.2015	Jukola-kokous Lappeenrannassa
2016	
11.1.2016	Järjestelytoimikunnan kokous #9
15.2.2016	Järjestelytoimikunnan kokous #10
21.3.2016	Järjestelytoimikunnan kokous #11
25.4.2016	Järjestelytoimikunnan kokous #12

30.5.2016	Järjestelytoimikunnan kokous #13
15.6.2016	Lappee-Jukola kenraaliharjoitus
18.–19.6.2016	Lappee-Jukola
15.8.2016	Järjestelytoimikunnan kokous #14
19.8.2016	Talkoolaisjuhla
29.10.2016	Jukola-kokous Joensuussa

Kilpailun aikataulu

Perjantai 17.6.2016

10:00	Kilpailukeskus ja info avataan
18:00	Joukkueiden juoksujärjestykset jätettävä viimeistään
22:00	Info suljettiin

Lauantai 18.6.2016

7:00	Info avattiin
13:00	Venlojen viestin 1. osuuden sisäänmenoportti avataan
14:00	Venlojen viestin lähtö
n. 17:00	Venlojen viestin voittaja maalissa
18:30	Venlojen viestin vaihto suljetaan
18:45	Venlojen viestin uusintalähtö
22:00	Venlojen viestin maali suljetaan
22:00	Jukolan viestin 1. osuuden sisäänmenoportti avataan
22:47	Aurinko laski
23:00	Jukolan viestin lähtö

Sunnuntai 19.6.2016

3:30	Aurinko nousi
n. 7:00	Jukolan viestin voittaja maalissa, Jukolan viestin sanoman lukeminen
8:45	Jukolan viestin vaihto suljettiin
9.00	Jukolan viestin yhteislähtö: 7. osuus
9:20	Jukolan viestin yhteislähtö: 2. - 6. osuus
15:00	Jukolan viestin maali suljettiin
16:00	Kilpailukeskus ja info suljettiin

AREENATUOTANTOVALIOKUNTA

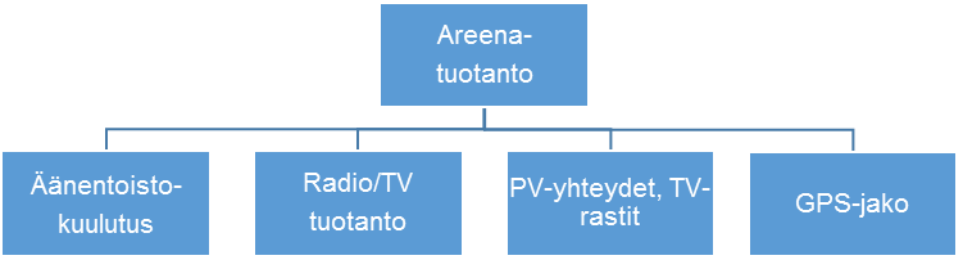

Tavoitteet ja tehtävät

Tavoitteet

Areenatuotannon tehtävänä oli tarjota ajantasaista, paikkansapitävää, asiantuntevaa ja viihdyttävää tietoa kilpailusta ja tapahtumasta.

Tehtävät

Elävän kuvan tuottaminen televisioon, screeneille ja internetiin:

- Kuvausrastien suunnittelu yhteistyössä ratamestariryhmän ja TV-tuotantoyhtiön kanssa.
- Maastoon tarvittavien kaapelointiyhteyksien suunnittelu yhdessä Puolustusvoimien kanssa.
- TV-tuotannon ja Ylen kaluston sijoittelu, TV-tuotannon ja Ylen tukeminen, tekniset tarpeet sekä rakenteiden suunnittelu kilpailukeskuksessa yhdessä kenttävaliokunnan kanssa.

Äänituotanto kilpailukeskukseen:

- kilpailukuulutus
- äänentoisto
- taustamusiikki kuulutuksen käyttöön

Ylen radiolähetysten avustaminen ja tukeminen.

Vastuuhenkilöt

Tehtävä/vastuu	Henkilö	Puhelin	Sähköposti
Areenatuotantopäällikkö	Jouni Penttilä	040 539 2813	jouni.penttila@pp1.inet.fi
Radio - TV-tuotanto	Juha Junnonen	040 545 7369	juha.junnonen@pp.inet.fi
Varoittajat / Ratayht.	Heikki Pusa	044 260 6143	heikki.pusa@voimapaikka.fi
Päävaroittaja	Jukka Mäki-Kuhna	040 080 8468	jukka.maki-kuhna@pp.inet.fi
PV-yhteydet, TV-rastit	Ari Jussila	040 847 5738	arska@wippies.fi
Äänentoiston tekniikka	Timo Vaske	0405569162	timovaske@suomi24.fi
GPS-laitteiden jako	Jyrki Auronen	040 526 5691	jyrki.auronen@lappeenranta.fi
Screen - mainokset	Leena Tynninen	0408378700	leena.tynninen@lut.fi

Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa

Kartta- ja ratavaliokunta: TV-kuvausrastien suunnittelu ja rakentaminen, kaapelireittien, GPS-seurannan suunnittelu, online-rastien, varoittajatoiminnon, työkarttojen, kuvausrastien rakentaminen ja suunnittelu, ratamestari-infon järjestelyt.

Kenttävaliokunta: Kilpailukeskusrakentaminen, kuulutuskontit (sähköt, jäähdyttimet, pöydät, valot, kaihtimet), studio (sähköt, valaistus lämpö), areenatuotantoalue, kamerapaikat, tarvikehankinnat, aggregaatit, akut, sähköverkon suunnittelu ja toteutus, kuvauslavat, kaapelireitit, nosturit, radiopuhelimet, WC:t, ajoneuvot, tauko- ja varustekontit, ohjelmalavan kuulutuksen sähkötarpeet.

IT-valiokunta: TV-online-rastien kaapelireittien suunnittelu, rastien varustus ja rakennus, TV-online-rastin varmistustoiminnot, kaapelireitit maasto ja kilpailukeskus, tietokoneet kuuluttamo, TV-selostamot, GPS-tila, ohjelmistot, tulostimet, online-väliaikaseuranta, GPS-seuranta, online-rastien miehitys, internet-lähetys.

Viestintävaliokunta: Mediahenkilökortit ja mediahenkilökunnan kulun suunnittelu, median akkreditointi ja catering, mediacenterin äänentoisto ja kuulutus, haastattelut mediacenterissä, internet-lähetys.

Kilpailuvaliokunta: Areenatuotannon toimintojen suunnittelu kilpailukeskuksessa, lähtöjen kuulutus, ohjeet, toiminta yhteislähdöissä, varaslähdöt, toiminta poikkeustilanteessa, GPS-tilat sisäänkirjautumisen yhteydessä, kisa-aikataulut.

Talous- ja markkinointivaliokunta: Screen-mainosten kerääminen, mainosaidat, mainosajat, mihin palvelimelle screen-mainokset kerätään, tarjouspyynnöt, sopimukset (äänentoisto, TV-yhtiö), mainokset kuvaussektoreille. Mainosaitojen paikkojen suunnittelu (kamerapaikkoja suunniteltaessa).

Ravintolavaliokunta: Talkooruokailu, maastoeväät (maastossa oleville), radio ja TV-ruokailu (pikasapuskaa kuuluttamoon ja studioon), TV-tuotantoyhtiön ja Ylen ruokailujärjestelyt.

Toimistovaliokunta: TV-tuotannon majoitusvaraukset esim. Kruuva, Ylen lepotilan varaukset (radio, TV, Yle Fem), kuuluttajien majoitusvaraukset, ajoluvat (TV-tuotantoyhtiö, Yle Puhe, Yle TV, Yle Fem). Ohjelmatoimintojen ja kuulutuksen yhteensovitus, kisa-aikataulut, ohjelma-aikataulut, äänentoistot juhlalava (sovittava, ketkä hoitavat kuulutustoiminnan juhlalavalla, metsäkirkko äänentoistot).

Liikennevaliokunta: Parkkiluvat, parkkipaikat, kulkeminen.

Aikataulu

2013	
Lokakuu	Tehtävien vastaanotto
Marraskuu	Jukola-seminaari, Kuopio
Joulukuu	Suunnittelu alkuun
2014	
Kesäkuu	Observointi, Kuopio-Jukola
Elokuu	Yhteisistunto, TV-tuotantoyhtiö, Yle, toimikunnat
Marraskuu	Jukola-seminaari, Turku
2015	
Helmikuu	Pääkuulutustiimin valinta

Maaliskuu	Screen-mainosvastaavan tehtäväkuvat, yhteydet Paimioon, screen-mainos, DJ valinta
Huhtikuu	Kartoitus äänentoistofirmoista
Toukokuu	Observointisuunnitelma Paimioon, päävaroittajan rekrytointi, kuulutuksen kakkosketjun rekrytointi
Kesäkuu	Tarjouspyynnöt äänentoistofirmoille, vierailu Paimion Jukola 12.–14.6.2016, teknisten tarpeiden täydennys, kutsu elokuun yhteisistuntoon
Heinäkuu	Toimintasuunnitelma valmis
Elokuu	Yhteisistunto/kilpailukeskuskäynti (TV-tuotantoyhtiö, Yle, kartta- ja rata, kenttävaliokunta, IT) TV-pisteet, kuulutuksen kakkosketju valittu, kuuluttamo-ohjaajan valinta
Syyskuu	Äänentoistosopimukset kunnossa, Teosto- ja Gramex-sopimuksen selvitys, Internetlähetyksen perusteiden tarkistaminen SSL, radioliikenneluvat viestintävirasto
Lokakuu	Yle testaus areenatuotantoalue, sopimus TV-yhtiö, valmistautuminen Jukola-seminaariin, aikataulutus radoista valmiina
Marraskuu	TV-lähetysajat/Yle valmiina, Jukola-seminaari, Lappeenranta
Joulukuu	GPS-suunnitelmat käyntiin, äänentoiston DJ valittu
2016	
Tammikuu	GPS-suunnitelmat valmiit
Maaliskuu	(puoliväli) Ajolistan runko, Teosto- ja Gramex-sopimukset tehty, soitettavat musiikit valittu, Rakentamisaikataulut varmistus, Radiopuhelinkokouskanavat, Ylen testausaikataulun varmistus, Cinian aikataulun varmistus
Huhtikuu	Kuvausrastien merkinnät, kamerapisteet maastossa (TV-PV rata), kulku- ja ajoluvat, ruokatilaukset, aikataulu, kuuluttajakokous, screen- mainostilanne
Toukokuu	Kilpailukeskusrakentaminen, GPS-joukkueiden valinta, kuvausrastien merkinnät, kamerapisteet maastossa, TV—PV- rata –IT, mainokset, rakenteet, screen-mainosmateriaali screenia varten tarkastettuna ja valmis. Ylen testaus yhteydet ulos.
Kesäkuu	Kilpailukeskuksen rakenteet ja kaapeliyhteydet valmiina 1 viikko ennen H-hetkeä. PV-kaapelirakennus
Viimeinen viikko	
Ma	Kilpailukeskuksen katselmus, EP Sound kilpailukeskukseen
Ke	Kenraaliharjoitus, online-testaus, Yle kilpailukeskukseen, äänentoisto valmis.
To	Kuituyhteyksien testaus, TV-screen rakentaminen
Pe	TV-yhtiön rakentamiset
La-su	Venlojen viesti ja Jukolan viesti
Su	Kisat päätöksessä, purku alkaa

Toimitsijatarve

Toimitsijatarve	**90 hlöä**
• äänentoisto, kuulutus	9
• TV- ja Radio-tuotanto	22
• PV-yhteydet, TV-rastit	19
• GPS-jako	12
• varoittajat	22 (ratasuunnittelu vaikuttaa)
• internet-lähetys	6

Tehtäväkohtainen toteutuminen

Areenatuotannon toteutus

Vastuuhenkilö: Jouni Penttilä

Lappee-Jukolan Areenatuotannon tehtävänä oli tuottaa elävää kuvaa (TV, screenit ja internetlähetys) sekä tarjota viihdyttävää kenttäkuulutusta kilpailukeskuksessa, selostusta kisaradioon ja internet-lähetykseen. Areenatuotannon tehtävänä oli myös tukea Yleisradiota suoran radiolähetyksen toteuttamisessa Jukolan ja Venlojen viestissä. Kuvatuotanto ostettiin tuotantoyhtiöltä. Yle tuotti sisällön ja lähetti ohjelmaa eteenpäin (ei internet-lähetys).

Äänentoisto

Vastuuhenkilö: Timo Vaske

Äänentoiston osalta pyrittiin kiinnittämään huomiota kuuluvuusalueisiin ja tasaisen äänimaton tuottamiseen halutuilla alueilla. Äänentoiston tarjoukseen sisällytettiin myös muiden valiokuntien äänentoistotarpeet (Jukola-lava, metsäkirkko, mediacenter, vip-tila). Kilpailukuulutuksen tuli kuulua maali- ja vaihtoalueella sekä tuulisuoja-alueella sekä ravintola- ja kauppa-alueella. Äänentoiston tasaisuus ja peittävyys pyrittiin huomioimaan myös tuuliolosuhteissa. Asennuksissa huomioitiin jälkikaiut sekä katvealueet. Äänentoistoyritys tarkisti vielä kilpailun alussa äänen kuuluvuuden ja seurasi äänitilannetta jatkuvasti. Huomiomme myös ns. ”Voittajien lavan”, jossa luettiin Jukolan viestin sanoma. Voittajien lavalla oli välitön toimintavalmius. Lisäksi huomioimme sen, että Ylen studiosta ja haastattelupisteistä (puomi, maali) oli mahdollisuus ohjata ääni kenttäkuulutuksen äänentoistoon. Screenien äänentoisto tuli samoista kenttäkuulutuksen järjestelmistä. Äänentoisto ei saanut haitata Ylen haastattelutoimintaa.

Onnistumiset: Äänentoisto onnistui tavoitteiden mukaisesti. Kisajärjestäjän osalta äänentoisto hoidettiin itse metsäkirkkoon, mediacenteriin ja vip-tilaan. Äänentoistofirma hoiti esiintymislavan ja kenttäkuulutuksen sekä screenien äänentoiston. Äänentoistotarjoukset kilpailutettiin usealla eri firmalla. Käyttämämme firma, EP Sound, pystyi hoitamaan myös radiopuhelinten toimituksen. Yhteistyö sujui hyvin äänentoistofirman kanssa.

Haasteet: Olosuhteet olivat haasteelliset äänentoiston kannalta, mutta onnistuimme olosuhteista huolimatta hyvin. Äänen kuuluvuutta tarkkailtiin koko ajan ja tehtiin säätöjä tarpeen mukaan.

Kenttäkuulutus

Vastuuhenkilö: Timo Vaske (tekniikka)

Kenttäkuulutus muodostui kahdesta kuulutusketjusta ja heitä avustavista henkilöistä. Kenttäkuulutuksen ryhmät olivat: 1. ketju hoiti kilpailukuulutuksen kärjen osalta (lähdöstä maaliin noin 50 kärki). Lisäksi 1. Ketjun Antti Örn ja Linus Hoffman osallistuivat perjantai-iltapäivällä mediatilaisuudessa kärkijoukkueiden edustajien haastatteluun. Venlojen ja Jukolan viestin jälkeen kärkijoukkueet haastateltiin mediacenterissä 1. ketjun toimesta. Lisäksi Antti Örn ja Linus Hoffman avasivat vip-tilassa parhaan suomalaisjoukkueen valmistautumista ja haastattelivat kisan jälkeen edustajia. 2. ketju hoiti muun kuulutuksen (kuulutus ennen viestejä, sekä maaliintulo + 50 joukkueista eteenpäin). Kenttäkuulutus oli englanniksi ja suomeksi, muu kielitaito ruotsi, venäjä

katsottiin eduksi. Kuuluttamossa oli myös DJ ja hänellä varamies, jotka hoitivat musiikin soittamisen. Lisäksi kuuluttamossa oli oma äänitarkkailija sekä kuulutuksen ohjaaja. Kuulutustoiminnan aikana tulee kiinnittää huomiota siihen, että kuuluttamossa on vain haastateltavat ja kuuluttamossa työskentelevät henkilöt. Näin taataan kuuluttajille työrauha ja eliminoidaan taustahäly. Kenttäkuulutukselle tehtiin selkeä aikataulu, jossa olivat mainosblokit ja kisan ohjelma näkyvillä sekä haastateltavat, jotka oli sovittu etukäteen. Kuulutukset linjaukset suunniteltiin yhteispalaverissa, jossa olivat mukana ykkös- ja kakkosketju sekä DJ ja varamies. DJ suunnitteli yhteistyössä kuuluttajien kanssa tilanteisiin sopivat musiikkivalinnat keväällä hyvissä ajoin.

Onnistumiset: Saavutimme asetetut tavoitteet. Ykkösketju Antti Örn, Linus Hoffman, Juha Taini sekä kakkosketju Harri Mehto, Kari Ristanen ja venäjänkielinen kuuluttaja Marja-Leena Kuokkanen onnistuivat erittäin hyvin. Musiikkivalinnat olivat onnistuneet. Jukolan yhteislähdön alussa tunnelma oli suorastaa maaginen. Kuulutuksen työskentelytilassa työskentelyrauha säilyi läpi Jukolan yön. Kenttäkuulutus oli kuunneltavissa myös kisaradiossa, joka kuului kilpailukeskuksessa ja lähialueella.

Haasteet: Tuuliset ja sateiset olosuhteet aiheuttivat pohdintaa siitä millaisia asioita voidaan kuuluttaa ja ohjeistaa. Väärät tiedotteet väärään aikaan voivat saada aikaan ei toivottua liikehdintää ja levottomuutta. Numerolappujen mureneminen ja niistä annettava ohjeistus aiheutti pohdintaa. Poikkeustilanteita varten on sovittava tarkasti mitä kuulutetaan. Kaikkea ei tietenkään voi aina ennakoida. Kevään aikana tapahtuneet loukkaantumiset sävyttivät henkilöstön valmistautumista Jukolaan. Kuulutuksen ohjaajana toiminut Juha Pietiläinen joutui tehtäväänsä hyvin lyhyellä valmistautumisajalla.

Yle TV- Radioyhteistyö

Vastuuhenkilö: Juha Junnonen

Yle lähetti Lappee-Jukolasta kuvasignaalin valtakunnalliseen verkkoon ja tuotti lähetykseen sisältöä kuvan yhteyteen (esim. selostus, haastattelut sekä asiantuntijakommentit). Lähetysajoista sovittiin yhdessä Yle Urheilun kanssa. Aikatauluja suunniteltaessa on huomioitava, että kilpailukutsun julkaisemiseen mennessä ei lähetysaikoja välttämättä pystytä vielä vahvistamaan. EM-jalkapalloturnaus 2016 vaikutti siihen, että Venlojen viesti ja Jukola näkyivät eri kanavilla. Ennakkotiedot lähetysajoista pitivät paikkansa ja Venlojen ja Jukolan lähetykset tulivat totuttuina lähetysaikoina.

Ylen selostustoimintaa varten tarvitaan kilpailukeskukseen selostuskopit 3 kpl: Yle, Yle Fem sekä Yle Puhe. Nämä sijoitetaan kenttäkuulutuksen kanssa samaan kokonaisuuteen. Yle tarvitsee haastattelupisteet vaihtopuomille ja maaliin. Vaihtopuomin haastattelupisteellä tarvitaan huonoissa olosuhteissa sääsuoja, jossa on olosuhteiden niin salliessa paikka tietokoneelle ja tarvittavat sähköpistokkeet. Lisäksi kilpailukeskuksen läheisyyteen tarvitaan tauko- ja lepotila Ylen henkilökunnalle viestien väliselle ajalle. Järjestäjä hankkii noin 4 henkilöä Ylen avustajiksi mm. kisastudioon ja vaihtopuomille. Lappee-Jukolassa oli näissä tehtävissä 7 avustajaa. Määrä oli sopiva ja työparit pääsivät pitämään huoltotaukoja. Kisastudio on viimevuosina ollut kiinteä laavu- tai katostyyppinen ratkaisu. Suunnittelun aikana tutkittiin studio- ja haastattelutoimintaan uusia virtauksia. Studiotoiminta ennakoitiin liikkuvammaksi, jossa haastatteluilla voi olla alku- ja päätepiste sekä enemmän haastatteluja kilpailukeskuksen alueella. Tällaisella liikkuvalla taktiikalla edettiin Lappee-Jukolassa. Hyvälle haastattelupisteelle oli kuitenkin sateisissa olosuhteissa tilauksensa. Sadesuojaa tarvittiin. Muutama haastattelu tehtiin” Simolan pysäkillä”, mikä oli alunperinkin suunniteltu tähän käyttöön sijoitettavaksi. ”Simolan pysäkki” oli aito linja-auto- pysäkki, jossa oli katto ja läpinäkyvät sivuseinät.

Ylen lähetyksen signaali lähti kuitua pitkin Helsinkiin, josta se lähti maanlaajuiseen levitykseen. Varajärjestelmänä oli satelliittiyhteys. Yle teki ensimmäiset testaukset syksyllä 2015. TV-lähetykseen tarvittavat kuituyhteydet valmistuivat 3.6.2016 suunnitelman mukaan. Kuituyhteyksien testaus tehtiin Jukola-viikolla. Ylen kanssa yhteydenpidosta vastasi areenatuotantopäällikkö sekä TV- ja radioyhteistyötiimin vetäjä. Yhteistoiminnassa on huomioitava myös Ylen paikallisten toimitusten henkilöstö ja heidän toimipisteensä. Ylen kokonaisvahvuus oli noin 30 henkilöä (sisältää Ylen paikallistoimituksen).

Onnistumiset: Yhteistyö Ylen kanssa sujui suunnitellusti. Erityisesti tekniikka ja radion väki oli ajoissa liikkeellä. Saimme Yleltä kehuja siitä, että onnistuimme tukemistehtävässämme. Tukemistehtäviin saimme omasta organisaatiosta riittävästi henkilöstöä. TV- ja radioselostajille, internet-selostajille ja kenttäkuuluttajille järjestetty ratamestari-info tehtiin yhteistyössä ratamestareiden kanssa ja tilaisuus onnistui hyvin. Ratamestarit esiintyivät ansiokkaasti ja Kehruuhuone Lappeenrannan Linnoituksessa sai ratamestari-infon pitopaikkana kiitosta.

Haasteet: Ylen kautta tulleet TV-puolen viimehetken toiveet aiheuttivat kiireiselle viikolle lisäponnisteluja.

Radion oppaat

Vastuuhenkilö: Heikki Pusa

Yleisradion suoraa lähetystä tukemaan nimettiin kaksi opasta. Oppailla on oltava hyvä kestävyys, laji- ja kilpailijatuntemus sekä yhteistyökyky. Oppaat toimivat radiotoimittajien apuna maastossa ja rasteilla. Radion oppaat neuvovat toimittajien autojen parkkipaikat, auttavat tavaran kantamisessa ja neuvovat rastille. Oppaat auttavat myös joukkueiden tunnistamisessa sekä järjestyksen kirjaamisessa. Oppaat toimivat myös radioselostusrastin varoittajina.

Kuuluvuudet radiorasteilta testattiin toukokuussa. Radion oppaat kävivät läpi kulkemiset radiorasteille toukokuun aikana. Viikon 24 perjantaina kävivät radion oppaat, kuljettajat, ja toimittajat radiorastit lävitse. Radion oppailla oli maastotoimitsijoiden listan mukainen varustus, jolla varmistettiin toimintakyky läpi yön kestävässä toiminnassa. Lisäksi oppaille annettiin kaksi maastomuonapakettia mukaan.

Onnistumiset: Radion oppaat onnistuivat hyvin tehtävissään. Oppaille ja toimittajille oli varattu osaava kuljettaja, joka tunsi alueet kuin omat taskunsa. Tästä oli etua vaikeissa olosuhteissa. Jarmo Punkkinen ja Paula Heikkinen hoitivat opastehtävät ammattitaidolla ja asiantuntemuksella.

TV-tuotanto

Vastuuhenkilö: Juha Junnonen

TV-tuotantoyhtiön tehtävänä on tuottaa kilpailusta kuvasignaali, joka näkyy televisiossa ja sekä kilpailukeskuksen screenillä. Kuvasignaalin lähettämistä internettiin kokeiltiin ensimmäistä kertaa Louna-Jukolassa ja Lappee-Jukolassa haettiin kasvavaa kansainvälistä asiakaskuntaa. Internet-lähetyksestä on tulossa pysyvä käytäntö ja se avaa järjestäjille uusia mahdollisuuksia. TV-tuotanto ostetaan alihankintana sopimuskumppanilta esim. Kruuva Oy:lta (Kruuva Oy:n vastuuhenkilöt ovat Markku Mäkäräinen ja Olli Härkki). Yle tuottaa haastattelut ja selostukset. Ylen järjestelmillä ohjelma lähtee valtakunnalliseen levitykseen.

Ostettu kokonaisuus on hieman vaihdellut vuosittain. Sopimus koostuu pääsääntöisesti TV-tuotannosta (kalusto ja henkilökunta). Kruuva Oy:n toimitukseen on sisällytetty mm. screenit ja GPS-seurantalaitteet sekä internetlähetykseen liittyvä tekniikka. TV-tuotantoyhtiöllä työskentelee noin 50 henkilöä (Ylen henkilöstö ei ole luvussa mukana). On huomioitava majoitusvarauksissa, että TV-tuotantoyhtiö tarvitsee pääasiassa pe - la yöksi noin 50 majoituspaikkaa. TV-tuotanto tarvitsee kalustolleen reilusti tilaa kilpailukeskuksessa. Areenatuotantoalueen maapohjan kestävyys, kulkureittien kestävyys ja kulkureittien avoimuus on varmistettava. Tuotantokalusto saapuu kilpailukeskukseen torstaina tai perjantaina. Tuotantoyhtiön välisestä yhteistyöstä vastasi areenatuotantopäällikkö yhdessä Radio -TV -yhteyshenkilön kanssa. Huomioitava: Vaikka TV-tuotannon henkilöstöä on 50 ammattilaista tarvitaan 2 - 3 talkoolaista kisan aikana TV-yhtiön avuksi. Esimerkiksi päävaroittaja (UT-autossa) sekä mainos DJ - (screen-autossa). Lisäksi rakennusvaiheessa tulisi olla järjestäjien puolelta apukäsiä, screenien rakentamiseen ja erilaisiin avustustöihin sekä kuljetuskalustoa (traktori, mönkkäreitä). TV-tuotanto tarvitsee myös 2 - 3 mönkkäriä ja kuljettajia kuvauskuljetuksiin pelkästään kilpailukeskusalueella.

Onnistumiset: Asetetut tavoitteet saavutettiin. Lähetykset onnistuivat hyvin vaikeista olosuhteista huolimatta. TV-tuotantoyhtiö onnistui erinomaisesti ja järjestäväorganisaatio sai järjestelmät pidettyä kuosissa. Helikopterikuvaus onnistui vaikeissa olosuhteissa huippuhyvin. Mönkkäreiden toiminta oli onnistunutta kuvausavustuksessa. Ekstrana oli vielä EP Soundin kautta kilpailukeskuksessa näkyvä oma TV (toimivat yhteisyössä Kruuvan kanssa), joka lähetti kuvaa vip-tilan, ja mediacenterin monitoreihin. EP Soundin lähettimen 48 W:lla kuva näkyi myös majoitusalueella.

Haasteet: Hyvästä ennakoinnista ja suunnittelusta huolimatta viimehetken muutoksista ei aina voi välttyä. Rakennusvaiheessa toivat haasteita sopivien tv-telineiden löytyminen. Haki-telineiden väärän mitoituksen vuoksi kilpailukeskuksen telineiden rakennus viivästyi ja osa telineistä ei ollut vielä riittävän vakaita laadukkaaseen kuvaukseen kilpailukeskustarkastelupäivänä. Niinpä telineitä jouduttiin korjaamaan vielä viimeisellä viikolla. Lisäksi tarkistettiin Areenatuotantoalueen ryhmityksiä ajoneuvojen osalta sekä haastattelupisteen suuntauksia. Kilpailukeskustarkastelu osoitti tarpeellisuutensa. Venlojen viestin ja Jukolan aikana vaikeat olosuhteet vaikuttivat siihen, että lähetyksen aikana maastosta tulleessa signaalissa oli lyhyt katkos. Lisäksi GPS-signaali oli pois pelistä jonkin aikaa. Varoittajat saivat napattua kärjen kulun eräältä metsätieltä ja tilannetietous säilyi. Kilpailua edeltävänä yönä salama särki robottikameran 40 m korkean nosturin nokasta. Kilpailukeskuksessa kraanakameroissa oli sähkökatkoksia johtuen vikavirtasuojien toiminnasta sähkönjakopisteessä. Kenttäorganisaation vikapartio korjasi tilanteet. Yhden kraanakameran jalustan päällä loikkivat kilpailijat aiheuttivat kameran kuvaan tärinää. Vikapartio eristi alueen ja kuvaustoimintaa pystyttiin jatkamaan.

Varoittajat

Vastuuhenkilö: Heikki Pusa

Varoittajien tehtävä on ilmoittaa, milloin kärkijoukkueet ovat tulossa TV-kuvausrasteille. Varoitus annetaan yleensä TV-kuvausrastia edeltävältä rastilta. Varoittajaryhmään tarvitaan 10 < suunnistustaidon omaavaa talkoolaista. Ratasuunnittelu, TV-rastien etäisyydet, kulkuyhteydet ja se ovatko TV-rasteja edeltävät rastit hajontarasteja määrittävät lopullisen varoittajamäärän. Varoittajatoiminnoissa on muistettava myös radion mahdolliset (Yle Puhe) tarpeet. Päävaroittajan tehtävänä on ottaa yhteys maastossa oleviin varoittajiin

radiopuhelimella ja varoittaa heitä etukäteen lasketun aikataulun ja GPS-tietojen perusteella, milloin kärki on tulossa varoitusrastille. Varoittaja kuittaa tiedon ja luettelee rastille lähestyvien kärkijoukkueiden numerot päävaroittajalle. Päävaroittajan kautta tieto kulkee TV-tuotantoyhtiölle ja sitä kautta TV-rastien kameramiehille. Radion oppaat toimivat radiorasteilla varoittajina. Viestiyhteydet tapahtuvat radiopuhelimilla. Viime vuosina radiopuhelimet on hoitanut EP Sound (Raimo Rintamäki), Paimiossa radiopuhelimet olivat MUT-palvelulta. Puhelinten tulisi olla tyyppiä Duplex. Tämä mahdollistaa kahdensuuntaisen puhumisen. Koulutuksessa on kiinnitettävä huomiota ytimekkääseen, selkeään ja yhdenmukaiseen radiotoimintaan. Viestiliikenteestä on hyvä tehdä selkeä ohje ja harjoiteltava viestitoimintaa ennen Jukola-viikonloppua. Läpi yön kestävän kilpailun vaatimukset varoittajien osalta on huomioitava varustusohjeistuksessa ja huollossa. Maastovaroittajat tarvitsevat huoltopaikan. Lappee-Jukolassa varoittajilla oli huoltokontti areenatuotantoalueella, jossa pystyi vaihtamaan kuivia vaatteita ja lepäämään työvuorojen välissä. Huoltokonttia käyttivät myös rataryhmän henkilöstö. Huoltokontti osoitti tarpeellisuutensa haasteellisissa olosuhteissa.

Varoittajatoiminnot onnistuivat suunnitellusti. Varoittajia tarvittiin paljon. TV-rastille tultiin usein hajonnan kautta. Jotta suuren joukon toimintaa pystyttiin johtamaan järjestelmällisesti, perustettiin varoittajille, rastivalvojille, rastimanagereille ja oppaille oma maastotoimintojen komentokeskus, jonka yhteydessä oli lepokontti ja sadekatos. Komentokeskuksesta ohjattiin varoittajien, managereiden ja rastivalvojien toimintaa. Komentokeskuksessa oli koko ajan päivystämässä yksi ratamestareista ja varoittajatoimintojen vastuuhenkilö tai rastimanagereiden vastuuhenkilö. Käytössä olivat kanavat: Operatiivinen kanava, varoittajakanava sekä online-porukalle oma kanava. Varoittajakanavalla hoidettiin vain varoitustoiminnot. Online hoiti omalla kanavallaan varmistuksen. Online vastuuhenkilö oli toimipisteessään maastokontilla ja kuunteli myös muiden maastotoimintojen liikennettä. Operatiivisella kanavalla hoidettiin muut (ratavalvojat, managerit, varoittajat) juoksevat asiat. Pitemmät keskustelut käytiin sitten kännyköillä. Varoittajilla ja managereilla oli varattu maastoeväät. Etukäteen oli jaettu viestiliikenneohje sekä varustuslista. Varustuslista oli tärkeä, jotta läpi yön maastossa toimiva henkilöstö pystyi varautumaan riittävällä ja toimintakyvyn turvaavalla varustuksella. Viestiyhteydet toimivat hyvin.

Kuva: Päävaroittaja toimipisteessään.

Haasteita: Muutama radiopuhelimen akku hyytyi, mutta se ei tuottanut ongelmia (vara-akut olivat mukana). Rastien järjestysnumerot ja koodit voisivat olla samassa työkartassa, jotta ylimääräiseltä pläräämiseltä vältyttäisiin. Päävaroittajan tehtävän rooli muuttui kisan edetessä. Kuudennen osuuden puoliväliin saakka

seurattiin vain kärkeä. Loput kuudennesta osuudesta ja koko seitsemäs osuus seurattiin kahdeksaa parasta joukkuetta. Tämä piti päävaroittajan kiireisenä ja tällöin nousee suureen arvoon rastien koodien ja järjestysnumeroiden sijainti samassa kartassa ja taulukossa.

Rastimanagerit

Vastuuhenkilö: Ari Jussila

Rastimanagerit vastaavat TV-rastien toiminnasta. He avustavat kilpailun aikana kameramiestä mm. kuvauspaikan vaihdossa ja varmistavat tekniikan, erityisesti sähkösyötön toimivuuden. Kuvauspaikkojen ennakkovalmistelut voivat sisältää: kuvauspaikkojen rakentamista, tarvittaessa sähkökaapelin johdottamista ylös puihin. Jokaisella TV-rastilla tulee olla rastimanageri. TV-rasteilla käytetään virtalähteinä aggregaatteja. Akkujen käyttömahdollisuuksia tutkittiin eräänä vaihtoehtona. Toiminta ja virrankulutus testattiin kenttäkokeessa heinäkuussa 2015 areenatuotannon varapäällikön Juha Junnosen toimesta. Tutkimusten perusteella tulimme siihen tulokseen, että aggregaatti on turvallisin vaihtoehto. Huomiota on kiinnitettävä oikeanlaisiin johtojen liitimiin. Lisäksi tulee olla varattuna muutama aggregaatti varalle. Rasteilla tulee olla varabensiiniä ja sammutuskalusto toimintavalmiina. Valmistelutyöt tehdään viimeistään kahtena kisaa edeltävänä viikkona. TV-pisteet on oltava testauskunnossa kisaa edeltävänä ke-iltana.

Kuva: Käskynjako rastimanagereille

Rastimanagerit onnistuivat tehtävissään suunnitellusti ja aikataulussa. Etukäteen oli managereita saatu lähes tuplamiehitys. Pystyimme tukemaan online-puolen henkilöstöpulaa. Yhteistyö onlinen ja managereiden kanssa sujui hienosti. Autokuljetukset oli hoidettu niin, että managerit, kuvaajat ja online kulkivat yhdessä rasteille. Järjestäjältä oli varattu kuljetukseen autot paikallisesta autoliikkeestä.

Kehitettävinä asioina on jatkossa sovittava tarkemmin mediamuuntimen kytkemisestä. Online- ja kameratestaus tulisi tehdä yhdellä kertaa (nopeuttaa toimintoja). TV-telineiden osat eivät olleet mitoitukseltaan sitä mitä tilattiin, vaan jouduimme tekemään uusintatilauksia. Haki-telineet olivat painavia käsitellä. Alumiiniset telineet olisivat kevyempiä. Managereita ja kameramiehiä kuljettaneet autot olivat ylellisiä, mutta autoissa oli liian pieni maavara.

Puolustusvoimien rakentamat yhteydet

Yhteyshenkilö: Ari Jussila

Puolustusvoimat toteutti yhteyskaapeloinnin kilpailukeskuksen rajalle. Järjestäjän vastuulle tuli kilpailukeskuksen kaapeliverkon rakentaminen. Puolustusvoimat hoiti yhteydet kilpailukeskuksen ja maastokontin välille sekä maastokontin ja maastossa olevien TV-rastien välillä. Kaapelointireittien suunnittelu tapahtuu yhteistyössä Puolustusvoimien, IT- sekä kartta- ja ratavaliokunnan kanssa. Kaapelireiteissä huomioidaan mm. suunnistajien kulkusuunnat sekä muut kulkureittien ylityskohdat. TV-rastipisteiltä piirretään tarkka kuva kaapeleiden päistä ja eri toimintojen sijoittumisesta (esim. kamera ja online-varmistaja, aggregaatti). Kaapelointireittejä pyritään keskittämään kaapelointityön vähentämiseksi. Kuvan siirtoon pyritään hyödyntämään langatonta teknologiaa. Tulevaisuudessa kaapeleitten osuutta pyritään pienentämään entisestään. Yhteistyö Puolustusvoimien kanssa sujui suunnitellusti ja mutkattomasti. Aikataulut pitivät hyvin.

Online-varmistus

Vastuuhenkilö: Mikko Rantakallio (IT-valiokunta)

Online-varmistusta tarvitaan TV-tarpeisiin. Online-varmistuksen valiokuntavastuu on vaihdellut. Lappee-Jukolassa IT-valiokunta järjesti online-toiminnot Lappee-Jukolan TV-rasteilla. Areenatuotanto teki yhteistyötä IT-valiokunnan kanssa valmisteluvaiheessa ja kilpailun aikana. Online-varmistajat varmentavat joukkueiden saapumisjärjestyksen ainakin top 30 joukkueiden osalta sekä aikaerot. Varmistajien toimesta saadaan TV-kuvaan tietoa kilpailutilanteesta, vaikka online-leimaus ei antaisikaan väliaikaa. Varmistajat luettelevat radiopuhelimella rastilla leimaavien joukkueiden numeroita leimaushetkellä. Esim. ”online- (joukkue) nro 4 – (leimaa) nyt.” Online-toiminnot ja niiden rakentaminen vaatii tiivistä yhteistyötä areenatuotannon, IT-valiokunnan (tulospalvelu) sekä kartta- ja ratavaliokunnan kanssa. Yhteistyö online- ja IT-puolen kanssa sekä kartta- ja ratavaliokunnan kanssa sujui hyvin. On makuasia kuuluuko online IT:n vai areenatuotannon organisaatioon. Ratkaisevinta on yhteistyön sujuvuus. Onnistuimme myös radiopuhelinten kanavajaossa. Onlinella oli toiminnoissaan oma kanava. Haasteet: IT:n osalta haasteena oli riittävän henkilöstön saaminen online-rasteille.

GPS-seuranta

Vastuuhenkilö: Jyrki Auronen (GPS-laitteiden jako)

GPS-seuranta on yleensä sisältynyt tuotantoyhtiön kanssa tehtyyn sopimukseen. Tuotantoyhtiön edustaja (Pekka Varis) on hankkinut ja toimittanut GPS-seurantaan tarvittavan tekniikan ja laitteet. Areenatuotannon vastuulla oli seurantalaitteiden jakaminen kilpailun aikana. Laitteiden jakamista, pukemista ja riisumista varten tarvitaan tila, joka on sisäänkirjautumisen yhteydessä. Tila suunnitellaan yhdessä IT-, kenttä- ja kilpailuvaliokuntien kanssa. GPS-laitteiden jakamiseen tarvitaan noin 15 toimitsijaa. Venlojen viestin nopeatempoisuus on syytä huomioida. Naisten viestiin on varattava riittävästi naisia avustamaan GPS-laitteiden pukemisessa ja riisumisessa. GPS-liivien määrä ratkaisee sen, tarvitaanko sateista kisaa varten varattavia puhaltimia liivien kuivatusta varten. Pukeutumistilassa olisi hyvä olla tietokone, josta voidaan katsoa GPS-laitteiden sijainti. Näin varmistetaan, ettei yksikään laite lähde vahingossa kilpailijan matkassa

kilpailukeskusalueelle. Ulosmeno-ovella tulisi olla varmistaja, ettei kilpailija poistu GPS-laitteiden kanssa ulos teltasta. GPS-laitteiden organisointiin nimetään oma vastuuhenkilö.

GPS-jako sujui suunnitellusti. Jako oli sujuvaa. Henkilöstö onnistui hyvin tehtävissään. Ennen Jukolaa käydyn huippuliigan kisan vuoksi GPS-liivit jouduttiin pesemään ennen Jukola-viikonloppua. Uutuutena aikaisempaan verrattuna oli GPS-seuranta kännykässä, josta vastuuhenkilö pystyi tarkistamaan tilanteen. GPS-seuranta oli kännykässä myös ratavalvojalla, teknisellä asiantuntijalla sekä ratamestarilla. Lisäksi GPS-seurantaa käytettiin varoittajien ja ratapuolen johtokontissa johtamistoimintaan.

Internet-lähetys

Vastuuhenkilö: Jouni Penttilä (Mika Ilomäki SSL)

Louna-Jukolassa otettiin ensimmäisen kerran käyttöön internetlähetys. Lappee-Jukolassa internet-lähetyksen valmistelu tehtiin SSL:n, Markkinoinnin, viestintävaliokunnan, IT-valiokunnan ja TV-tuotantoyhtiön kanssa yhteistyössä. Screeneille tuleva kuva lähetettiin englanninkielisen selostuksen kera internetissä eteenpäin maailmalle. Käyttäjät ostivat itselleen oikeuden katsella lähetystä tietokoneelta. Mika Ilomäen tuki ja panostus oli erittäin merkittävä internet-lähetyksen pohjatyössä. Ennen Jukolaa oli myynnissä kansainvälinen internet-lähetys sekä ankkuriosuuden GPS. Internet-lähetys oli näkyvissä vain ulkomailla. Ankkuriosuuden GPS oli näkyvissä myös Suomessa. SSL:n kautta hankittiin englanninkielen taitoinen selostaja tehtävää suorittamaan. Selostajalle varattiin oma toimintatila loppusuoran varrelle. Internet-lähetykseen tarvitaan 1 - 2 kielitaitoista henkilöä kuuluttajan kanssa tehtävään yhteistyöhön. Henkilöstöä tarvitaan esim. GPS-seurantaan ja haastateltavien noutamiseen maalialueelta. Internet-lähetys avaa lisätuottomahdollisuuksia järjestäjille. Ylen haastattelut ja selostukset eivät sisälly internet-lähetykseen.

Kuva: Internet-selostamo

Internet-lähetys toteutui lähes suunnitellusti. Tila oli riittävä (hirsinen huvimaja), jossa oli taustana osuusisäntien mainos. Internet-selostamosta oli riittävän lyhyt matka UT-autoon ja areenatuotantoalueelle sekä hyvä näkyväisyys loppusuoralle. Selostusurakan teki Mikko Reitti onnistuen haasteellisessa tehtävässä hyvin. Mikko onnistui saamaan kattavan vierailijakaartin lähetykseen. Avustukseen oli varattu neljä avustajaa, jotka noutivat

haastateltavia ja vierailijoita selostamoon. Neljä avustajaa olikin tarpeen. Haastavissa olosuhteissa toimien pienempi avustajakaarti olisi uupunut. Mediacenter osoittautui tärkeäksi kiinnekohdaksi vierailijoiden haussa. GPS-avustaja Mika Mannerveden ja internet-lähetyksen ohjaaja Jari Kivimäen toiminta ohjaamossa oli saumatonta ja onnistunutta.

Jatkokehityksen kannalta internet-lähetyksen selostustila olisi voinut toimia paremmin mediacenterissä tai sitten selostustila olisi ollut sujuvampi sijoittaa muiden selostuskoppien yhteyteen. Haastateltavien nouto olisi ollut em. tiloista helpompaa ja tällöin olisivat olleet mediacenterin palvelut lähempänä. Nyt bajamaja oli aika etäällä internet-selostajan näkökulmasta, joten huoltotauon pitäminen ei ollut helppoa. Alun perin olimme ajatelleet GPS-avustajan työpisteeksi internet-selostamon, mutta selostaja teki ratkaisun, että GPS-avustajasta saadaan enemmän hyötyä ohjaamoautossa. Tämä ratkaisu aiheutti sen, että internet-selostaja hoiti yksinään selostukset. Selostajalla olisi tärkeää olla työpari, jotta huoltotauon pitämien olisi mahdollista. Jatkoa varten merkittävä askel voisi olla tallentava mahdollisuus. Tällöin ennakkohaastatteluja voisi tehdä etukäteen esimerkiksi täytteeksi tyhjiin kohtiin. Perjantaina voisi olla ilmainen ennakkolähetys jolloin testattaisiin järjestelmiä ja nostettaisiin tunnelmaa. Sitten lauantaista alkaen lähetys olisi maksullinen. Omakameran käyttö haastatteluissa ja suoran tunnelman välittäminen seurateltoilta voisi toimia myös lähetystä tukevana ja antaisi lisäsisältöä.

Lähetyksen alkupuolella oli Ruotsissa joitakin kirjautumisongelmia. IT tutki järjestäjän omia järjestelmiä ja niissä ei ollut vikaa. Lisäksi jotkut asiakkaat olivat hankkineet itselle väärän tuotepaketin. Olosuhteista johtuen lyhyehkö lähetyskatkos häiritsi lähetystä ja GPS-seuranta katosi joksikin aikaa. Jukolan aikana tuli esille, että eräs asiakas oli tehnyt karttapulloutin ja kehotti suunnistajia laittamaan reittinsä siihen. Toiminta kiellettiin kenttäkuulutuksen kautta. Jatkossa voisi olla tarjota palvelua niin, että uusintalähdön jälkeen olisi mahdollista laittaa omat reittinsä näkyviin.

Screen-mainokset

Vastuuhenkilöt: Leena Tynninen ja Sirpa Juvakka

Tauluilla näytettävän screen-materiaalin kokoamisen suhteen päädyimme kahteen vastuuhenkilöön. Työpari pystyi tukemaan toisiaan ja samalla he toimivat toistensa varahenkilöinä. Screen-mainosvastaavat tutustuivat tehtäväkuvaan Louna-Jukolassa ja saimme pohjatiedot ja taulukot Kuopio- ja Louna-Jukolasta. Tavoitteeksi asetettiin se, että saamme myytyä screen-mainokset ajoissa, jotta saamme mainosmateriaalin ajoissa järjestäjien käyttöön. Myyntityöhön on syytä ryhtyä ajoissa, jotta yritykset ehtivät hankkia omat mainoksensa ajoissa.

Myyntityössä onnistuimme hyvin ja mainokset tulivat riittävän ajoissa. Yrittäjille asetimme mainosten takarajaksi huhtikuun lopun. Oma tavoitteemme oli, että mainokset olisivat valmiina screen-mainosvastaavan s-postissa toukokuun puoliväliin mennessä. Screen-mainosvastaavalle oli luotu oma s-postiosoite johon mainokset tulivat. Screen-mainosvastaava tarkisti mainosten muodot, jonka jälkeen ne siirrettiin palvelimelle.

Kokonaisuutena homma meni hyvin ja mainokset saatiin ajoissa. Viimeisiä mainoksia screen-mainosvastaava joutui hätistelemään aikarajan mentyä umpeen. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa sujui hyvin.

Muutamia huomioita:

- Järjestäjän tulee olla ajoissa liikkeellä
- Kokonaisuus sujui hyvin
- Napakka ohjeistus yrityksille mainosten pituudesta
- Resoluutioissa vaihtelua

Kriittisiä paikkoja:

- Mainossettien pituudet. 2 min hyväksi todettu pituus.
- Mainossetit screen-vastaavan s-postiin ennen kuin laitetaan palvelimelle.
- Selkeät kansiot: äänettömät, äänelliset, sekalaiset.
- Selkeät mainosblokit.
- Mainosblokkien määrittely etukäteen.
- Huomio siihen miten myöhään sallitaan viimeiset mainokset.
- Selkeä kirjanpito (Excel-taulukko) siitä, miten paljon on mainoksia myyty.
- Ajotaulukko

Radiopuhelimet

Areenatuotannon äänentoistohankintojen ohessa kilpailutettiin myös radiopuhelimet. Äänentoiston kokonaispaketin myötä radiopuhelimet päätettiin hankkia kokeneelta Jukola-toimijalta EP Soundilta. Viestivastaavan puuttuessa areenatuotantopäällikölle lankesi lähes itsekseen kanavajakojen järjestely, radiopuhelintoiminnan järjestely ja yhteydenpito äänentoisto- ja radiopuhelintoimittajaan. Sopimus radiopuhelimista tehtiin äänentoistosopimuksen yhteydessä alkusyksyllä 2015. Sopimusasioissa teimme tiivistä yhteistyötä markkinointipäällikön kanssa.

Ensimmäiset kontaktit äänentoisto- ja radiopuhelintoimittajaan otettiin Kuopio-Jukolassa 2014. Sopimuksen teon jälkeen toiminnan valmistelut aloitettiin jo syksyllä 2015. Lupa Soneran maston käyttöön anottiin syksyllä 2015 ja taajuuslupahakemukset EP Sound laittoi viestintävirastolle syksyllä 2015. Lähellä itärajaa toimivien kilpailunjärjestäjien on syytä olla ajoissa asialla. Taajuuksien sopiminen ottaa oman aikansa.

Käytössämme koko Jukola-organisaatiossa oli 160 radiopuhelinta. TV- ja radiotuotannon käytössä oli valtaosa duplex-puhelimista. Lisäksi käytössä oli ajoneuvoasemia 2 kpl pelastusyksiköillä ja tilannekeskuksessa 4 kpl. Kanavia oli käytössä kaikkiaan 16 kpl. Kanavajaot ja tarkennukset valiokuntien ja tiimien radiopuhelintarpeisiin tehtiin huhtikuussa 2016.

Tukiasema-antennit oli sijoitettu 2 kpl Soneran mastoon, kilpailukeskuksen robokameranosturiin 2 kpl, sekä viljasiiloon 1 kpl.

Radiopuhelinliikenne toimi hyvin ja EP Sound hoiti tehtävänsä ammattitaidolla. Laitteet toimivat hyvin ja kuuluvuus oli hyvä. Suurimmat käyttäjät olivat TV-tuotannon varoittaja- ja online-toiminnot sekä liikenne ja turvallisuus sekä kartta ja rata.

Tukiasemien asennukset EP Sound teki toukokuun lopussa. Loput valmistelut tapahtuivat viikolla 24 (Jukola-viikolla) ja keskiviikkona olivat viestiyhteydet kunnossa suunnitelman mukaan ennen kenraaliharjoituksia. Kuuluvuudet testattiin etukäteen kauimmaisia TV-rasteja myöten.

Puhelinten huoltoa varten varattiin latauskontti, jossa oli viestipäivystys järjestäjien osalta tukemassa EP Soundin ammattilaisia. Viestipäivystys toimi jatkuvana koko kisan ajan ja kontille sai tuoda lataukseen puhelimia tarpeen mukaan. Lataus pyrittiin hoitamaan ennakoidusti. EP Sound seurasi radiopuhelinliikennettä omista järjestelmistään. Jokaisessa puhelimissa oli tarra, jossa oli kaikki kanavat käyttäjäryhmien mukaan. Puhelinten jakoa ja latausta varten oli viestipäivystykseen varattu 3 henkilöä. Puhelinten palautusten takaraja oli sunnuntai klo 21. Yhteensattumien vuoksi yksi puhelin palautettiin Jukolan jälkeen tiistaina seuran toimistolle, josta se toimitettiin EP Soundille.

Kuva: Latauskontti ja ääniohjausauto

Radiopuhelinten käyttökoulutus annettiin latauskontilla ja siihen oli varattu ajankohdaksi viikolla 24 maanantai ja keskiviikko, jolloin oli järjestäjien oma kouluttaja paikalla. Lisäksi koulutusta annettiin tarpeen mukaan. Radiopuhelimet olivat yksinkertaisia ja varmoja käyttää. Käyttöongelmia ei ilmennyt.

Maastotoimintoihin luotiin aikaisemmista vuosista poikennut kanavajärjestely. Päävaroittajan luomassa järjestelmässä oli kanavat seuraavasti: onlinella oli oma kanava, varoittajakanavaa käytettiin vain varoitustoimintoihin, operatiivisella kanavalla hoidettiin muu johtaminen maastossa esim. huolto – ja siirtymisasiat. Pitemmät tarinat hoidettiin kännyköillä. Viestitoiminnot pyrittiin pitämään ytimekkäänä. Maastotoimintojen johtokontissa pystyttiin seuraamaan ja johtamaan maaston tapahtumia. Kokonaisuutena radiopuhelintoiminta onnistui erinomaisesti.

Jatkossa olisi syytä varata viestipäällikkö tehtävään vuotta aikaisemmin ja nimetä siihen oma toimihenkilö.

Areenatuotannon Yhteenveto

Onnistumiset:

- Aikataulutus ja perussuunnittelu
- Organisaatio kesti rankat olosuhteet
- Maastotoiminnot (varoitus- ja TV-rastit)

- Ylen tukeminen
- Laadukas kuvaus
- Kuulutus
- Henkilöstön riittävyys
- Hyvät radiopuhelinyhteydet
- Tekemisen meininki eri yhteistyötahojen ja valiokuntien kanssa

Kehittämisen paikka:

- Internet-lähetyksen tarjoamat mahdollisuudet
- Alumiiniset kuvaustelineet olisivat olleet kevyempiä käsitellä kuin teräksiset
- Viimehetken muutokset

IT-VALIOKUNTA

Tavoitteet ja tehtävät

IT-valiokunnan päätehtävä oli vastata kilpailun tulospalvelun toimivuudesta. Lisäksi kilpailun väliaikatietojen hoitaminen maastosta televisioon ja internetiin kuului valiokunnan tehtäviin. IT-valiokunta vastasi myös kilpailukeskuksessa tarvittavista tietokoneista, tietoliikennelaitteista sekä kilpailukeskuksen tietoliikenneyhteyksistä kaikilla alueilla. Yhtenä irrallisena tehtävänä oli lopulta myös yhteydenpito alueelle tuleviin teleoperaattoreihin.

Onnistumiset

Kokonaisuutena valiokunta onnistui tehtävässään erittäin hyvin. Tulospalvelu toimi täsmällisesti ja tuotti oikeat tulokset vailla suurempia häiriöitä. Väliaikatiedot metsästä toimivat erinomaisen hyvin. Kilpailukeskuksen yhteydet toimivat lähes häiriöttä paria sähkökatkon aiheuttamaa ongelmaa lukuun ottamatta. Haastavissa olosuhteissa ainoastaan pari sään armoilla ollutta kannettavaa lakkasi toimimasta muun laitteiston kestäessä vuorokauden mittaisen vesisateen vailla ongelmia.

Kehittämiskohteet

Pari verkkoon tullutta häiriötä johtui verkkokytkimen sähkön katkeamisesta. Ongelma korjattiin muuttamalla kytkimet suojatun sähköyhteyden taakse kilpailun aikana, mutta paremmalla ennakoimisella ratkaisu olisi voitu tehdä jo rakentamisvaiheessa. Kilpailukeskuksen tulostaulu ei sietänyt vinottain tullutta kovaa sadetta ja paperit pehmenivät osittain lukukelvottomiksi. Niin sanottujen puomi- ja porttikoneiden suojana käytettävät kotelot tulisi uusia. Samoin koneiden sijoituspaikkana käytettävä teline tulee olla sellainen, ettei sivuttainkaan tuleva sade pääse kastelemaan koneita.

Vastuuhenkilöt

Tehtävä/vastuu	Henkilö	Puhelin	Sähköposti
IT-vastaava	Panu Karhu	050 353 3526	panu.karhu@jukola.com
Tietoverkon suunn.+rak.	Otto Myyrä	040 518 6528	otto.myyra@lut.fi
Kalusto ja asennus	Pekka Turunen	040 063 3263	pekka.turunen@ptu.fi
Väliaika, online maasto	Mikko Rantakallio	040 583 3473	mikko.rantakallio@gmail.com
Väliaika, online kilp.keskus	Markku Levomäki	040 720 4209	markku.levomaki@pp.inet.fi
Tulospalv.verkko,kilp.data	Timo Harju	044 565 1983	timoharj@gmail.com
Emit-teltta	Esko Lahdenperä	050 553 4258	esko.j.lahdenpera@gmail.com
Itkumuuri	Topi Suomalainen	050 514 2660	topisuomalainen@hotmail.com
Tulostus, juoksujärj.	Petri Tilli	044 205 3610	petri.e.tilli@gmail.com

Aikataulu

2016	
Tammikuu-maaliskuu	Tietokoneiden, verkkolaitteiden hankinta
	Online-koulutus vastuuhenkilöille
Huhtikuu-toukokuu	Tietokoneiden asennus (koulutusluokka)
	Kilpailukeskuksen valokuituverkon rakentaminen
	Emit-teltan/itkumuurin henkilöiden koulutus
11.-15.6.	Tietokoneiden pakkaaminen ja siirto kilpailukeskukseen
	Kilpailukeskuksen verkon rakentamista
	Online-rastien rakentaminen
15.6. Kenraaliharjoitus	Tulospalveluverkko valmis
	Yksi online-rasti toiminnassa
15.-17.6.	Kilpailukeskuksen verkon loppu rakentaminen
	Toimintojen viimeistely
17.-19.6 Jukolan viesti	
19.-22.6.	Tietokoneiden purku ja siirto säilytystiloihin
	Verkon purkaminen
	Online-rastien purkaminen
	Valokuituverkon purkaminen
	Kaikki kalusto pois kilpailukeskuksesta keskiviikkona 22.6.

Toimitsijatarve/rekrytointi

Toimitsijatarve: 120 - 130 hlöä

Eri osa-alueiden vastuuhenkilöt rekrytoitiin lähinnä henkilökohtaisten kontaktien avulla sopiviksi tiedetyistä henkilöistä. Vastuuhenkilöt taas hankkivat apukäsiä tuntemistaan henkilöistä, jolloin tiimien ydinjoukko muodostui usein toisensa jo tuntevista ja osaavista henkilöistä. Laajempi toimitsijoiden rekrytointi tehtiin henkilöstöpäällikön kautta Lyyti-järjestelmää käyttäen. IT-valiokunnan osalta näytti pitkään siltä, että väkeä ei saada tarpeeksi koottua, mutta tilanne korjaantui hyvin kesäkuun alkupäivinä. Muilla osa-alueilla toimitsijoita oli sopiva määrä, mutta maaston väliaikarasteille olisi tarvittu enemmin tekijöitä, tästä lisää kohdassa Maasto-online.

Teleoperaattorit

Kilpailukeskuksen matkapuhelinverkot eivät ole järjestäjän vastuulla, mutta verkkojen hitaudesta ja toimimattomuudesta tulee usein palautetta myös järjestäjälle. Aikaisempien vuosien palaute huomioiden kaikkiin kolmeen operaattoriin otettiin yhteyttä jo marraskuussa ja kerrottiin järjestettävästä tapahtumasta. Yhteyttä otettiin vielä pari kertaa talven ja kevään aikana ja samalla toimitettiin mm. kilpailukeskuksen kartat, joista kävi ilmi majoituksen, parkkialueiden ja operaattoreille varattujen paikkojen sijainnit. Toukokuussa operaattorien edustajat kävivät vielä paikan päällä tarkistamassa suunnitellut paikat. Kaikissa yhteyksissä korostettiin tapahtuman suuruutta ja operaattorien verkon kuormitusta. Ilmeisesti matkapuhelinverkot kuormittuivat ainakin ajoittain niin paljon, ettei laitteita päässyt kunnolla käyttämään. Koska yleisöä Lappee-Jukolassa oli paikalla selvästi normaalia vähemmin, olisi verkon kuormitus ollut paljon suurempi aurinkoisen

päivän sattuessa kohdalle. Vastaisuudessakin kannattaa operaattoreihin olla yhteydessä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja yrittää saada ymmärrettäväksi viestiä siitä, miten paljon resursseja tapahtuma vaatii myös teleoperaattoreilta. Toimivat mobiiliyhteydet ovat kuitenkin myös järjestäjän etu yleisön palvelemisen, GPS-seurannan toimivuuden ja järjestäjän oman yhteydenpidon kannalta.

Tietoverkon suunnittelu ja rakentaminen

Vastuuhenkilöt: Otto Myyrä / Mika Tiainen

Verkon rakenne

Lappee-Jukolan verkko koostui käytännössä kolmesta osa-alueesta. Kilpailukeskuksen verkosta ja yhteyksistä ulkomaailmaan vastasi IT-valiokunnan verkkoporukka ja maaston puolen hoiti tuttuun tapaan PV.

Verkko rakennettiin kilpailukeskukseen enimmäkseen järjestäjän omin talkoovoimin. Ainoastaan kuituhitsaukset tulivat ulkopuoliselta taholta, niistä vastasi Relacom. Runkoyhteydet kilpailukeskuksessa ja sieltä maailmalle toteutettiin pääosin valokuidulla, mutta lyhyillä etäisyyksillä, noin 30 m ja alle, oli runkoyhteyksissä käytössä myös kuparikaapelia. Valokuitua pelkästään kilpailukeskuksessa ja sieltä ulkomaailman suuntaan vedettiin noin 5 km. Tässä määrässä ei ole vielä mukana PV:n maastoon vetämiä kuituyhteyksiä. Maaston puolella PV käytti valokuituyhteyksien lisäksi yhteyksien muodostamiseen ja varmistamiseen myös radiolinkkejä.

Kilpailukeskuksessa runkoverkko muodostui parista eri renkaasta ja muutamasta tähtimäisestä haarasta ja maastosta tulevat yhteydet muodostivat oman renkaansa kytkeytyessään kilpailukeskuksen verkkoon kahdesta eri pisteestä. Vikasietoisuus verkossa toteutettiin ajamalla kytkinverkossa RSTP-protokollaa.

Suunnittelulähtökohdat

Suunnittelussa painotettiin kiinteitä kaapeloituja yhteyksiä johtuen radiotien haasteista tilanteissa, joissa pienelle alueelle on pakkautuneena paljon langattomia yhteyksiä käyttäviä päätelaitteita (älypuhelimet, tabletit, jne). Tästä syystä kaikkiin sellaisiin paikkoihin joissa verkkoa tarvittiin, päädyttiin vetämään yhteydet kaapelilla.

Median käyttöön tehtiin langallisen verkon rinnalle myös langaton verkko, mutta muutoin yhteydet kilpailukeskuksessa aina runkoyhteyksistä asiakaslaitteisiin asti olivat lähes yksinomaan langallisia.

Mediateltan verkkoyhteyksien suunnittelun tavoite oli järjestää yhteydet noin sadalle aktiiviselle käyttäjälle.

Yhteydet ulkomaailmaan

Ulkomaailman yhteydet toimitti Cinia. Liityntäpisteeksi valikoitui Raipon asemalla sijaitseva Cinian kuituverkon solmukohta, jonne Cinia toimitti aktiivilaitteen. Tästä reunalaitteesta otettiin kilpailukeskukseen Ylen käyttämät STM-1 yhteydet, sekä kilpailuorganisaation käyttämät 1 Gbps Internet-yhteydet. Sekä Ylen yhteydet, että kilpailuorganisaation käyttämät yhteydet oli kahdennettu. Matkapuhelinoperaattorit hoitivat omat runkoyhteytensä itse kokonaan toisesta suunnasta, eivätkä käyttäneet heille varattua kuitukapasiteettia kilpailukeskuksen kuituverkosta.

Laitteisto

Palomuurina käytettiin kahdennettua HP:n Proliant palvelinrautaa, jossa pyöri Linux ja verkkoliikenteen suodatuksesta vastasi normaali iptables-palomuuri. Alkuperäinen suunnitelma oli saada palomuurista rakennettua active-active mallinen täysin kahdennettu ratkaisu, mutta käytännössä tätä ei koskaan toteutettu, vaan kilpailun aikana toinen noodi odotti siltä varalta että sitä olisi tarvittu.

Kytkinverkko koostui osin vuokratusta, osin lainatusta ja osin lahjoituksena saadusta kytkinkalustosta. Verkon ytimessä oli Extreme Networksin BlackDiamond 8810, aggregoivina laitteina HP:n zl-sarjaa ja vanhempaa gl-sarjaa, reunalaitteina Ciscon 2960-sarjaa ja HP:n 2600-sarjaa. Yhteensä käytössä oli noin 40 kytkintä.

Mediateltan langaton verkko oli toteutettu Ciscon 2504 langattoman verkon kontrollerilla ja neljällä 2700-sarjan tukiasemalla.

Yhteenveto

Kilpailukeskuksen tietoliikenneyhteydet toimivat kilpailun aikana ilman mitään suoranaisesti verkosta aiheutuneita ongelmia. Oman ongelmansa tuotti yksi ylikuormitettu sähkökeskus, joka aiheutti sähkön pätkimisen muodossa myös verkon pätkintää, kunnes siihen kytketyt kaksi verkon aktiivilaitetta saatiin kytkettyä varmistettuun sähköön. Tämän jälkeen nämäkin ongelmat poistuivat. Pätkintä vaikeutti tulostuskontin toimintaa muutoinkin kuin vain verkkoyhteyksien osalta, sekä internet-studion toimintaa verkkoyhteyksien osalta.

Työasemat, tulostimet ja muut IT-laitteet

Vastuuhenkilö: Pekka Turunen

Suunnittelu

Tarvittavan laitteiston määrää selvitettiin talven aikana kysymällä muiden valiokuntien tarpeet tietokoneiden suhteen. Varsinaisen Pirilä-verkon koneiden tarve on vakiintunut viime vuosien aikana. Kantavana ajatuksena tietokoneiden suhteen oli, että IT-valiokunta vastaa kaikista järjestäjän tietokonetarpeista. Samalla kun kartoitettiin tarvittavat tietokoneet, selvitettiin myös tarpeet erillisille näytöille, tulostimille ym. laitteistolle.

Kevään aikana hankittiin talouspäällikön avustuksella käyttöön luokkatila Simolan entiseltä maamieskoululta, joka on vain parin kilometrin päässä kilpailukeskuksesta. Tila oli tarkoitettu kaiken valiokunnan laitteiston säilyttämiseen ja testaamiseen. Tietokoneiden asennusta ja koulutusta varten katsottiin kuitenkin tarpeelliseksi saada vielä toinenkin luokkahuone käyttöön, mikä järjestyikin heti kiinteistönomistajan suopealla avulla. Lopulta käytössä oli siis kaksi luokkahuonetta, mikä oli juuri riittävä määrä kaikelle kalustolle ja asennuksille.

Toteutus

Tietokoneet vuokrattiin 3 Step IT Oy:ltä. Lukumäärä oli 110. Mukana tuli ulkoiset hiiret. Kaikki PC:t olivat kannettavia, mutta eivät täsmälleen samanlaisia. Tyypit olivat Dell Latitude 6530, 6520 ja 5530, prosessori i5 tai kolmessa i7. Muistia oli kaikissa vähintään 4 GB, osassa 6 GB tai 8 GB ja yhdessä 16 GB. SSD-levy oli noin 20:ssä ja HD-näyttö noin 40 koneessa.

Koneiden ohella vuokrattiin 20 kappaletta 22” - 24” näyttöjä etupäässä kuulutus- selostus ja itkumuurikoneiden lisänäytöiksi.

Ensimmäiseksi tarkastimme sekä luokittelimme koneet ja valitsimme 80 parasta tulospalveluun (Pirilä-verkkoon). Loput jäivät eri tarvitsijoiden internet- ym. -koneiksi.

Koneet olivat käyttötarkoitukseensa erinomaisia. Niissä ei kuitenkaan ollut sarjaporttia, ei myöskään mukana tulleissa telakoissa, jotka tässä suhteessa osoittautuivat tarpeettomiksi. Sarjaporttien puute korjattiin asentamalla noin 20 koneeseen (1 väliaikakone, emit-teltta, puomi) usb-sarjamuuntimet. Pekka Turunen toimitti emit-koneisiin hyvälaatuiset muuntimet. Väliaikakoneeseen asennettiin toinen Kuopiossa 2014 säästyneistä Targus-muuntimista ja puomikoneisiin asennettiin kiertävässä kalustossa olevia Prolificin muuntimien huonolaatuisia kiinalaisista kopioita, jotka kyllä tällä kertaa toimivat riittävästi. Vaikealöytöiset ajurit tuli etsityiksi vuonna 2014.

Tulostimia oli käytössä neljä Konican monitoimilaitetta ja seitsemän Brotherin L2300-sarjan usb-tulostinta sekä yksi Brotherin L2360dn-verkkotulostin. Pirilä-verkon käytössä oli yksi monitoimilaite ja neljä Brotherin usb-tulostinta sekä Brotherin verkkotulostin. Muut tulostimet oli sijoitettu eri toimipisteisiin yleiseen käyttöön.

Tietokoneiden käyttöjärjestelmä ja ohjelmat

Käyttöjärjestelmäasennuksen suoritti Teraset Oy. Asennuksesta vastaavan henkilön mukaan heidän käyttämänsä asennusohjelma Ninite käytti Microsoftin WDS-levykuvia, jotka palauttivat käyttöjärjestelmän asetukset Microsoftin oletuksiin. Tästä syystä ja toimialueen puuttuessa jouduimme suorittamaan suuren osan asetuksista käsin sen sijaan että ne olisivat olleet asennus-imagessa tai helposti toteutettavissa verkon välityksellä.

Käyttöjärjestelmä oli Windows 7 Professional 64 bit Fi.

Teraset asensi kaikkiin koneisiin seuraavat ohjelmat:

- Microsoft Security Essentials
- Adobe Reader
- Mozilla Firefox
- Open Office
- ajan synkronointiohjelma NetTime
- etähallintaohjelma TightVNC
- näytölle kello DS Clock

Jokaiseen koneeseen luotiin käyttäjätili Jukola paikallisen järjestelmänvalvojan oikeuksin. Koneeseen kirjautuminen asetettiin tapahtumaan ilman salasanaa.

Seuraavat tehtiin käsin konekohtaisesti kolmen miehen voimin (TH, Matti Tynkkynen, Pekka Turunen):

- Windows 10:n sala-asennuksen pelossa kiellettiin kaikki päivitykset
- poistettiin käyttäjätilien hallinta (UAC) käytöstä
- asetettiin kiinteä Pirilä-verkon IP-osoite 192.168.0.xxx
- asetettiin tietokoneen nimeksi JUKOLA-xxx, missä xxx on IP-osoitteen loppuosa

- luotiin kansio Jukola ja sille alikansiot Juk ja Ven. Kansio jaettiin käyttäjälle ”Kaikki” luku- ja kirjoitusoikeuksin
- kansio Käyttäjät\Jukola (Users\Jukola) jaettiin käyttäjälle ”Kaikki”, jotta Pirilä-ohjelmien käynnistyskuvakkeet saatiin koneiden työpöydille verkkoasennuksena
- otettiin näkyviin työpöydän yleiset kuvakkeet Tietokone, Verkko, Ohjauspaneli sekä Roskakori
- tehtiin virranhallinta-asetukset:
    - kun painetaan virtapainiketta, ei tehdä mitään
    - kun painetaan lepotilapainiketta, ei tehdä mitään
    - kun kansi suljetaan, ei tehdä mitään
    - kone ei mene itsestään valmiustilaan milloinkaan
    - näytöstä ei katkaista virtaa milloinkaan, kun konetta ei käytetä
- tehtiin käyttömukavuusasetukset
    - käynnistys-valikkoon Suorita-komento näkyviin
    - kansion sisällön näyttötapa Tiedot, ei kuvakkeet
    - pois oletusvalinta ”Piilota tunnettujen tiedostotyyppien tunnisteet”
    - tiedostot *.cfg avataan ohjelmalla Notepad

Kuva: IT-valiokunnan käytössä ollut luokkahuone, Pirilä-verkkoa asennetaan.

Laitteet siirrettiin koululuokasta kilpailukeskuksen tulospalvelukontteihin Jukolaa edeltävällä viikolla ja emit-telttaan sekä tulostuskonttiin Jukolaa edeltävänä torstaina ja perjantaina. Muut laitteet eli JUKOLA-xxx laitteet jaettiin käyttöön Jukolaa edeltävänä torstaina ja perjantaina. Osaan kannettaviin asennettiin samalla tulostinajurit.

Jukola viikonloppuun IT-porukalle tehtiin 8 gb:n muistitikku, jossa olivat tarvittavat ajurit ja ohjeet. Sen sai ripustettua kaulahihnaan, jotta se säilyi koko viikonlopun käyttäjän mukana. Muistitikkua tarvittiin muutaman kerran mm. tulostinajurien asennuksissa ja eri osastojen yhteystietoja etsiessä. Jukola viikonlopun asennukset olivat valmiina lauantaina hyvissä ajoin ennen Venlojen viestiä. Yksi kone jouduttiin vaihtamaan lauantaiaamuna emit-teltassa, kun se oli viallinen. Vika oli lopulta laturissa, ei itse koneessa.

Isoin ongelma asennuksissa olivat puomi- ja porttikoneiden epäsopivat laatikot. Asennukset niihin olivat hankalat ja kilpailun aikana laatikot todettiin surkeiksi, koska ne eivät olleet täysin vedenpitävät. Erilaisten teippiviritysten ansiosta ainoastaan kahteen koneeseen tuli vettä sisään ja toinen rikkoontui kilpailun aikana. Lisäksi koko rakennelma olisi pitänyt olla sadekatoksen sisällä, nyt siinä oli riittämätön sadesuoja, vaikka kattoa suurennettiinkin. Suosittelen, että suojalaatikot uusittaisiin vedenpitäviksi ja helpommin käsiteltäviksi. Huoltotoimenpiteitä varten pisteestä puuttuivat valot eli ne jouduttiin tekemään sateisissa pimeissä olosuhteissa ja otsalampun valaistuksessa. Ko. piste aiheutti eniten ongelmia kilpailun aikana.

Toinen ongelma olivat kytkimet joissa ei ole akkua. Niihin on ehdottomasti asennetta UPS-suojat, jotta ne ei virtakatkoksen yhteydessä putoa päältä. Nyt UPS-asennuksia tehtiin useampia illan aikana, onneksi varalaitteita oli riittävästi saatavilla.

Kannettavien mukana tulleet telakat aiheuttivat pieniä ongelmia lisänäyttöjen suhteen, mutta niistä selvittiin, kun saatiin asennukset onnistumaan ja ne toimivat moitteetta koko kilpailun ajan.

Laitteiden purku aloitettiin välittömästi sen jälkeen, kun maali suljettiin ja tarvittavat varmuuskopiot oli otettu tulostuspalvelun koneista. Laitteet kerättiin yhteen tulospalvelun konttiin, josta ne toimitettiin maanantaina ja tiistaina takaisin IT-varastona toimineeseen luokkatilaan. Laitteet tarkastettiin koululla sekä pakattiin niihin kuuluviin laatikoihin ja laukkuihin. Pakatut laitteet palautettiin vuokraajalle kesäkuun viimeisellä viikolla.

Henkilöstö

Henkilöstön kokoonpano laitteistopuolella oli seuraava eri työvaiheissa:

- laitteiden tarvekartoitus ennen Jukolaa: 2 hlöä
- laitteiden ohjelmistojen esiasennukset ennen Jukolaa: 3 henkilöä
- Pirilä verkon laitepaikat määritti Timo Harju
- laiteasennukset ennen kenraaliharjoitusta: 6 henkilöä
- laiteasennukset kilpailualueelle ennen Jukolaa: 2 henkilöä
- Laitevastuut kilpailujen (Venlat + Jukola) aikana: 5 hlöä.
- Kilpailujen aikana (SMy, JPe ja Jukka Pykäläinen) auttoivat väliaikapalveluissa maalikameran kuvien purkamisessa, niissä vastuuhenkilöinä Markku Levomäki ja Timo Kokko). Kaksi henkilöä oli lauantaiaamuna päivystävinä apulaisina toimittajille mediateltassa ennen Venlojen lähtöä.
- Varahenkilöinä kilpailujen aikana oli neljä henkilöä, mutta heitä ei laitepuolella tarvinnut käyttää. Pari varahenkilöä olikin sijoitettuna emit-telttaan kilpailun aikana.
- Purku: 5 henkilöä
- Loppuselvitykset ja laitteistojen pakkaukset: 5 henkilöä

Henkilöstöä oli riittävästi käytössä esivalmistelujen, kilpailujen ajan sekä kilpailun jälkeen ja se toimi kiitettävästi annettujen ohjeiden mukaisesti.

Tulospalvelulta puuttui erillinen lämmin huolto-/tauko-/varastotila. Sen on sijaittava aivan maalialueen läheisyydessä. Siellä on oltava käytössä lepotilat. Ruokahuolto oli hieman liian kaukana ja kahvi, virvoitusjuomat, muut välipalat on hyvä saada samaan tilaan. Taukotilassa tarvitaan ainakin kahvikeitin ja jääkaappi. Nyt virvokehuolto hoidettiin itse ja se toimi välttävästi.

Ylimääräiset tavarat kuten pakkauslaatikot, varalaitteet jne. on vietävä keskitetysti samaan tilaan, sillä nyt ne olivat mikä missäkin ja niitä jouduttiin etsimään kilpailun aikana.

Tulospalveluverkko ja kilpailudata

Vastuuhenkilö: Timo Harju

Valmistautuminen

Otin pyynnöstä vastaan tehtävät tulospalveluverkosta vastaavana sekä yleisenä tulospalvelukonsulttina keväällä 2015. Heti rekrytoimiseni jälkeen toimitin Lappeen Riennon toimistoon vanhoista tietokoneistani koostuvan kuusi konetta käsittävän Pirilä-harjoitteluverkon. Sitä käytettiin Jukola-kouluttautumisen ohella kesällä 2015 kolmessa Lappeen Riennon järjestämässä kilpailussa.

Talvella 2016 saatiin käyttöön Monolassa Jukolan kilpailukeskuksesta noin 1 km päässä sijaitsevassa entisessä maatalousoppilaitoksesta kaksi luokkahuonetta varasto- ja harjoittelutiloiksi. Näistä suurempaan asennettiin touko-kesäkuussa koko Pirilä-verkko testausta ja harjoittelua varten. Tilat olivat sekä sijainniltaan että kooltaan mainiot.

Kaukametsäläisten asiantuntijat Timo Kokko ja Niko-Petteri Salo kävivät huhtikuussa Monolassa antamassa väliaika- ja näyttötaulukoulutusta.

Koneiden ja verkko siirto kilpailupaikalle aloitettiin Jukolaa edeltävänä lauantaina. Toistuva tavoite Jukoloissa on, että kun IT siirtyy kilpailupaikalle, infra pitäisi olla valmiina: kaikki tilat pystyssä kalustettuina ja sähköistettyinä. Tavoitteeseen on harvoin päästy. Tällä kertaa puuttui sähköä sekä osia fyysisestä verkosta ja kalustuksesta. Kun puutteet seuraavina päivinä saatiin korjatuiksi, asennukset etenivät varsin ripeästi siten, että kilpailukeskuksen tulospalveluverkko oli pääosin toimintavalmis keskiviikon kenraaliharjoituksessa.

Tulospalveluverkko

Tulospalveluverkko (Pirilä-verkko) voi olla joko toimialue tai vertaisverkko. Edellistä hallitaan erilliseltä toimialueen ohjauskoneella (DC), jälkimmäistä taas jollakin verkon koneella, joka on käyttömahdollisuuksiltaan tasa-arvoinen verkon muiden koneiden kanssa. Molempia ratkaisuja on käytetty Jukoloissa. Esimerkiksi 2011 Haminassa ja 2013 Jämsässä oli vertaisverkko, 2012 Vantaalla, 2014 Kuopiossa ja 2015 Paimiossa toimialue. Verkon hallinnan ja tiedostojen jaon kannalta toimialueverkkoa voidaan pitää parempana ja turvallisempana. Tämä kuitenkin edellyttää, että saadaan tai hankitaan palvelinohjelmisto lisensseineen sekä käytetään riittävän laajasti ja oikein verkonhallintavälineitä Active Directory, Group Policy sekä mahdollisia erillisiä verkonhallintaohjelmia. Mielestäni toimialuetta käytettäessä organisaatiossa pitäisi tästä vastaamassa olla tietohallinnon ammattilainen, joka päivittäisessä työssään konfiguroi ja hallinnoi vastaavia verkkoja.

Lappee-Jukolassa tulospalveluverkko oli vertaisverkko, koska ei saatu riittävän mahtavaa yhteistyökumppania, joka olisi tarjonnut palvelinohjelmiston lisensseineen sekä verkonhallinnan osaajan.

Tulospalveluohjelmat

Ohjelmina olivat Pekka Pirilän viestiohjelmisto sekä yleisön ja kilpailijoiden seurantakoneissa (Portti- ja Puomikoneet) Jouni Aaltosen Tulostaulu-ohjelma.

Pirilä-ohjelmistona oli Paimio-Jukolan jälkeen käännetty Pekan viimeiseksi jäänyt tuotantoversio 5.20, mihin hän oli korjannut Paimio-Jukolassa esiintyneet vähäiset puutteet.

Pirilä-ohjelmisto sisältää kaksi Windows-ohjelmaa: ViestiWin sekä merkkipohjaista käyttöliittymää käyttävä ViestiMaali. Näistä ViestiMaalia käytettiin seuraavissa tehtävissä: serverit, out-serverit, online-lähetyskone, maalikoneet, väliaikakoneet. Lukuun ottamatta portti- ja puomikoneita kaikissa muissa koneissa ajettiin ohjelmaa ViestiWin.

Ohjelmat, konfiguraatiot ja käynnistyspikakuvakkeet asennettiin verkkoasennuksena. Asennukseen, samoin kuin myöhemmin datan jakamiseen, käytettiin Jukolasta toiseen periytyviä skriptejä. Jouduin jonkin verran muuttamaan vuoden 2015 skriptejä, koska toimialueen puuttuessa mm. kansioiden $-jako ei ollut automaattisesti käytettävissä.

Tulospalveluverkon aikapalvelinkoneeseen asennettiin ohjelma Meinberg NTP Software. Verkon muut koneet hakivat ajan tältä ohjelmalla NetTime.

Pirilä-konfiguraatiot

Konfiguraatiot ovat periytyvää tavaraa. Huolellisesti kommentoidut konfiguraatiot kirjoitettiin ensimmäisen kerran ennen Sippu-Jukolaa 2005 ja ovat sen jälkeen siirtyneet järjestäjältä seuraavalle, joka on sitten tehnyt järjestelmänsä edellyttämät muutokset. Vuoden 2015-konfiguraatioihin muuttuivat varsin vähän. Eniten muutoksia oli väliaikakonfiguraatioissa: koneita oli yksi vähemmän, SJBoxeja oli enää yksi ja Moxien osoitteet piti koodata rastikohtaisesti. Konfiguraatioiden tarkastaminen ja editointi meni muutamassa tunnissa.

Kilpailuviikolla suoritettiin harjoittelutilassa simulaatio, jonka järjestelmä käsitti Pirilä-serverin ja kaikki väliaikakoneet sekä Moxat. Simulaatiossa ajettiin parin joukkueen osalta läpi sekä Venlojen viesti että Jukolan viesti kaikkien väliaikapisteiden osalta.. Siten tuli tarkastetuiksi sekä Moxien toiminta että väliaikakonfiguraatioiden ja tiedoston Lähdepisteet.lst oikeellisuus.

Kilpailudata

Kilpailudata käsittää sarjatiedoston KilpSrj.xml, kilpailijatiedoston Kilp.dat sekä ratatiedoston Radat.xml.

Rata- ja hajontatiedostot saatiin ratamestareilta kesäkuun alussa. Pirilän ohjelma hyväksyy enintään 8-merkkiset ratakoodit. Ratamestarien tekemät olivat tätä pitempiä. Lyhentämiseen käytin noin kolme tuntia. Niko-Petteri Salo tarkasti Paimiolaisen Matti Tahvosen tekemällä validaattoriohjelmalla, että kaikki joukkueet juoksevat samat rastivälit yhtä monta kertaa. Ohjelman syötteenä on Pirilä-muotoinen ratatiedosto Radat.xml sekä joukkuehajontatiedosto.

Lopullinen kilpailudata voidaan tehdä vasta kun juoksujärjestysten ilmoittamisaika päättyy. Tänä vuonna se oli perjantai klo 18. Sekä Venlojen että Jukolan data tehtiin pian tämän jälkeen, noin klo 19:30. Data jaettiin koneisiin lauantaina aamupäivällä, kun ensin oli varmistettu, että koko verkko on pystyssä.

Data teon vaiheet ovat:

- Luodaan yksisarjaiset kilpailut Venloille ja Jukolalle hyvissä ajoin etukäteen, nimeämis- ym. ohjeet löytyvät Jouni Aaltosen tekemästä Jukolan ilmoittautumisjärjestelmästä. Järjestelmän käyttö vaatii käyttäjätunnuksen.

- Haetaan kilpailijat sisältävä tiedosto ilmoittautumisjärjestelmästä.
- Luetaan tiedoston sisältö ohjelmaan ViestiWin.
- Siirretään kilpailijatietoihin joka osuudelle ratatieto joukkuehajonnat sisältävästä tiedostosta.

Kenraaliharjoitus

Kenraaliharjoitus pidettiin kisaviikon keskiviikkona illalla. Harjoituksessa juostiin kolmiosuuksinen viesti: aloitusosuus, väliosuus, ankkuriosuus. Joukkueiden lukumäärä oli 40. Ratamestarit olivat suunnitelleet kolme noin 3 km rataa. Tulospalvelutoiminnoista harjoitukseen sisällytettiin yksi maastoväliaika varmistuksineen, kaikki kolme viimeistä rastia, yksi maali varmistuksineen, emit-teltassa sisäänluku ja leimojentarkastus sekä itkumuuri. Tulostamista ei suoritettu, portti- ja puomikoneet eivät olleet käytössä, kuuluttamossa oli ohjelma pyörimässä yhdessä koneessa mutta ei kisakuuluttajia.

Harjoituksessa on yleensä kohdattu suunniteltujen virheiden lisäksi niitä pahempia tahattomia virheitä, jollaisen seurauksena mm. eräänä vuonna kaikki joukkueet saivat hylätyn suorituksen. Tänä vuonna tahaton virhe syntyi siten, että kahden viimeisen rastin emit-leimasimet oli laitettu ristiin: rastille 222 rastin 444 leimasimet ja päinvastoin. Kun ensimmäisen osuuden juoksijoista noin puolet oli tullut vaihtoon ja kaikki saaneet hylkäysesityksen, menin emit-telttaan hätiin. Pienen selvittelyn jälkeen virheen aiheuttaja selvisi. Kun ohjelmaan oli vaihdettu oikeat koodit, kenraaliharjoituksen loppu sujui suunnitellusti.

Kilpailut

Huolimatta haastavasta sadesäästä kilpailujen aikainen tulospalvelu toimi varsin hyvin. Erityisesti väliaikasuoritus oli yksi kaikkien aikojen parhaista; kaikki väliaikapisteet toimivat. Suuri osuus onnistumiseen oli Timo Kokolla ja Niko-Petteri Salolla. Näiden kahden lisäksi edellisten Jukoloiden vastuuhenkilöistä tulospalveluun osallistuivat Anssi Kamppinen, Mikko Kekki, Perttu Mäkelä ja Reino Ruotsalainen. Muita asiantuntijahenkilöitä olivat verkkoasiantuntija Jari Penttinen ja laitekorjausspesialisti Esa Mankki.

Itse olin kilpailujen aikana suurimman osan ajasta tulospalvelukeskuksessa, missä Jari Penttisen kanssa valvoimme tulospalveluverkon laitteita monitorointiohjelmilla, verkkoliikennettä serverien näytöiltä sekä online-lähetyksen perillemenoa kyseisen koneen näytöltä. Verkko toimi pääosin hyvin. Muutaman kerran joihinkin yksittäisiin yhteyksiin muodostui jonoja, ja pari kertaa syntysyytä jouduttiin menemään selvittämään tapahtumapaikalle. Yleensä syy ei ollut verkon tai ohjelman vaan laitteiden saama kosteus. Kaikissa tapauksissa jonot saatiin puretuiksi nopeasti.

Pahimmin kosteus haittasi yhteyttä Web-TV-koppiin, karsinanäyttöjen ohjausta sekä portti- ja puomikoneita. Näistä kaksi ensiksi mainittua saatiin toimivammiksi Venlojen viestin ja Jukolan viestin väliajalla.

Maasto-online

Vastuuhenkilö: Mikko Rantakallio

Tavoite ja tehtävät

Maaston online-toiminnon tavoitteena oli tuottaa maaston TV-rasteilta väliajat luotettavasti TV-lähetykseen, internetiin ja kilpailukeskukseen yleisön, median sekä kilpailijoiden seurattavaksi. TV-lähetyksen osalta maaston online-ryhmä hoiti myös manuaalisen varmistuksen, niiltä osin kuin se oli mahdollista. Maaston TV-rasteja Venlojen Viestissä oli 7 kpl ja Jukolan Viestissä 12 kpl. Jukolan viestissä oli lisäksi yksi varmistamaton väliaikarasti, jonka tekniikka poikkesi muista. Rasti oli lisäksi Puolustusvoimien vastuulla, joten sitä ei tässä käsitellä.

Vastuuhenkilöt ja rekrytointi

Maasto-onlinen vastuuhenkilö oli Mikko Rantakallio (MR). Lähempänä itse kilpailua mukaan online-toimintaan saatiin myös Niko-Petteri Salo (NP) sekä Timo Kokko (TK). Muun henkilöstövajeen takia nämä lisäresurssit osoittautuivat ratkaiseviksi onnistumisen kannalta. Talkoolaisten rekrytointi osoittautui odotettua hankalammaksi, eikä missään vaiheessa ollut käytössä riittävästi henkilöitä. Allekirjoittaneen juuri alkanut uusi työ aiheutti myös lisähaastetta ajankäyttöön. Kilpailuaamuna vielä yksi henkilö ilmoittautui tulleensa sairaaksi jättäen maastokontin toiminnan vain yhden henkilön varaan. Rastien rakentaminenkin oli hoidettava lähes yksinomaan kahden henkilön voimin, mikä teki kilpailun alusviikosta fyysisesti todella rasittavan. Loppuajasta NP ja TK ottivat myös osaa tähän, mikä helpotti tilannetta. Itse kilpailuun saatiin lopulta haalittua riittävästi henkilöstöä areenatuotannon avustuksella, osa rastimanagereista hoiti oman toimensa ohella myös online-varmistuksen. Vuorot jaettiin melko pitkälti henkilöiden omien toiveiden ja mahdollisuuksien mukaan. Osa hoiti sisukkaasti molemmat kilpailut, osa vain Venlat ja osa vain Jukolan. Tässä kohtaa jokaisen toive pystyttiin toteuttamaan. Maastokontilla vuoro jaettiin kahtia, ensimmäinen vuoro hoiti Venlat sekä Jukolasta noin kaksi osuutta, toinen vuoro hoiti loppuyön. Mielestäni se oli onnistunut ratkaisu, sillä näppäimistön ääressä vaaditaan tarkkuutta ja koko rupeama voi olla liian rankka yhdelle tai kahdelle henkilölle.

Talkoolaisia oli loppujen lopuksi Venloissa kuusi, kontilla kaksi + maastossa neljä. Jukolassa määrä oli yhdeksän, kontilla kolme ja maastossa kuusi. Loput täydennettiin rastimanagereista.

Suunnittelu

Alusta alkaen tekninen toteutus oli selvä. Rasteilla käytettäisiin samaa tekniikkaa, kuin Louna-Jukolassa. Olin tutustunut aiheeseen Louna-Jukolassa ja sen suhteen ei ollut isoja epäselvyyksiä. Leimasimet olisivat uusia, ETS1:t osin uusia, muu tekniikka samaa kuin Louna-Jukolassa. Suoranaista suunnittelua siis ei juuri tarvittu. Yhteydenpitoa ja asioiden sopimista muiden valiokuntien kanssa sen sijaan oli paljon, etenkin rasteilla olevan toisen päätoimijan, eli areenatuotannon kanssa. Vasta toukokuisella maastokäynnillä, jossa olivat kaikki toimijat läsnä, asiat alkoivat konkretisoitua. Rasteilla sovittiin yhteisesti mm. leimaustekniikan sisältävän laatikon, valokuidun sekä online-varmistajan paikat. Areenatuotannon kanssa sovittiin, että varmistaja liikkuu kuvausryhmän mukana samalla ajoneuvolla, mikä oli luonteva ratkaisu ja määritti lopulta varmistajien

lukumäärän vastaamaan kameraryhmien lukumäärää, Venlat seitsemän ja Jukola kahdeksan. Venloissa kamerat pysyivät paikallaan, Jukolassa osa kameraryhmistä vaihtoi paikkaa kesken kilpailun.

Kalusto ja toteutus

Rasteille meneviä vanerilaatikoita tilattiin lisää 7 kpl Savopak Oy:ltä. Uusi laatikko osoittautui käytännössä vanhoja paremmaksi, koska laatikossa ei ollut laitteiden sijoittelua haittaavia sisälokeroita. Laatikot pitivät myös laitteet kaatosateelta hyvin suojassa. Akkuja (60Ah vapaa-ajan akku) ja pientarvikkeita hommattiin lisää, niin että reserviin jäi vielä akku tai pari. Laatikot liitettiin kiertävään kalustoon. Kilpailuviikolla haettiin lisää vanerilaatikoiden sisälle sijoitettavia SmartStore-muovilaatikoita. Muuta kalustoa (MOXA:t, kytkimet, ETS1:t) tipahteli maailmalta hissukseen ja olivat kaikki käytettävissä viimeistään kilpailuviikon alkupuolella. NP konfiguroi MOXA:t ja päivitti niihin firmwaret. Tekniikkaa kannettiin metsään, kilpailua edeltävästä viikonlopusta alkaen, sitä mukaa, kun ehdittiin ja sitä valmistui sinne vietäväksi. Virransyöttöjohdotuksia oli NP tehnyt lisää rikkoutuneiden tilalle ja muutenkin niitä tarvittiin enemmän kuin aiemmin. Kuvassa on esitetty kaaviona rastin tekniikka. Väri kuvastaa kenen vastuulla mikäkin komponentti tai johto oli. Osalla rasteista Puolustusvoimien valokuitu jatkui ketjutettuna kytkimestä seuraavalle rastille. Kytkin ja MOXA olivat vanerilaatikon sisällä vielä erikseen SmartStore-muovilaatikossa säältä ja kolhuilta lisäsuojassa, akku oli irrallaan vanerilaatikossa. Rastipukit olivat kaikki salmiakkimallisia, jolloin vanerilaatikko saatiin pukin sisään ja ETS1 laatikon kylkeen tai päälle sidottua kuormaliinalla kiinni pystyasentoon. Näin ETS1:n etäisyys leimasimiin oli enimmilläänkin vain pari metriä.

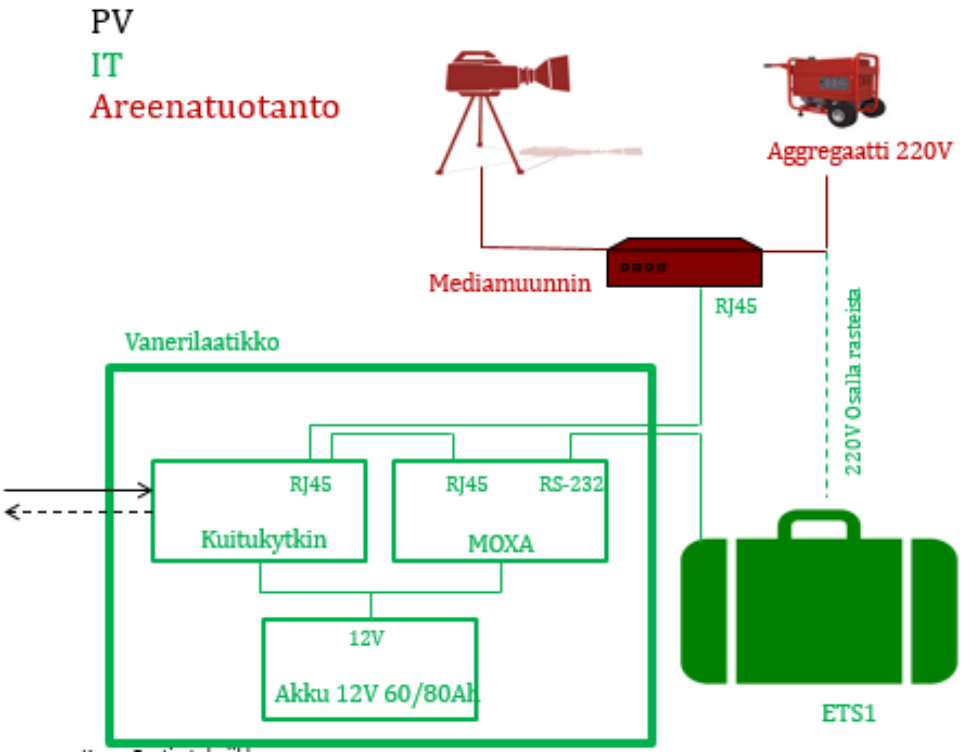

Kuva: Rastin tekniikka

Mediamuuntimen tarvitsema RJ45-verkkojohto oli paikoin työläs asennettava, varsinkin hakkuuaukealla olevalla rastilla, jossa ei ollut puita johdon ripustamiseen. Pisimpään käytössä olleilla rasteilla asennettiin lisäksi

mediamuuntimelta sähköjohto rastille asti ETS1:n latausta varten, eli aina aggregaatin käydessä myös ETS1 latautui. Tämänkin johdon ripustaminen, TV-kuvan ulkopuolelle, puihin oli paikoitellen melko työlästä.

Aina rastin valmistuttua lopulliseen muotoonsa, se testattiin saman tien. Tässä vaiheessa kaikki toimivat jo hienosti. Muu kalusto jätettiin rastille, mutta ETS1:t tuotiin pois vielä lataukseen. Akkuja jouduttiin hiukan siirtelemään paikasta toiseen, isommat 80Ah akut sijoitettiin pisimpään käytössä oleville rasteille.

Kameroiden testaus tuli hiukan yllättäen ja aiheutti lisätyötä sekä pohdintaa akkujen riittävyydestä. Rasteilla oli käytävä kytkemässä virrat ja testien jälkeen myös sammuttamassa ne, huomioiden valokuiduilla ketjutetut rastit. Tämän olisi voinut koordinoida paremmin ja aikaisemmin.

Yhteydenpito hoitui EP Sound Servicen toimittamalla radiopuhelinjärjestelmällä. Ratkaisu oli toimiva ja kuuluvuus erinomainen läpi koko tapahtuman. Venloihin oli jokaisella ladattu puhelin. Jukolan viestiin henkilö sai joko uuden ladatun puhelimen tai ladatun vara-akun. Virran riittävyyden kanssa ei ollut ongelmia. Online-varmistus toimi omalla kanavallaan, mikä on käytännössä välttämättömyys.

Kenraaliharjoitus

Harjoituskilpailussa oli yksi online-rasti, jonne kokoonnuttiin harjoittelemaan varmistusta. Paikalle pääsivät kahta lukuun ottamatta kaikki talkoolaiset. Etukäteen jaettujen ohjeiden mukaisesti henkilöt kokeilivat vuorotellen radiopuhelimen toimintaa ja varmistustoimintaa itse rastilla. Tilaisuus oli erittäin hyödyllinen, sekä talkoolaisten, että vastuullisten henkilöiden kannalta. Toimintaa saatiin terävöitettyä heti. Lisäksi huomattiin, että maastokontti tarvitsee rekkamallin radiopuhelimen ja ulkoisen kattoantennin, minkä jälkeen yhteys oli loistava. Tähän tilaisuuteen kannattaa jatkossakin yrittää mobilisoida mahdollisimman moni mukaan. Lähestyvien kilpailijoiden varoitustoimintaa ei kenraaliharjoituksessa ollut, se otettiin käyttöön vasta itse kilpailussa.

Kilpailut

Resurssien vähyys aiheutti päänvaivaa kilpailun alla. Pienellä joukolla oli saatava mahdollisimman nopeasti kaikille rasteille virrat kytkettyä siten, että yksikään rasti ei joudu olemaan liian kauaa virrat päällä tyhjän panttina. Tarkalla tehtävien jaolla tästä selvittiin. Kilpailujen välillä oli kaksi Venlojen rastia purettava ja siirrettävä Jukolan rasteiksi, tämäkin hoitui lopulta mallikkaasti resurssivajeen puristuksessa.

Kummankin viestin osalla jokainen rasti testattiin aina kuvausryhmän saavuttua rastille, sekä vielä noin 10 min ennen kärjen saapumista. Näin tehtiin myös kilpailun myöhäisemmässä vaiheessa, vaikka rastilla olikin koko ajan edellisten osuuksien kävijöitä. Ongelmia testauksessa aiheuttivat toimimattomat emit-kortit, sekä jonkin verran itse testaajien toiminta. Testaaja yritti, ohjeiden vastaisesti, leimata samalla kortilla peräkkäin eri leimasimilla. Tästä selvittiin lisäohjeilla.

Manuaalivarmistusta suoritettiin kärjen osalta. Varoituskanavan kuuntelun ja GPS-seurannan avulla saatiin rasteille ilmoitettua kilpailijoiden lähestyminen. Radioliikenteeseen oli etukäteen sovittu muutama eri vaihtoehto, jolla varmistaja luettelee numeroita maastokontille, riippuen ruuhkasta.

- Rauhallinen tilanne: 16 – LEIMAA – NYT!
- Jonkin verran ruuhkaa: 2 – NYT! 5- NYT! 15 – NYT!
- Paljon ruuhkaa, varmistaja luetteli vain numeroita: 4 – 3 – 7 – 11 – 2

Käytännössä tehtävä osoittautui mahdottomaksi, sillä rintanumerot kirjaimellisesti sulivat sateessa ja vain kunkin osuuden ensimmäisellä TV-rastilla oli joitain hajanaisia numeroita havaittavissa. Varmistajan pääasialliseksi tehtäväksi jäikin rastin testaaminen pyynnöstä. Online-leimaukset toimivat kuitenkin 100 %, joten tässä suhteessa ei tapahtunut mitään katastrofia. Radiopuhelimien käyttö yhteyskanavana hankaloittaa tilannetta, jossa on varmistettava kahta rastia yhtä aikaa. Tähänkin oli etukäteen sovittu menettelytapa, mutta tällaista tilannetta ei tullut eteen. Varmistuksen radiokuri on oltava tiukka, tässä onnistuttiin lähes kiitettävästi. Ainut virhenäppäily johtui varmistajan ilmoittaessa ”Lähestyy...” sijasta ”Lähestyy kaksi...”, jolloin maastokontilla näppäiltiin joukkueen numero 2, vaikka varmistaja tarkoitti kahden joukkueen lähestyvän. Virhe korjattiin pikaisesti ja ohjeistettiin varmistajaa. Radiopuhelimen etuna taas on ohjeiden vaivaton levitys koko joukolle, sekä muiden suoritusten kuuntelu oppimismielessä.

Purkaminen

Maaston varmistuksen loputtua henkilöstö vapautettiin ja itse kukin lähti lepäämään. Rastit jatkoivat itsenäisesti toimintaa moitteetta loppuun asti. Maalin sulkeuduttua alkoi rastien purku, osa rasteista saatiin purettua saman tien. Osa jäi alkuviikkoon ja viimeiset tavarat saatiin pois metsästä keskiviikkona. Tässäkin näkyi resurssivaje vaikka purkaminen sujuikin rakentamista sujuvammin.

Yhteenveto

Radiokuri ja viestintäprotokolla kannattaa harjoitella ja sopia etukäteen. Kenraaliharjoitus on tähän erinomainen tilaisuus. Kenraaliharjoitukseen kannattaa muutenkin yrittää saada mahdollisimman paljon henkilöstöä mukaan. Pelkkä kirjallinen ohjeistus ei ole riittävä. Mikäli maastokontilla pitää kuunnella muuta kuin varmistajien kanavaa, tähän on syytä käyttää headset:iä häiriöiden välttämiseksi.

Sään kestäviä kalusteita voi rasteille viedä jo kahta viikkoa aiemmin, varsinkin jos on resurssipulaa.

Maastosta riippuen, online-ryhmällä olisi syytä olla käytössä maastokelpoinen ajoneuvo. Painavien tavaroiden siirtelyssä kannattaa tehdä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa, esim. akku kulkee helposti samassa kuormassa aggregaatin kanssa.

Rastimanageri voisi oman toimensa ohella hoitaa myös varmistuksen. Vähentää heti rastilla pyörivän väen määrää.

Kuten Louna-Jukolankin raportissa mainitaan, koko manuaalivarmistuksen tarpeellisuus on kyseenalainen. Panostus tekniikkaan ja henkilöstön osaamiseen voisi korvata varmistuksen.

Rekrytointi epäonnistui, henkilömäärä ei ollut riittävä missään vaiheessa. Varsinkin rakentamisvaiheessa pitää olla useampi partio, jotka osaavat itsenäisesti kalustaa rastin. Kilpailun aikana pitää olla myös reserviä, jos jotain odottamatonta tapahtuu.

Maastoon menevien henkilöiden rekrytointia voisi ehkä suorittaa jonkun muun, kuin IT-valiokunnan nimissä. Yö metsässä ei ehkä vastaa valtaväestön käsitystä IT-tehtävistä. IT-valiokuntaan ilmoittautuneista ei löytynyt riittävästi halukkuutta kyseiseen tehtävään.

Laitteet toimivat 100 %. Toisen kerran peräkkäin molempien viestien ensimmäiset rastit toimivat moitteetta alusta alkaen ja tällä kertaa myös kaikki rastit toimivat moitteetta. Varmistus oli täysin turhaa, mikä oli alun alkaen myös tavoite.

Kaikki akut riittivät mainiosti.

Yhteistyö eri valiokuntien ja ryhmien kanssa, ml. Puolustusvoimat, toimi erinomaisesti.

Kaikesta huolimatta, online-toiminnon tavoite täyttyi. Kaikki osallistuneet talkoolaiset antoivat positiivista palautetta ja olivat tyytyväisiä saadessaan olla mukana ainutkertaisessa tapahtumassa. Erään toimijan sanoja lainaten: ”Varsin ohuella organisaatiolla, täydellinen suoritus!”

Maalialueen online

Vastuuhenkilö: Markku Levomäki

Tehtävä

Tehtävänä oli tuottaa ja varmistaa maalialueen online-väliajat. Maalialueella sijaitsivat maalin ja vaihdon lisäksi kolme viimeistä rastia sekä yleisörasti.

Valmistelevat toimenpiteet

Talven aikana perehdyttiin laitteistoon (leimaukset, Moxat, kuitukytkin ym.), ja tähän liittyen meillä oli maastoalueen vastaavan kanssa Kaukametsäläisten ohjaama koulutuspäivä keväällä. Tällöin myös inventointiin kalusto ja päätettiin lisähankinnoista (akut, laatikot). Akkujen lisätarve johtui siitä, että jo silloin päätettiin hoitaa viimeisten rastien virta akuilla. Verkkovirtaakin olisi ilmeisesti ollut saatavilla, mutta koska sen UPS-varmistusta ei voitu taata, päädyttiin akkuihin.

Etukäteen sovittiin myös verkkovastaavan kanssa viimeisille rasteille ja yleisörastille tarvittavan kuitukaapelin rakentamisesta. Näiden takarajaksi sovittiin viimeisen viikon alku.

Etukäteen pyrittiin myös testaamaan näyttötaulujen toiminta, mutta tauluohjelman puutteiden vuoksi niiden todellinen testaus jäi viimeiselle viikolle.

Laitteistojen asentaminen

Varsinainen laitteistojen asennus aloitettiin viimeisen viikon maanantaina ja sitä jatkettiin tiistaina ja keskiviikkona. Maalipukit ja leimasimet saatiin asennettua ja testattua hyvissä ajoin, mutta viimeisten rastien ja yleisörastin lopullinen rakentaminen jäi viime tippaan. Yhteysongelmien takia viimeisiä rasteja ei ehditty testata ennen kenraaliharjoitusta, minkä johdosta harmillinen leimasinvirhe aiheutti hämmennystä kenraaliharjoituksen alussa. Näyttötaulut saatiin myös asennettua ennen kenraaliharjoitusta. Samoin vedettiin varmistukseen tarvittavat puhelinkaapelit yleisörastille ja ankkurien viimeiselle rastille. Varmuuden vuoksi akut ladattiin vielä kenraaliharjoituksen jälkeen, ja niiden virta riittikin mainiosti koko varsinaisten kilpailujen ajan.

Moxien konfiguroinnin tekivät T.Kokko ja N-P. Salo. Yksi Moxa oli maalialueella varalla, mutta sitä ei tarvittu.

Kilpailut

Online-laitteisto toimi moitteettomasti koko kilpailujen ajan huolimatta huonosta säästä. Maalialueella oli yksi sähkökatkos, mikä aiheutti karsinoiden näyttötaulujen pimenemisen kesken Venlojen kisan, onneksi vasta kärjen jo tultua maaliin. Jukolaa varten karsinoiden näytölle vedettiin oma UPS-varmistettu sähkölinja, ja Jukolan aikana taulut toimivatkin hyvin.

Näyttötauluihin liittyen on todettava, että niiden ohjausohjelmassa oli puutteita. Esim. jos joku taulu oli pois käytöstä tai rikki, taulujen numerointi saattoi muuttua. Lisäksi oli koko ajan epävarmaa, oliko karsinoiden näyttö todellisuudessa sellainen, millainen ohjelma ilmoitti. Niinpä taulujen hoitajan oli silloin tällöin käytävä karsinoiden alkupäässä varmistamassa, että näyttö oli oikein. Jonkinlaista kameranäyttöä voisi vastaisuudessa harkita. Karsinoiden näyttötauluja ohjattiin kontin sisältä radiolinkillä, ja tämä toimi hyvin. Karsinoiden ohjaaminen tapahtui yhteistyössä maalipäällikön kanssa.

Varsinainen kilpailujen aikainen päätehtävä, vaihtojen, maalin, yleisörastin, ja ankkurien viimeisen rastin varmistaminen jäi olosuhteiden pakosta lähes tekemättä. Suurimpana syynä tähän olivat kelvottomat kilpailijoiden numerolaput. Suuri osa näistä oli varsinkin kärkipään kohdalla repeytynyt tai taittunut, ja niitäkin, jotka olivat säilyneet ehjinä, oli märkänä vaikea lukea. Varmistusta yritettiin sekä Venlojen että Jukolan ensimmäisissä vaihdoissa, mutta sittemmin siitä toivottomana tehtävänä luovuttiin. Jatkossa vain todettiin, että erityisesti kärkipään leimaukset rekisteröityivät. Onneksi laitteisto toimi, eikä manuaalisia leimauksia olisi edes tarvittu.

Maaliin tuloa kuvattiin kunkin karsinan kohdalla olevalla maalikameralla (Timo Kokko). Puuttuvan vaihto- tai maalileiman takia itkumuurille tulleet kuvattiin kännykkäkameralla ja kuva lähetettiin kännykällä maalikontille maalikamerakuvan käsittelijöille. Täällä leimaukselle yritettiin etsiä kameravarmennus, ja usein löydettiinkin huonoista numerolapuista huolimatta. Vain muutama puuttuva leimaus jäi todentamatta.

Henkilöstö

Henkilöiden rekrytointi jäi varsin myöhäiseksi, oikeastaan viimeiselle viikolle. Asentamisvaiheessa maanantaista keskiviikkoon talkoolaisia oli 2 - 3 itse kilpailujen aikana 6 - 7. Mikäli varmistusta olisi pitänyt tehdä koko ajan, olisi tarvittu varmaan pari lisää. Normaalimiehitys koko kilpailun ajan olisi tällöin varmaan:

- varmistus 3 henkilöä
- maalikuvatarkastelu 2 henkilöä
- näyttötaulut 1 henkilö
- vetäjä, varamies, 2 henkilöä

Maalikameroiden käsittelijät voivat varmaan tarvittaessa osallistua myös varmistukseen ja päinvastoin, joten vähän pienemmällä porukallakin voi tulla toimeen. Se, kuinka monta henkilöä yhteensä tarvitaan, riippuu työvuorojen pituudesta. Meillä työvuorot olivat pitkiä, lähes koko kilpailun pituisia, joten kokonaismääräkään ei ollut kovin suuri.

Emit-teltta

Vastuuhenkilö: Esko Lahdenperä

Tehtävät ja tavoitteet

EMIT-ryhmän tehtävät ja tavoitteet olivat:

kilpailun kuluessa la 18.6. - su 19.6

- kilpailijoiden rekisteröinti tulospalveluun
- osuudeltaan palanneiden kilpailijoiden kilpailukorttien tarkistus
- kilpailijoiden ohjaus itkumuurille puutteellisten leimausten selvitystä varten
- toimimattoman kilpailukortin vuokraus
- kilpailijoiden nimen muutoksen rekisteröinti

kilpailuviikolla ma 13.6 - pe 17.6

- laitteiden ja toimitsijoiden koeponnistus kenraaliharjoituksessa kilpailua edeltävänä keskiviikkona 15.6

viikko ennen kilpailua

- emit-teltan verkkokaapeleiden veto
- yhdessä laitteistoryhmän kanssa koneiden siirto Raipon koulukeskuksesta emit-telttaan

kuukausi ennen kilpailua

- toimitsijoiden rekrytointi ja koulutus
- laitteiden testaus Raipon koulukeskuksessa

kilpailua edeltävä vuosi

- osallistuminen IT-jaoston muiden ryhmien kanssa toiminnan suunnitteluun

Kilpailun aikana tavoite oli pystyä ruuhkienkin aikana rauhalliseen, huolelliseen toimintaan. Tähän päästiin varaamalla riittävästi koneita ja levänneitä työntekijöitä etenkin aamun uusintalähtöön. Koska sää oli sateinen, pyrkivät yhteislähtöihin tulevat kilpailijat minimoimaan lähdössä odottelun, jolloin rekisteröinnin hetkellinen kuorma kasvoi. Ruuhkat saatiin purettua kuitenkin ilman suuria ongelmia.

Laitteistot toimivat pääsääntöisesti ilman ongelmia. Yksi kone jouduttiin vaihtamaan sen ilmeisesti kostuttua. Samaten kaksi emit-lukijaa jouduttiin vaihtamaan niiden alkaessa temppuilemaan.

Leimantarkistuksessakaan ei ollut erityisempiä ongelmia. Epäselvissä tapauksissa kilpailijat ohjattiin itkumuurille, jossa tehtiin jatkoselvittelyt. Rekisteröimätöntä korttia koskevan ohjeistuksen väärinymmärrys emit-kortin purkamisessa aiheutti tulospalvelun puolella aluksi ongelmia, mutta toimintaa muuttamalla nämä loppuivat

Leimantarkistuksessa oli Louna-Jukolan mukaisesti kortin tarkistajien takana pienet erillisnäytöt, joista kilpailija näki, oliko suoritus hyväksytty ja suoritusaika.

Vastuuhenkilöt, toiminnan suunnittelu

Emit-ryhmän toimintaa suunnitteli ja hoiti kaksi henkilöä: Esko Lahdenperä ja Olli Nakari. Kummatkin ovat olleet aikaisemmin mukana suunnistuskilpailujen järjestämisessä ja tulospalvelussa ja emit-teltan toiminnot olivat yleisellä tasolla tuttuja. Vastuuhenkilöt olivat mukana 2015 Louna-Jukolassa tutustumassa emit-teltan toimintaan ja olivat myös toimitsijoina siellä sekä Venlojen että Jukolan viestin aikana. Louna-Jukolan kokemuksien perusteella Lappee-Jukolan emit-teltan toimintojen suunnittelu oli suoraviivaista ja teltan toiminnat tehtiin hyvin pitkälti Louna-Jukolan mukaisesti.

Tärkeimmät suunnittelutehtävät olivat

- toimitsijoiden määrän arviointi kilpailun aikana
- rekrytointi
- toimitsijoiden koulutus
- emit-teltan varustus

Ajankäyttö

Vuosi 2015	IT-jaoston kokoukset
	Tutustuminen Louna-Jukolaan
2016 Tammi-maaliskuu, 10 h	Toiminnan suunnittelua, emit-teltan ohjeen päivitys
2016 Huhtikuu-toukokuu, 20 h	Toiminnan suunnittelua, rekrytointia
	Laitteiston testausta
	Koulutuksen suunnittelua, koulutuksen toteutus
2016 Kesäkuu, alkuviikot, 30 h	Rekrytointia, työaikavuorojen varausten seurantaa
	Laitteiston testausta
	Emit-teltan sisustaminen
	Verkkokaapelien vetäminen emit-telttaan
	Koneiden siirto Raiposta emit-telttaan
2016 kisaviikko, ma-pe, 20 h	Rekrytointia, työaikavuorojen varausten seurantaa
	Laitteiston testausta
	Toiminnan suunnittelua
	Kenraaliharjoitus

Toimitsijat, rekrytointi, koulutus, työvuorojen jako

Aikaisempien vuosien perusteella arvioitiin tarvittavien toimitsijoiden määräksi 45 - 50 henkilöä. Tehtävät organisoitiin seuraavasti:

Tehtävänimike	**Toiminta**	**PIRILÄ**	
Toiminnan valvoja	Valvoo toimintaa, auttaa ongelmatilanteissa	Tuntee Pirilän hyvin	2
Emit-kortin vaihto	Vuokraa emit-kortin	Lukee kilpailijan sisään Pirilässä	1
Lähetti	Vie vuokrauslaput Infoon, tuo lisää vuokrakortteja Infosta, vie kilpailijoiden nimienvaihtolomakkeet tulostuskoppiin		1
Leimojen tarkistaja	Tarkistaa leimaukset ja epäselvissä tapauksissa ohjaa kilpailijan itkumuurille	Pirilä: Emit-tarkistus	4

Viivakoodin lukija	Lukee kilpailijan viivakoodin, emit-kortin luenta		10
Kilpailijan tallentaja	Tarkistaa kilpailijan nimen, toteaa että emit-kortti luetaan, kuittaa kilpailijan tietokantaan, täyttää nimenmuutoslomakkeen	Pirilä: kilpailijan sisään luenta	10

Toiminnan valvojia oli yhteensä 4, jolla määrällä saatiin riittävästi lepovuoroja. Riippuen kuormasta valvoja pystyi myös hoitamaan myös emit-kortin vaihtoa ja kirjaamaan kilpailijan nimen vaihtoa. Tämä helpotti ruuhkatilanteessa rekisteröinnin kuormaa. Yhteensä emit-teltan toimintaan osallistui 51 toimitsijaa, joista neljä oli toiminnan valvojia ja loput hoitivat muut tehtävät.

Toimitsijoiden aktiivinen rekrytointi aloitettiin huhtikuun 2016 alkupäivinä. Rekrytointi kohdistettiin aluksi emit-ryhmän vetäjien lähipiiriin ja sitä kautta saatiin lähes puolet työntekijöistä. Loput tulivat Lyytin kautta. Työntekijöitä myös jaettiin IT-jaoston kesken siten, että erityisesti lähtöjen aikana saatiin kaikki sisään luvun pisteet käyttöön ja hiljaisempina aikoina lainatyöntekijät olivat taas omissa tehtävissään.

Toukokuun lopussa pidettiin siihen mennessä ryhmään ilmoittautuneille koulutus Raipon koulukeskuksessa, jossa oli kaikki koneet. Koulutuksessa harjoiteltiin kilpailijan rekisteröinti ja leimojen tarkistus. Loput toimitsijat päätettiin kouluttaa kenraaliharjoituksessa. Kaikille toimitsijoille lähetettiin emit-teltan toimintojen ohje.

Työvuorojen jako ja valinta päätettiin tehdä Doodle-ajanvarausjärjestelmällä (http://dooodle.com/fi). Lyytiin verrattuna Doodle oli joustavampi ja muutokset työaikavuoroihin oli helpompi toteuttaa sitä kautta, koska ryhmän vetäjät sitä kautta olivat suoraan yhteydessä toimitsijoihin ilman Lyytin tuomaa väliporrasta.

Kilpailunaikainen työkuorma arvioitiin Louna-Jukolan emit-loppuraportin perusteella:

Aika	12:30–16:00	16:00–19:00	19:00–22:00	22:00–01:00	01:00–04:00	04:00–07:00	07:00–09:30	09:30–12:30	12:30–15:30
Suunniteltu	22	20	8	22	15	12	22	4	1
Toteutunut	25	22	14	22	12	10	24	6	3

Suunnittelun pohjaksi otettiin kolmen tunnin työvuoro ja erikseen varmistettiin, että lähtöjen aikaan olivat kaikki rekisteröintipisteet miehitettynä.

Emit-teltan lay-out ja järjestelyt kilpailun eri vaiheissa

Tietokoneita oli 11, joista 1 oli varattu emit-kortin vaihtoon ja loput kymmenen konetta rekisteröintiin ja kilpailukortin purkuun. Emit-kortin vaihdossa ajettiin pelkästään kilpailijan rekisteröintiä, mutta muut koneet joko rekisteröintikoneena tai leimantarkistuskoneena. Venlojen viestin lähdössä kaikki koneita käytettiin sisään lukuun.

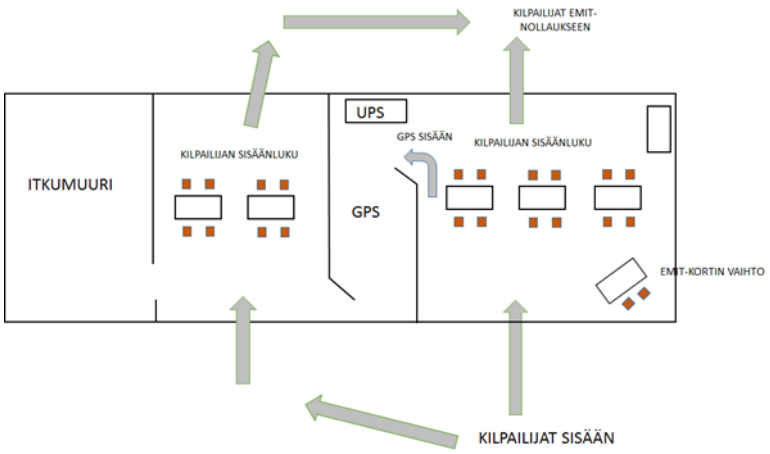

Normaalin toiminnan aikana neljällä koneella purettiin kilpailijoiden leimaukset ja lopuilla kuudella koneella hoidettiin rekisteröinti.

Jukolan Viestin ja aamun uusintalähdössä käytettiin kahta konetta leimantarkistukseen ja lopuilla koneilla hoidettiin sisäänkirjaus.

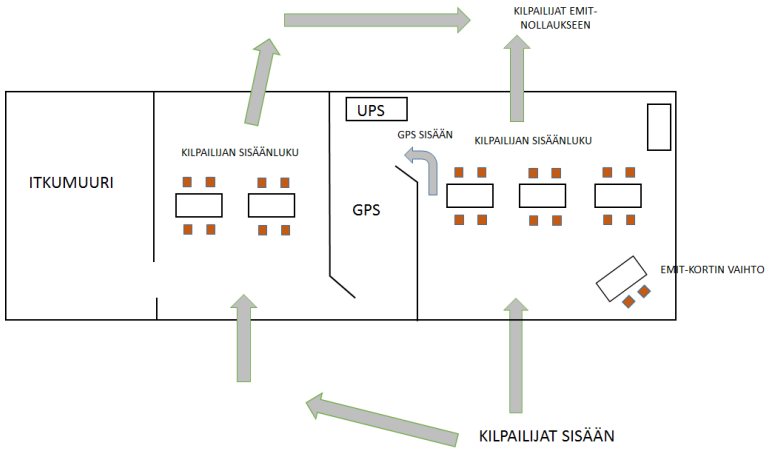

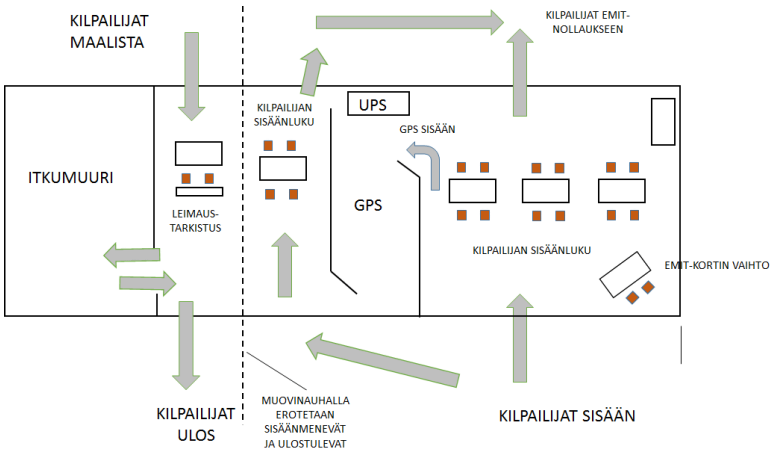

Itkumuuri

Vastuuhenkilö: Topi Suomalainen

Suunnittelu ja tarpeet

Suunnittelu: Itkumuurin päällikön työ alkoi 1/2015 IT-valiokunnassa ja hän oli Louna-Jukolan itkumuurilla työvuorossa. Kielitaitoinen ja kilpasuunnistustaustainen henkilöstö oli rekrytoituna pääosin 3/2016. Louna-Jukolan pohjalta päivitetty itkumuurin toimintaohje valmistui 4/2016 ja oli oikoluettavana vuoropäälliköillä. 20.5.2016 oli puhelinpalaveri TA Heikki Peltolan kanssa, jossa käytiin itkumuurin toimintaohje läpi, sekä toiminta kärkijoukkueiden osalta. Itkumuurin henkilöstön koulutukseen 29.5.2016 osallistui 6 henkilöä ja kenraaliharjoitukseen 15.6.2016 5 henkilöä. Itkumuurin henkilöstölle lähettiin 3 viikkoa ennen Jukolaa sähköpostilla työvuorolista, toimintaohje ja Pirilä-ohjelman itkumuuriohje tutustuttavaksi. Emit-teltassa Jukolaa ennen 7.6. tuli sähköt ja pöydät, 12.6. verkkojohdot oli vedetty, ke kenraali (koodivirhe), to väliseinät valmistuivat ja pe viimeistely.

Tarpeet: Itkumuurin henkilöstömäärä oli 18 henkilöä: Itkumuurin päällikkö, 2 vuoropäällikköä, 2 viestimiestä ja 13 hylkäysesitysten käsittelijää (3 työparia vuorossa). Hylkäysesityksiä käsiteltiin kolmella kahden näytön työpisteellä, kahdessa vuorossa. Lisäksi oli yksi kannettava ja TV kisan seuraamista varten. Mustavalko A4 -tulostimia oli kaksi: verkkotulostin ja tavallinen tulostin. Paperilla oli lomakkeet (8 erilaista), kunkin radan rastinumerot ja rasti+emitkoodit, sekä kartat (pelastuskartta, kaikki rastit kartta ja hajontojen kartat). Toimistotarvikkeita hankittiin erillisen listauksen mukaan.

Toteutus

Venlojen viesti: Venlojen viestiin oli ilmoittautunut joukkuetta 1390, joista hyväksytyn suorituksen sai 1237 joukkuetta, keskeyttäneitä 62 kpl, hylättyjä 56 kpl ja ei lähteneitä 35 kpl. Itkumuuri käsitteli 6 tunnin aikana 94 hylkäysesitystä (ka. asiakas joka 4. minuutti). Lisäksi itkumuuri kirjasi ei lähteneet joukkueet. Viimeiset joukkueet tulivat maaliin Jukolan lähdön jälkeen n. klo 23:20. Venlojen viestissä itkumuurin kuormitus oli vähäinen.

Jukolan viesti: Jukolan viestiin oli ilmoittautunut 1714 joukkuetta, joista hyväksytyn suorituksen sai 1375 joukkuetta, keskeyttäneitä 158 kpl, hylättyjä 156 kpl ja ei lähteneitä 25. Itkumuuri käsitteli 16 tunnin aikana 302 hylkäysesitystä (ka. asiakas joka 3. minuutti). Lisäksi itkumuuri kirjasi ei lähteneet ja GPS-seurattavat joukkueet tulospalveluohjelmaan. Itkumuurin vastuulla oli puhelimitse pitää Jukolan johtokeskus ajan tasalla maastossa olevista suunnistajista ja viimeiset suunnistajat tulivat maastosta noin klo 16. Jukolan viestissä itkumuurin kuormitus oli kohtuullinen ja kolmella työpisteellä tehtävästä suoriuduttiin hyvin ilman jonoja.

Yhteenveto

Itkumuurin päällikön tehtävää helpotti huomattavasti tehdyt työvuorot ja raportointi Louna-Jukolassa 2015, sekä aiemmat kokemukset itkumuurilta Mikkelistä ja Sulkavalta.

Lappee-Jukolassa itkumuurin osaava henkilöstö ja kokeneet vuoropäälliköt takasivat onnistuneen toiminnan. Henkilöstö määrä oli sopiva ja viestimiehiä tarvittiin säännöllisesti. Itkumuurille ei tullut ruuhkaa missään

vaiheessa, enimmillään asiakkaita oli 6 kpl. Työvuorot menivät päällekkäin Venlojen 1. - 2. osuuden, Jukolan 1. osuuden ja Jukolan yhteislähdön maaliin tulon jälkeen, jolloin myös asiakkaita oli eniten. Numeroiden puuttuessa maaliaika saatiin videolta, kun ko. kilpailijasta otettiin kuva itkumuurilla ja lähettiin kuva WhatsAppilla maalikonttiin. Venäjän osaaja oli kummassakin työvuorossa ja tarve venäjä-tulkille oli 10 tapauksessa. Yhtään 99-leimasintä (hyytymässä) tai hyytynyttä leimasinta ei ollut. Ilmoittautumisjärjestelmästä piti hakea joukkueenjohtajan yhteystietoja vain pari kertaa. MTR toimi monesti hyytyneelle emit-kortille. Molemmissa viesteissä oli vain pari hankalaa asiakasta, jotka kävivät useamman kerran itkumuurilla. Yhtään vastalausetta ei jätetty. Tuloksista kyselyitä tuli vain muutama. Yhtään kärkijoukkuetta ei hylätty. Kaikki toimi moitteettomasti, suunnitellusti ja toimintaohjeen mukaisesti itkumuurilla, joten itkumuurin henkilöstölle ja toiminnalle arvosana 10.

Kehitettävää:
Ensiapuun ei vhf-radioyhteystoiminut, joten maastoon keskeyttäneistä tuli tieto itkumuurille pitkällä viiveellä → Ensiavussa tulisi olla viestimies, joka toisi tiedon itkumuurille ja siitä eteenpäin vaihtopuomille ja joukkueenjohtajalle.
Karttapohjalla oli ongelma, kun Venlojen viestissä oli käyty Jukolan rastilla → Ratatiedossa tulisi olla kummankin viestin kaikki rastit.

Jukolan yhteislähdön jälkeen noin 10 joukkueenjohtajaa kävi kyselemässä oman joukkueen etenemisestä → voisiko olla yleisöpääte, josta voisi tarkistaa oman joukkueen väliaikatilanteen?

MTR ns. pelasti monta joukkuetta → Voisikohan ulosluvun kortinlukijaa jotenkin kehittää, että se ottaisi vähemmälläkin virralla tiedot kortilta?

Numeroiden tippuminen metsää ei onneksi aiheuttanut ruuhkaa itkumuurille, vaan väärän kartan antajia oli onneksi aika vähän → Kilpailunumeroita pitää testata etukäteen myös vesisateessa.

GPS-joukkueiden syöttöä Pirilä-ohjelmaan ei ollut vastuutettu etukäteen ja Venloissa GPS-tieto puuttui. Jukolan viestiin itkumuuri kirjasi Pirilä-ohjelmaan GPS-seurattavat joukkueet → Selkeästi olisi pitänyt olla vastuutettu, kuka kirjaa tulospalveluohjelmaan GPS-seurattavat joukkueet, jotta emit-sisään- ja ulosluvussa tulee ruutuun keltainen GPS-teksti.

Tulostuspalvelu

Vastuuhenkilö: Petri Tilli

Suunnittelu ja tarpeet

Kuten useissa Jukoloissa aikaisemminkin, pohdittiin tämänkin yhteydessä kilpailukeskuksen tulostaulun modernisointia ja papereista luopumista. Lähinnä sopivien suhteiden puuttumisen ja tulostauluvastaavan hektisten työkiireiden takia asia kuitenkin jäi ja jossain tammi-helmikuun vaihteessa todettiin, että helpoimmalla selvitään kun toimitaan paperitulosteilla tässäkin Jukolassa. Siispä päätettiin mennä aika lailla viime vuosien Jukoloiden toimintaperiaatteiden mukaisesti, seuraten lähinnä Louna-Jukolan ja Kuopio-Jukolan malleja.

Tulostustiimin työskentelijät, 7 kpl, rekrytoitiin itsenäisesti kevään aikana, pääosin lähipiiristä yhtä Jukola-konkaria lukuun ottamatta, joka liittyi porukkaan toukokuussa. Hän osoittautuikin edellisvuosien

tulostuskokemuksellaan erittäin arvokkaaksi lisäksi tiimiin. 29.5. oli kaikki tiimiläiset rekrytoitu. Tulostuspalvelusta vastaava henkilö ei osallistunut yhtä syksyn palaveria lukuun ottamatta lainkaan IT-valiokunnan kokoontumisiin talven/kevään aikana asuinpaikan etäisyyden vuoksi. Tämä ei kuitenkaan haitannut suunnittelua ja väen rekrytointia, ainakaan merkittävästi. Yhteydenpito hoidettiin sähköpostilla, työvuorot sovittiin jaetulla dokumentilla Google Docsilla ja tiiviimpi yhteys viimeisellä viikolla ja kisaviikonloppuna WhatsAppin ryhmäkeskustelulla. WhatsApp osoittautui mainioksi, varsinkin kun se saatiin toimimaan myös yhden tiimiläisen vanhalla Nokialla.

Ennen Jukola-viikonloppua suunniteltiin ja varmistettiin seuraavat asiat:

- Työvuorolista 3 h vuoroin alkaen la-päivästä klo 13 päättyen su-iltapäivään klo 15. (Tässä piti huomioida että tulostustehtäviä hoitaa aina vähintään 2 henkilöä samanaikaisesti)
- Tulostusohje, jossa kuvattiin lähinnä Pirilän ohjelman käyttö niin tulostuksissa kuin juoksujärjestyksen vaihdoissakin.
- Tulostus-PC:iden (3 kpl) toiminta niin asennuspaikalla luokkahuoneessa kuin paikan päällä tulostuskontissa. Koneisiin asennettiin normaalin asennuksen lisäksi:
    - Arial Narrow-fontti (jotta tekstit mahtuivat paremmin paperille, tätä oli käytetty jo aiemmissa Jukoloissa)
    - PDFCreator -ohjelmisto, josta itse tulostus suoritettiin
    - Adobe Acrobat Reader PDF:n lukua varten
- Seurantaliuskojen laadinta & tulostus.
- Itse tulostimen (A3-monitoimilaite) toiminta.
- Asettelutiedostojen lataus Pirilään sekä niiden testaus ja muokkaus.
- Lyhyt koulutus kaikille työntekijöille.

Suurin osa asioista tehtiin vasta kenraaliharjoituksen aikana/jälkeen. Koulutusta ei voitu järjestää yhteisesti vaan sitä suoritettiin milloin kukin pystyi osallistumaan. Kenraaliharjoituksessa 7 työntekijästä paikalla oli 4.

Tilaksi oli varattu tulostaulujen viereen työmaakontti, johon asennettiin ilmastointilaite. Kontissa oli kaksi pöytää PC:ille ja tulostuspapereille, tulostin oli kuormalavan päällä lattialla kuten myös paperipakkaukset.

Toteutus / toiminta kilpailun aikana

Tulostuspalvelulla oli Lappee-Jukolassa 3 päätehtävää:

- Viestien tulosten tulostaminen osuuksittain
- Viestien juoksujärjestysten muuttaminen / osallistujien nimien korjaus Pirilä-ohjelmistoon
- Viestien lopputulosten toimittaminen kuuluttajalle palkintojenjakoa varten

Aikaisempina vuosina suoritettu lähtöluetteloiden tulostus päätettiin jättää tänä vuonna tekemättä. Ilmeisesti sitä ei kukaan kaivannut jälkeenpäin.

Työvuorot muotoutuivat aika pitkälti kunkin työntekijän suunnistusosuuden perusteella. 7 työntekijästä 5 juoksi Jukolan viestin osuuden jossain vaiheessa yötä. Vuorot muotoutuivat osittain tämänkin takia lyhyiksi, 3 h vuoroiksi.

Työvuorolistasta poiketen kontissa oli 2 hengen miehitys jo klo 9 la-aamusta alkaen ja klo 10 eteenpäin alettiin saada juoksujärjestysmuutoksia infosta. Niitä tulikin tipottain pitkin päivää ja hieman yllättäin myöskin emitteltasta läpi yön ja seuraavan sunnuntaipäivänkin, jopa klo 13 asti. Venlojen viestin ajan kontissa työskenteli 3 henkilöä yhtäaikaisesti, 2 hoiti tulostusta ja yksi teki juoksujärjestyksiä/kilpailijamuutoksia.

Itse tulostusta hoidettiin edellisistä Jukoloista tutulla kaavalla: Toinen pitää kirjaa paperilla/seuraa tilannetta omalta koneeltaan ja antaa tulostuskomentoja toiselle, toinen tekee tulostuksia saatujen ohjeiden mukaan. Huomattiin tosin yöllä että periaatteessa yksikin henkilö voi suoriutua molemmista tehtävistä. Tulostettiin aina vasta kun sivu oli täynnä, koska pyrittiin välttämään puolityhjien sivujen tulostamista ja paperin tuhlaamista. Tämä aikaansaatiin seurantalomakkeella, johon oli merkitty kunkin sivun sijoitukset. Kun seurannassa huomattiin että tietty määrä joukkueita oli tullut vaihtoon, voitiin tulostaa seuraava sivu. Kirjanpitäjälle oli tulostettu näitä seurantalomakkeita yksi per osuus, joihin tämä merkkasi kynällä, mikä joukkue oli kunkin tulostetun sivun viimeisenä ja mikä oli hylättyjen määrä tuolloin. Kun huomattiin, että hylättyjen määrä muuttui, käytiin lomakkeelta läpi mikä oli viimeisin kirjanpitoon täsmäävä sivun viimeinen sija ja tulostettiin sen jälkeen kaikki sivut uusiksi.

Tulostaminen hoidettiin PDF:stä kuten Louna-Jukolassakin, Pirilästä tulostettiin PDFCreatorille joka aukaisi PDF:n Acrobatiin ja sieltä valittiin tulostettavat sivut ja painettiin tulosta-nappia. Koska PDF oli täysin 1:1 tulosteen kanssa, kirjanpitoa ja tulosteita voitiin verrata keskenään siitä helposti.

Lopputulokset hoidettiin kuuluttajalle siten, että hetki sen jälkeen kun viestin voittaja oli tullut maaliin, konttiin ilmestyi kuulutuksen edustaja USB-tikun kanssa. Kun tarvittava määrä joukkueita oli maalissa (Jukolasta 25, Venloista 20) tehtiin Pirilästä lopputulosten tiedostotulostus HTML-tiedostoon ja se kopioitiin asiakirjaan Open Office Writeriin joka sitten tallennettiin tikulle. Kuulutus halusi ensin myöskin käännetyn järjestyksen mutta se ei onnistunut Pirilästä suoraan eikä myöskään Writerilla ihan helposti. Lopulta tämä normaali lopputulosten järjestys tuntuikin riittävän ja sillä mentiin molemmat viestien palkintojenjaot.

Yhteenveto: onnistumiset ja epäonnistumiset

Onnistumisia:

- Saimme porukkaan Ruotsalaisen Reinon joka oli hoitanut aiempina vuosina Jukoloiden tulostustehtäviä, kaikki muut olivat ensikertalaisia. Tulostusta ja Pirilää tuntevan henkilön rekrytointi tiimiin oli loistava asia ja auttoi toimintaamme paljon. Kokemusta tiimiin kannattaa hankkia, mikäli mahdollista.
- Porukka saatiin omaksumaan seuranta-/tulostussysteemi aika nopeasti. Tätä systeemiä voitaneen käyttää siis myös jatkossa. Juoksujärjestysten muutokset koettiin hankalampina omaksuttavina kuin itse tulostus, tähän kannattaa panostaa koulutuksessa. (Nyt tätä tehtävää hoiti pääasiassa Reino, jolla oli kokemusta asiasta).
- Ilmastointilaite kontissa oli toimiva ratkaisu sillä keli ulkona oli todella huono; vettä satoi lähes koko ajan mutta siitä huolimatta paperit pysyivät kuivina eikä tukoksia tulostimeen tullut lainkaan.
- Yhteistoiminta tulostaulun väen kanssa pelasi hyvin.
- Paperia kului ainoastaan noin 1000 arkkia joka oli edellisiin Jukoloihin nähden mielestämme erittäin hyvin.

- Tulostustiimi hoiti kaiken kaikkiaan tehtävänsä hyvin itsenäisesti, IT-valiokunnan johtajaan piti ainoastaan vastaava henkilö yhteyttä mutta yhteydenpito toimi silti moitteitta. Koneet, tulostin ja verkko olivat ajallaan asennettuna kontissa ja tiimin oli helppo suorittaa tehtävänsä.

Epäonnistumisia / parannettavaa:

- Virransyöttö tulostuskonttiin petti muutaman kerran ja koimme useammankin sähkökatkon, joista pisin oli ehkä noin 30 min. (Syyllisiä lienevät olleet viereisen myyntipisteen grillaus sähköllä ja tulostaulun valot; automaattisulake katkaisi virran).
- Kytkimen sähkönsyöttöä ei ollut varmistettu alun perin UPSilla. Kun UPS tuotiin, se oli tyhjä. Kannettavien akkuvirta riitti hyvin katkojen ajaksi ja onneksi Pirilän puskurointi riitti kytkimen katkon ajalle. Koneiden olisi syytä pysyä Pirilän verkossa jatkuvasti, ettei tietojen epäsynkka aiheuta muita vakavampia ongelmia tulospalvelulle.
- Emit-teltasta tulleet juoksijoiden muutokset. Tuli muutama ilmoitus joissa oli muutoksia, jotka oltiin jo kirjattu systeemiin paria tuntia aiemmin. Tämän syy jäi epäselväksi, eikö päivitys mennyt perille Pirilään vai oliko emit-teltan Pirilä epäsynkassa? Lisäksi joissakin ilmoituksissa oli luultavasti virhe joukkueen numerossa. Korjattiin ehkä oikeita joukkueita vääriksi?
- Emit-teltasta tulleet juoksijoiden muutokset 2: Ilmoituksissa oli eri emit-numero kuin Pirilässä, Pirilässä oli yksi numero enemmän edessä.
- Emit-teltasta tulleet juoksijoiden muutokset 3: Toimitettiin lappuja joissa oli vain 1 nimi, joukkueen nimi ja osuus. Jouduttiin miettimään, jos toisella osuudella oli jo samanniminen henkilö että vaihdetaanko vain toisen kanssa päittäin osuudet vai miten joukkueen muu järjestys menee. Tästä päästiin myös sellaiseen päätelmään että viestissä juostaan luultavasti hyvin paljon väärillä nimillä, tämä on jotain mitä koko kisaorganisaation pitäisi miettiä. Summa summarum: Emit-teltasta tuleviin muutoksiin pitää saada selkeyttä, mieluummin muutokset voitaisiin kirjata Pirilään jopa suoraan sieltä, välikädet ja väärinymmärrykset vähenisivät.
- Tulostaulumalli ei toiminut myrskyssä. Paperit eivät menneet märkiin taskuihin ja nidotut paperit repesivät tuulessa irti ja lentelivät pitkin peltoa. Jos tulostettuja tulosliuskoja halutaan edelleen nähdä tulevissa Jukoloissa, tauluilla olevat paperit pitää suojata huomattavasti paremmin. Tämä asia ei sinänsä ole tulostusporukan huoli vaan enemmänkin tulostaulusta vastaavan.
- Jos tulevissa Jukoloissa tulostaulu on näin lähellä itse tulostuspistettä, nähdäksemme ei ole juuri järkeä pitää erityistä tulostauluväkeä kiinnittämässä tulosteita taululle. Tuon tehtävän voisi ihan hyvin hoitaa tämä tiimi, esim. tulostava henkilö kävisi aina viemässä tulostamansa liuskat taululle. Nyt tuntui että suurimman osan aikaa tulostaulun väki istui kontissamme sateen suojassa ilman tekemistä. Väkeä voisi yhdistää siten että tulostustiimiin lisättäisiin hieman väkeä. Riittäisi että ruuhka-aikana työskentelisi 3 henkilöä yhtä aikaa, muulloin 2. Havaintojemme perusteella nämä ruuhka-ajat tulostukseen ovat lauantaina 14:00 - 19:00 ja sunnuntaina 01:00 - 12:00.
- Jos jatkossa halutaan kääntää lopputulokset käänteiseen järjestykseen, tämä onnistuisi Excelillä suhteellisen helposti. Tulostuskoneissa ei ollut Exceliä vaan Open Office jossa emme saaneet tätä tehtyä ainakaan helposti. Tätä kannattaa miettiä etukäteen.

Kuva: Sateen piiskaamia tulosliuskoja taululla.

Tulostustiimin kanta on että tulostaulu pitää ideoida uudelleen pitemmällä aikavälillä, pitää uskaltaa katsoa tulevaisuuteen. Vaikka tulostaulun funktio on kyseenalainen mobiili-online-tulosten aikakaudella, niin ainakin Lappee-Jukolan kaltaisissa olosuhteissa, puuskittaisessa tuulessa ja kovassa sateessa kännykän kaivaminen esiin voi tuntua vaikealta. Kyllä sinne tulostaululle nytkin tuli väkeä sateenvarjojen ja -takkien kanssa tutkailemaan papereita. Varsinkin Jukolan viestissä ensimmäisen vaihdon jälkeen kärjen tilannetta tarkkailtiin. Tämän nykyisenkaltaisen tulostaulun 1:1 korvaaminen näytöillä on varmasti liian kallis urakka ilman sopivaa sponsoria / järjestäjän suhteita. Ehkä mahdolliset digitaaliset ratkaisut tulevaisuudessa voisivatkin keskittyä ainoastaan tilanteen seuraamiseen kärjen osalta ja muut näkisivät tilanteensa netistä.

KARTTA- JA RATAVALIOKUNTA

Kartta- ja ratavaliokunnan tavoitteet ja tehtävät

- Suunnistajille positiivisia elämyksiä K-pisteeltä viimeiselle rastille
- Suunnistustehtäviä huippusuunnistajista harrastajiin.
- Joka osuudella jonkin verran uutta, koskematonta aluetta.

Toteutuksen ja saadun palautteen perusteella tavoitteet toteutuivat hyvin.

Vastuuhenkilöt

Tehtävä/vastuu	Nimi	Puhelin	Sähköposti
Ratavalvoja	Pekka Pulkkinen	0400 559640	pp.bodytime@hotmail.com
Pääratamestari	Ari Torniainen	0400 852887	ari.torniainen@eduskunta.fi
Venlojen radat	Ilkka Torniainen	040 8211734	torni85@hotmail.com
Jukolan radat	Heikki Torniainen	050 5369521	heikki.torniainen@mil.fi
Kilpailukartat	Rauno Asikainen	040 5264325	rauno.asikainen@mapline.fi
Ratojen piirto	Heikki Torniainen		
Hajontakaaviot	Ari Torniainen		
Rastit ja rakenteet	Esa Korpela	040 5457863	esa.korpela@pp.inet.fi
Juomapaikat	Veijo Pusa	0400 154818	veijo.pusa@gmail.com
Rastien valvonta	Petri Lyytikäinen	0400 152758	lyte@kolumbus.fi
Karttojen järjestely	Aki Kyckling	0400 325054	aki.kyckling@lappeenriento.fi
Itkumuuri yhthlö	Kimmo Kossila	040 5872847	kimmo.kossila@gmail.com
EA-yhthlö	Juha Nurmiainen	040 5072135	
Areena, TV, radio yh	Heikki Pusa	044 2606143	heikki.pusa@voimapaikka.com
Harjoitukset	Veijo Pusa		
Varakartat	Aki Kyckling		
Rastilaitteet	Kimmo Kossila		
Mallisuunnistus	Ari Torniainen		

Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa

Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa toimi hyvin ja tiivistyi etenkin kevään 2016 aikana. Huomionarvoista on, että kilpailuissa kartta- ja ratavaliokunta saattaa olla monissa suunnitelluissa asioissa joitakin valiokuntia huomattavasti edellä aikataulullisesti. Siksi eri valiokuntien toiveet ja tarpeet tulee esittää riittävän aikaisin.

Areenatuotantovaliokunta

- TV-kuvausrasteista sopiminen
- Kaapelireiteistä sopiminen
- GPS-seurannasta sopiminen
- Online-rasteista ja varoittajatoiminnoista sopiminen
- Kuvausrasteista sopiminen
- Radiorasteista sopiminen
- Kilpailun aikataulutus

Kenttä- ja huoltovaliokunta

- Viitoitusten osoittaminen K-pisteelle ja viimeisiltä rasteilta maaliin/vaihtoon

- Sillan paikan osoittaminen ojan yli K-pisteen jälkeen (myös raivaus)
- Aitojen ja kielletyn alueen osoittaminen kilpailukeskuksen läheisyydessä
- Kuvaustelineiden paikan osoittaminen TV-rasteilla
- Kartta- ja ratavaliokunnan huoltopisteiden teltat ja WC:t
- Kartta- ja ratavaliokunnan tarvitsemat mönkijät, näitä ei tarvittu

IT-valiokunta

- Online-rasteista sopiminen
- Ratatiedostojen ja hajontojen toimittaminen
- Kilpailun aikataulutus

Viestintävaliokunta

- Kuvausrastien ja -paikkojen osoittaminen
- Kilpailun (kuvauspaikkojen) aikataulutus
- Ratamestarien haastatteluajoista sopiminen

Kilpailuvaliokunta

- Karttojen pussitus ja niputus yhteistyössä
- Varakarttapisteen toiminnan suunnittelu

Talous- ja markkinointivaliokunta

- Harjoituskarttojen toimittaminen (kartta- ja ratavaliokunta) seuran toimistolle
- Kilpailukarttaan tulevista mainoksista sopiminen
- Karttamuovien hankinta kartta- ja ratavaliokunnan ohjeiden mukaisesti
- Kartta- ja ratavaliokunnan tarvitseman kaluston ja varusteiden hankinta
- Karttojen painofirma

Ravintolavaliokunta

- Ruokahuolto Kartta- ja ratavaliokunnan jäsenille (osa oli maastossa lähes koko ajan).

Liikenne- ja turvallisuusvaliokunta

- Kilpailualueen suljettavista teistä sopiminen (suunnitelmakartan tekeminen)
- Ensiapupisteiden osoittaminen maastoon
- Yhteyshenkilö pelastustoimintaan
- Pelastuskartan tekeminen
- Kulku- ja pysäköintiluvat niitä tarvitseville kartta- ja ratavaliokunnan jäsenille

Toimistovaliokunta

- Harjoituskarttojen toimittaminen toimistovaliokunnalle
- Mallisuunnistuskarttojen toimittaminen infoon
- Palautuskarttojen toimittaminen infoon
- Kutsuvieraille jaettavien karttojen toimittaminen infoon/kutsuvierasteltalle

Aikataulu

Aikataulu toteutui hyvin ja monessa kohdassa oltiin edellä suunniteltua alla olevaa aikataulua.

Kartat

Lappeenrannan kaupungin kilpailutuksen kautta (kilpailutus Hilmassa). Kartoittaja: Mapline / Rauno Asikainen ja Jussi Silvennoinen.

Harjoituskartat, 8 km^2	1. kartta valmis (2 kpl A4-karttaa)	31.12.2014
	2. kartta valmis	1.3.2015
	3. kartta Jukolaa varten (Mallisuunnistus), valmis	4/2016
	Harjoitus kartat tulostekarttoja, tulostus heti	
Venla-/Jukola kartat, 20 km^2	Kilpailukeskuksen lähialue	1.11.2013
	Kilpailumaasto lähialue, valmis	1.9.2014
	Koko kilpailualue, valmis	1.6.2015
	Karttojen painatus	3/2016
	Ratojen painatus	3/2016
	Karttojen pussitus	4/2016
	Karttojen laitto joukkueittain	5/2016

Maanomistajien luvat / 31.12.2012

Kilpailun hakuvaiheessa oli saatu noin 90 %:sti maanomistajilta kirjalliset suostumukset maankäyttöön. Kartta- ja ratavaliokunnan vetäjä (pääratamestari) kävi kuitenkin vielä keväällä 2015 käymään henkilökohtaisesti keskustelemassa jokaisen maanomistajan (noin 90) kanssa rastien sijainneista ja suunnistajien kulkuväylistä. Tämä, koska luvat oli saatu useita vuosia aiemmin ja maanomistajat halusivat suorittaa metsänhoitotöitä, samoin jotkut maanomistajat olivat myös vaihtuneet.

Tietoa maanomistajien metsänhoitosuunnitelmista pyrittiin saamaan myös tiiviillä yhteistyöllä metsänhoitoyhdistyksen kanssa. Vielä talvella 2016 saatiin parin maanomistajan kanssa sovittua viimeiset tarkistukset karttaan kilpailualueella.

Ratasuunnittelu

Alustavat rata- ja hajontasuunnitelmat	31.12.2014
Lopulliset rata- ja hajontasuunnitelmat	31.12.2015
Ratavalvonta	1.7.2014 =>
Koejuoksut	7/2014 - 6/2016

Rastipisteet

Rastipisteiden valinta ja merkitseminen	5/2015
Rastipisteiden tarkastaminen	7/2015
Rastipukkien ja -tolppien rakentaminen	
Rastipukit	5/2016

Rastitolpat	9/2015
Rastilaitteiden saannin varmistus	10/2015
Rastilaitteiden kokoaminen	4-5/2016
Rastilaitteiden vienti maastoon	6/2016
Rastien purku	6/2016
Rastilaitteiden palautus	6/2016

Juomapaikat

Juomapaikkojen valinta	31.12.2015
Juomapaikkojen rakentaminen	6/2016

Viitoitukset

Viitoitusten ja kiellettyjen alueiden merkintä maastoon 5/2016

TV-, Radio- ja online-rastit

Sopiminen Areenatuotannon, TV:n, radion ja IT:n kanssa 2014 - 2015

Tämän alustavan aikataulun lisäksi loppuvuonna 2015 tehtiin yksityiskohtaisempi viikkoaikataulu valiokunnan tehtävistä:

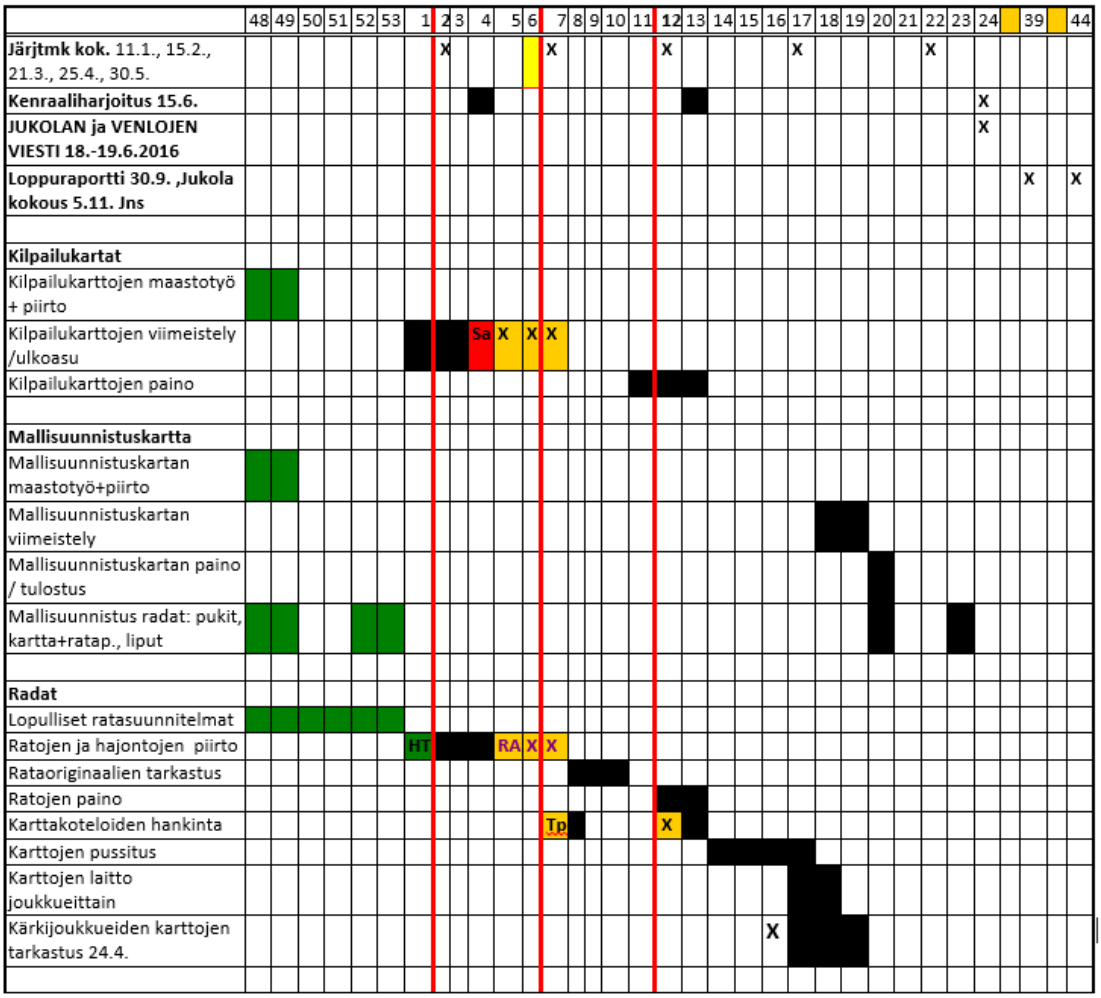

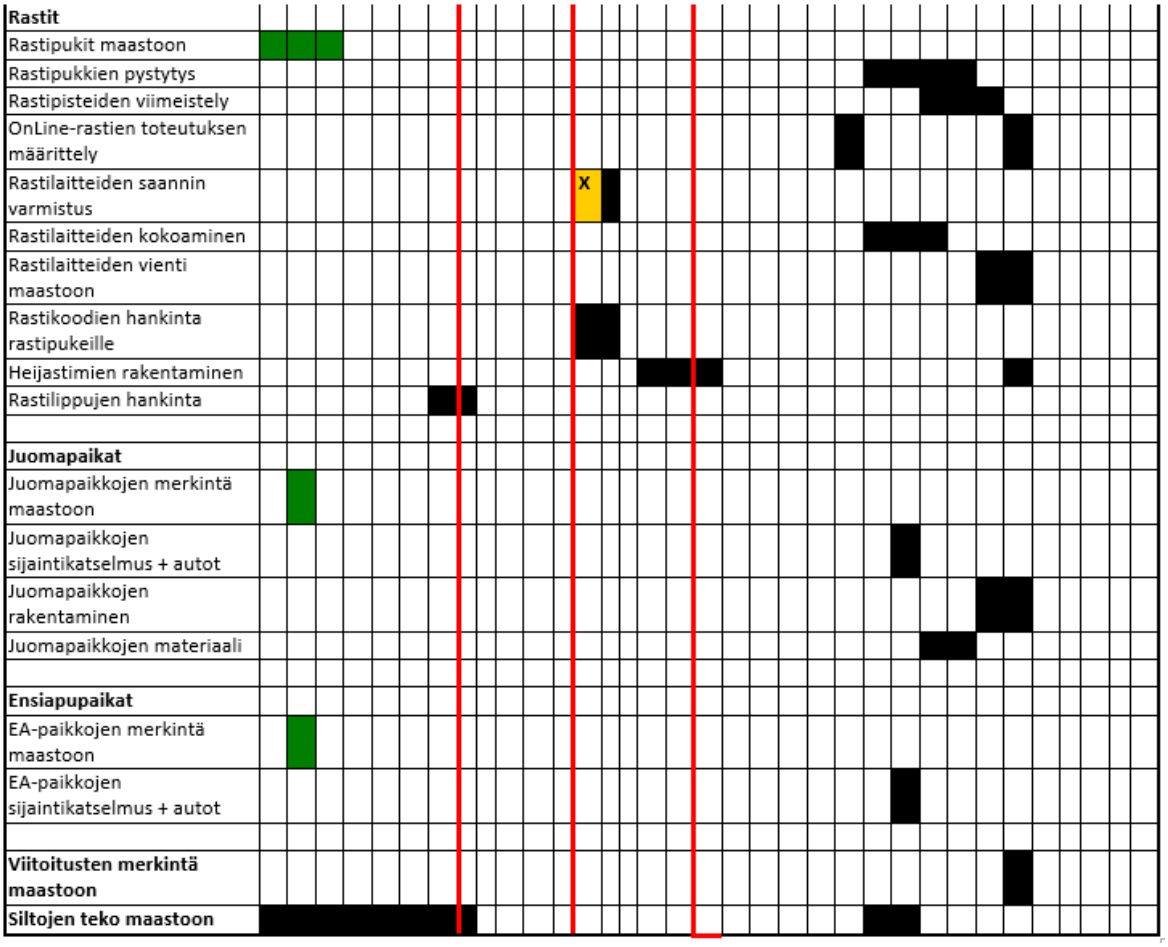

Henkilöstö tehtävittäin

Ratamestarit 3 henkilöä (toteutus 3 henkilöä)

- Ari Torniainen Pääratamestari, Mallisuunnistus
- Heikki Torniainen Jukolan ratamestari
- Ilkka Torniainen Venlojen ratamestari

Kilpailun valvonta 2 henkilöä (toteutus 2 henkilöä)

- Heikki Peltola Kilpailun valvoja, TA
- Pekka Pulkkinen Ratavalvoja, Joutsenon Kullervo

Rastien ja maastorakenteiden rakentaminen 10 henkilöä (toteutus 12 henkilöä)

- Esa Korpela Ryhmän johtaja
- Petri Lyytikäinen Ryhmän varajohtaja

Rastien valvonta 20 henkilöä (toteutus 35 henkilöä)

- Petri Lyytikäinen Ryhmän johtaja
- Esa Korpela Ryhmän varajohtaja

Itkumuurin yhteyshenkilö 2 henkilöä (toteutus 1 henkilö)

- Kimmo Kossila Vastuuhenkilö

EA-yhteyshenkilö + kielletyt alueet 2 henkilöä (toteutus 1 + 3 henkilöä)

- Juha Nurmiainen
- Jaakko Saarilaakso

TV-, radio ja Areena yhteyshenkilö; 2 henkilöä (toteutus Pusa Areenatuotannossa)

- Heikki Pusa Vastuuhenkilö, kilpailukeskus

Kartat

- Karttojen käsittely 10 henkilöä (toteutus 5 henkilöä)
    - Aki Kyckling Vastuuhenkilö
- Karttojen pussitus 10 henkilöä (toteutus paljon henkilöitä)
    - Aki Kyckling Vastuuhenkilö
- Varakartat 2 henkilöä (toteutus 4 henkilöä)
    - Aki Kyckling Vastuuhenkilö

Juomapaikat 180 henkilöä (noin 10 - 15 henkilöä/juomapaikka) (tot noin 200)

- Veijo Pusa Vastuuhenkilö
- Risto Ruokonen JP 1 esimies
- Reijo Kiesi JP 2 esimies
- Armas Timonen JP 3/ Venlat esimies
- Justus Karhunen JP 3/Jukola esimies
- Kari Pönni JP 4 esimies
- Jorma Toivonen JP 5 esimies
- Juha Hovi JP 6 esimies
- Juha Hovi JP 7 esimies
- Aimo Karjalainen JP 8 esimies
- Markku Kostiainen JP 9 esimies
- Markku Arpiainen JP 10 esimies
- Ari Gren JP 11 esimies
- Pirjo Meuronen JP 12 esimies
- Juhani Julku JP 13 esimies
- Pekka Vainikka JP 14 esimies

Kartta- ja ratasuunnittelun lähtökohdat

- Venlojen viesti noin 1 300 joukkuetta, 5 200 suunnistajaa
    - Toteuma 1 391 joukkuetta, 5 564 suunnistajaa)
- Jukolan viesti noin 1 700 joukkuetta, 11 900 suunnistajaa
    - Toteuma 1 716 joukkuetta, 12 012 suunnistajaa
- Yhteensä kaikkiaan noin 17 100 suoritusta
    - Toteuma: Ilmoittautuneita tuli yhteensä 17 576
- Rasteja noin 160 kpl, sisältäen noin 450 rastileimasinta ja rastipukkia
    - Toteuma 153 rastia,
- Mallisuunnistus kilpailukeskuksesta, rata noin 4 km ja noin 10 rastia
    - Toteuma 26 rastia, vapaa kierto
- Venlojen viesti noin 28 km, 4 osuutta, vauhti noin 6,45 min/km, yht. 3h 00min
    - Toteuma 28,9 km, voittoaika 3:06:04, vauhti 6,30 min/km
- Jukolan viesti noin 84 km, 7 osuutta, vauhti noin 5,45 min/km, yht. 8h 00min
    - Toteuma 83,8 km, voittoaika 8:03:46, vauhti 5,47 min/km
- Auringon lasku 18.6.2016 klo 22:47 ja nousu 19.6. klo 03:30. Hämäräaika 2.21 h
    - Sateinen sää teki hämärän ja pimeän ajasta normaalia pitemmän.

Kartta- ja ratavaliokunnan tehtävät

- Valmistuttaa kilpailukartat ja harjoituskartat
- Tehdä viestiradat K-pisteeltä viimeiselle rastille
- Rakentaa rastirakenteet
- Rakentaa maastorakenteet (esim. sillat ja rakenteet TV:lle ilman kaapeleita)
- Vastaa karttojen käsittelystä (tarkastus, numerointi, muovitus ja säkitys)
- Laatia kilpailun aikataulut (kilpailun johto + areenatuotanto) ja TV:n sekä radion aikataulukot
- Toimittaa tiedostot GPS-seurantaa varten
- Hoitaa rastien valvonta kilpailun aikana
- Osoittaa mahdolliset valvottavat teiden ylityspaikat
- Osoittaa EA-pisteet maastossa
- Hoitaa juomarastit
- Osallistuu maaston käyttöön liittyvien viranomaislupamenettelyihin ja esittelyihin asianosaisille järjestöille sekä Koordinoi maanomistajien lupien hankintaa
- Hoitaa maastossa olevien kiellettyjen alueiden merkinnät
- Suunnitella ja toteuttaa harjoituspaketit rasteineen
- Suunnitella mallisuunnistus: kartta ja rata valmiiksi sekä karttojen toimitus Infoon
- Yhteyshenkilö Areenatuotantoon, itkumuurille, Ensiapuun, TV- ja radiotuotantoon sekä online-palveluun

Kartta- ja ratavaliokunnan tehtävät toteutettiin ajallaan ja hyvin. Henkilökunnaksi saatiin innokkaita suunnistuksen osaajia ja harrastajia. Valiokunnan henkilöstöllä oli koko kisojen valmistelun ajan innostunut ja hyvä henki, ja se sama henki säilyi myös Jukolan aikaan samoin kuin sen jälkeenkin. Paikallisilla metsästysseuroilla oli aktiivinen rooli juomapaikkojen hoidossa ja niiden henkilöstön kasaamisessa.

Kuva: Venlojen ratamestari Ilkka Torniainen (vas.) ja Jukolan ratamestari Heikki Torniainen (oik.) Venlojen viestin ensimmäisellä rastilla.

Valiokunnan alkuvaiheen työt

Kartta- ja ratavaliokunnan työ alkoi päälinjojen suunnitteluilla vuonna 2012. Lähes koko kilpailualueesta oli olemassa vanhat 1980-luvun alkupuolelta olevat suunnistuskartat sekä osasta alueesta SM-erikoispitkien matkojen kartta vuodelta 1997. Kilpailukeskuksen pohjoispuolen mäistä ei ollut kuin maastokarttapohja.

Kilpailualueen käyttö suunniteltiin vanhojen karttojen ja maastossa käyntien pohjalle. Myös eläimille jätettiin suoja- ja rauhoittumisalueet. Kilpailumaastosta teetettiin myös alan ammattilaisten tekemä luontoselvitys, jonka perusteella maaston ”herkät alueet” paikallistettiin ja rauhoitettiin.

Kartta- ja ratavaliokunnan johtaja, Ari Torniainen, kävi syksyllä 2014 ja talvella 2015 alueen ja lähialueen metsästysseurojen kokouksissa kertomassa kilpailusta ja maaston käyttöön liittyvistä suunnitelmista. Tämä oli ehdottomasti hyödyllinen asia, sieltä saatiin pääosin myös juomapaikkojen henkilökunta.

Kilpailukartan teki Mapline Oy, pääosin Rauno Asikainen (vastasi myös ulkoasusta) ja osin Jussi Silvennoinen. Ratamestarikolmikko oli koko ajan hyvin tietoinen kartoituksen etenemisestä ja kartoitus sujui suunnitelmien sekä sovitun aikataulun mukaisesti. Kartan valmistumisen aikana ratamestarit pystyivät myös suorittamaan sekä tekemään omia havaintojaan maastosta, jotka Rauno Asikainen kävi sitten tarkistamassa. Maastossa viimeiset tarkistukset kilpailukarttaan tehtiin helmikuussa 2016 kartta- ja ratavaliokunnan johtajan toimesta, Rauno Asikainen suoritti kaiken piirtämisen. Kartasta tuli tasalaatuinen, selkeälukuinen ja erittäin hyvä suunnistuskartta. Sen pohjalta oli hyvä tehdä varsinainen ratasuunnittelu hyödyntäen koko kilpailualue.

Ratamestarikolmikossa lähtökohdaksi sovittiin, että sekä Venloihin että Jukolaan on omaa suunnistusaluetta ja että molemmissa viesteissä joka osuudelle saadaan aina ainakin vähän uutta aluetta. Lähtökohdaksi ratasuunnitteluille sovittiin myös, että pyritään tekemään huippusuunnistajille vaativat radat, joista myös kuntoilijat pystyvät selviytymään.

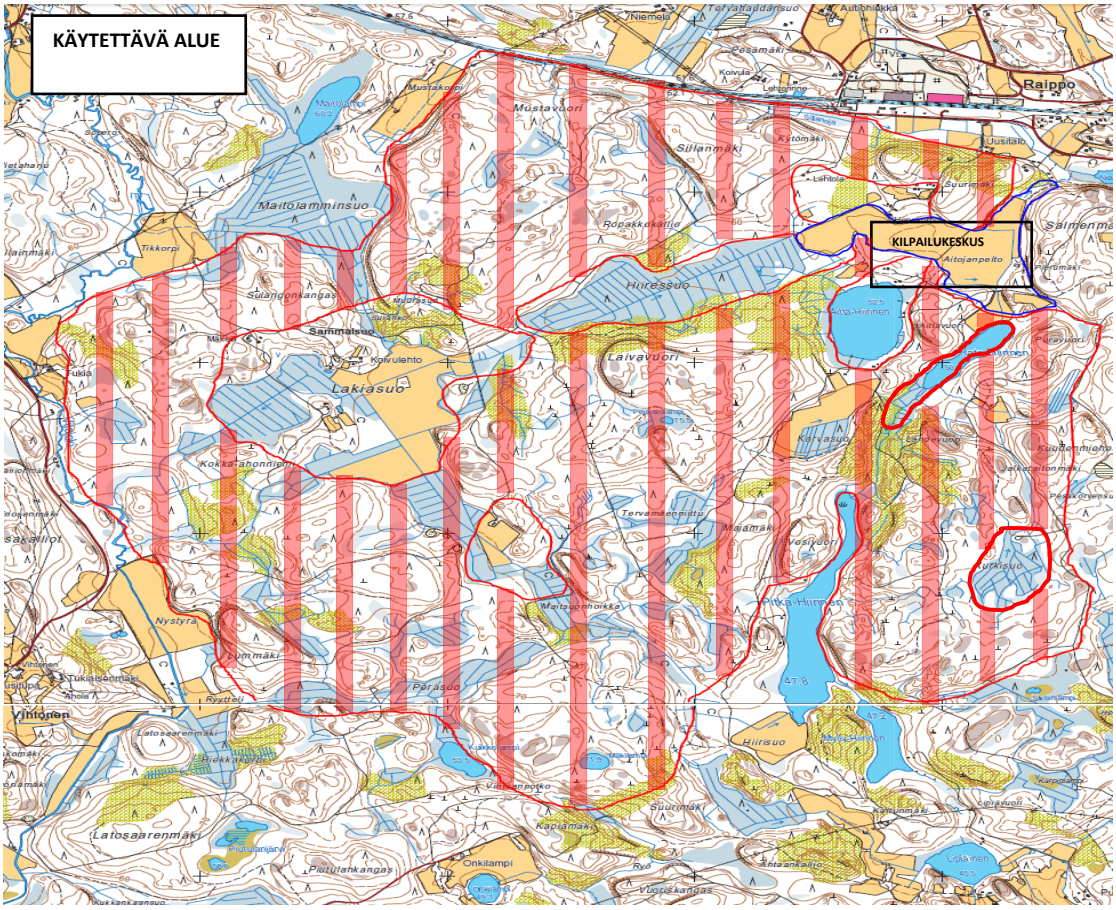

Kuva: Alustava suunnitelma käytettäväksi kilpailualueeksi viivoitettuna, väliin jäävät alueet jätettiin eläinten suoja- ja rauhoittumisalueiksi.

Ratamestareiden tutustuminen aiempiin Jukoloihin

Kartta- ja ratavaliokunnan johtaja Ari Torniainen on toiminut aiemmin vuonna 1989 Venlojen viestin ratamestarina. Kaikilla kolmella ratamestarilla, Ari, Heikki ja Ilkka Torniaisella on 1. luokan ratamestarikortit. Kaikilla on myös kokemusta useista Jukolan Viesteistä suunnistajina sekä erilaisten kilpailujen ratamestareina.

Ratamestarit kävivät tutustumassa sekä vuonna 2014 Kuopiossa että myös vuonna 2015 Paimiossa paikan päällä Jukolan käytännön järjestelyihin. Kiitos edellisten järjestäjien saimme heiltä arvokasta ja avointa tietoa omiin järjestelyihimme. Molempien viestien osuusaikoja ja -matkoja suunnitellessa teimme vertailua kymmenestä aiemmasta Jukolasta. Lisäksi aiempien Jukoloiden kartat ja hajonnat olivat tiiviissä tutkimuksessa.

Kuva: Ratamestarikolmikko Ari, Heikki ja Ilkka Torniainen sekä ratavalvoja Pekka Pulkkinen yhdessä lukuisista ratapalavereista.

Kuva: Lappee-Jukolan kilpailumaaston erikoisuutena olivat rapakivikumpareet, jotka jostakin suunnasta saattoivat näyttää kiviltä. Ne oli merkitty karttoihin ruskealla pistekumpareella.

Venlojen viesti

Ratamestari Ilkka Torniainen

Lähtökohdat

Alkuvuodesta 2014 sain kuulla, että veljelläni Heikillä ja itselläni on mahdollisuus toimia Jukolan ja Venlojen viestin ratamestareina Lappee-Jukolassa, jossa isämme Ari Torniainen toimisi kartta- ja rataryhmän vastaavana. Hetken miettimisen jälkeen päätimme tarttua ainutlaatuiseen tilaisuuteen.

Jako Venlojen ja Jukolan ratojen suhteen tapahtui keväällä 2014. Tiedossa oli, että molemmista paljon aikaa vievistä ratamestaritöistä Jukolan radat olisivat työläämmät. Itselleni sopi ajankäytöllisesti Venlojen viestin suunnittelu paremmin vasta perustetun oman yritykseni ja kesällä 2015 alkavan oman talonrakennusprojektin takia. Jälkeenpäin ajateltuna olin ajankäytöllisesti hieman tiukilla, joten vastuiden valinnat osuivat oikeaan.

Aikaisempaa kokemusta itselläni on ratamestarina työskentelystä lähinnä kansallisten suunnistuskilpailuiden osalta, joten vastaavan suuruisesta hommasta ei ollut aikaisempaa kokemusta. Toisaalta olen ollut mukana ratamestarijärjestelyissä, kun synnyinseurani Lappeen Riento on järjestänyt useammat SM-tason tai vastaavat kilpailut. Itse Jukolan viestistä minulla on kokemusta vuodesta 2000 lähtien juosseena.

OCAD-ohjelmalla olen piirtänyt kymmeniä suunnistuskarttoja viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana. Myös ratasuunnittelu OCAD-ohjelmalla on minulle tuttua. Tämän kokemuksen perusteella ratasuunnittelut kannattaa tehdä molempiin viesteihin mahdollisimman pitkään yhdessä ratatiedostossa. Tämä käytäntö myös tiivistää ratamestareiden yhteistyötä ja vähentää mahdollisia virheitä ratojen viimeistelyvaiheessa.

Venlojen viesti 2016

- Joukkueita 1 391
- Viestin kokonaismatka 28,9 km, kokonaisnousu 645m
- Osuuspituudet I 7,0-7,2 km, II 6,6-6,8 km, III 5,9-6,1 km, IV 9,1-9,2 km
- Arvio voittoajasta 3 h 00 min / Voittajien maaliintuloaika 3 h 06 min 04 sek
- Rasteja yhteensä 52 kpl
- TV-rasteja 8 kappaletta. Viestin kärki TV-rasteilla yhteensä 16 kertaa
- Radiorasteja 8 kappaletta, 2 kpl/osuus
- Yhteisiä rasteja Jukolan viestin kanssa 2 kpl (poisluettuna yleisö- ja TV-rastit)
- Ratoja oli jokaisella osuudella 32 kpl, eli yhteensä 128

Ratasuunnittelu

Kun aloin suunnitella ratoja keväällä 2014, oli tiedossa suurpiirteinen suunnitelma kilpailukeskuksen alueen käytöstä sekä suositellut ratojen lähtö- ja tulosuunnat kilpailukeskukseen. Myös mahdollisesta kilpailukeskuksen läpijuoksutuksesta oli puhetta, mutta vielä ei tiedetty pystyttäisiinkö sitä toteuttamaan Venlojen viestissä ja mahdollisesti millä osuuksilla.

Kilpailualueen käytön jako viestien kesken muodostui melko helposti. Pienet lammet kilpailukeskuksen lähellä rajasivat aluetta, joten oli melko selkeää, millä alueilla Venlojen radat ehdittäisiin kierrättää annettujen osuuspituuksien rajoissa.

Oma pyrkimykseni oli suunnitella suunnistuksellisesti mahdollisimman haastavat radat maasto huomioon ottaen. Tämä tarkoitti, että radat ja hajonnat tulisivat painottumaan Laivavuoren alueelle, joka tulisi olemaan Venlojen viestin käyttöalueella monipuolisinta aluetta.

Venlojen viestissä juoksee nykyään noin 1400 joukkuetta. Tämä on yhtä paljon kuin kymmenen vuotta sitten oli Jukolan viestissä, joten Venlojen ratasuunnittelussa tulee ottaa huomioon mahdollisten ruuhkien välttäminen rasteilla sekä samojen rastien välttäminen peräkkäisillä osuuksilla, jotta kärkijuoksijat pääsevät etenemään sujuvasti.

Pitempien rastivälien suunnittelu osoittautui erittäin vaikeaksi. Toisella ja neljännellä osuudella oli kilpailukeskuksen läpijuoksu, joka pakotti osuudet menemään melko suoraan Laivavuoresta kilpailukeskusta kohti. Näille osuuksille oli siksi lähes mahdotonta saada yli kilometrin pituista rastiväliä. Ankkuriosuuden loppuosalle sain kuitenkin mahtumaan pari rytmitystä rikkovaa, kohtuumittaista rastiväliä.

Ykkös- ja kolmososuuksille saatiin yksi pidempi rastiväli, kun jätettiin pois pitkään suunnitelmissa mukana ollut ja Jukolan viestissä käytetty ”Rehu” TV-rasti pois ja lisättiin yhteistyössä televisioinnista vastaavien henkilöiden kanssa Venlojen viestin 1. ja 3. osuuksien käyttöön Laivavuoren länsipuolelle oma TV-rasti.

Kesällä 2015 suoritettiin muutamia koejuoksuja seuran suunnistajien kesken. Koejuoksut painottuivat lähinnä yksittäisten reitinvalintojen vertailuun sekä muutamien rastivälien ajanottoon. Emme pyrkineet juoksuttamaan kokonaisia ratoja. Kilpailun tavoiteaikojen perustana oli tiettyjen välien juoksutuksista saadut ajat ja kilometrivauhti sekä aikaisempien kisojen vauhti vastaavissa maastotyypeissä. Mielestäni tämä järjestely toimi meidän tapauksessamme hyvin, eikä kokonaisten ratojen juoksutuksesta olisi saatu kyllin luotettavia tuloksia lopputulosta ajatellen.

Venlojen viestin osuudet

I-osuus:

7,1 km, arvioitu nopein aika 44 min, osuuden nopein 44.04.

K-1-2	Lähdön jälkeen kilpailijat joutuvat puskemaan varsin hidaskulkuisessa nuoressa metsässä noin puoli kilometriä. Tämän jälkeen noustaan Laivavuoren päälle ja päästään todella nopeaan, mutta suunnistuksellisesti pienipiirteiseen maastoon. Ykköselle neljän rastin hajonta jonka jälkeen lyhyt kakkosrasti. Molemmissa tarkka rastinotto. Ykkös- ja kakkosrasteilla tärkeintä olisi malttaa rauhoittaa vauhtia, vaikka alun rämpimisen jälkeen päästään vihdoin nopeaan maastonosaan tuoreilla jaloilla.
2-3	Vauhdikas väli ensimmäiselle yhteiselle ja TV-rastille. Suunnan kanssa tarkkana.
3-4-5	Hajonta III-osuuden kanssa. Lyhyehköt ja selkeät välit.
5-6	Kilpailun pisin rastiväli sekä hajonta III-osuuden kanssa. Pari selkeää reitinvalintavaihtoehtoa. Toinen pienen mäen ja lammen eteläpuolelta, jolloin joudutaan nousemaan jyrkemmin takaisin Laivavuoreen. Toinen taas pikkumäen ja lammen pohjoispuolelta. Nousut loivempia, mutta ei niin selkeä toteuttaa. Haasteellisemmat rastipisteet, kuin miltä kartalla näyttää.

6-7 Lyhyt väli jyrkkään alamäkeen ja TV-rastille. Rastille tultava tarkasti, ei näy pitkälle.

7-8-9-10-11 Noin kilometrin mittainen neljän rastin putkiosuus aloitusosuudella. Rastivälit selkeitä suoraan mentäviä, mutta rastit tarkkoja pisteitä. Rasti 10 TV-rasti jossa käy ainoastaan aloitusosuus.

11-12-13 Lähekkäin olevat hajontarastit III-osuuden kanssa, jonka jälkeen lyhyt väli viimeiselle TV-rastille.

13-14-15-16-M Rastilta 13 alkaa noin puolentoista kilometrin mittainen lähes kokonaan loivaan alamäkeen juostava loppurutistus. Helpot rastit, mutta fyysiset erot mittaava putkipätkä. Pelloilla olevat kaksi toiseksi viimeistä rastia käydään vuoro-osuuksittain ruuhkien välttämiseksi.

II-osuus:

6,7 km, arvioitu nopein aika 42 min, osuuden nopein 43.23.

K-1-2-3 Sama kaikilla osuuksilla.

3-4-5-6 Ensin oma rastiväli vauhdikkaassa maastossa takarinteeseen, jonka jälkeen hajontarasti IV-osuuden kanssa. Näyttää yksinkertaiselta, mutta reitinvalinnoissa voi tulla pientä hajontaa. Hajonnan jälkeen kokoava TV-rasti.

6-7 Kilpailijan tehtävä nopea ratkaisu: kiertääkö ylipääsemättömän jyrkänteen oikealta vai vasemmalta. Loppujen lopuksi lähes kaikki naiset keksivät kiivetä jyrkänteen ylös pienestä kolosesta vasemmalta reunalta. Ei varmaankaan nopein reitti, enkä ollut ottanut tätä huomioon suunnittelussa.

7-8-9 Lyhyet siirtymävälit, joilla päästään kilpailukeskuksen läheisyyteen.

9-10-11 Rastilta 9 kilpailukeskuksen läpijuoksu, jonka jälkeen noustaan mäkeen, jossa hajonta II ja IV-osuuksilla. Hajontarasteilta taas yhteen TV-rastille. Tällä välillä annettiin juoksijoille kolme eri reitinvalintaa. Vasemmalta selkeä kierto polkua pitkin, keskeltä mäen päällystän kautta tai oikealta rinteen myötäisesti. Kahdessa jälkimmäisessä lopussa tiheä ja hidas kohta. Mielestäni kuitenkin nopein on oikealta rinnettä pitkin.

11-12-13 TV-rastin jälkeen ankkuriosuuden kanssa viimeinen hajonta ja yhteinen rasti.

13-14-15-16-M Samanlainen loppuputki kuin osuuksilla I ja III, mutta hieman lyhyempi ja tulosuunta eri.

III-osuus:

6,0 km, arvioitu nopein aika 38 min, osuuden nopein 34.32.

Muuten sama kuin I-osuus, mutta 7:ltä rastilta lyhennetty putkipätkä rastille 9, (I-osuudella rastit 7-11). Samanlainen fyysinen loppuputki kuin I-osuudella.

IV-osuus:

9,1 km, arvioitu nopein aika 56 min, osuuden nopein 57.14.

K-1-2-3 Sama kaikilla osuuksilla.

3-4-5-6-7 Ankkureiden ensimmäinen oma putkipätkä. Alkuun pieni reitinvalintatehtävä: kiertääkö oikealta tietä pitkin vai meneekö suoraan aikaisempien osuuksien tekemiä polkuja pitkin, jotka eivät kuitenkaan vie oikealle rastille asti. Tämän jälkeen pari lyhyttä väliä. Putkipätkä kokonaisuudessaan lisää ankkuriosuuden fyysisyyttä.

7-16 Sama kuin II-osuuden rastit 4-13.

16-23-M. Ankkuriosuuden lopussa perinteinen parin kilometrin mittainen oma putkensa. Alkuun reitinvalintaväli: oikealta mäen päällystää kiertäen, vai suoraan rinne alas ja huonokulkuisen soistuvan läpi. Rastinotto varsin selkeä molemmissa valinnoissa hyvän näkyväisyyden vuoksi. Mielestäni kierto oikealta nopeampi. Kuitenkaan kaikki eivät tätä valintaa käyttäneet. Loppuosa radasta vauhdikkaassa maastossa.

Yhteenvetona jokaiselle osuudelle oli perusperiaatteena, että kilpailija malttaa ottaa alussa tarkasti kisan vaikeimmat rastit. Tämän jälkeen perussuunnistusta, jossa on oltava tarkkana omien hajontojen kanssa, sekä muutama mahdollinen reitinvalinta. Loppuun erittäin vauhdikas viimeinen puolitoista kilometriä, jossa fyysiset tasoerot tulevat esiin.

Kilpailua ennen olin itse ajatellut kilpailun etenevän niin, että kärkijoukkueet eivät tee isoja virheitä vaan pysyyät tiivissä nipussa loppuun asti ja pienet virheet ratkaisevat viestin. Tässä olin väärässä. Yksikään joukkueista ei tehnyt puhdasta suoritusta ja virheet tulivat vieläpä todella yllättävissä paikoissa. Johtuiko tämä sitten kilpailun tuomasta paineesta, rankasta sadekelistä, naisten kovasta vauhdista, vai mistä?

Missä onnistuttiin mielestäni

Kilpailun kannalta tärkeää oli, että jännitys säilyi loppuun saakka eikä kilpailu päässyt ratkeamaan liian aikaisin.

Osuuksien alkuun suunnitellut 1 - 2 rastit, eli neljän rastin hajonnat Laivavuoren alueella muuttivat kärjen tilannetta lähes joka osuudella. GPS-seurannassa olleista joukkueista monikaan ei selvinnyt puhtaasti näitä rasteja.

Kilpailun aikataulu piti kohtuullisen hyvin, eikä tavoiteajasta jääty kuin kuusi minuuttia. Kärkijoukkueiden vauhtia hidasti poikkeuksellisen ankara sää, eikä yksikään kärkijoukkueista selvinnyt viestistä puhtaalla suorituksella. Eli jos hieman jossittelee, niin kilpailun ihanneaika olisi ollut muutamia minuutteja alle kolme tuntia.

Kävimme pitkään keskusteluja siitä, mitkä osuudet kävisivät ”varvauksessa” kilpailukeskuksessa. Ankkuriosuuden läpijuoksu oli varmaan kaikille itsestäänselvyys ja mielestäni ratkaisuni, jossa toinen ja neljäs osuus käyvät kilpailukeskuksessa oli oikea. Yleisölle tarjottiin koko kilpailun ajan jotain seurattavaa, sekä kärjelle mahdollisimman vähän ruuhkautuneita rasteja ja pahimmat letkat vältettiin, kun osuudella ei ollut edellistä osuutta alun hajontojen jälkeen ollenkaan.

Missä olisi ollut parannettavaa

Osuuksien lopuista tuli mielestäni hieman liian juoksupainotteiset johtuen osittain selkeästä osuudesta toiseksi viimeisiltä rasteilta peltoa pitkin maaliin asti. Pitkän aikaa ratojen suunnitteluvaiheessa Venloilla oli hajontaa kolmanneksi viimeisillä rasteilla. Tämä olisi kuitenkin lisännyt hajontojen määrän liian suureksi, joten päädyttiin jättämään hajonta pois ja juoksuttamaan osuudet omina putkinaan.

Osuuksien alussa ollut neljän rastin hajonta oli ainut, jossa oli useampi kuin yksi erillään juostava rasti ennen kokoavaa yhteistä rastia. Olisin halunnut saada osuuksille lisää näitä pitempiä hajontoja saamaan aikaan vaihtelevuutta, mutta se olisi lisännyt jo entuudestaan ollutta runsasta rastimäärää. Toisaalta näin saatiin kärkikilpailijat pysymään tiiviissä paketissa, eikä ollut vaaraa, että epätasainen hajonta ratkaisisi kilpailun.

Lopuksi haluaisin mainita, kuinka tärkeässä osassa Venlojen viesti on koko kilpailuviikonloppuna. Huomionarvoista on, että Venlojen viestistä on viime vuosina kasvanut seurattavuudeltaan, joukkuemäärältään ja mainosarvoltaan lähes Jukolan veroinen kilpailu. Tämä asia ei välttämättä ole itsestäänselvyys kaikille kisajärjestäjille, joten tulevien vuosien ratamestarien tulee tuoda esille Venlojen viestin ansaitsemaa huomiota mahdollisimman paljon. Näin Venlojen viestin tarpeet tulevat huomioiduksi varhaisessa vaiheessa, mahdollisesti jo kisoja hakiessa.

Kuva: Jokaiselle TV-rastille asennettiin kaksi ”SUOMEN SUURIN KUNTOKOULU”-mainosta siten, että ne näkyivät TV-kameraan. Kuvassa Venlojen viestin ensimmäinen TV-rasti.

Jukolan viestin radat

Ratamestari Heikki Torniainen

Jukolan viestin ratojen tarkempi suunnittelu aloitettiin noin 2,5 vuotta ennen tapahtumaa. Tätä ennen oli kartta- ja ratavaliokunnan vetäjänä toimiva isäni Ari Torniainen alustavasti suunnitellut ja sopinut kenttävaliokunnan ja kilpailunjohtajan kanssa ratojen tulo- ja lähtöalueet kilpailukeskuksessa. Tämän lisäksi oli otettu ratojen ja kilpailukeskuksen suunnitteluun mukaan mahdollisuus kilpailukeskuksen läpijuoksuun. Kartoittajan kanssa oli etukäteen sovittu kartoitettavan alueen suuruus, jota tarkennettiin vielä ratojen suunnittelun edetessä. Nämä asiat oli hyvä suunnitella mahdollisimman hyvissä ajoin, jotta kilpailukeskuksen sekä ratojen suunnittelu sujuu alusta asti oikeaan suuntaan.

Radoille asetettiin alussa ”suuriraamiset” tavoitteet, joihin suunnittelussa pyrittiin. Näitä olivat mm. tarjota suunnistajille positiivisia elämyksiä K-pisteeltä viimeiselle rastille, suunnistustehtäviä huippusuunnistajista harrastajiin sekä jokaisella osuudella tulisi tarjota jonkin verran uutta, koskematonta aluetta. Ensimmäiset ratahahmotelmat tehtiin alueen vanhoista kartoista yhdistetylle kartalle. Alueen edelliset kartat olivat 80-luvun alkupuolelta ja 90-luvulta, joten maasto sekä kartoitustyyli mittakaavaa myöten oli luonnollisesti muuttunut. Alueesta sai kuitenkin melko hyvän käsityksen ja suunnistuksellisesti parhaimmat alueet pystyi selkeästi löytämään.

Ratamestarityötä helpotti huomattavasti se, että ratojen suunnittelun ydin oli muodostettu isäni toiveesta ja vaatimuksesta samasta perheestä. Isäni Ari Torniainen toimi kartta- ja ratavaliokunnan johtajana, veljeni Ilkka Torniainen toimi Venlojen viestin ratamestarina ja minä Jukolan viestin ratamestarina. Tämä mahdollisti sen, että pystyimme alusta asti tiiviisti suunnittelemaan ratoja niin että molemmat viestit sekä kaikki muukin tapahtumaan liittyvä asia tuli otettua huomioon suunnittelussa. Käytännössä ainakin itse tiesin koko prosessin ajan, minkälaiset Venlojen viestin radat ovat missäkin vaiheessa. Samoin tiesin myös tapahtuman muusta suunnittelusta kaiken oleellisen.

Ratasuunnitelmissa pyrittiin viestin kokonaisajassa ja -matkassa viime vuosien viestien pituuksiin, osin jo TV:n aikatauluvaatimusten takia. Osittain verrokkina käytettiin karkeasti Salpa-Jukolan vastaavia mittoja, koska maasto oli melko vastaavanlainen. Osuuksien pituuksissa halusin pitäytyä viime vuosina vakiintuneissa pituuksissa, eli 3. osuus on ”pitkä yö”, 4. ja 5. osuus ovat lyhyempiä sekä ankkuriosuuden tulee olla kilpailun pisin osuus. Ainoa hieman totutusta poikkeava osuuspituus muodostui, kun 1. osuus oli hieman lyhyempi. Tällä haluttiin säästää pimeää yö-osuutta mahdollisimman paljon 2. ja varsinkin 3. osuudelle. Johtoajatuksena osuuspituuksissa oli saada niihin selkeästi eri matkoja ja välttää liian tasapaksuja osuuspituuksia. Pyrin alusta lähtien suunnittelemaan ratoihin joka osuudelle TV-rastin noin 15 minuutin välein. Myöhemmässä vaiheessa suunnitteluun tuli mukaan radiorastien sijoittelu, joita suunnittelin kaksi jokaiselle osuudelle. TV:n ja radion huomioiminen jo suunnittelun alussa on mielestäni ehdoton edellytys ratojen onnistumiselle. Näin vältytään turhalta muutokselta, kun itsellä on jo valmiiksi esittää paikat TV:n ja radion tullessa mukaan suunnitteluun. Onnistuimme mielestäni hyvin yhteistyössä. Meillä oli valmiina esittää paikat radoilla, ja ne sopivat hyvin TV:lle sekä radiolle. Pieniä muutoksia toki aina tulee. Tässä tapauksessa kaksi TV-rastia lisättiin, mutta ne eivät aiheuttaneet suurempia muutoksia.

Jos osuuspituudet olivat melko ”perinteiset”, niin ratojen hajonnoista muodostui melko paljon perinteisestä poikkeavat. Tähän johti oikeastaan kolme eri tekijää. Ensimmäiseksi ratamestari sekä kartta- ja ratavaliokunnan vetäjä halusivat tarjota viestin radoissa myös sellaisia ratkaisuja joita huippujoukkueet eivät osaisi odottaa. Toiseksi haluttiin tarjota jokaisella osuudella jonkin verran uutta koskematonta aluetta. Kolmanneksi kilpailukeskuksen läpijuoksun toteuttaminen mahdollisti ratojen kierrättämisen hyvin monella erilaisella tavalla. Kun nämä kaikki tavoitteet yhdistettiin, ja varsinkin kun mietittiin, mitkä osuudet tulisivat menemään kilpailukeskuksen läpi huomatiin, että perinteisempien hajontojen käyttäminen olisi haastavaa. Kilpailukeskuksen läpijuoksu koettiin sen verran hyvänä ratkaisuna, että se haluttiin toteuttaa. Niinpä hajonnoista oli muodostettava osin perinteistä hajontapari -ajattelua poikkeavat. Tässä tärkeimpänä ajatuksena pidin sitä, että suurimmat hajonnat tulisi olla yhdistettynä perinteisesti ja pienemmät hajonnat voisivat olla yhdistettynä monipuolisemmin. Hajontojen tulisi ylipäätänsä olla mahdollisimman samantyyppiset (esim. samanpituiset, samalla mäellä, samantyyppinen rastiväli, jne.).

Jukolan viestin suuren osanottajamäärän takia 1. osuuden ensimmäiset rastivälit ja rastit on syytä suunnitella tarkasti. Paimion edellisen vuoden Jukolasta kerättiin tästä kokemusta ja ensimmäisiä rasteja suunniteltiin ja vaihdettiin moneen kertaan. Lopullisessa toteutuksessa 1. - 3. osuudella oli kolme eri 1. ja 2. rastia. Kolmas rasti oli ensimmäinen yhteinen ja samalla ensimmäinen TV-rasti. Leimasimia oli jokaisella näistä rasteista 6 kpl. Niiden sijoittelua, kuten myös rastipisteiden leimaustilaa mietittiin huolella. Rastiväli K-pisteeltä 1. rastille oli kohtuullisen pitkä (reilu 1400 m), jotta aloitusosuuden letka hieman venyisi. Nämä tuntuivat toimivan ja TV-rastille tultaessa ruuhkaa ei syntynyt. 1. rastit eivät rastipisteinä olleet vaikeimmasta päästä, mutta itse

rastivälille oli selkeästi kaksi eri reitinvalintaa, joista molempia käytettiin. Toinen paikka, johon kiinnitettiin erityistä huomiota, oli 7. osuuden ensimmäiset rastit. Sunnuntaiaamun ankkurien yhteislähtö Jukolan viestissä on jopa suurempi kuin varsinainen lähtö, jolloin syntyy helposti ruuhkaa ensimmäisille rasteille. Tähän varauduttiin siten, että lopullisessa toteutuksessa 4. - 7. osuudella oli neljä eri 1. ja 2. rastia. Kolmas rasti oli ensimmäinen yhteinen ja samalla ensimmäinen TV-rasti. Leimasimia oli jokaisella 1. rastilla 5 kpl. Jokaisella 2. rastilla niitä oli 4 kpl. TV-rastilla taas oli 6 kpl. leimasimia. Tämäkin toimi kuultujen kommenttien perusteella hyvin ja yhteiselle TV-rastille tultaessa ei ruuhkaa syntynyt. Neljän 1. rastin hajonnan käyttäminen ei ollut heti ensimmäisenä pohdinnassa ja siinä mietitytti, muodostuisivatko 1. rastit 6. ja 7. osuuksille liian helpoiksi aiempien osuuksien juoksijoiden takia. Viestin jälkeen voin todeta toteutuksen olleen tässä tapauksessa hyvin toimiva ratkaisu. Yhteislähdöt eivät ruuhkautuneet ja huippujoukkueiden viimeisilläkin osuuksilla tehtiin virheitä 1. rasteilla, mm. Halden SK pelasi itsensä ulos voittotaistelusta 6. osuuden omalla 1. rastillaan.

Viestien ja osuuksien aika-arviot tehtiin yhteistyössä ratamestarikolmikon kesken. Päävastuu aika-arvioiden tekemisestä oli kartta- ja ratavaliokunnan vetäjällä. Aika-arvioissa käytettiin työkaluina aiempien Jukolan viestien tuloksia. Varsinkin Salpa-Jukolan aikoja verrattiin omiin arvioihin maaston samankaltaisuuden takia. Eri maastoalueiden ja valoisuusolosuhteiden vaikutukset huomioitiin kilometrivauhteihin. Koejuoksuja tehtiin jonkin verran, mutta niissä juostiin vain yksittäisiä reitinvalintavälejä ja eri hajontoja keskenään niiden erojen ja tasapuolisuuden arvioimiseksi. Varsinaisiin aika-arvio laskelmiin ei hirveästi käytetty koejuoksujen tuloksia. Tähän syynä oli osittain se, että seurasta ei huippusuunnistajien vauhtiin pystyviä juurikaan löytynyt.

Jukolan viestin radoista muodostui lopulta seuraavanlaiset:

Viestin kokonaismatka oli yhteensä 83,8 km. Aika-arvio oli 7 tuntia 56 minuuttia. Voittajajoukkue Kooveen loppuaika oli lopulta 8:03:46, joten erotus oli +7:46 min. Rasteja oli käytössä yhteensä 115, joista 16 oli TV/online-rasteja. Rasteista viimeisiä rasteja oli 3 kpl, jotka myös olivat TV/online rasteja (laskettu mukaan rastien kokonaismäärään sekä TV/online rastien määrään). Radiorasteja viestissä oli käytössä 8 kpl. Hajontojen toteutuksesta johtuen erilaisia ratavaihtoehtoja oli mahdollisuus käyttää erittäin runsaasti. Niitä rajattiin parittamalla hajontoja keskenään tietyissä paikoissa. Lopullisessa toteutuksessa 1. osuudella oli 36, 2. osuudella 72, 3. osuudella 36, 4. osuudella 24, 5. osuudella 24, 6. osuudella 24 ja 7. osuudella 64 eri rataa. Yhteensä siis koko kilpailussa oli 280 eri rataa.

1. osuus oli pituudeltaan 10,6 - 10,8 km hämärä/pimeä ja arvioitu aika 59 min. Osuuden kärkiaika oli lopulta 1:03:03, erotusta näin ollen +4:03 min. Hajontoja oli tarjolla viidessä eri kohdassa osuutta. Osuuden alussa oli tarjolla runsaasti hajontaa. Tarjolla oli kolmen hajonta 1. ja 2. rasteilla, 3. rasti oli yhteinen jonka jälkeen taas kolmen hajonta 4. ja 5. rasteilla. Hajontoja ei ollut paritettu millään tavalla. Hajonnat suunniteltiin kulkemaan mahdollisimman ristiin keskenään. Tällä oli tarkoitus sekoittaa letkoja mahdollisimman tehokkaasti. Kuitenkin hieman totuttua lyhyemmällä osuuspituudella haluttiin pitää kärjen erot melko pienenä. Tällä osuudella juostiin kilpailukeskuksen läpi, koska haluttiin tarjota yleisölle Jukolan yön ”kiiltomato” tiiveimmillään.

2. osuus oli pituudeltaan 12,6 - 12,9 km pimeä ja arvioitu aika 73 min. Osuuden kärkiaika oli lopulta 1:15:07, erotusta näin ollen +2:07 min. Hajontoja oli tarjolla kuudessa eri kohdassa osuutta. Osuuden alkuosa oli 1. ja 3. osuuksien kanssa samaa, koska hajontaa oli alussa runsaasti. Läpijuoksuun tultaessa oli juostu välissä yksi osuusputkipätkä, jossa oli hieman pitempää väliä. Osuuden lopussa läpijuoksun jälkeen oli tarjolla vaativampaa suunnistusta ja yksi pitkä rastiväli vaativalla rastipisteellä vihreässä takarinteessä. Mukana oli myös yksi yllättävä hajonta, joka oli paritettu 7. osuuden kanssa.

3. osuus oli pituudeltaan 14,0 - 14,2 km pimeä ja arvioitu aika 88 min. Osuuden kärkiaika oli lopulta 1:21:16, erotusta näin ollen -6:44 min. Hajontoja oli tarjolla viidessä eri kohdassa osuutta. Osuuden alku oli edelleen samaa 1. ja 2. osuuksien kanssa. Pidemmän rastivälin osuusputken jälkeen käytiin vielä yhteisellä radiorastilla, jonka jälkeen kuitenkin osuus erosi omalle uudelle alueelleen. Heti alkuun oli kuitenkin sijoitettu yllättävä hajonta 7. osuuden kanssa. Tämän jälkeen 3. osuudelle tarjottiin ”pitkän yön” omaa suunnistusta puhtaassa maastossa radan sisältäessä pitempiä reitinvalintavälejä. Rastivälit toimivat mielestäni kohtuullisen hyvin ja huippujoukkueet toteuttivatkin rastivälit käyttäen useita eri reitinvalintoja. Myös 3. osuus tuli läpijuoksuun osuuden loppupuolella.

4. osuus oli pituudeltaan 8,5 - 8,6 km hämärä ja arvioitu aika 48 min. Osuuden kärkiaika oli lopulta 48:28, erotusta näin ollen +28 sekuntia. Hajontoja oli tarjolla viidessä eri kohdassa osuutta. Osuuden alussa oli tarjolla 1. ja 2. rasteilla neljän hajonta jota käyttivät osuudet 4.- 7. Rastit oli sijoitettu Laivavuoreen, joka aiemmilla osuuksilla oli ohitettu ohi- tai läpi juosten. Osuus kulki kokonaan uudella alueella ja läpijuoksua ei käytetty. Lopussa juuri ennen pellolle tuloa oli vielä tarjolla yllättävä kahden hajonta 5. osuuden kanssa. Tässä kohdassa ei millään muilla osuuksilla ollut hajontaa, vaan pellolle tultiin osuusputkella.

Säästä johtuen kaikki kolme ensimmäistä osuutta, ja vielä suurin osa 4. osuudestakin juostiin kokonaan pimeässä normaalista vuodenajan säästä poiketen. Tosin tämän päivän huippujoukkueiden juoksijoiden taitotasosta ja heidän käyttämiensä lamppujen valotehosta johtuen suunnistus ei juurikaan eroa päiväsuunnistuksesta.

5. osuus oli pituudeltaan 8,7 - 8,8 km valoisa ja arvioitu aika 47 min. Osuuden kärkiaika oli lopulta 49:00, erotusta näin ollen +2 min. Hajontoja oli tarjolla viidessä eri kohdassa Osuutta. Osuus oli läpivienniltään melko samanlainen kuin 4. osuus. Kahdessa eri kohdassa osuutta juostiin lyhyehköt osuusputket käyttäen eri juoksulinjoja kuin muut osuudet. Osuudella ei käytetty läpijuoksua.

6. osuus oli pituudeltaan 12,3 - 12,5 km valoisa ja arvioitu aika 70 min. Osuuden kärkiaika oli lopulta 1:05:04, erotusta näin ollen -4:56 min. Hajontoja oli tarjolla neljässä eri kohdassa osuutta. Alun hajonnan jälkeen 6. osuudella oli tarjolla iso hajonta 7. osuuden kanssa täysin uudella maastoalueella. Hajonta alkoi selkeästi eri suuntiin lähtevillä rastiväleillä. Tämän jälkeen oli pitkä rastiväli, jonka aikana hajonnat menivät ristiin. Lopuksi juostiin vielä kerran hajontojen rastivälit ristiin ennen kuin tultiin yhteiselle rastille. Tämän jälkeen osuusputken sisältäen pitkän reitinvalintavälin kautta siirryttiin 4. ja 5. osuuksien käyttämälle alueelle. Tällä alueella juostiin kaksi kolmen hajontaa näiden edellisten osuuksien kanssa, jonka jälkeen tultiin vaihtoon osuusputkella käyttäen pääosin eri juoksulinjoja kuin muut osuudet. Myöskään tällä osuudella ei käytetty läpijuoksua.

7. osuus oli pituudeltaan 16,4 - 16,6 km valoisa ja arvioitu aika 91 min. Osuuden kärkiaika oli lopulta 1:30:00, erotusta näin ollen -1 min. Ankkuriosuus oli siis alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti viestin pisin osuus. Hajontoja oli tarjolla kuudessa eri kohdassa osuutta. Selkeästi totutusta poikkeavaa oli, että tämä osuus hajosi kaikkien aiempien osuuksien kanssa jossain vaiheessa osuutta. Näin ollen siis mitään osuuksia ei ollut juostu vielä kokonaan ennen ankkuriosuuden alkamista. Alussa oli siis Laivavuoressa 4. - 7. osuudella neljän eri 1. ja 2. rastin hajonta. Tämän jälkeen mentiin yhteisen rastin kautta 6. osuuden kanssa hajonnalle. Tämän jälkeen oli vuorossa osuusputki, jossa oli tarjolla myös pitkä reitinvalintaväli. Osuusputken välissä oli yllätyksenä hajonta 3. osuuden kanssa. Ankkuriosuus kulki läpijuoksun kautta, sillä haluttiin tietenkin näyttää yleisölle ankkuriosuuden ratkaisuvaiheita ”livenä”. Läpijuoksua edeltävässä mäessä sekä sen jälkeisissä mäissä oli kaikilla läpijuoksua käyttäneillä osuuksilla hajonnat. Läpijuoksun ja hajonnan jälkeen ankkuriosuus kulki osuusputkea sisältäen

pidemmän reitinvalintavälin. Lopun osuusputkelle oli vielä järjestetty yllätyksenä hajonta 2. osuuden kanssa. Tämän jälkeen oli vielä jäljellä noin 2 kilometriä osuusputkea, jossa juostiin suurimmaksi osaksi eri juoksulinjoja kuin muut osuudet.

Jokaisen osuuden kärkiajoilla yhteenlaskettu viestin loppuaika tuli olemaan 7:51:58. Tässä on siis erotusta arvioituun loppuaikaan -4:58.

Projektin etenemisen osalta työ eteni sen alkamisesta aina Vuoden 2015 Louna-Jukolaan asti maaston eri osiin tutustumisella ja ratojen suunnittelulla ”työversiokarttoihin”. Louna-Jukolaan mennessä kaikkien osuuksien radoista oli melko valmiit suunnitelmat ja rastipisteet olivat pääosin valittuna kartalta. Paimiossa perehdyimme ja seurasimme kilpailua ratamestarityön näkökulmasta ja se herätti vielä hyviä ajatuksia ja erilaisia toteutustapoja omaan suunnittelutyöhön. Louna-Jukolassa heränneiden ajatusten pohjalta ratoja ja hajontoja vielä hienosäädettiin. Kesän 2015 aikana merkitsin maastoon kaikki Jukolan viestin rastipisteet luonnonpuutolpalla, joka oli varustettu ”rastiprikalla”. Tämän työn olisin halunnut tehdä suoraan lopullisella rastilipputolpalla, mutta aloittaessani rastien merkitsemisen tolpat eivät olleet vielä valmiina. Tämä olisi hiukan nopeuttanut myöhempiä työvaiheita.

Syksyyn mennessä tein radat siihen vaiheeseen, että puhuttiin enää joidenkin rastien siirtämisestä jonkin verran, tai käytetäänkö hajontaa jossain kohtaa vai onko se osuusputkena. Tämä mahdollisti rastipukkien viemisen maastoon. Rastipukit oli tehty etukäteen valmiiksi. Jokainen emit-laite sijoitettaisiin omaan rastipukkiinsa, jotta leimaus olisi mahdollisimman sujuvaa. Jaoin koko kilpailualueen osiin ja tein rastipukkien viemistä varten kartat, jossa näkyivät työalueella olevat rastipisteet rastikoodeineen. Karttaan liitin rastimääritteet, joihin olin merkinnyt rastille tulevien leimasinten määrän. Tästä pukkien viejät tiesivät viedä oikean määrän rastipukkeja rastipisteelle. rastipukkeja ei pystytetty, vaan ne jätettiin nojalleen pisteelle odottamaan seuraavaa kevättä. Osallistuin tähän työhön ohjeistamalla pukkien viejät työhönsä ja hoitamalla pari aluetta itse. Työ tehtiin myöhään syksyllä juuri ennen lumien tuloa.

Marraskuussa 2015 aloitin lopullisen ratatiedoston tekemisen. Tähän asti oli tietoisesti käytetty vain työversioita suunnittelussa. Sovimme yhdessä, että minä piirtäisin kaikki radat tähän yhteen tiedostoon. Kilpailun kartan piirtäjä Rauno Asikainen teki minulle valmiin ratatiedostopohjan, jossa oli kaikki asetukset valmiiksi kohdallaan (mm. rastiympyrän koot, ym.) Mielestäni asetukset pitää ehdottomasti laittaa kohdalleen ennen kuin aloittaa työn. Silloin kaikki menee kerralla kohdalleen. Samoin yhdelle ratatiedostolle kaikkien ratojen (Venlat, Jukola, Kenraali) tekeminen on mielestäni ainoa oikea ratkaisu. Myöhemmässä vaiheessa (mm. tulospalvelua varten) ratatiedostot on helppo hallita yhdestä tiedostosta. Yksi tiedoston käsittelijä helpottaa myös työtä, kun hän tietää mitä on tehty ja mitä on tekemättä.

Piirsin ensimmäiseksi ratatiedostoon kaiken muun kohdalleen paitsi radat. Eli Kielletyt alueet, juoma- ja EA-pisteet, kaikki kilpailuissa käytössä olevat rastipisteet oikeine määritteineen, jne. Kun tämä vaihe oli valmista, tiedosto tarkistettiin kartta- ja ratavaliokunnan vetäjän kanssa. Tässä kohtaa otin ratatiedostosta kopion, joka eriytettiin palautuskartan pohjaksi. Tämä siksi, että saadaan palautuskarttaan kaikki rastit ilman rastiympyräleikkauksia. rastiympyrän kokoa ja väriä täytyy myös muuttaa, joten sen täytyy olla eri tiedosto. Lähetin tämän eri tiedoston kartan piirtäjälle, joka vastasi meillä tiedostojen viimeistelystä painotalokuntoon.

Tämän jälkeen tein kaikista radoista kilpailu kerrallaan excel-tiedoston. Pohjana tähän minulla oli Paimion tiedosto, jonka pohjalle tein uudet tiedostot. Valmiit ratatiedot toin excelistä csv-siirtotiedostona Ocadiin. Tässä

vaiheessa muodostui hetkellinen ongelma, kun tiedostot eivät suostuneet siirtymään Ocadiin, kuten olin aikaisemmin kokeillut testitiedostolla. Erinäisten kokeiluiden ja puheluiden jälkeen syy selvisi. Excel-tiedostossa syntyy pisintä ratatiedostojonoa lyhyempien jonojen perään välilyöntejä ja Ocad-ohjelma ei niitä hyväksy. Kun tiedosto avataan esim. muistiossa, näkyvät välilyönnit lyhyempien jonojen perässä. Poistin muistiossa manuaalisesti merkit tiedostosta, jonka jälkeen ratatiedot siirtyivät ongelmitta Ocadin ratatiedostoon.

Seuraavaksi oli vuorossa ratojen viimeisteleminen lopulliseen muotoonsa mm. rastinumeroiden siirtely, rastiympyröiden leikkaukset, rastiväliviivojen katkominen, ym. Näissä apuna on Ocad11-ohjelmaversiosta eteenpäin oleva ominaisuus jossa voidaan käskyttää nämä kaikilla radoilla. Tämä sujui rastiväliviivojen katkomiseen asti ongelmitta. Kun aloitin rastiväliviivojen katkomisen ja niiden käskyttämisen ”muokkaa rastiväliviivaa kaikilla radoilla” toiminnallisuuden avulla kaikkiin ratoihin, latausaika tuntui kestävän todella pitkään. Taas erinäisten kokeiluiden ja puheluiden jälkeen mahdollinen syy ehkä selvisi. Tiedostossa oli niin poikkeuksellisen paljon ratoja johtuen hajonnoistamme, että ohjelma yksinkertaisesti latasi niin pitkään katkoja. Aikaisempina vuosina ongelmaa ei ole tullut esille, kun ratoja on ollut vähemmän. Tätä latausaikaa saatiin kevennettyä Ocadin ”optimoi tiedosto” ominaisuudella. Kuitenkin katkojen tekeminen oli edelleen todella aikaa vievä työvaihe, eikä optimointi poistanut hitautta kokonaan. Onneksi se sinällään sujui ongelmitta ja allekirjoittanut oli joululomalla. Koko ratatiedoston tekeminen oheismateriaaleineen vei aikaa yli kuukauden, josta yli viikko meni pelkästään rastiväliviivojen katkoja tehden. Tietenkään en työstänyt tiedostoa joka päivä koko päivää.

Ratatiedoston valmistumisen jälkeen sen tarkisti vielä useampi henkilö (mm. ratavalvoja, kartta- ja ratavaliokunnan vetäjä). Tämän jälkeen lähetin tiedoston kilpailukartan tekijälle, joka teki tiedostosta painoa varten ratatiedostot. Molempien viestien ratamestarit tarkistivat vielä oman viestinsä tiedostot jokainen rata kerrallaan ennen painoon lähettämistä. Venlojen ratamestari valvoi karttojen painon toteuttamisen.

Painotyön ollessa käynnissä minä tein selostajapakettia varten materiaalin valmiiksi. Nämä kartat ovat erittäin tärkeitä välineitä TV-lähetyksen, kilpailukeskuksen selostuksen, radiolähetyksen, GPS-seurannan, ym. onnistumisen kannalta. Kartat ovat aikataulullisesti syytä saada valmiiksi ja TV-tuotannon käyttöön mahdollisimman nopeasti kevättalvella. Karttojen tekemisen pohjaksi olimme palavereissa sopineet asiat TV-lähetyksen rakentamisesta vastaavan Markku Mäkäräisen kanssa. Kilpailun TA osallistui myös osaltaan näihin neuvotteluihin. Palavereissa sovittiin mitä lähetyksessä näytetään missäkin vaiheessa kilpailua, miten rajataan GPS-seurantaa milläkin osuudella, jne. Näistä palavereista tehtiin muistiinpanot käsikartoille, jolloin pystyin niiden avulla tekemään lopulliset selostajakartta-tiedostot molempien viestien osalta. Rauno Asikainen teki myös näihin karttoihin valmiit tiedostopohjat, joiden pohjalta sitten tein tiedostot. Selostajakarttojen tekemiseen aikaa meni viikon verran, ja niiden viimeisen vaiheen pystyy tekemään vasta 10Milan jälkeen, kun TA ja Mäkäräinen valitsevat GPS-joukkueet. Valinnan jälkeen lisäsin joukkueet tiedostoihin.

Karttojen käsittelyvaiheeseen osallistuin hoitamalla omat työvuoroni. Olimme sopineet ratamestarikolmikon kanssa, että yksi meistä on paikalla jokaisessa karttojenkäsittelyn työvuorossa. Tämä työvaihe sujui suunnitellusti. Lopuksi tarkistettiin TA:n ja ratavalvojan kanssa kummankin viestin 100 ensimmäisen joukkueen kilpailukartat. Virheitä ei enää tässä työvaiheessa löydetty.

Heti lumien sulettua keväällä 2016 aloitettiin rastipukkien pysytys. Suunnittelin sen toteutuksen, jaoin alueet ja tein kartat työskentelyä varten. Työhön rekrytoitiin erillinen luotettava työporukka. Ensimmäiseksi pidettiin yhteinen kokoontuminen, jossa koulutettiin ja näytettiin kaikille työskentelijöille pystytyksen periaatteet. Näin

varmistuttiin siitä, että lopputulos tulee olemaan ratamestareiden haluama. Jo edellisenä syksynä olimme ratamestarikolmikolla kokeilleet ja päättäneet toteuttaa rastipukkien maalaamisen. Aiemmista viesteistä oli tullut kommentteja, että rastipukit näkyvät liian hyvin, kun ne on tehty uudesta puutavarasta. Kaikki rastipukit ja rastitolpat maalattiin ruskealla spraymaalilla pystytyksen aikana. Kisan jälkeen voidaan todeta, että ratkaisu oli oikea ja paransi rasteja huomattavasti. Työmääräkään ei ollut iso, sillä spraymaalilla maalaus sujui nopeasti. Ratamestarit osallistuivat työhön tekemällä yhden ison alueen rastipukit. Alue oli valittu siten, että siihen kuului molempien viestien kaikkien osuuksien ensimmäiset kaksi rastia. Näin meillä oli varmuus siitä, että mahdolliset ruuhkarastit tulevat haluamallamme tavalla. Yksi luottoryhmä rakensi ensimmäiseksi kaikki TV-rastit valmiiksi, jotta ne olivat valmiina kun keväällä suoritettiin TV-rastien katselmus. Näin katselmuksessa voitiin viimeistellä rastipisteet kaikkien haluamalla tavalla jo tässä vaiheessa. Pukkien pystytykseen varattiin aikaa kuukauden verran. Työ sujui tätä nopeammin.

Rastipukkien pystytyksen jälkeen piti tarkistaa kaikkien omassa viestissä käytössä olevien rastipisteiden rakenne, jotta ne varmasti olisivat riittävät. Päätin tehdä tämän siten, että otin samat hajontaradat kuin yhdellä voittajasuosikkijoukkueella tulisi olemaan viestissä. Juoksin kaikki osuudet numerojärjestyksessä, samalla nähden jokaisen Jukolan viestissä käytössä olevan rastipisteen sekä viestin jokaisen rastivälin. Tämä oli mielestäni erittäin hyvä ratkaisu, jota voin suositella. Se ei välttämättä ollut helpoin tapa tehdä tämä vaihe, mutta tämän jälkeen minulla oli erittäin selkeä käsitys kaikesta ratoihin ja rasteihin liittyvästä ja ennen kaikkea varma olo, olinhan nähnyt omin silmin kaikki samat asiat kuin kilpailijat tulevat näkemään. Kaiken lisäksi juoksemani radat olivat loppujen lopuksi Jukolan viestin voittajajoukkue Kooveen radat. Rasteja, joiden rakennetta täytyi tarkistuksen jälkeen korjailla, oli hyvin vähän. Muutaman rastin leimasinpukkien aukeamissuuntaa tai sijoitusta muutettiin ja parilla kallio rastilla tiukattiin kiinnitystä.

Viestiä edeltävinä viikkoina hoidin kaikkien kisaviikonloppuna tarvittavien karttojen ja taulukoiden viimeistelyt ja tulostukset. Näitä oli melko paljon ja niiden tekeminen oli työllistänyt minua pitkin projektia. Kuitenkin niitä tarvitaan, onhan eri työtehtävissä erilaisia karttoja tarvitsevia henkilöitä tässä tapahtumassa paljon. Sillä, että tein erilaisia karttoja ja hallinnoin niiden jakoa, haluttiin olla varmoja siitä, mitä tietoa radoista ja maastosta tulee kenellekin. Näin isossa tapahtumassa kaikki tieto kaikesta ei kuulu kaikille, varsinkaan kun kyse on radoista. Lisäksi tein viimeisinä viikkoina tulospalvelua varten muutamia muutoksia tiedostoihin, jotta tulospalvelua varten kaikki oli kunnossa. Ocadin ratatiedostoon syötin kilpailuissa käytettävien emittien tiedot. Siitä tulospalvelun oli ne helppo saada. Lisäksi jouduin tekemään vielä yhdet excel-tiedostot, kun joukkuehajontakaavio piti tehdä tulospalvelua varten muodoltaan yksinkertaisemmaksi ja Pirilän tulospalveluohjelma ei hyväksynyt ratojen nimiksi niin pitkiä nimiä kuin meillä oli käytössä (esim. J701_A6312). Tämän tekeminen ei kuitenkaan ollut vaikea asia. Alkuperäisestä joukkuehajontakaaviosta kopioitiin vain tiedot yksinkertaisempaan muotoon ja tulospalvelu poisti ratojen nimistä hajontojen merkinnät (esim. _A6312).

Kilpailua edeltävänä viikonloppuna suoritettiin rastilaitteiden asentaminen rasteille. Suunnittelin sen toteutuksen, jaoin alueet ja tein kartat työskentelyä varten. Työhön rekrytoitiin erillinen luotettava työporukka, pääosin sama kuin rastipukkien pystytyksessä. Ennen työn aloitusta pidettiin yhteinen kokoontuminen, jossa koulutettiin ja näytettiin kaikille työskentelijöille asennuksen periaatteet sekä jaettiin materiaali. Materiaalin oli koonnut ja pussittanut rasteittain emit -laitteista vastannut Kimmo Kossila. Materiaalin etukäteen kokoaminen nopeutti niiden jakoa ja työtä maastossa. Lisäksi siinä väheni asennusvaiheen virheen mahdollisuus. Työ sujui tehokkaasti ja saatiin valmiiksi yhdessä päivässä. Ratamestarit osallistuivat työhön tekemällä saman alueen

kuin rastipukkien pystytyksessä. Lisäksi ratamestarit asensivat kaikki TV-rastit valmiiksi. Tällä voitiin edelleen varmistaa, että viestien osuuksien ensimmäiset rastit toimivat ja TV-rasteilla kaikki on niin kuin kevään TV-rastien katselmuksessa sovittiin.

Tämän jälkeen ratamestarit tarkastivat valmiit rastipisteet. Alue jaettiin osiin ja kaikki rastipisteet tarkistettiin asennuksen osalta sekä näytöllisellä emitillä varmistettiin emittien toiminta ja että laitteet olivat oikeita (emit-koodi). Tähän meni aikaa kaksi päivää.

Kenraaliharjoitukseen tein radat IT- ja kilpailuvaliokunnan vaatimusten pohjalta. Niihin liittyen tietenkin täytyi tulostaa ja käsitellä kartat, sekä tehdä tulospalveluun tarvittavat tiedostot. Radat tein kevään 2016 aikana ja tulostuksen hoidin viimeisten viikkojen aikana. Joukkuemäärä ei ollut suuri, joten ratoihin liittyvä työ ei ollut suuri. Itse kenraaliharjoitukseen osallistuin juoksemalla yhdessä joukkueessa yhden osuuden.

Kisaviikonlopun perjantaina jaettiin kaikille tarvitsijoille kootusti etukäteen valmisteltu ja niputettu karttamateriaali. Valiokuntien vetäjiltä oli etukäteen hankittu tieto tarvittavasta materiaalista. Illalla pidettiin TV:n, kansainvälisen nettiTV-lähetyksen, radion ja kenttäkuulutuksen selostajille ja asiantuntijoille infotilaisuus, jossa avattiin viestien kulku. Heille ohjeistettiin mitä tullaan missäkin vaiheessa näyttämään, mitä saa kertoa ja mitä ei, jne. Tilaisuudessa jaettiin selostajapaketit henkilöstön käyttöön. Tilaisuus oli vain hyvin pienelle piirille ja siihen oli nimetyt osallistujat, jotka saivat henkilökohtaisen kutsun. Areenatuotannon vastaava Jouni Penttilä hoiti kutsumisen yhteistyössä TA:n ja ratamestareiden kanssa. Perjantaina olivat myös ensimmäiset varsinaiset haastattelut liittyen viestiin, kun veljeni kanssa osallistuimme Yle Puheen Jukola-iltaan.

Kisaviikonloppuna lauantaiaamuna suoritettiin rastipisteiden tarkistus. Tähän oli rekrytoitu seuran suunnistajista 11 tarkastajaa. Kilpailualue jaettiin tarkistajille osiin ja he kiersivät oman alueensa rastipisteet. Rastilta tarkistettiin rakenteiden kunto. Rastileimasimet tarkistettiin V6-mallin kilpailukortilla, että kaikki leimausyksiköt toimivat. Takaisin tullessa tarkistajat antoivat raportin rastien kunnosta ja MTR-kirjoittimella tarkistettiin kilpailukortista leimojen täsmääminen. Tässä tarkistuksessa ei havaittu mitään puutteita tai ongelmia. Aamun aikana tehtiin vielä viimeiset ”viilaukset” muutamalla TV-rastilla kun PV:n edustajat halusivat vielä muuttaa niissä mainoskylttejään parempaan paikkaan. Tämän asian hoitivat erittäin ansiokkaasti Kimmo Kossila ja kartoittajamme Rauno Asikainen. Ilmoitettuamme TA:lle ja ratavalvojalle kaiken olevan kunnossa maastossa, kilpailut saattoivat alkaa.

Venlojen viestin aikana minulla ei ollut suurempia työtehtäviä, joten pystyin seuraamaan viestiä. Tarvittaessa olin valmiina avustamaan veljeäni, jos jotain olisi ilmennyt kisan aikana. Kaikki sujui kuitenkin suunnitelmien mukaan ja mihinkään ei tarvinnut reagoida. Ennen Jukolan viestin alkua kävimme isäni kanssa kenttäkuulutuksen haastattelussa. Seurasin viestin lähdön K-pisteen alueelta, jonka jälkeen menin sovitusti kansainvälisen nettiTV-lähetyksen haastatteluun. Ensimmäisen vaihdon lähestyessä siirryin leimantarkistuspisteelle/itkumuurille, kuten veljenikin oli ollut Venlojen viestin aikana. Olimme siellä ensimmäisen vaihdon ajan valmiudessa. Jos jotain ongelmia ilmenisi, niin siihen kyettäisiin reagoimaan mahdollisimman nopeasti. Mitään ongelmia ei kuitenkaan tullut ja kaikki sujui normaalisti. Viestin aikana kävin kaksi kertaa TV-lähetyksen haastattelussa ja pari kertaa radion haastattelussa. Muuten seurasin kilpailua kilpailukeskuksessa pääasiassa areenatuotantoalueelle perustetulla ratamestareiden ja rastivaroittajien tukikohta-alueella. Tämä paikka oli erittäin toimiva, koska sinne oli konttiin rakennettu kaikki mahdollinen viestin seuraamista varten. Varsinkin reaaliaikainen GPS-seuranta oli ratamestarin näkökulmasta äärettömän mielenkiintoinen. Jopa niin mielenkiintoinen, että välillä meinasi unohtua seurata viestiä myös ”livenä” kontin

ulkopuolella. Kertaalleen kävimme itse maastossa katsomassa tapahtumia alueella, joka oli juuri ennen läpijuoksua. Viikonlopun huono sää ei houkutellut liikkumaan paljon maastossa. Jos sää olisi ollut parempi, olisi maastossa käyty varmasti enemmänkin.

Kilpailuviikonlopun ja maanantaipäivän levon jälkeen aloitimme tiistaina rastien purkamisen. Suunnittelin sen toteutuksen sekä jaoin alueet ja kartat työskentelyä varten. Työhön käytettiin samaa luotettavaa työporukkaa kuin aiemmin rastien asentamisessakin. Rasteilta irrotettiin heijastin ja rastilippu, rastilipputolpan jäädessä muistoksi paikoilleen. Pukit nostettiin maasta leimasimineen ja kannettiin kasoihin teiden varsille. Autolla ja peräkärrillä ne tuotiin areenatuotantoalueelle, jossa niistä irrotettiin leimasimet ja pukit laitettiin yhteen nippuun. Areenatuotantoalueella pidettiin yhdellä kartalla kirjaa siitä, mitä rasteja oli haettu pois. Osallistuin työhön purkamalla kilpailukeskuksen lähialueen rastit ja tämän jälkeen areenatuotantoalueella irrotin sinne tuotavista pukeista leimasimet ja kokosin ne laatikoihin. Kaikki rastit saatiin purettua maastosta kahdessa päivässä.

Viesti sujui mielestäni erinomaisesti kaikilta osin, enkä montakaan asiaa tekisi jälkeenpäin toisin. Onnistumisen kannalta ratkaisevaa mielestäni oli, että ratamestarikolmikko oli samasta perheestä ja meillä oli osaavia ja erittäin ahkeria tiiminvetäjiä alaisina. Ennen kilpailua moni kysyi minulta jännittääkö, että kaikki on kunnossa. Minua ei kuitenkaan jännittänyt ne asiat ollenkaan, sillä tunsin, että olin tehnyt ennen tapahtumaa kaikki asiat niin hyvin kuin osasin. Luotin omaan työjälkeeni täysin. Sen sijaan jännitin ennen kilpailua sitä, miten viesti tulee kärjessä kulkemaan ja mitä huippusuunnistajat ja suunnistuksen ammattilaiset ajattelevat radoista. Viesti kuitenkin säilyi erittäin mielenkiintoisena ihan loppuun saakka, huippujoukkueet tekivät kilpailussa virheitä pitkin viestiä ja kommentit radoista, joita sain ja olen kuullut kisan jälkeen, ovat olleet oikeastaan pelkästään positiivisia. Varmasti ikinä ei päästä siihen, että radat miellyttäisivät kaikkia näin suuressa massassa, mutta olen tyytyväinen siihen mitä sain aikaan. Jukolan viestin ratamestarin tehtävä on ollut minulle yksi suurimmista ja hienoimmista asioista mitä olen saavuttanut. Onhan Jukola aina ollut minulle ”SE JUTTU” suunnistuksessa…

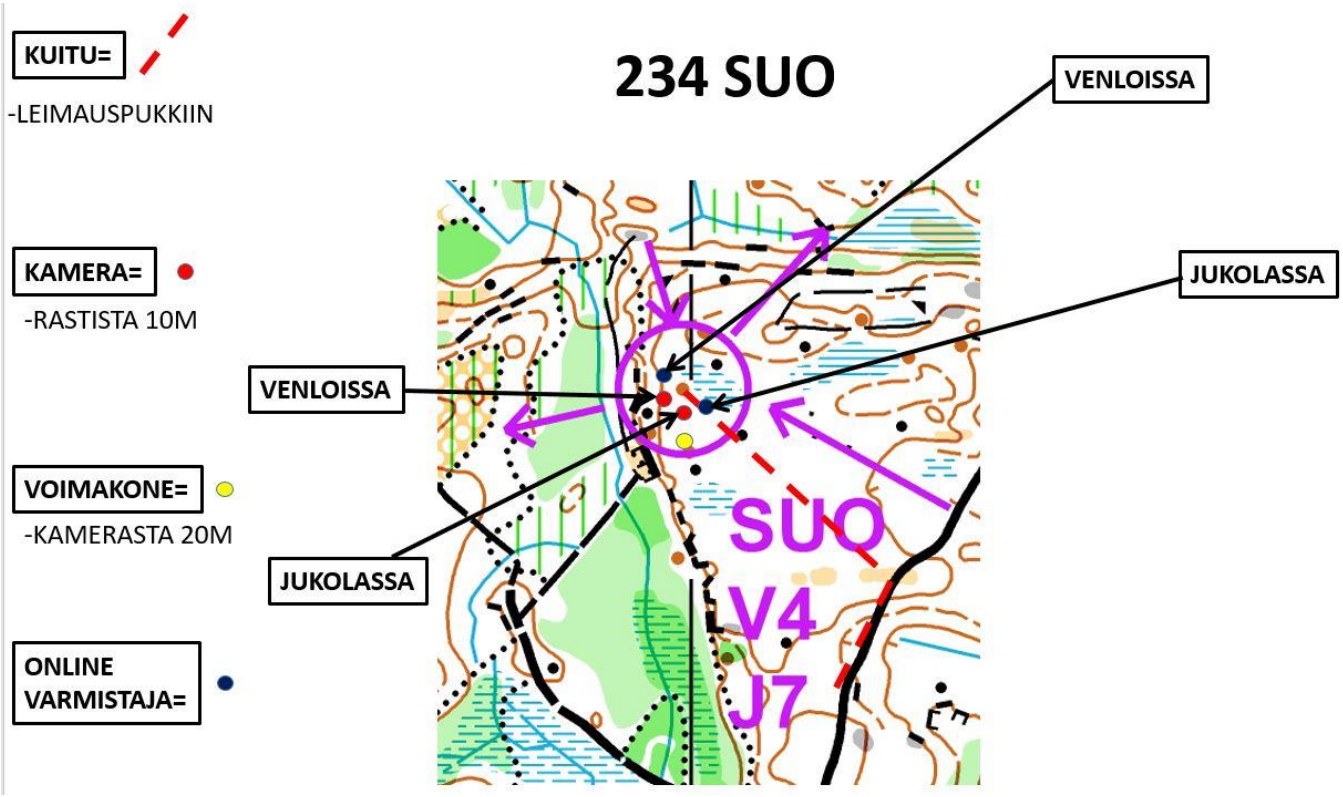

Kuva: Jokaisesta TV-rastista piirrettiin vastaava kuva, jossa osoitettiin kohteella käynnissä sovitut asiat.

Hajontojen tekeminen

Vastuuhenkilö**:** Ari Torniainen

Lukuisten eri vaihtoehtojen ja pohdintojen jälkeen ratamestarikolmikossa päädyimme oheisten taulukoiden mukaisiin hajontoihin eri osuuksilla. Osuuksittain hajontojen määrä olisi voinut olla paljon suurempikin, mutta lopputulokseen olemme olleet tyytyväisiä.

Hajontojen jaon eri joukkuenumeroille (ja joukkueille) teki kartta- ja ratavaliokunnan johtaja tammikuun 2016 alkupuolella. Siinä huomioitiin, että ns. oletetut kärkijoukkueet juoksisivat mahdollisimman eri hajontoja etenkin alkupään ja loppupään osuuksilla. Samoin huomioitiin, että kärkiseurojen ykkös, kakkos eikä kolmos joukkueet juokse samoja hajontoja.

Molemmissa viesteissä hajontojen oikeellisuus tarkistettiin ratamestareiden toimesta useampaan kertaan, samoin kilpailun TA ja ratavalvoja suorittivat myös tarkistukset. Tarkistus, että kaikki joukkueet juoksevat varmasti samat rastivälit ja että radat ovat oikein, suoritettiin myös tietokoneohjelmalla.

Karttojen paino

Ilkka Torniainen

Kartan paino tapahtui maaliskuussa 2016 Granon Vantaan toimipisteessä. Aikatauluista ja käytännön järjestelyistä sopivat Granon asiakkuuspäällikkö Pasi Osala sekä ratavaliokunnan johtaja Ari Torniainen jo hyvissä ajoin edeltävänä vuonna.

Kartan painoon varattiin aikaa viikko maaliskuulta 2016. Tässä tilaisuudessa olivat mukana kartan piirtämisestä vastannut Rauno Asikainen sekä Venlojen viestin ratamestari Ilkka Torniainen. Ensin painettiin kilpailukartta ilman ratapainatuksia. Kartan painovärien määrittelyssä oli tärkeää, että mukana oli ammattikartoittaja, jonka kokemuksella säädettiin kartan värit sekä ulkoasu kohdalleen. Tämän jälkeen valmiin kartan päälle painettiin ratapainatus, jonka laadunvarmistuksessa oli mukana ratamestari. Kokonaisuudessaan tämä painoprosessi kesti viisi vuorokautta. Kolme ensimmäistä päivää painettiin kahdessa työvuorossa ja viimeiset kaksi vuorokautta painokone työsti vuorokauden ympäri. Tämän jälkeen kartan leikkaamiseen käytettiin aikaa yhden viikonlopun verran.

Karttoja painettiin yhteensä noin 115 000 kappaletta, joista Lappee-Jukolan järjestäjät tarvitsivat käyttöönsä noin 60 000 karttaa. Jäljelle jääneistä 55 000:sta kartasta noin 20 000 karttaa painettiin varalle, mikäli karttojen tarkastuksessa ilmenisi virheellisiä karttoja. Noin 30 000 karttaa meni jo painopaikalla suoraan hylkyyn laadunvarmistuksen vuoksi.

Venlojen kartat pystyttiin personoimaan jo painotalossa karttojen painon yhteydessä. Tähän työvaiheeseen kului aikaa noin kuusi tuntia ja se oli mahdollista, kun Venlojen viestissä käytettiin A3-kokoista karttaa. Personoinnin yhteydessä huomattiin kartan painossa tapahtunut värivirhe ja kolme rataa 128:sta meni uudestaan painettavaksi.

Mallisuunnistuskartta rasteineen painettiin kilpailukarttojen kanssa samanaikaisesti.

Granon työntekijät ovat ammattilaisia omassa työssään, mutta ihminen, joka ei ole koskaan nähnyt suunnistuskarttaa, ei välttämättä huomaa kaikkia virheitä, mitä voi painossa tulla noin suurta karttamäärää käsiteltäessä. Tämän takia on erittäin suositeltavaa, että kartan painossa on mukana joku ratamestareista tai vähintään joku erittäin kokenut suunnistaja.

Kuva: Painetut kilpailukartat nipuissa painopaikalla.

Karttojen käsittely

Vastuuhenkilö: Aki Kyckling

Tämä osa raportista käsittää karttojen käsittelyn alkaen siitä, kun kartat saapuivat painosta ja päättyen siihen, kun ylijäämäkartat vietiin loppusijoitukseen. Työllistävimmät päävaiheet tällä välillä olivat karttojen tarkastus, pussitus karttamuoveihin, lajittelu joukkueittain ja pussitus karttatelinepusseihin.

Karttojen käsittelyä varten saatiin käyttöön tyhjillään oleva 300 m^2 teollisuushalli. Karttojen varastointia ja käsittelyä varten halliin tuotiin lähes 100 kpl Lappeen Riennon sekä Joutsenon Kullervon pöytiä. Samat pöydät siirrettiin myöhemmin kilpailukeskuksen moniin käyttökohteisiin.

Hyllytilan tarve määräytyi karttojen koosta ja hajontanippujen määrästä. Tavoitteena oli, että eri ratojen hajonnat saataisiin omiin paikkoihinsa keräilyjen helpottamiseksi. Kiertävän materiaalin karttalokerikko todettiin jo etukäteen kooltaan liian pieneksi ja hankalakäyttöiseksi lokeroiden ahtauden takia. Lokeroiden sijasta pöytien päälle rakennettiin kaksi hyllyä hallin kahdelle seinustalle ja osin hallin lattiatilaan. Hyllyt rakennettiin 25 x 100 mm laudoista ja 50 x 150 mm parruista. Hajontanippujen määrä oli 408 ja karttojen leveys 52 cm, joten hyllytilaa rakennettiin yhteensä noin 220 m. Suurimmillaan hyllytilan tarve oli palautuskarttojen keräilyvaiheessa, jolloin kaikki osuudet olivat yhtä aikaa hyllyillä.

Karttoja käsiteltiin hallissa 29.3.–26.4.2016 välisenä aikana 39 eri kertana, 4 - 6 tunnin vuoroina, joissa kussakin oli mukana yleensä 8 - 10 henkilöä. Yhteensä karttojen käsittelyyn tehtiin työtunteja 1500. Palautuskarttojen laitto seurapusseihin tehtiin vasta kesäkuun toisena viikonloppuna ilmoittautumisajan päätyttyä.

Ensin tarkastettiin kilpailukartat osuuksittain ja hajontanipuittain. Tarkastuksen tekivät kokeneet suunnistajat, joista monilla oli myös ratamestarikoulutusta. Kilpailukarttoja tarkastettiin noin 25 000 kpl ja hylättäviä karttoja löytyi noin 500 kpl eli 2,0 %. Yleisimmät syyt hylkäyksiin olivat värivirheet ja 1 - 2 mm:n kohdistusvirheet. Yksi hajontanippu jouduttiin hylkäämään kokonaan ja tilaamaan selkeän, yli 5 mm:n kohdistusvirheen johdosta.

Tarkastuksen jälkeen Jukola-kartat personoitiin liimaamalla tarra kunkin kartan takapuolelle vasempaan alakulmaan. Venla-kartat (A3-kokoinen) oli personoitu jo painossa, joten ainoastaan hylättyjen Venla-karttojen tilalle otetut kartat personoitiin. Uudet personointitarrat tulostettiin kotikoneen tulostimella. Personoinnin jälkeen karttojen järjestys nipuissa pidettiin muuttumattomana keräilyvaiheen helpottamiseksi. Personointi on työvaihe, joka kannattaisi pyrkiä tekemään valmiiksi jo painossa kaikkiin karttoihin.

Tarkastetut ja personoidut kartat laitettiin karttamuoveihin ja saumattiin, nipuittain ja järjestys säilyttäen. Venlat-karttoja muovitettiin 1728 kpl/osuus, joista 1536 varattiin kilpailukartoiksi ja 192 varakartoiksi varakarttapaikalle. Jukola-karttoja muovitettiin 2304 kpl/osuus, joista 1728 varattiin kilpailukartoiksi ja 576 jäi varalle. Näistä varakarttapaikalle toimitettiin 288 karttaa. Yhteensä muovitettiin 23 040 kilpailukarttaa.

Saumatut kartat varastoitiin osuuksittain ja hajontanipuittain järjestykseen hyllyille. Sieltä ne kerättiin joukkueittain taiteltaviksi ja pussitettaviksi telinepusseihin. Ensimmäisten osuuksien kartat otettiin ensin erikseen ja taiteltiin jakamisen helpottamiseksi sopivaan kokoon. Venlat-kartat taitettiin kertaalleen kahtia ja Jukola-kartat kahteen kertaan kahtia. Kartat niputettiin järjestyksessä 30 kartan nippuihin ja koottiin laatikoihin, 8 nippua kuhunkin. Muitten osuuksien Jukola-kartat taiteltiin kolmeen osaan ja Venlat-kartat kahteen osaan, jotta ne saatiin telinepusseihin sopiviksi. Telinepussit kerättiin 50 kappaleen erissä suuriin pahvilaatikoihin, jotka eivät kuitenkaan kunnolla kestäneet nostelua ja siirtelyä täytettyinä. Myöhemmin laatikot vaihdettiin pienempiin, joihin kuhunkin mahtui 40 telinepussia.

Kummassakin viestissä 150 ensimmäisen joukkueen kaikki kartat pidettiin erillään ja pussittamatta telinepusseihin, kunnes valvojat olivat tarkastaneet ja hyväksyneet ne käsittelyn viimeisenä vaiheena.

Edellä mainittuja käsittelyvaiheita tehtiin lomittain niin, että kaikilla mukanaolevilla oli koko ajan tekemistä eikä kukaan joutunut pahemmin odottelemaan edellisen työvaiheen päättymistä. Tämän toteuttamiseksi karttanippuja jouduttiin tosin kantamaan hyllyille välivarastoon ja työjonoon.

Palautuskartoille tehtiin samat työvaiheet kuin kilpailukartoille karttamuoveihin ja telinepusseihin laittamista lukuun ottamatta. Personointi tehtiin kaikkiin karttoihin liimaamalla pieni tarra kunkin kartan etupuolelle oikeaan alakulmaan. Personointitarrat tulostettiin kirjapainossa uudestaan hajonnoittain nousevaan järjestykseen, jotta kartoista saatiin kerättäväksi seuraavaksi aina päällimmäinen kartta. Kaikkien osuuksien kartat kerättiin joukkueittain ja niputettiin nitojalla yhteen. Palautuskartat laitettiin seuroittain muovipusseihin ja pussit muuttolaatikoihin. Seurojen muovipussit jouduttiin vaihtamaan suuremmiksi ensimmäiseksi hankittujen osoittautuessa liian pieniksi.

Kartat säilytettiin hallissa kilpailuviikolle asti, jolloin ne kuljetettiin pakettiautolla useammassa erässä kilpailukeskuksen areena-alueen lukittaviin kontteihin (3 kpl). Karttojen käsittelyhallista kilpailukeskukseen siirreltävät laatikkomäärät olivat:

- ensimmäisten osuuksien kartat 14 kpl
- 2. – 7. osuuksien kartat 43 kpl
- varakartat 14 kpl
- palautuskartat 30 kpl

Lisäksi kaikki ylimääräiset kartat siirrettiin käsittelyhallista kilpailukeskuksen kontteihin odottamaan loppusijoitusta.

Kilpailukartat toimitettiin vaihtoalueelle ja palautuskartat infoon pakettiautolla. Ensimmäisten osuuden kartat kannettiin kuitenkin suoraan lähtöalueelle miesvoimin.

Varakartat

Varakarttapaikalle K-pisteen läheisyyteen kuljetettiin 768 kpl Venlat-karttoja ja 2 016 kpl Jukola-karttoja, yhteensä 2 784 karttaa. Varakarttoja annettiin Venlojen viestissä 17 kpl ja Jukolan viestissä 23 kpl, yhteensä 40 karttaa. Vaihtoalueelta saatiin radiopuhelimella tieto joukkueen numerosta, jolle uusi kartta piti luovuttaa. Suunnistajan käyttämä aika vaihtoalueelta varakarttapaikalle riitti hyvin oikean kartan etsimiseen ja poimimiseen karttanipuista. Pienin joukkueen numero, jolle varakartta annettiin, oli Jukolan viestissä numero 467. Venlojen viestissä yksi kartta annettiin joukkueelle, jonka numero oli 76 ja toinen joukkueelle numero 158. Muut annettiin joukkueille, joiden numerot olivat suurempia kuin 459. Selvästi suunnistuksen ammattilaiset eli kärkijoukkueet osasivat ottaa oikean kartan rintanumeroiden irtoamisista huolimatta.

Varakarttojen muovituksen ja saumauksen voisi jättää tehtäväksi vasta varakarttapaikalla. Ainakin Lappee-Jukolassa työ olisi onnistunut, koska vaihtoalueen ja varakarttojen luovutuksen välimatkan juokseminen vei riittävän pitkän ajan ja varakarttapaikalla oli sopivat puitteet. Tällä järjestelyllä olisi säästänyt 2 744 kartan muovituksen ja saumauksen sekä 1 993 Jukola-kartan tarroituksen.

Kilpailun jälkeen kilpailukartoista otettiin arkistoihin ja muuhun käyttöön riittävät sarjat talteen ja ylimääräiset, muovitetut kartat toimitettiin energiajätteeksi. Muovittamattomia ylimääräisiä karttoja toimitettiin Lappeenrannan päiväkoteihin piirustus- ja askartelupapereiksi.

Kuva: Karttahyllyjen rakenne

Kuva: Tarkastus, personointi ja muovitus

Kuva: Karttojen keräilyä

Kuva: Kärkijoukkueiden karttojen viimeinen tarkastus

Kuva: Lähtövalmiita karttalaatikoita

Kuva: Kartat lukituissa teräskonteissa.

Jukolan Viestin leimasimet (epost)

Vastuuhenkilö: Kimmo Kossila

Leimasimet Jukolan viestiin toimitti sopimuksen mukaisesti laitevalmistaja. Leimasimet saapuivat Lappeenrantaan maaliskuun lopulla, kuten oli tilattu. Leimasimien testaus aloitettiin toukokuun alkupäivinä iltatöinä. Leimasimet testattiin näytöllisellä kortilla ja tarkastusliuskalla. Yhdessä leimasinsarjassa oli osassa leimasimia piikki väärässä paikassa. Näiden leimasimien tilalle laitetoimittaja toimitti uudet leimasimet.

Testaus ei ollut aivan aukoton. Samalla koodilla olevat leimasimet tarkastettiin samalla tarkastusliuskalla. Näin ollen juuri saman leimasinkoodin virhe huomattiin. Tällöin havaitsin, että silmämääräisellä tarkastelulla ei ole mahdollista huomata yhden pykälän heittävää väärää piikkiä. Koska suurin osa kalustosta oli jo pussitettu rastien vientiä varten, en alkanut tekemään ristiin testausta 31 - 176 välille. Viestin aikana ei tullut ilmi, että jonkun koodisella leimasin sarjalla olisi kaikki piikit väärässä paikassa. Leimasimien testaukseen ja pussitukseen meni yhteensä 12 tuntia.

Rastien koodilaput tulostettiin Granon toimesta Agfa synaps 135 g säänkestävälle materiaalille. Yhdelle A4-paperille tulostettiin kahdeksan koodilappua. Koodilapun kooksi tuli siis 105 x 74 mm. Fonttina käytettiin Arial Narrow 130pt. fonttia. Koodilappu kiinnitettiin rastipukin lautaan nitojalla neljästä kohdasta. Materiaali kesti sään rasituksen hyvin. Mekaanista kuormitusta ko. materiaali ei kestä mahdottomasti. Materiaali ei ole erityisen sitkeää. Kertakäyttöisenä koodilappuna valinta oli onnistunut.

Leimasimet ja muu rasteille menevä materiaali pakattiin allekirjoittaneen toimesta muovipusseihin. Muovipussiin laitettiin rastikohtainen materiaali: leimasimet, rastilippu, heijastinlieriö (Jukolan yöosuusrasteille) kiinnitysruuvi ja aluslevy heijastinlieriölle. Näin ollen rastilippujen naruihin ei tarvinnut tehdä solmuja, vaan lipun naru tiukattiin lippukeppiin ruuvin ja heijastinlieriön avulla. Venlojen rasteilla kiinnitys tehtiin pelkällä isokantaisella ruuvilla. Muovipussi suljettiin paperiliuskalla ja nitojalla. Paperiliuskassa oli rastikoodi, johon materiaali oli menossa. Mielestäni käytäntö oli toimiva. Maastoryhmä katsoi kartasta, mitkä rastit viedään alueelle, jolle ollaan menossa ja otti ko. pussit mukaan autosta. Leimasimien kiinnitysruuvit oli jaettu ryhmille erikseen.

Kuva: Rastipussin sisältö

Kuva: Rastipussi rastille 62

Kuva: Rastipussit 31 - 131 laatikoissa valmiina metsään vientiä varten

Itkumuuri ja ratamestariryhmän yhteyshenkilö

Kimmo Kossila

Allekirjoittanut toimi itkumuurilla ratamestariryhmän edustajana. Yhteistyö itkumuurin kanssa toimi hyvin ja itkumuurin vastaava Topi Suomalainen oli työnjakoon erittäin tyytyväinen. Itkumuurin henkilökunta sai keskittyä omaan toimintaansa ja kysyä rataryhmän edustajalta epäselvissä tapauksissa ratojen ja leimasimien yksityiskohdista.

Rastileimasimien ja rastikoodien korrelointi:

Itkumuurin työskentelyä helpotti huomattavasti tapa jolla rastikoodit oli luotu. Rastilla 31 oli leimasimia, joissa oli koodi 31, jne.

Yli 176 koodin menevillä rasteilla oli selvä johdonmukaisuus. Esim. rastilla 232 oli leimasin 32 ja 248 leimasin 48 tai 148.

Tarkastusliuskoista tehtäviä leimojen tarkastuksia tuli runsaasti ja MTR-tulostinliuskasta tarkastettaessa em. koodaus nopeutti työskentelyä huomattavasti, kun ei tarvinnut käyttää vastaavuustaulukkoa. Itkumuurin henkilökunta oppi systeemin ensimmäisellä tarkastuskerralla.

Muutama yksityiskohta teetti vähän enemmän töitä.

Pirilän-ohjelman karttaruutu ei näytä kuin yhden rastin jolla on ko. leimasin jolla kilpailija on leimannut. Mikäli samaa leimasinkoodia on useammalla rastilla, karttaohjelma näyttää vain listalla ensimmäisenä olevan. Väärän rastin sijainti joudutaan näyttämään karttaruudulta hiirellä tai kaikkirastit-kartalta.

Pirilän-ohjelma näyttää joukkueen suoritusta viestin aikana. Listauksessa on vain väliaika1, väliaika 2, jne. Ensiavusta tuli tiedustelu eräästä kilpailijasta ja hänen mahdollisesta sijainnistaan. Kilpailijan väliaikalistauksesta sai selville, että kilpailija oli leimannut yhdeksännellä väliaikarastilla, mutta sen jälkeen ei ollut mitään tapahtumia. Osuuden kartasta laskemalla yhdeksäs väliaikarasti kilpailijan sijainti saatiin määriteltyä. Tässä oli onneksi hyötyä siitä, että allekirjoittanut oli ollut rakentamassa TV- ja väliaikarasteja ja tiesi niiden sijainnin. Etukäteistyöllä ja varsinkin kun sellainen taulukko oli olemassa, jossa näkyi osuuden väliaikarastien sijainnit olisi selvitty selvitystyöstä nopeammin. Tässä tapauksessa ei ollut kyse akuutista tapauksesta ja ko. kilpailija oli jo selvinnyt ensiapuun omin neuvoin. Jos kyselyjä tulisi enemmän, niin väliaikarastien sijainnit tulisi tietää nopeammin.

Kuva: Rastileimasimista vastannut ja itkumuuri yhdyshenkilönä toiminut Kimmo Kossila Venlojen ja Jukolan TV-rastilla ennen rastin maalausta, rastilippua ja leimasimia

Rastipukit

Vastuuhenkilöt: Esa Korpela ja Petri Lyytikäinen

Rastipukkien rakentaminen ja varastointi

- Ennalta laskettu tarvittava puutavara toimitettiin UPM:ltä Helkalan sahalle elokuussa 2014.
- Pukkien rakentaminen ja niputus suoritettiin lokakuussa 2014 Hanhijärven kylätalolla. Rakentaminen aloitettiin sapluunan tekemisellä, jolloin rakentaminen sujuisi nopeammin.
- Pukin jaloista (2 x 3") tehtiin 130 cm korkeat ja päällyslauta (1" x 75/100 mm) oli 60 cm pitkä.
- Jalat kiinnitettiin päällyslautaan ruuveilla.
- Pukkeja rakennettiin noin 630 kpl.
- Pukit niputettiin noin 13 - 14 pukin nippuihin ja sidottiin muovipannalla yhteen
- Pukit siirrettiin marras-joulukuussa Raippoon vapaavarastolle.
- Työaika:
    - sahaus, 3 henkilöä x 7 h
    - rakentaminen ja niputus, 6 henkilöä x 24 h
    - kuljetus, 6 henkilöä x 3 h

Rastipukkien vieminen rastipisteille

Ratamestarit jakoivat kilpailujen kaikki rastit sopiviin alueisiin ja työhön varattiin kolme 2 - 3 miehen partiota. Ratamestarit ilmoittivat partioille tarvittavien pukkien määrät /rasti (yksi leimesin/ rastipukki). Jokaiselle partiolle tuli vietäväksi noin 50 rastin pukit. Työ tehtiin loka-marraskuussa 2015. Pukit jätettiin rastipisteeseen, mutta niitä ei vielä lyöty maahan.

Työaika: 6 henkilöä x 20 h

TV-rastien rakentaminen

TV-rastit rakennettiin ensimmäisenä valmiiksi, koska TV-henkilöstöä kävi tutustumassa rasteihin toukokuun puolivälissä. Kaikille TV-rasteille päätettiin rakentaa "salmiakki"-pukki, näin saataisiin lähetinboksi suojaan salmiakin sisälle. Pukkeja ei ankkuroitu tiukasti maahan, koska niitä pitää mahdollisesti kääntää TV-ryhmän toiveiden mukaan (mm. kuvaus suunta, mainosten näkyvyys). TV-rastien tekemiseen osallistui 6 - 7 henkilöä.

Työaika: 6 henkilöä x 12 h

Rastipukkien pystytys

Työ aloitettiin kouluttamalla ryhmät ratamestareiden toimesta. Näin pukit pystytettäisiin samojen periaatteiden mukaan.

Välittömästi koulutuksen jälkeen ryhmät aloittivat pukkien pystytyksen. Työ aloitettiin toukokuun alussa ja siihen osallistui seitsemän partiota. Ryhmässä oli erikseen "kiviporamies", joka hoiti kallioisilla ja kivisillä alueilla pukkien / rastilipputolpan pystyttämisen.

Työaika: 15 henkilöä x 16 h

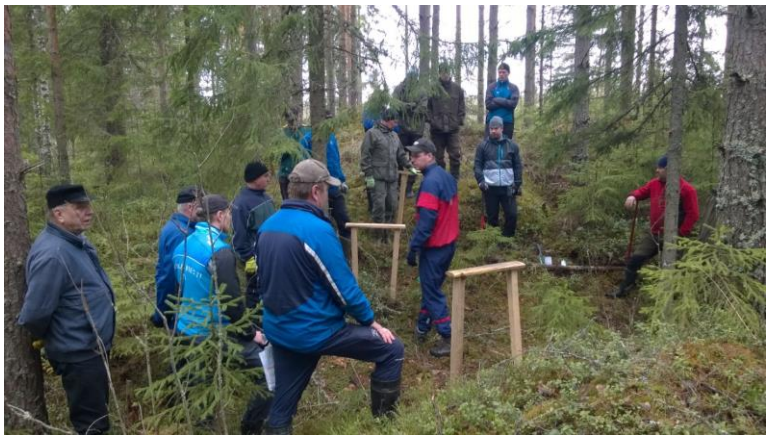

Kuva: Rastipukkien pystytyksen koulutustilaisuus.

Rastilaitteiden vienti rasteille

Rastilaitteet (rastilippu, leimasimet, heijastimet, koodilaput) vietiin kilpailua edeltäneenä viikonloppuna. Rastilaitteet saatiin vietyä yhdessä päivässä. Rastilaitteiden vientiin osallistui kuusi 2 - 3 hengen partiota.

Työaika: 13 henkilöä x 6 h

Rastien purkaminen

Rastien purkaminen suoritettiin kilpailun jälkeisenä tiistaina ja keskiviikkona. Pukit irroitettiin leimasimineen ja rastilippu, sekä heijastin irroitettiin rastilipputolpasta (tolppa jätettiin maastoon).

Tavarat kannettiin teiden varsille ja ne kuljetettiin auton peräkärryllä kilpailukeskukseen.

Työaika: 11 henkilöä x 8 h

Rastien kilpailunaikainen valvonta

Vastuuhenkilöt: Petri Lyytikäinen ja Esa Korpela

Tarvittavan henkilömäärän määritteleminen

Lappee-Jukolassa valvonta-alueiden lopullinen määrä tarkentui ratamestareiden suunnittelun edetessä ja ratamestarin valmistelemat valvonta-alueiden kartat saatiin käyttöön tammikuussa 2016.

Valvonta-alueita ratamestarit suunnittelivat Jukolan viestiin 17 kpl ja Venlojen viestiin 9 kpl. Valvontakierrosten pituus vaihteli 0,9 - 2,5 km välillä.

Valvonta-alueiden lukumäärän ja maaston vaativuuden perusteella aloitettiin rekrytointi ryhmiin, fyysinen kunto ja suunnistustaito huomioiden

Henkilöstön rekrytointi ja sijoittelu ryhmiin

Lappee-Jukolan rekrytoinnissa käytettiin Lyyti -rekrytointiohjelmaa.

Ensiarvoisen tärkeää on, että valiokuntaan ilmoittautuneita henkilöitä ei anneta muun organisaation käyttöön ennen kuin omat paikat on täytetty.

Kevättalvella 2015 soitettiin oman seuran suunnistajille ja tutuille suunnistustaitoisille, jotka eivät olleet vielä ilmoittautuneet mihinkään muuhun Jukolan tehtävään. Nämä henkilöt olisivat rastivavalvontaryhmän johtajia ja jokaisen rastivalvontaryhmän johtaja kokoaisi itselleen oman henkilöstön. Tämä suunnitelma ei edennyt jostain syystä, vaan suurin osa henkilöistä rekrytoitiin ratamestareiden ja ryhmän sektorivastaavien toimesta kyselemällä suunnistustaitoisilta henkilöiltä halukkuutta osallistua valvontatehtävään. Henkilöitä varattiin myös Lyytiin kartta- ja ratavaliokuntaan ilmoittautuneista (varmistettiin sopivuus / halukkuus puhelimitse).

Rastivalvontaryhmien henkilöstön kokoonpano varmistui 90 %:sti maaliskuun 2016 loppuun mennessä. Muutama muutos tehtiin vielä huhti-toukokuussa.

Kolme henkilöä perui osallistumisensa rastien valvontaan, mutta peruutus ei tuottanut ongelmia uusien henkilöiden saamiseksi, koska rastivalvojiin oli varattu muutaman henkilön "särkymävara". Viimehetken poisjäänteihin varauduttiin suunnittelemalla muutama kolmen hengen ryhmä toimimaan kahdella henkilöllä.

Kahdessa valvontaryhmässä oli kaksi henkilöä ja muissa valvontaryhmissä kolme henkilöä. Venlojen viestin valvojat osallistuivat myös Jukolan viestin rastien valvontaan, tukikohta pyrittiin pitämään samassa paikassa molempien kilpailujen ajan. Pelkästään Jukolan viestin rastien valvontaan osallistui 8 partiota. Yksi molempiin viesteihin osallistunut ryhmä vaihtoi tukikohdan paikkaa viestien välissä.

Kun henkilöstöä rekrytoidaan ja pyydetään ilmoittautumaan järjestelmän kautta, niin ilmoittautuessa olisi hyvä merkitä tehtävä mahdollisimman tarkasti (valiokunta / tehtävä, esim. kartta- ja ratavaliokunta / rastivalvoja) - helpottaa henkilöstön sijoittelua eri tehtäviin.

Henkilöstön koulutus

Ennakkotietoa valvojille tehtävästä ja varustuksesta lähetettiin sähköpostitse toukokuun 2016 aikana.

Kartta- ja ratavaliokunnan palaveri järjestettiin Lappeen Puistossa kaksi viikkoa ennen tapahtumaa. Palaverissa käsiteltiin mm. valiokunnan toiminta, ensiapu, valvontaryhmien kokoonpanot ja suoritettiin maastokäynti. Palaveriin osallistui noin 2/3 henkilöstöstä.

Kilpailupäivänä ennen Venlojen ja Jukolan viestiä pidettiin varustepussien jaon yhteydessä kertaus valvontaryhmien toiminnasta. Molempien kilpailujen valvojien kertaus pidettiin aamulla ennen Venlojen viestiä klo 11 ja pelkästään Jukolan viestin valvojille kertaus pidettiin illalla klo 20. Uutena asiana tässä palaverissa oli radiopuhelimien jako ja niiden käyttökoulutus. Puhelimien käyttöä ei voinut harjoitella aikaisemmin, koska ne saatiin vasta kilpailua edeltävänä päivänä.

Tämän palaverin yhteydessä jaettiin vielä eväspussit.

Henkilöstön toimintaohjeet

Ryhmien toimintaohjeet oli merkitty valvontakarttoihin (liite). Ohjeet oli käyty läpi ennen kilpailuja sähköpostiviesteissä, valiokunnan palaverissa ja kertauspalaverissa kilpailupäivänä.

Henkilöstön varusteet

Henkilökohtainen ja järjestäjien varaama varustus on kerrottu liitteessä. Ryhmille jaetuista emiteistä (V6) / näytöllinen emit (varalla) ja radiopuhelimista otettiin kuittaukset yhteystietolistaan. Yhtään radiota tai emittä ei kadonnut.

Valvonnan suorittaminen

Valvonta suoritettiin ratamestareiden laatiman aikataulun mukaisesti. Yhtään leimasinta, rastipukkia tai muuta rastilaitetta ei rikkoontunut tai kadonnut.

Ensiapuun osallistuttiin neljässä tapauksessa. Haavan sitominen kahdessa tapauksessa. Yhden sekavan henkilön toimittaminen ensiapuun, oli kaatuessa loukannut itsensä. Toimitettiin valvontaryhmän toimesta suoraan ensiapuun. Yhden olkapäähän loukkaantuneen henkilön toimittaminen ensiapuun. Toimitettiin ensin juomapaikalle, josta ensiapuun.

Radiopuhelin-/gsm-yhteyksissä oli ongelmia kilpailun aikana. On hyvä, että käytössä on kaksi eri verkossa toimivaa yhteysvälinettä. Radiopuhelin osoittautui hieman varmemmaksi viestivälineeksi, kun gsm-puhelin. Radiopuhelimiin on syytä varata ladatut vara-akut.

Ryhmien ja henkilöstön huolto kilpailujen aikana

Järjestäjien puolesta varattiin 1 eväspussi/valvoja/kilpailu. Ratamestarit olivat varanneet eväspussit ennalta ravintolasta. Kaikki valiokunnat eivät ilmeisesti olleet varanneet eväspusseja ennakkoon, kun valvojat menivät kootusti hakemaan eväspusseja, ne olivat loppumaisillaan (joku, joka ei ollut varannut oli hakenut eväspusseja ennen valvojia).

Rastivalvojilla oli mahdollisuus ruokailla toimitsijaruokalassa ennen kilpailua, kilpailuiden välillä ja kilpailujen jälkeen.

Valvonnan päättäminen

Molempien kilpailujen valvonta päätettiin yhteislähtöön. Ryhmille jaetut kartat ja muu varustus kerättiin pois noin tunti Jukolan viestin yhteislähdön jälkeen.

Lopuksi

Kaikessa toiminnassa oltava etupainotteisesti liikkeellä, näin vältytään viimeisten päivien kiireeltä.

Myös sektorivastaavien oli hyvä toimia työparina (helpompi kuin yksin). Esim. työpari Korpela, Lyytikäinen vastasi rastipukkien rakentamisesta ja rastilaitteiden viemisestä (ratamestareiden ohella) ja rastien kilpailun aikaisesta valvonnasta.

Kuva: Rastivalvonnan kartta

Lappee-Jukolan valvontaryhmien varustus

J= TARVIKKEET JÄRJESTÄJILTÄ

Ryhmän varustus valvontatehtävässä (1 varustereppu/ valvontaryhmä)

- Reppu (ryhmä sopii keskenään kuka ottaa ylimääräisen repun ryhmänvarusteille)
- Kartat (valvonta-alueen- ja pelastuskartta) **J**
- Akkuporakone rastilaitteiden korjaukseen . Ryhmän jäsenet sopivat keskenään kenen akkuporakonetta käytetään.
- Puukko/ monitoimityökalu
- Retkikirves (ryhmä sopii keskenään)
- Ilmastointiteippi (teipataan epäkuntoinen leimasin) **J**
- Ruuvit pukkien korjaukseen (ruuvin pää torx 30), heijastinrastilla heijastinputken kiinnitykseen rastitolppaan torx 25 **J**
- Pieni ensiapupakkaus **J**
- Radiopuhelin **J**
- Viestiperusteet radiopuhelin liikenteeseen (jaetaan ennen maastoon lähtöä) **J**
- Vara rastiliput **J**
- Rastipukin vaakalauta **J**

Valvontaryhmän henkilökohtainen varustus:

- Reppu
- Maastoon soveltuva vaatetus/ vihreä/tumma, ei kirkkaan värisiä vaatteita, EIKÄ VAATTEITA JOISSA HEIJASTIMIA
- Sadeasu/ vihreä/tumma EI HEIJASTIMIA
- Taukotakki
- Pipo ja hansikkaat
- Sään mukaiset maastojalkineet
- Kompassi
- Otsavalaisin riittävällä valoteholla
- Puhelin (akku täyteen ladattuna+ vara-akku jos on)
- Rastivalvojien yhteystiedot J
- Viestiperusteet radiopuhelin liikenteeseen (jaetaan ennen maastoon lähtöä)
- Maastomuona (toimitetaan toimitsijoiden majoitusalueelle). **J**
- Suositellaan telttaa/laavua esim. kevytpeitettä taukopaikalle (säänsuoja). Taukopaikka on merkitty ryhmien valvontakarttaan.
- Pieni radio jolla seurataan kisaradiota (tilannetietoisuus!)
- + muu mitä tulee mieleen

Toimintaohjeita:

- Huolehdi, että lueteltu varustus kulkee mukanasi riittävän tilavassa repussa.
- Varmistu ennen maastoon lähtöä viestivälineiden toimivuudesta ja että akut ovat täyteen ladatut
- Vaatetuksen tulee soveltua maastoon ja sääolosuhteisiin. Ei värikkäitä vaatteita
- Seuraa mitä kisassa tapahtuu ja ole tilanteen tasalla
- Valmistaudu siihen, että vietät koko yön maastossa
- Valmistaudu siihen, että voit kisan aikana joutua antamaan ensiapua ja hälyttämään lääkintähenkilöstöä paikalle. Tiedä siis tarkalleen sijaintisi, katso pelastuskartasta koordinaatit. Hälytä apua
- Venlojen ja Jukolan välissä käyt kilpailukeskuksessa, ruokailet ja valmistaudut pitkään yöhön
- HUOLEHDI, ETTÄ OLET OIKEAAN AIKAAN OIKEASSA PAIKASSA

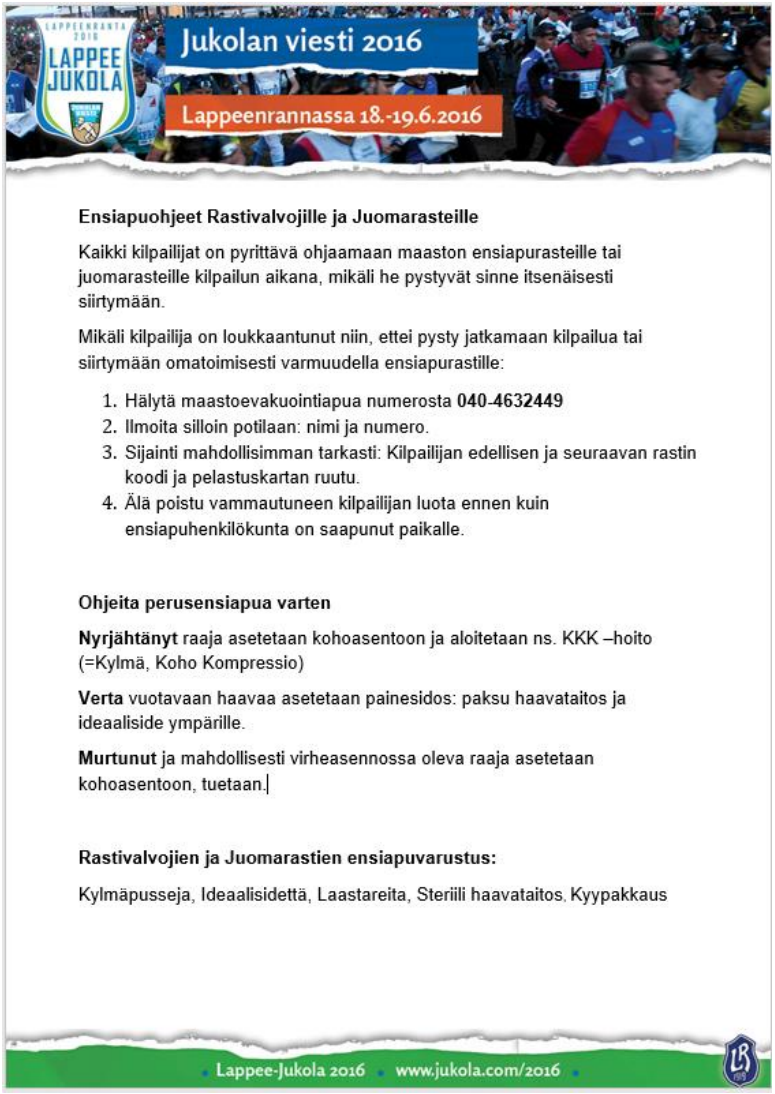

Jukolan viesti 2016

Lappeenrannassa 18.-19.6.2016

Ensiapuohjeet Rastivalvojille ja Juomarasteille

Kaikki kilpailijat on pyrittävä ohjaamaan maaston ensiapurasteille tai juomarasteille kilpailun aikana, mikäli he pystyvät sinne itsenäisesti siirtymään.

Mikäli kilpailija on loukkaantunut niin, ettei pysty jatkamaan kilpailua tai siirtymään omatoimisesti varmuudella ensiapurastille:

1. Hälytä maastoevakuointiapua numerosta **040-4632449**
2. Ilmoita silloin potilaan: nimi ja numero.
3. Sijainti mahdollisimman tarkasti: Kilpailijan edellisen ja seuraavan rastin koodi ja pelastuskartan ruutu.
4. Älä poistu vammautuneen kilpailijan luota ennen kuin ensiapuhenkilökunta on saapunut paikalle.

Ohjeita perusensiapua varten

Nyrjähtänyt raaja asetetaan kohoasentoon ja aloitetaan ns. KKK –hoito (=Kylmä, Koho Kompressio)

Verta vuotavaan haavaa asetetaan painesidos: paksu haavataitos ja ideaaliside ympärille.

Murtunut ja mahdollisesti virheasennossa oleva raaja asetetaan kohoasentoon, tuetaan.

Rastivalvojien ja Juomarastien ensiapuvarustus:

Kylmäpusseja, Ideaalisidettä, Laastareita, Steriili haavataitos, Kyypakkaus

Lappee-Jukola 2016 • www.jukola.com/2016

Kuva: Oheinen ohje rastivalvojille ja juomapaikkahenkilöstölle käytiin läpi koulutustilaisuudessa touko-kesäkuun vaihteessa ja jaettiin ao. henkilöstölle.

LAPPEE-JUKOLA 2016
RADIOPUHELINVERKON LIIKENNÖINTIOHJE
VAROITTAJILLE, RASTIMANAGEREILLE JA RASTIVALVOJILLE

Varoittajille, rastimanagereille ja ratavalvojille on varattu kaksi dupleksina toimivaa radiopuhelinverkkoa (ks. kuva alla). Koulutus radiopuhelimiin annetaan muun varustuksen antamisen yhteydessä.

Yleistä:

1. Verkkojen nimet, johtoasemat ja tarkoitus

Operatiivisessa verkossa on kolme johtoasemaa; Heikki Pusa (HESSU) – varoittajien esimies ,Ari Jussila (ARSKA) – rastimanagerien esimies ja Petri Lyytikäinen (LYDE) – ratavalvojien esimies. Varoittajat ilmoittavat viestiä johtavan joukkueen lähestymisen kamera/online-rasteille. Rastimanagerit vastaavat kameramiesten tarvitsemista varusteista ja heidän siirtämisestä rastilta toiselle**. Ratavalvojat vastaavat rastilaitteiden kunnosta alueellaan radiokanavalla 3 jotka on esivalittu radioon.**

2. Ilmoitukset ja radioliikenne

Radiopuhelinliikenteen on oltava lyhyttä ja täsmällistä.
Ratavalvojien kutsuna on ryhmänjohtajan sukunimi (ryhmäluettelossa ryhmän ensimmäisenä), helpottaa LYDEÄ paikantamaan kutsujan.

3. Ennen kilpailun alkua suoritettava tarkastus

Kun rastivalvojat pääsevät toiminta-alueen maastotukikohtaan, jokainen ilmoittaa valmiusilmoituksen: Valmiusilmoitus on :**"LYDE, TÄSSÄ LAAKSO MAASTOTUKIKOHDASSA**". Samalla testataan radioiden / yhteyden toimivuus.

4. Kilpailun aikaiset ilmoitukset
Yhteys LYDE:en otetaan välittömästi, jos rastilaitteet eivät ole toimintakunnossa tai on joku muu tärkeä selvitettävä asia. Kun tulee enemmän selvittelyä vaativa asia tai sen luontoinen asia, että koko valvontaryhmän ei ole sitä tarpeellista kuulla - hoidetaan se matkapuhelimella.

5. Hätätilanteet

On mahdollista, että maastossa työskentelevät joutuvat jonkin asteiseen hätätilanteeseen, jossa esim. loukkaantuneelle tai sairaskohtauksen saaneelle tulee järjestää kuljetus hoitoon tai maastossa voi syttyä tulipalo tms.
HÄTÄTILANTEEN SATTUESSA KAIKKI OMAAN TEHTÄVÄÄN KUULUVAT TOIMET LOPETETAAN JA KESKITYTÄÄN AVUN TARVITSIJAN AUTTAMISEEN JA LISÄAVUN PAIKALLE SAAMISEEN.
Operatiivisessa ja varoverkossa annetaan tilanteen arvion jälkeen seuraavanlainen ilmoitus: **"KAIKILLE, KAIKILLE, LAAKSOLLA HÄTÄTAPAUS ALUEELLA C5** (PELASTUSKARTTA**). ALOITAN TOIMET PELASTUSOHJEEN MUKAAN."**
Ilmoituksen jälkeen LAAKSO toimii pelastusohjeen mukaan ja palaa operatiiviseen verkkoon vasta, kun tarvittava apu on annettu.

Kysymykset tästä ohjeesta ; Petri Lyytikäinen, 0400-152758

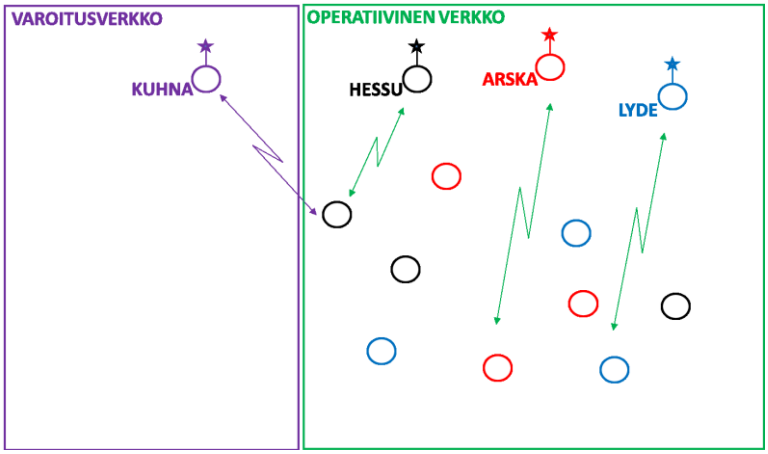

Kuva: Viimeinen rasti 333 Jukolan Viestin aikana

Kuva: Petri Lyytikäinen rastipukkien pystytyksessä huhtikuussa 2016

Kuva: Esa Korpela marraskuussa 2015 ”Rehu”-rastilla.

Juomapaikat

Vastuuhenkilö: Veijo Pusa

Lähtökohta

Juomapisteiden toiminta ja määrä perustui ratamestareiden ennakkosuunnitelmaan juomapisteiden sijainnista ja määrästä, joten juomapisteiden vetäjä kuuluu ehdottomasti kiinteästi ratamestari-ryhmän lähipiiriin, kuten tässä Jukolassa. Yhteistyö aloitettiin jo yli 2 vuotta ennen tapahtumaa.

Tekijät /Vetäjät

Juomapisteiden päävetäjä tuli seuran puolesta ja tämän jälkeen otimme yhteyttä alueella toimiviin metsästysseuroihin sekä muutamiin kaveriporukoihin, jotta emme vaivaisi seuran muuta jäsenistöä. Näistä seuroista tuli kunkin oman juomapisteen päävetäjä ja muu henkilöstö, tämä systeemi pelasi hyvin. Vetäjät sopivat ryhmiensä työvuorolistat itse sisäisesti ja painotus oli niin, että aina oli vuorossa sopiva porukka ja tulvahuippuna yhteislähdöt. Henkilöitä oli hommissa pisteestä riippuen 12 - 20 henkilöä, yhteensä lähes 200 henkilöä.

Aikataulut

Aikataulut perustuivat täysin pääratamestarin tekemään projektiaikatauluun pitkällä aikavälillä sekä täsmä-aikatauluun ja määrälistaan, josta selvisi juomapisteiden kävijämäärät ja käynti- sekä toiminta-aika. Tämä taulukko oli kaiken perusta koko juomapisteiden toiminnalle kilpailun aikana ja sitä ennen, koska sen perusteella määritettiin kaikki tarvikemäärät ja toiminta-aikataulut.

Rakenteet/Kuljetukset/Majoitus/Ruokailu

Rakenteet perustuivat kiertävän kaluston pöytätasoihin ja kuormalavoihin sekä lauta- ja rimatavaraan, jotka toimitettiin paikalle. Lisäksi muutamat ryhmät tekivät omat pöytätasot itse. Vesikuljetukset hoidettiin säiliöautolla ja paikan päällä täytettiin vesisäiliöt. Muut kuljetukset hoidettiin traktorilla ja auton peräkärryllä. Koska lähes kaikki juomapaikat olivat käytössä molemmissa kilpailuissa, niin henkilökunnalla oli lupa majoittua omiin telttoihin juomapisteen lähistölle.

Lisäksi hoidettiin pisteille metsäeväät: 1 kpl/Venla ja 2 kpl/Jukola. Myös WC huollosta huolehdittiin, suurin osa Bajamajoin ja muutama kevyt WC pönttö maastossa.

Määrät/Toiminta/Kuormitus

Juomapisteitä oli 14 kpl. Vesimäärä 25 m^3, kuormalavoja 140 kpl, vesisaaveja yht. 40 kpl, 30 l:n ja 40 l:n pesuvateja 2 - 3 kpl/piste. Vesiesimäärä oli 1 - 3 m^3/piste riippuen kävijämäärästä (1m^3 säiliöitä pääosin). Vesimääräksi oli laskettu 2dl/kilp/muki max. Urheilujuomasuhde oli 0,5 sport/30 l vettä.

Juomapisteillä oli kertakäyttökäsineitä (iso koko) ja käsipyyhkeitä.

Juomamukeja oli varattu kaikkiaan 90 000 kpl, jäi 30 000kpl.

Systeemi pelasi niin, että säiliöstä otettiin pieniin saaveihin joko vesi tai urheilujuoma. Siitä sitten pesuvatiin, josta se koukattiin mukeihin noin puolilleen

Käytetyt mukit pudotettiin kevytpeitteistä tehtyihin keräystelineisiin. Tämä toimi hyvin, koska kovin paljon mukeja ei joutunut pitkälle maastoon.

Juomapisteiden kuormitus selvisi hyvin ennakkoaikatauluista, mutta yhteislähtöön etenkin miesten puolella kannattaa varautua kunnolla. Nytkin, vaikka oli sadekeli, se aiheutti melkoisen kuormitushuipun juomapisteelle.

Palaverit

Palavereita pidettiin edellisen talven ja kevään aikana 3 kpl vetäjille ja 1 koulutustilaisuus + ensiapu koulutus koko juomapiste henkilökunnalle toukokuun lopulla 2016. Osanotto oli näihin melko kattava.

Kartat ja muu materiaali

Ratamestareiden toimesta kaikilla juomapaikoilla oli jaettu vetäjille tiestön kulkukartta ja pelastuskartta, joka oli suljettu ja jonka sai avata vain tositilanteessa. Lisäksi oli kevyt EA-varustus. Lisäksi kahdella juomapaikalla toimi myös EA-piste

Lisäksi kullakin vetäjällä oli ”Ajo-Vapaa”-kyltti ajoneuvoa varten ennen kilpailua. Kilpailun aikana ei maastossa liikuttu ajoneuvolla.

Työmäärä

Kukin ryhmä rakensi juomapisteensä itse sovituin ehdoin ja aikatauluin. Tänä vuonna rakenteet olivat sade-ennusteen mukaisesti tavallista rajumpia eli rakentamista riitti (Kuva). Lisäksi tapahtuman kukin piste siivosi ja purki pisteen, josta sitten roskat ja tavarat haettiin pois järjestäjien toimesta seuraavien päivien aikana.

Yhteenveto

Riittävän ajoissa kun oltiin, niin suurempaa kiirettä ei tullut. Alkuperäisestä, suunnitellusta 11:sta juomapisteestä lopullisen määrän kasvu 14:sta juomapisteeseen aiheutti hieman lisäryhmien hankintaa. Vesimäärä tuotti hieman ongelmia, se kannattaa hoitaa omana työnä. Lisäksi Lyyti-rekisteri tuotti jonkun verran ylimääräistä työtä, koska kylänmiehet eivät kaikki ole netti-ihmisiä. Keliolosuhteista johtuen esimerkiksi veden kulutus oli ennakoitua pienempi. Lisäksi kannattaa varustaa juomapaikat ylimääräisiin suolatabletteihin, koska niiden tarvetta oli kilpailijoilla.

Henkilökunta juomapaikoilla oli motivoitunutta. Muutama juomapaikka jäi keliolosuhteista melko kevyelle käytölle, mutta huumorilla mentiin.

Juomapaikka 2 käytännön toiminnasta / Reijo Kiesi:

Juomapaikan henkilöstö hoiti urheasti heille annetut tehtävät. Vain minä otin pienet torkut klo 02:00 - 04:00 välisenä aikana. Yhteistyö toimi loistavasti. Muut valvoivat koko yön ja osa henkilöistä sai poistua aiemmin juomapaikalta, kun tilanne alkoi selvitä. Isoja ongelmia ei juomapaikalla ollut. Kaksi kertaa jouduin hakemaan lisää juomakuppeja kilpailukeskuksesta ja poikani Jukka kerran. Suurin ruuhka ja vipinä oli seitsemännen osuuden yhteislähdön tullessa juomapaikalle. Jouduimme huuhtomaan muutamia kuppeja juomavesiastian vedellä uusiokäyttöön.

Eväät riittivät hyvin ja pääsimme vuorotellen käymään kilpailukeskuksessa syömässä ja juomassa. Juomapaikan varustus oli hyvin suunniteltu ja toimiva. Sateesta ei ollut haittaa ja tuulikaan ei suojaisan paikkamme työtä vaikeuttanut.

Ensiaputapauksia ei ollut. Sunnuntaiaamuna ei juomapaikalta saanut puhelimitse yhteyttä kilpailukeskukseen. Ajoin pyörällä kilpailukeskusta kohti ja vasta toimitsijoiden telttapaikan pellon kohdalla yhteys kilpailukeskukseen onnistui. Mietin vain, että oli hyvä, ettei mitään hälytysluonteista tapahtunut.

Mukavat ja mieleenpainuvat muistot tilaisuudesta jäivät.

Kuva 19.6.2016 sunnuntaina aamulla klo 8

Viitoitukset

Kartta- ja ratavaliokunnalle kuului maastossa (K-pisteen ja viimeisten rastien väli) olleiden viitoitusten laittaminen ja poistaminen.

Viitoitettavaa oli pääosin ainoastaan kielletyt alueet. Kiellettyjä alueita olivat muutamat luonnonsuojelulliset kohteet, parin pellon reunat, rautatien laita ja yksi pieni taimikkoalue. Varmuudeksi vielä piha-alueet myös merkittiin kielletyn alueen nauhalla.

Nämä nauhoitukset suorittivat kolme henkilöä kilpailuviikon alkupuolella kolmena päivänä.

Nauhoitukset poistettiin maastosta kilpailun jälkeen maanantaina ja tiistaina.

Kielletyn alueen nauhalla osoitettiin myös juoksusuunnassa eteen tulevat vaaralliset jyrkänteet, nämä nauhat laittoivat paikoilleen ratamestarit kilpailuviikon alkupuolella sekä poistivat ne heti kilpailun jälkeen rastien poishaun yhteydessä.

Kaikki kiellettyalue- /varoitusnauhat tarkistettiin kilpailupäivän aamulla.

Vielä kilpailua ennen lauantaina aamulla pääratamestari merkitsi kielletyn alueen nauhalla maastossa muutaman metsäkanalinnun pesän, joissa emo oli hautomassa. Näiden suoja-alueiden koko oli halkaisijaltaan noin 10 metriä. Suojelu onnistui hyvin, sillä nauhoja poistettaessa havaittiin, että ainakin yhdessä pesässä oli syntynyt uusi poikanen.

Kuva: Tähän laitettiin kilpailun ajaksi kielletyn alueen nauha varoitukseksi vaarallisesta paikasta.

Sillat maastossa

Maastoon rakennettiin kaikkiaan 12 siltaa ojien ylitystä helpottamaan ja suojelemaan ojien reunojen pettämistä.

K-pisteen jälkeisen noin 20 metriä leveän sillan teki kenttävaliokunta syksyllä 2015, sen vierukset myös haketettiin.
Muut maastossa olevat sillat teki kartta- ja ratavaliokunta siten, että puutavarat vietiin paikalle talvella 2016 ja rakennettiin valmiiksi toukokuussa 2016. Nämä sillat olivat noin metrin levyisiä ja pääosin toisen puolen kaiteella varustettuja siltoja. Osa silloista poistettiin kesällä 2016.

Kuva: Jukolan kolmen osuuden ensimmäinen rasti (yksi kolmesta) kilpailun jälkeen.

Kuva: Rintanumeroiden keräämistä riitti kilpailun jälkeen.

Harjoituskartat ja harjoitukset

Vastuuhenkilö Veijo Pusa

Harjoituskarttoja Jukolan viestiä varten tehtiin 5 kpl sekä lisäksi Mallisuunnistuskartta. Kaikki harjoituskartat Mallisuunnistuskarttaa lukuun ottamatta olivat A4-kokoisia tulostekarttoja. Jukolan viestin kartantekijä Rauno Asikainen teki kolme karttaa ja Markku Pietikäinen teki kaksi karttaa. Kaikki harjoituskartat sijaitsivat lähellä kilpailumaastoa, osin siihen rajoittuenkin. Harjoituskartat olivat kilpailumaaston ympärillä.

Harjoituskartat ja harjoitukset valmistuivat kesällä 2015. Lappeen Riennon jokavuotiset Rinkelirastit pidettiin kesällä 2015 kahdella harjoituskartalla ja yhdellä harjoituskartalla järjestettiin Kalevan Kierroksen suunnistus syyskuussa 2015.

Harjoituskarttoja oli Lappeen Riennon toimistolla saatavina joko rasteilla tai ilman rasteja. Jokaisessa harjoitusmaastossa oli noin 15 rastia, jotka olivat varustettuna rastilipuilla ja koodeilla. Kahdessa harjoitusmaastossa rasteilla oli myös heijastimet. Rastit poistettiin maastosta talven 2015 - 2016 ajaksi ja laitettiin taas maastoon heti lumiolosuhteiden salliessa.

Vuonna 2015 harjoituskarttoja myytiin toimistolta noin 500 kpl ja vuoden 2016 aikana noin 2 500 kpl.

Mallisuunnistus

Vastuuhenkilö: Ari Torniainen

Mallisuunnistusmaasto oli aivan kilpailukeskuksen itäpuolella rajoittuen kilpailumaastoon. Mallisuunnistuskartan (A4) teki Rauno Asikainen v. 2015. Kartat, 3000 kpl, painettiin offset-painona kuten kilpailukartatkin. Kartan paino suoritettiin kilpailukartan painon yhteydessä 3/2016. Mallisuunnistusmaastossa oli yhteensä 26 rastia. Ne varustettiin viikkoa ennen Jukola-viikonloppua kilpailua vastaavilla rastipukeilla, koodilapuilla, emit-leimasimilla ja erillisessä tolpassa olevalla rastilipulla. Rastipukit ja rastilipputolpat pystytettiin jo 12/2015. Mallisuunnistuksen lähtöpaikalla, joka sijaitsi aivan kilpailukeskusalueen pohjoisreunassa, oli rastilippu ja nollaleimasin.

Mallisuunnistusmaastossa järjestettiin avoimet kuntosuunnistukset Jukola-viikon torstaina, niiden lähtöpaikka oli kuitenkin kartan eri osassa kuin mallisuunnistuksen lähtöpaikka.

Mallisuunnistus kilpailukeskuksesta avautui samaan aikaan kuin kilpailukeskuskin. Mallisuunnistuskarttoja myytiin Infosta noin 600 kpl.

Kuva: Mallisuunnistuksen rasti ennen maalausta.

Venlojen Viestin ja Jukolan Viestin Rastit

Kilpailussa (Venlat + Jukola) käytettiin yhteensä 153 rastia. Yhteisiä rasteja mukaan lukien viimeiset rastit Venloissa ja Jukolassa oli yhteensä 14 kpl, joista pääosa TV-rasteja.

Kilpailuun hankittiin uudet rastiliput talvella 2016, yhteensä 160 kpl. Emit-leimasimet saatiin Lappeenrantaan maaliskuussa 2016.

Kuva: Ratamestarit pystyttävät ykkösrastien rastipukkeja, kaikki rastipukit maalattiin ruskeaksi.

Kuva: Ratamestarit pystyttävät TV-/online-rastipukkia. Kaikki TV-/online-rastipukit olivat ”salmiakkikuvioisia” ja ruskeaksi maalattuja.

Kenraaliharjoitus

Vastuuhenkilö: Ari Torniainen

Kenraaliharjoitus on olennainen ja tärkeä osa Jukolan järjestelyä, silloin kaikkien toimintojen on oltava valmiina.

Valitettavasti kenraaliharjoituksen kokonaisuuden suunnittelu ja käytännön järjestelyt jäivät liian vähälle huomiolle järjestelytoimikunnan kokouksissa. Useista kyselyistä huolimatta kukaan ei tuntunut ottavan vastuuta esimerkiksi joukkueiden kokoamisista ja riittävän määrän suunnistajia saamiseksi tärkeään tapahtumaan. Lopulta joukkueiden määrittelemisen otti vastuulleen kartta- ja ratavaliokunta, vaikka meille se suinkaan olisi kuulunut, jonkun se kuitenkin oli tehtävä.

Joukkueita kenraaliharjoitukseen kasattiin 30 ja ne nimettiin pääosin valiokuntien mukaan. Juoksijoiden nimeäminen tehtiin yhdessä eri valiokuntien vetäjien kanssa.

Kenraaliharjoitus oli kolmen osuuden viesti, jonka osuuspituudet olivat noin 2,5 km. Viestiradoista pyrittiin tekemään sellaiset, että kuntoilijatkin selvisivät niistä. Samoin osuusajoista ei saanut tulla liian pitkiä. Tässä onnistuttiin melko hyvin.

Radoista tehtiin sellaiset, että niillä oli sekä niin sanottuja tavallisia rasteja, että myös online-rasti.

Kartta- ja ratavaliokunnalta kenraaliharjoituksen laatiminen vaatii saman työn kuin normaalin suunnistusviestin järjestäminen kaikkine karttoineen ja hajontaratoineen.

Lappee-Jukolan kenraaliharjoitus pidettiin kilpailuviikon keskiviikkona. Se myös osoitti tarpeellisuutensa.

Online-rastileimasimien paikalleen laittajat (IT) olivat vahingossa asentaneet kahden viimeisen rastin (222 ja 444) leimasimet ristiin. Tämä aiheutti hämmennystä leimantarkastuksessa, mutta asia selvisi, kun pääratamestari ja Timo Harju kävivät tarkistamassa rastileimasimet näytöllisellä emit-kortilla.

Kuva: Kenraaliharjoituksen lähtö on suoritettu samalla tavalla, kuten Venlojen ja Jukolan viestissäkin.

Ratavalvonta

Vastuuhenkilö: Pekka Pulkkinen

Yleisesti: Ratavalvonta alkoi virallisesti 1.7.2014. Sovittiin Ari Torniaisen kanssa pelisäännöistä ja toiminta tavoista. Noin kaksi vuotinen projekti toteutui käytännössä todella hyvin. Kaikki tärkeät vaiheet olivat hyvin

suunniteltu ja aikataulussa/toimenpiteiden listassa ajoissa toteutettu tai etuajassa todettu valmiiksi. Tavoitteeni oli selkeä, käydä kaikki ne osa-alueet K-pisteestä viimeiselle rastille perusteellisesti lävitse mitä toimenpiteitä sille alueelle kuuluu. Toiseksi käydä koko ratavaliokunnan jäsenten kanssa avointa ja kannustavaa keskustelua että tieto kulkee. Kolmanneksi että kaikki perusasiat menevät mahdollisimman oikeuden ja sääntöjen mukaisesti eteenpäin sekä loppuhuipennuksen sujumiseen mahdollisimman hyvin.

I-vaihe: Ajanjakso heinäkuu 2014/syksy sekä talvi 2015. Maastoon ja karttaan tutustuminen, alustavat ratalinjat sekä TV-paikat yms. Tuli selvä käsitys lähtökohdista, miten ja mihin Jukola rakentuu. Oli hyvä saada perusasiat jo niille neliöille, jolloin focus jatkossa on paljon selkeämpi. Syksyllä ja talvella suunnitelmat hioituivat ja hyvä oli olla ”kärryillä” jotta seuraavasta vaiheesta saa mahdollisimman paljon irti.

II-vaihe: Rastipisteiden tarkistus ja maastokatselmus Jukolan ajankohtana. Toteutus touko-kesäkuu ollen maastossa paljon! Rastipisteet - ympäristö, määritteet, koodit, kulkusuunnat, hajonnat niistä tarkistusta ajatusta/palautetta. Oltiin jo aika pitkällä, vain maasto muutokset ja TV vaatii enemmän huomiota mitä etukäteen käsitin.

III-vaihe: Rastipisteiden lopullinen tarkistus ja maastokatselmus syksy 2015. Koska talvella on tulossa lopulliset radat. Kaikki rastit käydä perusteellisesti/muut tarvittavat asiat kuten rastien, ratojen, hajontojen päivitykset olivat kohdillaan. Kaikki oli hienosti kunnossa.

IV-vaihe: Ratojen piirto – hajonnat – yleisjärjestelyt. Vaikka on pitkä talvi aikaa, pitää olla varattu riittävästi aikaa ja hyvät aikatakarajat eri toimenpiteille. Ne olivat sekä toimivat. Teknillisen piirroksien jälki, luettavuus/sijoittelu, ensiavun, juomarastien, rastitarkastajien/varoittajien TV:lle, rastimateriaalin, TV/radion aikataulut ja paljon muuta huomioitavaa tehdä/tarkistaa talvella. Aikaa pitää varata. Kartan paino prosessi maaliskuu, jossa vaiheessa ollaan paljon vartioita, että lopputulos hyvä. Karttojen pussitus on niin iso sekä huolellisuutta vaativa, että vaatii hyvät ja kuivat tilat sekä toimivan systeemin. Nyt se toimi tuolla suunnitelmalla mitä käytettiin niin hyvin kuin voi.

Hajontojen tarkistus toimi, kun meitä oli 6 henkilöä ja hyvin jo huomioitu pussitus vaiheessa. **V-vaihe:** Kevät 2016 rastirakenteiden käytännön tarkistus ja maastohavainnot, että kilpailukeskuksen käytännön toiminta ratojen kannalta. Toukokuu rastirakenteiden tarkistus, että niiden toimivuus, johon kannattaa panostaa. Nyt ne olivat parhaita mitä olen nähnyt. **VI-vaihe**: Lähestyy eli viikkoa ennen sunnuntaista eteenpäin – keskiviikkoon. Rastien/rastimateriaalien, viitoitusten, kiellettyjen alueiden, kilpailukeskuksen käytännön toteutus – tarkistuksia. Kaikki kartalla oleva tieto vastaa mahdollisimman hyvin myös maastossa tehtyjä toimenpiteitä. Kaikki rastit ja alueet yms. on nyt kierretty neljään kertaan, josta tuli itselle täysi luottamus, että on kaikki paikallaan.

VII-vaihe: Viimeinen viikko ja H-hetki. Kenraaliharjoitus oli koko rataryhmälle sekä koko kisa organisaatiolle hyvä tehtävien koordinoiminen, että käytännön harjoittelu ja myös ME hengen nostattamistilaisuus = oli muuten hyvä fiilis seurata. Lauantain aamuna vielä rasteilta tuotu tarkistus tieto varmistettu. Kisa voi alkaa – voi julistaa klo 9.

Venlojen viestin aikana olin Laivavuoressa kuvaamassa ja seuraamassa! Se oli paras viesti kertomaan miten hyvin systeemi toimi ja miksi järjestelyissä mukana olleet olivat tehneet suuren työpanoksen. Siellä suunnistajien iloinen ilme, vaikka 1-2-3 -rastin alkuhajonta pyöritti porukkaa aika lailla. Myös Jukolan viesti ratkesi suunnistamalla mielenkiintoisten vaiheiden jälkeen. Lopuksi olen kiitollinen, että sain kokea koko Jukola projektin sisältäpäin kaikkine vaiheineen (43 vuoden oman kisaputken jälkeen). **Mottona** oli, että tehdään asiat

mahdollisimman hyvin ja huolella että aina uudelleen innostuen sekä H-hetkellä kaikkien on mentävä kerralla ”purkkiin”.

Lopuksi

Lappee-Jukolan suunnistusosuudessa eli kartta- ja ratavaliokunnan työn toteutuksessa ”kirjoitettiin” muutama aivan uusi ”lehti” Jukolan viestin historiaan:

1. Tiettävästi ensimmäistä kertaa radoista vastasi isä-poika kolmikko. Tämä osoittautui erittäin hyväksi, ja toimivaksi ratkaisuksi. Näin ratasuunnittelu pystyttiin pitämään hyvin tiiviinä ja yhdessä tiedostossa. Näin ei myöskään tietoa radoista päässyt maailmalle.
2. Ensimmäistä kertaa Jukolan viestin historiassa oli myös ns. läpijuoksu kilpailukeskuksen keskeltä sekä Venloissa että Jukolassa. Tällä haluttiin palvella myös suurta yleisöä ja tuoda vähän painetta myös kilpailijoille. Ratkaisusta on tullut hyvää palautetta.
3. Uutta oli myös hajonnoissa, etenkin Jukolan hajonnoissa. Esimerkiksi Jukolan ankkuriosuus oli jossain vaiheessa hajontana jokaisen muun osuuden kanssa. Ratkaisusta on tullut hyvää palautetta. Myös Venlojen viestin osuuksien hajontaparit olivat hieman poikkeavat, näin pystyttiin tarjoamaan kärkijoukkueille enemmän ns. puhdasta suunnistusta jokaisella osuudella.
4. Kilpailukartassa oli painettuna pääensiavun puhelinnumero mahdollisia hätätilanteita varten.

Kartta- ja ratavaliokunnan henkilöstö oli koko ajan todella täydellä mukana järjestelyissä, iso Kiitos kaikille heille, etenkin vastuuhenkilöille. Suosittelen lämpimästi heitä tulevienkin suunnistuksen suurtapahtumien vastuutehtäviin. Iso Kiitos myös ratavalvoja Pekka Pulkkiselle ja TA Heikki Peltolalle loistavasta yhteistyöstä.

Kaiken kaikkiaan Lappee-Jukolan kartta- ja ratavaliokuntatyö oli mielenkiintoinen ja antoisa noin neljän vuoden ikimuistoinen rupeama. Paljon on muuttunut siitä, kun vuonna 1989 sain olla Venlojen Viestin ratamestarina Raja-Jukolassa. Kuitenkin on aina muistettava, että **Jukola on nimenomaan suunnistuskilpailu.**

Kuva: Kilpailumaasto pyrittiin myös siivoamaan kilpailun jälkeen ja kilpailumaasto rauhoitettiin Jukolan jälkeen suunnistustapahtumilta ainakin kahdeksi vuodeksi, jotta luonto pääsee palautumaan rauhassa.

Kuva: Maastoon syntyi suunnistajien tekemiä polkuja, mutta yllättävän vähän.

Koko ratamestarikolmikko Ilkka, Ari ja Heikki Torniainen.

Annamme mielihyvin kaikki Lappee-Jukolasta saadut kokemuksemme seuraavien Jukola -järjestäjien käyttöön.

Kiitos kartta- ja ratavaliokunnan jäsenille, valvojille ja kaikille Lappee-Jukolan talkoolaisille sekä erityiskiitokset maanomistajille!

KENTTÄ- JA HUOLTOVALIOKUNTA

Tavoitteet ja tehtävät

Valiokunnan toiminta-alue käsitti lähtö-, maali- ja vaihtoalueen rakentamisen, kilpailukeskusalueen tarvitsemat sähkö- ja vesiverkot, parkkialueet linja- ja henkilöautoille, majoitusalueet teltoille, asuntovaunuille ja -autoille. Kenttä- ja huoltovaliokunta huolehti myynti- ja ravintola-alueiden sekä peseytymistilojen rakentamisesta, perustoiminnoista ja teknisen huollon ja jätehuollon toimintavarmuudesta sekä kilpailukeskuksen ympäristöasioiden hoidosta ja suunnittelusta yhdessä eri valiokuntien kanssa. Kilpailun jälkeen valiokunta huolehti kilpailukeskusalueen rakenteiden purkamisesta ja alueen siivoamisesta. Kiertävän materiaalin purkutöissä avusti seuraavan Jukolan viestin järjestäjä. Alueiden suunnittelussa hyödynnettiin autocad-ohjelmistoja.

Onnistumisen edellytyksenä oli, että kenttävaliokunnalla oli riittävän ajoissa käytössä alueen tarkka kokonaiskuva ja muiden valiokuntien tarpeet selvillä sekä käytössä riittävät taloudelliset ja työvoimalliset resurssit oikea aikaisesti.

Kenttä- ja huolto-organisaatio huolehti, että kilpailukeskusalueelle tehtävät rakenteet olivat turvallisia ja laadukkaita käyttää. Rakentamisessa ja purkutöissä käytettiin turvallisia työtapoja ja asianmukaisia suojaimia. Rakenteiden sijoittelussa ja rakentamisessa huomioitiin voimassa olevat määräykset ja ne hyväksytettiin palo- ja pelastusviranomaisilla sekä rakennusvalvontaviranomaisilla.

Vastuuhenkilöt

Tehtävä/vastuu	Henkilö	Puhelin	Sähköposti
Kenttäpäällikkö	Seppo Kylliäinen	040 075 6743	seppo.kylliainen@jukola.com
Rakentaminen	Harri Tuliniemi	040 354 2650	harri.tuliniemi@meritaito.fi
Autocad-suunnittelu	Heini Löytty	040 828 8219	heini.loytty@lappeenranta.fi
Rakentaminen/kuljetukset	Ilkka Mononen	040 543 2960	ilkka.mononen@saimaantukipalvelut.fi
Rakennesuunnittelu	Vesa Kourula	040 077 0016	vesa.kourula@vahanen.com
Sähkövastaava	Tenho Pöllönen	040 084 4899	tenho.pollonen@hotmail.com
Sähkösuunnittelu	Jarkko Uitto	040 534 9313	jarkko.uitto@ramboll.fi
Huoltovastaava/jätehuolto	Antti Horppila	040 354 2650	anttihorppila@gmail.com
Jätehuolto	Nina Kokko	0299 831 634	nina.kokko@phrakl.fi
LVI-suunn/työnjohto	Leo Imeläinen	040 732 0899	leo.imelainen@ramboll.fi
Sauna ja pesu	Kimmo Jokela	050 390 0756	kimmo.jokela@caverion.fi
Sauna ja pesu	Milla Jokela	040 755 8176	millajokela33@gmail.com

Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa

Kenttä- ja huoltovaliokunta tarvitsi tehtävänsä toteuttamiseksi muiden valiokuntien vaatimukset ja tarpeet eri kohteilla. Tarpeita käsiteltiin eri valiokuntien yhteistyökokouksissa ja ne täsmentyivät suunnittelun edetessä. Tarvittavia tietoja eri valiokunnilta ja muilta tahoilta olivat mm:

Kartta- ja ratavaliokunta

- Kilpailukeskuksen suunnitteluun liittyvät ratatiedot kuten viimeisten rastien paikat, k-piste

- Teltta-, kontti- ja telinetarpeet niiltä osin kun ne eivät kuulu ratavaliokunnan hankintoihin
- Jätehuoltopisteiden tarpeet rata-alueella

Areenatuotantovaliokunta

- Sähkö- ja it-kaapeleiden ja pisteiden tarpeet kilpailukeskusalueella
- Kuvauspaikkojen varustus- ja rakennustarpeet kilpailukeskusalueella
- Kuuluttamot, TV-selostamot, GPS-tilojen tilantarpeet, sähkötehot, IT- ja jätehuoltotarpeet
- Areenatuotantoalueen tilantarpeet, autojen paino- ja tehontarvetiedot
- Kuulutuslaitteiden ja screenien tilantarpeet, sähkötarpeet, sijoittelu
- Maastoyhteyksien yhteensovituspiste kenttäkaapeloinnin kanssa

Viestintävaliokunta

- Internet- ja tietoliikenneyhteyksien rakentamistarpeet kilpailukeskusalueella
- Mediateltan tilantarpeet, sähkötehot ja IT- ja jätehuoltotarpeet
- Internet-selostamon tilantarpeet

Kilpailuvaliokunta

- Internet- ja tietoliikenneyhteyksien rakentamistarpeet kilpailukeskusalueella
- Varustarkastuksen, emit-sisäänkirjauksen ja -nollauksen tilantarpeet, sähkötehot ja IT- ja jätehuoltotarpeet
- Tulostaulujen, karttakonttien tilantarpeet ja varustelutarpeet
- Lähdön, vaihdon ja maalin rakennetarpeet

Talous- ja markkinointivaliokunta

- Kauppojen sähkötarpeet, Jukola-teltan koko, internet-yhteydet, kauppojen telttakoot ja jätehuoltotarpeet
- Majoitusalueiden määrä
- Linja-autojen, matkailuautojen ja -vaunujen määrä
- Käytettävissä olevat sopimuskumppanit rakentamisen toteuttamiseksi
- Radiopuhelinten latauspisteet
- Mainosten sijainti ja kiinnitystarpeet

Ravintolavaliokunta

- Ruokalatoimintojen tilantarpeet, sähkötehot, internetyhteydet
- Ruokalan huoltotiet, jätehuoltopisteet, vesipisteet
- Grillien ja virvokerastin tilantarpeet, sähkötehot, internetyhteydet

Toimistovaliokunta

- Infoteltan, ohjelmalavan, toimitsijavastaanoton, metsäkirkon ja lastenmaailman tilantarpeet, sähkötehot, internetyhteydet, huoltotiet, jätehuoltopisteet, vesipisteet
- Matkapuhelinten latauspisteet

Liikenne- ja turvallisuusvaliokunta

- Parkkialueiden tilantarpeet ja varustus, liikenneyhteydet
- EA-teltan ja sairaalan tilantarpeet, varustus, sähkö- ja internetyhteydet, jätehuolto- ja vesipistetarpeet
- Opasteet, paloturvallisuus
- Johtokeskuksen sijainti, varustelu, yhteydet

Puolustusvoimat

- Pv-alueen varaaminen kilpailukeskusalueelta
- Pv-mainosten kiinnitys sovitusti
- Pv-kenttäkeittiövarusteiden tilantarpeet
- Pv-maastoyhteyksien yhteensovituspiste kenttäkaapeloinnin kanssa

Muita huomioitavia asioita

- Vesi- ja varustepisteet
- Saunan ja pesupaikan huolto ja suunnittelu
- Sähkön tarve, tuottaminen ja sen varmistaminen eri kohteilla
- Veden tarve, tuottaminen ja sen varmistaminen eri kohteille
- Jätehuollon suunnittelu kilpailukeskus-, majoitus- ja parkkialueilla
- Kenttävalaistuksen tarve
- Lähtö- ja vaihtopaikan rakennejärjestelyt kilpailun aikana yhdessä kilpailuvaliokunnan kanssa
- Raskaiden ajoneuvojen kuormitustiedot ja ajoväylien kestävyys
- Lippu- ja myyntikojujen koko ja kalustotarpeet
- Ruokalan, toimistojen ym. tarvittavien pöytien rakentamistarpeet
- Ohjelmalavan, kisastudion, aitojen, siltojen ja kulkuväylien rakentaminen
- Huolto- ja varastoalueiden huomioiminen
- Rakentamisen ja purkutöiden vaatimat nosturi- ja lastaustarpeet
- Kiertävän materiaalin purkutyöt edelliseltä järjestäjältä, kuljetukset, varastointi

Viranomaiset

Alueen rakentamisessa huomioitiin jo suunnitteluvaiheessa voimassa olevat määräykset ja yhteistyö viranomaisten kanssa. Toimenpidelupaa rakennusvalvonnasta haettaessa oli huomioitava seuraavat viranomaistahot:

Aihe	**Viranomainen**	**Aikataulu**	**Huom**
Palo- ja pelastus	Etelä-Karjalan pelastuslaitos, poliisilaitos	1.4.2015	Pelastussuunnitelma (liikenne ja turvallisuusvaliokunta)
Ympäristö	Lappeenrannan seudun ympäristötoimi	1.4.2015	Ympäristösuunnitelma (Ympäristövaliokunta)
Jätehuolto	Lappeenrannan seudun ympäristötoimi	1.4.2015	Jätehuoltosuunnitelma (kenttä- ja huoltovaliokunta)
Rakenteet ja	Lappeenrannan	1.4.2015	Toimenpidelupa(kenttä- ja

maansiirrot	rakennusvalvonta		huoltovaliokunta)
Melu ja tärinä	Lappeenrannan seudun ympäristötoimi	2015-2016	Tapahtumailmoitus (Lappeen Riento)
Suunnistustapahtuma	Etelä- Karjalan poliisilaitos	2015-2016	Tapahtumailmoitus (Lappeen Riento)
Pesuvesien purku	Lappeenrannan seudun ympäristötoimi	1.4.2015	Jätevesisuunnitelma (kenttä- ja huoltovaliokunta)
Talousvesiputkisto	Lappeenrannan seudun ympäristötoimi	1.5.2016	Vesinäytteet 2 kpl (kenttä- ja huoltovaliokunta)
Jätevesien käsittely	Lappeenrannan seudun ympäristötoimi	2014-15	Jätehuoltosuunnitelma (kenttä- ja huoltovaliokunta)
Yksityisteiden ja maa-alueiden käyttö	Maanomistajat, poliisilaitos, tiepiiri	2013-15	Paikoitus, huoltoliikenne, maankäyttö (Lappeen Riento)
Tilapäinen leirintäalue, asuntoautoalue	Lappeenrannan seudun ympäristötoimi	1.4.2015	Luvat ja tarkastukset (kenttä- ja huoltovaliokunta)
Sähköverkko	Urakoitsija, ulkopuolinen tarkastaja (tarvittaessa)	10.6.2016	Varmennustarkastus (kenttä- ja huoltovaliokunta
Sähköverkko	Tukes (tarvittaessa)	2015	Käytönvalvoja (kenttä- ja huoltovaliokunta)
Toimenpideluvan mukainen käyttöönottotarkastus	Rakennusvalvonta, palo- ja pelastustoimi, ympäristötoimi, poliisi	17.6.2016	Rakennusvalvonta (kenttä- ja huoltovaliokunta, huom vastaava mestari ja kvv-työnjohtaja)

Aikataulu

Kenttä- ja huoltovaliokunnan tehtävänä oli laatia kokonaisaikataulu kilpailukeskuksen rakentamisesta heti suunnittelun alussa. Aikatauluseurantaa tehtiin projektinhallintaohjelmalla jana-aikataulumuodossa ja aikataulua täydennettiin ja seurattiin suunnittelun aikana kuukausittain ja rakentamisen aikana viikoittain.

Toimitsijatarve

Toimitsijoiden rekrytointi tehtiin henkilöstöpäällikön koordinoimana. Jokainen valiokuntalainen pyrki ohjaamaan omien verkostojensa kiinnostuneita ihmisiä ilmoittautumaan netissä olevaan toimitsijarekisterin kenttä- ja huoltovaliokuntaan. Valiokunta oli jaettu tiimeihin ja rekisteriin ilmoittautuneista poimittiin eri tiimeihin halukkaat. Riittävä määrä toimitsijoita saatiin rakennustöihin sekä kilpailun aikaisten huoltotoimintojen hoitamiseen lukuun ottamatta jätehuoltotiimiä ja purkutöitä.

Tehtäväkohtainen suunnitelma ja toteutus

Rakentaminen ja purkutyöt

Tavoitteena oli, että valiokunnan toimesta Jukolan viestin tarvitsemat kilpailukeskusrakenteet oli valmiina perjantaina 10.6.2016 joka myös toteutui. Sen jälkeen tehtiin pääosin kenraaliharjoituksen aikana esiin nousseita korjauksia tai lisäyksiä sekä majoitusalueiden viimeisiä merkintöjä ja varusteluja. Purkaminen aloitettiin välittömästi Jukolan viestin päätyttyä ja tavoitteena oli saattaa se pääosin loppuun kesäkuun aikana. Tämä ei kuitenkaan toteutunut muilta kuin kilpailukeskuksen vuokratelttojen, osittain kiertävän materiaalin purkamisen ja majoitusalueiden siistimisen osalta johtuen talkoolaisten vähyydestä. Talkoolaistarve oli noin 50

talkoolaista päivittäin, joista paikalle saatiin ensimmäisinä päivinä noin 40 henkilöä ja josta määrästä 30 henkilöä meni pelkästään vuokratelttojen purkamiseen kahtena ensimmäisenä päivänä. Kolmantena purkupäivänä talkoolaisten määrä oli tippunut jo puoleen ja juhannuksen jälkeen talkoolaisten määrä jäi alle kymmeneen/päivä laajasta yli valiokuntarajojen yltävistä Lyyti-kutsuista huolimatta. Talkoolaishakua täydennettiin puhelinsoitoilla. Oman vaikeutensa purkutöiden johtamiseen toi valiokunnan vetäjien kesälomien loppuminen juhannuksen jälkeen, jolloin purkutöiden ohjeistaminen tapahtui satunnaisilla käynneillä ja puhelinneuvonnalla. Oman talkoohenkilöstön lisäksi oli tulevan Jukola 2017 viestin järjestäjän purkajia paikalla kiertävän materiaalin purkuun aluksi kymmenen henkilöä. Osa kiertävän materiaalin purkuhenkilöstöä tuli vielä juhannuksen jälkeen purkutöihin ja viimeiset kuormat lastattiin heinäkuun puolella.

Kenttä- ja huoltovaliokunnalla oli käytössä Jukolan viestin ”kiertävä” materiaali, jossa on kilpailun vaatimia perustarvikkeita (vaihtotelineet, maaliportit, saunat ja suihkut). Valiokunta oli osallistunut 2015 Louna-Jukolan purkutalkoisiin, jossa kiertävä materiaali oli lajiteltu ja toimitettu Lappee-Jukolaa varten. Samojen henkilöiden osallistuminen kiertävän materiaalin kasaamiseen oli ehdottoman tärkeää materiaalin sujuvan kasaamisen onnistumiseksi.

Teiden, kulkuväylien ja raskaan kaluston pohjien tasaaminen ja pohjien vahvistaminen kuormitusta vastaavaksi tapahtui pääsääntöisesti syksyn 2015 ja kevään 2016 aikana maanomistajan kalustolla ja toimesta. Pohjat vahvistettiin viiralla ja kalkkikivimurskeella jota toimitti Nordkalk Lappeenranta.

Kenttä- ja huoltovaliokunta merkitsi maastoon tarvittavat majoitus-, kilpailukeskus- ja parkkialueet GPS-mittauksena suunnitelman mukaan. GPS-mittaukset suoritti Lappeenrannan kaupungin mittausosasto merkiten päälinjat. Merkinnässä oli mukana sekä parkkipaikoista vastaavan liikennevaliokunnan henkilöitä että majoitusopastuksesta vastaavia toimistovaliokunnan henkilöitä. Puolustusvoimien telttojen pystytyksestä vastasi Puolustusvoimat. Kenttä- ja huoltovaliokunta järjesti toiminnot asuntoautoille ja -vaunuille varatulle alueelle sekä osallistui parkkialueiden suunnitteluun yhdessä liikenne- ja turvallisuusvaliokunnan kanssa.

Kenttä- ja huoltovaliokunta rakensi kilpailukeskus- ja majoitusalueille keskeiset opasteet ja merkinnät. Pääopastetaulut suunnitteli ja toimitti viestintävaliokunta. Kenttä- ja huoltovaliokunta merkitsi kielletyt alueet kilpailukeskusalueella. Kilpailumaastossa kielletyt alueet merkitsi kartta- ja ratavaliokunta. Parkkialueopasteista vastasi liikenne- ja turvallisuusvaliokunta.

Kuva: Jukolan-portin on suunnitellut Heini Löytty. Portin ja aidan toteutus Esa Maajärvi. (kuva: Mikko Heikkilä)

Kuva: Aitatalkoot (kuva: Seppo Kylliäinen)

Kuva: Maalialueen kontit (kuva: Seppo Kylliäinen)

Kuva: Ravintolateltan pohja (kuva: Antti Nousiainen)

Kuva: Mediateltan pystytys (kuva: Antti Nousiainen)

Sähköhuolto

Kilpailukeskuksen sähkösuunnittelu ja toteutus oli kenttä- ja huoltovaliokunnan vastuulla. Lisäksi kilpailukeskuksen IT-runkoverkko suunniteltiin yhdessä IT-valiokunnan kanssa. IT-valiokuntaa avustettiin valokuituverkon tekemisessä, mikä oli ko. valiokunnan omaa talkootyötä. Kenttäsähköistys pylväinen pystytystä lukuun ottamatta hankittiin ulkopuoliselta urakoitsijalta ryhmäkeskuksille saakka. Sähkö tuotettiin kolmella generaattorilla. Laskettu maksimi sähkötehon tarve oli noin 800 kW. Kenttäsähköistys aloitetiin maalis-huhtikuun vaihteessa ja se valmistui aikataulun mukaisesti.

Kaikki sähkötyöt keskuksilta eteenpäin tehtiin sähkötiimin talkootyönä. Yhteenlaskettu talkootuntimäärä oli noin 500 tuntia (ei sisällä tiiminvetäjän eikä suunnittelun tunteja).

Onnistuminen oli hyvää, kun huomioidaan olosuhteet. Pahoja tilanteita oli yllättävän vähän, koska sateen mahdollisuus oli huomioitu jo tekovaiheessa. Toteutuneet olosuhteet olivat kuitenkin vaikeat sekä laitteille että päivystysporukalle.

Suurimman kisan aikaisen harmin tuotti vetygrilli, jonka tarpeisiin ei oltu varauduttu ja todellisista sähkötehontarpeista oli annettu väärää tietoa. Henkilökunta ei pitänyt kahvin / vedenkeittimiä tarpeellisina ilmoittaa, vaikka ne olivat suurimmat sähkön syöjät koko teltassa (6 kpl veden/kahvikeitintä a` 1500 W). Tästä suurin riesa aiheutui nettiselostukseen ja haastattelupisteeseen, jotka olivat saman syötön perässä.

Pääensiapuun ja maalialueen hätäensiapuun varatut sähkölämmittimet jäi asentamatta ennen viestiä ja ne asennettiin vasta lauantai-iltana pyydettäessä. Molemmat lämmittimet jouduttiin asentamaan pääensiauvun käyttöön kylmän ilman takia ja maalialueen hätäensiaputeltta jäi ilman lämmitintä.

Vesihuolto

Kenttä- ja huoltovaliokunta suunnitteli ja rakensi kilpailukeskusalueelle tarvittavat juomavesi- ja peseytymispisteet. Juomaesipisteitä rakennettiin 7 kappaletta joissa kussakin oli 4 hanaa, yksi varustepesupiste, 4 pesuallas-varaajayhdistelmiä, läpijuoksun juomarastin vesipiste sekä ruokalan kenttäkeittiöitä varten yksi suurempi vesipiste. Pesutilojen lämmin vesi tuotettiin kilpailun aikana ulkopuolisen kumppanin toimesta. Alueelle rakennettiin kolme saunaa ja pesupaikalle 90 suihkua kilpailijoiden käyttöön. Ravintolan tarvitsema lämmin vesi käsienpesupaikoille (2 kpl) sekä astioiden pesupaikalle tuotettiin kahdella 300 litran sähkövaraajilla. Talousvesiverkosto desinfioitiin ja verkostosta otettiin vesinäytteitä yhteensä 4 kpl kolmesta mittauspisteestä. Näytteet tutkittiin Lappeenrannan seudun ympäristötoimen terveydensuojeluviranomaisten hyväksymässä laitoksessa. Tarvittava vesi tuotettiin säiliöautokuljetuksina Lappeenrannan kaupungin Huhtiniemen vesilaitokselta kilpailukeskusalueen läheisyyteen, josta vesi pumpattiin kahdella taajuusmuuttajakäyttöisellä pumpulla kilpailukeskusalueen talousvesipisteisiin sekä erillistä pesuvesiverkostoa pitkin suihkuille kahdella pesuvesipumpulla. Pesupaikan jätevesi kerättiin ja pumpattiin kahdella uppopumpulla maastoon erillisen suunnitelman mukaan kalkkikivisuodatuksen läpi. Suodatussuunnitelmaa täydennettiin Nordkalkin toimesta ja se oli hyväksytetty Lappeenrannan seudun ympäristötoimella. Pesupaikalla käytettiin vain kilpailun järjestäjän toimittamia biohajoavia puhdistusaiheita. Kilpailualueen juomarasteille vesi kuljetettiin suoraan Huhtiniemen vesilaitokselta Kartta- ja ratavaliokunnan toimesta.

Jätehuolto

Jätehuolto toteutettiin ulkopuolisen yrityksen kanssa, joka itsenäisesti hoiti koko jätehuollon erillisen jätehuoltosuunnitelman mukaan. Jätehuollon tuli toimia jo kilpailukeskuksen rakentamisen sekä varsinaisen kilpailun ja purkuvaiheen aikana. Jätesäkkien kuljetus keräyspaikoille hoitivat talkoolaiset mönkijäkuljetuksina.

Lappee-Jukolassa painotettiin jätteiden lajittelun tärkeyttä. Tiedottaminen ja selkeät riittävän isot opasteet jätteiden keräyspaikoille auttoivat, mutta vieläkin jäi parannettavaa mm. palautuspullojen osalta joita päätyi sekajätteeseen paljon. Alueelle toimitettiin tilaa vievän jätepaperin ja pahvin keräyspisteet sekä niiden käsittelyyn tarvittavat puristimet. Tärkeimpiä jätepisteiden sijaintipaikkoja olivat ravintola-alueella, kauppojen läheisyydessä sekä pesu- ja saunapaikalla. Jätehuoltoa hoitava yritys vastasi osaltaan ympäristömääräysten noudattamisesta omien menettelyjensä ja viranomaisten määräysten sekä ennalta laaditun jätehuoltosuunnitelman mukaisesti.

Käymälöiden lukumäärän arvioinnissa ja sijoittelussa käytettiin edellisten Jukolan viestien kokemuksia sekä jätehuoltoyrityksen tietämystä asioista. Lappee-Jukolassa käytettiin siirrettäviä bajamajoja sekä kahta siirtolavojen päälle rakennettua WC-rakennusta. Jätehuoltoyritys vastasi WC-laitteiden kilpailunaikaisesta huolto-, tyhjennys- ja pesutoimenpiteistä. Jätehuollon toimintojen sijoittelu ja jätehuoltosuunnitelma päivitettiin sen jälkeen, kun kilpailukeskuksen sijoittelu on kokonaisuudessaan lyöty lukkoon. Näiltä osin rajapinnat kenttä- ja kilpailutoimintojen välillä tulee olla saumattomat. Jätehuoltosuunnitelmat oli hyväksytetty heinäkuussa 2015

myönnetyssä toimenpideluvassa. Jätehuoltokilpailutuksen tuloksena valikoitui urakoitsijoiksi Suurpää Oy Miehikkälästä hoitamaan kuivajätepuolta sekä WC-Center hoitamaan käymäläpuolta.

Jätteet lajiteltiin seuraavasti: kuivajäte, biojäte, vaarallinen jäte, lasi, metalli, puu (lähinnä rakennusaikainen) ja palautuspullot. Tarkempaa lajittelua vältettiin, koska tiedettiin jo ennalta tällaisessa tapahtumassa käytännön olevan liian haastava jätteiden tarkalle lajittelulle. Opasteet laadittiin edellä mainittujen jakeiden mukaisesti.

Jätehuoltoon haettiin kisatapahtuman ajalle (la klo 10 - su klo18) talkoolaisia 60 työvuorolaisen verran. Lisäksi ennen kisatapahtumaa sekä kisatapahtuman jälkeiselle ajalle haettiin 42 talkoolaista ennakkovalmisteluin sekä siivoukseen.

Bajamajat, siirtolavat, puristimet ja jäteastiat tulivat kisapaikalle noin 1 - 2 viikkoa ennen kisatapahtumaa. Lopulliset sijoitukset näiden osalta oli saatu valmiiksi päivää ennen kisatapahtumaa. Perjantai-iltana sääennustuksen perusteella tehtiin päätös tehdä bajamajarivistöihin välivarastot. Jokaiselta erilliseltä bajamaja-alueelta (14 aluetta) varattiin yksi bajamaja, joka täytettiin wc-paperilla sekä käsidesillä.

Talkoolaisia jätehuoltoon kisatapahtuman ajalle ilmoittautui 23 kappaletta, joista kaikki paitsi yksi saapuivat myös paikan päälle. Talkoolaisilla oli kuuden tunnin työvuorot. Kisaviikonlopun aikana talkoolaiset jaettiin kahden hengen partioihin. Näistä kaksi kappaletta oli ns. vessapartioita, joiden tehtävä oli huolehtia paperin ja käsidesin lisäyksestä, kaksi kahden hengen partiota tyhjensivät roskiksia kisa-alueella ja ajoivat nämä huoltoalueelle jäteautolle. Yksi kahden hengen partio teki majoitusalueella yhdistettyä työtä.

Sisäiset huoltokuljetukset

Sisäisiä huoltokuljetuksia koordinoimaan nimettiin oma vastuuhenkilö. Kuljetustiimin tehtävänä kisaviikonloppuna oli avustaa eri valiokuntia (esim. ruokalan grillitäydennykset) varustekuljetuksissa ja -täydennyksissä sekä varautua hinaustehtäviin. Kilpailijoiden varustekuljetuksia pystyttiin hoitamaan vain osan matkaa ahtaiden kulkuväylien takia turvallisuussyistä. Rakentamisen ja purkutöiden aikana kuljetus- ja lastaustehtäviä hoitivat myös rakennustiimin osaavat kuljettajat sekä koko ajan talkootöissä mukana ollut kilpailukeskuksen maanomistaja omalla kalustollaan. Kuljetukset toteutettiin mönkijöillä, pakettiautoilla ja traktoreilla. Mönkijöitä oli käytössä rakentamisen ja kilpailun aikana vaihtelevasti 5 - 10, traktoreita 3 - 7 ja pakettiautoja 3 - 5 kappaletta. Kilpailuviikonloppuun ajoittunut myrskysää aiheutti sisäisiin kuljetuksiin vaikeuksia parkkipaikkojen pettämisen takia jolloin kaikki liikenevä traktorikalusto joutui kuljettajineen autojen hinauksiin. Kuljetusryhmän tunteja yhteensä oli 700 h kisaviikonloppu mukaan laskettuna (ei sisällä tiiminvetäjän tunteja). Jätehuoltotiimi huolehti jätteiden poiskuljetuksesta majoitus-, parkkialueiden jätelajittelupisteisiin.

Sauna ja pesupaikka

Lappee-Jukolan saunojen kiukaat uusittiin. Kiukaita oli 5 kpl molemmissa isoissa saunoissa sekä yksi pienessä saunassa. Pesupaikalle oli käytössä 90 suihkua joista 12 kpl oli pienen saunan pesutilojen käytössä. Pesutiloissa käytettiin vain kilpailun järjestäjän toimittamia biohajoavia puhdistusaiheita.

Saunan toimintojen pyörittämiseen tarvittavat tunnit olivat naisten osalta yhteensä noin 85 h, joka jakaantui 19 naisen kesken. Työvuorojen pituudet vaihtelivat 4 h – 8 h välillä. Miesten tuntimäärä oli 86 h, joka jakaantui 19 miehen kesken samoin vuoron pituuden ollessa 4 h – 8 h. Tuntimäärät eivät sisällä ”saunamajurien”

tuntimäärää.

Parannettava saunatelttojen osalta on pienessä saunassa, josta puuttui suurien saunojen vastaava pohjarakenne, jolloin lauteet saadaan nostettua ylemmäksi.

Saunan lämpötilaa ja kosteutta suurien saunojen osalta seurattiin koko kilpailun ajan loggerimittauksin. Mittausten mukaan saunojen lämpötila ei laskenut alle 60 asteen missään vaiheessa. Tähän auttoi uusien kiukaiden lisäksi lämmittäjien osaava toiminta sekä tarvittaessa rajoitettu löylyveden käyttö.

Pesu/pukutilojen osalta suurin parannus on tehtävä jätehuollon osalta. Pukutilojen siivoaminen on lähes mahdotonta silloin kun pukutilat on täynnä. Lisäksi jäte- ja pullonpalautusastioita pitää olla enemmän kuin mitä nyt oli suunniteltu. Alkuperäisen suunnitelman mukaan tilojen siivous tuli suorittaa kilpailujen välisenä aikana. Tämä ei kuitenkaan riitä, joten siivoustyöhön olisi tehtävä omat työvuorot siten, että joka lämmitysvuorossa olisi aina työpari joka kiertäisi koko ajan pesutiloja**.**

Kuva: Uudet kiukaat paikallaan

Kuva: Suihkut (kuvat: Juhani Mäkiä)

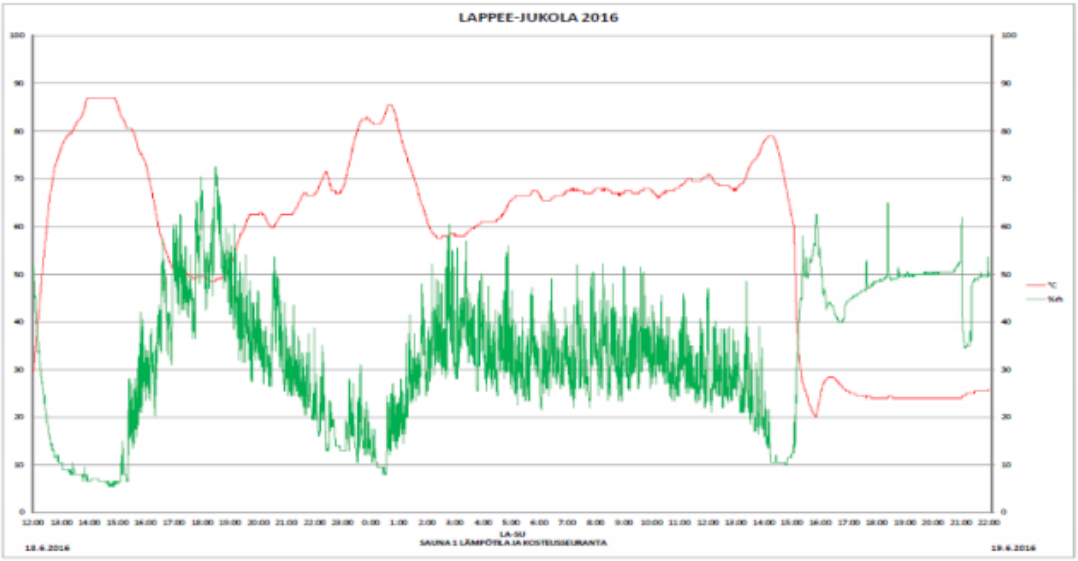

Kuva: Saunan 1 lämpötila- ja kosteusseuranta

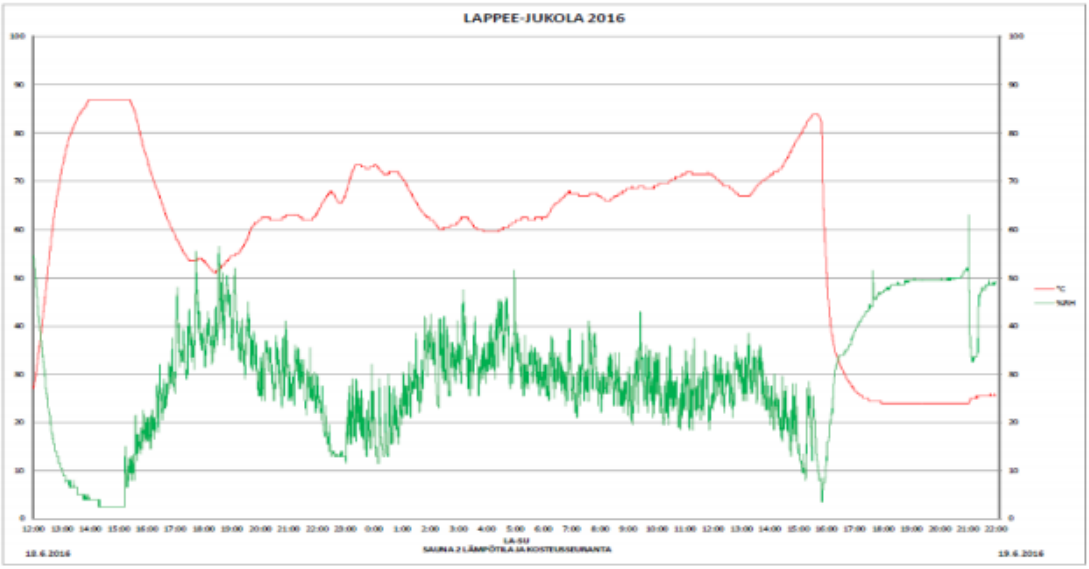

Kuva: Saunan 2 lämpötila- ja kosteusseuranta

Suunnittelu

Suunnitteluvaihe lukuina

• Rakennuttaminen (Seppo Kylliäinen)	1100 h
• Kilpailukeskussuunnittelu (Heini Löytty)	500 h
• Kilpailukeskuksen mallintaminen (Matti Kettunen)	250 h
• Sähkösuunnittelu (Jarkko Uitto)	100 h
• LVI-suunnittelu (Leo Imeläinen)	50 h
• Rakennesuunnittelu (Vesa Kourula)	100 h
• Tiimin vetäjien kokous ym. tunnit (Harri Tuliniemi, Tenho Pöllönen, Ilkka Mononen, Kimmo ja Milla Jokela, Antti Horppila, Nina Kokko)	150 h
Yhteensä	2250 h

Rakentaminen

Rakentaminen, kilpailuviikonloppu ja purkaminen lukuina

Tiiminvetäjien talkootunnit

• Rakennuttaminen ja työnjohto (Seppo Kylliäinen)	750 h
• Työnjohto (Harri Tuliniemi)	600 h
• Kuljetukset ja työnjohto (Ilkka Mononen)	400 h
• Kilpailukeskussuunnittelu (Heini Löytty)	50 h
• Sähkötyönjohto (Tenho Pöllönen)	600 h
• Sähkösuunnittelu (Jarkko Uitto)	50 h
• LVI-työnjohto (Leo Imeläinen)	100 h
• Sauna- ja pesu työnjohto (Kimmo Jokela)	110 h
• Sauna- ja pesu (Milla Jokela)	50 h
• Jätehuolto (Antti Horppila)	60 h
• Jätehuolto (Nina Kokko)	50 h
Yhteensä	2820 h

Talkoolaisten tunnit tiimeittäin

Rakennustiimi

- Ennakkotyöt 2015 (raivaukset, viiranleikkaus, sillat) 400 h
- Ennakkotyöt 2016 (aitatolpat, pesupisteet, pylväät) 200 h
- Rakentaminen, kisaviikonloppu ja purkutyöt 2016 4500 h
- majoitusalueiden mittaukset ja paalutukset 400 h (sis, gps-mittaryhmä 100h)

Sähkötiimi

- Rakentaminen, kisaviikonloppu ja purkutyöt 2016 500 h

Sauna- ja pesu

- Rakentaminen, kisaviikonloppu ja purkutyöt 2016 400 h

Jätehuolto

- Rakentaminen, kisaviikonloppu ja purkutyöt 2016 400 h (ei sis. jäteyhtiön talkoita)

LVI-tiimi

- Rakentaminen, kisaviikonloppu ja purkutyöt 2016 200 h

Kuljetustiimi

- Rakentaminen ja purkutyöt 2016 (lastaukset ym) 200 h
- Kisaviikonloppu 600 h

Toimitsijoiden talkootyö yhteensä 7800 h

Kaikki talkootyö yhteensä 12870 h

Ostetut rakentamispalvelut:

- sähköntuotanto generaattoreilla, laskettu tehontarve noin 800 kW
- kilpailukeskuksen sähköverkosto ryhmäkeskuksille saakka
- kilpailukeskuksen vesi- ja jätevesirunkoputkistot
- areenatuotantoalueen maansiirtotyöt ja osittain kaivutyöt
- talousvesikuljetukset
- nosturipalvelut
- jätehuolto
- suihkuveden lämmitys

Materiaalimäärät (ei sisällä kilpailukeskuksen sähkö- ja IT-runkojohtoja)

Rakennustyöt

- kiertävän materiaalin lauta-aitaa (korkeus 1,1 m) 1 km
- kiertävän materiaalin lauta-aitaa (korkeus 0,5 m) 200 m
- kiertävän materiaalin muoviaitaa (korkeus 1,2 m) 500 m
- kielletyn alueen nauhaa 7 km
- vuokrattua mellakka-aitaa (korkeus 1,0 m) 400 m

- vuokrattua mellakka-aitaa (korkeus 2,0 m) 1 km
- vesivaneri 1,2 m* 2,4 m 18 mm 80 kpl
- vanerit 11 mm 1 erä
- lautaa ja lankkua 100 m3
    - ylikulkusilta malli Kuopio 40 m*4 m 12 m kulkuaukolla 1 kpl (Sampo oppilastyö)
    - ylikulkusilta Kuopiosta, kulkuaukon teko 4m->12 m 1 kpl (Sampo oppilastyö)
    - ojasillat kilpailukeskuksessa ja majoitusalueella lev.1,5m 13 kpl
    - ojasilta k-pisteen jälkeen lev. 30 m 1 kpl
    - rastipukit maastoon n. kpl (Kartta- ja ratavaliokunta)
    - rakennettua lauta-aitaa (korkeus 1,1 m, tolppa ja 2 lautaa) 3 km
    - majoitusalueen merkintäkepit 22*50* 700 3500 kpl
    - muu rakentaminen 1 erä
- vuokratut meri- ja toimistokontit 2,5m * 6,0 m yhteensä 19 kpl
    - kartta- ja ratavaliokunnan kilpailukartat (merikontti) 3 kpl
    - kartta- ja ratavaliokunnan varoittaja- ja lepokontti (tsto) 2 kpl
    - areenatuotantovaliokunnan varastokontti (merikontti) 1 kpl
    - areenatuotantovaliokunnan pv-kontti (tsto) 1 kpl
    - ruokalan toimistokontti (tsto) 1 kpl
    - ruokalan kuiva-ainekontti (merikontti) 1 kpl
    - esiitymislavan palkintokontti (merikontti) 1 kpl
    - radiopuhelinten latauskontti (tsto) 1 kpl
    - tulostuskontti (tsto) 1 kpl
    - selostamokontti (tsto) 2 kpl
    - tulospalvelukontti (tsto) 4 kpl
    - vaihdon karttakontti (merikontti) 1 kpl
- kameratelineet kilpailukeskuksessa (Haki) 6 kpl
- kameratelineet metsässä (Haki) 4 kpl
- skreenin teline 10 m* 3 m* 2 m (Haki) 1 kpl
- kuvauslava 15 m* 3 m * 2 m (Haki) 1 kpl
- kantohaketta (irtokuutio) 1000 m3

LVI-työt

- talousvesi vesilaitokselta yhteensä 605 m3
    - suihkuvesi 400 m3
    - talousvesiverkostoon 120 m3
    - verkoston huuhtelu 60 m3
    - talousvesi juomarasteille 25 m3 (Kartta- ja ratavaliokunta)
- jäähdytyslaitteet 3 kW (selostamo ja tulospalv serveri) 2 kpl
- jäähdytyslaitteet 2 kW (tulospalv ja selostamot) 6 kpl
- vesijohdot talousveteen DN 32-63 2100 m
- vesijohdot pesuveden jäteveteen DN90 700 m
- talousveden pumppaamo kahdella pumpulla 1 kpl (vuokrattu)
- pesuveden pumppaamo kahdella pumpulla (rakennettu) 1 kpl (toinen pumppu ostettu, toinen kierävässä)
- jätevesiuppopumppu 2 kpl (vuokrattu)
- kalkkikivisuodatus 1 kpl
- betonikaivot halk. 100 cm, h 2 m 2 kpl
- varaajapesuallasteline 4 kpl
- juomavesipisteet (4 hanaa) 7 kpl
- varaajat 300 l 2 kpl

Sähkötyöt

- sähköpylväät 8 m 40 kpl
- generaattorit a´500 kW 2 kpl
- generaattorit a`1200 kW 1 kpl
- suojaputket kaapeleille 100 - 300 mm 200 m
- Keskukset 44 kpl (vuokrattu Ramirent)
    - 1 v 16 A 5 kpl
    - 3 v 16 A 10 kpl

○ 32 A	18 kpl
○ 63 A	5 kpl
○ 125 A	2 kpl
○ 250 A	2 kpl
○ 400 A	2 kpl
• Keskukset	12 kpl (vuokrattu Meritaito)
○ 32 A	7 kpl
○ 63 A	5 kpl
• Kaapelit	200 kpl (vuokrattu Ramirent)
○ Kaapelit Shuko 20 m	120 kpl
○ Kaapelit 3 v 16 A 20 m	20 kpl
○ Kaapelit 32 A 20 m	45 kpl
○ Kaapelit 63 A 20 m	15 kpl
• Kaapelit	12 kpl (vuokrattu Meritaito)
○ Kaapelit 3 v 16 A (pituus vaihteleva)	3 kpl
○ Kaapelit 32 A (pituus vaihteleva)	5 kpl
○ Kaapelit 63 A (pituus vaihteleva)	4 kpl
• Valaisimia 21 W 48 V	230 kpl (vuokrattu Ramirent)
• Valaisin muuntajat	7 kpl (vuokrattu Ramirent)
• Kumikaapelia eri paksuuksia	700 m (ostettu SLO)
• Pisto/Jatkotulppia	80 kpl (ostettu SLO)
• Pallovalaisimia 60 W	20 kpl (ostettu SLO)
• Sisätilan jatkojohtoja 3-5 M	80 kpl (ostettu SLO)
• Nippusiteitä	1800 kpl (ostettu SLO)

Jätehuolto

• Bajamajat (sis. 3 invabajamajaa)	300 kpl
• Bajamajojen välityhjenyksiä, yksi imuauto (+ lopputyhj.)	1020 kpl
• Bisuaarit	12 kpl
• Siirtolava WC (yht. noin 40 paikkaa)	2 kpl
• Bajamajajätettä	35 m3
• Harmaata vettä ravintolan pesulinjastosta	15 m3
• WC-paperia	2400 rullaa
• Käsidesiä 5 l kannuja	31 kpl
• Käsidesiä 0,5l purkkeja	41 kpl
• Kuivajätteelle 240 l jäteastioita	135 kpl
• Kuivajätteelle 600 l jäteastioita	15 kpl
• Jätteelle siirtolavoja 12 kappaletta	12 kpl
• Pahvijätteelle puristimet	2 kpl
• Jätemäärä kuivajäte	7 tonnia
• Jätemäärä biojäte	2 tonnia

Saunahuolto

• Koivuklapi noin 30 cm	17 m3
• Nokkakärrit	1 kpl
• Kiukaat Misa	11 kpl
• Kiuaskivet (luonnonkivi)	1100 kg
• Pesuaine biohajoava	noin 1000 pulloa
• Pefletti	noin 9000 kpl

Muu huolto

• Maitokärrit	35 kpl
• Kottikärrit	5 kpl
• Keitto- ja tupakkapaikka (D630 mm h 500 mm iv-kanava)	10 kpl (hiekkatäyttö)

Onnistumiset ja kehitettävää:

Onnistumiset:

- Rakentamisen aikataulussa pysyminen
- Kulkuteiden kestävyys kilpailukeskuksessa
- Motivoituneet talkoolaiset
- Suunnitelmien vähäinen muutostarve rakentamisen aikana
- Kilpailukeskuksen mallintaminen
- Kuljetustiimin ja heidän kanssaan toimineiden traktorikuljettajien toiminta vaikeissa olosuhteissa
- Lämpimät saunat
- Rakennus-, vesi- ja sähköhuollon toimivuus kisaviikonlopun vaikeissa olosuhteissa

Kehitettävää:

- Purkutöiden järjestäminen ja talkoolaisten saatavuus
- Lastaukseen soveltuvan kaluston ja mönkijöiden hankinta
- Jätehuoltotiimin talkoolaisten saatavuus
- Kaikille kilpailualueelle tuleville tavaratoimituksille tulee olla vastaanottavan yrityksen ja henkilön nimi ja kyseisen henkilön pitää olla vastaanottamassa toimitusta

KILPAILUVALIOKUNTA

Tavoitteet ja tehtävät

Kilpailuvaliokunnan tehtävänä oli hoitaa onnistuneesti ja luotettavasti Venlojen sekä Jukolan viestien kilpailulliset osiot:

- Kenraaliharjoituksen suunnittelu ja toteutus yhdessä muiden sektoreiden kanssa (pp. kartta- ja ratavaliokunta)
- Varustetarkastus ja emit-nollaus
- Venlojen ja Jukolan viestien lähdöt uusintalähtöineen
- Maalitoiminta
- Vaihto- ja varakarttatoiminta
- Tulostaulu
- Mahdollisen ADT-testauksen liittyvät tukitoimet

Vastuuhenkilöt

Tehtävä/vastuu	Henkilö	Puhelin	Sähköposti
Kilpailupäällikkö	Jukka Mursinoff	040 527 0218	jukka.mursinoff@jukola.com
Lähtö/varapäällikkö	Kari-Veli Niemi	040 771 0051	kari-veli.niemi@pp.inet.fi
Lähtö, vara	Jukka Peltonen	040 077 1150	fysioterassi@gmail.com
Vaihto	Jarmo Leino	050 595 9545	jarmo.leino63@gmail.com
Vaihto, vara	Esa Maajärvi	050 542 5983	esa.maajarvi@gmail.com
Maali	Jukka Tanskanen	040 587 8577	jukka.i.tanskanen@luukku.com
Maali, vara	Jukka Pohjamo	050 553 5248	jukka.pohjamo@gmail.com
Varustetark. ja emit-nollaus	Tero Puumalainen	040 506 4676	tero.puumalainen@saunalahti.fi
Tulostaulu	Veijo Immonen	050 562 6928	immonenveijo@gmail.com
Kenraaliharjoitus	Jukka Pohjamo		
ADT	Jukka Peltonen		

Aikataulu

Kilpailuvaliokunnan päällikkö ja varapäällikkö valittiin 2 v 9 kk ennen kilpailua, sekä eri osa-alueiden päälliköt ja varapäälliköt 1 v 9 kk ennen tapahtumaa.

Kilpailuvaliokunnan päällikkö ja/tai varapäällikkö osallistuivat järjestelytoimikunnan kokouksiin. Kilpailuvaliokunnan päällikkö ja varapäällikkö informoivat omia vastuuhenkilöitään heidän vastuualueillaan tapahtuneista asioista ja huolehtivat oman valiokuntansa aikataulujen pitävyydestä sekä tiedon kulusta.

Kilpailuvaliokunnan kokouksia pidettiin kuusi: lokakuu 2014, tammikuu 2015, toukokuu 2015, heinäkuu 2015, maaliskuu 2016 ja huhtikuu 2016. Kokouksissa käsiteltiin senhetkiseen tilanteeseen ja suunnitteluun liittyviä asioita. Sähköposti oli myös ahkerassa käytössä prosessin eri vaiheissa asioiden käsittelemiseksi. Lisäksi pidettiin useita ”rajapintapalavereja” eri valiokuntien kanssa.

Vastuuhenkilöt (9 henkilöä) osallistuivat Louna-Jukolan järjestelyihin talkoolaisina kesäkuussa 2015.

Kilpailuvaliokunnan vastuuhenkilöt osallistuivat Jukolan tiedonsiirtokokoukseen 7.11.2015 Lappeenrannassa (tiedonkeruu Louna-Jukolan järjestäjiltä). Tilaisuuteen osallistui 16 henkilöä: Louna-Jukola 5 henk., Lappee-Jukola 8 henk., Joensuu-Jukola 1 henk., Lahti-Jukola 1 henk. ja Kangasala-Jukola 1 henk.

Kilpailuvaliokunnan talkooinfo pidettiin 16.5.2016, johon osallistui 56 henkilöä. Koulutustilaisuuksista tarkemmin tiimien osuuksissa. Pääpaino koulutuksessa eri tiimeillä oli 15.6.2016 pidetty kenraaliharjoitus.

Kenttä- ja huoltovaliokunta rakensi/rakennutti teltat, aidat, viitoitukset, yli-/alikulkusillan, ojien ylitykset, vaihtopuomin teko, purut ja palauttaminen. Kilpailuvaliokunnan henkilöitä oli avustamassa talkoolaisina.

Toimitsijatarve

Toimitsijatarpeeksi olimme laskeneet noin 220 hlöä:

- Varustetarkastus ja emit-nollaus noin 25 – toteutus 19
- Lähtö noin 10 (johtohenkilöstön lisäksi noin 80/90 - vaihto/maali) – toteutus 10 (ei ongelmia saada mm. ryhmänjohtajia tai kartanjakajia, jotka vaihdon/maalin henkilöstöstä)
- Vaihto (ml. varakarttapiste) noin 100 – toteutus 96
- Maali noin 75 – toteutus 70
- Tulostaulu noin 10 – toteutus 7
- ADT, sisältyy edellisiin – ei tarvittu

Rekrytointi

Kilpailuvaliokunnan talkooväen rekrytointi tapahtui Lyyti-järjestelmän avulla. Lyyti-vastaavaa ei valiokunnalla ollut, vaan henkilöstöpäällikkö (Irmeli Lallo) hoiti tiedottamisen Lyytin kautta. Kilpailupäällikkö lajitteli talkoolaiset toivomusten ja osaamisen perusteella eri tehtäviin ja oli tarvittaessa yhteydessä joko sähköpostilla tai puhelimitse sellaisiin henkilöihin, jotka eivät ilmoittautumisen yhteydessä olleet ilmaisseet tarkempaa tehtävätoivetta. Talkoolaisille lähetettiin tarvittaessa tiedotteita kootusti Lyytin kautta. Kilpailupäällikkö tai tiimin vetäjä vastasi omista tiedotteista, jotka lähetettiin sähköpostilla henkilöstöpäällikölle ja hän julkaisi tiedotteet. Myös jotkut tiimin vetäjät lähettivät tiedotteensa suoraan sähköpostilla (tiimit, joissa ei paljon henkilöstöä). Yleisiä tiedotteita lähetettiin neljä. Em. järjestely vapautti kilpailupäällikön (tai mahdollisen muun Lyyti-vastaavan) mm. Lyytin ylläpidolta ja ratkaisu oli onnistunut.

Rekrytoinnissa oli kilpailuvaliokunnan osalta hieman ongelmia. Vaikka organisaatio haki talkoolaisia eri kanavien kautta aktiivisesti, niin jostain syystä kilpailuvaliokunnan tehtävät eivät kiinnostaneet. Toinen vaihtoehto oli, että tehtävät eivät ”auenneet” mahdollisille talkoolaisille. Em. johtuen saatiin tarvittavasta henkilömäärästä (noin 220) rekrytoitua melkein tarpeellinen määrä (noin 210) vasta aivan viime hetkillä. Tämä myös aiheutti sen, että tiimien vetäjät eivät voineet lyödä lukkoon mm. lopullisia työvuoroja, joista tuli heille jonkin verran kyselyjä. Toisena ongelmana oli esim. seuraavien järjestäjien talkoolaiset (noin 15), joista suurin osa teki vain yksittäisen vuoron. Lisäksi paljon oli myös toiveita, jotka vaikeuttivat tiimien vetäjien suunnittelua. Lopullinen talkoolaisten määrä ei siis ollut suoraan verrannollinen tavoitevahvuuteen. Talkoolaisia oli ilmoittautunut viimeisen puolen vuoden aikana seuraavasti: 1.12.2015 50 henk., 10.1.2016 51 henk., 30.1. 53 henk., 28.2. 60 henk., 28.3. 75 henk., 24.4. 96 henk., 29.5. 156 henk. ja 17.6. 211 henk.

Kenraaliharjoitus keskiviikkona 15.6.2016

Vastuuhenkilö: Jukka Pohjamo

Kenraaliharjoituksen tavoitteet

Kenraaliharjoituksen keskeisenä tarkoituksena oli testata Jukolan viestissä käytettävien toimintojen sujuvuus ja toimivuus. Keskeisiä testattavia osa-alueita ovat lähdön, vaihdon ja maalitoimintojen, emit-nollauksen sekä tulospalvelun toiminta kaikissa tilanteissa sekä antaa vielä viime hetken ohjeet tehtävissä toimiville ja nostattaa kisahenkeä.

Harjoituksen aikana viestin toimitsijat valmennettiin työskentelemään kaikissa em. toiminnoissa. Harjoituksen aikana tarkistettiin poikkeustilanteita varten laadittujen ohjeiden toimivuus sekä se, että toimitsijat ymmärtävät ohjeiden tarkoituksen ja noudattavat niitä.

Kenraaliharjoituksen aikana harjoitellaan myös kilpailukeskuksen muut keskeiset toiminnot kuten liikenteenohjaus, ravintolatoiminnot, ensiapu, info yms. Harjoituksen aikana toiminnoista vastaavat henkilöt varmistivat myös työvuoroissa työskentelevien henkilöiden riittävyyden sekä tietoisuuden työvuoroistaan.

Kenraaliharjoituksen resurssit

- Kenraaliharjoitusvastaavana ja harjoituskilpailun johtajana toimi Lappee-Jukolassa Jukka Pohjamo.
- Opastajia oli yhteensä 5 ja nimettyjä tarkkailijoita yhteensä 4. Opastajat ja tarkkailijat olivat kilpailuorganisaation ulkopuolisia henkilöitä.
- Harjoituskilpailuun osallistui noin seitsemänkymmentä (70) suunnistajaa, jotka olivat Lappee-Jukolan eri valiokunnista määritettyjä henkilöitä, pääasiassa Lappeen Riennon jäseniä. Tämä siksi, koska Puolustusvoimat eivät pystyneet kohdentamaan varusmiehiä kyseiseen tapahtumaan. Rekrytoinnin suunnitteli kartta- ja ratavaliokunta.

Kenraaliharjoituksen toteutus

Tiedotus

Kenraaliharjoituksesta tiedotettiin vastuullisille valiokuntalaisille kevään järjestelytoimikunnan kokouksissa ja talkoolaisille kilpailuvaliokunnan toimitsijainfoissa toukokuussa sekä erillisellä tiedotteella kesäkuussa talkoolaisille osoitetulla kenraaliharjoituskutsulla. Lyyti-talkoorekisteristä poimittiin talkooväkeä eri valiokuntiin halukkuuksien mukaan. Talkoolaiset saivat ensin tiedon, mihin valiokuntaan ja tehtävään heidät oli valittu ja lähempänä kenraaliharjoitusta tiedotuksen (muistutuksena) harjoituksesta.

Ohjelma:

klo 12:00 - 15:00	Talkoolaisten tutustuminen kilpailukeskukseen, samaan aikaan ruoka- sekä kahvitarjoilu ravintola-alueella.
klo 15:00 - 15:30	Tervetulopuhe sekä johtoryhmän ja avainhenkilöiden esittely (kilpailujohtaja J. Heimala).
klo 15:30 - 17:00	Toimitsijoiden kohdekoulutus.
klo 15:30	Joukkuemateriaalin jako Infossa.
klo 16:40	Ensimmäisen osuuden juoksijoiden sisäänkirjaus alkaa.

klo 16:52	Kilpailijat päästetään kartoille.
klo 16:59	Lähtö valmis.
klo 16.59.25	Lähtöpäällikkö antaa luvan lähdölle.
klo 17:00	Kenraaliharjoituksen lähtömerkki.
klo 17:30	Kenraaliharjoituksen 1. vaihto.
klo 18:00	Kenraaliharjoituksen 2. vaihto.
klo 18:30	Kenraaliharjoituksen maaliintulo.
klo 18:30	Vaihto suljetaan.
noin klo 18:35	Vaihtamattomien joukkueiden yhteislähtö.
klo 19:00	Kenraaliharjoituksen uusintalähtö (min. 5 kilpailijaa).
klo 19:30	Maali suljetaan.
klo 19:45	Valiokuntien palautetilaisuudet sektoreittain/ryhmittäin/ toiminnoittain.
klo 20:15	Loppupalaveri Mediateltassa (mukana järjestelytoimikunta ja johtoryhmä).

Harjoitusviestin toteutus

- Harjoitusviesti oli 3-osuuksinen.
- Joukkue muodostui 2 - 3 kilpailijasta. Kilpailu oli mahdollista juosta siten, että osuudet 1 ja 3 juoksi sama suunnistaja ja joukkueen toinen jäsen osuuden 2.
- Osuuspituus oli noin 3 km.
- Kaikilla osuuksilla oli hajonta ja Jukolassa käytettävät viimeiset rastit oli käytössä. Matkoihin sisältyi viitoitusta yhteensä 600 m.
- Harjoitusviestissä kaikki rastit olivat todellisia Venlojen/Jukolan viestin rasteja online toimintoineen (lähestymisrasti, viimeiset rastit/osuus ja maali-/vaihtoleimaus).
- Kilpailumateriaali jaettiin infosta kenraaliharjoitukseen osallistuville joukkueille.
- Harjoituksen johtaja kertoi lyhyesti kenraaliharjoituksen suunnistajajoukolle harjoituksen luonteen mainiten samalla opastajista, joiden ohjeita piti noudattaa.
- Ennen kenraaliharjoituksen alkua noin tunnin ajan toimitsijat kertasivat ja harjoittelivat aiemmin toukokuussa koulutuksessa opetettuja asioita oman toimintonsa päällikön ja ryhmänjohtajien opastamina. Samalla toimitsijat tutustuivat oman ryhmänsä muihin jäseniin, ryhmänjohtajiinsa ja toiminnon päällikköön sekä tietenkin omaan toimipaikkaansa.
- Kello 16:40 alkaen kenraaliharjoituksen kilpailunomaiset toiminnot käynnistyivät ja etenivät edellä esitetyn aikataulun mukaisesti.
- Koejuoksijoille oli tilattu todellisen kaltaiset kilpailunumerot viivakoodeineen. Kilpailijat sijoitettiin joukkueen numeron osoittamaan paikkaan lähtöriviin (1 - 30).
- Uusintalähtöä jouduttiin aikaistamaan, jotta siihen saatiin osallistumaan muutamia joukkueita. Sillä taattiin joukkueiden viestin sujuvuus hyvässä vauhdissa. Uusintalähtöön osallistui kaikkiaan neljä joukkuetta.
- Harjoituskilpailun aikana virhetehtävät annettiin tehtävän laadusta riippuen joko ennen sisään kirjautumista, vaihtoalueella tai viimeisillä rasteilla. Tehtäviä oli riittävästi, niin että itkumuuri oli jatkuvasti työllistettynä. Syntyneet virhetilanteet ratkottiin kiitettävän hyvin. Niistä ehdittiin myös keskustella toimitsijoiden kanssa ja jakaa sillä tavoin oppia.
- Opastajilla oli mukana kenraaliharjoitukseen laadittu lista ongelmatilanteista ja he antoivat tai loivat ongelmatilanteita viimeisellä rastilla, vaihtoalueella ja sisään kirjautumisessa ennalta laaditun ohjeen mukaisesti.

- Opastajien toimineet seurasivat ongelmien ratkaisua ja kirjasivat toimenpiteen onnistumisen ongelmatilanneohjeeseen. Ongelmatilanteet pyrittiin havainnoimaan ja seuraamaan sekä selvittämään miten hyvin virhetilanteet pystyttiin ratkaisemaan ja ottamaan huomioon jatkossa.
- Lappee-Jukolan varakarttapisteen sijainti 300 m päässä vaihtopuomilta. Varakarttapisteen toiminta testattiin erityisillä virhetoiminnoilla. Etäisyys kilpailukeskuksesta ei aiheuttanut mitään ongelmia, testatut virhetilanteet hoituivat kuntoon ilman vaikeuksia.

Havaintoja ja kehitysajatuksia

Onnistumiset

- Toimitsijoita osallistui kenraaliharjoitustapahtumaan paljon, noin 1 000 henkeä, joista suuri osa osallistui itse harjoitusviestikilpailun toteutukseen.
- Monilta osin saatiin runsaasti varmuutta varsinaisen kilpailun toteuttamiseen. Samalla löydettiin muutamia asioita, joita piti vielä kehittää ja ohjeistaa ennen kilpailuviikonloppua.
- Kenraaliharjoitus toimi hyvänä tilaisuutena hengennostatukseen ja toimitsijoiden sitouttamiseen tuleviin tehtäviin. Kenraaliharjoituksen yhteydessä oli mahdollista noutaa myös toimitsijamateriaali.
- Kenraaliharjoitus toteutettiin harjoituksen johtajan laatiman ennakkosuunnitelman mukaan siten, että muut harjoitukseen liittyvien toimintojen päälliköt ja ryhmänjohtajat eivät olleet tietoisia niistä suunnitelluista virhetoiminnoista, joita suunnistajat “toteuttivat” harjoituksessa opastajien ohjeiden mukaan.
- Kaikissa toiminnoissa oli ennalta sovitut tarkkailijat seuraamassa, miten asiat hoidettiin, kun yllättävä poikkeava “tilanne” tuli eteen toimitsijoille. Tarkkailijoilla oli käytössään etukäteen laaditut toimintokohtaiset virhelistat helpottamaan heidän työtään. Täten he pystyivät keskittymään virhetilanteen hoidon seurantaan sekä dokumentoimaan virhetilanteen hoidon.
- Kenraaliharjoituksen opit käytiin valiokuntien vetäjien kokouksessa yhdessä läpi vielä saman illan aikana.
- Kenraalihajoituspäivänä Lappee-Jukolan yhteistyökumppanit tarjosivat talkoolaisille klo 14 - 20 välillä mahdollisuuden tehdä edullisia ostoksia erikoisalennusten ollessa Jukola-hinnoista 10 - 20 %.

Kehittämistarpeet

- Maali- ja vaihtokarsinoiden alkupäässä olevassa “jakeluportissa” olevien oikeaan karsinaan ohjaavien LED-taulujen asennustyö oli kesken kenraaliharjoituksen aikaan, joten niitä ei pystytty testaamaan harjoituksen aikana. Harjoituksen aikana opastus toteutettiin perinteisiä osuusnäyttötauluja käyttäen.
- Harjoituskilpailussa painopisteen tulee olla tulospalvelun ja kilpailutoimintojen testaamisessa. Harjoituskilpailu sujui verrattain nopeasti eikä uusintalähdössä ollut kuin muutama joukkue, vaikka online-rastin takia radat olivat noin 3 km pitkiä. Harjoituksen aikataulu tulee laatia joustavaksi, jotta kaikki toiminnot saadaan testattua.
- Kun harjoituskilpailuun liitetään ensiapuryhmän toimintaa, tulisi ryhmälle tulevat ongelmatilanteet ja tehtävät suunnitella toteutettavaksi ensimmäisellä osuudella tai sen vaihdossa.
- Harjoituskilpailun itkumuurin puolelle syntyi ruuhkaa, etenkin ensimmäisen osuuden jälkeen. Syynä tähän oli, että suuri osa ongelmatilanteista vaatii selvitäkseen aikaa ja osaamista. Toimivan henkilöstön kouluttaminen oli kuitenkin vielä kesken.

- Maalialueella on huomioitava vaihdon / maalin sulkeutuminen ja sen vaatimat rakenteelliset muutokset, jotta kartoille tulevat uusintalähdön suunnistajat eivät sotkeudu jo suunnistaneisiin kilpailijoihin.
- Kenraaliharjoituksen ohjeistukseen on liitettävä ohje GPS-tallenteiden lataamisesta julkiseen mediaan ennen varsinaista Jukolan viestiä.

Johtopäätökset

- Kenraaliharjoitus tulee toteuttaa kuulutuksia myöten täsmälleen kilpailun mukaisesti. Näin saadaan kaikille toimitsijoille varmuus sitä, miten kilpailussa tullaan toimimaan. Tämä toiminta rytmittää myös harjoituksen kulun luontevasti varsinaiseen kilpailuun.
- Kenraaliharjoituskilpailun erityistilanteiden toteuttamista varten kenraaliharjoituksen johtajan tulee laatia erillinen virhetoimintolista. Listan sisältö tulee käydä läpi tuloslaskennan päällikön kanssa pääpiirteittäin, jotta mitään oleellista virhetoimintoa ei tuloslaskennan kannalta jää pois “testauksesta”. Erityistilanteiden mukaisiin toimintoihin suunnistajia opastettiin karttaan liitetyllä ohjeella tai heitä opastettiin tekemään toimenpide ohjaajan toimesta. Kenraaliharjoituksen toteutukseen osallistuvat vastuuhenkilöt eivät olleet tietoisia suunnitelluista virhetoiminnoista. Erityistilanteiden mukaisiin toimintoihin suunnistajia opastivat ennalta valitut opastajat, jotka olivat kisaorganisaation ulkopuolista väkeä.
- Lappee-Jukolassa varustetarkastusta, sisäänkirjausta, lähtöä ja maalin/vaihdon toimintoja harjoiteltiin ennen kenraaliharjoitusta valiokuntien vetäjien ja muiden vastuuhenkilöiden ohjeistuksen mukaan. Kenraaliharjoituksessa ei enää toistamiseen harjoiteltu lähdön toimintoja, ainoastaan lähdön päällikkö kertasi ryhmänjohtajilleen pääkohdat.
- Tämän kenraaliharjoituksen oppi on, että aktiivinen yhteydenpito ja talkoolaisten ennalta kouluttaminen tuottaa hyvän tuloksen niin kenraaliharjoituksessa kuin varsinaisissa viesteissäkin.

Kenraaliharjoituksen yhteenveto

- Kenraaliharjoitus osoittautui jälleen kerran tärkeäksi osaksi Jukolan viestin ennakkojärjestelyjä. Useille toimitsijoista Jukolan viesti on ainutkertainen kokemus ja ensimmäinen kokemus suunnistustapahtuman toimihenkilönä. Siitäkin syystä on tarpeellista ennakkoon saada jo melko lopullinen käsitys siitä, mistä itse kilpailussa on kyse ja miten siinä toimitaan.
- Harjoituksessa on mahdollisuus aistia oikeastaan ensimmäistä kertaa kaikki osa-alueet Jukolan viestin toiminnoista. Kenraaliharjoituksessa huomataan, kuinka suunnitelmat käytännössä toimivat ja kuinka ne toimivat yhteen eri osa-alueilla. Kenraaliharjoituksessa pieniä epäonnistumisia ei kannata pelätä; kaikkea ei suunnittelupöydällä kuitenkaan voi saada valmiiksi, eikä kaikkeen voi nähdä tai kaikkeen ei voi etukäteen varautua. Kenraaliharjoituksen tehtävä on myös saada esiin kehittämiskohteita käytännössä testaamalla asiat ja tällä tavoin kehittää toiminnot varsinaiseen Jukolan viestiin.
- Kenraaliharjoituksen ja varsinaisen Jukolan viestin onnistumisen kannalta on tärkeää, että kaikki käytettävät rakenteet ovat valmiina ja käytettävissä harjoituksessa. Tällä varmistetaan toimitsijoiden ja toimijoiden toiminta varsinaiseen viestii. Vaikka kenraaliharjoituksessa oli joitakin rakenteellisia puutteita, saatiin kaikki kuntoon ja ehdittiin korjata hienosti ennen varsinaista H-hetkeä ja kaikki toimikin moitteetta varsinaisessa viestissä.

- Kenraaliharjoituksen yhteydessä talkoolaisille esiteltiin juhlalavalla myös kaikki Jukolan viestin avainhenkilöt ja heidän tehtävänsä. Henkilöiden esitteleminen mahdollisti talkoolaisten nopean sitouttamisen tehtäviinsä ja he saivat käsityksen henkilöistä, joihin heidän täytyy ottaa yhteyttä tehtäviinsä hakeutuessaan.
- Kenraaliharjoitus antoikin järjestäjille vankan luottamuksen siitä, että muutaman vuorokauden kuluttua alkava Venlojen ja Jukolan viesti pystytään järjestämään mallikkaasti ja ilman yllättäviä ongelmatilanteita.

Varustetarkastus ja emit-nollaus

Vastuuhenkilö: Tero Puumalainen

Varustetarkastus- ja emit-nollausryhmän tehtävänä oli päästää lähtöportista sisään vain oikein varustettuja kilpailijoita, valvoa emit-korttien nollausta ja kilpailijoiden kulkua lähtö- ja vaihtoalueelle.

Varustetarkastus

Varustetarkastuksessa tarkastettiin, että sisään tulevalla kilpailijalla on kilpailunumero rinnassa neljällä hakaneulalla kiinnitettynä. Mikäli kilpailunumero puuttui, kirjoitimme sen käsin valmiiksi painetuille kilpailunumeropohjille (3 kpl). Jalkineista tarkastettiin, ettei ollut piikkareita. Pisteessä oli pöytä, johon oli varattu emit-tarkastuslipukkeita ja niitä kysyttiinkin ahkerasti. Varattuja hakaneuloja meni yksittäisiä.

Varustetarkastus tapahtui 9 x 4 m kokoisessa valaistussa teltassa, josta 3 x 4 m rajattiin väliseinällä kilpailuvaliokunnan varusteille. Ruuhka-aikoina, ennen lähtöjä ja yhteislähtöjä, varustetarkastusteltta pidettiin tarkastusleveydeltään (6 m) auki, ja tarkastajia oli töissä neljä. Hiljaisempina aikoina toinen puoli etuseinästä suljettiin ja tarkastajia oli kaksi. Teltan lattialle oli asennettu vanerilevyt piikkarien ilmaisimiksi. Se oli tarpeeton, koska ulkoa kantautuva ruoho- ja rapakerros vaimensi äänen täysin. Piikkareita ei havaittu.

Emit-nollaus

Emit-nollaus oli sisäänkirjauksen jälkeen 9 x 4 m kokoisessa valaistussa teltassa, jossa oli viiralattia. Tuoleilla varustettuja tarkastuspisteitä oli 6 kpl. Lisäksi oli 3 kpl käsissä pidettävää nollauslaitetta. Varalla oli 6 nollaa. Lähtöjen ja yhteislähtöjen aikana kilpailijoita otettiin vastaan myös teltan päädystä. Kulkureitin valmistelun hoiti sisäänkirjaus.

Emit-nollaukseen ei päässyt missään vaiheessa muodostumaan jonoa.

Vilkkumattomien emit-korttien varalta toimitsijoita neuvottiin ohjaamaan kilpailija ensin viereiselle nollausleimasimelle, ja jos kortti ei vilkkunut siinäkään, kilpailija neuvottiin takaisin sisäänkirjautumistelttaan vaihtamaan korttinsa toimivaan. Näitä tapauksia tuli muutama. Kyseessä olivat ilmeisesti kortit, joiden patteri oli juuri hyytymässä, mutta jotka pystyttiin vielä sisäänkirjautumisessa lukemaan.

Emit-tarkistuslipukkeiden asennus ja merkinnät opastettiin, vaikka se on kilpailijoiden vastuulla. Emit-nollausteltassa oli pöytä, joissa tarkistuslipukkeita oli jaossa. Pöydillä oli kyniä ja ohjeet lipukkeiden merkitsemiseen. Lipukkeita kului kaikkiaan ehkä muutama sata.

Henkilöstö ja työvuorot

Varustetarkastuksessa ja emit-nollauksessa oli yhteensä 19 toimitsijaa. Talkoolaisista määrättiin Pasi Jauhiainen varapäällikön tehtävään. Tehtävä on toteutettavissa min. 14 henkilöllä.

Kenraaliharjoitukseen pääsi noin puolet henkilöistä. Tämä ei haitannut, koska tehtävät olivat nopeasti opastettavissa ja omaksuttavissa. Toimintaohjeet ja työvuorolistat lähetettiin toimitsijoille sähköpostilla pari viikkoa ennen tapahtumaa. Toimitsijat käskettiin ilmoittautumaan emit-nollausteltalla kello 12 kisalauantaina.

Toimitsijat jaettiin kahteen ryhmään, joissa toisessa 9, toisessa 10 henkeä ryhmänjohtajat mukaan lukien. Ruuhka-aikoina ennen lähtöjä ja yhteislähtöjä molemmat ryhmät olivat töissä 2 tuntia, ja muina aikoina yksi ryhmä. Molempien viestien aika jaettiin puoliksi, eli Venlojen viestin aikana ryhmät olivat vuorossa vuorotellen 1,5 tuntia ja Jukolan viestin aikana neljä tuntia. Työvuorojen sisällä pari kerrallaan pääsi vuorollaan 20 - 25 minuutin kahvi-/ruokatauolle, Venlojen työvuoron aikana kerran ja Jukolan työvuoron aikana kahdesti.

Havaintoja ja kehitysajatuksia

Toimitsijoita oli riittävästi, mikä mahdollisti riittävät tauot. Minimimiehitys oli kaksi varustetarkastajaa, neljä nollaajaa ja ryhmänjohtaja, jolla pärjäsi suurimman osan ajasta. Venlojen yhteislähtöön ei muodostunut minkäänlaista ruuhkaa, joten sen ajan olisi pärjännyt helposti yhden ryhmän voimin. Havainnot johtuivat pääasiassa sisäänkirjauksen läpäisystä.

Muutamia kilpailijoita tuli vaihtoalueen seurantapäätteiltä takaisin emit-nollaustelttaan, kun pääte ei ollut tunnistanut kilpailijan emit-korttia. Nämä kilpailijat ohjattiin uudelleen sisäänkirjautumiseen. Tapaukset johtuivat ilmeisesti seurantapäätteissä olevasta ongelmasta. IT-valiokunta ei onnistunut täysin poistamaan vikaa (johtui ilmeisesti sateisesta säästä).

Varustetarkastuspiste toimii tarkastuksen lisäksi opastustehtävässä ja ruuhkien rajoittajana sisäänkirjautumispisteelle. Varusteet olivat asianmukaiset, mutta numerolappujen tarkastus ja kiinnitys työllistivät pistettä.

Varustetarkastuksen voisi tulevaisuudessa liittää sisäänkirjautuisen yhteyteen, koska tarkastettavia kohteita on enää niin vähän ja kilpailijat ovat valveutuneita asian suhteen.

Emit-nollauksen tarkastaminen lienee perinne, koska se voisi olla kilpailijan vastuulla ja pisteeseen sijoitettaisi vain pari tarkkailijaa.

Varusteita neuvottiin jättämään alueen ulkopuolelle tai vaihtoon tulevalle joukkuekaverille. Muutamia sisään pyrkineitä huoltajia käännytettiin portilta. Jonkun verran ihmisiä kävi portilla kysymässä asioita aikomatta tullakaan vielä sisään. Yön aikana suurta osaa kilpailijoista piti pyytää näyttämään sisään tullessa numerolappuaan.

Aamun yhteislähdön valtava ruuhka tulee vääjämättä joka vuosi. Edellisestä vuodesta oppineena ankkuriosuuden juoksijat opastettiin omaa reittiään sisäänkirjautumiseen. Osuuksien 2 - 6 juoksijat opastettiin sisäänkirjautumiseen omaa reittiään pitkin. Reitittäminen onnistui hyvin ja suosittelemme sitä tuleville järjestäjille.

Esitän, että kilpailija voisi kirjautumisensa jälkeen emit-nollaajan luvalla ja esim. emit-nollaajan antamalla ”pantilla/tositelapulla” käydä eritystapauksessa esim. varusteteltallaan. Tilanteita tuli esiin, kun varustetarkastuksen, sisäänkirjautumisen ja emit-nollauksen jälkeen kilpailijan otsalamppu lakkasi toimimasta. Käytännössä minä tai joku toimitsijoista kävin kilpailijan kanssa juoksemassa varusteteltalla vaihtamassa lampun.

Lähtö

Vastuuhenkilöt: Kari-Veli Niemi ja Jukka Peltonen (vara)

Lähdön vastuualueeseen kuului Venlojen ja Jukolan viestien lähdöt sekä molempien viestien uusintalähdöt.

Tavoitteena oli järjestää rauhallisesti ja määrätietoisesti toteutetut Venlojen ja Jukolan viestien lähdöt sekä molempien viestien uusintalähdöt.

Näissä onnistuttiin sääolosuhteet huomioon ottaen hyvin. Lähdöt ja uusintalähdöt sujuivat ilman isompia hämminkejä.

Lähdön toimitsijatarpeeksi oli ennakolta arvioitu kaikkiaan noin 100 henkilöä. Lähtöihin oli arvioitu Venloihin 80 - 85 ja Jukolaan 90 - 95 henkilöä. Pääasiassa henkilöstö koottaisiin vaihdon sekä maalin toimitsijoista.

Tehtävät

Lähtöjen rakenteiden ja toteutuksen suunnittelu tehtiin yhteistoiminnassa kartta- ja ratavaliokunnan sekä huolto- ja kenttävaliokunnan kanssa. Lähdön vastuulla oli niiden toteuttaminen K-pisteelle asti.

Lähdön kiertävän materiaalin tarkastus ja kunnostus oli suunniteltu tehtäväksi talven 2016 aikana. Lisäksi muun tarvittavan materiaalin valmistelut talven/kevään aikana.

Kartta- ja ratavaliokunnan avustaminen karttojen pussituksessa tarvittaessa.

Lähdön aikataulujen laatiminen, henkilöstön käytön suunnittelu ja koulutus sekä muut lähtöihin liittyvien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus.

Lähtöjen ja uusintalähtöjen toteutus yhteistoiminnassa muiden tahojen kanssa (areenatuotanto, IT-valiokunta, viestintä ym.).

Ennakkovalmistelut

Alustavan toimintasuunnitelman laatiminen aloitettiin jo vuoden 2015 aikana. Lopulliseen muotoon suunnitelma työstettiin talvella 2016.

Syksyllä 2015 tehtiin alustavat raivaukset K-pisteelle johtavalla uralla, jota täydennettiin vielä kevään ja alkukesän aikana.

Huhtikuussa 2016 tarkastettiin ja tehtiin rivinauhat lopulliseen muotoonsa. Louna-Jukolan jäljiltä nauhoja piti purkaa ja koota uudelleen, koska siellä käytettiin 20 kilpailijarivejä. Kaikkiaan 58 nauhaa piti ns. tehdä uusiksi.

Kartta- ja ratavaliokunta vastasi kaikkien karttojen käsittelystä (karttojen tarkastuksista pussituksiin saakka). Venlojen ensimmäisen osuuden kartat ratavaliokunnan edustaja toimitti suoraan lähtöalueelle. Jukolan 1. osuuden kartat haettiin kontista lähtöalueen läheltä. Kartat oli niputettuna 30 kpl/nippu. Kartanjakoryhmien johtajat ja kartanjakajat tarkastivat saamansa karttaniput ennen lähtöjä.

Kilpailuvaliokunnan yleisinfossa pidettiin ensimmäiset koulutukset kaikista osa-alueista (mm. lähdöt) 16.5.2016. Yleisinfossa käytiin läpi lähdön ohjeistusta kuvien kera. Tarkat lähdön toimitsijaohjeet lähetettiin kesäkuun alkupuolella.

Ensimmäinen kartanjakoharjoitus pidettiin Lappeenrannan keskustassa 12.6.2016. Harjoitukseen osallistui 43 henkilöä. Kenraaliharjoituksessa 15.6. toteutettiin toinen kartanjakoharjoitus. Kenraaliharjoituksessa toteutettiin 3-osuuksinen viesti, johon osallistui 30 joukkuetta. Lähdössä oli näin ollen vain 30 kilpailijaa eturivissä. Kartanjakoa harjoiteltiin ennen ko. kilpailua. Kenraaliharjoituspäivänä kartanjaon harjoitteluun ei tahdo jäädä riittävästi aikaa, koska henkilöstön pitää tutustua myös ns. päätehtäviinsä joko vaihdossa tai maalissa. Sama havainto on parista aiemmasta Jukolasta.

Kilpailuviikonloppuna osa kartanjakajista harjoitteli vielä ennen Venlojen ja Jukolan lähtöjä lähdön varapäällikön johdolla. Osa kartanjakajistahan tuli vasta vähän enne Venlojen lähtöä paikan päälle.

Kartanjaon harjoituksia varten oli varattu 2 nippua molempia lähtöjä vastaavia karttoja (blanco), jotka olivat kooltaan täsmälleen samanlaisia kuin itse kilpailukartat.

Henkilöstö

Henkilöstönä oli lähtöryhmä (lähtöpäällikkö + varapäällikkö + 20 toimitsijaa), Venloissa 6 kartanjakoryhmää ja Jukolassa 7 kartanjakoryhmää. Kartanjakoryhmien vahvuus oli 1 + 8 toimitsijaa pl. Jukolan 7. ryhmän vahvuus 1 + 10 toimitsijaa. Ryhmät oli koottu vaihdon ja maalin toimitsijoista.

Kartanjakajia oli Venloissa 47 ja Jukolassa 58 toimitsijaa. Lähdön videokuvaajina oli 6 toimitsijaa (oto tehtävä). Lähdön valvojina sekä opaskylttien ja sivunauhojen poistajina oli 15 toimitsijaa. Näistä 2 (oli 3) toimi etunauhan poistajina. K-viitoituksella verryttelyalueen päättymiskohdan valvojina oli 3 toimitsijaa lähtöryhmästä.

Uusintalähdöt toteutettiin vaihtokarttatelineiltä Venloissa yhdellä kertaa ja Jukolassa kahdessa erässä (7. osuus ja 2. - 6. osuudet). Lähettäminen tapahtui kenttäkuulutuksen mukaisesti. Vaihdon sulkemisen ja uusintalähtöjen väliset ajat olivat 15 min. Vaihtopuomia purettiin tarvittavilta osiltaan ennen uusintalähtöjä. Uusintalähtöjen toimitsijoina olivat vuorossa olleet vaihdon toimitsijat sekä osa lähtöryhmää.

Lähtökorokkeella oli lähtöjen aikana lähdön päällikkö, 2 kuuluttajaa ja puolustusvoimien lähettäjä avustajineen. Lähtölaukauksesta vastasi Puolustusvoimien edustaja. Lähtökorokkeena toimi vaihtoon ja maaliin johtava ylikulkusilta lähtöalueen eteläreunalla. Sieltä oli erittäin hyvä näkyvyys koko lähtöalueelle.

Toteutus

Rakentamisen osalta lähdön tehtäväksi jäi vain K-pisteelle johtavan uran raivaus kenttävaliokunnan hoitaessa lähes kaiken muun rakentamisen. Lähdön henkilöstö toteutti varsinaisen lähtöalueen rakentamisen (opaskyltit, rivinauhat, alueen eristäminen, lähtöalueen purkaminen ja rakentaminen viestien välillä).

Kartta- ja ratavaliokunnan kanssa sovittiin yhteistoiminnasta mm. tarvittavien viitoitusten sekä karttojen osalta. Yhteistyöstä tulospalvelun ja kuulutuksen kanssa sovittiin kilpailujen lähtöjen osalta. Areenatuotanto vastasi TV:n, radion ja median tarpeiden ilmoittamisesta lähdölle.

Lisäksi yhteistoimintaa oli viestintävaliokunnan, IT-valiokunnan ja areenatuotannon kanssa.

Henkilöstön käyttö sovittiin kilpailuvaliokunnan eri tiimien vastuuhenkilöiden kesken kilpailuvaliokunnan päällikön johdolla.

Henkilöstön koulutus ja vuorolistojen laadinta sekä loppuraportin laatiminen.

Lähdöt toteutettiin viime vuosien tapaan jakamalla kartat suoraan käteen. Lähtöalue sijaitsi vaihtopuomin ja yli-/alikulkusillan välisellä alueella. Alue mahdollisti lähtöjen sujuvan toteuttamisen, mutta olisi voinut olla hieman suurempikin.

Verryttelyalueena toimi lähtö- ja vaihtoalueen eteläpuolinen metsikkö, jonne piti kulkea alikulkusillan vasempaan reunaan tehtyä väylää. Em. väylä söi hieman alikulkusillan läpäisykykyä, mutta siitä ei aiheutunut suurempaa haittaa. Uusintalähdötkin sopivat mukavasti menemään sillan ali. Verryttelualueen käyttö jäi jälkien perusteella melko vähäiseksi. Lisäksi alueen kaakkoisnurkassa sijaitsivat WC:t.

Ns. lähtöruudukko oli kooltaan noin 30 x 90 m. 30 kilpailijaa/rivi, rivien väli 1,3 m, 8 rivin jälkeen 3 metrin väli (loppupäässä noin 2 m). Rivien opaskylttejä oli 8 kappaletta, jotka teetettiin Granolla. Opaskyltit sijoitettiin joka 8. rivin alkupäähän. Kartanjakajien rintamuksessa oli jokaisen rivin numerointia vastaava ”opaskyltti” (A4-monisteelle painettu numerointi). Numeroidut rivinauhat oli kiinnitetty molemmista päistä puutapeilla sekä keskeltä 4 tuuman naulalla. Kovassa tuulessa rivinauhojen kiinnitykset alkoivat pettää ja muutamat nauhat irtoilivat liitoksistaan. Osa nauhoista on jo niin leikelty ja niissä on liikaa liitoksia, jotka alkavat vanhuuttaan pettää. Lähtöalueen pelto oli kova savinen pelto, johon ennen sateita oli jopa vaikea saada kiinnityksiä uppoamaan. Toisaalta pellon pinta kesti hyvin Venlojen viestin ajan ja Jukolan lähtöä varten rivinauhat saatiin vielä melko hyväkuntoiseen pellon pintaan. Jukolan lähdön jälkeen nauhat olivat erittäin kuraiset. Nauhat pestiin painepesurilla heti alkuviikosta.

Kilpailijoiden valmistautumista ohjattiin kenttäkuulutuksen kautta. Kilpailijoiden sisäänkirjautuminen aloitettiin 60 min ennen lähtöä. Verryttelyalueena toimi K-pisteelle johtava pelto-osuus, joka oli eristetty väliaikaisella aidalla yleisöalueesta. Kilpailijat siirtyivät paikoilleen kuulutuksen mukaisesti 8 min ennen lähtöhetkeä. Karttojen jako aloitettiin 2 min ennen lähtöhetkeä. Etunauha poistettiin jo 3 min ennen starttia. Lähdön johtaja antoi lähtölavalta (ylikulkusillalta) luvan lähettäjälle saatuaan ryhmien johtajilta merkin, että kaikki on valmista. Lähtömerkki annettiin ampumalla rynnäkkökiväärillä. Lähdöt videoitiin. Lähtemättömien kartat kerättiin ja toimitettiin ”itkumuurille”, josta tiedot välittyivät tulospalveluun.

Kuva: Venlojen lähtö (kuva: Seppo Toivari)

Havaintoja ja kehitysajatuksia

Henkilöstön rekrytointi venyi pitkälle kesään saakka. Viimeisimpiä toimitsijoita rekrytoitiin vielä tapahtumaviikolla. Tämä aiheutti sen, että ohjeiden ja työvuorojen lähettämistä toimitsijoille piti viivyttää liian kauan. Jostain syystä kilpailuvaliokunnan tehtäviin ihmisiä ilmoittautui melko myöhään. Tämä osuus ei mennyt, kuten olisi toivonut. Avainhenkilöt (ryhmänjohtajat + muut vastuuhenkilöt) pitäisi pystyä rekrytoimaan aikaisemmin.

Lähdön toimitsijoiden (kartanjakajat, ryhmänjohtajat, lähtöryhmä) toiminta lähdöissä oli vaativista sääolosuhteista huolimatta erittäin hyvää. Tästä voi antaa toimitsijoille hyvän arvosanan. Yksi kauneusvirhe kävi Jukolan lähdössä, kun eteläpuolen sivunauhan poistaminen aloitettiin jo 10 min (suunniteltu 8 min) ennen H-hetkeä. Tähän oli syynä todennäköisesti kenttäkuulutuksen ”ylimääräinen” yhteyskokeilukuulutus 10 min ennen lähtöä. Tämä oli kuuluttajien oma veto, eikä ollut annetun kuulutusohjeen mukainen. Sivunauhan poistajille oli annettu ohje aloittaa nauhan poisto ensimmäisestä (8 min ennen lähtöä tulevasta) kuulutuksesta. Näin ollen kilpailijoita alkoi jo tuolloin siirtyä omille paikoilleen lähtöriveihin. Kilpailijat kuitenkin passitettiin vielä takaisin odottamaan 8 min kuulutusta.

Kuva: Jukolan lähtö klo 23 (kuva: Antti Nousiainen)

Kuva: Jukolan yhteislähtö klo 9:00 7. osuus (kuva: Markus Siivola)

Vaihto

Vastuuhenkilö: Jarmo Leino ja Esa Maajärvi (vara ja varakarttapiste)

Vaihdolla oli kolme päätehtävää: toiminta karttatelineillä, varakarttapisteellä ja vaihdon info-pisteellä.

Henkilöstö

Kaiken kaikkiaan vaihdon tehtävissä oli 96 henkeä. Määrä on kohtuullinen, mutta näistä 96 henkilöstä oli 26 henkilöä sellaisia, jotka tekivät vain osan vuoroista. Täten määrä jäi liian pieneksi. Vaihtoon ei pitäisi ottaa kovin paljoa sellaisia, jotka eivät tee kaikkia vuoroja.

Vaihtokarttatelineiden, varakarttapisteen ja vaihdon infon toimitsijat oli jaettu viiteen 18 - 21 hengen vaihtoryhmään.

Hylättyjen viivästystä ei kyetty hoitamaan, koska siihen ei olut resursseja. Jotta hylättyjen viivästys pystytään hoitamaan kunnolla, tulee tähän tehtävään nimetä henkilöt erikseen.

Varakarttapiste oli viimevuotiseen tapaan jaettu kahteen toimipisteeseen. Vaihtopuomin varakarttapisteessä tieto puuttuvasta kartasta otettiin vastaan. Siinä juoksijalle annettiin varakarttalipuke, jonka juoksija antoi seuraavan osuuden viestinviejälle. Varakarttalipukkeen ohjeiden avulla juoksija löysi K-viitoituksen varrella olevalle varakarttapisteelle ja sai sieltä varakartan varakarttalipuketta vastaan. Varakarttapiste sijaitsi noin 300m päässä vaihdosta, aivan K-pisteen kupeessa. Tieto varakarttapisteiden välillä hoidettiin radiopuhelimitse ja näin tieto tulevasta kilpailijasta oli ajoissa perillä ja oikea varakartta etsitty ennen juoksijan saapumista.

Varakarttoja käytettiin poikkeuksellisen paljon, 41 kpl. Tämä johtui huonoista kilpailunumeroista, jotka lähtivät irti (lähes 80 %). Suunnistajan luovutettua karttansa, hän ei enää muistanut omaa numeroaan, vaan otti useasti vahingossa väärän kartan. Kun karttaa ei ollut enää karttatelineessä, tulija tuli hakemaan varakarttaa varakarttapisteestä. Jos numerot olisivat pysyneet vaihtoon asti, olisi varakarttoja mennyt huomattavasti vähemmän.

Kilpailua edeltäneet tehtävät

- Vaihdon toimintojen suunnittelu, aloitus 1 - 2 vuotta ennen kilpailua.
- Kiertävään materiaaliin tutustuminen ja lisämateriaalien hankinta.
- Karttasäkkien kunnon tarkistus hyvissä ajoin ja kuivumaan laitto (johtui Louna-Jukolan sateisesta säästä). Uusittavien karttatelinesäkkien tilaus (uusittiin 300 kpl).
- Karttojen säkitykseen osallistuminen yhteistyössä rata- ja karttavaliokunnan kanssa. Kannattaa miettiä, miten kartat laitetaan säkkeihin. Sadekelillä on hyvä, jos pienin numero on takimmaisena ja se nostetaan muiden karttojen suojaksi tuulinarun alle. Nyt kartat olivat toisin päin (pienin numero etummaisena). Sadesuojaa käännetyistä kartasta ei saatu ja siksi karttapussin läppä käännettiin odottavien karttojen suojaksi Jukolan viestissä.
- Karttasäkkien tarkistuksen hoiti rata- ja karttavaliokunta.
- Varakarttojen pussituksen ja lajittelun hoiti rata- ja karttavaliokunta. Kilpailuvaliokunta osallistui karttojen keräämiseen ja pussitukseen.
- Vaihtoalueen rakentaminen kenttävaliokunnan kanssa yhteistyössä:
    - Karttatelineiden pystytys
    - Karttapuomin pystytys
    - Opaskylttien asennus ja valmistus
    - Varakarttapisteiden pystytys
    - Myöhästyneiden, hylättyjen ja keskeyttäneiden joukkueiden ilmoitustaulupisteen pystytys
- Toimitsijoiden ohjeistus ja koulutus:
- Yksi koulutustilaisuus (info-tilaisuus) – noin kuukausi ennen varsinaista kilpailua
- Toimitsijaohjeiden kirjoitus. Toimitsijaohjeena toimi sama Powerpoint-materiaali, joka valmistettiin koulutustilaisuuksiin.
- Vaihtoryhmien kokoaminen (4 (5)ryhmää) ja työjärjestyksen suunnittelu. Ryhmän johtajien tulisi olla järjestävästä organisaatiosta (ei talkoolaisia), jotta palaverit ryhmävastaavien kanssa onnistuvat (nyt ryhmänjohtajien kansa ei palavereja pidetty).
- Kenraaliharjoitus: Viimeiset ohjeistukset ja vaihtotoimintojen käytännön harjoittelu kaikille vaihdon toimitsijoille
- Kaksiosaisen varakarttapisteen toiminnan suunnittelu ja ohjeiden ja materiaalin valmistus.

Kuva: Vaihtoalueen karttapussien kiinnitys (kuvat: Mikko Heikkilä)

Kilpailun aikainen toiminta

Kilpailujen aikana vaihtokarttatelineillä oli kahdesta kolmeen ryhmää kerrallaan työvuorossa. Keskimäärin kaksi henkilöä oli opastamassa kilpailijoita oikeaan karttatelineväliin. Vaihtopuomilla (huutopallit) oli yksi henkilö satunnaisesti kuuluttamassa puuttuvia juoksijoita megafonin avulla ja samalla opastamassa kilpailijoita emit-tarkistukseen. Jos henkilöstöä riittää, tähän on hyvä varata yksi henkilö koko ajan. Vaihtopuomin varakartta- ja infopisteellä oli koko ajan kaksi henkilöä työvuorossa.

K-pisteen varakarttapisteellä oli tarkoitus olla kerrallaan kaksi-kolme toimitsijaa työvuorossa. Toinen henkilö oli kartta- ja ratavaliokunnasta toinen vaihdon henkilöstöstä. Kartta- ja ratavaliokunta oli saanut kolme innokasta henkilöä pisteelle. He viettivät vapaa-ajatkin varakarttapisteen teltassa. Yksi hoiti radiopuhelinta, yksi kirjasi ja yksi etsi kartan. Kolme on hyvä määrä, kahdellakin pärjää. Varakartat olivat hyllykössä, sadan kappaleen nipuissa numeroituina osuuksittain. Ainut ruuhka tuli Jukolan yhteislähdössä, jossa kuusi joukkuetta haki varakarttaa saman aikaan.

Oikean kartan ottamisessa opastettiin toimitsijat siten, että he eivät saaneet koskea karttaan (vastuu oikeasta kartasta kilpailijalla), mutta osoittivat oikeaa karttaa noin metrin etäisyydellä. Kartan osoittamiseen olimme varanneet 45 kpl oransseista aurauskepeistä tehtyjä osoittimia. Oikeaa karttaa ei kyetty osoittamaan, koska pääosalta kilpailijoista puuttui numero. Toimitsijoiden tehtäväksi jäi nostaa seuraavan osuuden kartan esiin. Karttasäkkien varjelemiseksi kehotettiin kilpailijaa nostamaan kartta ylöspäin (kartta ylös, maps up -komennoin). Kartat pyrittiin myös nostamaan esille siten, että narun alapuolelta ei olisi tilaa ottaa kiinni kartasta, jolloin riski alaspäin vetämisestä pienenee. Karttasäkkien hajoamista tapahtui melko runsaasti, etenkin pienten numeroiden kohdalla (noin 1 - 400). Ilmastointiteippiä (valkoistakin on) kannattaa varata karttasäkkien kilpailunaikaiseen korjaamiseen, jokaisen karttatelineen päätyihin. Saapuvien kilpailijoiden numeroiden huutaminen takana oleville toimitsijoille olisi ollut hyvä, mutta sitä ei pystytty numeroiden puutuessa toteuttamaan.

Vaihtoalueen varakartta- ja infopiste (keskeyttäneet/myöhästyneet/hylätyt) oli sijoitettu yhteen pisteeseen, vaihtopuomin oikeaan reunaan, emit-tarkastusteltan ja itkumuurin viereen. Lyhyt etäisyys itkumuuriin helpotti infopisteen toimintaa, kun tieto kuki lähetillä, ei radiopuhelimella. Ilmoitustaululle kerättiin keskeyttäneiden ja myöhästyneiden joukkueiden numerot ja lähtevät juoksijat päästettiin tästä pisteestä liikkeelle.

Havaintoja ja kehitysajatuksia

Ennakkotiedottaminen vaihdon tehtävistä toimitsijoille on tärkeää, mutta liiallinen tiedottaminen turruttaa. Tilaisuuksien jälkeen koulutusmateriaali lähetettiin sähköisesti toimitsijoille. Samassa viestissä informoitiin vaihtoryhmistä ja niiden työvuoroista.

Karttatelineillä toimineiden ryhmien työvuorot jaettiin kolmeen 4 - 5 tunnin työvuoroon. Etenkin yöllä pyrittiin kaikille saamaan neljän tunnin lepohetki työvuorojen välissä. Tässä ei onnistuttu liian vähäisen toimitsijamärän vuoksi. Pääosa toimitsijoista jätti lepotauot minimiin ja venyi kiitettävästi ”lisävuoroihin”. Viisi ryhmää oli hieman sekava käytäntö. Selkeämpi vaihtoehto on laittaa toimitsijat neljään ryhmään ja vielä siten, että mahdolliset lähdön toimitsijat jaetaan kahteen ryhmään (1 ja 3). 26 toimitsijaa/ryhmä on minimi, sillä kaksi näistä menee varakarttapisteelle, kaksi vaihdon infoon ja kaksi hylättyjen viivästämiseen. Kun ryhmän koko on riittävän suuri, voi välillä olla muutama poiskin eikä tehtävä siihen kaadu. Minimissään 30 henkilöä pitäisi olla vaihdossa koko ajan, jotta pärjätään. Ensimmäisten vaihtojen aikaan paikalla on hyvä olla reilusti toimitsijoita, mutta

väliosuuksien aikaan (Jukola 4 - 6, Venlat 3) vähemmänkin riittää. Yhteislähtöjen aikaan on hyvä olla jälleen noin 50 henkilöä paikalla. Vaihdon toimitsijoista toimi myös noin 40 henkilöä lähdössä kartanjakajina.

Vaihtoalue oli melko tiivis. Vaihtotelineet alkoivat lähes heti vaihtoalueelle käännyttyä ja näin oman karttavälin löytäminen oli joskus haasteellista kilpailijoille ja myös ohjaamassa oleville toimitsijoille. Olisi hyvä, jos karttatelineet alkaisivat vasta noin 50 - 100 m:n päästä vaihtoalueelle tullessa. Samaten karttatelineiden valaistukseen kannattaa satsata, erityisesti karttatelineiden alkupäässä, jossa opaskyltit sijaitsevat. Valaistus oli riittävä.

Vaihtotoimitsijoiden rekrytointi oli haasteellista ja viikkoa ennen kisaa määrä oli vasta noin 70 henkilöä. Vaihtoryhmien vastuuhenkilöt rekrytoijina voisi toimia paremmin, jos vaihdon ryhmänjohtajat ovat järjestävästä organisaatiosta ja heidät on nimetty riittävän ajoissa. Tällä tavoin ryhmävastaava pystyi rekrytoimaan ryhmäänsä tuttuja ihmisiä ja samalla kertomaan mitä työtä olisi tiedossa ja millä reunaehdoin. Samoin ryhmävastaavien tulee tietää kilpailun aikana, ketä heidän vaihtoryhmästä on työvuorossa. Nyt tämä ei toiminut kaikissa ryhmissä.

Kaksiosainen varakarttapiste toimi hyvin. Etuna siinä on, että joukkue ei menetä puuttuvan kartan johdosta kuin muutaman sekunnin. Jukolan ja Venlojen viestien aikana varakarttoja tarvittiin 41 kpl, osa yhteislähdön aikana. Varakarttapisteessä on tärkeää huolehtia säännöllisin väliajoin, että radiopuhelinyhteys pisteiden välillä toimii. Varakarttalippuun on myös tärkeää tehdä lyhyet ja selkeä ohjeet varakarttatoiminnosta ja varakarttapisteen sijainnista.

Jukolan yhteislähdössä tuli hieman kiire nostaa 7. osuuden kartat näkyvin ja laittaa muiden osuuksien kartat piiloon. Tästä selvittiin kuitenkin määräajassa.

Kilpailun loputtua toimitsijoita kannattaa vielä hyödyntää purkutalkoissa. Noin 30 minuutissa kaikki karttasäkit ja telineisiin jääneet kartat on kerätty. Tarvittaessa samalla porukalla karttatelineiden purku sujuu myös nopeasti. Homma hoituu tehokkaasti kun tekijöitä on paljon.

Vaihdon toimitsijoiden huoltoon kannattaa panostaa, jos ruokailu-/kahvipiste sijaitsee vähänkin kauempana. Varaa yksi henkilö, joka hakee termospullolla kahvia ja tuo sitä (Lappeessa sateessa värjötteleville) toimitsijoille. Tietysti ihannetilanne olisi, jos kahvia/vast. olisi saatavissa aivan vaihdon läheisyydestä.

Kenraaliharjoituksessa kartat pitää laittaa hajalleen jokaiseen telineeseen. Nyt kartat olivat vain kahdessa telineessä numerot 1-30 ja oikeaa tuntua telineille ja kartalle ohjaamiseen ei saatu. Esim. numerot: 1, 51, 101, 151, 201, 251 jne.

Maali

Vastuuhenkilöt: Jukka Tanskanen ja Jukka Pohjamo (vara)

Maalin päätehtävät ovat kilpailijoiden ohjaus vaihtokarsinaan, vaihto- ja maalileimauksen valvonta, karttojen pois kerääminen ja lajittelu sekä maalituomarointi.

Henkilöstö

Maalissa oli kilpailun aikana toimitsijoita kaikkiaan 75 henkilöä. Toimintasuunnitelmasta poiketen ei muodostettu toimitsijaryhmiä eikä niille ryhmänjohtajia. Maalin toiminta toteutettiin 9 työvuorossa. Työvuorossa oli töissä 8 - 27 toimitsijaa. Kolmessa viimeisessä työvuorossa oli töissä 8 - 10 toimitsijaa, kun karttoja ei enää kerätty pois. Venlojen ja Jukolan viestien ensimmäisissä työvuoroissa oli noin 20 toimitsijaa ja viestin ollessa käynnissä toimitsijoita oli työvuorossa 23 - 27 toimitsijaa. Maalituomarina toimi maalin varapäällikkö Jukka Pohjamo ja maalituomarin sihteerin työvuorot oli ajoitettu viestien kärjen maaliin tuloa ajatellen.

Maalin toimitsijoille jaettiin työvuorolista kisaa edeltäneenä maanantaina. Siihen tehtiin tarkennukset kenraaliharjoituksen jälkeen. Lopullinen lista jaettiin kilpailua edeltävänä torstaina. Työvuoroissa pyrittiin ottamaan toimihenkilöiden tarpeet huomioon. Työvuoroja tuli 1 - 3 kappaletta. Niille, jotka olivat lähdössä (noin kolmasosa toimitsijoista) vuoroja oli 1 - 2 ja niille, jotka olivat vain maalissa töissä 3 työvuoroa. Muissa valiokunnissa töissä olleilla 1 vuoro.

Maalin henkilöstön koulutus tapahtui ennen kilpailua talkooinfossa 16.5., sekä viestin kenraaliharjoituksessa 15.6. Kenraaliharjoitukseen osallistui toimihenkilöistä hieman yli puolet. Lisäksi kaikki talkoolaiset saivat maalista kaksi tiedotetta sähköpostitse, jossa toisessa käsiteltiin maalin tehtäviä ja toisessa tiedotteessa oli työvuorot ja tarvittavat ohjeet toimitsijoille. Kolme ensimmäistä työvuoroa kokoontui 15 minuuttia ennen työvuoron alkua ja niille toimitsijoille, jotka eivät olleet infossa eivätkä kenraaliharjoituksessa, pidettiin lyhyt koulutus.

Toteutus

Kilpailijoiden ohjaaminen vaihtokarsinaan toteutettiin kolmen karsinan järjestelmällä. Vaihtoon tuleville kilpailijoille oli varattu kaksi karsinaa ja kilpailun kärjelle sekä maaliin tuleville kilpailijoille yksi karsina, jonne ohjattiin myös muita vaihtoon tulijoita ruuhkien välttämiseksi. Karsinoiden alussa oli käytössä LED-valotaulut, joiden avulla kilpailijoita ohjattiin vaihtoon ja maaliin ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Taulujen opasteita muutettiin ennen kärjen lähestymistä vaihtoa tai maalia tai tarvittaessa ruuhkien välttämiseksi karttojen keräämisessä. Lappee-Jukolan aikana oli kova vesisade, joka aiheutti lyhyitä sähkökatkoksia, joka aiheutti LED-taulujen pimenemisen karsinoiden alussa. Tähän oli varauduttu manuaalisilla numerokylteillä, jotka voitiin ripustaa valotaulun viereen. Numerokylttejä jouduttiin käyttämään 5 kertaa. Lisäksi karsinoiden alussa oli maalin toimitsijoita 1 - 3 kpl ohjaamassa oikeaan karsinaan.

Vaihto- ja maalikarsinoiden päässä olivat leimaustasot. Maalin toimihenkilöt valvoivat, että kilpailijat suorittivat vaihto-/maalileimauksen. Muutamia kilpailijoita jouduttiin pysäyttämään ja ohjaamaan takaisin suorittamaan leimaus. Leimaus kuvattiin myös kolmella kameralla (IT).

Leimauksen jälkeen kilpailijat luovuttivat konttikäytävässä kartan toimitsijoille ja heidät ohjattiin joko vaihtoalueelle tai emit-tarkistukseen. Kartat oikaistiin suoraksi vastaanottopöydällä ja aseteltiin tulojärjestyksessä pinoon leipälaatikkoon. Noin viiden minuutin välein kartoista tehtiin nippu ja nipun muodostaneeseen karttapussiin kirjoitettiin kellonaika. Käytössä oli kolme karttojen vastaanottopöytää. Jokaisen karttapöydän päässä oli pyörillä varustettu jäteastia, johon oli asetettu jätesakki. Kartat pinottiin aikajärjestyksessä jätesäkkiin. Säkin täyttyessä sopivaan määrään, säkki suljettiin ja kylkeen kirjoitettiin tussilla

kellonaika ja karsina. Jäteastia rullattiin varastokonttiin, joka sijaitsi maalikonttien yhteydessä. Tilalle tuotiin valmis tyhjä jäteastia. Yhteensä karttasäkkejä kertyi noin 50 kpl ja ne mahtuivat hyvin varastokonttiin.

Itkumuurilta tuli viestien aikana muutamia selvityspyyntöjä. Näiden pyyntöjen johdosta etsittiin kilpailijoiden kartat jätesäkeistä ja ne toimitettiin itkumuurille. Kartat löytyivät muutamassa minuutissa ja kaikki saatiin selvitettyä kilpailun aikana. Karttojen etsinnässä tuli kerran ilmi, ettei etsittyä karttaa löytynyt. Tässä tapauksessa kilpailija oli ottanut vaihdon karttatelineestä väärän kartan. Nämä tilanteet selvitettiin yhdessä itkumuurin ja vaihdon kanssa.

Maalin toimitsijat joutuivat muuttamaan kulkureittejä kaksi kertaa kummankin viestin aikana. Maaliin tulevat opastettiin suoraan emit-tarkistukseen ja kun vaihto suljettiin, kaikista karsinoista opastettiin suoraan emit-tarkistukseen. Muutokset toteutettiin tolpittamalla kulkureitti ja kiinnittämällä niihin Jukola-nauhaa.

Karttojen kerääminen lopetettiin välittömästi Jukolan jälkimmäisen uusintalähdön tapahduttua.

Maalituomarit (tuomari, sihteeri ja avustaja) kirjasivat kummassakin viestissä manuaalisesti 50 ensimmäistä maaliin saapunutta joukkuetta. Maalin toimitsijat varmistivat, että kummankin viestin 30 ensimmäistä joukkuetta, joiden sijoitus ratkesi maaliviivan ylityksen perusteella, leimasivat maalileimauksen samassa järjestyksessä.

Palkinnoille sijoittuvien joukkueiden emit-tarkistus suoritettiin välittömästi maaliintulon jälkeen tulospalvelun toimitsijoiden toimesta, sekä joukkueille jaettiin ohjeet palkintojenjaosta.

Lappee-Jukolan molemmissa viesteissä media kuvasi kolme kärkijoukkuetta edestäpäin. Leimaustason jälkeen ennen maalikontteja rakennettiin tilapäinen lava, josta kuvaaminen voitiin suorittaa. Kuvaajia alueella oli 15 kolmessa rivissä. Kuvaajat poistuivat opastettuna maalikonttien taakse kärkijoukkueiden maalintulon jälkeen ja kuvauslava siirrettiin pois. Kuvaaminen onnistui hyvin.

Havaintoja ja kehitysajatuksia

Lappee-Jukolassa maalin alue oli hyvin ahdas. Toimitsijoiden tuli tarkasti katsoa omat liikkumisensa, jotta eivät aiheuttanut vaaraa itselleen eikä kilpailijoille. Konttien väli, jossa oli kaksi karttapöytää, oli liian ahdas. Välin olisi hyvä olla yli 4 metriä. Numerot olivat laaduttomat, koska niistä hävisivät värit ja ne repesivät märässä maastossa. Numeroiden puuttuminen vaikeutti oppaiden toimintaa karsinan alkupäässä.

Yhteistoimintaa voi aina parantaa IT-valiokunnan kanssa, joka ohjaa edessä olevia led-tauluja, jotta suunnistajia otettaisiin tasaisemmin eri karsinoihin kilpailun aikana.

Maalintoiminta onnistui suunnitelman mukaisesti. Syntyneet ongelmat liittyivät rakenteellisiin asioihin, jotka oli pyritty ottamaan huomioon ennen kilpailua sekä säähän liittyviin ongelmiin, jotka ratkottiin niiden ilmaannuttua. Toimitsijat tekivät talkootyönsä hyvin huonosta säästä huolimatta. Yhtään toimitsijan poisjääntiä, josta ei ollut ennakkoon tietoa, ei tapahtunut.

Tulostaulu

Vastuuhenkilö: Veijo Immonen

Tulostaulutoiminnon tavoitteena oli palvella yleisöä ja kilpailijoita kilpailun kulun seuraamisessa kisan eri vaiheissa.

Tulostaululle ei toimitettu viime hetken päivitystietoja sisältäviä lähtölistoja ennen kisaa Louna-Jukolan tapaan.

Hylätyt ja keskeyttäneet joukkueet listautuivat tuloslistoissa kunkin osuuden tuloslistan loppuun.

Henkilöstö

Talkoolaisia arvioitiin tulostaulutoiminnan pyörittämiseen tarvittavan kymmenen henkilöä. Talkoolaisia ilmoittautui kuitenkin seitsemän (7) henkilöä sekä lisäksi saatiin kilpailun aikana lähdöstä yksi talkoolainen lisää. Työvuorot oli suunniteltu niin, että työskentely tapahtuu pareina neljän (4) tunnin vuoroissa.

Rakenteet ja rakentelu

Tulostaulut saatiin Louna-Jukolan jälkeen kiertävän materiaalin mukana ja ne pystytettiin kenttävaliokunnan kanssa sovitulla tavalla. Tulostaulukokonaisuus muodostui osuuskohtaisista kolmiomallisista moduulirakenteisista tulostauluista, yksi kolmio/osuus eli yhteensä 11 kappaletta kolmiomallista tulostaulua.

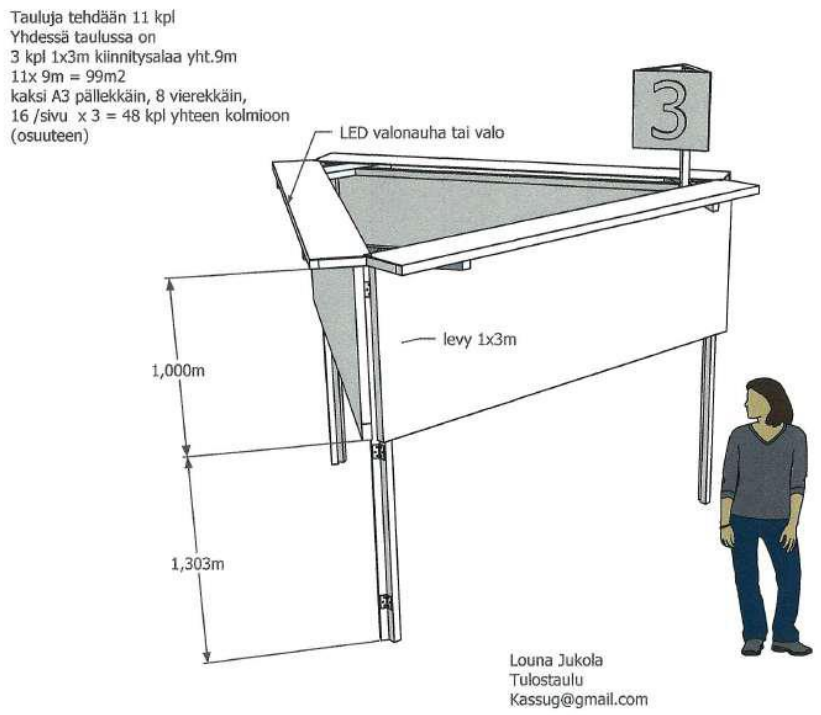

Taulun sivut olivat kennolevyä (3 x 1 m), johon on kiinnitetty yhteensä 450 kpl erikoismittaisia toisesta reunastaan auki olevia muovitaskuja. A3-tulosteille varattu tila muovitaskuissa oli 300 x 430 mm. Lisäksi ylä- ja alareunassa oli 15 mm:n ylimääräinen kaistale ja pitkällä auki olevalla pystysivulla 20 mm:n kaistale taskujen kennolevyyn kiinnittämistä varten. Kiinnityksessä käytettiin 50 mm leveää läpinäkyvää teippiä. Yhdessä ”täydessä” kennolevyssä oli kiinnitettynä yhteensä 18 kpl muovitaskuja, 9 kpl rinnakkain ja kaksi päällekkäin. A3-tulosteelle sopii 56 joukkueen tulokset, joten yhdelle kolmiotaulun sivulle mahtui runsaat 1000 joukkuetulosta.

Tulostaulukolmiot asennettiin kilpailukeskuksessa yhteen riviin joukkueiden tuulisuoja-alueen ja maali- ja vaihtoalueen väliin tulospalvelun kontin viereen. Em. kontilta katsoen ensimmäisinä olivat Venlojen viestin

taulut, joiden jälkeen olivat Jukolan tulostaulut. Tällä järjestelyllä voitiin taata hyvä tulosten näkyvyys, vaikka kolmiotaulut olikin sijoitettu varsin lähelle toisiaan ja vaikka taulujen ympärillä yleisöä olisi enemmän.

Tauluista Jukolan viestin kolmen ensimmäisen osuuden taulut valaistiin sivukohtaisesti. Alueen valaistusolosuhteet katsottiin muutoin olevan riittävät muiden osuuksien tulostaulujen tulosten näkemiseen.

Toiminta kilpailun aikana

Tulostaululle vietävät paperitulokset saatiin tulospalvelun kontista, joka sijaitsi aivan tulostaulujen vieressä. Tulosliuskat olivat A3-kokoa ja niitä oli tarkoitus sijoitella em. muovitaskuihin taululle. Teksti oli vaivatta luettavissa kahden metrin päästä.

Samanaikaisesti Venlojen viestin kanssa alkanut sade ja puuskittainen voimakas tuuli romutti suunnitellun toiminnan heti alkuunsa. Vaikka sateen varalle muovitaskujen avaamiseen ja kuivaamiseen oli varattu ikkunan kuivauslasta sekä talouspyyhkeitä, paperitulosteet ehtivät tuulessa ja sateessa kostua niin, ettei niitä saatu pujotettua muovitaskujen sisään. Pujottaminen onnistui ainoastaan tuulensuojaisella puolella olevan seinän taskuihin. Ongelman havaitsemisen jälkeen tulosliuskat päätettiin nitoa tauluihin nitojalla. Tauluille nidotut tulosliuskat tosin kastuivat nopeasti ja voimakas puuskittainen tuuli repi kostuneet paperit melko nopeasti irti tulostauluilta. Eri osuuksien joukkuetulokset jouduttiin tulostamaan useampaan kertaan niiden luettavuuden varmistamiseksi.

Nidonnasta johtuen muovitaskut joudutaan vaihtamaan tauluihin mikäli samaa toimintatapaa (tulosliuskat muovitaskuihin) on tarkoitus käyttää seuraavassa Jukolan viesti tapahtumassa.

Havaintoja ja kehitysajatuksia

Havaintona kisan ajalta oli, että työvuorojen vahvuuden tulisi olla kolme (3) henkilöä. Henkilöillä ei saa olla päällekkäisiä työvuoroja esim. muissa kilpailuvaliokunnan tehtävissä, kuten tällä kertaa tapahtui. Talkoolaisen tulisi myös informoida ao. vastuuhenkilöä, mikäli hän huomaa päällekkäisyyksiä työvuoroissa tai heitä on tästä muistutettava.

Työvuorot olivat klo 14 - 18, 18 - 22, 22 - 02, 02 - 06, 06 - 10, 10 - 14 ja 14 - 16. Työvuorojen aikataulun laadintaperiaatteisiin vaikuttivat talkoolaisten ikä, fyysinen kunto sekä asuinpaikkakunta. Sunnuntaiaamusta alkaen vuorot koostuivat lähialueella asuvista talkoolaisista. Näin saimme järjestettyä pitkämatkalaisille mahdollisuuden levätä ennen kotimatkaa ja pääsyn ajoissa kotiin.

Tulostaulun vastaava ei sitoutunut kilpailun aikana työvuoroihin ja pystyi näin tarvittaessa sijaistamaan muun talkooväen taukojen tms. päällekkäisten tehtävien aikana.

ADT

Vastuuhenkilö: Jukka Peltonen (Venlat ja Jukola)

Antidoping-testaajien tuloon varauduttiin ja siitä tehtiin oma suunnitelma. Testaajia ei kuitenkaan tälläkään kertaa ilmaantunut paikalle. Doping-testauksen suorittaa joko Suomen antidopingtoimikunnan valtuuttama(t)

(ADT) testaaja(t) tai kansainvälisen suunnistusliiton (IOF) testaaja(t). Heillä on mukanaan henkilökortti osoittamaan statuksensa.

Lappee-Jukolassa olimme varautuneet osoittamaan testauksen suorittamiseksi sopivan tilan Lappeen puistosta, joka sijaitsi 2 km kilpailukeskuksesta, Lappeen puiston tiloissa oli varattuna huone istuimien kera odottelua varten ja niiden yhteydessä on myös WC-tilat. Urheilijoiden kuljetus olisi suoritettu järjestäjien varaamilla autoilla kilpailukeskuksesta. ADT testaajat olisivat järjestäneet paikalle juotavaa urheilijoita varten.

Lappee-Jukolan puolesta oli nimetty yksi yhteyshenkilö (Jukka Peltonen) viestien testaustilannetta varten. Testaamisen avustushenkilöitä (jatkossa ohjaajat) varattiin yhteensä 6 henkilöä. He olivat töissä maali-/vaihtoalueen eri tehtävissä.

Ohjaajien tehtävät

- Saavat ADT:n toimihenkilöiltä tarvittavat ohjeet ja viralliset Doping-testilomakkeet, joihin ohjaajat ottavat valitun (ADT:n osoittaman) urheilijan allekirjoituksen heti vaihtoon- tai maaliintulon jälkeen.
- Tämän jälkeen ohjaajat ohjaavat urheilijat testitiloihin testin antoa varten.
- Urheilijalla on oikeus lyhyeen verryttelyyn ja vaatteiden vaihtoon ennen testiä. Verryttely ja vaatteiden vaihto on kuitenkin tehtävä ohjaajan jatkuvan valvonnan alaisena lähialueella.
- Kun urheilija on valmis testiin, testitiloissa oleva ADT:n testaaja ottaa lomakkeen ja täyttää sen loppuun yhdessä urheilijan kanssa.
- Kun urheilija on mennyt testiin, ohjaajan työ on ohi ja hän voi palata normaaliin työtehtäväänsä.

Käytännönkulku testaustilanteessa

Seuraavassa on kuvattuna, miten olisi toimittu, mikäli dopingtestaus olisi toteutettu Lappee-Jukolassa:

1. ADT-testaajat ilmoittavat järjestäjille (kilpailun johtaja) tekevänsä testejä.
2. Kilpailun johtaja ilmoittaa yhteyshenkilölle suoritettavasta testauksesta.
3. Yhteyshenkilö Jukka Peltonen sopii testaajien kanssa tapaamispaikan puhelimitse ja antaa heille
4. myös ajo-ohjeet tapaamispaikalle.
5. Jukka Peltonen näyttää testaajille testaustilat.
6. Jukka Peltonen tapaa testaajat sovitulla tapaamispaikalla ja antaa heille “huoltoajo sallittu”- statuksella olevat ajoluvat ja opastaa edellä ajaen testaajat kilpailukeskukseen.
7. Testaajat ilmoittavat Jukka Peltoselle tarvitsemansa avustavien ohjaajien määrän (= testattavien urheilijoiden määrän) sekä testauksen ajankohdan.
8. Jukka Peltonen ottaa yhteyden maalipäällikköön (Jukka Tanskanen) ja ilmoittaa hänelle tarvittavien ohjaajien lukumäärän sekä ajankohdan.
9. Jukka Tanskanen ilmoittaa ennalta valituille/nimetyille toimitsijoille uudesta opastajatehtävästä testauksen ajaksi. Tarvittaessa hän pyytää lisää opastajatehtävään toimitsijoita emit-nollauksen väestä, mikäli ennalta valitut 6 opastajaa eivät riitä tai ole juuri testauksen aikana muuten käytettävissä.
10. Jukka Peltonen kouluttaa lyhyesti uudet ohjaajat tehtäviinsä.
11. Ohjaajat ohjaavat ADT:n valitsemat urheilijat testiin.

Kilpailuvaliokunnan runkohenkilöstön talkootyötunnit (ei siis muiden talkoolaisten tunteja):

• Kilpailupäällikkö	Jukka Mursinoff	500 h
• Lähtö/varapäällikkö	Kari-Veli Niemi	550 h
• Lähtö, vara ja ADT	Jukka Peltonen	160 h
• Vaihto	Jarmo Leino	115 h
• Vaihto, vara	Esa Maajärvi	370 h
• Maali	Jukka Tanskanen	175 h
• Maali, vara ja kenraali	Jukka Pohjamo	115 h
• Varustetark. ja emit-nollaus	Tero Puumalainen	85 h
• Tulostaulu	Veijo Immonen	50 h

LIIKENNE- JA TURVALLISUUSVALIOKUNTA

Vastuuhenkilöt

Tehtävä/vastuu	Henkilö	Puhelin	Sähköposti
Turvallisuuspäällikkö	Antero Pennanen	040 840 1442	antero.pennanen@jukol.com
Liikenne	Jari Löppönen	040 511 7262	jari.lopponen@hotmail.fi
Järjestyksenvalvonta	Pertti Hintsanen	0500 6580730	pertti.hintsanen@hotmail.fi
Pelastus	Tero Forsman	040 700 7632	forsmantj@gmail.com
Vastuulääkäri	Kari Manninen	040 556 7248	karimanninen1@me.com
Ensiapuvastaava	Minna Saikko	050 414 6579	minna.saikko@student.saimia.fi

Liikenne ja turvallisuus toimi omana valiokuntanaan sisältäen ensiavun, järjestyksenvalvonnan, liikenteen ja pelastuksen toimialat.

Lappee-Jukolaan laadittu turvallisuussuunnitelma oli toiminnan käynnistymisen kivijalka, suunnitelmaa päivitettiin tarvittaessa ja päivitetyt versiot saatettiin myös viranomaisten tietoisuuteen.

Ensimmäinen viranomaispalaveri pidettiin 31.3.2016 ja läsnä kaupungin, maasotakoulun, pelastuslaitoksen, poliisin ja sairaanhoitopiirin edustajat. Lisäpalavereja / katselmuksia järjestettiin tarvittaessa suunnitelmien niin vaatiessa.

Kunkin toimialan vastuuhenkilöt hoitivat oman sektorinsa suunnittelun ja toteutuksen varsin itsenäisesti.

Jokainen valiokunta hankki toimintaansa liittyvät viranomaisluvat omatoimisesti, lupien kopiot liitettiin ”ilmoitus yleisötilaisuuden järjestämiseksi” hakemukseen liitteiksi. Kyseisen hakemuksen tiimoilta pidetty poliisin kanssa kolme kokousta ja kaksi aluekatselmusta.

Viranomaistarkastus alueella pidettiin kilpailuviikon torstaina, tarkastuksen tuloksena ”viilattiin paria pientä seikkaa” muiden asioiden ollessa kunnossa, kiitos hyvän, etukäteen tehdyn, viranomaisyhteistyön.

Jukola viikonlopun sää, sade ja kova puuskittainen tuuli, aiheutti oman ja muistiin jäävän lukunsa Lappee-Jukolaan.

- Pahin vaaratilanne muodostui lauantaina, kun laho puu kaatui henkilöautoparkista kävelleiden ihmisten päälle, osuen viiteen kävelijään joista kaksi loukkaantui pahemmin.
- Kovimmat tuulenpuuskat kaatoivat teltta-alueille pystytettyjä telttoja, järjestäjien pystyttämät teltat kilpailukeskuksessa kestivät puuskat.
- Areenatuotantoalueen reunalta jouduttiin raivaamaan rakennettujen linjojen päälle kaatuneita puita.
- Henkilöautoparkkipellon pinta liettyi sateen johdosta niin paljon että se jouduttiin sulkemaan lauantai-iltana. Myös VIP ja media parkkialue pehmeni ja autot juuttuivat liejuun.

Lauantai-illasta sunnuntai-iltaan hinattiin yli tuhat ajoneuvoa pois pelloilta, urakasta ei selvitty ilman vaurioita, joita on hoidettu tapahtuman jälkeen vakuutuksien kautta.

Hinaustehtävään osallistui organisaation, paikallisten isäntien ja paikalle kutsutun hinausliikkeen kalustoa.

Varaparkkialueet, yksityiset tienpätkät, täyttyivät nopeasti, jonka jälkeen pysäköinti ruuhkautti lähitiet pahoin ja liikenteen ohjaukseen osallistui hälytettynä vpk:n yksiköitä-

Vallinnut sää aiheutti sen että monet suunnistajat tekivät päätöksen tulla paikalle omalla autolla, käydä suunnistamassa osuutensa ja lähteä sen jälkeen pois, esim. kaikki telttapaikat oli maksettu, mutta noin neljännekselle ei pystytetty telttoja. Tämän johdosta alueelle tuli huomattavasti enemmän henkilöautoliikennettä mitä etukäteen pystyttiin arvioimaan.

Illan ja yön liikennekaaos ruuhkautti johtokeskuksen toiminnot siinä määrin, ettei johtokeskus pystynyt tukemaan juurikaan muiden toimialojen toimintaa kuten tarkoitus oli. Tästä huolimatta toimialat pystyivät suoriutumaan tehtävistään kiitettävän hyvin.

Liikenne ja pysäköinti

Vastuuhenkilöt: Jari Löppönen ja Antero Pennanen

Liikenne kilpailukeskukseen saapuu joko etelästä tai pohjoisesta seututietä 387, tien ruuhkautumisen välttämiseksi ohjattiin vt 6 lännestä tuleva henkilöautoliikenne Lavolan liittymästä Korkea-Ahon paikallistien kautta Haikalantien pellolle.

Liikenteen opastesuunnitelma perustui kehä ajatukseen. Ulkokehä muodostui Vt 6 ja Vt 7 sekä seututie 387 risteyksistä ja liittymistä, sisäkehä seututie 387 risteyksistä kilpailukeskuksen läheisyydessä. Opasteet ulkokehälle tilattiin suunnitelma piirustuksien mukaisesti Granolta. Sisäkehän opasteet koottiin Jukolan kiertävästä materiaalista. Opasteet asennettiin to-pe yön aikana ja viimeisimmät pe aamulla paikoilleen.

Opasteilla ohjattiin eri saapujaryhmiä pysäköintipaikoille seuraavasti

- henkilöautot; kilpailijat ja yleisö Haikalantien pellolle, 4649 autopaikkaa
- seurojen linja-autot, Vapaavaraston kenttä 76 autopaikkaa + alue purkaville linja-autolle
- asuntoautot ja -vaunut, Vapaavaraston kenttä 273 autopaikkaa
- GPS-joukkueiden ajoneuvot, Vapaavaraston kenttä noin 60 autopaikkaa
- moottoripyörät, Raipontien alku 30 paikkaa
- kutsuvieraat ja media, Raipontien pelto 460 autopaikkaa
- Yle-parkki, Hiirisentien pelto 128 autopaikkaa
- huoltoliikenne Hiirisentielle
- polkupyörät, Raipontien pelto
- toimitsijat, louhosparkki noin 700 autopaikkaa

Suunnitelmat ja luvat

Liikennemerkki ja -opastesuunnitelman mukaisesti tehtiin Pirkanmaan ELY-keskukselle hakemus tilapäiselle opastukselle (nopeusrajoitusten alentaminen ajalle 17.–20.6.2016) koskien seututietä 387 Vaalimaantie.

Nopeus tieosuudella kilpailukeskuksen kohdalla esitettiin laskettavaksi 100 km/h > 80 km/h > 50 km/h, alueelle molemminpuolinen pysäköintikielto varoitusmerkillä hinausauton käytöstä väärin pysäköityjen ajoneuvojen

poistoon. Lupa myönnettiin anomuksen mukaan. Asian tiimoilta pidettiin etukäteen palaveri ELY-keskuksen Kouvolan toimiston edustajan kanssa sekä Lappeenrannan tiemestarin kanssa.

Paikallisten yksityistiekuntien edustajilta saatiin luvat tiettyjen tieosuuksien muuttamiseksi yksisuuntaisiksi vino parkkien tekemiseksi tien toiseen laitaan ja parkkipelloille tehtäville lisäliittymille. Liikennemerkit näihin muutoksiin saatiin Lappeenrannan kaupungilta.

Ajo- ja pysäköintiluvat

Ajo- ja pysäköintilupia jaettiin seuraavasti

- Asukas ajovapaa 150 kpl
- Ajovapaa metsä 60 kpl
- Huoltoajo 80 kpl
- Bussi 66 kpl
- Caravan 333 kpl
- Henkilöauto painatus 5000 kpl
- VIP 450 kpl
- Media 150 kpl
- GPS-joukkue 2 kpl/joukkue
- Yle 40 kpl
- Toimitsija painatus 1500 kpl

Ajolupien teosta huolehti kilpailun pääsihteeri. Jakamisvastuu oli kunkin valiokunnan vetäjällä evästyksellä, että käytettävä tarkkaa tarvehankintaa lupia jaettaessa. Tämä menettely toimi hyvin eikä tarpeetonta ajoa ollut kilpailukeskukseen johtavalla huoltotiellä.

Henkilöstön rekrytointi

Talkoolaisten hankinta tapahtui Lyyti-järjestelmään ilmoittautumisen kautta. Arvioitu laskennallinen tarve oli 120 vuoroa, ilmoittautuneita oli 68 henkeä. Tilannetta paransi MPK:n vapaaehtoinen kertausharjoitus, josta saatiin 28 hengen osaava porukka, heille haettiin tilapäisen liikenteenohjaajan luvat poliisilta ja he operoivat yleisen tieverkon ohjauspisteillä.

Laskennallista vajetta pystyttiin paikkaamaan talkooväen useamman työvuoron työpanoksella.

Työvuorot muodostuivat 6,5 h mittaiseksi ja eri toimipisteitä oli 16.

Pysäköintialueet

Henkilöautot

Henkilöautojen pysäköintiin oli varattu yhtenäinen nurmella ollut peltoalue, jonne oli merkattu 4649 parkkipaikkaa. Haikalan tieltä tehtiin pellolle 6 lisä liittymää, joita käytettiin samanaikaisesti liikenteen sujuvoittamiseksi.

Varapaikoiksi oli suunniteltu Lankkumäen yksityistietä sekä Kälvelän yksityistietä, joista viimeksi mainittu jouduttiin ottamaan varsinaiseen pysäköintikäyttöön, koska telttapaikkojen kysyntä oli niin suurta. Molempien teiden pysäköintikapasiteetin pituus noin 2 km.

Parkkipaikka täyttyi tasaisella ajoneuvovirralla, suurin ruuhkahuippu ajoittui lauantai aamupäivälle, jolloin Haikalan tielle muodostui pysähtelevää ajoneuvojonoa.

Perjantaina alkanut sadejakso aiheutti pellolle johtavien ajourien pehmenemisen, jota pyrittiin torjumaan levittämällä haketta tulourille. Venlojen viestin aikana alkoi myös sataa rankemmin ja se aiheutti ajoneuvojen kiinnijäämisiä pellolle. Tuolloin peltoparkki suljettiin, sulkuhetkellä pellon kapasiteetista käyttämättä noin 1/3.

Lankkumäen yksityistien parkki otettiin käyttöön, mutta sen kapasiteetti täyttyi parissa tunnissa.

Tämän jälkeen läheiset tieurat alkoivat täyttyä pysäköidyistä ajoneuvoista. Kahdella poliisipartiolla, MPK:n liikenneohjausosastolla ja pelastuksen miehistöllä oli kädet täynnä pitää ajourat avoinna, apua saatiin kahdelta VPK:n yksiköltä.

Peltoparkista poislähtevät tarvitsivat hinausapua, jota varten paikalle organisoitiin kaikki saatavilla oleva kalusto. Hinausapua tarvitsevat saatu pellolta sunnuntai aamuyönä klo 04:00. Hinaajat vetäytyivät pienelle tauolle jatkaakseen hinauksia muutaman tunnin kuluttua.

Kuva: Peltoparkki (kuva: Maitolaiturin Kyllikit)

Kuva: Hinausapua (kuva: Juho Maijala/esaimaa)

Linja-autot

Linja-autoille varattiin paikat Vapaavaraston asfalttikentältä. Pysäköintiin jäävät linja-autot ajoivat suoraan pysäköintipaikalle, jossa purku tapahtui.

Niille linja-autoille, jotka poistuivat purun jälkeen alueelta, osoitettiin erillinen alue. Matkustajien noustua pois autosta se poistui tuloreittiään alueelta. Tämä järjestelmä toimi hyvin, ainoastaan sunnuntaina noutoon tulevat ja poistuvat linja-autot jouduttiin vetämään saattueina kävelyurana toiminutta Raipontietä pitkin, kun Vapaavarastontie tukkeutui pysäköidyistä ajoneuvoista.

Asuntoautot ja -vaunut

Caravan lupia myytiin 333. Ajoneuvot sijoitettiin Vapaavaraston kentälle osin asfaltti osin murskepohjaiselle alustalle. Murskepohjainen alusta oli osin upottava, koska se ”murskajyrsittiin” edellisenä syksynä aluskasvillisuuden kantojen poistamiseksi. Alue lanattiin tasaiseksi juuri ennen Jukola tapahtumaa. Alueen pohjaa tampattiin isolla kaivinkoneella ajamalla ja se kestikin sen jälkeen varsin hyvin. Tulevaa ajatellen olisi jo

paikan varaamisen yhteydessä saatava tieto onko kyseessä matkailuauto vai -vaunu, se helpottaisi paikkojen kaavoittamista.

GPS-joukkue

Parkkipaikka Vapaavaraston kentän vieressä oleva murskepintainen kenttä, jossa noin 60 paikkaa.

VIP ja Media

Parkkipaikkana peltoalue Raipontien yläpuolella lähellä metsäkirkkoa, jonne kaavoitettu 460 paikkaa. Kyseiselle pellolle johtava ajoura metsätieltä oli vahvistettu murskeella, mutta itse pelto alkoi pehmetä lauantai-iltana ja sieltäkin jouduttiin hinaamaan osa ajoneuvoista pois.

Moottoripyörät

Moottoripyörille osoitettiin parkkipaikka Raipontien alkupään vieressä olevan pihattonavetan alueelta, jossa 15 x 30 m betonilaatta. Paikalla oli noin 10 moottoripyörää.

Toimitsijat

Toimitsijoiden parkkipaikkana toimi vanha louhosalue, jossa noin 700 autopaikkaa. Paikka täyttyi lauantai-iltana, jonka jälkeen toimitsijoita ohjattiin läheiselle Kälveläntien parkkipaikalle.

Kauppiaat

Kauppiaille oli jaettu yksi huoltoajolupa, joka oikeutti pysäköimään esim. kuorma- tai pakettiauton kilpailukeskuksen vieressä olleelle ”vesipellolle”. Muut kauppiaiden ajoneuvot pysäköitiin toimitsijaparkkiin.

Polkupyörät

Polkupyörille oli varattu peltoalue kilpailukeskukseen johtavan kävelyväylän läheltä.

Jonkin verran polkupyöriä yritettiin tuoda Jukola portille, josta niitä käännytettiin järjestysmiesten toimesta takaisin.

Linja-autovuoro Lappenranta – kilpailukeskus – Lappeenranta

Lappeenrannan keskustasta oli järjestetty linja-autokuljetus kilpailukeskukseen ja takasin. Hinta 5 euroa/sivu. Lähtö kisapuistosta, jossa oli paljon maksutonta pysäköintitilaa, reitti keskustan ja Matkakeskuksen kautta kilpailukeskukseen.

Toimitsijoille matka oli maksuton.

Reitti ajettiin perjantaina yhdellä autolla, lauantaina kahdeksalla ja sunnuntaina seitsemällä autolla, mutta molemmissa päissä joutui pahimpina aikoina odottelemaan autoa, jossa on tilaa. Edestakaisia ajokertoja tuli 126.

Tätä kuljetusmuotoa suositeltiin sosiaalisessa ja muussa mediassa.

Linja-autovuoro Vainikkala – kilpailukeskus – Vainikkala

Vainikkalan kansainväliseltä juna-asemalta oli myös järjestetty linja-autokuljetus kilpailukeskukseen ja takaisin Allegron aikataulua noudattaen.

LAPPEENRANTA - LAPPEE-JUKOLA

Perjantai 17.6.		Lauantai 18.6.		Sunnuntai 19.6.	
KISAPUISTOSTA RAIPPOON	RAIPOSTA KISAPUISTOON	KISAPUISTOSTA RAIPPOON	RAIPOSTA KISAPUISTOON	KISAPUISTOSTA RAIPPOON	RAIPOSTA KISAPUISTOON
7:30	8:00	5:30	6:00	0:30	1:00
8:30	9:00	6:00	6:30	1:00	1:30
		6:30	7:00	1:30	2:00
12:00	12:30	7:00	7:30	2:00	2:30
13:00	13:30	8:00	8:30		
		9:00	9:30	7:30	8:00
16:30	17:00	9:30	10:00	8:00	8:30
17:30	18:00	10:00	10:30	8:30	9:00
		10:30	11:00	9:00	9:30
19:30	20:00	11:00	11:30	9:30	10:00
		11:30	12:00	10:00	10:30
22:00	22:45	12:00	12:30	10:30	11:00
		12:30	13:00	11:30	12:00
		13:00	13:30	12:30	13:00
		13:30	14:00	13:30	14:00
		14:00	14:30	14:30	15:00
Reitti:		14:30	15:00	15:00	15:30
Kisapuisto, Kisakatu 9.		15:00	15:30	16:00	16:30
Keskusta, Lappeenkatu 1.		15:30	16:00	16:30	17:00
Matkakeskus, Ratakatu 23.		16:00	16:30		
LAPPEE-JUKOLA, Raippo		16:30	17:00		
Matkakeskus		17:00	17:30		
Keskusta		17:30	18:00		
Kisapuisto		18:00	18:30		
		18:30	19:00		
		19:00	19:30		
Hinta:		19:30	20:00		
5 € / suunta. Vain käteismaksu		20:00	20:30		
Toimitsijat veloituksetta.		20:30	21:00		
		21:00	21:30		
		21:30	22:00		
		22:00	22:30		
		22:30	23:00		
		23:00	23:30		
		23:30	0:00		

VAINIKKALA - LAPPEE-JUKOLA

Lauantai 18.6.	Sunnuntai 19.6.
VAINIKKALAN ASEMALTA LAPPEE-JUKOLAAN	LAPPEE-JUKOLASTA VAINIKKALAN ASEMALLE
8:30	11:00
12:30	15:00

Haasteet

Sanomattakin selvää, että vallinneet sääolot aiheuttivat kaaoksen niin liikenteeseen kuin pysäköintiin pysäköintipellon kantokyvyn pettäessä. Palautetta on tullut niin risujen kuin ruusujenkin muodossa, mutta hengissä on kuitenkin selvitty eikä yhtään autoa tarvinnut kyntää peltoon tapahtuman jälkeen.

Positiivisen palautteen joukosta on noussut esille toimitsijoiden pyyteetön ahertaminen mutaisella pellolla työntämässä autoja ja auttamalla muuten pulaan jääneitä.

Järjestyksenvalvonta

Vastuuhenkilö: Pertti Hintsanen

Tehtäviin kuului tapahtuman järjestyksenvalvonnan organisointi ja johtaminen.

Poliisin kanssa sovittiin että tapahtuman järjestyksenvalvojina toimii 47 kortillista järjestyksenvalvojaa, joista pe klo 10:00 – la 07:30 on työvuorossa 4 järjestyksenvalvojaa ja siitä eteenpäin tilaisuuden loppuun 14 järjestyksenvalvojaa. Tämä on kirjattu myös poliisin myöntämään päätökseen.

Toiminta jaettiin 7 parille, kilpa-alue 1 ja 2, Mallasrasti, Media, VIP, teltta 1 ja 2. Parilla oli mukanaan radiopuhelin ja lisäksi henkilökohtainen kännykkä käytettävissä.

Työvuorosuunnittelussa oli huomioitu ennakoidut painopisteajat ja -paikat. Työvuorojen aloituksia ja lopetuksia vedettiin päällekkäin, jolloin saatiin kaksinkertainen vahvuus esimerkiksi viestien lähtöön.

Työvuorot sai kukin valita Lyyti-järjestelmän kautta, ainut heikkous järjestelmässä oli ”nopeat syövät hitaat” käytäntö.

Järjestyksenvalvojien tehtävänä oli lainmukaisen valvonnan suorittaminen, olla tapahtuman kokonaisturvallisuus taataan ja turvataan tarvittaessa muitten alueiden toimintaedellytykset. Tässä onnistuttiin hyvin.

Työtehtävistä mainittakoon perjantai-illalta vahvasti juopunut naishenkilö koiran kanssa teltta-alueella, hänet luovutettu poliisipartion huostaan. Ulkomaalaisten telttailuun ja kaupusteluun jouduttiin puuttumaan muutamaan otteeseen. Lauantaina poistettiin Mallasrastilta muutama juopunut asiakas ja huomautettiin omien alkoholijuomien juomisesta alueella.

Pelastustoimi

Vastuuhenkilö: Tero Forsman

Lappee-Jukolassa oli muodostettu pelastustoimen valmius tilannekeskuksesta, pelastusyksiköstä, säiliöautosta, 2 mönkijästä ja 2 miehistönkuljetusajoneuvosta. Aiempiin Jukolan viesti tapahtumiin nähden tapahtuman pelastustoimenvalmius oli vahva.

Pelastustoimen henkilövahvuus oli noin 10 henkilöä per vuoro ja kokonaisvahvuus oli 25 henkilöä. Miehityksen mitoitus oli painotettu itse tapahtuma-ajalle lauantaiaamusta aina sunnuntain myöhäisiltapäivään asti. Henkilöstö rekrytoitiin pääasiassa Lappeenrannan VPK:n miehistöstä, jota täydensi muutamat alueen toisista sopimuspalokunnista olevat henkilöt. Kalusto oli palokunnan omaa ja Etelä-Karjalan Pelastuslaitoksen lainaamaa.

Tavoitteet

Tapahtumaan valmistauduttiin yhdessä pelastuslaitoksen kanssa huolellisesti, joskin paloturvallisuuteen ja -tarkastuksiin on syytä kiinnittää huomiota hyvissä ajoin ennen tapahtumaa. Pelastustoimella oli yksinkertainen tavoite: turvata alueen palo- ja pelastusturvallisuus, sekä valvoa viranomaisten antamien määräyksien noudatusta ts. suorittaa alueella paloturvallisuusvalvontaa.

Toissijainen tehtävä oli huolehtia kilpailuorganisaation tukitoiminnoista, lähinnä ensiavun toiminnan tukemisella.

Toteutus

Pelastustoimi päivysti kilpailusairaalan vierellä, noin 1 km päässä kilpailukeskuksesta. Pelastustoimella oli käytössään tilannekeskuskontti ja miehistön lepäämiseen tarkoitettu ilmakaariteltta. Paikka oli hyvä ja keskeinen, josta oli helppo saavuttaa eri paikoissa olevat kilpailukeskus, majoitusalueet ja pysäköintialueet.

Työ ja tehtävät

Valmistautuminen kilpailutapahtuman alkamiseen alkoi jo perjantaina, jolloin pelastustoimi otti kenttä- ja huoltovaliokunnan tehtävänä olleita toimia, jotta viranomaismääräykset tulevat täytettyä. Pelastustoimen henkilöstö- ja kalustoresurssia pystyttiin hyödyntämään mm. majoitusalueiden alkusammutuskaluston asennuksessa.

Itse tapahtuman aikana toiminta pyrittiin hiljentämään pelastustoimen varsinaiseen ydintoimintaan. Alkuvaiheessa kilpailua pelastustoimella oli hiljaisempi vaihe, jolloin jälleen tuettiin vahvasti kenttä- ja huoltotoimisektorilla ollutta miehistövajetta. Kilpailutapahtuman edetessä lauantaina, alkoi pelastustoimi saada oman toiminta-alueen tehtäviä, jolloin meneillään olevat kenttä- ja huoltotoiminnan tehtävät aiheuttivat ajoittain massiivista ruuhkaa tehtäväorganisointiin.

Sääolosuhteet tapahtumaviikonloppuna olivat tuuliset ja sateiset. Säätä seurattiin jatkuvasti tilannekeskuksessa viranomaisille tarkoitetun Ilmanetin ja LUOVA-tiedotteiden kautta. Jukolan suurtapahtumaa varten luotiin myös Ilmatieteen laitoksen sää ja turvallisuuskeskuksen toimesta tapahtumasääennuste, joka päivittyi viikonlopun aikana useita kertoja. Sään aiheuttamat suorat vahingot pelastustoimelle jäivät vähäisiksi. Ajoittaisia sähkökatkoksia sattui johtokeskuksen ja kilpailusairaalan kohdalla (sama sähköverkko), jonka vuoksi nämä kytkettiin erillisen generaattorin alle ja irrotettiin muusta sähköverkosta. Sähkökatkoksista johtuen tilannekeskuksen toiminta hetkellisesti halvaantui, joka hidasti tehtävien ohjausta ja seurantaa.

Sääolosuhteet aiheuttivat myös pysäköintialueen tukkeutumisen, jolloin tapahtuma-alueelle tulleet jättivät ajoneuvonsa teiden varsille ja kapeilla maaseututeillä tilanne ruuhkautui lauantain ja sunnuntain välisenä yönä erittäin pahasti. Ruuhkautuneiden ajoneuvojen määrää on vaikea arvioida, mutta puhuttaneen tuhansista ajoneuvoista. Tilannetta heikensi vielä kilpailuorganisaation liikenteenohjaajien vähäinen määrä. Tilanteen karatessa käsistä saapuvien ajoneuvojen johdosta pelastustoimi kutsui kilpailun johtokeskusta avustamaan Etelä-Karjalan Pelastuslaitoksen päällikköpäivystäjän (REK P20). Päällikköpäivystäjä hälytti alueelle 2 sopimuspalokuntaa, jolloin kolmen palokunnan voimin ohjattiin liikennettä, kunnes pahin ruuhka saatiin purettua ja liikenteenohjausvuoro vaihdettua MPK ry:lle.

Tilannekeskus vastaanotti tapahtuman aikana useita ilmoituksia ”kadonneista” tai loukkaantuneista suunnistajista. Pääasiassa ilmoitukset tulivat ensiavun vastuuhenkilöiden kautta. Pelastustoimi teki noutoja maastosta alle 10. Muita tehtäviä olivat kaatuneiden tai kaatumisvaarassa olevien puiden raivaus, liikenteenohjaus, tukitoiminnot kenttä- ja huoltovaliokunnalle, tiedustelu ja ensivastetehtävät. Pelastustoimi suoritti myös muutaman 112-puheluun perustuvan tehtävän alueella tai sen välittömässä läheisyydessä. Tarkka kirjanpito tuhoutui johtuen sähkökatkoksista. Tulipaloja ei alueella syttynyt tapahtuman aikana, mutta palokunta vastasi onnettomuuteen, jossa loukkaantui henkilö vakavasti.

Viestintä toimi pääasiassa VIRVE-päätelaittein. VIRVE oli käytössä pelastuksella ja ensiavulla, joskin ensiavun VIRVE-yhteydet olivat muihin viranomaissektoreihin rajalliset. GSM odotetusti toimi heikosti tapahtuman aikana, joten sen käyttöä pyrittiin välttämään. VIRVE:n toiminnassa ei havaittu ongelmia. Pelastuksella ja ensiavulla oli varajärjestelmänä VHF-laitteet ja tilannekeskus kuunteli samanaikaisesti 4 eri VHF taajuutta. Tilannekeskus poimi ensiavun VHF kanavalta muutaman tehtävän, koska ensiapu ei kuunnellut VHF järjestelmää VIRVE:n toimiessa.

Pohdinta

Ottaen huomioon kilpailukeskuksen sijainnin ja yleisömäärän, on ehdottoman tärkeä säilyttää hyvä pelastusvalmius tapahtuma-alueella. Nyt pelastustoimi joutui ensimmäisten joukossa tilanteeseen, jossa loukkaantui vakavasti ihminen. Näissä tapahtumissa ajan säästäminen voi pelastaa hengen ja siksi ei tule vähätellä tapahtuman valmiustarvetta, jossa osallistujamäärä on kymmeniä tuhansia henkilöitä.

Jatkoa ajatellen pelastustoimi voi tukea muuta organisaatiota henkilöstö- ja kalustoresurssillaan. On kuitenkin varottava liiallista vastuun ottoa toisen valiokunnan tehtävistä, jolloin oman valiokunnan tehtäviensuoritus saattaa vaarantua. Varsin hyväksi toimintamalliksi havaittiin muutaman mönkijän varustaminen alkusammutuskalustolla. Nämä mönkijät voivat tehdä paloturvallisuuden valvontaa samalla kun tiedustelevat toiselle valiokunnalle. Pelastustoimelle kannattaa luoda oma tilannekeskus lähelle lääkinnän johtoa, koska nämä tahot tekevät toistensa kanssa eniten yhteistyötä (käytännössä kellon ympäri koko ajan). Myös henkilöiden etsintään, opastukseen ja 112-puheluiden pelastustehtävien seurantaan ja ajoneuvojen/mönkijöiden reaaliaikaiseen paikannukseen sopiva laitteisto löytyi tilannekeskuksesta (PEKE-johtamisjärjestelmä, kartat, tilat). Johtamispaikkana tilannekeskus oli poissa fyysisesti sairaalasta ja kilpailun johtokeskuksesta, jolloin se pystyi työskentelemään rauhassa. Tarvittaessa kilpailun johtokeskuksen tukeminen onnistuu myös pienen välimatkan päästä, kunhan viestintälaitteet johtokeskuksen ja tilannekeskuksen kanssa ovat kunnossa. Optimitilanne olisi, kun pelastuksen tilannekeskus ja sairaala olisivat vierekkäin ja kilpailun johtokeskus maksimissaan 100 metrin päässä toisistaan.

Loppuyhteenvetona todettakoon, että miehitys- ja kalustomäärä oli tapahtumassa pelastustoimella riittävä. Henkilöstön rekrytointi on aloitettava hyvissä ajoin ja helpottaa, mikäli ”johto tuntee alaisensa”, kuten tässä tapahtumassa pelastuksen johdolla oli hyvä tuntuma oman sektorinsa henkilöstöön ja taitoihin. Tilannekeskukseen valittiin onnistuneesti sopivat henkilöt, jotka pystyvät toimimaan myös kovan paineen alla ja väsyneessä olotilassa. Pelastustoimella ja ensiavun vastuuhenkilöillä oli myös useita palavereja etukäteen, joka joudutti erinomaisesti yhteistyötä H-hetkellä.

Itse tapahtuman muuta järjestämistä silmälläpitäen, yhteistyö paikallisen palotarkastajaviranomaisen kanssa kannattaa aloittaa hyvissä ajoin ja tehdä useampi tutustumiskäynti kilpailualueeseen, jossa kartoitetaan etukäteen mahdolliset puutteet ja korjaukset.

Ensiapu

Vastuuhenkilö: Lääkintäpäällikkö Kari Manninen

Tavoitteet

Lappee-Jukolan ensiaputoiminnan suunnittelussa lähdettiin siitä, että lääkintä toteutetaan talkoovoimin ja pyritään järjestämään mahdollisimman omavaraiseksi julkista terveydenhuoltoa rasittamatta. Ensiapu järjestettiin Saimaan ammattikorkeakoulu Saimian ensihoitajaopiskelijoiden ja -opettajien kanssa yhteistyössä. Ensihoitajaopiskelija Minna Saikko teki Lappee-Jukolan ensiavun järjestelystä opinnäytetyönsä. Toiminnan suunnittelussa käytettiin pohjana aiempien viestien loppuraportteja sekä edellisiltä järjestäjiltä saatua suullista

palautetta. Erityisesti otettiin huomioon paikalliset olosuhteet, järjestelyorganisaation kokonaissuunnitelmat ja viranomaismääräykset.

Lappee-Jukolan kilpailukeskus sijaitsi Lappeenrannan Raipossa 20 km päässä Etelä-Karjalan keskussairaalasta (EKKS). Sairaalassa on jakamaton yhteispäivystys ja suurimpien ja yleisimpien erikoisalojen päivystys. Kulkuyhteys EKKS:aan on hyväkuntoista seututie 387:ää. Lappee-Jukolan ensiapuvalmius pidettiin yllä perjantain 17.6.2016 aamupäivästä sunnuntain 19.6.2016 iltapäivään asti. Kehittämiskohteet, onnistumiset ja epäonnistumiset esitellään jokaisen alaosion yhteydessä.

Tehtävät

Lappee-Jukolan ensiapuorganisaation tehtävänä oli huolehtia kilpailussa mukana olleiden urheilijoiden, katsojien sekä toimitsijoiden terveydestä onnettomuuksien, sairauskohtauksien ym. kyseessä ollessa. Tehtäviin ei suunniteltu kuuluvan kilpailuun valmistavat tukitoimet, kuten hiertymäalueiden suojaaminen, piilolinssien asettaminen tai tukiteippaukset. Ensiapuorganisaatio oli osana koko Lappee-Jukolan turvallisuusorganisaatiota. Viranomaisyhteistyötä tehtiin varsinkin pelastuslaitoksen ja paikallisen ensihoidon kanssa. Lisäksi ensiavun henkilökunta ohjeisti ja varusti lastenmaailman, rastivalvojat ja saunan henkilökunnan pienellä ensiapupaketilla.

Vastuuhenkilöt

Ensiavun vastuuhenkilöt:

- **Lääkintäpäällikkö**: ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri **Kari Manninen**.
- **Lääkintäpäällikön varahenkilö**: anestesiologian ja tehohoidon erikoislääkäri **Kaisa Kimari**.
- **Ensiavun järjestäminen:** ensihoitajaopiskelija **Minna Saikko**.
- **Työvuorojen sijoittelu**: ensihoitajaopiskelijat **Elli Uronen ja Minna Saikko.**
- **Materiaalin inventointi**: ensihoitajaopiskelijat **Arttu Ilves ja Jani Kovalainen.**

Jokaiseen työvuoroon nimettiin vastuulääkäri ja vastuuhoitaja.

Kaikkien tehtävät ja vastuut kilpailujen aikana on näkyvillä *liitteessä 1.*

Onnistumiset: Motivoitunut henkilökunta, jonka osaaminen ja kontaktit olivat optimaaliset tällaisen ensiavun järjestämiseen.

Epäonnistumiset: Lääkintäpäällikön tehtävien delegointi olisi voinut olla selkeämpää.

Kehittämiskohteet: Riittävän suuri vastuuhenkilöiden organisaatio. Tehtävien jako esimerkiksi: lääkkeet ja muut materiaalit, tilat ja varustus, viranomais- ja organisaatioyhteistyö sekä rekrytointi, työvuorot ja talkoiden järjestäminen.

Aikataulu

Lappee-Jukolan lääkinnän suunnittelu aloitettiin elokuussa 2015, jolloin lääkintäpäällikkö otti tehtävät vastaan. Suunnittelu sujui joustavasti, aikaa oli riittävästi.

6.10.2015: yhteistyökokous Lappee-Jukolan ja Saimia AMK:n kanssa.

3.11.2015: yhteistyökokous ja rekrytointikokous EKSOTE ensiapu/päivystysalue.

7.11.2015: Jukola-seminaari Lappeenranta: tiedonsiirto Louna-Jukolalta Lappee-Jukolalle.

18.11.2015: yhteistyökokous keskeisten viranomaisten ja julkisten toimijoiden kanssa: EKSOTE ensihoito ja päivystysalue, Liikenne- ja turvallisuusvaliokunta Lappee-Jukola.

Ensiavun suunnitteluryhmä kokoontui yhteensä 6 kertaa: 2015 joulukuun alussa, 2016 tammi-, helmi-, maalis-, huhti- ja toukokuun toisella viikolla.

Lääkintäpäällikkö osallistui koko Lappee-Jukolan suunnitteluryhmän kokouksiin kuukausittain lokakuusta 2015 lähtien.

Onnistumiset: Lääkintäpäälliköllä oli riittävästi aikaa tutustua koko järjestelyorganisaation toimintaan ja luoda kontaktit eri valiokuntien vetäjiin.

Epäonnistumiset: Kenttä- ja huoltovaliokuntaan olisi pitänyt olla tiiviimpää yhteistyötä aiemmin.

Kehittämiskohteet: Kenttä- ja huoltovaliokunnan kanssa on tärkeää pitää yhteistyötä tilojen varustelusta sekä niiden sijoittelusta. IT-valiokunnan ja itkumuurivastaavan kanssa tiivis, mutta lyhyt suunnittelu keskeytyksien ilmoittamisesta itkumuurille.

Toimitsijat ja rekrytointi

Toimitsijatarve arvioitiin v. 2015 Jukolan viestin toimitsijamäärän pohjalta. Lisäksi jo aikaisessa vaiheessa (lokakuu 2015) hahmoteltiin työvuororunko ja jokaisen työpisteen miehitystarve. Lopullinen toimitsijatarve: 21 lääkäriä ja 90 hoitajaa. Määrä perustui siihen, että jokainen henkilö tekee yhden työvuoron. Todellisuudessa suurin osa toimitsijoista teki 2 vuoroa, vähemmistö yhden ja jopa 3 vuoron tekijöitä oli.

Toimitsijat:

- Lääkärit: 18
- Hoitajat: 64
- Saimia AMK ensihoitajaopiskelijat: 34 (*liite 2*)
- Maastokuljetuspartio: 2 ensiapu- ja suunnistustaitoista henkilöä Maanpuolustuskoulutusyhdistys ry:stä
- Kirjurit: 2 henkilöä avusti kiireisimpänä aikana: yöllä pääensiavussa.

Rekrytoinnin toteuttivat pääasiassa lääkintäpäällikkö Kari Manninen ja ensiavun järjestelyvastaava Minna Saikko. Saimia AMK:ssa pidettiin 2 rekrytointitilaisuutta ja Minna Saikko rekrytoi Saimiassa sähköpostin välityksellä. Työpaikkarekrytointi kohdistettiin alueen suurimpaan toimijaan EKSOTE:en pääasiassa. Lääkintäpäällikkö rekrytoi henkilökuntaa sähköpostilla kahdessa aallossa: loka-marraskuussa 2015 sekä tammi-helmikuussa 2016. Lisäksi lääkintäpäällikkö kävi henkilökohtaisesti rekrytoimassa/informoimassa ensiavun henkilökuntaa osastokokouksen yhteydessä 3.11.2016. Vastaavanlainen tilaisuus järjestettiin avoterveydenhuollon lääkärihenkilökunnalle 11.2.2016. SPR:n Lappeenrannan toimipisteen henkilökunnalle pidettiin rekrytointitilaisuus 9.2.2016. Lääkäriasema Mehiläisen henkilökunnalle Lappeenrannassa kerrottiin kirjeitse Lappeen-Jukolan toimitsijatarpeesta.

Talkoolaisten kokemus ja ammattitaito oli erinomaista ja henkilöstö oli joustavaa ja innostunutta. Talkoolaisissa oli mm. yleislääkäreitä, kirurgeja, anestesia- ja ensihoitolääkäreitä, sisätautilääkäreitä, silmälääkäri ja erikoistuvia lääkäreitä em. aloilta sekä pitkään ensiavussa, teho-osastolla ja leikkausosastolla työskennelleitä sairaanhoitajia jne. Henkilöstön työvuorot järjestettiin siten, että vastuutoimijoiden tietotaito oli kussakin

pisteessä riittävä koko kilpailun ajan. Työvuorojen suunnittelussa pyrittiin ottamaan huomioon kaikki talkoolaisten toiveet vuorojen sijoittelusta. Vuorot suunniteltiin siten, että talkoolaiset saattoivat halutessaan osallistua myös viesteihin. Työvuorotoivekysely toteutettiin Lyyti -järjestelmän kautta, josta toiveet siirrettiin työvuorolistaan. Käytännössä toimitsijoille lähetettiin 5.4.2016 viesti, jossa oli linkki työvuorojen varaukseen Lyyti -järjestelmään. Lopullisen listan teossa pyrittiin muuttamaan toimitsijoiden vuorotoiveita mahdollisimman vähän.

Silmälääkäri päivysti kilpailukeskuksessa lauantaista klo 13 alkaen sunnuntaihin puoleen päivään asti talkoilla. Yöllä klo 22 - 09 ei ollut silmälääkäriä paikalla. Yön aikana silmäänsä vammautuneet kutsuttiin takaisin tarkastukseen sunnuntaina klo 09 jälkeen.

Jokaisessa vuorossa kilpailukeskuksen ensiapuhenkilöstön joukosta oli erikseen sovittu ja työvuorolistoihin merkitty 2 henkilöä, jotka osallistuisivat tarvittaessa potilaan maastohakuun ja kantoon.

Onnistumiset: Rekrytointi suoritettiin riittävän ajoissa. Henkilökuntaa saatiin riittävästi. Osaaminen ja erikoisalat sopivat erittäin hyvin tapahtuman järjestämiseen. Työvuorojen varaus Lyytin kautta onnistui loistavasti ja säästi aikaa suunnittelijoilta.

Epäonnistumiset: Maanpuolustuskoulutusyhdistys ry unohdettiin. Maastokuljetushenkilökunta on syytä sisällyttää ja suunnitella ensiavun vahvuuteen, sitä oli liian vähän.

Kehittämiskohteet: Aloita rekrytointi riittävän ajoissa. Muistuta tapahtumasta 1 - 2 kertaa. Henkilökohtainen käynti/esittäytyminen henkilöstöryhmälle on tärkeää. Muista kaikki alueen toimijat: AvoTH, ensihoito, päivystys, yksityiset lääkäriasemat, SRP, MPK ry jne. Vähintään 2 partiota metsäkuljetuksiin ja 1 kuljetusyksikkö kilpailukeskuksen sisäisiin kuljetuksiin. Työvuorojen varausmahdollisuus olisi voinut olla aiemmin (nyt siis 5.4.2016).

Henkilöstön koulutus ja tiedottaminen

Lyyti-järjestelmän kautta lähetettiin yhteensä viisi erityisesti lääkinnän henkilökunnalle suunnattua tiedotetta. Yleisistä koko organisaatiota koskevista asioista kerrottiin kaikille talkoolaisille lähetetyissä viesteissä. Viestit lähetettiin henkilöstöpäällikkö Irmeli Lallon toimesta: Lääkintäpäällikö laati viestin ja lähetti sen henkilöstöpäällikölle, joka lähetti viestin eteenpäin Lyytiin perustetulle liikenne- ja turvallisuusvaliokunnan ensiaputiimille (s.o. kaikki ensisijaisesti ensiapuun ilmoittautuneet).

Lääkinnän henkilöstölle järjestettiin kaksi lääkintää koskevaa koulutustilaisuutta, toinen Saimia AMK:n tiloissa 4.5.2016 ja toinen EKSOTE:n auditoriossa 17.5.2016. Näihin osallistui yhteensä 57 henkilöä (29 + 28). Koulutuksessa käytiin läpi tavallisimmat odotettavissa olevat suunnistusvammat ja niiden hoito sekä lääkinnälliset hätätilanteet. VIRVE-koulutus järjestettiin 10.5.2016. Kouluttajana toimi HUS ERVA-alueen VIRVE-päällikkö Tomi Pekkonen.

Kaikki kirjallinen koulutusmateriaali sijoitettiin Dropbox-tiedostoon, jonka linkki jaettiin Lyytin kautta koko lääkinnän henkilöstölle, jotta tieto tavoitti myös ne, joilla ei ollut mahdollisuutta osallistua koulutusiltaan.

Lääkintäpäällikkö kävi ennen tapahtumaa kouluttamassa hätäensiapua rastivahdeille ja juomarasteille. Koulutuksessa kerrattiin toiminta hätätilanteissa sekä tavat, joilla lääkintähenkilöstöön ollaan kilpailun aikana yhteydessä.

Kirjallinen koulutusmateriaali ja kilpailujen aikana tarvittava tieto kerättiin Dropbox:iin sekä kilpailujen aikana kansioon jokaiselle ensiapupisteelle. Kansioon kasattiin sekä henkilöstöasiat että tavallisimpien lääketieteellisten tilanteiden hoito-ohjeet:

- Nilkan nyrjähdys (Kari Manninen)
- Haavojen hoito: ruhje, ompelu… (Kari Manninen)
- Anafylaksian hoito (Kaisa Kimari)
- Vaikean astmakohtauksen hoito (Kaisa Kimari)
- Elvytys ohjeet: PPE (SPR) ja Hoitoelvytyskaavio (Käypähoitosuosotus)

Potilasvahinkovakuutus otettiin LähiTapiolalta.

Onnistumiset: Tiedottaminen onnistui joustavasti henkilöstöpäällikön kautta. Suurin osa toimitsijoista osallistui koulutustilaisuuksiin. Valtaosa toimitsijoista oli tyytyväisiä tiedottamiseen, sen sisältöön, määrään ja ajankohtaan.

Epäonnistumiset: Dropbox-tiedosto ei auennut kaikille. Osa kaipasi tarkempaa oman toimipisteen informaatiota: varustus, lääkkeet ym. Kaikki eivät saaneet EA tiimille tarkoitettuja infoviestejä.

Kehittämiskohteet: Tarkempi kuvaus kunkin toimipisteen varustuksesta. Selvä tieto ajoissa toimitsijalle minne ja mihin aikaan ilmoittaudut työvuoron alussa. Huomioi jo alussa mahdollisuus, että kaikki eivät saa syystä tai toisesta infoviestejä.

Kenraaliharjoitus

Noin 50 ensiavun talkoolaista osallistui koko kilpailuorganisaation yhteiseen kenraaliharjoitukseen keskiviikkona 15.6.2015. Lääkinnän henkilöstö tutustui pää- ja maaliensiavun tiloihin sekä muuhun kilpailukeskukseen. Tutustuttiin automaattisen defibrillaattorin toimintaan. Defibrillaattorit käyttöön antanut Merplast Oy:n edustaja oli paikalla koulutuksessa. Lisäksi tehtiin loukkaantuneen potilaan evakuointiharjoitus maastosta. Harjoitus alkoi klo 15 koko organisaation yhteisellä esittäytymisellä ja kilpailun johtajan tervehdyksellä. Siitä kokoonnuttiin valiokunnittain omille alueille ja sen jälkeen lähdettiin tutustumaan omiin toimipisteisiin. Pääensiavussa Merplast oy:n edustaja opasti defibrillaattorien käytön ja käytiin läpi VIRVE puhelimien ohje ja käyttö. Aikapulan takia peruselvytyskoulutus jätettiin ohjelmasta pois. Klo 17 alkoi harjoitusviesti, jossa tavoitteena oli käydä läpi elvytys vaihtopuomilla ja maastoevakuointi. Kenraaliharjoitus loppui klo 20.

Onnistumiset: Suurin osa toimitsijoista osallistui.

Epäonnistumiset: Aikataulutus meni pieleen. Yhteinen koko organisaation info ja siirtyminen noin 1 km päähän pääensiapuun vei liian paljon aikaa tiloihin tutustumiselta ja muulta koulutukselta. Kaikki tilat eivät olleet vielä valmiiksi kalustetut. Elvytyssimulaatiopotilas/ -juoksija ei saapunut simulaatiopaikalle. Maastoevakuaatioryhmä ei löytänyt maalihenkilöä. VIRVE-puhelimia oli liian vähän käytössä.

Kehittämiskohteet: Kilpailukeskuksen ja pääensiavun etäisyys riittävän pieneksi, jotta siirtyminen onnistuu nopeammin. Riittävän väljä aikataulu, jotta simulaatiot ehditään tehdä kootusti ja onnistuneesti. Koko kenraaliharjoituksen vetäjän kanssa varmistettava maalihenkilöiden toiminta ja sovittava toiminnasta henkilökohtaisesti. Yksi ensiavun suunnitteluryhmästä vastuulliseksi kenraaliharjoituksesta.

Tilat ja varustus

Pääensiapu

Kilpailukeskuksen pääensiapu toimi seututie 387:n varressa, pihattonavetan päätyhalliin pystytetyssä 120 m^2 teltassa, jossa oli juokseva vesi ja viemäröinti. Lämmitys järjestyi halliin lauantaina. Halli jaettiin toimintojen mukaan erillisiin alueisiin (ilmoittautuminen, kylmä-koho-hoidot, haavanhoito, seurantapaikat, silmälääkintä ja tarvikevarasto). Etäisyys kilpailukeskukseen oli 1 km. Tilat olivat toimivat.

Pääensiavun tilat varusteltiin hoitotasoa vastaaviksi. Pääensiavussa oli mahdollisuus mm. suonensisäiseen nesteytykseen ja kipulääkitykseen, intubaatioon, haavojen ompeluun, sairaskohtauksien kuten rinta- ja vatsakivun tai hengenahdistuksen hoitoon sekä hoitoelvytykseen.

Osa pääensiavun varustuksesta saatiin kiertävästä materiaalista, mm. särmejä, paareja, huopia, hoitotarvikekärry, lääkekaappi ja -jääkaappi. Lisäksi kalusteita ja tarvikkeita saatiin lainaan mm. EKSOTE:n päiki yksiköstä ja ensiavusta (mm. metalliset instrumettipöydät, verenpainemittarit, saturaatiomittarit, kuumemittari, otoskooppi ja sokerimittarit). Yhteistyökumppaneilla oli merkittävä rooli tarvikkeiden hankinnassa. Saimia AMK antoi pääensiapuun lainaksi defibrillaattorin, jossa oli mahdollisuus monitorointiin ja 12-kanavaisen EKG:n rekisteröintiin. Merplast Oy toimitti yhteistyösopimuksen puitteissa organisaation käyttöön viisi automaattista defibrillaattoria, jotka sijoitettiin pääensiavun lisäksi maalialueelle ja maastopisteille. Merplast Oy osallistui henkilöstön koulutukseen kenraaliharjoituspäivänä. Velikuusamo Oy lainasi tapahtuman ajaksi silmämikroskoopin potilaiden tutkimista varten. Kilpailukeskukseen ja ensiavun tiloihin käytiin tutustumassa etukäteen. Tilojen rakentaminen ja varustaminen aloitettiin viikkoa ennen tapahtumaa. Purkaminen, pakkaaminen ja yli jääneiden tarvikkeiden listaus oli etukäteen suunniteltu ja sujui nopeasti.

Onnistumiset: Hallin sisään pystytetty teltta toimi hyvin. Tilaa oli riittävästi. Valaistus riittävää.

Epäonnistumiset: Liian pitkä etäisyys kilpailukeskuksen ja pääensiavun välillä ja syrjäinen sijainti. Kilpailijat / potilaat eivät jaksaneet/viitsineet kävellä niin kauas. Lämmitystä ei oltu suunniteltu/järjestetty etukäteen.

Kehittämiskohteet: Pääensiapu on syytä sijoittaa riittävän lähelle kilpailukeskusta, jotta vain välitöntä ensiapua vaativat kilpailijat voidaan hoitaa maalialueella ja muut pääensiavussa. Huolehdi riittävästä teltan lämmityksestä.

Maalialueen hätäensiapu

Maalialueella toimi 9 x 3 m (27 m^2) telttaan sijoitettu hätäensiapu, jossa otettiin vastaan välitöntä hoitoa vaatineet potilaat. Lisäksi henkilökunta seurasi vaihtoon saapuneita juoksijoita vaihtopuomilla (1 - 2 henkilöä). Hätäensiavussa oli tilaa istumapaikoille ja kolmelle paaripaikalle. Teltan perällä oli juokseva lämmin ja kylmä, juomakelpoinen, vesipiste pesualtaineen sekä viemäröinti. Teltta sijoitettiin emit-sisään- ja uloskirjauksen yhteyteen. Paikka oli erittäin hyvä ja toimiva. Pääensiavun syrjäisen sijainnin johdosta maalin ensiapupisteelle hakeutui myös kilpailijoita, jotka eivät vaatineet välitöntä ensiapua tai eivät tulleet juuri juoksemasta. Heitä lähetettiin pääensiapuun, mutta suurin osa hoidettiin maalissa. Tämä aiheutti ruuhkaa, johon reagoitiin lisäämällä henkilökuntaa ja tarvikkeita pääensiavusta. Lisäksi sää ja mutaiseksi muuttunut pelto muutti juoksijatkin ajoittain mutaisiksi, joten ennen pienten naarmujen ym. hoitoa tarvinneet potilaat lähetettiin ensin

suihkuun ja sen jälkeen pyydettiin takaisin arvioon. Osa tällaisista potilaista jäi sitten lopulta saapumatta ensiapuun, todennäköisesti huomattuaan, että paljastunut vamma ei vaatinut erikoista ensiapua ollenkaan. Maalinensiapuun hakeutui myös kilpailuun valmistautuvia urheilijoita mm. teippauttamaan nilkkojaan ja asetuttamaan piilolinssejään. Osa näistä potilaista käännytettiin hakemaan apua muualta.

Maali- ja osa pääensiavun henkilökuntaa jalkautui kummankin viestin lähdön ajaksi lähtöviitoituksen varrelle hoitamaan mahdollisia lähdössä loukkaantuneita urheilijoita. Kummankaan ryhmän ei tarvinnut hoitaa potilaita.

Onnistumiset: Hyvä ja keskeinen sijainti. Kaikki kilpailualueelta tulevat pystyttiin kontrolloimaan ja hoitamaan. Saavutettavuus hyvä.

Epäonnistumiset: Pienet tilat potilasmäärään nähden. Henkilökunta ja varustus aluksi niukkaa. Lämmitys puutteellinen.

Kehittämiskohteet: Kokonaisuutena on tärkeää hahmottaa pääensiapu ja maalin ensiapu kilpailukeskukseen niin, että suurin osa potilaista päätyy pääensiapuun ja vain kilpailualueelta tulleet ohjautuvat maalialueen ensiapuun. Selkeä informaatio kilpailijoille ennen kilpailua, ettei piilolinssejä aseteta ja tukiteippauksia anneta ennen kilpailua mistään ensiavusta. Huolehdi riittävästä lämmityksestä.

Ambulanssi

Pääensiavun vieressä päivysti EKSOTE ensihoidon ambulanssi (la klo 10 – su klo 15). Tämä oli ennalta ensihoidon kanssa sovittu sijoitettavaksi kilpailukeskukseen. Hoitotason ambulanssissa päivysti kaksi ensihoitajaa ja ambulanssin lääke- ja tarvikevalikoima oli organisaation käytössä. Mm. vahvoja kipulääkkeitä käytettiinkin pääensiavussa potilaiden hoitoon. Ambulanssi ei poistunut kilpailukeskuksesta kilpailun aikana. Lisäksi paikalla oli Saimia AMK:n koulutusambulanssi, jolla pystyttiin hoitamaan kilpailukeskuksen sisäisiä siirtoja. Koulutusambulanssissa ei ollut lääkkeitä. Kaikki muut hoitotarvikkeet olivat käytössä. Edeltävästi oli sovittu, että ambulanssi auttaa kilpailukeskuksen alueella ja esim. sairaalasiirtoa varten tilataan 112:sta erillinen ambulanssi.

Onnistumiset: Ensihoidon päivittäisresurssin sijoittaminen kilpailukeskuksen alueelle on tärkeä osa näin suurta tapahtumaa. Vakavan onnettomuuden sattuessa (ks. jäljempänä) ambulanssi oli hyvin nopealla vasteella kohteessa. Lääkkeet olivat käytössä.

Epäonnistumiset: Ambulanssin pääsy kilpailualueelle oli rajoittunutta.

Kehittämiskohteet: Ambulanssi on välttämätön tämän kokoisissa joukkotapahtumissa tapahtuma-alueella.

Maastopisteet

Maastossa oli kolme miehitettyä ensiapupistettä, joista kaksi oli toiminnassa Venlojen viestin aikana ja kolme Jukolan viestin aikana. Maastopisteet toimivat puolijoukkueteltoissa kenttäolosuhteissa. Teltoissa oli pressulattia. Ensiapupisteiden paikat oli merkitty suunnistuskarttoihin. Maastopisteissä työskenteli kerrallaan vähintään kolme henkilöä, joista kaksi oli tarvittaessa lääkintäpäällikön tai vastuulääkärin määräyksellä irrotettavissa maastokantoon maastoevakuointitilanteessa. Yksi toimi ennakkoon nimettynä vastuuhenkilönä. Saavutettavuus oli erittäin hyvä ja jopa henkilöautolla pääsi jokaiselle maastopisteelle. Telttojen pystytys tapahtui pelastuksen ystävällisellä avustuksella. Maastopisteillä kävi varsin vähän potilaita.

Onnistumiset: Sijoittelu hyvä. Saavutettavuus hyvää.

Epäonnistumiset: Lämmitys ja valaistus puutteelliset. Kova tuuli riepotteli telttoja.

Kehittämiskohteet: Lämpö, valaistus ja varustus: tuolit, pöytä ym.

Hoitotarvikkeet ja lääkkeet

Arvio tarvittavien hoitotarvikkeiden ja lääkkeiden määristä tehtiin edellisten tapahtumien pohjalta. Koska potilasmäärä jäi huomattavasti ennakoitua pienemmäksi, oli hankittujen hoitotarvikkeiden ja lääkkeiden määrä hieman ylimitoitettu. Hankinnat tehtiin keskitetysti Mediq Oy:ltä, koska edellisenä vuonna ko. yritys oli ainoa, joka vastasi tarjouspyyntöön ja toimitus oli siten varmaa. Edellisen vuoden tapaan Fysioline Oy lahjoitti Lappee-Jukolalle kertakäyttöiset kylmäpaketit erillisen yhteistyösopimuksen perusteella. Kertakäyttöiset ompelusetit ja sakset saatiin lahjoituksena EKSOTE ensihoidolta, koska niiden menekki oli ennakkoon arvioiden pientä. Lääkinnällinen happi lainattiin EKSOTE päivystysalueelta ja tarvittaessa myös paikalla olleelta ambulanssilta. Lääkkeet tilattiin paikallisen Lauritsalan apteekin kautta. Infuusionesteitä ei tarvinnut erikseen tilata, koska Louna-Jukolan nesteitä oli jäljellä riittävästi ja niiden tarve arvioitiin viime vuosien perusteella pieneksi. Opiaatteja tai muita huumereseptin vaativia lääkkeitä ei ostettu. Nämä lääkkeet olivat tarvittaessa saatavilla ambulanssin varustuksessa. Pieni ensiapuvarustus toimitettiin lastenmaahan ja saunan lipunmyyntiin. Lisäksi rastivahdeilla oli mukanaan ensisidettä, laastareita ja kyypakkaus hätätilanteiden varalle.

Onnistumiset: Tavaroita oli pääosin riittävästi.

Epäonnistumiset: Lämpöpeittoja: avaruuslakanoita, itselämpiäviä peittoja ja huopia oli liian vähän, jouduttiin hankkimaan kilpailun aikana lisää. Sijoittelu alkuun epäonnistui, maalissa ei ollut riittävästi tarvikkeita.

Kehittämiskohteet: Tarvikkeiden tasainen jaottelu. Lämpöpeitot ja potilaan lämmitys tärkeä muistaa sateisen ja kylmän kelin sattuessa. Huomioi lämpö ja potilaan lämpimänä pitäminen varustuksessa.

Potilaat ja hoito

Vaikka Lappee-Jukola oli osallistujamäärältään historian toiseksi suurin, jäi potilaiden määrä huomattavasti ennakoitua pienemmäksi. Sekä henkilökunta että hoitotarvikemäärät oli

suunniteltu noin 600 potilaan hoitoon, mutta lopullinen potilasmäärä oli vain noin 310. Niinpä varatut resurssit olivat ylimitoitettuja. Toisaalta potilaiden hoito sujui nopeasti ilman ruuhkia pois lukien maalin ajoittaiset ruuhkat, jotka johtuivat pääensiavun syrjäisestä sijainnista.

Potilaita kirjattiin yhteensä 282. Osa potilaista tarvitsi vain laastarin, ja heistä pidettiin erillinen nimetön ja tunnukseton lista maalin ensiavussa. Heitä oli noin 30. Hoidetuista potilaista 83 % oli suomalaisia. Pohjoismaalaisia potilaista oli 92 %. Pääosa potilaista oli kilpailijoita: 263, mutta apua annettiin myös toimitsijoille, katsojille ja varusmiehille. Pääesiapuun otti yhteyttä 83 ja maalin ensiapuun 201 potilasta. Maastopisteillä kävi 16 potilasta. Yhteensä 13:n eri kansallisuuden edustajaa tarvitsi ensiapua.

Suurin osa hoidetuista vammoista ja tautitapauksista oli lieviä. Ruhjeita ja haavoja oli 117. 9 haavaa ommeltiin tai liimattiin. Nyrjähdyksiä, revähdyksiä tai murtumaepäilyjä oli yhteensä 80. Uupuneita tai kylmettyneitä suunnistajia oli 9 (päätulosyy). Suonensisäistä neste- tai kivunhoitoa annettiin alle 5:lle. Hengenahdistus- tai

rintakipupotilaita oli 5. Murtumaepäilyjä tai luksaatioita oli 10. Jonkinlainen lääkehoito oli kirjattu yhteensä 84 potilaalle; tavallisimmin kyseessä oli kipulääkitys. Yhteensä jatkohoitoon lähetettiin kilpailun aikana 4 potilasta, 29 kehotettiin ottamaan yhteyttä oman paikkakunnan lääkäriin.

Myös silmävammoja oli ennakoitua vähemmän: yhteensä 19 potilasta. Osa maalin ensiavun potilaista pyysi ottamaan itseltään piilolinssit pois tai asettamaan ne paikoilleen johtuen tottumattomuudestaan.

Vakavin tapaus sattui ennen kilpailuja, kun kova puuskittainen tuuli kaatoi kuivan, lahon puunrungon parkkipellolta kilpailukeskukseen johtaneen polun varrelta. Puu vahingoitti kaatuessaan yhteensä 5 henkilöä, joista kaksi jouduttiin lähettämään tutkimuksiin sairaalaan, toinen EKKS:aan ja toinen HUS Lasten ja nuorten sairaalaan Helsinkiin. Vammat olivat stabiilit rankamurtumat ja keskivaikea aivovamma. Onnettomuuspaikalla oli lähes samaan aikaan 2 kilpailuihin osallistuvaa lääkäriä, jotka antoivat ensiapua ja hälyttivät 112. Kilpailukeskuksen päivystävä ambulanssi ja koulutusambulanssi olivat hyvin lyhyellä viiveellä paikalla ja lisää yksiköitä saatiin pikaisesti paikalle. Aivovammaista potilasta Helsinkiin lähti saattamaan Lappee-Jukolan toimitsijana ollut anestesialääkäri. Ensihoidon kenttäjohtajan ja paikalla olleen ambulanssihenkilökunnan kanssa käydyn lyhyen palautekeskustelun jälkeen todettiin, että vaste ja hoito tapahtumapaikalla olivat ensiluokkaista tapahtumapaikan sijainti ja ajankohta huomioon ottaen. Tämä perustui riittävään ensihoitovalmiuteen Lappee-Jukolan ensiapuorganisaation toimesta.

Potilastiedot kirjattiin käsin A4-kokosille vakiomuotoisille lomakkeille. Lomakkeista koostui oma potilasrekisteri, josta tehtiin rekisteriseloste. Kilpailun jälkeen tiedoista koottiin yhteenveto ja alkuperäiset lomakkeet arkistoitiin Lappeen Riennon arkistoon määräajaksi.

Kuljetukset ja potilaiden maastoevakuointi

Maastonouto: Maanpuolustuskoulutusyhdistys ry:n maastohenkilöauto: 2 hengen suunnistus- ja ensiaputaitoinen partio päivysti koko kilpailujen ajan.

Kilpailukeskus: Saimia AMK:n ambulanssi, 2 mönkijää: toinen oman henkilökunnan käytössä ja toinen pelastuksen. Yöllä käytössä vain pelastuksen mönkijä.

Maaston ajoreitit käytiin partion kanssa tarkastamassa ja sopimassa. Samalla maastopisteet tarkastettiin. Ruudutettu ja kooditettu pelastuskartta on ehdoton maastopelastuksen apuväline. Yhteensä 14 kuljetusta tarvittiin maastosta ja muutama lisää kuljetettiin pääensiapuun kilpailukeskuksen alueelta.

Potilaiden maastokantoa varten oli tehty suunnitelma, jonka mukaan kilpailukeskuksen lääkintähenkilökunnasta lähti maastoon kaksi kantajaa kuljetuspartion lisäksi. Tämä suunnitelma toimi hyvin ja kantoa vaatineita tilanteita oli lopulta vain yksi.

Kilpailukeskuksen ambulanssi ei lähtenyt ulkopuoliseen siirtoajoon. Kahdelle välitöntä jatkohoitoa vaatineelle potilaalle järjestettiin ulkopuolinen ambulanssi. Kuljetuspyynnöt hoiti vastuulääkäri VIRVE-verkon avulla hätäkeskuksen kautta 112-numerosta. Loput jatkohoitoa tarvitsevat kulkivat taksilla tai omalla autolla.

Onnistumiset: Viiveet maastokuljetuksissa olivat noin 40 min tienoilla. MPK ry:n henkilökunta oli erittäin taitavaa ja motivoitunutta, samoin pelastuslaitoksen ja mönkijän henkilökunta.

Epäonnistumiset: Liian vähän kuljetuskalustoa ensiavun käytössä.

Kehittämiskohteet: 2 - 3 maastohenkilöautokuntaa tarvitaan maastoevakuointiin. 1 - 2 kuljetuspartiota kilpailukeskukseen. Sisällytä kuljetushenkilökunta EA tiimin henkilökuntaan. Varmista ajoneuvot ja henkilökunta ajoissa. MPK ry on erittäin hyvä yhteistyökumppani tässä asiassa.

Viranomaisyhteistyö

Tilaisuuden ensiapusuunnitelmasta neuvoteltiin joulukuussa 2015 alueen ensihoidon ja EKSOTE päivystysalueen kanssa, lopullinen suunnitelma hyväksyttiin osana yhteistä pelastussuunnitelmaa. Pelastussuunnitelma toimitettiin alueen hätäkeskukseen. Lääkintäpäällikkö ei osallistunut erillisiin palavereihin hätäkeskuksen kanssa.

Viestiliikenne- ja muu valmiussuunnitelma tiedotettiin viranomaisille yhdessä kilpailujen pelastuspäällikön kanssa.

Pelastuksen kanssa tehtiin kilpailujen aikana tiivistä ja hyvää yhteistyötä.

Lääkärihelikopterin laskeutumispaikasta sovittiin etukäteen ja laskeutumispaikan koordinaatit merkittiin pelastussuunnitelmaan.

Raamit yhteistyölle Puolustusvoimien kanssa määritellään vuosittain tehtävässä tukisopimuksessa. Sopimuksen mukaisesti Puolustusvoimat toimitti perusvarustuksen maastoensiapupisteille (teltat, paarit).

Potilasvahinkovakuutus otettiin LähiTapiolalta.

Viranomaistarkastuksessa torstaina 16.6.2016 oli ensiavun osalta tarkastamassa alueen ensihoidon ylilääkäri.

Onnistumiset: Kaikki yhteydet otettiin ajoissa ja kaikki ensiavun osalta keskeiset toimijat olivat informoituja riittävästi ja ajoissa ennen tapahtumaa. Yhteistyö pelastuksen tilannekeskuksen ja EKSOTE ensihoidon kanssa sujui erittäin hyvin kilpailujen aikana.

Epäonnistumiset: Viranomaistarkastuksesta puuttui virkansa puolesta lääkinnälliset tilat tarkastava avohoidon ylilääkäri.

Kehittämiskohteet: Suosittelen viranomaistarkastukseen paikalle sekä ensihoidon vastuulääkäri että lääkinnällisten tilojen tarkastaja. Suosittelen tiivistä yhteistyötä pelastuksen tilannekeskuksen kanssa. Tilannekeskuksen ja pääensiavun tilat kannatta sijoittaa hyvin lähelle toisiaan

Rajapinnat

Kartta ja Ratavaliokunta: Rastivalvojat ja juomarastit, ensiapulaukut ja lyhyt EA koulutus. EA rastien paikat ja pelastustiet mastossa.

Kenttä- ja Huoltovaliokunta: Ensiavun tilat ja varustaminen. Ensiapujen sijoittelu. EA telttojen vesi ja lämpö.

IT –valiokunta: Itkumuurivastaava, keskeytysilmoituksen käytännön sopiminen

Kenraaliharjoituksen päävetäjä: Tarkat tiedot kenraalin simulaatioista ja maalihenkilöiden valmennus etukäteen.

Puolustusvoimat: Maastorastien varustus, toimitsijoiden yöpymisteltat. Kertausharjoitus esim. MPK ry:n kanssa yhteistyössä.

Markkinointi: Yhteistyösopimukset.

Toimistovaliokunta: Lastenmaailman EA koulutus, kaikki toimistotarvikkeiden tilaus ml. paristot ym.

Onnistumiset: Hyvä yhteistyö kaikkien toimijoiden kanssa.

Epäonnistumiset: Keskeytysilmoitus itkumuurille ei toiminut.

Kehittämiskohteet: Tarkempi suunnittelu kenttä- ja huoltovaliokunnan kanssa EA pisteiden sijoittelusta ja lämmittämisestä. Keskeytysilmoitus kannattaa ohjata pääensiavun sijasta maalin ensiapuun, josta voi henkilökunta toimittaa viestin henkilökohtaisesti kirjallisena itkumuurille. Kirjuri/lähetti henkilöstöön.

Viestiliikenne

Lääkinnällä oli käytössä 12 Saimia AMK:n VIRVE-puhelinta ja oma puheryhmä, jota voitiin käyttää myös sisäisessä viestiliikenteessä. Paikalla ollut EKSOTE ensihoidon ambulanssi, Jukolan pelastuspäällikkö sekä EKSOTE ensihoidon kenttäjohtaja kuunteli Lappee-Jukolalle luotua puheryhmää.

Vastuulääkärillä oli yleisön yhteydenottoja varten Prepaid-liittymä, jonka numero oli mainittu kilpailuohjeessa sekä jokaisessa kartassa ja toimitsijakortissa. Jonkin verran käytettiin myös omia kännyköitä, mutta näiden kuuluvuus oli välillä satunnaista. VIRVE-verkko on välttämätön näin suuressa tapahtumassa.

Onnistumiset: Kuuluvuus ja toimintavarmuus hyvää.

Epäonnistumiset: -

Kehittämiskohteet: Näin suuren tapahtuman ensiapu-, turvallisuus- ja pelastushenkilökunnan on välttämätöntä käyttää VIRVE-verkkoa.

Liite 1

Henkilökunnan toimintaohje

Vastuunjako

1. *Päävastuu ensiaputoiminnasta on 1. Kari Mannisella, 2. Minna Saikolla, 3. heidän valtuuttamallaan henkilöllä.*
    a. *Osallistuminen turvallisuuspalavereihin.*
    b. *Yhteyshenkilö muuhun organisaatioon.*
    c. *Johtovastuu ensiaputoiminnasta (myös maastopisteet)*
    d. *Työvuorot, poissaolojen paikkaus*

2. *Lääketieteellisen hoidon päävastuu on Kaisa Kimarilla/Kari Mannisella.*
    a. *Hätätilanteessa maasto/ evakuointiryhmän johto.*
    b. *Viestiliikenne: yhteys pääensiavun, maalin, maaston ja vastuuhenkilöiden välillä*

3. *Lääketieteellisen hoidon vastuu on kuhunkin vuoroon nimetyllä vastuulääkärillä.*
    a. *Vastata toimipisteen lääkäreistä: henkilökunnan riittävyys, työnjako, toimintaohjeiden kertaus*
    b. *Huolehtia, että potilaat, jotka tarvitsevat lääkärin arviota tulevat hoidettua*
    c. *Päätökset jatkohoitoon lähettämisestä*
    d. *Työvuoron päättyessä informaation siirto*

4. *Vastuu hoitotyöstä on kuhunkin vuoroon nimetyllä vastuuhoitajalla.*
    a. *Vastata toimipisteen hoitajista: henkilökunnan riittävyys, työnjako, toimintaohjeiden kertaus*
    b. *Hoitotyön sujuvuus ja välineistö*
    c. *Huolehtia , että potilaat, jotka tarvitsevat hoitajan arviota tulee hoidettua*
    d. *Työvuoron päättyessä informaation siirto*

Liite 2

Lappee Jukola Työvuorot												
Pääensiapu				Maali/Vaihto				Maastopisteet x 2-3				
päivä	klo	pituus	vahvuus	päivä	klo	pituus	vahvuus	päivä	klo	pituus	vahvuus	
Pe 17.6	klo 12-20	8h	1+1									
Pe-La 17.-18.6	klo 20-08	12h	1+1					La 18.6.	Klo 13-18	5h	3	(2x3 henk) 6
La 18.6	klo 08-16	8h	2+5	La 18.6.	klo 13-19	6h	2+4	La 18.6.	Klo 18-22	4h	3	(2x3 henk) 6
La 18.6	klo 16-24	8h	3+10	La-Su 18.-19.6	klo 19-01	6h	2+4	La-Su 18.-19.6	Klo 22-04	6h	3	(3x3 henk) 9
Su 19.6.	klo 00-08	8h	3+10	Su 19.6.	klo 01-07	6h	2+4	Su 19.6	klo 04-09	5h	3	(3x3 henk) 9
SU 19.6.	klo 08-16	8h	3+8	Su 19.6.	klo 07-14	7h	2+4	Su 19.6	klo 09-14	5h	3	(3x3 henk) 9
Yhteensä:			13+35				8+16					39
Kaikki yhteensä			**21+51**									
Valmius puretaan kun viimeinen urheilija on tullut maaliin												

21+51 tarkoittaa lääkäri+hoitaja
Lääkärien määrä 1-2 vuoroa / nup 20 hlö
Hoitajen määrä 1-2 vuoroa / nupp 40-50 hlö
Maastopisteet: hoitajat 1-2 vuoroa/nuppi (arvio) 29 hlö

RAVINTOLAVALIOKUNTA

Tavoitteet ja tehtävät

Ravintolavaliokunnan toiminnan tavoite ja tarkoitus oli tarjota kattavat ravintola- ja kahvilapalvelut Lappee-Jukolaan osallistuville suunnistajille, alueella liikkuville vieraille sekä toimitsijoille ja muille sidosryhmille.

Ruoat valmistettiin Saimaan Tukipalvelut Oy:n kolmessa aluekeittiössä, joista ne kuljetettiin kuumana kisa-alueelle. Ruokakuljetuksista vastasi Saimaan Tukipalveluiden sopimuskuljetusyritykset.

Kylmät ruoat ja elintarvikkeet sekä säilyvät elintarvikkeet ja tarvikkeet toimitettiin ja varastoitiin kilpailukeskukseen ennen tapahtumaviikonloppua.

Toimitsijat huolehtivat kilpailukeskuksessa kaikkien ravintolatoimintojen palveluista.

Ennen kisaviikonloppua toimitsijoiden ruokahuollosta vastasi ulkopuolinen pitopalveluyrittäjä kilpailukeskuksen ulkopuolella.

Tehtävät

- Lappee-Jukolan ravintola- ja kahvilapalveluiden suunnittelu sekä toteutus
- Ravintolamaailman suunnittelu
- Tarjottavien ateriavaihtoehtojen suunnittelu ja niistä päättäminen sekä määrien arviointi
- Raaka-aineiden- ja muiden tarvikkeiden tarpeiden määrittely, tilaaminen sekä varastointi
- Varastoinnin organisointi kisa-alueella
- Omavalvontasuunnitelman laadinta
- Lupa-asioiden hoito (Elintarvikehuoneistoilmoitus. anniskelulupa)
- Henkilöstösuunnitelman ja työvuorolistojen laadinta

Huomiot

Kilpailukeskuksen rakentamisen aikainen ruokailu on hyvä järjestää muualle, kuin rakenteilla olevaan kilpailukeskukseen ja mielellään myös niin, ettei talkooaikaisen ruokailun järjestämiseen käytetä samoja talkoolaisia, kuin tapahtumaviikonloppuna.

Toiminnan suunnitteluun, ravintola-alueen suunnitteluun ja talkoolaisten hallintaan ja työvuorojen suunnitteluun on varattava reilusti aikaa.

Vastuuhenkilöt

Tehtävä/vastuu	Henkilö	Puhelin	Sähköposti
Ravintolapäällikkö	Elina Särmälä	408 274 667	elina.sarmala@jukola.com
Pääravintola	Taina Behm	408 376 094	taina.behm@saimaantukipalvelut.fi
Vip-ravintola ja Mediateltta	Arja Siirasto	504 914 742	arja.siirasto@saimaantukipalvelut.fi
Toimitsijaravintola	Teija Tella-Sutinen	400 756 404	teija.tella-sutinen@saimaantukipalvelut.fi
Kisakahvila ja jäätelöpisteet	Marianne Helkala	503 383 040	marianne.helkala@saimaantukipalvelut.fi
Grillit	Hannu Putkonen	505 647 494	putkonen.h@gmail.com
Mallasrasti	Joni Lepistö, Saimia AMK	405 783 437	joni.lepisto@student.saimia.fi
Varastointi, materiaalihallinta	Mauno Juntunen	407 263 303	mauno1111@gmail.com
Kenttäkeittiö	Mauno Juntunen	407 263 303	mauno1111@gmail.com

Huomiot

Jokaisella ravintolan osa-alueella on syytä olla omat vastuuhenkilönsä. Näin suunnittelu ja työtaakka saadaan jaettua kohtuullisiksi.

Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa

Talousvaliokunta

- Ruokalippujen myynti ja ravintolan kassatoiminnot

IT-valiokunta

- Kassat ja maksupäätteet

Liikenne, EA, IT, Kartta- ja rata ja Kilpailu

- Maastoeväät
- Huolto
- Tavaratoimitukset ravintolan varastoista grillipisteisiin ja mediatelttaan
- Jätehuolto kisa-alueella (pois lukien ravintola sisäalueet ja sen huolto-alue)

Huomiot

Ravintolan ja ruokalippujen myynnin rajapinnan sopimiseen ja lipunmyynnin ja ravintolan väliseen tiedonkulkuun on syytä kiinnittää huomiota sekä myyntiaikoihin, ruokien tuoteselosteisiin ja ruoan menekin seurantaan.

Evästarpeiden ja tilausten määrän arviointi on ollut vuosia ongelma ja niin se oli Lappee-Jukolassakin, vaikka siihen oli kiinnitetty paljon huomiota. Tästä syystä suosittelemme, että eväspaketteja tehdään valmiiksi noin 1000 kpl ja ne pakataan noin 30 kpl/laatikko. Gluteenittomia eväspaketteja on syytä varata noin 30:lle. Kun eväspaketteja tullaan noutamaan, annetaan kullekin noutajalle hänen tarvitsemansa määrä. Eriä ja noutoaikoja on melko tavalla turha sopia, koska ne eivät kuitenkaan pidä paikkansa.

Aikataulu

2015	
20.5.	Suunnittelukokous 1
	Tapahtumaan perehdytys & Paimioon valmistautuminen
10.–14.6.	Louna-Jukola / talkoot & perehtyminen Paimiossa
2.9.	Suunnittelukokous 2
	Paimion kokemukset
7.11.	Suunnittelukokous 3
	Jukola-seminaari
2016	
Tammikuu	Suunnittelukokous 4
Helmikuu	Suunnittelukokous 5
Maaliskuu	Suunnittelukokous 6
Huhtikuu	Suunnittelukokous 7
18.6.	Perehdytys/tiedotustilaisuus talkoolaisille
15.6.	Kenraaliharjoitus
17.–19.6.	Lappee-Jukola

Huomiot

Yllä esitetty aikataulu oli riittävä kokouksille. Tämän lisäksi pidettiin ravintolapäällikön ja hänen varavastaavansa kanssa viimeisen 1,5 kuukauden ajan viikkopalaveri, jossa tarkasteltiin tärkeimmät ajankohtaisasiat.

Kuukautta ennen kisaviikonloppua pidettiin kaikille siihen mennessä ilmoittautuneille talkoolaisille info- ja perehdytystilaisuus. Paikalle tuli noin 150 henkilöä. Tapahtuma oli erittäin hyvä ja tarpeellinen.

Toimitsijatarve

Toimitsijatarpeeksi oli määritelty 360 henkilöä, mutta toteuma oli noin 300 henkilöä ja ne jakautuivat eri vastuualueille seuraavasti:

- Pääravintola 100
- Kisakahvila + jäätelö 28+6
- Vip-teltta + mediateltta 25 + 6
- Toimitsijateltta 30
- Grillit 60
- Mallasrasti 15
- Kenttäkeittiö 20
- Varastointi 10
- Huolto 10

Huomiot

Talkoolaisten määrä oli sopiva. Lappee-Jukolassa talkoolaiset olivat erittäin innostuneita ja vastuuntuntoisia, eikä ilmoittamattomia poissaoloja ollut kuin noin 10. Etukäteen tehty satsaus talkoohenkilöstön säännölliseen

tiedottamiseen, yhteishengen luomiseen ja perehdytykseen olivat todennäköisesti ne tekijät, jotka saivat ihmiset ymmärtämään oman roolinsa tärkeyden ja sitoutumisen tapahtumaan.

Ravintolamaailman tilat

Kisaravintola-/kahvioteltta

Kisaravintolateltta (20 x 42 m = 840 m^2 kasettilattialla) -nimikettä käytetään teltasta, jonka yleisötilojen puoleinen teltan sivu oli avonainen ja jonka sivuista ja takaa oli kulkureittejä muihin ravintola-alueen telttoihin. Ravintolateltan yleisötilan puoleinen sivu toimi lämpimän ruoan jakopisteenä. Ravintolan asiakaspuoleisen sivun ja varsinaisen elintarvikehuoneiston erotti/jakoi 18-porttinen linjasto. Ruoanjako tapahtui pöytätasoilta. Tila oli jaettu kahteen osaan ravintolaan ja kahvilaan. Teltassa oli tarvittava määrä jääkaappeja, tasoja ja hyllyjä tarvikkeiden ja elintarvikkeiden käsittelyä ja varastointia varten. Lattia oli katettu. Jokaisessa teltassa tai sen välittömässä läheisyydessä oli toimitsijoille käsienpesupisteet.

Ravintolatoimitsijoille oli varattu omat erilliset WC-tilat käsienpesupisteineen huoltoalueelle, johon yleisöllä ei ollut pääsyä. Lisäksi käsienpesupesupaikoilla oli käsidesipullot.

Grillipisteissä ja jäätelönmyynnissä oli erilliset hanalliset vesiastiat käsienpesua varten sekä käsihuuhteet.

Yleisö ruokaili taivasalla kattamattomalla maapohjalla (heinäpelto). Alueelle oli pöytiä. Ruokailijoille ruokaliput myytiin erillisissä kassapisteissä ruokailukentän vieressä.

Kahvila sijaitsi samassa teltassa, kuin kisaravintola (20 x 28 m = 560 m^2 kasettilattialla). Kahvilan erotti asiakastilasta myyntilinjasto. Kahvilan takaosassa oli kahvinkeittopiste sekä kulku viereiseen kuivavarastoon (20 x 20 m = 400 m^2, kasettilattialla).

Kisaravintola-kahvila-telttakompleksin takana oli katettu tavaran vastaanottoalue (10 x 24 m = 240 m^2, kasettilattialla). Koko ravintolateltan koko varasto- ja vastaanottoalueineen oli 2040 m^2.

Toimitsija- ja kutsuvierasteltat sekä mediateltta

Toimitsijateltta (20 x 30 m = 600 m^2 osittaisella kasettilattialla) toimi ruokailutilana, jossa oli ruuan ja kahvion itsepalvelupisteet. Telttoihin tuli lämpimän ruuan jakelua varten itsepalvelulinja. Teltassa oli jääkaapit ja elintarvikkeiden esille laittoa varten laskutasoja sekä paikat ruoankuljetusvaunuille. Teltassa oli noin 250 istumapaikkaa. Toimitsijateltan lattiana toimi nurmetettu pelto. Sitä ei ole katettu.

Kutsuvierasteltta (16 x 40 m = 640 m^2 kasettilattialla) toimii ruokailutilana, jossa oli ruoan ja kahvion palvelupisteet. Teltassa oli jääkaappi elintarvikkeille sekä juomille sekä asiakastilasta erotettu alue tuotteiden tarjolle valmistelua varten, laskutasoja sekä paikka ruoankuljetusvaunuille. Ruokailijoille oli varattu pöytiä ja penkkejä noin 500 asiakkaalle. Teltta toimi myös anniskelualueena. Alkoholinmyyntiin tarvittavista luvista vastasi Elina Särmälä.

Tiedotusvälineiden työskentelytilassa (=Mediateltta) oli kahvion jakelupiste sekä kaksi jääkaappia sämpylöiden/kolmioleipien, salaattien ja virvokkeiden säilyttämistä varten, lisäksi laskutasoja elintarvikkeiden esillepanoa varten. Toimittajat kävivät ruokailemassa toimitsijateltassa. Mediateltassa oli oma kahvinkeitin.

Kenttäkeittiö

Kenttäkeittiöissä kuumennettiin kahvinvalmistukseen tarvittava vesi sekä osa tiskivedestä. Teuvoilla ja kenttäkeittimillä valmistettiin puuroa sekä tarvittaessa lämmitetään keittoa (vain hätätapauksessa). Keittimet oli sijoitettu kattamattomalle maapinnalle (varmistetaan paloturvallisuus). Kenttäkeittiöpisteessä oli vesipiste, letku (varustettu takaiskuventtiilillä) keittimien täyttämistä varten.

Grillit

Alueella oli viisi eri grillipistettä, joista kaikissa grillattiin makkaraa, myytiin kahvia ja virvokkeita. Kahdessa myyntipisteessä oli paellapannut, joilla valmistettiin pyttipannua. Teltat (4 x 4 m ja 4 x 6 m eli 16 m^2 ja 24 m^2) olivat kevytrakenteisia telttakatoksia. Jokaisessa teltassa oli jääkaappi, laskutilat olivat puurakenteisia pöytiä, grillejä myyntipisteen koosta riippuen 2 - 4 sekä kahdessa pisteessä paellapannut (2 x 2). Telttojen lattiat olivat maapohjaisia (heinäpelto).

Jäätelönmyynti

Myynti tapahtui toimittajalta (Unilever) saatavissa vaunuissa (2 kpl) sekä kahvilassa. Myyntipisteet olivat jäätelönmyyntiin suunniteltuja ja soveltuvia tiloja pakastimineen. Kaikki myytävä jäätelö oli kääreellistä. Irtojäätelö ei myyty lainkaan. Jäätelön myynnistä vastasivat ravintolatoimitsijat.

Mallasrasti

Mallasrasti käsitti myyntipisteen ja juomavaraston lisäksi rajatun anniskelualueen. Myyntiteltta on kooltaan 6 x 12 m eli 72 m^2 + noin 14 x 30 m aidattu alue 420 m^2. Myyntipiste oli katettu, mutta asiakastilat olivat taivasalla. Mallasrastilla myytiin vain käymisteitse valmistettuja alkoholijuomia tölkeissä.

Elintarvikkeiden kuljetukset ja varastointi

Tapahtumassa käytettiin elintarvikekuljetuksiin hyväksyttyjä ajoneuvoja ja alueen sisällä tapahtuviin tavaransiirtoihin mönkijöitä ja maitokärrejä. Kilpailukeskukseen varattiin elintarvikkeiden varastointia varten riittävä määrä kylmäkontteja ja normaaleja varastokontteja.

Huomiot

Ravintolatelttojen koot olivat riittävät. Kisaravintola + kahvila oli yhteensä 90 m pitkä ja 20 m syvä. Telttakompleksi olisi voinut olla lyhyempikin, nyt kun telttaan ei tarvittu keittiöosiota. 80 m pituus olisi riittänyt ja syvyys olisi riittänyt, jos olisi ollut 18 m. Parempi, kuitenkin, kun oli riittävästi tilaa logistiikalle. Tavaran vastaanottoteltta oli todella hyvä ratkaisu, etenkin kun oli huono ja sateinen ilma. Vastaanottotelttaan sai hyvin eroteltua saapuvan ja lähtevän liikenteen ja tavaran.

Talkooravintolassa olisi ollut hyvä, että olisi ollut kasettilattia, kuten muissakin teltoissa. Se olisi helpottanut liikkumista, ruokavaunujen siirtelyä ja siistinä pitämistä.

Myös katettu astianhuoltoalue kenttäkeittiön ja lastausalueen välissä oli toimiva ratkaisu. Astianhuoltoalueella oli 3 isoa allasta, laskutasoa ja 3 pientä allasta sekä letku, joka helpotti isojen astioiden huuhtelua ja täyttämistä

vedellä. Olimme varanneet myös pinnavaunuja astianpesukoreineen, joita käytettiin pienvälineistön kuivaustelineinä. Rullakoita käytettiin 30 ja 10 l sekä kahvisäiliöiden kuivatus- ja säilytystelineinä.

Kalusto ja laitteet

- Lämpökuljetusvaunut 20 - 30 kpl
- Puolustusvoimalta saatavat: Vedenkeittimet (Teuva) 5 kpl, kenttäkeittimet 5 kpl, lämpösäiliöt (n. 30 l) 20 kpl +/- 10 kpl, vesisäiliöt
- Jäähdytettävä kylmä/pakastekontti + jäähdytetyt rekan perävaunut, yht. 3 kpl
- Annosteluvälineet + muu keittiöirtaimisto (kiertävä materiaali)
- Kylmälaitteet; jääkaapit n. 25 kpl
- Pakastealtaat jäätelöille 6 kpl
- Mikroaaltouunit, 4 - 5 kpl
- 10 l hanalliset kahvisäiliöt, 25 kpl
- 3 l termoskannut 15 kpl
- Vip-teltan seisovan pöydän hauteet
- Mallasrastin pöydät ja mainokset, panimo yhteistyökumppani
- Grillit 10 kpl
- Paellapannut 4 kpl (2/myyntipiste)
- Grilliteltat 5 kpl
- Jäätelövaunut 2

Tarvikkeet

- Suojavaatteet, yms. (kertakäyttökäsineet, esiliinat)
- Käsihuuhteet
- Käsisaippuat
- Siivousaineet ja tarvikkeet
- Kertakäyttöpyyhkeet
- Roskasäkit
- Kertakäyttöastiat
- Pakkaustarvikkeet; kelmut, foliot ja rasiat
- Servetit (HK)
- Tarjoilurasiat (HK)

Sopimukset ja yhteistyökumppanit

- Lihat ja lihavalmisteet, puitesopimus HK
- Jäätelö, puitesopimus Unilever
- Maitotaloustuotteet Valio
- Virvokkeet ja alkoholit Saimaan Juomatehdas
- Kolmioleivät Snackpoint
- Sämpylät, patongit ja salaatit Snackpoint
- Leivät ja pullat; Pulli, Korpela, Rikkilä (paikallisia perheleipomoita)
- Kertakäyttöastiat Eskimo

Ateriavaihtoehdot ja toteutuneet annosmäärät

Ateria	Toteutuma, noin
Karjalanpaisti + perunasose	2 900
Lempeä kanakeitto	6 700
	750 (kenraali), loppui kesken
Kasvislasagne	2 800
Jauhelihaspagettivuoka	8 500
Tonnikalapasta	3 000
Gluteenitonta pastaa	400
Hiutalepuuro	2 500
Aamupalapaketti	1 500
Kahvi	32 000
kolmioleivät	1 500
Täytetyt ruisleivät	2 500
Täytetyt sämpylät	1 500
gluteeniton	100, loppui kesken
Ruokaisat salaatit	50
Voisilmäpulla	4 000
gluteeniton	250
Pullasiivu (talkoolaisille)	4500 siivua, loppui kesken
Miniviipurinrinkeli	1 000
Grillimakkarat	1 100 kg
Pyttipannu	1 400 kg

Vastuualuekohtaiset huomiot

Kutsuvierasravintola ja mediateltta

- Hyvät, laadukkaat tuotteet, maukas ruoka. Tuli paljon kehuja.
- Aamupuuro teki hyvin kauppansa.
- Aikataulut olivat erilaiset illan juontajalla ja vip-teltan ohjelmassa kuin meillä, siihen tarkkuutta, esim. aamupuuron kohdalla heitti tunnin, käytännössä meillä oli puuroa klo 10 asti.
- Maidoton välipalatuote puuttui, hyvä miettiä ensi vuodeksi.
- Mediassa meni paljon hedelmiä ja gluteenittomia tuotteita, suolaiset loppuivat kesken.

Kahvila

Tilat

- Kisakahvila oli sijoitettu samaan telttaan kisaravintolan kanssa. Kahviossa oli kuusi identtistä kassalinjaa ja neljä jäätelöallasta. Kassalinjoja oli auki tarpeen mukaan kahdesta-kuuteen.
- Jääkaappeja oli 6, mikä oli sopiva määrä.
- Kahvilan hinnasto olisi hyvä olla isolla ja selkeästi esillä. Meillä oli laminoituja A3-kokoisia papereita ja ne eivät näkyneet mihinkään.

- Linjastot olisivat voineet olla vielä hieman ”syvemmällä” teltassa. Nyt kassojen taakse jäi vähän liikaakin tilaa ja asiakkaat jonottivat vesisateessa.
- Kisaviikonlopun aikana satoi vettä ja myrskysi lauantai iltapäivästä – sunnuntai iltapäivään, joka vaikutti paljon kahvilan tuotteiden menekkiin. Reunimmainen kassa siirrettiin toisen kassan rinnalle ja näin saatiin asiakkaille pöytätilaa tuotteiden nauttimiseen sateelta suojassa.

Tuotteet

- Koko kisa-alueen kahvi sekoitettiin kisakahvilassa. Käytössä oli Novacafi Oy:n Cafitresse Cafe Noir pakastekahviuute. Uute sulatetaan huoneenlämmössä 1 vrk ja on heti käyttövalmista. Varalla oli myös saman firman Smooth Roast UHT kahviuutetta, joka oli sellaisenaan käyttövalmista.
- Kahvin valmistus: 10 litran kahvitermareihin noudettiin kuuma vesi (maitokärreillä) kahvilan takaa huollolta, joka keitti vettä armeijan soppatykeissä. Huolto annosteli 8 litraa vettä valmiiksi termariin ja kahviuute (3,5 dl) annosteltiin ja sekoitettiin kahvin sekaan kahvilassa. Kahvinkeittovuorossa oli aina kaksi henkilöä.
- Myynnissä oli perinteisten sämpylöiden / ruisleipien / pullien lisäksi myös mm. hedelmiä, suklaata, pähkinöitä ja proteiinituotteita. Myyntiin oli otettu myös paikallisia pienten leipomoiden tuotteita. GL-sämpylät tekivät hyvin kauppansa, mutta GL-pullaa jäi yli.

Talkoolaisten määrä

- Työvuoroja suunniteltaessa käytettiin paljon hyödyksi Lyyti-ohjelmaa. Vuorot suunniteltiin kahdeksan tunnin mittaisiksi, vuoronvaihto osittain limittäin. Tätä kautta työntekijät pääsivät myös itse varaamaan työvuoronsa, joka varmasti vaikutti myös siihen, että suurin osa talkoolaisista tuli sovitusti paikalle. Tulostimme myös näkyville työvuorolistat, mistä näkyi kukin osa-alue ja siihen tulevat tekijät, sekä kellonajat.

Jäätelökioskit

- Jäätelökioskeja oli kaksi, jotka oli sijoiteltu hyvin alueen eri laidoille.
- Koko viikonlopun jatkunut todella huono sää verotti jäätelönmyyntiä paljon. Jäätelöt olivat irtojäätelöitä (tuutteja, puikkoja ja mehujäätä). Jäätelöt tulivat alueelle jo torstaina ja olivat myynnissä hyvissä ajoin jo perjantaina. Kioskeissa ei ollut kassoja eikä maksupäätteitä, vain kassalippaat.
- Jäätelökioskissa oli koko ajan kaksi talkoolaista, toiset aamuvuorossa ja toiset illassa.

Kisaravintola

Tilat

- Kisaravintolan koko on riittävä. Ruoankuljetusvaunuja varten olisi pitänyt olla noin 20 pistorasiaa rivissä tarjoilulinjaston takana; niitä ei ollut riittävästi.
- 5 jääkaappia riittää kisaravintolaan.

Logistiikka

- Keittiöt ja ruoankuljetus toimivat loistavasti. Kisaravintolassa ruokavaunujen hallinnassa olisi ollut hyvä olla ammattilainen vastaanottamassa, joka olisi ymmärtänyt kokonaisuuden.
- Kaikenlainen oheislogistiikka tapahtuma-aikana olisi vaatinut tekijöitä ja systeemiä. Jäteasia oli täysin hunningolla. Tavaroiden, kuten kertakäyttöastioiden etsintään ympäri telttaa ei ollut kellään aikaa. Kaikki kertakäyttöastiat eivät olleet samassa paikassa, koska niitä tarvittiin useammassa paikassa. Eli yksi varastomies olisi saanut olla teltan puolella koko ajan hallinnoimassa tilannetta.

Ruokamäärä

- Ruokaa oli liikaa, mutta siihen oli suurelta osalta vaikuttamassa erittäin kehno sää ja ”kisaturistien” puute. Tarkka ruokamäärän arviointi etukäteen on mahdotonta, koska todellinen määrä selviää vasta itse tapahtumassa.

Ruokavalikoima

- Ruokalajit olivat toimivat, mutta menekki lajien kesken ei mennyt aivan suunnitellulla tavalla. Keitto, ilmeisesti mikä tahansa keitto, menee huonommin kuin pastat. 3 erilaista pastaa oli onnistunut ratkaisu; kaikkia lajeja meni tasaisesti.

Asiakkaiden toiveet / palautteet

- Asiakkailta tuli hyvää palautetta, ruoasta pidettiin ja annoskokoa kiiteltiin.

Talkoolaisten määrä

- Päivällä talkoolaisia oli tarpeeksi, illalla vähän liian vähän. Talkoolaisten isokaan määrä ei korvaa sitä, jos talkoolaisissa ei ole riittävästi osaavia tyyppejä. Esim. nytkin 1 hyvä ”roudari” hoiti hyvin 6 linjaa, kun toinen sai hoidettua vaivoin 2 linjaa.

Mitä tekisin toisin

- kehitysehdotuksena on, että viikonlopun aikana tarjottaisiin yhteensä 5 eri ruokalajia; esim. perjantaina 2 lajia, lauantaina 3 lajia, yöllä 1 - 2, ja sunnuntaina on jäljellä. Eli koskaan ei olisi yhtaikaa kaikkea 5 lajia tarjolla. Menekin hallinta olisi helpompaa, jos lajeja ei olisi niin montaa. Nyt suosituin oli lihaspagettivuoka, seuraavana karjalanpaisti. Näistäkin voi päätellä, että hyvin yksinkertaista ja kaikille tuttua ruokaa kannattaa suosia.
- Kisaravintolaan tulee yhtaikaa niin monta talkoolaista, että siinä olisi hyvä olla muutama ammattilainen mukana, jolloin vastuuta pikaperehdytyksestä voisi jakaa.
- Talkoolaisten määrä ei kerro oikein hyvin selviytymistä, koska talkoolaisia on niin monenlaisia – osaaminen on hyvin vaihtelevaa. Muutama ammattilainen vastuuhenkilön lisäksi varmistaisi onnistumista.

Eväät

- Eväiden määrä näyttää olevan noin 1000. Ne kaikki kannattaa tehdä jo perjantaiaamuna. Eväät kannattaa tehdä laatikoihin, joissa jokaisessa on tietty määrä – ilman ”korvamerkintää” ja niistä annetaan tarpeen mukainen määrä. Yhteen laatikkoon kannattaa tehdä gluteenittomat eväät muutamalle kymmenelle.

Toimitsijaravintola

Tilat

- Talkooteltta oli hyvän kokoinen ja sinne mahtuivat kaikki talkoolaiset syömään, kun halusivat.
- Kisaravintola + kahvilateltta oli tilava, mikä tekikin sen, että kävelymatkat olivat joidenkin mielestä pitkät.

Tuotteiden määrä

- Ruokalajeja oli riittävästi, talkoolaiset tykkäsivät niistä ja Lempeää kanakeittoa syötiin eniten.

Asiakkaiden toiveet ja palautteet

- Palaute oli hyvää: ruokia kehuttiin, samoin palvelun nopeutta ja erityiskiitoksen antoi kasvissyöjä, joka oli otettu, kun heidät oli huomioitu.
- Aamupalapakettia jotkut kaipailivat jo lauantaille.
- Kuuma keitto la - su yönä sai kiitosta.

Talkoolaisten määrä

- Talkoolaisia oli riittävästi, ja vetäjän työtä helpotti, kun oli sijoittanut omia luottotekijöitä tasaisesti joka kohtaan.
- Toimitsijaravintolassa oli yöllä kolme töissä ja kävijöitä oli kokoajan. Työtä helpotti nopeasti jaettava keitto.

Mitä tekisin toisin

- La- su yölle 4 - 5 talkoolaista, jotta työ ei olisi liian raskasta.

Grillit

Tilajärjestelyt

- Grilliteltan pitäisi olla vähintään 4 x 4 m että siellä mahtuu toimimaan. Meidän 3 x 3 m oli liian pieni.
- Kylmätilojen kannattaisi olla isommat, mitä meillä oli (1 jääkaappi/grillipiste).
- Kahden paellapannun systeemi toimi hyvin.

Talkoolaisten määrä

- Henkilöitä pitäisi olla vuorossa vähintään neljä, että tauotus toimisi hyvin. Viisi henkilöä päägrilleillä oli hyvä määrä.

- Jokaisella grillillä oli vastuuhenkilö, joka vastasi toiminnasta ja tämä koettiin hyväksi. Hyvä myös olla ravintola/keittiöalan ammattilaisia mukana kuten meillä, helpottaa monia käytännön asioita.

Tuotteet ja niiden määrä

- Tuotevalikoima oli ehkä liian iso. Voisi olla että makkara ja juomat riittäisi. Kahvi, karkit ja muut tuotteet voisivat olla eri pisteessä makkaramyynnin vieressä, mutta tämähän vaatisi enemmän henkilökuntaa.
- Makkaramerkki (Ukko Pekka) oli onnistunut valinta ja sai kiitosta mausta sekä gluteenittomuudesta ja laktoosittomuudesta.

Logistiikka

- Kuljetuskalustoa oli riittävästi (kaksi mönkijää) käytössä. Grilleillä myytävät tuotteet tilattiin ravintolan varastosta radiopuhelimilla. Radiopuhelimet toimivat hyvin.

Muuta

- Perjantain aukiolot olivat paikallaan ja isompi henkilömäärä pääsi kokeilemaan pannuja sekä grillejä.
- Grillin aukiolo perjantaina majoitusalueen lähettyvillä olisi voinut olla pitempi, sillä kysyntää olisi ollut vaikka koko yöksi ja lauantaiaamuksi.

Mallasrasti

Tilat, sijainti ja kalustot

- Alueella oli 15 tynnyreistä rakennettua pientä pystypöytää.
- Myyntiteltan takana oli Kylmäkontti oluita ja virvoitusjuomia varten.
- Myyntipiste koostui pitkästä pöydästä ja 4:sta kassasta. Kassojen takana oli kaksi lasiovista kylmäkaappia, joiden välissä oli pieni pöytä.
- Mallasrastille toimitettiin päivänvarjoja noin 20 kappaletta, mainosmateriaalia lippujen ja Beach Flag:ien muodossa.
- Mallasrasti oli riittävän kokoinen ja tila olisi luultavasti riittänyt paremmallakin säällä. Myyntiteltta olisi voinut olla tiiviimpi, jotta asiakkaat olisivat saattaneet päätyä tasaisesti kaikille kassoille ja matka kassoilta jääkaapeille ei olisi ollut niin pitkä.
- Kylmäkontti oli korkealla, mutta kunhan siihen saatiin rakennettua lastauslaituri ja luiska, niin korkeus ei tuottanut ongelmia.
- Pöytiä olisi saanut olla reilusti enemmän ja ne olisivat voineet olla hieman isompia. Anniskelualueella ei ollut ollenkaan telttoja tai katoksia, joita olisi varsinkin sadekelillä kaivannut.
- Lisäksi anniskelualueella ei ollut televisioita, screenejä tai muita laitteita, joiden avulla olisi voinut seurata kilpailun etenemistä. Päivänvarjoista ei ollut juurikaan hyötyä, koska niitä ei saanut pysymään maassa.
- Kylmäkaappeja (4) ja kassoja oli riittävästi ja neljällä kassalla selviää tapahtuman läpi. Kylmäkontin sijainti, heti mallasrastin takana oli erinomainen.

- Mallasrasti sijaitsi kilpailukeskuksen kulmassa. lähellä oli toimitsijoiden teltta-alue, sekä toimitsijoiden käyttämät kulkuväylät ja huoltotiet, mutta asiakkaat eivät päässeet kulkemaan mallasrastille, muuten paitsi kiertämällä pitkän matkan. Mallasrasti ei näkynyt kunnolla kovinkaan kauas, vaan oli nurkan takana hieman piilossa katseilta. Toisaalta mallasrastin vieressä oleva grilli näkyi ja toi asiakkaita myös mallasrastille.
- Alueen vieressä ei ollut vessoja. Lähimmille vessoille oli liian pitkä matka kävellä.
- Alue oli kielletty alle 18-vuotiailta ja se rajoitti monen lapsen kanssa tapahtumassa olevan asiakkaan käyntiä.

Aukioloajat ja ruuhkahuiput

- Perjantaina mallasrasti oli auki klo 16 - 24. Avaamisen jälkeen mallasrastilla kävi muutamia asiakkaita, mutta selkeästi suurin määrä oli kello 22:n jälkeen, kun ruokapaikat, kaupat ja muut toiminnot sulkeutuivat. Asiakkaat tulivat paikalle, koska olimme ainoita, jotka olivat auki. Perjantai oli hiljainen ja päivän aikana olisi pärjännyt hyvin kolmella henkilöllä.
- Lauantaina olimme auki 10:stä 02:een sunnuntaiyönä. Asiakkaita olisi riittänyt myöhempäänkin.
- Asiakkaita ei juurikaan aamusta ollut, mutta avajaisten ja Venlojen viestien jälkeen oli kiire. Noin tunti tai kaksi lähdön jälkeen tilanne rauhoittui ja asiakkaita oli jonkin verran Jukolan lähtöön asti, sää tietenkin vähensi asiakasmäärää. Jukolan viestin aikana kaikki 4 kassaa olivat käytössä ja asiakkaita oli jonoksi asti, ruuhkaa kesti noin puoleen yöhön asti, jonka jälkeen tilanne rauhoittui hetkeksi. Puolen yön jälkeen asiakkaita tuli tasaisena virtana sulkemiseen saakka.
- Jokaisella kassalla oli maksupääte korttimaksuja varten ja jokaisessa myyntipisteessä toimi lähimaksu ominaisuus, joka helpotti ja nopeutti myyntitilannetta.
- Sunnuntaina mallasrasti aukeni klo 9 ja meni kiinni kolmelta päivällä. Sunnuntai oli kokonaisuudessaan kiireinen päivä ja asiakkaita riitti avaamisajasta puoleenpäivään asti. Puolenpäivän jälkeen asiakkaita riitti tasaisesti sulkemiseen asti, mutta pisteen siistimisen ja purkamisen pystyi jo aloittamaan.
- Kutsuvierasteltan anniskelupiste on lisäarvopalvelu, myynnillisesti se ei ole kannattavaa. Lauantaina kutsuvierasteltan anniskelualue oli avoinna saman aikaa kuin mallasrasti, mutta sunnuntaina pidimme kutsuvierasteltan myyntipisteen kiinni sairastapausten ja talkoolaisten puuttumisten vuoksi. Kutsuvierasteltan anniskeluvastaavaa tarvittiin mallasrastilla.

Tuotteet

- Mallasrastin tavarantoimittaja oli Saimaan Juomatehdas, joka toimi yhteistyössä Olvin panimon kanssa.
- Tuotteina oli kaksi olutta Marsalkan luomu vaalea lager ja Saimaan Blonde-Ale. Siidereinä oli Crafty Kuiva omenasiideri, sekä Kuulas Mesimarja siideri. Lonkerona oli Olvin A.Le.Cock ja virvoitusjuomina oli Olvin Jaffa, Cola, Cola Light ja Lemon.
- Marsalkan lageria meni selvästi eniten ja Saimaan Blonde-alea toisiksi eniten. Lonkeroa ja siidereitä meni pieniä määriä, limuja ei juuri ollenkaan.
- Oluet olivat 0,5 litraisia ja siiderit ja lonkero olivat 0,33 litraisia.
- Virvoitusjuomat olivat 0,5 litraisia.

- Asiakkaat olivat tyytyväisiä siihen, että tuotteet olivat paikallisen pienpanimon oluita ja useampi olut valittavana. Myös siiderivaihtoehtoon oltiin tyytyväisiä. Yllättävän paljon kysyttiin tummaa olutta, sekä merkittävän paljon alkoholitonta olutta.
- Moni asiakas yllättyi oluiden isosta koosta ja olisi mieluummin halunnut pienemmän oluen. Osa asiakkaista olisi myös toivonut lähdeveden kuuluvan myyntivalikoimiin.
- Tuotteita ei kannata avata jääkaappiin liikaa etukäteen, sillä niitä ei voi enää palauttaa.

Henkilökunta

- Perjantaina laitettiin mallasrastin myyntipiste kuntoon ennen klo 16:00, joten paikalla oli päivän aikana yhteensä viisi työntekijää, mutta kolme työntekijää päivän aikana olisi ollut riittävä, luultavasti jopa aurinkoisella kelillä.
- Lauantaina päivällä oli seitsemän ihmistä töissä, mutta kelien takia oli niin hiljaista, että kaksi työntekijää siirtyi auttamaan talkooravintolassa.
- Illalla Jukolan lähdön aikaan paikalla oli viisi työntekijää, joilla pärjäsi hyvin. Neljä kassaa oli käytössä ja yksi täydensi kaappeja ja toi tuotteita kassojen viereen myyntitiskille.
- Sunnuntaina oli 3 ihmistä ja päivä oli kiireinen. Silti kolme ihmistä oli riittävästi, eikä ruuhkaa ei päässyt syntymään. Yhdelle tauottajalle olisi ollut tarvetta.

Jätehuolto ja loppusiivous

- Mallasrastilla oli asiakkaiden saatavilla 3 pullojen palautuspistettä. Yksi piste oli sijoitettu mallasrastin takaosaan ja kaksi pistettä ulosmenon kohdalle. Jokaisen pullonpalautuspisteen viereen oli laitettu jäteastia roskiksia varten. Tämän takia mallasrastilla asiakkaat eivät olleet heittäneet juurikaan roskia pullonpalautuspisteisiin. Lauantai-illan aikana tapahtuman huolto-osasto tuli vaihtamaan roska- ja pullosäkit ja hakivat jo henkilökunnan vaihtamat säkit pois paikalta.
- Avaamattomat paketit saatiin palauttaa Saimaan Juomatehtaalle.

Kutsuvierasteltan myyntipiste

- Kutsuvierasteltassa piti olla anniskelupiste lauantaina klo 10:00 - 1:30, sekä sunnuntaina klo 9:00 - 12:00, mutta kutsuvierasteltan myynti oli lauantaina pieni ja kutsuvieraiden määrä sunnuntaiaamuna oli niin vähäinen, että emme pitäneet anniskelupistettä auki sunnuntaina. Lauantaina kutsuvierasteltassa oli koko ajan vastaava hoitaja paikalla ja sen lisäksi mallasrastin vastaava hoitaja tauotti kutsuvierasteltan anniskeluvastaavat. Kutsuvierasteltassa oli myynnissä samat tuotteet kuin mallasrastilla ja lisäksi tarjolla oli puna-, valko- ja kuohuviiniä. Kuohuviiniä meni jonkin verran, sillä yritykset tarjosivat sitä asiakkailleen, mutta muuten alkoholinmyynti kutsuvierasteltassa ei ollut kovinkaan suurta. Sunnuntaina olisi ollut turha avata myyntipistettä kahden ja puolen tunnin takia. Kutsuvierasteltan myyntipiste olisi voinut olla auki lauantaina vähemmän aikaa, sopiva aukioloaika olisi ollut esimerkiksi klo 16:00 - 1:30, jolloin pisteelle ei olisi tarvinnut kuin yhden vastaavan hoitajan koko tapahtuman ajaksi.

Yleiset havainnot

- Kassakoulutus oli heikko, jonka takia sitä jouduttiin opettelemaan myyntitilanteessa. Kannattaa panostaa jatkossa. Tosin koulutusta haittasi se, etteivät tietoliikenneyhteydet toimineet vielä kenraaliharjoituksessa, jolloin piti olla myös kassahenkilöiden koulutus.
- Rahahuoltoon ja pohjakassojen määrään kiinnitettävä huomiota, että on riittävästi ja toimii ajallaan.
- Kannattaa myös kiinnittää huomio toiminnan lopetukseen hyvissä ajoin eli ajaa tavaraa, joka ei liiku, pois myyntipisteiltä paluukuormissa.
- Panostettava myös toiminnan loppumisen jälkeen riittävällä henkilömäärällä paikkojen purkuun ja siivoukseen, meillähän tämä unohtui kokonaan.
- Jätehuollossa oli valitettavasti puutteita koko viikonlopun ajan ja palautuspullojen keräys epäonnistui osittain, koska valvontaa ei ollut riittävästi ja jäteastioiden tyhjennys takkusi.
- Talkoolaisten huoltoon rakentamisen ja purkamisen ajalta olisi pitänyt varautua tehokkaammin.
- Erityisen tärkeää olisi, että purkuvaiheen huolto toimii moitteettomasti, koska purkajia ei todennäköisesti ole tarpeeksi.
- Jotta tapahtuma-alueen purku onnistuisi ripeästi määräajassa, tulisi rakentamisen työnjohtohenkilöstön olla purkamisvaiheessa paikalla. Samoin talkoolaisten riittävä varaaminen eri tehtäviin tulee olla selkeämpi.
- Purkuvaiheessa tulee huomioida, että yhtäjaksoinen sähkön toimitusvarmuus säilyy kylmäkonteilla niin kauan kun niissä varastoidaan elintarvikkeita.
- Samoin pesuvettä tulee saada tarpeen mukaan ainakin maanantai- ja tiistaipäivien ajan kaluston huoltoon (keitinten ja astioitten pesu).
- Lisäksi alueelle tulisi jättää riittävästi wc:tä purkuhenkilöstön käyttöön.
- Alueelle tulevien tavaratoimitusten tuloaikojen tulee olla päivällä, jolloin purkamiseen tarvittavia koneita ja henkilöstöä on käytössä materiaalin siirtämiseen varastoihin. Lisäksi tulee varastotiloja suunniteltaessa erityisesti laskea kylmäsäilytystä tarvitsevien tavaroitten tilantarve, jotta vältytään pikatilanteilta ja turhilta materiaalisiirroilta. Lappee-Jukolassa optimaalinen määrä kylmätilaa olisi ollut 3 rekan jäähdytettyä perävaunua + PV:n kylmiö-pakastehuoneyhdistelmä.
- Ruokamyyntiin vaikuttaa oleellisella tavalla sää. Jos on kylmää ja sateista, siitä kärsii jäätelö- ja kahvilamyynti. Jos on kuuma ilma, kärsii ruokamyynti. Lappee-Jukolan rajuilma verotti kovin paljon ravintolamyyntiä. Kun seuraavat Jukolan järjestäjät arvioivat ruokien ja elintarvikkeiden määrää ja peilaavat vuoden 2016 tietoja, tulee huomioida, että menekki oli huomattavasti vähäisempi aikaisempien vuosien tietoihin ja tehtyihin arvioihin nähden asiakaskadon vuoksi.

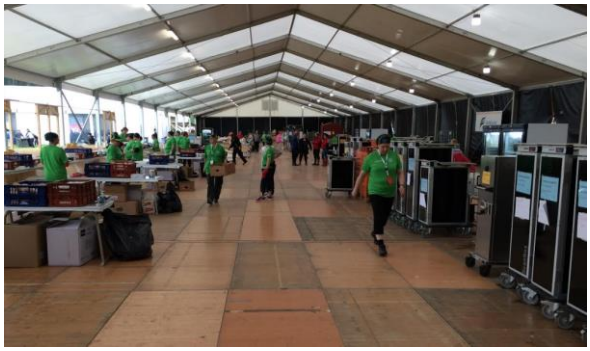

Kuva: Pääravintola

Kuva: Kenttäkeittiö (kuvat: Elina Särmälä)

TALOUS- JA MARKKINOINTIVALIOKUNTA

Vastuuhenkilöt

Puheenjohtaja	Harri Kauranen	0400 553 488	harri.kauranen@jukola.com
Talous	Pekka Kotovaara	040 501 5521	pekka.kotovaara@visma.com
Markkinointi	Harri Kauranen	0400 553 488	harri.kauranen@jukola.com
Markkinointi	Aki Kyckling	0400 325 054	aki.kyckling@luukku.com
Rahahuolto	Juha Turunen	040 747 5076	juturu@live.fi
Jukola kauppa	Petteri Virta	0400 552 489	petteri.virta@roseprint.fi
Rahahuolto	Mari Valtonen	040 772 7164	mari.valtonen@fi.ey.com

Markkinointi

Tavoitteet ja tehtävät

Tavoitteet

- mahdollisimman hyvän markkinointituloksen saavuttaminen osallistuja, tapahtuma ja sidosryhmämarkkinoinnissa
- mahdollisimman hyvän taloudellisen tuloksen saavuttaminen tapahtumassa
- Jukola brändin ja suunnistuksen tunnettavuuden lisääminen

Tehtävät

- markkinoinnin suunnittelu ja tuotteistaminen
- yhteistyökumppaneiden hankkiminen
- mainos ja myyntipaikkojen myynti
- osallistujamarkkinointi lajin muissa suurtapahtumissa
- tapahtumamarkkinointi alueen yleisötapahtumissa
- talkooasusteiden suunnittelu ja hankinta
- palkintojen hankkiminen
- kisalehden ja käsiohjelman tuottaminen
- olla mukana kutsuvieras toiminnoissa sekä vip-vieraiden hoidossa
- järjestää yhdessä kutsuvierastoimintojen kanssa perjantai-illan illalliset
- olla päähankinta organisaatio muiden valiokuntien hankinnoissa
- harjoituspakettien laadinta ja myynti yhdessä kartta- ja ratavaliokunnan sekä Lappeen Puisto Oy:n kanssa

Yhteistyökumppanuudet

Osuusisännyydet

Kaikki osuusisännyydet saatiin myytyä hyvissä ajoin ennen tapahtumaa. 9 kpl oli myyty ja allekirjoitettu jo ennen Louna-Jukolaa, ja loput jo sovitut 2 kpl allekirjoitettiin elo-syyskuussa 2015. Osumaprosentti osuusisännissä oli hyvä, 2:et rukkaset tuli, mutta niistäkin toinen tuli kumppaniksi pienemmällä panoksella. Ainoastaan yksi

osuusisännäksi ajateltu yritys; paikallinen osuuskauppa; ei lähtenyt mukaan millään panoksella. Osa sopimuksista sisälsi ns. oravannahkakauppaa, mutta niissäkin kaikissa oli rahan osuus noin 50 %. Osuusisäntien hankinnassa henkilökohtaiset kontaktit osoittautuivat erittäin tärkeiksi, täysin ”tuntemattomina” teimme ainoastaan yhden sopimuksen. Kohteet kannattaa harkita tarkkaan, ja hyödyntää organisaation kontaktit suurimpien kumppaneiden hankinnassa.

Kaikki sopimukset räätälöitiin kunkin kumppanin kanssa, vakiona ei tainnut mennä ainoatakaan. Osuusisännyyden tavoitehinta oli 30.000 €. Toteuma oli 25.000 € - 40.000 €.

Muut kumppanuudet

Osuusisäntäneuvotteluiden jälkeen keskityimme muiden kumppaneiden hankintaa. Niistä suuri osa tuli erilaisten hankintojen kautta. Näissäkin sopimuksissa jokainen räätälöitiin kiinnostuksen ja näkyvyyden mukaan. Näidenkin sopimusten synnyssä suurena apuna oli henkilökohtaiset suhteet ja kontaktit. Muiden kuin osuusisännyyksien hinta oli 5.000 € - 20.000 €. Sopimuksia tehtiin lähes tapahtumaan saakka. Kaiken kaikkiaan erikokoisia yhteistyösopimuksia meillä oli noin 70 kpl.

Kauppapaikat

Suurempia kauppapaikkoja meillä oli tarjolla 5 kpl. Suurimmat olivat 1000m2 kokoiset Intersport ja Suunnistajan Kauppa. Neon-Sportilla oli 500 m^2 ja Keltämäellä 250 m^2. Yksi paikka, 250 m^2 peruuntui tapahtuman kynnyksellä, eikä siihen saatu tilalle kauppiasta. Tila jäi meidän kenttä- ja huoltotiimin käyttöön. Kaikki isommat kaupat olivat sijainniltaan erinomaisella paikalla, ja kauppiaat olivatkin erittäin tyytyväisiä myynteihinsä.

Organisaation oma Jukola-kauppa oli kooltaan 8 x 24 m. Koko oli juuri sopiva tavaramäärään nähden. Pienempiä esittely/myyntipaikkoja oli 20 kpl. Niiden hinta oli 1.500 €. Yksi paikka jäi tyhjäksi viime hetken peruutuksen takia.

Silmäaseman rekka oli näiden pienempien myyntipaikkojen läheisyydessä.

Näitä pienempiä myyntipaikkoja kyseltiin kovasti, mutta niistä ei oltu valmiita maksamaan pyydettyä hintaa.

Ruoanmyyjiä oli tarjolla lukuisia, mutta emme myyneet ruokaan liittyviä paikkoja. Kaikki ruoanmyynti pidettiin omalla organisaatiolla. Ainoastaan paikallista herkkua, Vetyä ja Atomia myyvälle yritykselle myytiin paikka.

Muu näkyvyys

Edellä mainittujen lisäksi myimme aitamainoksia, screeninäkyvyyttä, mainoksia eri lippujen kääntöpuolelle.

Aitamainokset valmisti Grano, yhteistyö sujui ongelmitta. Aitamainokset toteutettiin kennolevyille. Screenimainoksia oli niin paljon kuin mahdollista. TV-lähetys rytmittää kisan aikana mainosten ajon. Kaikki välit oli myyty täyteen. Kisa-ajan ulkopuolelle screenimainoksia rajoittaa eri ohjelmapalvelut. Kisainfot ennen kisaa, palkintojen jaot ja Jukola-juhla illalla sekä palkintojen jako aamulla.

Bussi- ja karavaanilippujen taustat saatiin myytyä tuloväylien liikenneasemille. Toimitsijaparkkilipun taustapuolella oli paikalisen ravintolaketjun tarjous talkoolaisille.

Osallistuja- ja tapahtumamarkkinointi

Osallistujamarkkinointi käynnistyi varsinaisesti Louna-Jukolassa. Varsinaiseen osallistujamarkkinointiin voidaan laskea erilaiset näkyvyydet SkogSportissa ja Juoksuaika-lehdessä. Kansainvälisen liiton sivuilta emme ostaneet näkyvyyttä. Osallistujamarkkinointi onnistui mielestämme erinomaisesti, 17576 ilmoittautunutta suunnistajaa on ylivoimaisesti suurin Sisä-Suomen Jukola ikinä. Louna-Jukolan ”maagista” lukua emme edes tavoitelleet, sen saavuttaminen ei ole Sisä-Suomessa realistista.

Tapahtumaa markkinoimme paikallisesti useissa eri tapahtumissa Lappeenrannassa ja lähiseudulla. Lahden MM-hiihtojen kanssa tehty yhteistyösopimus avasi meille mahdollisuuden olla mukana helmikuun esikisoissa. Ständillä kävi runsaasti Jukolasta kiinnostunutta porukkaa. Imatralla olimme tänä keväänä näkyvissä IPV:n pesäpallo-otteluissa enne tapahtumaa.

Markkinoinnissa päädyimme yhteen kisalehteen joka ilmestyi kesäkuun alussa 2015. Jaoimme sen sekä Kymenlaakson että Etelä-Karjalan maakuntiin. Levikki oli 180.000 kpl. Tietoisuus levisi samalla kertaa molempiin maakuntiin, talkoolaisilmoittautumisissa tuli selkeä piikki lehden ilmestymisen jälkeen vaikka tapahtumaan oli vielä vuosi aikaa.

Aina kun olimme markkinointirundilla, talkoolaisrekrytointi oli vahvasti mukana. Se onnistui loistavasti, meille ilmoittautui yli 2000 vapaaehtoista.

Paikallisesti lisäsimme näkyvyyttä keväällä 2016. Meillä oli erittäin näkyvä Ledi-taulu kampanja 8 viikon aikana helmi-toukokuussa. Samaan aikaan olimme näkyvillä paikallislehdessä joka viikko maaliskuun alusta alkaen. Samaan aikaan olimme kuuluvilla Bauer-median eri radiokanavilla. Eri mediat olivat innokkaasti mukana Jukola-huumassa kevään aikana. Paikaliset lehdet, Ylen alueuutiset sekä TV:n että radion puolella.

Rajapinnat muiden valiokuntien kanssa

Yhteistyötä oli kaikkien valiokuntien kanssa. Valiokuntien kaikki hankinnat menivät talous- ja markkinointivaliokunnan kautta. Osa hoidettiin vaihtokauppana eri näkyvyysmuotoihin vaihdettuna.

Suurimpina olivat IT:n konehankinnat ja ravintolan hankinnat ja kilpailutukset. Meillä toimistovaliokunta hoiti kutsuvierastoiminnot. Sen tiimoilta oli heidän kanssaan varsin tiivistä yhteistyötä.

Kehitysehdotuksia

Yksi asia nousi esiin tapahtuman lähetessä ja sen aikana. Kaikki kassatoiminnot kannattaa olla keskitetysti yhden oman tiimin hoidossa. Aiemmin se on ollut osittain ainakin kunkin valiokunnan hoidossa.

Ehdottomasti tulee organisaatiossa olla kassatiimi, joka hoitaa kaikkien järjestäjän omien myyntipisteiden kassapalvelut. Näin siitä tulee selkeä kokonaisuus, joka on organisoidusti hoidossa. Tämä kassatiimi tekee yhteistyötä kassakone toimittajan kanssa, ja määrittelee kassakone- ja maksupääte tarpeet.

Markkinointitiimissä olisi saanut olla enemmän väkeä, varsinkin loppuvaiheessa. Kevään aikana olisi apukäsiä tarvittu, siinä vaiheessa niitä oli vaikea saada. Toiseksi jo olemassa olleella porukalla oli niin paljon tietoa tapahtumasta, että ulkopuolisen olisi ehkä ollut vaikea tulla mukaan.

Taloushallinto

Lappee-Jukolan taloushallinto käsitti budjetoinnin ja seurannan, myyntilaskujen laatimisen, ostolaskujen käsittelyn ja kierrätyksen, myynti- ja ostoreskontrien hoidon, maksuliikenteen, pääkirjanpidon, tilinpäätöksen sekä palkanlaskennan ja palkkojen maksatuksen.

Toimistovaliokunnan henkilö hoiti laskutuksen, reskontrat, ostolaskujen tiliöinnit, kierrätykset ja maksuliikenteen sekä palkkoihin liittyvät asiat. Hänen varahenkilönään toimi pääsihteeri.

Markkinointi- ja talousvaliokunnan vetäjä sekä kilpailunjohtaja vastasivat ostolaskujen tarkastuksesta ja hyväksynnästä. Edellisen lisäksi markkinointi- ja talousvaliokunnan vetäjä osallistui taloushallinnon vaatimaan päätöksentekoon.

Talouspäällikkö suunnitteli tili- ja laskentapuitteet, laati budjetin, teki budjettiseurannan, ohjasi ja kontrolloi kirjanpitoa sekä maksuliikennettä, arvioi rahoituksen riittävyyttä sekä laati raportteja tuloksen ja kassavirran kehittymisestä. Talouspäällikkö otti osaa myös tilinpäätöksen laatimiseen sekä hoiti yhteistyön taloushallinnon kumppanin kanssa.

Taloushallintoon liittyvät tiliotekirjanpidot, täsmäytykset, kontrollit, pääkirjanpito, tilinpäätöksen laatiminen sekä erikseen osoitetut taloushallinnon työt ostettiin ulkoiselta yhteistyökumppanilta.

Taloushallinto toteutettiin täysin sähköisellä taloushallinnon järjestelmällä. Ratkaisun toimitti ulkoinen yhteistyökumppani. Taloushallintojärjestelmän käyttöönotosta ja tuesta vastasi talouspäällikkö.

Rahahuolto

Vastuuhenkilöt: Juha Turunen (rahahuoltovastaava), Mari Valtonen (rahatoimistovastaava), Saku Kaipia, Mauno Muukkonen, Sami Toikkanen

Rahahuollon tehtävä

Rahahuollon tehtävänä oli Lappee-Jukolan rahahuolto, joka sisälsi pohjakassojen ja vaihtorahojen toimittamisen kassapisteille, kertyneen ylimääräisen käteisen rahan, loppukassojen ja maksupäätekuittien keräämisen kassapisteiltä sekä käteisen rahan säilyttäminen tapahtuman ajan ja luovuttaminen rahankuljetukseen ja laskentaan sen päätyttyä.

Toiminnan suunnittelu, aikataulut ja toteutus

Toiminnan suunnittelu aloitettiin keväällä 2015, ja sen merkeissä kokoonnuttiin parin kuukauden välein kiihtyvällä tahdilla loppua kohden. Kokouksiin osallistuivat vastuuhenkilöt sekä talous- ja markkinointivaliokunnan puheenjohtaja. Erityisen tärkeä osa valmistautumista ja suunnittelua oli rahahuoltovastaavan opintomatka Louna-Jukolaan, jossa hän kävi jopa tekemässä muutaman talkoovuoron rahahuollossa. Loppuvaiheessa käytiin keskusteluja myös kassatoiminnoista vastaavien sekä taloushallinnon henkilöiden kanssa. Rahahuoltovastaava osallistui myös keväällä 2016 kahteen kassakoulutukseen, jossa hän kävi ohjeistamassa kassahenkilöitä toiminnasta rahahuollon suuntaan. Vastuuhenkilöt kävivät myös ennakkoon tutustumassa kisa-alueeseen ja rahahuollon omaan toimipisteeseen, rahatoimistoon.

Vastuuhenkilöiden suunnittelupalavereiden lisäksi rahahuollon talkoolaisille järjestettiin huhtikuussa 2016 infotilaisuus, jossa talkoolaisille kerrottiin rahahuollosta ja ohjeistettiin pääpiirteissään tehtäviin. Samassa infotilaisuudessa sovittiin suurelta osin myös työvuoroista. Seuraavan kerran kaikki talkoolaiset olivat koolla kenraaliharjoituspäivänä, jossa kukin talkoolainen kiersi itsenäisesti kisa-aluetta, ja lopuksi kokoonnuttiin rahatoimistoon kertaamaan työohjeet. Talkoolaisille oli jo ennakkoon sähköpostitse toimitettu Rahahuollon selviytymispakkaus, johon kaikkien toivottiin tutustuvan viimeistään ennen varsinaista tapahtumaa. Ennakkoon toimitetuista selviytymispakkauksen kirjallisista ohjeista huolimatta vastuuhenkilöt joutuivat sanallisesti ohjeistamaan talkoolaisia itse tapahtumassa erittäin paljon.

Pohjakassat tilattiin valmiina Etelä-Karjalan Osuuspankista, samoin vaihtorahat tilattiin osuuspankista. Rahahuollon vastuuhenkilöt noutivat itse pohjakassat pankista siten, että kenraalipäivän ja perjantain tarvittavat pohjakassat haettiin jo aiemmin ja vaihtorahat ja loput pohjakassat haettiin perjantaina. Sekä pohjakassat, vaihtorahat että myynnistä kertyneet rahat säilytettiin koko tapahtuman ajan rahatoimistossa kassakaapissa, ja ne kaikki kuljetettiin yhdellä kertaa laskentaan vasta tapahtuman päätyttyä sunnuntai-iltana. Rahojen poisvienti ja laskenta oli ulkoistettu Loomis Suomi Oy:lle. Kertynyttä käteistä rahaa ei siis missään vaiheessa rahatoimistossa tai kassoilla laskettu, vaan kaikki tilitykset olivat niin sanottuja ”sokkotilityksiä”.

Rahahuolto-organisaatio muodostui kahdesta osasta: rahatoimistosta ja rahankerääjistä. Rahatoimisto säilytti pohjakassoja, vaihtorahoja sekä myynnistä kertyneitä rahoja. Rahatoimisto myös huolehti pohjakassojen oikea-aikaisesta lähettämisestä kassapisteille sekä vastaavasti ylimääräisten rahojen ja sulkeutuvien kassapisteiden loppukassojen oikea-aikaisesta noudosta kassapisteiltä. Rahatoimistossa oli ”palvelupuhelin”, johon kassahenkilöt saattoivat soittaa esimerkiksi tarvitessaan vaihtorahaa tai pohjakassaa. Rahankerääjät puolestaan hoitivat rahojen kuljettamisen rahatoimiston ja kassapisteiden välillä sekä tarvittavan rahojen luovutusta koskevan paperisodan kassojen kanssa. Sekä rahatoimistolaiset että rahankerääjät toimivat aina työparina siten, ettei kukaan käsitellyt rahoja koskaan yksin. Tarkempi kuvaus rahahuollon toimintaprosesseista löytyy Rahahuollon selviytymispakkauksesta.

Toimitsijatarve

Yhteensä rahahuollossa työskenteli 12 henkilöä rahatoimistossa ja 20 henkilöä rahankerääjänä. Työvuoroja oli perjantaista sunnuntaihin yhteensä 24 rahatoimistossa ja 30 rahankerääjillä, lisäksi vastuuhenkilöistä joku toimi päivystäjänä koko tapahtuman ajan. Monet talkoolaisista tekivät useita vuoroja, mikä olikin toiminnan sujuvuuden kannalta erittäin hyvä. Talkoovuorolaisten ja varsinaisen päivystäjän lisäksi muutkin vastuuhenkilöt päivystivät epävirallisesti käytännössä koko tapahtuman ajan ja olivat siten tarvittaessa käytettävissä ruuhka-aikoina ja tuuraajina.

Kenraaliharjoituspäivänä pohjakassojen ja rahojen tarve oli pientä, joten rahahuolto hoidettiin epävirallisesti ja täysin vastuuhenkilöiden voimin. Rahatoimisto ei ollut vielä toiminnassa.

Perjantaina ja sunnuntaiaamusta alkaen sekä rahatoimistossa että rahankerääjinä oli koko ajan vuorossa 2 talkoolaista (2 rahatoimistossa + 2 rahankerääjää). Määrät olivat muuten riittävät, mutta perjantai- ja sunnuntai-iltana kassapisteiden sulkeutuessa sekä sunnuntaiaamuna kassojen avautuessa vastuuhenkilöitä jouduttiin käyttämään ylimääräisinä rahankerääjinä.

Lauantaiaamusta sunnuntaiaamuun talkoolaismäärää kasvatettiin tasaisesti siten, että enimmillään vuorossa oli lauantai-iltapäivällä/-illalla 6 rahatoimistolaista ja 10 rahankerääjää. Iltaa kohden talkoolaismäärää taas vähennettiin siten, että sunnuntaiyönä vuorossa oli 2 rahatoimistolaista ja 4 rahankerääjää. Sunnuntaiyönä jouduttiin jälleen turvautumaan vastuuhenkilöistä koottuun ylimääräiseen rahankerääjätyöpariin. Kaiken kaikkiaan talkoolaisia oli pääsääntöisesti riittävästi, ja rahatoimistossa olisi varmaan hieman vähemmälläkin pärjätty. Rahankerääjätyöpareja olisi sen sijaan erityisesti ruuhka-aikoina ja sunnuntaiyönä voinut olla enemmän. Varsinaista paniikkia ei ollut missään vaiheessa, joskin erityisesti rahojen nouto kassoilta oli yllättävän hidasta ja siksi kassapisteiden sulkeutuminen samaan aikaan aiheutti toimintaan viivettä.

Rahahuolto lukuina

- Talkoolaisia 12 rahatoimistossa ja 20 rahankerääjinä, luvut sisältävät myös vastuuhenkilöt
- Työvuoroja 24 rahatoimistossa ja 30 rahankerääjillä
- Vastuuhenkilöitä 4 päivystysvuoroissa 24/7
- Pohjakassoja 70 * 600 € + 10 * 1.000 € + 4 * 450 € = 53.800 €
  (ei aivan lopulliset luvut, mutta suuruusluokka oli tämä)
- Vaihtorahoja yhteensä 10.000 €:
    - 5 € yhteensä 1.500 €
    - 2 € yhteensä 5.000 €
    - 1 € yhteensä 2.500 €
    - 0,5 € yhteensä 1.000 €
- Vaihtorahat riittivät, mutta vitosia ja kymppejä oli liian vähän ja 50-centtisiä liikaa.
- Turvapusseja kului 311 kpl
- Kassapisteitä 53 kpl, joista lähes kaikissa myös maksukorttipääte

Onnistumiset ja kehityskohteet:

Onnistunutta

- Rahatoimiston ”palvelupuhelin”
- Rahatoimiston sijoittaminen varsinaisen kisa-alueen ulkopuolelle ja turvallisesti neljän seinän sisälle
- Rahahuollon käytössä olleet autot olivat välimatkoista johtuen ehdottoman tarpeelliset
- Sokkotilitykset – rahoja ei laskettu kassoilla tai rahatoimistossa
- Ennakointi – hitaasta prosessista johtuen turvapusseja ja tilityslomakkeita pyrittiin valmistelemaan rahatoimistossa mahdollisimman pitkälle ennen ruuhkahuippuja
- Sitoutuneet vastuuhenkilöt, jotka päivystivät virallisesti ja epävirallisesti koko tapahtuman ajan – toi joustavuutta toimintaan

Kehitettävää

- Ruuhkapiikit: kassojen avautuminen/sulkeutuminen yhtä aikaa
- Muutokset kassapisteiden aukioloissa, tieto näistä ei aina kulkeutunut rahatoimistoon asti
- Enemmän koordinointia kassavastaavien, muiden rahahuollon kontaktipintojen ja ylipäänsä koko Jukola-organisaation kanssa, esimerkiksi:

    - Ennen tapahtumaa pidettävä yhteinen palaveri kassahenkilöstön kanssa, jossa käytäisiin läpi rahojenluovutuslomakkeiden täyttäminen ja muut yhteiset toimintatavat
    - Kassahenkilöiden työvuorojen joustavuus: kynä ei voi tippua tasan neljältä, koska rahankerääjät eivät pysty olemaan samanaikaisesti jokaisella sulkeutuvalla kassapisteellä hakemassa loppukassaa pois
    - Yhtenevä kassapisteiden numerointi kassojen, kartan ja rahatoimiston kesken (esim. grillit puhuivat olevansa grilli 1, grilli 2 jne, rahahuollon kartoissa ja rahatoimiston listoilla grillit taas olivat kassapisteet nro 34 - 40 – aiheutti turhaa sekaannusta)
- Kankeahko ja aikaa vievä prosessi, näennäiskontrollit rahojen ja turvapussien käsittelyssä, ”tuurilla seilattiin”

Jukola-kauppa

Jukola-kaupasta yleisesti

Jukola-kaupan myymälätilana toimi 22 x 8 m teltta. Sisäänkäynti oli sivulta ja uloskäynti viiden kassan kautta päädystä. Kaksi pitkittäistä pääkäytävää jakoi tilan mielekkäästi.

Myymälä tila oli juuri sopivan kokoinen. Kaikki tuotteet saatiin hyvin esille ja myymälä sekä kassat vetivät hyvin. Kaupan yleisilmeestä ja tuotteiden esillepanosta tuli hyvää palautetta.

Tuotteet menivät tasaisesti kaupaksi ja tuotteita riitti hyvin. Loppuvarasto jäi pieneksi. Tähän päästiin, sillä että...

- Osa tuotteista oli ns. myyntitilituotteita, jotka merkattiin tapahtuman aikana kaupan prässipisteessä myynnin kehityksen mukaan. Ylimääräiset tuotteet saatiin palauttaa tavarantoimittajalle veloituksetta.
- Alennusmyynti aloitettiin sunnuntaiaamuna ja tämä vauhditti loppuunmyyntiä merkittävästi.
- Tuotevalikoima ja -määrät olivat varsin onnistuneita. Myynnissä oli noin 40 erilaista tuotetta. Jukola-kaupassa myytiin lisäksi myös mm. talkoolaisasusteiden ylijäämätuotteita. Jukola-kauppaa tehtiin järjestävän seuran nimissä ja lukuun.

Työjako ja talkoolaiset

Talkoolaisia oli yhteensä 33 henkilöä oheisen työvuorolistan mukaisesti (6 + 27). Mainostalo Roseprint Oy oli myyntituotteiden tavarantoimittaja ja tapahtumassa vetovastuussa talkoolaisena. Vastuuhenkilönä Petteri Virta.

Yritys vastasi kaupan rakentamisesta, esillepanosta ja somisteista. Jokaisessa työvuorossa oli Roseprintin PR-tuotteiden ammattilainen paikalla myyntityössä ja prässipisteellä.

Kassoja oli 5 kpl ja jokainen todella tarpeen! Kassakoulutuksia järjestettiin ennakkoon 2 kertaa. Mitään ongelmia kassojen kanssa ei ollut.

Työvuorot olivat pääsääntöisesti 6-tuntisia, joka osoittautui sopivaksi useimmille talkoolaisille. Kaikki talkoolaiset tekivät vähintään 2 työvuoroa. Talkoolaisten määrä osoittautui sopivaksi niin, että työvuoron aikana oli mahdollisuus käydä myös kahvilla tai syömässä myyntityön siitä kärsimättä.

Suurimmat ruuhkat kaupassa olivat lauantaina Venlojen viestin lähdön jälkeen aina iltaan saakka, sekä sunnuntaiaamuna alennusmyyntien alettua.

Lappee Jukola Shop Työvuorolista 2016

Keskiviikko Kenraaliharjoitus klo 12.00 - 18.00 Vesa Aaltonen Petteri Virta Nina Kainulainen Tiina Pesonen

Perjantai	Kassa 1	Kassa 2	Kassa 3	Kassa 4	Kassa 5	Rose	Myynti		
Klo 10-16	Henna Kuntola	Elsa Melkko				Petteri Virta	Ahmed Ibrahim	Helena Lomperi	
Klo 12-18			Tiina Pesonen	Susanna Tikka		Vesa Aaltonen	Malla Puustelli	Sara Puustelli	Sari Aaltonen
Klo 18-22	Elina Kansonen	Kirsi Kauranen	Nina Kainulainen	Topi Meuronen		Anne Virta	Janne Honkasalo	Siiri Virta	Jonna Sallinen

La ja Su	Kassa 1	Kassa 2	Kassa 3	Kassa 4	Kassa 5	Rose	Myynti		
Klo 9-15	Riina Surakka	Tiina Laaksonen	Kirsi Kauranen	Jonna Sallinen		Anne Toikka	Riina Kontunen	Minna Rantanen	Sari Aaltonen
Klo 15-21	Elina Kansonen	Jaana Karhu	Nina Kainulainen	Irma Tuomisto	Topi Meuronen	Pia Suomi	Malla Puustelli	Sara Puustelli	Juho Aapro
Klo 21-03	Riina Surakka	Tiina Laaksonen	Tiina Pesonen	Susanna Tikka	Eve Heinonen	Anne Virta	Riina Kontunen	Minna Rantanen	Siiri Virta
Klo 02-07	Henna Kuntola	Elsa Melkko				Sami Wilén	Aila Kainlauri	Hannu Pesu	
Klo 07-12	Elina Kansonen	Irma Tuomisto	Kirsi Kauranen	Topi Meuronen		Vesa Aaltonen	Sari Aaltonen	Juho Aapro	Janne Honkasalo
Klo 12-15	Nina Kainulainen	Jaana Karhu	Helena Lomperi			Petteri Virta	Ahmed Ibrahim	Eve Heinonen	

Kuva: Työvuorolista

Myyntimäärät

Avaintuotteet:

- T-paidat (miehet, naiset ja lapset) 1700 kpl
- Buffit 1300 kpl
- Lippikset 700 kpl
- Otsapannat ja pipot 500 kpl

Kaupassa myytiin tapahtumatuotteiden lisäksi mm. hakaneuloja, viipurinrinkeleitä ja parkkilippuja.

Huomioita

Kaikkia tuotteita meni tasaisesti kaupaksi. Joitakin huteja tulee aina joukkoon. Minttumakeiset, huulirasvat ja tekniikkatuotteista Bluetooth-kaiuttimet ja -kuulokkeet menivät muita heikommin kaupaksi.

Tapahtumapinssi, - tarra ja -kangasmerkki ovat tärkeitä tuotteita, jotka tulisi aina olla valikoimissa. Monet ovat keränneet em. tuotteita muistoksi jo vuosia! Meiltä puuttui tarrat ja palautetta tuli.

T-paitoihin kaivattiin kovasti moniväripainettua printtikuvaa. Kannattaa huomioida ensi vuonna!

Myymälän sijainti, yleisilme ja kunnon valaistus sekä tuotteiden esillepano ovat keskeisiä menestystekijöitä. Näihin kannattaa panostaa!

Kokonaisuutena kauppa saavutti sille asetetut tavoitteensa hyvin.

TOIMISTOVALIOKUNTA

Tavoitteet

- nopea, ystävällinen ja täsmällinen kilpailijoiden ja talkoolaisten palvelu
- laadukkaat kutsuvieraspalvelut
- monipuoliset ohjelmatoiminnot Jukola-viikonlopun aikana

Vastuuhenkilöt

Tehtävä	Nimi	Puhelin	Sähköposti
Pääsihteeri	Tuija Tavia	044 2387210	tuija.tavia@jukola.com
Toimistonhoitaja	Vesa Putkonen	050 4684401	toimisto@lappeenriento.fi
Info	Mia Saarilaakso	040 5100585	mia.saarilaakso@jukola.com
Joukkuemateriaalit	Paula Päivänranta	045 78801740	ppaivanranta@gmail.com
Vuokraemitit	Mari Häsä	040 5890018	marihhasa@gmail.com
Majoitus	Anniina Tuosa	044 0605058	anniina.tuosa@gmail.com
Henkilöstöpäällikkö	Irmeli Lallo	050 4121290	irmeli.lallo@jukola.com
Toimitsijainfo	Kati Pulli	040 5842304	viitaka@hotmail.com
Kutsuvieraat	Jussi Sundgren	044 5220617	jussisundgren@hotmail.com
Kutsuvierasisäntä	Vesa Surakka	050 3616458	vesa.surakka@op.fi
Kutsuvierasemäntä	Sirpa Arpiainen	040 5131098	smarpiainen@gmail.com
Ohjelmat	Kati Korhonen	040 5566635	korhoka@gmail.com
Lasten toiminnot	Kirsi Pennanen	050 5741184	pennanenkirsi@gmail.com
Metsäkirkko	Mika Lehtola	040 3126601	mika.lehtola@evl.fi
Lappee-Jukolan ilme	Siru Ahopelto	040 5192375	siru.ahopelto@gmail.com

Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa

- Selvitti yhdessä IT-valiokunnan vetäjän kanssa miten Mailchimpistä lähetetään identifioitua dataa.
- Myi kartta- ja ratavaliokunnan toimittamia harjoituskarttoja.
- Toimi apuna toimitsijoiden/talkoolaisten rekrytoinnissa ja ylläpiti talkoorekisteriä.
- Huolehti yhdessä IT-valiokunnan kanssa vuokra-emittien hankinnan, jakamisen ja palautuksen.
- Kokosi käsiohjelman yhdessä muiden valiokuntien kanssa.
- Jakoi markkinointivaliokunnan hankkimat toimitsija-asut.
- Järjesti yhdessä kartta- ja ratavaliokunnan ja liikenne- ja turvallisuusvaliokunnan kanssa kaksi infotilaisuutta kilpailualueen asukkaille ja maanomistajille.
- Toimitti kenttä- ja huoltovaliokunnalle laminoidut telttapaikkamerkit.
- Suunnitteli yhdessä kenttä- ja huoltovaliokunnan kanssa alueen opasteiden sijoittelun.
- Kokosi loppuraportin yhdessä muiden valiokuntien kanssa.

Toimistovaliokunnan aikataulu

2014	
syyskuu	Toimistovaliokunnan sisäinen työnjako
1.11.2014	Toimistovaliokunnan järjestäytymiskokous

21.–22.11.2014	Jukola-kokous, Paimio
29.11.2014	Toimistovaliokunnan kokous nro 1, Kuopio-Jukolan huomiot Jukola-seminaarista

2015

23.1.2015	Toimistovaliokunnan kokous nro 2
helmikuu	Toimintasuunnitelma, versio 1
20.3.2015	Toimistovaliokunnan kokous nro 3
2.5.2015	Toimistovaliokunnan maastokäynti, toimipaikkojen sijainnit
8.5.2015	Toimistovaliokunnan kokous nro 4
12.–14.6.2015	Osallistuminen Louna-Jukolan tehtäviin omalla vastuualueella ja Lappee-Jukolan esittelypisteen markkinointitehtävät
28.6.2015	Toimistovaliokunnan kokous nro 5, Paimion kokemukset tiimeittäin
22.8.2015	Lappee-Jukolan esittelypiste kauppakeskus Iso-Kristiinan tapahtumapäivässä
11.9.2015	Toimistovaliokunnan kokous nro 6
12.–13.9.2015	Lappee-Jukolan esittelypiste Kalamarkkinoilla Lappeenrannan satamassa
7.11.2015	Jukola-kokous Lappeenrannassa
20.11.2015	Kilpailukutsu julkaistaan Suunnistaja-lehdessä
20.11.2015	Ilmoittautumisjärjestelmä avataan
7.12.2015	Seuroille ja yhteisöille kutsu + käyttäjätunnus & pin-koodi (Mailchimp)

2016

7.1.2016	Toimistovaliokunnan kokous nro 7
3.2.2016	Ennakkoilmoittautuminen päättyi
9.2.2016	Toimistovaliokunnan kokous nro 8
20.–21.2.2016	Lappee-Jukolan esittelypiste Salpausselän kisoissa Lahdessa
1.3.2016	Kilpailutoimisto avataan Harapaisentiellä
1.3.2016	Lappee-Jukolan esittelypiste SaiPa-Ässät pelissä Kisapuistossa
15.3.2016	Toimistovaliokunnan kokous nro 9
22.3.2016	Maanomistajatilaisuus Lappeen Puistossa
15.4.2016	Vip-kutsujen postitus (Lyyti + posti)
21.4.2016	Toimistovaliokunnan kokous nro 10
26.4.2016	Kilpailuinfon ja toimitsijoiden palvelupisteen toimitsijakoulutus
18.5.2016	Lasten maailma toimitsijakoulutus
11.5.2016	Kutsuvierastoimintojen toimitsijakoulutus
11.5.2016	Ilmoittautuminen päättyi ja lisäpalveluiden varaus järjestelmän kautta sulkeutui
26.5.2016	Toimistovaliokunnan kokous nro 11
27.–28.5.2016	Palautuskarttojen pussitus
30.5.2016	Metsäkirkko toimitsijakoulutus
31.5.2016	Maanomistajatilaisuus Lappeen Puistossa
3.6.2016	Jälki-ilmoittautuminen päättyi
7.6.2016	Ennakkokirje, joukkuemateriaalin noutolappu ja ostetut lisäpalvelut tieto ilmoittautuneille seuroille ja joukkueille
9.–11.6.2016	Joukkuemateriaalin pussitus
8.-14.6.2016	Toimitsija-asujen ja toimitsijakorttien jako Hanhijärven kylätalolla
15.–19.6.2016	Toimitsija-asujen ja toimitsijakorttien jako kilpailukeskuksessa
15.6.2016	Kenraaliharjoitus Raipossa
15.6.2016	Kilpailutoimisto muuttaa Raippoon
17.–19.6.2016	Lappee-Jukola
20.6.2016	Kilpailutoimisto palaa takaisin Harapaisentielle Lappeenrantaan
10.8.2016	Toimistovaliokunnan kokous nro 12

19.8.2016	Toimitsijajuhla
30.9.2016	Loppuraportti valmiina
29.10.2016	Jukola-kokous Joensuussa

Kilpailutoimisto

Tuija Tavia, pääsihteeri

Vesa Putkonen, Lappeen Riennon toimistonhoitaja (20 h/vko, 15.5.2016 alkaen 37,5 h/vko)

Pääsihteeri aloitti Lappee-Jukolan palveluksessa syyskuussa 2015.

Pääsihteerin tehtäviä olivat järjestelytoimikunnan kokousten valmistelu yhdessä kilpailujohtajan kanssa ja kokousten sihteerinä toimiminen, ilmoittautumisjärjestelmän toiminnasta vastaaminen, sähköposteihin vastaaminen, raporttien laadinta ja loppuraportin toimitus.

Toimisto vastasi harjoituskarttojen myynnistä.

Toimitilat

Pääsihteeri työskenteli maaliskuun alkuun asti pääsääntöisesti kotitoimistolta käsin ja siirtyi maaliskuussa Jukola-toimistolle Harapaisen 7, Lappeen Riennon tiloihin.

Kilpailutoimisto oli auki ti, ke ja to klo 12 – 17, Lappeen Riennon toimiston normaaleina aukioloaikoina. Toukokuussa siirryttiin päivittäiseen 8 – 16 aukioloaikaan. Toimistolla oli hyvin vähän ns. asiakasliikennettä.

Jukola-toimiston käytössä oli pääsihteerin henkilökohtaisen @jukola.com sähköpostiosoitteen lisäksi osoite info.2016@jukola.com sekä Lappeen Riennon toimistohoitajan sähköpostiosoite toimisto@lappeenriento.fi.

Toimistolla oli käytössä pääsihteerin ja toimistohoitajan kannettavat tietokoneet (2 kpl), puhelimet (2 kpl), internetyhteydet, monitoimilaite, 2 kiertävän kaluston laminointikonetta ja leikkuri.

Kilpailutoimisto muutti kilpailukeskukseen vasta kenraaliharjoituspäivänä 15.6. Keskeiselle paikalle kilpailukeskuksessa kilpailuinfon viereen on rakennettu noin 12m^2 hirsimökki, joka oli varustettu monitoimikoneella ja laminointikoneella.

Jukola-kokous

Jukola-kokous pidettiin lauantaina 7.11.2015 Lappeenrannan kaupungintalon tiloissa. Kokoukseen ilmoittautuneille tilattiin nimilaput, joiden jakelusta huolehti toimistovaliokunnan talkoolaiset. Lisäksi Lappee-Jukolan väellä tilattiin paidat, joiden ansiosta isännät oli helppo erottaa joukosta. Kokoukseen osallistui 130 henkeä.

Yhteinen osuus pidettiin Lappeenranta-salissa ja valiokuntatyöskentelyä varten jakaannuttiin 12 neuvottelutilaan. Tilat keskellä kaupunkia olivat erinomaiset kokouksen järjestämistä varten.

Ilmoittautumisten vastaanotto ja lisäpalveluiden myynti

Ilmoittautuminen ja lisäpalveluiden osto tapahtui 20.11.2015 avautuneen Jukolan ilmoittautumisjärjestelmän kautta.

Uusien seurojen/yhteisöjen/yksityishenkilöiden hyväksyminen tapahtui ilmoittautumisjärjestelmän kautta. Erityisen tiivistä uusien tunnusten kysely oli ensimmäisen maksuportaan lähetessä ja juuri ennen ilmoittautumisen päättymistä sekä matkailuajoneuvopaikkaa varten ilmoittautumisjärjestelmän jo sulkeuduttua lisäpalveluiden osalta.

- 20.11.2015–17.6.2016 välisenä aikana tuli 445 tunnusten avauspyyntöä
    - 1.–3.2.2016 avauspyyntöjä 52
    - 9.–11.5.2016 avauspyyntöjä 62
    - 12.5.–17.6.2016 avauspyyntöjä 92
- 445 avauspyyntöä johtivat 330 uuden tunnuksen avaamiseen
    - 227 tunnusta perustettiin uusia seuroja/yhteisöjä varten
    - 89 tunnusta perustettiin matkailuajoneuvopaikkaa varten
    - 14 tunnusta perustettiin telttapaikkaa varten
- 115 pyyntöä ei johtanut uuden käyttäjätunnuksen perustamiseen
    - 65 pyyntöä koski jo järjestelmässä olevaa seuraa/yhteisöä
    - 5 pyynnön taustalla oli nimenmuutostarve
    - 3 jätettiin avaamatta asiattomina
    - 42 pyyntöä ei tarkemman kyselyn jälkeen johtanut käyttäjätunnuksen avaamiseen

44 % uusien tunnusten pyynnöistä meni läpi ilman lisätoimenpiteitä. Loppujen kohdalla on käyty sähköpostin vaihtoa. Usein syynä on ollut jo olemassa olevan nimen uudelleen haku, jolloin tunnus ja pin lähetetty kysyjälle tai seuran/yhteisön rekisteröinti on yritetty tehdä henkilön nimellä, jolloin on kyselty rekisteröinnin tarkoitusta (onko kyseessä lisäpalveluiden osto yksityishenkilönä vai uuden seuran/tiimin ilmoittaminen).

Ilmoittautumisjärjestelmä sulkeutui lisäpalveluiden osalta 11.5. Lisäpalveluiden kysyntä ja myynti jatkuivat kuitenkin aktiivisina aina kisaviikonloppuun asti. Myyntitapahtumia kertyi 11.5.–17.6. välisenä aikana 204 kpl, nämä piti hoitaa manuaalisesti excel, sähköposti ja ilmoittautumisjärjestelmän päivitystyönä. Matkailuajoneuvopaikoista varattiin 1/3 vasta järjestelmän sulkeutumisen jälkeen.

Tuulisuojapaikat (200 kpl) myytiin loppuun toukokuun alussa. Kilpailukutsun mukaan vain seurat, jotka ilmoittivat vähintään 8 joukkuetta, saivat varata kaksi tuulisuojapaikkaa. Koska ilmoittautumisjärjestelmä ei rajoittanut tuulisuojapaikkojen varausmäärää, jouduttiin muutamilta seuroilta vähentämään jo varattuja paikkoja, jolloin pystyttiin tarjoamaan lähes kaikille halukkaille ajoissa liikenteessä olleille seuroille tuulisuojapaikka.

Kaavoitetut järjestelmän kautta kartalta varattavissa olleet telttapaikat (1135 kpl) myytiin loppuun toukokuun ensimmäisellä viikolla ja sen jälkeen otettiin käyttöön vara-alue, johon saatiin kaavoitettua 72 telttapaikkaa. Nämäkin myytiin loppuun ennen kilpailuviikonloppua. Kilpailuviikolla kaavoitettiin vielä 30 telttapaikkaa ja näistä jäi sitten myyntivaraa vielä kilpailuviikonlopuksi majoitustiimille.

Valmiiksi pystytettyjä puolijoukkuetelttoja oli tarjolla 380 kpl. Näistä 200 oli varattu alustavasti ulkomaisten seurojen käyttöön, ulkomaiset seurat varasivat 162 telttaa ja loput 218 oli suomalaisten seurojen käytössä. Telttoja riitti lähes kaikille halukkaille.

Matkailuajoneuvopaikat (333 kpl) myytiin loppuun perjantaina 17.6. eikä ilman varausta tulossa olleita autoja pystytty enää ottamaan vastaan alueelle.

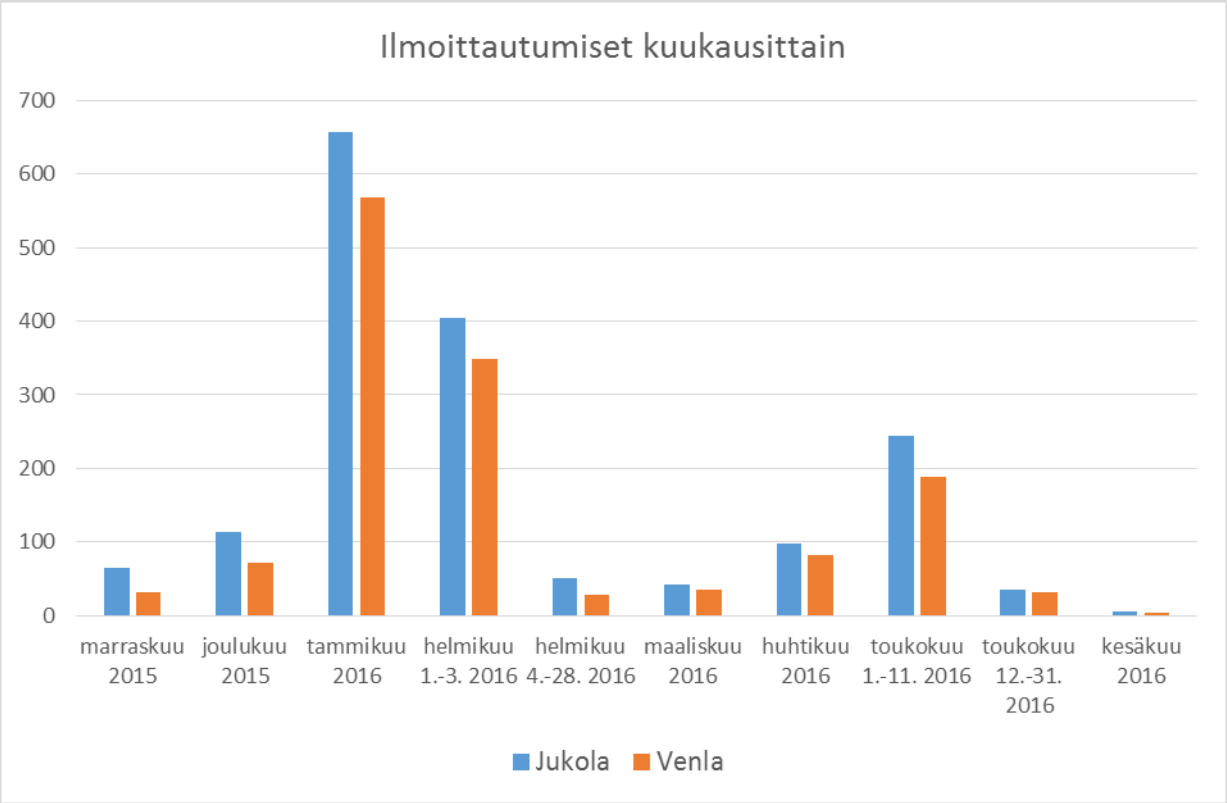

Kuva: Ilmoittautumiset kuukausittain/maksuportaan lähestyessä

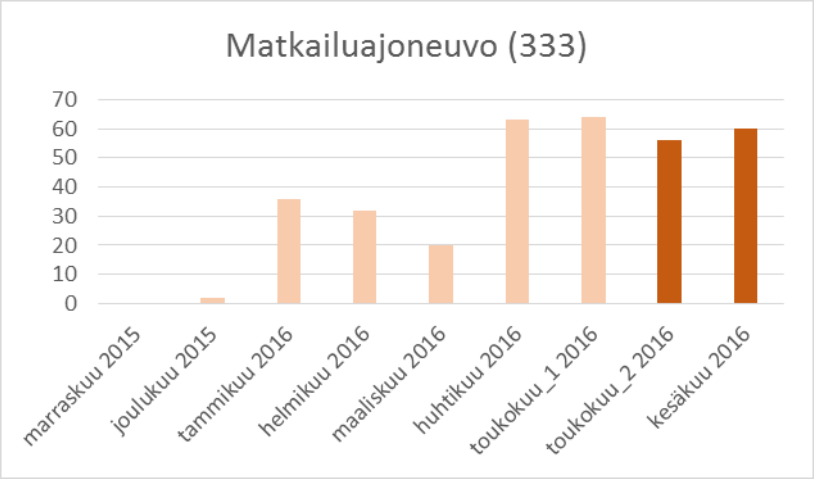

Kuva: Matkailuajoneuvojen paikkavaraukset painottuvat vahvasti järjestelmän sulkeutumisen jälkeiselle ajalle

Maksuliikenne

Pääsihteeri huolehti maksuliikenteen tarkistuksen ja maksumuistutukset ilmoittautumismaksujen ja lisäpalveluiden osalta.

Ilmoittautumisjärjestelmässä annettiin tilillemaksulupa 31 ulkomaalaiselle seuralle. Kun maksu näkyi tilillä, maksu syötettiin manuaalisesti ilmoittautumisjärjestelmään. Laskuja lähetettiin 16 yritykselle/seuralle. Lasku

tehtiin Netvisor-järjestelmällä ja maksun kuittaannuttua reskontraan se syötettiin manuaalisesti ilmoittautumisjärjestelmään.

Paytrail-järjestelmästä lähetettiin 34 kuittia maksutositteen tarvitsijoille.

Maksu jäi puuttumaan kuudelta seuralta/yhteisöltä. Mikään näistä joukkueista ei ilmaantunut paikalle kilpailuviikonloppuna.

Viisumikutsut

Pääsihteeri kirjoitti viisumikutsun niitä tarvitseville kilpailijoille ja seuroille. Tilaukset ja lähetykset hoidettiin sähköpostilla. Kutsupohjana käytettiin aiempien vuosien toimivaksi havaittua mallia. Tietojen täyttö, tulostus, allekirjoitus, skannaus pdf-muotoon ja lähetys sähköpostilla. Viisumikutsuja lähetettiin 19 kpl Venäjälle, Ukrainaan ja Kiinaan.

Harjoituskarttojen myynti

Jukola-toimisto myi kartta- ja ratavaliokunnan suunnittelemia harjoituskarttoja. Karttoja oli viisi erilaista ja myynti aloitettiin elokuussa 2015. Harjoituskarttoja myytiin yhteensä noin 3 000 kpl.

Käsiohjelma

Vastuu käsiohjelman materiaalin keräämisestä ja toimittamisesta taittajalle oli hajautettu pääsihteerille, viestinnälle ja markkinoinnille. Käsiohjelmassa oli 124 sivua. Painos oli 11 000 kpl ja painopaikka Grano.

Käsiohjelman sisältö noudatti pitkälti aiempien vuosien mallia pienin muutoksin. Aikatauluihin ja aukioloihin liittyvät tiedot otettiin heti käsiohjelman alkulehdille. Tapahtuma-alueen opaskartta täytti keskiaukeaman ja kilpailukeskuksen opaskartta sijoitettiin takakanteen. Edellisvuoden mallin mukaisesti joukkueet olivat ohjelmassa vain aakkosjärjestyksessä.

Käsiohjelman viimeinen vedosversio oli hyväksyttävä 5.6. ja painosta toimitus tuli suoraan kilpailukeskukseen 15.6. kenraaliharjoituspäivänä.

Käsiohjelmaa ei jaettu joukkuemateriaalipussissa. Käsiohjelmaa oli vapaasti saatavana infosta ja talkoolaisten palvelupisteestä.

Sähköpostikirjeet joukkueille

Massapostituksissa käytettiin netissä tarjolla olevaa MailChimp kampanjointityökalua. Peruskäyttö eli viestin teko, jakelulistan luonti ja jakelu osoittautuivat varsin helpoksi. Joukkuekohtaisen yksilöidyn tiedon liittämiseen viesteihin sain lisäapua Lappee-Jukolan IT valiokunnan vetäjältä Panu Karhulta.

Ilmoittautumisjärjestelmän avautumisen jälkeen 7.12.2015 lähetettiin Louna-Jukolassa mukana olleille seuroille/yhteisöille kutsu. Kutsussa oli mukana kunkin seuran/yhteisön käyttäjätunnus ja pin-koodi. Jakelu päätettiin tehdä kahdessa osassa, koska edellisellä kerralla osa postista ei ollut mennyt perille ja epäiltiin syyksi viestissä ollutta venäjänkielistä kutsuosuutta. RUS-tunnuksella oleville joukkueille kutsu meni venäjän ja englanninkielisenä. Kaikille muille kutsu meni kielillä suomi, ruotsi ja englanti.

Avausprosentti venäläisille lähetetyssä kutsussa oli 58,5 % (18 vastaanottajaa) ja muiden kutsujen osalta avausprosentti oli 27,2 % (1.603 vastaanottajaa).

Kesäkuussa 2016 jälki-ilmoittautumisen päätyttyä ilmoittautuneille seuroille/yhteisöille lähetettiin uudelleen sähköpostia MailChimp kautta. Ensimmäinen posti sisälsi saatekirje, jossa kerrottiin joukkuemateriaalin noutolapun ja ostettujen lisäpalveluiden infon tulevan erillisinä posteina sekä yleistä informaatiota ja linkkejä jukola.com nettisivuille. Jakelu tehtiin saatekirjeen osalta kolmena lähetyksenä; suomi, ruotsi ja englanti. Joukkuemateriaalin noutolappu ja ostettujen lisäpalveluiden info tehtiin kolmikielisenä ja kumpikin omana lähetyksenään.

Massapostitusten avausprosentit:

- Saatekirje
    - suomi > 1.202 kirjettä, avaus 83,8 % (997)
    - ruotsi > 99 kirjettä, avaus 89,9 % (89)
    - englanti > 151 kirjettä, avaus 84,7 % (127)
- Joukkuemateriaalin noutolappu
    - 1.452 kirjettä, avaus 86,7 % (1.248)
- Lisäpalvelut
    - 1.452 kirjettä, avaus 76,2 % (1.096)

MailChimpin rajoitteet Jukola-postituksissa:

- lähetään vain yhden kerran postin yhteen sähköpostiosoitteeseen; jos sama henkilö on yhteyshenkilönä useammassa seurassa/yhteisössä, hän saa vain yhden seuran osalta postin
- postit ohjautuvat helposti mainosten sekaan tai roskapostilaatikkoon
- osa yritysten ja yhteisöjen sähköpostiservereistä estää postin perillemenon

40 seuralle tein käsin noutolapun ennen kisaviikonloppua, kun MailChimp-viesti ei ollut mennyt perille.

Muut tehtävät

Pääsihteeri toimi järjestelytoimikunnan sihteerinä ja osallistui markkinointivaliokunnan toimintaan osallistujamarkkinointiin liittyen sekä maanomistajatilaisuuksien suunnitteluun ja toteutukseen.

Toimistolla tehtiin A3-kokoisia ja sitä pienempiä opasteita ja kylttejä, jotka laminoitiin. Telttapaikkalappujen teko aloitettiin jo helmi-maaliskuussa ja opasteiden teko jatkui kisaviikonloppuun asti. A3-kokoisia laminointitaskuja kului noin 400 kpl ja A4-kokoisia noin 300 kpl.

Toimisto vastasi tulostettavien pysäköinti- ja ajolupien (caravan, bussi, media, vip pysäköintiluvat ja huoltoajo, asukasajo, metsäajoluvat) toteutuksesta ja postituksesta.

Loppuraportti saatiin kasattua yhdessä valiokuntien kanssa annetussa tavoiteajassa. Järjestelyohjeesta poiketen loppuraporttia ei enää painettu vaan se tuotettiin vain sähköiseen muotoon.

Kehitettävää / huomioita

- Varatun ja maksetun tuulisuojapaikan ja puolijoukkueteltan varaaminen kartalta, mahdollisuus voisi olla tarjolla ainakin pääkäyttäjälle, jos ei haluta ulottaa ilmoittautuneille. Tämä vähentäisi käsityötä ja virhemallisuuksia paikkojen jossa.
- Ilmoittautumisjärjestelmän tarjoamille lisäpalveluille tulisi asettaa hintaporras sen jälkeen, kun niiden varausmahdollisuus on suljettu ilmoittautuneilta. Hinnankorotus olisi perusteltu jälkitilausten aiheuttaman huomattavan työmäärän lisäyksen johdosta.

Kilpailuinfo

Vastuuhenkilöt:

Infon vastaava	Mia Saarilaakso
Joukkuemateriaalit	Paula Päivänranta (Infon varavastaava)
Vuoropäälliköt	Marjaana Hautaniemi, Eeva-Liisa Holmström, Sari Räätäri, Katriina Santanen, Maria Salmi ja Riikka Suomalainen
Majoitusinfo	Anniina Tuosa
Emit-vuokraus	Mari Häsä

Kilpailuinfon toiminnan kokonaisuuden suunnittelu aloitettiin vuoden 2014 lopulla kilpailuinfon vastaavan ja varavastaavan kanssa. Tällöin suunnittelimme koko toimistovaliokunnan toimintoja. Pääsihteeri otti toimistonvaliokunnan tehtävien vastuun syksyllä 2015.

Kilpailuinfon toimintaa suunniteltiin kilpailua edeltävän talvikauden aikana inforyhmän kokoontumisissa (3 krt) sekä vuoropäälliköiden palavereissa (3 kokoontumista + maastokäynti). Talkoolaisten koulutustilaisuuksia pidettiin kaikissa kilpailuinfon ryhmissä kaksi; yksi etukäteen keväällä/alkukesästä sekä toinen 15.6. kenraaliharjoituksen yhteydessä. Ensimmäisen koulutuksen materiaalista pyrittiin tekemään mahdollisimman selkeä ja tämä lähetettiin kaikille talkoolaisille. Osa talkoolaisista osallistui lisäksi koko organisaatiolle järjestettyihin kassakoulutuksiin. Yhteydenpito talkoolaisiin hoidettiin ensin Lyyti-järjestelmän kautta ja myöhemmin omalle ryhmälle sähköpostilla.

Infoteltta sijaitsi keskeisellä paikalla Lappee-Jukolan sisääntuloväylän päässä ohjelmalavan viereen pystytetyssä teltassa (noin 8 x 24 m). Infoteltassa toimi yleisinfo, joukkuematerialin ja palautuskarttojen jakopiste, majoitusinfo sekä emit-vuokrauksen toiminnot. Tämän lisäksi infoteltasta noudettiin mm. käsiohjelmia ja teltassa oli mahdollisuus käyttää yleisöpäätteitä (2 kpl) oman seuran tai yhteisön tietojen käsittelyyn tai seuraamiseen. Perjantaina ja lauantaina aamusta alkuiltapäivään infolla oli käytössä myös erillinen vastaanottopiste Raipontien maitokopilla kilpailukeskukseen johtavan kävelytien risteyksessä. Täällä päivysti erityisesti majoituksen ohjauksesta vastaavat henkilöt. Lisäksi paikalla jaettiin käsiohjelmia ja myytiin mallisuunnistuskarttaa (mallisuunnistuksen lähtöpaikka sijaitsi sisääntuloväylän varrella).

Kuva: Infoteltta sisääntulon suunnasta

Kilpailuinfo oli avoinna kilpailukeskuksessa

- pe 17.6. klo 10:00 – 22:00
- la 18.6. klo 7:00 – su 19.6. klo 16:00

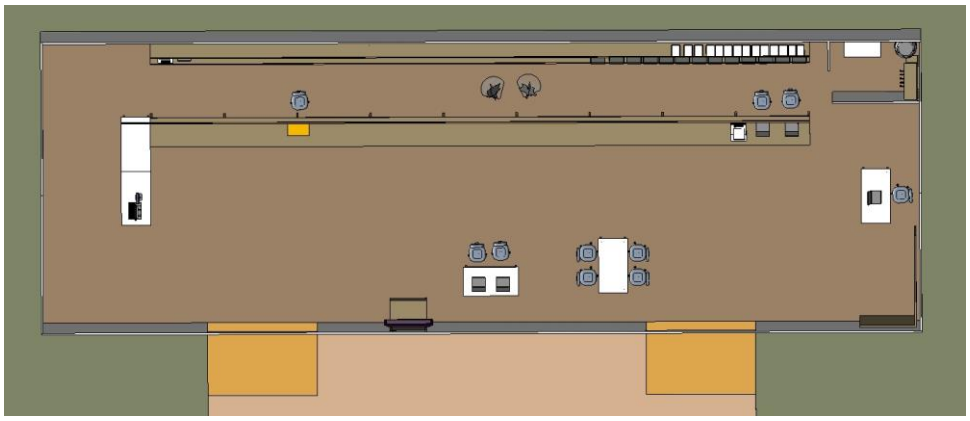

Kuva: Infoteltan layout

Infon käytössä oli kuusi kannettavaa tietokonetta, joissa kaikissa oli myös internet-yhteys. Tietokoneista kaksi oli juoksujärjestysten tarkistuspisteessä, yksi majoitusinfossa ja yksi emit-vuokrauksessa. Yleisön käyttöön oli varattu kaksi tietokonetta erilliselle pöydälle. Infossa oli myös yksi tulostin, jonka käyttö kuitenkin jäi hyvin vähäiseksi. Infon puhelin oli vuoropäälliköiden käytössä. Infon vastaavat käyttivät omia puhelimiaan sekä yhtä infon käyttöön varattua radiopuhelinta.

Infossa oli yksi kassakone ja yksi maksupääte. Myynnissä oli harjoitus- ja mallisuunnistuskarttoja (myynti noin 530 kpl), karttamuoveja, sauna- ja ruokalippuja, hakaneuloja ja pysäköintilippuja. Sunnuntaina myytiin myös kilpailukarttaa (kaikki rastit). Lisäksi otettiin vastaan maksuja emit-vuokrauksista, karttojen postituksista ja muutamasta majoitus- tai matkailuautopaikasta. Pysäköintilippujen pääasialliseksi myyntipaikaksi oli ohjeissa määritelty Jukola-kauppa, mutta Jukola-kävijät ovat tottuneet ostamaan lipun infosta ja näiden myynti olikin hyvin vilkasta lauantai-iltapäivästä lähtien.

Lisäksi infon tehtäviin kuuluivat:

- Yleinen opastus ja neuvonta

- Joukkuemateriaalin jako
- Juoksujärjestysten muutosten vastaanotto (pe klo 18:00 jälkeen)
- Karttojen palautus
- Emit-korttien vuokraus
- Opastaminen majoitus- ja tuulensuoja-alueille sekä muut majoitukseen liittyvät kysymykset
- Löytötavaroiden vastaanotto
- Ilmoitustaulun ylläpito

Kilpailuinfon ryhmässä (yleisinfo + joukkuemateriaalit) työskenteli viikonlopun aikana vuoropäälliköt mukaan lukien 52 henkilöä 11 vuorossa. Majoituksen ryhmässä oli 12 henkilöä ja emit-vuokrauksen ryhmässä 10 henkilöä. Jokainen ryhmä teki omat vuorolistansa. Kilpailuinfon ryhmän vuorot varattiin Lyyti-järjestelmän kautta. Jokaisessa vuorossa työskenteli 1 - 2 venäjän kielen taitoista talkoolaista. Venäjän kielen taitoisille oli vuorojen varausjärjestelmässä oma vuorosarakkeensa.

Kilpailuinfon vuorot olivat pääsääntöisesti 5 - 6 tunnin mittaisia ja vuorossa työskenteli 10 - 12 henkilöä. Ainoastaan yövuoro oli pidempi (klo 23 – 06) ja vuorossa oli kuusi henkilöä. Myös sunnuntain viimeinen vuoro oli henkilömäärältään muita pienempi. Jokaiseen vuoroon oli nimetty vuoropäällikkö, joka vastasi oman vuoronsa työnjaosta ja alkuinfosta. Vuoropäällikön roolina oli myös hoitaa vuoronsa aikana mahdollisesti esiin tulleet selvittelyä vaativat asiat. Vuoropäälliköt olivat tarvittaessa yhteydessä infovastaaviin tai pääsihteeriin. Vuoropäällikön tunnisti erivärisestä talkoopaidasta. Vuorojen vaihdossa käytettiin yhden tunnin päällekkäisyyttä, jotta vuoropäällikkö ehti tutustua vuoronsa työntekijöihin, antamaan tarvittavat alkuinfon ja ohjaamaan talkoolaiset eri työtehtäviin. Niiden talkoolaisten, jotka eivät olleet päässeet koulutustilaisuuksiin, perehdytys hoidettiin liukuvan vuorojen vaihdon yhteydessä. Vuoropäälliköt kirjasivat vuoronsa aikaiset huomiot vuorovihkoon, joka siirtyi päälliköltä toiselle vuoron vaihtuessa.

Kilpailuinfon talkoolaisten käytössä oli neljä ohjekansiota:

Infokansio, joka sisälsi:

- Ohjeet infon talkoolaisena toimimiseen (lähetetty etukäteen)
- Vuorolistat (lähetetty etukäteen)
- Tapahtuman aikataulut, myös kuljetusten osalta
- Tapahtuman opaskartat
- Kutsuvieraiden ohjelman

Turvallisuuskansio:

- Ohjeet hätätilanteiden varalle

Organisaation yhteystiedot-kansio:

- Kuvalliset yhteystiedot valiokuntien ja tiimien vastuuhenkilöistä

Joukkueet-kansio:

- Molempien viestien joukkueluettelot numerojärjestyksessä
- GPS-seurannan joukkueluettelo

Kilpailuinfon käytössä oli ilmoittautuneiden seurojen ja yhteisöjen käyttämät ilmoittautumisjärjestelmän tunnukset ja pin-koodit, joita käytettiin tarvittaessa.

Löytötavaroita kirjattiin 82 kpl. Osin säästä johtuen löytötavaroita tuotiin suuria määriä vaihtoalueelta ja saunan tiloista. Nämä olivat säkeissä hyvin märkinä ja näiden kirjaamista tapahtumapaikalla ei nähty tarpeelliseksi. Näitäkin löytötavaroita luovutettiin tuntomerkkejä vastaan.

Onnistumiset

- Valtavan hyvä henki ja asenne koko talkooporukan kesken! Palvelu pelasi kaikilla tarvittavilla kielillä.
- Vuorojenjakojärjestelmän käyttö
- Info oli toimiva kokonaisuus. Kiertävä materiaali (hylly, lokerikot) palvelivat käytössä hyvin.

Kehitettävää / huomioita

- Osaavaa kassahenkilöstöä tulee olla tarpeeksi. Talkoovuorojen varausjärjestelmässä olisi voinut olla oma ilmoittautumiskohta kassataitoisille henkilöille.
- Perjantai ja lauantaiaamu olivat hiljaisia joukkuemateriaalin jaossa. Emme avanneet vielä perjantaina maitokopin vastaanottopistettä ennakkoon suunnitellusta poiketen. Henkilöstöä ei perjantaina tarvita niin paljon kuin muutoin kisaviikonlopun aikana. Perjantai toimi kuitenkin hyvänä sisäänajopäivänä talkootehtäviin tutustumisessa.
- Varmistettava, että kaikki tärkeät tiedotukset (kuten liikennejärjestelyihin liittyvät) tulevat myös infon tietoon. Kysymyksiä tuli todella paljon.
- Oman osa-alueen hankinnoissa kannattaa olla mukana. Keskitetyn hankinnan kautta ei saada välttämättä juuri oikeaa tuotetta ja oikeaan aikaan.
- Infon puhelimen prepaid-liittymässä oltava tarpeeksi puheaikaa.

Joukkuemateriaali ja palautuskartat

Vastuuhenkilö: Paula Päivänranta

Joukkuemateriaalin pussitus

Joukkuemateriaalipussin sisältö:

- Kilpailunumerot
- Emit-tarkistuslipukkeet
- Palautuskarttojen noutokortti
- Pysäköinti-, kahvi- ja ruokaliput puolustusvoimien joukkueille
- Ennakkoon varatut vuokra-emitit
- Yhteistyökumppaneiden mainoksia
- Roska- ja biojätepussit

Lappee-Jukolan keskitetyn hankinnan toimesta saimme joukkuemateriaalin pussit (Puolustusvoimien muovikassi) kilpailunumerot, emit-tarkistuslipukkeet, yhteistyökumppaneiden mainokset (4 kpl) ja roska- ja biojätepussit. Pääsihteeri tulosti palautuskarttojen noutokortit, pysäköinti-, kahvi- ja ruokaliput puolustusvoimien joukkueille sekä tarvittavat tarrat (joukkueiden kirjekuoret ja joukkuemateriaalipussit).

Kilpailunumerot tulivat toimittajalta aakkosjärjestyksessä, Jukola numerot omassa laatikossa ja Venlat omassa. Emit-tarkistuslipukkeet olivat neljän ja kolmen kappaleen liuskoissa. Ennakkoon varatut vuokra-emitit olivat pussitettu valmiiksi joukkueittain emit-vuokraus ryhmän toimesta. Roska- ja biojätepussit olivat valmiina niputettuna. Niputuksen suoritti erityisryhmien toimintayksiköiden henkilöt neljässä eri toimipisteessä.

Joukkuemateriaalin pussitus tapahtui la 11.6. klo 10:00 – 17:00 ja talkoisiin osallistui 15 henkilöä. Ennakkovalmistelut tehtiin to 9.6. ja pe 10.6. klo 17:00 – 19:00, jolloin valmistelimme pussituksen toteutuksen (yhteensä 5 henkilöä). Suunnittelimme linjaston ja laitoimme materiaalit omille paikoilleen. Linjasto jaettiin alkupäästä kahteen osaa (Venla ja Jukola). Venla- ja Jukola-joukkueiden kirjekuoret laitettiin valmiiksi tässä vaiheessa. Kaksi henkilöä tarroitti joukkueiden kirjekuoret, kaksi henkilöä niputti kilpailunumerot joukkueittain, kolme henkilöä (1 Venlat ja 2 Jukola) laittoi kilpailunumerot ja palautuskarttojen noutokortin kirjekuoriin, kaksi henkilöä laittoi kirjekuoriin emit-tarkistuslipukkeet sekä Puolustusvoimien kirjekuoren, yksi henkilöä tarroitti seurapusseihin nimitarrat, kaksi henkilöä pussitti kirjekuoret joukkueiden/yhteisöiden muovipusseihin, kaksi henkilöä laittoi mainokset sekä roska- ja biopussit joukkuepussiin ja yksi henkilö laittoi ennakkoon varatut vuokra-emitit sekä laittoi valmiin joukkuepussin muovilaatikkoon. Muovilaatikot (yhteensä 30 kpl) numeroitiin 1 - 30.

Joukkuemateriaalin laatikot säilytettiin samassa tilassa, missä ne pussitettiin ja täältä ne toimitettiin kilpailuinfoon pe 17.6. aamulla.

Joukkuemateriaalin jako

Joukkuemateriaalin jakamisen harjoittelimme kenraaliharjoituksessa ja talkoolaisten kanssa kävimme läpi joukkuemateriaalin jakamisen toiminnot sekä tehtävät kenraaliharjoituksen yhteydessä pidetyssä koulutuksessa. Kilpailuviikonloppuna jokaisen työvuoron alussa vuoropäällikkö perehdytti talkoolaiset tehtäviin, erityisesti ne henkilöt ketkä eivät päässeet osallistumaan ennakkoon pidettyihin koulutuksiin.

Joukkuemateriaali luovutettiin sähköpostilla toimitetun Joukkuemateriaalin noutolappua vastaan ja kaikkien seuran tai yhteisön kilpailu- ja karttamaksujen piti olla maksettu. Ennakkoon saimme pääsihteeriltä listan maksamattomista maksuista ja näistä tehtiin merkintä (M) joukkuemateriaalipussiin. 12 seuralla oli maksamattomia karttamaksuja ja he maksoivat ne kilpailuinfoon joukkuemateriaalin noudon yhteydessä. 11 seuran/yhteisön yhden tai useamman joukkueen osallistumismaksut puuttuivat ja näistä yksikään ei noutanut joukkuemateriaalia. Kaiken kaikkiaan joukkuemateriaali jäi noutamatta 20 joukkueelta/yhteisöltä.

Mikäli seuralla/yhteisöllä ei ollut mukana joukkuemateriaalin noutolappua mukana, materiaalin hakija täytti varanoutolapun. Varanoutolapun täytti 360 seuraa/yhteisöä.

Yhteensä 22 ennakkoon ilmoittautunutta joukkuetta jätti osallistumatta kilpailuun.

Joukkueiden juoksujärjestykset tarkistimme pe klo 18 asti ilmoittautumisjärjestelmästä, jota varten meillä oli käytettävissä 2 tietokonetta ja erilliset tunnukset. Mikäli seuralla/yhteisöllä oli ilmoittamattomia juoksujärjestyksiä, heidät ohjattiin kirjaamaan puuttuvat järjestykset infossa oleville yleisökoneille (2 kpl). Kilpailuinfo kirjasi pe klo 18:00 – la klo 10:00 seurojen/yhteisöjen tekemät juoksujärjestysten muutokset ilmoittautumisjärjestelmään. Tällä ajalla muutoksia tuli 24 joukkueen osalta. La klo 10:00 jälkeen juoksujärjestyksien muutokset toimitettiin tulospalveluun ja he kirjasivat muutokset.

Meillä oli käytettävissä joukkueiden/yhteisöjen lista ilmoittautumisjärjestelmän käyttäjätunnuksista ja PIN-koodeista, jotka tarvittaessa annettiin seuran/yhteisön vastuuhenkilölle.

Ilmoittautumisjärjestelmän sulkeutumisen jälkeen (pe klo 18:00) tulostettiin lista Venla- ja Jukola-joukkueiden ”puuttuvat juoksujärjestykset”. Juoksujärjestyksiä puuttui 36 Venla-joukkueelta ja 43 Jukola-joukkueelta. Näiden seurojen/yhteisöjen joukkuemateriaalipusseihin tehtiin tussilla merkintä "J". Seuran/yhteisön noutaessa joukkuemateriaalia, heidät ohjattiin täyttämään paperinen juoksujärjestyksen ilmoittamislomake.

Joukkuemateriaalin noutolaput ja varanoutolaput arkistoitiin joukkuemateriaalilaatikoiden yläpuolisella hyllyllä oleviin lomakelokerikkoihin. Laatikoiden kohdalla oli myös joukkuelistat, joihin merkittiin joukkueen/yhteisön nimen kohdalle rasti, kun ko. joukkueen/yhteisön materiaali oli luovutettu.

Kuva: Infoteltta

Palautuskarttojen pussitus

Palautuskarttojen pussitukseen osallistui 10 talkoolaista la 28.5. klo 10:00 – 17:00. Pe 27.5. klo 17:00 - 18:00 suunnitelimme (3 hlöä) palautuskarttojen pussitustalkoot ja järjestelimme pöydät siten, että pussitus sujuu mahdollisimman joustavasti.

Lauantaina 28.5. kaksi henkilöä tarroitti palautuskarttapussin, kuusi henkilöä keräsi palautuskartat seura/yhteisökohtaiseen nippuun ja kaksi henkilöä laittoi kootun nipun muovipussiin ja pussin aakkosjärjestyksessä muovilaatikkoon. Muovilaatikot numeroitiin ja yhteensä oli 30 laatikkoa.

Pussituksen jälkeen totesimme, että palautuskartoille varattu muovipussi ei ole riittävän hyvä. Materiaali oli ohut ja kartat eivät mahtuneet kokonaisuudessaan pussiin, jolloin kartat olisivat kastuneet sateen sattuessa. Päätimme vaihtaa muovipussit. Su 29.5. löytyi sopivampi muovipussi. Ti 31.5. klo 12:00 – 17:00 ja ke 1.6. klo 16:30 – 21:00 vaihdoimme palautuskarttojen pussit palautuskartan kokoiseen muovipussiin, mikä oli myös paksumpi kuin alkuperäinen. Ennen pussitusta pääsihteeri tulosti uudet tarrat muovipusseihin.

Jälki-ilmoittautuneiden joukkueiden palautuskartat pussitettiin jälki-ilmoittautumisen päätyttyä joukkuemateriaalipussitustalkoiden yhteydessä. Palautuskartat laitettiin oikeaan kohtaan joukkuemateriaalilaatikoissa. Palautuskartat siirrettiin varastosta kilpailukeskukseen lauantai-iltana noin klo 21:30.

Karttojen palautus

Karttojen palautus aloitettiin sunnuntaiaamuna jo klo 9:00. Kilpailuinfoteltan sisääntulon tehtiin noin 5 metrin pituinen ”aitaus” (vrt. lentokentän turvatarkastus), jotta hallitsimme ruuhkan paremmin ja saatoimme ohjata tulijat hallitusti sisään infotelttaan. Paikalla oli kaksi järjestysmiestä ohjaamassa palautuskarttojen noutajat sisään telttaan. Laskimme henkilöt sisään telttaan sitä mukaan, kun tiskillä vapautui toimitsija palvelemaan seuraavaa tulijaa. Yhtenäinen jonotus kesti 23 minuuttia ja sen jälkeen palautuskarttojen noutajat tulivat kilpailuinfon telttaan ilman jonotusta.

Ennen palautuskarttojen jakamisen alkua jonottajilta varmistettiin onko heillä kartanpalautuskortti mukana. Mikäli kartanpalautuskortti ei ollut mukana, annettiin täytettäväksi varakartanpalautuskortti ja niitä täytettiin jonossa sekä infossa yhteensä 262 kpl. Palautuskarttojen postituspyyntöjä jätettiin kilpailuinfoon 46 kpl. Myöhemmin tuli 12 kpl palautuskarttojen postituspyyntöä sähköpostin kautta pääsihteerille. 49 seuraa/yhteisöä ei noutanut palautuskarttoja lainkaan.

Onnistumiset

- Kilpailuinfon vastuuhenkilöstön kanssa hyvä yhteistyö ja kokemus aiemmista Jukola-järjestelyistä auttoi suunnittelussa ja tekemisessä.
- Palautuskarttojen ja joukkuemateriaalin talkoot pidettiin samassa tilassa kuin kilpailukarttojen käsittely ja säilytys tapahtui.
- Tiivis ja hyvä yhteistyö karttavastaavan kanssa ja saimme hyvää konsultaatiota itse pussitustalkoiden suunnitteluun ja toteutukseen.
- Antoisa yhteistyö kehitysvammayksiköiden kanssa joukkuemateriaalin valmisteluissa

Kehitettävää / huomioita

- Joukkuemateriaalin ja palautuskarttoihin liittyvät hankinnat olisi pitänyt suunnitella tarkemmin kilpailuinfon vastuu henkilöiden kanssa.
- Palautuskarttojen pussi kokeiltava hyvissä ajoin, että on sopiva ja soveltuu käyttötarkoitukseen sekä tulee huomioiduksi palautuskarttojen pysyminen siistinä säilytyksen aikana.
- Kilpailunumeroiden toimitusajankohta oltava etukäteen tiedossa. Kilpailunumerot saapuivat 1 h ennen pussitustalkoiden alkamista.
- Iso osa joukkuemateriaalin hakijoista esitti joukkuemateriaalin noutokortin tiedot älypuhelimesta, mutta he joutuivat täyttämään varanoutolapun. Olisiko mahdollista hoitaa tämä osio kokonaan sähköisesti?

Majoitusinfo

Vastuuhenkilö: Anniina Tuosa

Telttapaikat ja -alueet

Teltta-alueet olivat kilpailukeskuksessa tai sen ulkopuolella, kauimmat 2 km päässä. Pääalueita oli 4 ja ne oli merkitty kirjaimin A - D. Teltta-alueet sijaitsivat pelloilla ja niityillä. Kenttä- ja huoltovaliokunta oli suunnitellut ja

mitannut paikat jo hyvissä ajoin. Muutamia muutoksia jouduttiin tekemään viimeisinä viikkoina, kun GPS-mittauksissa kävi ilmi, että osa paikoista oli merkitty liian lähelle ojaa tai pellonreunaa.

Rankan vesisateen vuoksi muutamia telttapaikkoja vaihdettiin lauantai-illan aikana.

Vuokrateltat

Kenttä- ja huoltovaliokunta oli huolehtinut sotilasteltta-alueiden kaavoituksesta ja muutamia siirtoja jouduttiin tekemään GPS-mittauksen yhteydessä. Myrsky ja puuskainen sää aiheutti lisätyötä puolustusvoimille, jotka koko lauantaipäivän kiersivät teltta-alueita läpi ja kiristävät telttojen naruja tai kasasivat uudelleen jo luuhistuneita telttoja. Puolustusvoimat siirsi muutaman pystytetyn puolijoukkueteltan kuivempaan paikkaan. Partiointiporukka lopetti työt lauantaina klo 22 illalla ja palasi takaisin työhön sunnuntaina aamulla klo 7. Yö oli kuitenkin mennyt hyvin ilman suurempia murheita.

Matkailuauto- ja vaunupaikat

Matkailuauto- ja vaunupaikat varattiin etukäteen ilmoittautumisjärjestelmän kautta ja tämän lisäksi kyselyitä tuli sähköpostitse, lähinnä kysyttiin kuinka paikan voi varata. Karavaanipaikoille oli paljon kysyntää ihan tapahtumaviikonloppuun asti ja lauantaiaamuna myytiin viimeiset paikat. Vielä muutamat viime hetken kyselijät täytyi käännyttää takaisin karavaanialueelta ja ohjata etsimään paikkaa muualta.

Tärkeä tieto paikkojen myyntiä varten olisi, että onko kyseessä matkailuauto vai perävaunullinen yhdistelmä, koska vievät eri verran tilaa. Kaikille paikan varanneille lähetettiin postitse pysäköintilupa, joka oikeutti heidät ajamaan karavaanialueelle. Muutamille ei ollut posti ehtinyt tai löytänyt perille ajoissa vaan he tulivat lunastamaan lipukkeen kilpailuinfosta. Heillä oli kuitenkin ollut näyttää varausvahvistus portilla, jolloin olivat jo saaneet auton parkkiin karavaanialueelle.

Tuulisuojapaikat

Tuulisuojapaikat oli (200 kpl) oli myyty loppuun jo ennen kilpailua. Kyselyitä peruutuspaikoista tuli vielä paikan päälläkin, kun osalle seuroista ja joukkueista selvisi kuinka kaukana osa majoitusalueista sijaitsi. He olisivat kaivanneet tukikohtaa lähempänä kilpailukeskusta ja sen palveluja.

Majoitusinfotiimi

Majoitusinfotiimiin kuului meillä 13 henkeä. Talkoolaiset tekivät 2 - 3 vuoroa/hlö ja työvuoroissa oli aina 2 henkeä kerrallaan. Vuorojen pituudet vaihtelivat 4 - 6 tuntiin ja pääsääntöisesti työskentely majoituspisteellä oli asiakaspalvelua ja neuvontaa eri majoitusalueille. Lisäksi vapaana olevia telttapaikkoja myytiin kilpailuviikonlopun aikana vielä noin 10 kappaletta. Kilpailuinfon palvelupisteen lisäksi meillä oli palvelupiste maitokopilla sisääntuloväylän päässä perjantaina klo 12 - 18 ja lauantaina klo 9 - 15. Monilla oli kuitenkin tiedossa oma majoitusalueensa ja lähinnä täällä kyseltiin yleisiä tietoja kilpailukeskukseen liittyen. Lisäksi perjantaina ja lauantaina majoitusalueella kierteli partiointiryhmä valvomassa, että yleisiä järjestyssääntöjä noudatetaan (teltat eivät tuki kulkuväyliä, ei tupakoida jne.) ja tarvittaessa opastamassa kilpailijoita ja yleisöä.

Kehitettävää / huomioita

- Sovittava ajoissa etukäteen ketkä osallistuvat teltta-alueiden merkitsemiseen maastossa. Majoitusvastaavan ja tiimin talkoolaisten on hyvä olla apuna telttapaikkojen merkitsemisessä, koska siinä saa samalla hyvän perehdytyksen alueeseen.
- Majoitusalueiden valvonta tapahtuman aikana voisi kuulua kenttävaliokunnan alaisuuteen tai tästä on sovittava työnjako selkeästi etukäteen.

Vuokrattavat Emit-kortit

Vastuuhenkilö: Mari Häsä

Vuokraemitejä tilattiin Emitiltä vuoden 2015 lopulla yhteensä 1100 kappaletta. Talven aikana myös varmistettiin, että tarvittaessa voidaan vuokrata Maasotakoululta lisää emitejä. Ensimmäiset tilatut 720 emitiä saimme toukokuun puolivälissä, ja loput 380 emitiä tapahtumaviikolla 13.6. Sekä etukäteen varattujen emitien että tapahtumaviikonloppuna vuokrattujen emitien käsittelyssä käytettiin Juha Skinnarin kehittämää vuokraemit-exceliä.

Vuokraemit-tiimi

Kevääseen 2016 saakka valmisteluista huolehti yksi henkilö, ja toukokuusta alkaen myös varahenkilö oli aktiivisesti mukana valmisteluissa. Vuokraemit-tiimissä oli vastuuhenkilöt mukaan lukien yhteensä 10 henkilöä. Toimitsijoille järjestettiin kesäkuun alussa koulutus, jossa opeteltiin emitvuokrausta ja vuokraemit-excelin käyttöä. Jukola-viikonloppuna vuokraemit-pisteellä työskenteli yhdessä työvuorossa 2 - 4 henkilöä ruuhkasta riippuen, ja työvuorojen pituus oli 4 - 6 tuntia.

Ennakkoon varatut Emit-kortit

Suurimman osan vuokraemiteistä seurat olivat varanneet ja maksaneet ilmoittautumisen yhteydessä. Etukäteen varattuja Emitejä oli 660 kappaletta. Etukäteen varatut emitit vuokrattiin vuokraemit-excelin avulla seuroille, laitettiin minigrip-pusseihin, ja jaettiin joukkuemateriaalin joukkoon joukkuemateriaalin pussituksen yhteydessä 11.6.

Jukola-viikonloppuna vuokraemit-piste sijaitsi info-teltassa. Vuokraemit-pisteellä vuokrattiin emitejä ja otettiin vastaan palautuksia. Viikonlopun aikana emitejä vuokrattiin vuokraemit-pisteeltä yhteensä 176 kappaletta. Lisäksi emit-sisäänkirjaukseen toimitettiin etukäteen pussitettuja emitejä, joita tarvittaessa vuokrattiin sellaisille kilpailijoille, joiden oma emit ei toiminut. Lähdössä vaihdettiin viikonlopun aikana yhteensä 101 emitiä.

Kehitettävää / huomioita

- Emitejä vuokrattiin edellisvuotta vähemmän. Osasyynä tähän lienee vuokran nousu; aiemmin vuokraemitin hinta on ollut 10 euroa, kun se nyt oli 20 euroa. Vuokrausten vähäisestä määrästä johtuen 1100 emitiä riitti hyvin.

- Suurimpia haasteita aiheutti emitien myöhäinen saapuminen. Vaikka reilu 700 emitiä saatiin ajoissa käyttöön, oli 400 emitin käsittelyssä viimeisellä viikolla kiire. Näin ollen olisi syytä seuraavina vuosina varmistaa jo emit-sopimusta tehtäessä, että emitit saapuvat hyvissä ajoin.
- Lisäksi haasteena oli vuokraemit-excelin toimivuus. Excel toimi moitteettomasti ennen tapahtumaa, mutta Jukola-viikonloppuna sen toiminnassa ilmeni ongelmia. Ongelmista huolimatta exceliä pystyttiin kuitenkin käyttämään koko viikonlopun ajan, eikä suunnistajille koitunut harmia.

Toimitsijat

Henkilöstöhallinta ja rekrytointi

Vastuuhenkilö: Irmeli Lallo

Henkilöstöpäällikön tehtävät

Henkilöstöpäällikön tehtäviin kuului rekrytointiin, toimitsijarekisterin ylläpitoon, toimitsijoille tiedottamiseen liittyvät asiat, sekä toimiminen johtovaliokunnan jäsenenä ja sen mukanaan tuomat tehtävät. Henkilöstöpäällikkö kokosi toimintasuunnitelman materiaalin, koska siinä vaiheessa ei ollut vielä nimetty pääsihteeriä. Sovittiin toimintasuunnitelman otsikkorunko, jota valiokunnat noudattivat suunnitelmaa tehdessään. Muutama kommenttikierros vielä ennen kuin toimintasuunnitelma valmistui.

Valiokuntien ja suurimpien tiimien tiedotteet Lyyti-järjestelmän kautta omille porukoilleen päätettiin lähettää henkilöstöpäällikön kautta, jotta viestien ilme säilyy samanlaisena kaikilla. Vain viestintävaliokunta ja pienemmät tiimit viestittivät suoraan sähköpostitse omille porukoilleen.

Tämä työllisti henkilöstöpäällikköä paljon, mutta se kannatti.

Tehtiin kaikkien käyttöön rekrytointia varten rekrykirje ja paperinen ilmoittautumislomake, sekä rekrytilaisuuksia varten diaesitys. Valiokuntien koulutustilaisuuksia varten tehtiin yhdessä pääsihteerin kanssa diaesitys, jossa annettiin yleistä tietoa Jukolasta ja toimitsijaeduista eli samoja asioita joita oli sitten ”Toimitsijan oppaassa”, joka ilmestyi ennen tapahtumaa toimitsijatiedotteessa.

Toimitsijarekisteri

Toimitsijarekisterinä oli Lyyti Oy:n Lyyti-tapahtumailmoittautumisjärjestelmä. Elokuussa 2014 pidettiin ensimmäinen Lyyti-koulutus, jossa osallistujia eri valiokunnista. Siinä yhteydessä tehtiin Lyyti-järjestelmään Lappee-Jukolan sivut ja saatiin ensimmäiset ilmoittautumiset toimitsijarekisteriin.

Matkan varrella todettiin että toimitsijarekisterissä olisi pitänyt olla useampi Lisätieto-sarake, jotta siitä olisi saatu paras hyöty ja tiedottaminen valiokuntien tiimeille/eri ryhmille olisi helpottunut. Kaikki lisätieto -sarakkeet pitää tehdä heti toimitsijarekisterin perustamisvaiheessa. Meillä oli vain Lisätieto- ja Lisätieto 2-sarakkeet. Jos sarakkeita olisi ollut kaksi enemmän eli yhteensä neljä saraketta, oltaisiin saatu parempi hyöty toimitsijarekisteristä. Tämä on tärkeää syystä että muutaman valiokunnan sisällä henkilöstö teki hommia useammassa tiimissä ja lisäksi oli henkilöitä jotka tekivät hommia useammassa valiokunnassa.

Tammikuussa 2015 lähetettiin valiokuntien vetäjille toimitsijarekisteriin liittyen ohjeistus ja kolme online-raporttia (kaikki ilmoittautuneet aakkosissa, kaikki ilmoittautuneet ilmoittautumisjärjestyksessä, ko. valiokuntaan ilmoittautuneet). He jakoivat raportteja sitten omille tiiminvetäjilleen. Online-raporteissa tuli pari kertaa ongelma, ettei se avautunut excelissä. Syynä oli, että toimitsija oli omalla ilmoittautumislomakkeellaan kirjoittanut lisätieto-kenttään jonkin sanan jotenkin väärin tai oli laittanut tekstin loppuun hymiön. Ongelma poistui ja online-raportit toimi jälleen, kun henkilöstöpäällikkö korjasi sanavirheen taikka poisti hymiön.

Rekrytointi

Lappee-Jukolan talkoolaisia nimitettiin toimitsijoiksi, Lappee-Jukolan tekijöiksi. Toimitsijoiden rekrytoinnista vastasi ensisijaisesti kunkin valiokunnan vastuuhenkilöt.

Toimitsijarekrytointia ja Lappee-Jukolan tunnetuksi tekemistä tehtiin viimeisen vuoden aikana

- Kauppakeskus Iso-Kristiinan tapahtumapäivässä (esittelemässä 3 hlöä)
- Muikku & Pottumarkkinoilla satamatorilla (esittelemässä 10 hlöä)
- Lahden MM-esikisoissa (esittelemässä 9 hlöä)
- SaiPan 1.3.2016 pelissä (esittelemässä 6 hlöä)

Lisäksi henkilöstöpäällikkö kävi parin valiokunnan vetäjän kanssa parissa tilaisuudessa kertomassa Lappee-Jukolasta. Rekrykirje lähetettiin kyläyhdistyksille, yliopistolle, ammattikorkeakoululle ja joihinkin urheiluseuroihin toimitettavaksi mahdollisimman laajasti nähtäville. Paikallisessa ilmaisjakelulehdessä oli 31.1.2016 alkaen aina tapahtumaan asti sunnuntaisin yleismainos tapahtumasta ja tule toimitsijaksi -mainos, sekä tapahtuman jälkeen sivun kokoinen kiitos. Vastaavat mainokset olivat 8.2.2016 alkaen Lappeenrannan keskusta-alueen led-valomainostauluilla.

Sijoittaminen tehtäviin

Lappee-Jukolan toimitsijarekisterissä oli 2018 henkilöä peruutusten jälkeen. Ilmoittautuminen tapahtui pääasiassa netissä Lyyti-järjestelmän ilmoittautumislomakkeella, jossa ilmoittautumisen teki joko henkilö itse tai toinen hänen puolestaan. Paperista ilmoittautumislomaketta käytettiin pääasiassa tapahtumissa.

Henkilöstöpäällikkö teki toimitsijoiden kiinnitykset valiokuntiin heidän 1.toiveensa mukaisesti aluksi kahden viikon välein ja helmikuusta 2016 alkaen viikon välein ja loppuvaiheessa päivittäin. Valiokunnan vetäjille ja varavetäjille lähetettiin sähköpostitse listaus tehdyistä uusista kiinnityksistä. Tämä oli toimiva ratkaisu.

Valiokunnat tekivät toimintasuunnitelmaan arvion tarvitsemastaan toimitsijamäärästä. Osalla valiokunnista arvio sattui kohdilleen, muutamalla arvio ylittyi reilusti, joillakin toimitsijamäärä ei täyttynyt ja aiheutti näin haasteita tapahtumaviikonloppuna. Osa toimitsijoista osallistui vain etukäteistalkoisiin ja osa vain purkutalkoisiin, tästä johtuen kaikkia toimitsijakortteja ei noudettu Toimitsijoiden palvelupisteestä. Sitten oli niitä ahertajia, jotka olivat lähes jatkuvasti talkoissa.

Haasteena valiokunnissa/tiimeissä oli viimehetken ilmoittautumiset ja peruutukset. Näiden vaikutus työvuorolistoihin tuotti tiimien vetäjille töitä, kun oli paljon muutakin tehtävää H-hetken lähestyessä. Ilmoittautumisia tuli kesäkuussa reilut 200, joista suuri osa vielä tapahtumaviikolla. Touko-kesäkuun 2016 aikana osallistumisensa perui noin 80 henkilöä sairastumisen tai muun esteen takia. Lisäksi tapahtumaviikonloppuna oli jonkin verran niitä, jotka eivät tulleet työvuoroonsa eivätkä ilmoittaneet esteestä, liekö syynä ollut myrskyinen sää poisjäämiseen. Haasteena oli saada henkilöstö sitoutumaan ja tarvittaessa kesken tapahtuman siirtymään toisen tiimin tehtäviin jos omassa tiimissä oli liikaakin väkeä työvuorossa. Liikkuvuus olisi pitänyt olla parempi, mutta jotkin tehtävät eivät vaan kiinnostaneet.

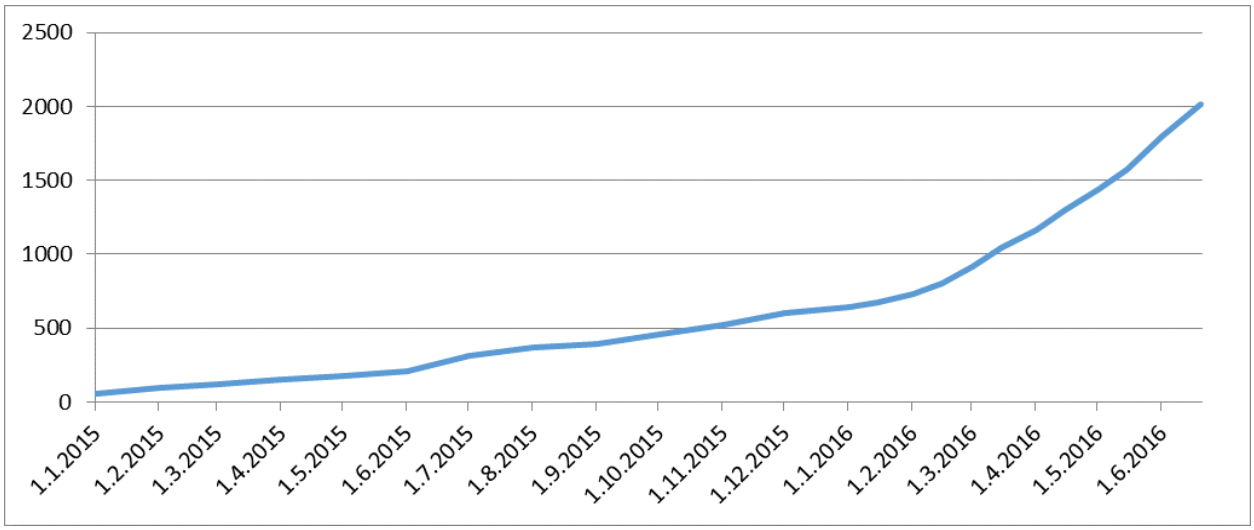

Kuva: Toimitsijatilanteen kehitys 1.1.2015 – 20.6.2016

Viestintä

Säännöllinen tiedottaminen toimitsijoille on tärkeää kiinnipitämiseksi, sitouttamiseksi ja yhteishengen luomiseksi, sillä ensimmäiset rivitoimitsijoista ilmoittautuvat toimitsijarekisteriin jo runsas 1,5 vuotta ennen tapahtumaa. Valiokuntien ja tiimien oma tiedottaminen alkoi vasta tammi-huhtikuussa 2016. Tiimien kannattaa ehdottomasti kiinnittää huomiota tiedottamiseen jo aikaisessa vaiheessa yleisellä tasolla ja tapahtuman lähestyessä sitten tarkempaa tietoa ja työvuoroasiaa. Kiittäminen on tärkeä asia, se muistetaan!

Henkilöstöpäällikkö lähetti Lyyti-järjestelmän kautta vuoden 2015 alkupuolella neljä toimitsijatiedotetta. Elokuusta 2015 alkaen lähetettiin yleisiä toimitsijatiedotteita kerran kuukaudessa ja huhtikuusta 2016 alkaen tahti kiihtyi. Tiedotteissa esiteltiin tarkemmin valiokuntien tehtävät jotta saatiin juuri sopivat henkilöt tehtäviin sekä ymmärtämään oman roolinsa tärkeys ja sitoutumaan tapahtumaan, kerrottiin Lappee-Jukolasta tapahtumana sekä julkaistiin Toimitsijan opas. Koska suurin osa toimitsijoista oli ensi kertaa tekemässä Jukolaa, näin he saivat perehdytystä suunnistuksesta sekä Jukolasta tapahtumana. Tiedotteista tuli hyvää palautetta.

Valiokuntien ja niiden tiimien tiedottaminen omille toimitsijoilleen tapahtui suurimmalta osin keskitetysti henkilöstöpäällikön välityksellä. Tekstit sähköpostilla henkilöstöpäällikölle, joka lähetti ne Lyyti-järjestelmän kautta toimitsijoille. Osa valiokunnista koki tämän parhaaksi tavaksi, sillä näin saatiin tiedotteisiin yhtenäinen ilme ja valiokunta voi keskittyä muuhun tekemiseen. Rakennus-, purku- ja loppusiivoustalkoista tiedotettiin kaikille toimitsijoille.

Lyyti-järjestelmän kautta lähetettyjen tiedotteiden perille menossa kaikille vastaanottajille sähköpostiin oli aluksi ongelmia, mutta tähän tarvittavat toimenpiteet tehtiin joulukuussa 2015 Kaukametsäläisten ja Lyyti Oy:n välillä (domainiimme lisättäviä teknisiä tietoja, asentaminen) ja näin lähetysongelma poistui meiltä sekä tulevilta Jukolan järjestäjiltä. Sille emme voineet mitään, jos vastaanottajan oma sähköpostijärjestelmä ymmärsi tulevan viestin mainokseksi tai roskapostiksi. Joillakin toimitsijoista tiedotteet löytyivät roskapostista.

Noin 70 toimitsijalla ei ollut sähköpostiosoitetta tai sitä ei oltu ilmoitettu. Ilmoittautumislomakkeelle ei voitu laittaa sähköpostitietoa pakolliseksi tiedoksi (koska kaikilla ei sähköpostia ole). Koska järjestelmä ei pakottanut sähköpostitietoa antamaan, jotkut jättivät sen kohdan täyttämättä ymmärtämättä että se oli tärkeä tieto viestinnän kannalta. Jälkiviisaana voi todeta, että sähköiselle ilmoittautumislomakkeelle olisi pitänyt laittaa sähköpostikohtaan tieto sulkuihin että on tärkeää antaa sähköpostiosoite jos sellainen on. Kenellä ei ollut sähköpostitietoa, heille lähetettiin postitse useampi toimitsijatiedote kerrallaan.

Koulutus

Kaikille yhteistä info/koulutustilaisuutta ei pidetty. Kukin valiokunta piti oman info/koulutustilaisuutensa maalis-toukokuun 2016 aikana ja joillakin oli vielä koulutus juuri ennen Jukolaa. Ne toimitsijoista jotka eivät päässeet näihin koulutuksiin, saivat koulutuksen työvuoronsa alkaessa. Osassa valiokuntien koulutustilaisuuksista henkilöstöpäällikkö oli mukana pitämässä yleisen osion.

Työvuorolistat

Useimpien (suurimpien) tiimien työvuorolistat rakennettiin Lyytiin. Tiedotteesta oli linkki työvuorolistaan, josta toimitsija sai varattua itselleen sopivat työvuorot. Toimitsijalle itselleen annettiin vastuu ja se myös sitoutti paremmin. Työvuorolistalla olivat kaikki vapaat työvuorot näkyvissä ja harmaana ne jotka olivat jo täyttyneet. Työvuorolistasta tehtiin online-raportti. Käyttäjäystävällinen ja selkeä järjestelmä! Valiokunnan/tiimin vetäjä teki sitten online-raportista exceliin työvuorot, joka ei ollut hankalaa. Tämä oli ehdottoman hyvä järjestely isommille ryhmille ja säästi aikaa. Kannattaa muistaa että liiallinen tiimin töiden erittely eri toimintoihin ei ole järkevää, koska se sekoittaa vain pakan. Mieluiten toimitsijalle haluamansa vuoro ja tehtävät jaetaan sitten vuoroon ilmoittautuneiden kesken (kuka tekee mitäkin hommaa).

Pienempien tiimien kohdalla tiimin vetäjä keräsi työvuorotoiveet Google forms-kyselylomakkeen pohjalta ja sitten teki työvuorolistan exceliin.

Kehitettävää / huomioita

- Myös tiimien vetäjille kannattaa ottaa jukola.com sähköpostiosoitteet. Nyt niitä oli pääasiassa valiokunnan vetäjillä.

- Toimitsijaksi ilmoittautumislomakkeella kannattaa jatkossa olla myös kysymys, onko henkilöllä järjestyksenvalvojakortti ja mikä on kortin numero. Näin nämä tiedot ovat jo valmiina, kun vetäjä ilmoittaa järjestyksenvalvojat poliisiviranomaiselle. Helpottaa työtä.
- Valiokuntien ja tiimien tulisi alkaa viestiä aikaisemmin, jotta 1 - 2 v aiemmin ilmoittautuneet toimitsijat eivät ”nukahtaisi”. Viestimisen keskittäminen koettiin hyväksi.
- Lyyti-järjestelmä tarjoaa ”tapahtuman” (kuten toimitsijarekisteri, koulutustilaisuus, työvuorolistat) online-raportin vanhenemisajaksi automaattisesti viikon tapahtuman päättymispäivästä, mutta päättymisajaksi kannattaa laittaa 30.9. Näin em. rekisterit/raportit ovat vielä käytettävissä loppuraporttia kirjoitettaessa.
- Valiokuntien tiimien suunnitellessa henkilöstötarvettaan ja työvuoroja, pitää muistaa seuraavat; tärkeintä ei ole toimitsijoiden määrä vaan työvuorojen määrä ja osaaminen. Työvuoroja tulee tehdä niin pitkälle, että tiimi huolehtii omalta osaltaan myös purkamisen. Kilpailukeskuksen purkuun ei nyt meinattu saada väkeä.
- Suunnitteluvaiheessa tulee muistaa sopia, mihin valiokuntaan kuuluu mikäkin kassahenkilöstö.
- Tulevien vuosien Jukolan viestien edustajille tieto hyvissä ajoin; jos tulee ja tekee työvuoron, ilmoittautuu toimitsijarekisteriin (saa toimitsijakortin ja -asun). Jos ei tee työvuoroa ja tulee vain tutustumaan tapahtumaan, tällöin ei ilmoittaudu rekisteriin vaan sopii tutustumisesta ko. valiokunnan/tiimin vetäjän kanssa (ei saa toimitsijakorttia ja -asua).
- Kuinka saataisiin tulevissa Jukoloissa toimitsijat ilmoittautumaan toimitsijarekisteriin viimeistään toukokuun aikana, jotta jäisi mahdollisimman vähäiseksi parin viimeisen viikon ilmoittautumismäärä, joka helpottaisi tiimejä työvuorojen suunnittelussa.

Karonkka

Kiitokseksi toimitsijoille valtaisasta talkoopanostuksesta järjestettiin karonkka perjantaina 19.8. klo 18-23 Holiday Club Saimaassa. Tilaisuuteen ilmoittautui reilut 370 henkilöä. Illan ohjelmassa oli täytekakkukahvit, muutama ohjelmanumero ja lopuksi tanssia orkesterin tahdissa.

Toimitsijoiden palvelupiste

Vastuuhenkilö: Kati Pulli

Toimitsijoiden palvelupisteen tehtävät

Toimitsijoiden palvelupisteen tehtäviin kuului toimitsija-asujen (t-paita, buffi/lippis) ja toimitsijakorttien jako. Palvelupisteellä oli myös tyhjiä toimitsijakortteja joita täytimme käsin Jukola-alueella uusille ilmoittautujille. Lisäksi palvelupiste ohjasi toimitsijat Jukolassa omiin toimipisteisiinsä ja otti vastaan ilmoittautumislomakkeita toimitsijoiksi ilmoittautuvilta. Palvelupiste myi myös maksullisia Jukola-asuja ja kenkiä.

Järjestimme infotilaisuuden palvelupisteemme toimitsijoille Lappeenrannan Osuuspankin tiloissa 26.4.2016. Tilaisuus järjestettiin yhdessä kilpailuinfon kanssa ja aloitimme yhteisessä auditoriossa esittämällä Louna Jukolan koostevideon. Videon ja vastuuhenkilöiden esittelyn jälkeen siirryimme omiin tiloihin ja kerroimme Palvelupisteen toimitsijoiden tehtävistä ja alustavista työvuoroista.

Palvelupisteen käytössä oli Jukola-asujen ja kenkien myyntiä varten kassa ja maksupäätelaite, joiden käyttöön toimitsijat saivat käyttöopastusta kahtena eri päivänä järjestetyssä saman sisältöisessä kassakoulutustilaisuudessa. Tilaisuudet järjestettiin to 19.5.2016 ja to 2.6.2016.

Vastuuhenkilöt

Toimitsijoiden palvelupisteeseen valittiin vastaava ja varavastaava. Lisäksi valitsimme neljä vuorovastaavaa. Palvelupisteen kussakin työvuorossa oli paikalla aina vähintään yksi vastaava tai vuorovastaava.

Aikataulu

Palvelupiste aloitti toimintansa Hanhijärven kylätalolla kaksi viikkoa ennen Jukolaa 8.6.2016. Toimitsija-asujen jako oli tarkoitus aloittaa jo aikaisemmin mutta asujen toimitus viivästyi pahasti ja ne saapuivat vasta 6.6.2016. Toimitsijakortit tulivat painosta myös vasta ensimmäisenä jakopäivänä. Yhden valiokunnan kortit saatiin jakoon vasta kilpailuviikolla Jukola-alueen pisteeseen.

Toimitsija-asujen jakopäivistä ja ajoista tiedotimme Lyytin kautta sähköpostilla toimitsijoille.

Jakoajankohdat ja toteutuneet toimitsijamäärät kunakin päivänä olivat:

Hanhijärven kylätalolla:

Keskiviikko 8.6.2016 klo 14-20	4 henkilöä
Torstai 9.6.2016 klo 14-20	4 henkilöä
Perjantai 10.6.2016 klo 14-20	7 henkilöä
Lauantai 11.6.2016 klo 9-14	4 henkilöä
Sunnuntai 12.6.2016 klo 9-14	6 henkilöä
Maanantai 13.6.2016 klo 14-20	7 henkilöä
Tiistai 14.6.2016 klo 14-20	5 henkilöä

Jukola-alueella:

Keskiviikko 15.6.2016 klo 14 - 21 (kenraaliharjoituspäivä)	27 henkilöä
Torstai 16.6.2016 klo 14-20	5 henkilöä
Perjantai 17.6.2016 klo 18-22	19 henkilöä
Lauantai 18.6.2016 klo 8 - Sunnuntai 19.6.2016 klo 16	
la klo 22 asti	28 henkilöä,
la-su 22-08	12 hlöä
su 8-16	10 hlöä

Toimitsijatarve

Toimitsijoiden alkuperäiseksi tarpeeksi olimme arvioineet 30 henkilöä + 4 vuorovastaavaa. Toimistovaliokuntaan ilmoittautuneista saatiin 16.2.2016 sähköpostitse käyttöön linkki online-raporttiin jonka kautta pystyimme tarkastelemaan toimitsijoiksi ilmoittautuneiden tietoja ja valitsemaan palvelupisteemme tehtävistä kiinnostunutta väkeä. Toimitsijoiden työvuorolista laitettiin Lyytin kautta jakoon 5.5.2016. Tässä vaiheessa työvuorolistassa oli vain Jukola-viikko. Päätimme Jukola viikkoa edeltävän viikon jakopäivistä ja ajoista vasta myöhemmin ja 2.6.2016 lisäsimme tämän ensimmäisen viikon työvuorot Lyytin kautta toimitsijoille välitettäväksi.

Työvuorojen varaus käynnistyi hitaasti, lukuun ottamatta vuorovastaavia, jotka varasivat työvuoronsa heti. Palvelupisteen vastaava joutui muistuttelemaan muutamilla sähköpostiviesteillä, että toimitsijat varaisivat

vuoroja ajoissa ja riittävästi. Oli jonkun verran toimitsijoita, jotka varasivat vain yhden vuoron. Lisäksi toimitsijoissa oli useita, jotka eivät varanneet vuoroja ollenkaan ja vastaava otti näihin henkilöihin yhteyttä puhelimitse. Osa heistä jättäytyi kokonaan pois ja jouduimme ottamaan Lyytistä heidän tilalle uusia toimitsijoita.

Toimitsijoiden määrästä totesimme, että ensimmäisen jakopäivän toimitsijamäärä osoittautui Hanhijärvellä aivan riittämättömäksi ja asusteita noutaneet ihmiset joutuivat jonottamaan hakiessaan asuja ja kortteja. Toimitsijoidemme riittämättömyyttä lisäsi se, että saimme toimitsijakortit samana päivänä vasta jakoa ennen ja niitä piti järjestellä aakkosjärjestykseen jaon yhteydessä.

Toimitsijoiden palvelupisteen työvuorosuunnitelma

Noin 30 henkilöä (4 vuorovastaavaa)

Maanantai / klo 14:00 – 20:00 = 6 h = 1 hlö + 1 vuorovastaava Hanhijärven kylätalo

Tiistai / klo 14:00 – 20:00 = 6 h = 1 hlö + 1 vuorovastaava Hanhijärven kylätalo

Keskiviikko / klo 14:00 – 21:00 = 8 h = 24 hlöä + 4 vuorovastaavaa Kenraaliharjoitus

- klo 14:00 – 18:00 = 4 h / 12+2
- klo 17:00 – 21:00 = 4 h / 12+2

Torstai / klo 14:00 – 20:00 = 6 h = 2 hlöä + 1 vuorovastaava

Perjantai / klo 8:00 – 22:00 = 10 h = 12 - 18 hlöä + 3 vuorovastaavaa

- Klo 08:00 – 13:00 = 5 h / 4 - 6 hlöä + 1
- Klo 12:30 – 17:30 = 5 h / 4 - 6 hlöä + 1
- Klo 17:00 – 22:00 = 5 h / 4 - 6 hlöä + 1

Lauantai klo 08:00 → sunnuntai klo 16:00 = 30 h = 22 - 24 hlöä + 4 vuorovastaavaa

- Klo 08:00 – 13:00 = 5 h / 6 hlöä
- Klo 12:30 – 17:30 = 5 h / 6 hlöä
- Klo 17:00 – 22:00 = 5 h / 6 hlöä
- Klo 21:30 – 01:30 = 4 h / 4 hlöä
- Klo 01:00 – 05:00 = 4 h / 2 hlöä
- Klo 04:30 – 08:30 = 4 h / 2 hlöä
- Klo 08:00 – 13:00 = 5 h / 4 hlöä
- Klo 12:30 – 16:00 = 3,5 h / 4 hlöä (sis. Loppusiivouksen)

Tehtäväkohtaiset selvitykset

Tilattujen toimitsijavaatteiden, kenkien ja toimitsijakorttien jakoa varten tulostettiin Lyyti-rekisteristä listan jossa näkyi nimi, osoite, t-paidan koko, lippis/buff -valinta ja Jukola-asun ja kenkien tilaustiedot. Ensimmäinen iso lista tulostettiin ensimmäistä jakopäivää edeltävänä päivänä ja tämän jälkeen tulostettiin päivittäin uuden lyhyen listan edellisen jakolistan jälkeen ilmoittautuneista henkilöistä. Jakotilanteessa vedimme listalta yli kyseisen henkilön tiedot jotta tiesimme kenelle oli luovutettu tavarat. Samassa yhteydessä jaoimme myös toimitsijoiden pysäköintilupia niille, jotka sitä tarvitsivat. Asuja jaettaessa yksi henkilö hoiti listaa ilmoittautuneista ja hänellä oli pari joka nouti tarvittavan koon varusteet hakijalle. Etenkin kenraaliharjoituksessa ja Jukola-alueella tämä toimintamalli oli ehdoton, koska asujen noutajia oli niin paljon ja toiminta olisi ruuhkautunut pahoin.

Jukola-alueen palvelupisteessä toimitsijakortit olivat aakkostettu jaolla: A-J, K, L-O, P-S ja T-Ö

Tilattuja toimitsija-asuja:
T-paidat: XS = 64, S = 262, M = 638, L = 638, XL = 363, XXL = 168, 3XL = 58, 4XL = 15, yhteensä 2206 kpl
Lippikset: 2200 kpl
Buffit: 2000 kpl

Toimitsija-asuja noudettiin:
Hanhijärven kylätalolla:
8. - 12.6. 820 kpl
13. - 14.6. 242 kpl
Jukola-alueella:
15.6. 486 kpl
16. - 17.6. 110 kpl
18.6. 94 kpl
19.6. 126 kpl

Lyytistä tulostetun toimitsijalistan mukaan toimitsija-asuja ja -kortteja jäi noutamatta 169 kpl. Osa tästä selittyy sillä, että kaikki toimitsijat eivät osallistuneet Jukola-viikolla tapahtumaan vaan osallistuivat talkoisiin jo aiemmin, eivätkä noutaneet asuja ja toimitsijakortteja.

Toimitsijoiden palvelupisteen tilat ja varustelu Jukola-alueella

Tilatut tarvikkeet:

- matkapuhelin
- radiopuhelin
- 2 tietokonetta
- tulostin
- laminointikone
- ilmoitustaulu (tiedotteita mm. aukioloajoista, aikatauluista, yhteiskuljetuksesta, lounas+päivällisajat, kilp.keskuskartta)
- ensiaputarvikkeita esim. ensiapulaukku jossa laastaripaketti
- roskis
- makuutila+verho
- 6 asiakastiskiä/pöytää + takapöydät toimitsija-asuille
- pöytäliinaa
- valikoima toimistotarvikkeita, joita lainataan myös muille valiokunnille
- ilmastointiteippiä 4 rll
- maalarinteippiä 3 rullaa
- teippiä 2 rll kirkasta teippiä
- tusseja: Marker -tusseja musta 2, sininen2, punainen2, +ohuempia permanent -tusseja toimitsijakortteja varten (esim. kalvotusseja 5-6 kpl)
- nitojia (erilaisia, erikokoisiin tarpeisiin eli 1 toimistonitoja + 1 isompi nitoja seinään kiinnitettäviä varten)
- niittejä em. nitojiin sopivia niittejä
- klemmareita pieni pussi
- reijittäjä1 kpl
- sakset (useita) 3 kpl
- kyniä15 mustekynää, 10 lyijykynää
- paperia tulostuspaperia 2 riisiä
- muistivihko 2x A5 kokoinen vihko
- muovitaskuja20 - 30 kpl
- lomakelaatikot 6 kpl

- laatikot kaulanauhoille 6 kpl
- laminointipusseja laminointilaitteeseen!!!!
- hakaneuloja pieni pussi

Toimitsija-palvelupiste sijaitsi Lappee Jukolan alueella ladossa. Ladossa toimi myös Kutsuvierasinfo. Meillä oli käytössä matkapuhelin (prepaid-liittymä), iso kopiokone/-tulostin, kannettava tietokone, sekä laminointikone. Muut valiokunnan hyödynsivät toimitsija -palvelupistettä erinäisten lisäkylttien tulostuksessa, sekä laminoinnissa. Myös tulostusta käytettiin kilpailun aikana jonkin verran.

Toimitsijapalvelupisteen seinälle oli tehty valiokunnittain laminoidut A3-kokoiset taulut, joissa oli valiokuntien vetäjien valokuvat, nimi, puhelinnumerot sekä sähköpostiosoitteet. Taulut havaittiin hyviksi kun opastettiin toimitsijoita omiin toimipisteisiinsä ja niistä näki valokuvan ja puhelinnumeron keneen piti ottaa yhteyttä. Samanlaiset infotaulut jaettiin myös kullekin valiokunnalle. Toimitsijapisteen seinälle laitettiin suuri Jukola-alueen opaskartta.

Lisäksi palvelupisteeseen oli koottu pisteen omaa väkeä varten kansio, joka sisälsi

- em. kuvataulut yhteystietoineen
- Näin toimit toimitsijana Lappee-Jukolassa-opaslehtisen
- Lappee-Jukola-alueen kartan
- mallit eri valiokuntien toimitsijakorteista
- mallit eri kohderyhmille suunnatuista pysäköintiluvista

Ladosta oli erikseen erotettu väliseinällä tauko-/varastotila, jossa oli tilaa toimitsija-asulaatikoiden varastointiin, sekä taukotila jossa pystyi myös yöpymään.

Kehitettävää / huomioita

- Ilmoittautuneiden toimitsijoiden riittävän aikainen huomioiminen ja sitouttaminen tehtäviin.
- Toimipisteen tehtävien ja vastuiden riittävän aikainen selvittely.
- Lyyti-järjestelmän käyttöoikeudet toimitsijoiden palvelupisteessä järjestettävä siten, että kussakin työvuorossa on paikalla henkilö, joka pääsee kirjautumaan Lyytiin ja tarkastamaan ilmoittautuneet rekisteristä. Lappee Jukolassa Toimitsijoiden palvelupisteen työvuoroja tekevillä oikeudet oli vain vastaavalla ja varavastaavalla. Myös työvuorolistojen tarkasteluoikeudet olisivat paikallaan, sillä Jukola-viikonloppuna osalla valiokunnista oli pulaa väestä ja henkilöitä värvättiin toimitsijoiden palvelupisteessä tarpeen mukaan sinne, missä oli tarvetta (mm. kassat, sauna, kenttä ja rata).
- Isoja t-paitoja riittävästi, moni halusi vaihtaa paidan kokoa isompaan (kokoa M jäi eniten ylijäämävarastoon).
- Palvelupisteen toimitsijoiksi hyvä valita myös henkilöitä, joilla on mahdollisuus osallistua asujen jakamiseen ja järjestelyyn myös ns. virka-aikana.
- Loma töistä Jukola-viikolle ehdoton vastaavalle ja varavastaavalle ja mielellään kaikille vastuuhenkilöille.
- Totesimme hyväksi, että koko palvelupiste Jukola-alueella oli lukittavissa oleva tila, jolloin sinne leviteltyjä tavaroita ei tarvinnut enää siirrellä mihinkään lukkojen taakse vuorojen päätyttyä illalla.

Kutsuvierastoimminnot

Lappee-Jukola 2016 kutsuvierastoiminnot toteutettiin osana toimistovaliokunnan tehtäviä, yhdessä pääsihteerin, markkinointijohtajan sekä kilpailun johtajan avulla.

Tavoite

Kutsuvierastoimintojen tavoitteena oli tarjota kutsutuille ainutlaatuinen kokemus tapahtuman ilmeeseen sopivassa hengessä, sujuvilla järjestelyillä sekä laadukkaalla tarjoilulla/oheisohjelmalla.

Tehtävät

- Kutsuvierastoimintojen suunnittelu, aikataulutus sekä resursointi
- Yhteydenpito yhteistyökumppaneihin kutsuttavien osalta
- Kutsun laatiminen
- Kutsujen lähettäminen Lyyti-järjestelmän kautta/postitse
- Ilmoittautumisten seuranta
- Tarvittava yhteydenpito kutsuvieraisiin kutsuvieraat.2016@jukola.com sähköpostin kautta
- Kutsuvierasteltan ohjelman suunnittelu
- Kutsuvieraitten vastaanotto
- Yörastin toteutus

Organisaatio

Suunnittelu ja toteutus tehtiin tiimityönä yhdessä kutsuvierasvastaavan, kutsuvierasemännän - ja isännän, pääsihteerin, markkinointijohtajan, kilpailun johtajan, ravintolapäällikön, toimistohenkilökunnan sekä ilmeestä vastaavan kanssa.

Talkoolaisten (24 henkilöä) rekrytointi aloitettiin helmikuussa 2016.

Toteutus

Elokuussa 2015 pidetyssä ensimmäisessä suunnittelukokouksessa luotiin raamit minkä puitteissa toteutus tapahtuu. Tulevat kuukaudet alustavasti aikataulutettiin eri tehtävä-alueitten osalta. Näitä tarkasteltiin jatkossa toimistovaliokunnan säännöllisissä kokouksissa.

Tammikuussa 2016 vahvistettiin kutsuttavien määrä (500) sekä toteutettava tarjoilu, oheisohjelma materiaaleineen sekä ilmeeseen sopivat sisustukselliset elementit/rekvisiitta.

Yhteistyökumppaneita ja muita kutsujiksi valikoituneita pyydettiin toimittamaan kutsuttavien nimilistat heille toimitetulla excel-pohjalla 15.3.2016 mennessä. Tämä ei valtaosin toteutunut aikataulussa eikä muodossa, joka aiheutti paljon käsityötä, kun tietoja ei voitu sellaisenaan siirtää Lyyti-järjestelmään. Myös kutsuttavien määrä lähes kaksinkertaistui suunnitellusta. Kutsuja (avec) lähetettiin yhteensä lähes 900 kpl.

Valtaosa kutsuista lähetettiin suunnitellusti 15.4.2016 sekä Lyyti-järjestelmän kautta, että kirjeitse niille joiden sähköpostiosoite ei ollut tiedossa. Kutsut haluttiin yksilöidä kutsujien mukaan; allekirjoituksena oli

kilpailunjohtajan lisäksi kutsuvan organisaation allekirjoittaja, näin tapahtumaan kutsuttu sai tiedon ’oikeasta’ kutsujasta.

Kutsuttavien määrän/nimien saannissa ilmenneitten ongelmien ja viivytysten vuoksi kutsuja lähetettiin osin vielä viikko ennen tapahtumaa.

Alustava viimeinen ilmoittautumisajankohta oli 5.5.2016, mutta viiveistä ja muutoksista johtuen ilmoittautuminen jouduttiin pitämään aktiivisena aina tapahtuma viikonloppuun asti.

Ilmoittautuneille lähetettiin Tervetuloa-kirje ohjelmatietoineen sekä saapumisohjeineen sähköpostitse sekä parkkilappu postitse sitä tarvitseville noin 2 viikkoa ennen tapahtumaa. Postin jakeluongelmista johtuen joitakin parkkilippuja lähetettiin myös sähköpostitse viimeisellä viikolla. Tähän liittyen yhteydenottoja sähköpostitse tuli 30.

Aveckutsuja lähetettiin 872 kpl:

- Ilmoittautuneita oli 925 kpl, joista aveceja 353 kpl
- Kutsuun ei reagoineita 300 kpl
- Paikalle saapui 781 kpl
- Ilmoittautuneista oli ’No Show’ 138 kpl

Henkilöstö

Talkoolaiset valittiin pääosin helmikuussa 2016 toiveittensa perusteella. Määrää lisättiin vielä viimeisellä viikolla kutsuvierasmäärän kasvaessa. Lopullinen talkoolaisten määrä oli 21.

Yhteydenpito talkoolaisiin tapahtui yleisten toimitsijatiedotteiden avulla sekä kutsuvierastiimille kohdennettujen sähköpostien avulla.

Tiimille järjestettiin koulutustilaisuus toukokuussa 2016.

Tapahtumaviikolla, kenraaliharjoituksen yhteydessä pidettiin yhteinen talkootapahtuma, missä varustettiin kutsuvieraitten vastaanottotila sekä kutsuvierasteltta. Kutsuvieraille jaetut Jukola-reput sisältöineen valmisteltiin myös samaisessa tapahtumassa.

Kutsuvieraitten vastaanotto

Vastaanottopiste oli avoinna perjantaina klo 12 - 20. Perjantaina saapuneita vieraita oli 80. Lauantaina vastaanotto avattiin klo 8:00 ja pidettiin avoinna tauotta sunnuntaihin klo 12:00 asti.

Valtaosa vieraista saapui lauantaina klo 11 - 13 välisenä aikana, ennen Venlojen viestin lähtöä. Tämä oli ennakkoon odotettu ja miehityksen suunnittelussa huomioitu. 7 vierasta ilmoittautui Jukola-viestin lähdön jälkeen ja yksi vielä sunnuntaina.

Kutsuvieraitten vastaanotossa kutsutuille annettiin nimikortti ja ranneke, jotka molemmat vaadittiin kutsuvierastelttaan pääsyn varmistamiseksi. Lisäksi vieraat saivat muistoksi Jukola-repun sekä paikallisen perinnemaistiaisen, Wiipurin Rinkelin.

Vastaanotossa oli yhteys Lyyti-järjestelmään, mistä epäselvyydet tarkistettiin. Ei-ilmoittauneita paikalle saapui 28. Lisäksi joitakin nimenmuutoksia tehtiin, lähinnä avecin vaihtumisen vuoksi. Tämän lisäksi vip-nimikortteja kirjoitettiin käsin myös yhteistyökumppanien viime hetken vieraille.

Talkoolaiset työskentelivät 6 - 8 tunnin vuoroissa.

Kutsuvierasteltta

Kutsuvierasteltta pidettiin avoinna lauantaista klo 10 lähtien sunnuntaihin klo 12 asti.

Vieraiden oikeus sisäänpääsyyn tarkastettiin järjestysmiesten toimesta teltan sisäänkäynnillä.

Teltan toimintaa johti Kutsuvierasemäntä. Ohjelmasta ja juonnoista/haastatteluista vastasi puolestaan Kutsuvierasisäntä. Talkoolaiset toimivat vieraitten apuna 6 - 8 tunnin vuoroissa.

Teltan tarjoiluista vastasi ravintolatoimikunta. Päivällinen jaettiin kahteen erään, jolloin teltan 500 istumapaikkaa olivat riittävät. Ennen ja jälkeen päivällisen tarjolla oli jatkuvasti välipalaa ja juomia. Teltassa toimi myös maksullinen baari. 4 screeniä teltassa jakoivat suoraa kuvaa viestistä.

Yörastille ei ollut erillistä ilmoittautumista, vaan halukkaat opastettiin pienryhmissä teltan läheisyydessä olleelle rastille. Rastilla käyneitä oli noin sata vierasta.

Sunnuntai-aamuna tarjolla oli myös aamupuuro, jonka nauttivat noin sata vierasta.

Kutsuvieraille jaettiin myös noin 250 ’kaikki rastit’-karttaa sunnuntaiaamuna.

Yleiset kehittämiskohteet

- Yhteistyökumppanit tulisi paremmin sitouttaa noudattamaan järjestäjien laatimia aikatauluja kutsuvieraitten nimien ja määrän suhteen.
- Organisaation "kirjoittamattomat säännöt" tulisi selkeästi olla järjestäjien tiedossa.

Ohjelmatoiminnot

Ohjelmalava

Tavoitteet

Tavoitteena oli järjestää viralliset ohjelmat eli avajaiset, Jukola -juhla sekä palkintojenjaot.

Toteutus

Ohjelmalavan tiimi huolehti ohjelmanumeroista ja aikatauluista. Somistuksen suunnittelusta huolehti Jukolan somistusvastaava. Suunnittelutiimi oli sama kuin toteutustiimi ja suunnittelun edetessä täydennettiin toimintasuunnitelma-asiakirjaa. Tiimi lisäksi talkoolaisina olivat palkintojenjaon airueet.

Ohjelman esittäjille ei maksettu erillistä korvausta vaan he saivat ruokailulipukkeita sekä pysäköintilippuja toimitsijaparkkiin. Esittäjät eivät siis ilmoittautuneet talkoorekisteriin.

Juontajia oli kaksi ja heillä oli yhtenäinen asu: farkut, valkoinen kauluspaita sekä kansallispuvun liivi. Olli Kurhinen juonsi avajaiset sekä Jukola-juhlan. Palkintojenjakojen juonnoista huolehti Vesa Surakka.

Avajaiset

Avajaiset järjestettiin lauantaina klo 13 ja tilaisuuden kesto oli 25 minuuttia. Juontajana toimi Olli Kurhinen.

Avajaisten aikataulu:

13:00	Rakuunasoittokunta, musiikkia
13:04	Jukolan lipun nosto
13:06	Kilpailunjohtajan tervehdys
13:10	Rakuunasoittokunta, musiikkia
13:14	Kilpailun avaus, kaupunginjohtaja Kimmo Jarva
13:18	Kilpailun siunaus, kirkkoherra Mika Lehtola
13:22	Rakuunasoittokunta, suvivirsi, esilaulajana Maria Tyyster
13:25	Avajaiset päättyvät

Rakuunasoittokunnalle varattiin 24 tuolia esityksen ajaksi. Lisäksi tuli huolehtia että soittokunnan bussi pääsisi mahdollisimman lähelle juhlalavaa. Yksi henkilö haki heidät kulkuluvan kanssa lähelle kisakylää. Puolustusvoimilta tuli kaksi henkilöä nostamaan Jukola-lippua. Rakuunasoittokunta soitti yhteensä kolme kappaletta ja yhteislauluosuus oli avajaisten lopussa Suvivirren aikana. Kaikille ohjelmaan osallistujille lähetettiin erilliset ohjeet aikataulusta.

Jukola-Juhla

Jukola -juhla järjestettiin lauantaina klo 19. Juontajana toimi Olli Kurhinen.

19:00	Lappeenrannan teknillisen yliopiston Teekkarilaulajat, musiikkia
19:15	Suojelijan tervehdys, Matti Viialainen
19:20	Kansantanssiryhmä Kimurantti
19:30	Viestisanoman luovutus
19:35	Kansanmusiikkiyhtye Kipinä, musiikkia

Ohjelmanumeroiden esittäjille lähetettiin kutsu saapua esiintymään ja kaikki vastasivat myöntävästi. Lappeenrannan teknillisen yliopiston oma opiskelijakuoro Teekkarilaulajat lauloivat Jukola-henkisiä lauluja. Seuraavassa ohjelmanumerossa esiintyi lappeenrantalainen Nuorisoseura Rajan Nuorten kansantanssiryhmä Kimurantti. Ryhmä on perustettu v. 2005 ja siinä on yhteensä 16 tanssijaa, iältään 16 - 21-vuotiaita. Kimurantti edustaa oman ikätasonsa suomalaisen kansantanssin huippua. Viestisanoman luovutuksen suoritti Kaukametsäläisten puheenjohtaja Juhani Sihvonen.

Lappeenrantalainen kansanmusiikkiyhtye Kipinä esiintyi vielä juhlan päätteeksi.

Heti Jukola-juhlan päätyttyä aloitettiin Venlojen palkintojen jako. Juontajaksi vaihtui Vesa Surakka.

Palkintojenjakoon valmistautuminen

Palkintojen jakajille kirjoitettiin omat ohjeet aikatauluista ja jakoprosessista. Airueet rekrytoitiin seuran nuorten joukosta. Heitä saatiin yhteensä 14. Airuille kirjoitettiin tarkat toimintaohjeet ja heille pidettiin yksi koulutuspäivä. Airueiden tehtäviä harjoiteltiin lisäksi kenraaliharjoituspäivänä.

Airueiden tehtävänä oli avustaa palkintojen jakajia antamalla palkintoja ja plaketteja, ohjata sekä palkintojen jakajia että palkittavia joukkueita oikeaan paikkaan. Airueet ilmoittautuivat talkoorekisteriin ja heillä oli yhtenäinen asu: talkoopaita ja mustat housut. Fanfaarit molemmissa palkintojenjaoissa soitti Mikko Pekkonen.

Maalin henkilöstö jakoi palkintojen jaon ohjeistukset voittajajoukkueille. Ohjeet on kirjoitettu ja tulostettu valmiiksi, ne annettiin etukäteen maalin johtajalle.

Etelä-Karjalan liiton kanssa sovittiin, että Osmos Cosmoksen uudelleen sovittama karjalaisten laulu voidaan soittaa screeneiltä molempien palkintojen jakojen jälkeen. Jotta areenatuotanto tietäisi milloin juhlalavalla ohjelma päättyy, oli sovittu että siitä ilmoitetaan radiopuhelimella. Puhelinyhteyksiä testattiin useasti, mutta siitä huolimatta yhteys ei toiminut täydellisesti.

Tulospalvelun kanssa sovittiin ennakkoon, että heiltä saa palkintojenjakoja varten listat voittajajoukkueista. Tulospalvelussa oli kuitenkin ennen Venlojen palkintojenjakoa sähköhäiriö, joten tulokset eivät vähään aikaan päivittyneet heidän tietokoneille. Voittajajoukkueet saatiin kuitenkin listattua yleisen tulospalvelun kautta häiriön aikana. Kun sähköt palautuivat, tuloslistan tarkistus tehtiin vielä kertaalleen. Jukolan palkintojenjakoa ennen tulokset kirjattiin suoraan yleisen tulospalvelun kautta ja mahdolliset hylkäykset tarkistettiin puhelimitse tulospalvelun kanssa ennen lopullisten juontojen tulostusta. Koska tulokset pitää saada juontajalle melko nopeasti, kannattaa varmistaa että tulosten kirjaajalla on tietokone, nettiyhteys sekä toimiva tulostin käytettävissä.

Venlojen palkintojenjako

19:45	Venlojen palkintojenjako
20:30	Jukolatiimi
20:36	Karjalaisten laulu screeneillä

Venlojen palkintojen jaossa palkittiin 20 ensimmäistä joukkuetta. Kaikki joukkueet saivat plaketit ja sijat 1 - 7 palkittiin lisäksi kunniapalkinnoilla. Palkintoina oli bluetooth -kaiuttimia sekä gopro-kameroita. Kukat annettiin sijoille 1 - 3.

Palkintojen jakajina toimivat:

- Kaukametsäläiset ry puheenjohtaja Juhani Sihvonen
- Suomen suunnistusliiton liittovaltuuston puheenjohtaja Timo Peltola
- Lappeenrannan kaupunki, valtuuston puheenjohtaja Heikki Järvenpää
- Lappee-Jukolan suojelija Matti Viialainen
- Helsingin Sanomien lahjoittaman kiertopalkinnon luovutti Kaukametsäläisten varapuheenjohtaja Esko Junttila ja sihteeri Matti J. Koski

Voittajajoukkueiden palkitsemisen jälkeen oli tarkoitus kutsua lavalle Jukolatiimi. Koska aikataulusta oltiin hieman edellä, ei Jukolatiimi ehtinyt paikalle. Järjestelyohjeen mukaan palkintojen jakoon varattiin aikaa 45 minuuttia, mutta toteutus meni hieman nopeammin. Jukolatiimin haastattelu toteutettiin sen sijaan kutsuvierasteltassa.
Palkintojenjaon päätteeksi suunniteltiin, että isoilta screeneiltä näkyy Osmos Cosmoksen uudelleen sovittama Karjalaisten laulu. Esitystä ei saatu heti toimimaan, kuva saatiin näkyviin, mutta ääntä ei kuulunutkaan.

Jukolan palkintojenjako

9:30 Jukolan palkintojenjako
10:15 Jukolan lipun luovutus
10:20 Karjalaisten laulu screeneillä

Venlojen palkintojen jaossa palkittiin 25 ensimmäistä joukkuetta. Kaikki joukkueet saivat plaketit ja sijat 1 - 7 palkittiin lisäksi kunniapalkinnoilla. Palkintoina oli bluetooth -kaiuttimia sekä gopro-kameroita. Kukat annettiin sijoille 1 - 3. Juontajana toimi Vesa Surakka.

Palkintojen jakajina toimivat

- Kaukametsäläisten varapuheenjohtaja Esko Junttila,
- Suunnistusliiton puheenjohtaja Timo Ritakallio
- Lappeenrannan kaupunki, hallituksen puheenjohtaja Risto Kakkola
- Lappee-Jukolan suojelija Matti Viialainen
- Puolustusvoimien edustaja everstiluutnantti Jouni Lipponen
- Lappee-Jukolan kilpailunjohtaja Juha Heimala
- Lappeen Riento ry Riikka Sarasoja-Lilja Jukolan kiertopalkinnon (Kaukametsäläisten lahjoittama) jakoivat Kaukametsäläisten puheenjohtaja Juhani Sihvonen ja sihteeri Matti J.Koski

Jukolan viestin palkintojenjaon päätteeksi järjestäjä luovutti Jukola-lipun tulevan vuoden järjestäjälle. Järjestäjät valitsevat edustajansa ja lippua olivat luovuttamassa kilpailunjohtaja Juha Heimala, pääsihteeri Tuija Tavia sekä tapahtumapäällikkö Harri Kauranen. Lipun ottivat vastaan ensi vuonna Joensuussa järjestettävän Joensuu-Jukolan puolesta kilpailun johtaja Arja Makkonen ja pääsihteeri Sami Leinonen. Lippu luovutettiin voittajajoukkueiden ollessa vielä lavalla.

Karjalaisten laulu esitettiin myös Jukolan palkintojenjaon lopuksi mutta ääntä ei saatu tässäkään kunnolla kuulumaan.

Alueen rakentaminen ja purkaminen

Ohjelmalava suunniteltiin Jukolan järjestelyohje huomioiden. Lava sijaitsi keskeisellä paikalla. Ohjelmateltta tilattiin yhteistilauksella ja se oli kooltaan noin 20 x 10 m. Teltan sisällä oli noin 1,2 m korkea lavarakennelma. Lavan takaosaan varattiin tilaa palkintopöydille ja kulku suunniteltiin lavan molempiin päihin. Toisella puolella oli rappuset ja toisella puolella viisto kulkuliuska. Maalaisromantiikka-teema huomioitiin lavan somistamisessa.

Juhlalavan teltan pystytyksestä huolehti kenttävaliokunta. He rakensivat sen lisäksi kulkuliuskat. Lavaa somistettiin siitä vastaavan henkilön toimesta. Lavan takaseinälle ripustettiin jo etukäteismarkkinoinnissa käytetty latoprinttikangas. Sen lisäksi takareunaan kiinnitettiin teeman värisiä kankaita. Sää ja varsinkin tuuli aiheuttivat hieman päänvaivaa kankaiden kiinnityksen suhteen mutta ne pysyivät kohtuullisen hyvin paikoillaan. Sopiviin kohtiin kiinnitettiin myös oikeita koivuja. Etureunassa käytettiin lainaan saatuja räsymattoja ja pärekoreja. Koreissa oli somisteena kukkia (pelargonioita sekä markettoja). Etureunassa oli myös kennolevystä teetetyt levyt jossa oli printattuna logot sekä teksti “Lappee-Jukola 2016”.

Lavalla oli 3 pöytää palkintojen lajittelua varten sekä äänentoistolaitteiden miksauspöytä. Kaiuttimet olivat omilla jalustoillaan lavan ulkopuolella. Voittajajoukkueille ja yleisölle varattiin lavan edustalle penkkejä mutta niiden löytymisessä oli haasteita. Penkkejä saatiin lopulta puolustusvoimien lainatavaroista lainaksi noin 30 kpl.

Lavan takana oli lukollinen kontti, jossa säilytettiin tavaroita, kuten palkinnot, somisteet, infopisteen tavaroita ym. Sitä käyttivät myös airueet sekä ohjelmanumeroiden esittäjät. Sään ollessa sateinen kontti oli erityisen tarpeellinen. Se antoi tarvittavaa suojaa ja sinne pystyi jättämään omat henkilökohtaiset tavarat esityksen ajaksi säilöön. Jos kontti olisi ollut ns. toimistokontti, niin kulkeminen olisi ollut helpompaa. Nyt isoa ovea piti koko ajan säätää ja sitä ei aina pidetty lukossa.

Somisteiden purkaminen toteutettiin heti palkintojenjaon päätyttyä. Vain ns. kiinteät rakenteet jätettiin paikoilleen.

Toimitsijat

Juhlalavan suunnittelussa ja toteutuksessa oli yhteensä 7 henkeä ja kaikki olivat paikalla melkein koko viikonlopun. Tehtävät suunniteltiin erillisessä excelissä, jotta kaikki tiesivät missä kukakin on.

Suunnittelupalavereita pidettiin muutama ja työn edetessä sovitut asiat kirjattiin yhteiseen toimintasuunnitelmaan. Kaikki asiakirjat tallennettiin Google Drive -kansioon johon jokaisella oli pääsy ja tallennusoikeus. Toimintasuunnitelman lisäksi kirjoitettiin erillisiä ohjeita, juonnot ym.

Loppuyhteenveto

Ohjelmanumeroista tehtiin tarkka minuuttiaikataulu ja se toteutui erittäin hyvin. Musiikki- ja kansantanssiesitykset olivat laadukkaita. Lappeenrantalainen kulttuuritarjonta esittäytyi kilpailijoille ja yleisölle pirteästi sekä teemaa mukaillen!

Airueiden rekrytointi käynnistyi hitaasti ja etukäteen järjestetty koulutus oli erittäin tarpeellinen. Yksityiskohtaiset ohjeet auttoivat myös järjestäytymisessä. Airueiden rekrytointi ja koulutus kannattaa aloittaa hyvissä ajoin ja niitä tulisi olla noin 20.

Sää oli viikonloppuna hyvin tuulinen ja sateinen ja se vähensi yleisötavoitetta. Juhlalavalla oli ajoittain vettä mutta sitä lanattiin pois ennen esityksiä. Kansantanssiesityksen aikana vesi hieman liukastutti lavaa.

Lastenmaailma

Tavoitteet

Tavoitteena oli järjestää lapsiperheille ohjelmaa tapahtumaviikonlopun aikana. Lasten toimintojen yhteyteen varattiin pesu-ja ruoanlämmitysmahdollisuus.

Lastenmaailman toteutus

Lastenmaailma toteutettiin osana Ohjelmatoimintoja. Pääasiassa vapaaehtoiset valikoituivat tekijöiksi. Suunnittelu alkoi talvella 2015 ja ohjelmavastaava otti suunnittelun vastuulleen. Perustettiin asiantuntijatiimi, jonka avustuksella suunnittelua voitiin tehdä ryhmässä ja yksityiskohdat alkoivat muotoutua. Kokoontumisia oli vajaa kymmenen. Varsinainen suunnittelutyö aloitettiin Jukola-kokouksen 7.11.2015 jälkeen. Sitä mukaa kun suunnitelmat etenivät, voitiin alkaa jakaa myös vastuualueita. Vastuualueet muodostuivat Lastenmaailman toimintapisteistä.

Lastenmaailman dokumentoinnille perustettiin oma Google Drive -kansio johon tallennettiin kaikki aineisto kuten toimintasuunnitelma, palaverimuistiot, toimintojen ohjeet, tiedotteet, tuntikirjanpito, valokuvat jne.

Molempien kilpailupäivien ohjelma oli saman sisältöinen. Käytännössä ohjelma oli kokoaikaista eikä tarkempaa aikataulutusta tarvittu.

Lastenmaailma oli avoinna

- lauantaina klo 10 - 21, rastiralli klo 12 - 20
- sunnuntaina klo 8 - 12, rastiralli klo 9 - 12

Toiminnot

Lastenmaailma koostuu erilaisesta tekemisestä, joita olivat

- Hippo -rastiralli, toiminnallinen tehtävärata
- partiomaailma
- askartelupiste
- lasten avoin lava
- pelailualue

Hippo -rastiralli

Maksullinen tehtävärata lapsille nimettiin Hippo-radaksi, sillä Etelä-Karjalan Osuuspankki oli yhteistyökumppanina. Yhtenäisellä nauhalla merkittiin noin 200 m reitti mallisuunnistusalueen länsireunaan. Reitin varrella on 4 - 6 rastia, joissa myös toiminnallisia tehtäviä. Lapsi sai kartan, jossa oli ruudukko rastilla tapahtuvia leimauksia varten. Aikaa radan kiertämiseen meni noin 10 - 15 minuuttia tehtävärastit suorittamalla. Karttamaksu oli 3 euroa ja jokainen sai radan kierrettyään palkinnoksi Jukola -frisbeen.

Rastitehtävät olivat ns. kylmiä rasteja eli esim. eläinten jälkien sekä kasvien ja puiden tunnistusta, etäisyyden arviointia jne. Osuuspankilta lainassa oleva markkinakatos pystytettiin rastirallin lähtöpisteeksi ja sieltä myyntiin kartat sekä jaettiin palkinnot.

Partiomaailma

Mallipartioleiri, jossa lapset pääsivät osallistumaan aktiviteetteihin, jotka ovat tyypillisiä partiotapahtumille. Alue pyrittiin rakentamaan mahdollisimman paljon oikean partioleirin näköiseksi ja tuntuiseksi. Esimerkiksi yksi teltta täytetään asutun näköiseksi: makuualustat, makuupussit, rinkat jne.

Leirin ohjelmaan kuuluu niin perinteisiä yhteisleikkejä kuin opetuksellisempiakin puuhia. Telttojen lomassa ja aukiolla leikittiin yhteisleikkejä käytännössä jatkuvasti. Leikkeinä olivat hyvin perinteisiä suomalaisia leikkejä, kuten kirkonrotta, rosvo ja poliisi sekä piilo. Perinteisempien leikkien lomassa leikittiin uudempia ja kansainvälisiä leikkejä, kuten hedelmäsalaattia, vilkkua ja lohikäärmeleikkiä, sekä nokkeluusleikkejä, kuten musta verho.

Merimerkkiradalla kentälle aseteltiin kartioita, jotka symboloivat merimerkkejä ja muodostavat turvallisen laivaväylän. Osallistujan tehtävänä oli tulkita merimerkkejä ja osata kulkea merkkien oikeilta puolilta väylää myöten.

Laivanupotuspelissä osallistujat harjoittelivat koordinaatistoa upottamalla toistensa laivoja. Pelistä tehtiin perinteisestä ruutupaperipelistä suurennettu peliversio (vaneri + lautaa).

Labyrintti-kiekko oli noin 1,5 m halkaisijaltaan oleva vanerinen kiekko, johon oli rakennettu köydestä ym. labyrintti. Keskelle asetettiin pingispallo / golfpallo ja kiekon laidasta kiinni pitävät 2 - 6 henkilöä pyrkivät ohjaamaan pallon turvallisesti labyrintin läpi.

Osallistujat saivat rakennella itselleen “osallistujamitalin” rangasta. Rangasta sahattiin ensin noin sentin paksuinen kiekko, johon porattiin pieni reikä narua varten. Kiekkoa sai halutessaan hioa, vuolla tai värittää haluamallaan tavalla.

Leiripäivä aloitettiin lipunnostolla lastenmaailman auetessa kumpanakin päivänä. Lippu laskettiin lauantaina klo 21 iltanuotion päätteeksi ja tämän jälkeen otettiin sisaruspiiri päivän päätökseksi. Sunnuntaina lipunlasku oli lastenmaailman sulkeutuessa.

Lauantaina klo 20 - 21 järjestettiin perinteinen iltanuotio yhteislauluin, leikein ja sketsein. Iltanuotiolle olivat tervetulleita niin lapset kuin vanhemmatkin. Alun perin tulilupaa ei ollut eli se suunnitetiin virtuaaliseksi. Tapahtumaviikolla tuli lupa sytyttää myös oikea nuotio, kun lasten maailmaan rakennettiin metallirenkaasta ja sepelistä hallittu nuotiopaikka.

Partiomaailmassa oli yhteensä 23 henkeä hoitamassa tehtäväpisteitä.

Askartelupiste

Askartelupiste sijoitettiin telttaan sääsuojaan. Sen suunnittelivat ja sitä hoitivat kolme aikuisopiskelijaa, jotka valmistuvat lähihoitajiksi toukokuussa 2017. Askartelupiste toimi osana heidän opiskeluihin liittyvää projektityötä, jonka he halusivat tehdä lasten parissa.

Askartelupisteessä tehtiin seuraavia askarteluja:

- pinssejä
- punottu käsikoru
- klemmarikirjanmerkki
- käpyhahmoja

Askartelupiste oli sään johdosta suosittu ja siellä oli runsaasti vieraita. Kuvia askarteluista on ohessa:

Avoin lava

Keskellä lastenmaailmaa sijaitsi kuormalavoista ja vanerista rakennettu pieni esiintymislava. Se oli tarkoitettu vapaalle esittämiselle esim. laulamiselle, puheille, runoille, tanssille jne.

Hanna ja Henri Hippo-maskotit olivat lastenmaailmassa koko viikonlopun ajan. He viihtyivät myös lavalla kuvattavana ja leikkimässä.

Pelialue

Alueelle rakennettiin useita pelailupisteitä:

Sokkorata: Rata rakennettiin heinäseipäistä, joiden väliin vedettiin köysi. Tarkoituksena oli kulkea rata läpi silmät sidottuina. Aikuinen tai toimintapisteen ohjaaja sitoi lapsen silmille huivin tai lapsi laittoi hatun silmilleen. Reitti kuljettiin sokkona narusta kiinni pitäen läpi. "Näkevä" pari auttoi ja antoi ohjeita kulkemiseen. Kun ei näe mitään, tuntui reitti aivan erilaiselta! Huivit ja naru saatiin lainaksi Osuuspankilta.

Frisbeegolf: Frisbeegolfin heittopaikka perustettiin lastenmaailman paikkaan, jonka heittosuunta valittiin siten, ettei se aiheuta häiriötä muulle toiminnalle. Golf -kori ja 3 kiekkoa olivat lainassa ja pisteessä sai harjoitella tarkkuusheittoa koriin.

Pehmopallon peluu: Pelialueen laidat saatiin lainaksi Lappeenrannan kaupungilta ja maalit talkoolaisilta. Pallot lainattiin Osuuspankilta. Pelialueen koko oli noin 20 x 40 metriä.

Keppihevosrata: Keppihevosradalla sai harjoitella juoksua ja estehyppyjä. Radalla pystyi järjestämään myös leikkimielisiä kilpailuja ja mittaamaan kierrosaikaa. Estetolppia saatiin lainaksi paikalliselta agilityseuralta ja estekeppeinä käytettiin muovisia aurauskeppejä. Rata aidattiin aurauskepeillä ja muovinauhalla jotta kukaan ei vahingossa eksy radalle juoksun aikana. Radalla oli 5 estettä ja radan suoritettuaan jokainen sai palkinnoksi Hippo -kunniakirjan.

Hernepussien heitto: Tarkkuusheitossa sai yrittää heittää hernepusseja sinkkiämpäriin.

Vaipan vaihto ja ruokien lämmitys

Vesipiste (lämmin vesi) sijaitsi teltan sisällä ja se rajattiin hieman kankaalla näkösuojaksi. Lisäksi teltassa oli mikro, pöytä ja syöttötuoli ruokailua varten. Bajamajoja teltan ulkopuolella oli kolme, joista yksi oli isompi ja siinä oli myös hoitopöytä. Bajamajoihin tuotiin itse 2 pottaa ja 2 pöntön supistajaa. Mikro ja syöttötuoli olivat lainassa.

Alueen rakentaminen ja purkaminen

Lastenmaailma sijoittui Jukola alueen portin läheisyyteen ja kilpailun lähtöalueen väliin. Sijainti kohtana oli suuri pelto, joka rajattiin kilpailualueen metsän reunaan lauta-aidalla. Lastenmaailman reuna-alueena oli kilpailijoiden teltta-alue. Lastenmaailman koko oli noin 75 x 60 m. Lasten rastiralliradan pituus oli noin 80 m, leveys 15 m. Lastenmaailmaan tuli teltta (6x12 m), johon sijoittuivat myös vaipanvaihtopiste, vesipiste ja ruoanlämmityspiste.

Lastenmaailman rakentamiseen oli varattu keskiviikko 8.6. sekä 11.–12.6.2016 viikonloppu. Pelailualueen laidat ja keppihevosrata, sokkorata ym. kasattiin talkoopäivinä. Partiolaiset pystyttivät omat teltat ja rakensivat partiomaailman pääasiassa perjantaina 17.6.2016.

Jokaisesta toiminnosta kirjoitettiin lyhyet ohjeet (A4) ja ne laminoitiin säänkestäviksi. Ohjeet kiinnitettiin keppeihin ja ne sijoitettiin ympäri aluetta toimintapisteiden viereen. Ohjeet kirjoitettiin sekä suomeksi että englanniksi.

Kenttävaliokunta vastasi kiinteistä rakennelmista: portti ja aita, teltta, teltan sähköt, ohjelmalava, lipputanko (seiväs ym), heinäseipäät sokkorataa varten (15), bajamaja (3). Irtokalusteet kuten pöydät ja tuolit hankittiin yhteisestä varastosta eikä niitä loppujen lopuksi saatu niin paljon kuin oli toivottu. Pöytiä oli teltassa 8 ja tuoleja noin 25.

Lastenmaailma siivottiin ja purettiin heti lastenmaailman suljettua sunnuntaina. Jäljelle jääneet pientarvikkeet pakattiin laatikoihin toimistolle kuljetusta varten. Lainatavarat pakattiin ja palautettiin pääasiassa maanantai-iltaan mennessä.

Turvallisuus

Lastenmaailmassa otettiin huomioon riittävä kyltitys. Siellä oli myös ns. hätäkyltti eli miten toimia, jos tulee ongelma. EA-laukku oli teltassa ja vastaava lääkäri piti henkilökunnan koulutustilaisuudessa infon lasten maailman ensiavusta ja toiminnasta tapaturman tai sairauden sattuessa.

Rakentamisessa huomioitiin rakenteiden tukevuus ja pyrittiin varmistamaan, ettei mikään kaadu. Turvaetäisyydet huomioitiin ja tehtiin riittävän väljät toimintapisteet. Tehtävärastit eivät olleet risteäviä.

Tapahtumaviikonloppuna ainoastaan rasti-rallin aloituspisteeksi pystytetty markkinakatos lähti tuulen voimasta lentoon ja meni osaksi rikki. Se kasattiin uudelleen ja kiinnitettiin samalla lauta-aitaan, jotta sama ei tapahtuisi uudelleen.

Toimitsijat

Lastenmaailmassa oli yhteensä 48 toimitsijaa, joista partiolaisia oli 23. Lastenmaailmaa koordinoi tapahtumassa kaksi henkilöä, jotka olivat koko ajan paikalla.

Toimitsijoille järjestettiin yksi yleinen koulutus, jossa esiteltiin yleiset talkooasiat sekä kerrottiin eri lastenmaailman toiminnoista. Koulutus kesti noin 3 tuntia ja se pidettiin 18.5.2016.

Talkoolaiset saivat itse valita tapahtumapisteensä oman kiinnostuksen mukaan. Työvuorot laitettiin valittavaksi Lyytin kautta noin kuukautta ennen tapahtumaa. Työvuorot olivat kolmessa vuorossa, jotta ruokatauko pystyttiin pitämään järkevästi. Partiolaiset hoitivat omat työvuorojärjestelyt ilman Lyytiä. Osaan työvuoroista oli hankala saada talkoolaisia ja loppuvaiheessa niitä siirreltiin ja muokattiin ja tarpeet saatiin juuri ja juuri täytettyä.

Suunnittelutiimissä oli parhaimmillaan 14 henkeä, joiden kesken suunnitteluvastuuta oli jaettu. Loppuvaiheessa rekrytoitiin myös tiedotusvastaava ja työvuorovastaava. Keskimäärin näiden henkilöiden työtuntimäärä ilman kisaviikonloppua oli 45 tuntia.

Toimitsijoille lähetettiin 9 omaa lastenmaailman tiedotetta pääasiassa Lyytin kautta. Viimeisimmät lähetettiin suoraan sähköpostilla. Näiden lisäksi toimitsijat saivat yleiset Jukolan tiedotteet.

Loppuyhteenveto

Valiokuntien vastuiden rajat olivat toisinaan epäselviä ja se aiheutti toisinaan hämmennystä. Lastenmaailmalle olisi ollut hyvä saada budjetti ja hankintavaltuudet suunnittelun alussa sillä tarvikkeiden hankkimisessa oli viiveitä. Kaikki saatiin lopulta toimimaan suunnitelmien mukaisesti.

Saatu palaute oli erittäin positiivista. Lastenmaailma toimi kuten pitikin ja täytti tehtävänsä, varsinkin teltan, hoitopisteiden ja askartelun osuus oli korvaamaton vallinneissa olosuhteissa.

Monet vieraat kävivät useamman kerran mutta yleisesti kävijämäärä jäi normaalia vähäisemmäksi sääolosuhteiden vuoksi. Positiivinen palaute tuli erityisesti monipuolisuudesta.

Metsäkirkko

Vastuuhenkilö: Lappeen kirkkoherra Mika Lehtola, kanttori Marjo-Riitta Lehtonen ja nuorisotyöntekijä Martti Lähteenmäki

Metsäkirkon tavoitteena oli toteuttaa ehtoolliskirkko ja tarjota Lappeen Jukolan suunnistustapahtumaan osallistujille mahdollisuus hiljentymiseen ja Pyhän kohtaamiseen tapahtuman yhteydessä.

Metsäkirkon toteutukseen osallistujille järjestettiin tehtävään perehdyttäminen maanantaina 30.5.2016 klo 12.00 Lappeen seurakuntasalilla, josta siirryttiin maastoon ja tutustuttiin Metsäkirkon paikkaan. Perehdyttämisessä käytiin läpi yleisinfo Jukolan järjestelyistä ja vapaaehtoisten liikkumisesta alueella sekä Metsäkirkon kulku.

Kanttori Lehtonen kokosi seurakuntien kanttoreista kanttorikvartetin ja kvartetin soittimina oli kolme kannelta ja yksi kitara. ehtoollisjumalanpalveluksen liturgia oli Tuomas messusta ja laulut Taize – lauluja. Tilaisuudessa jaettiin käsiohjelma, jossa oli tilaisuuden kulku ja laulujen sanat.

Khra Lehtola toimi jumalanpalveluksen liturgina ja piti saarnan. Tekstinä oli Luuk. 10:27. Ehtoollisen jaossa oli kahdeksan jakoparia. Ehtoollisen jakoa suunniteltaessa oli varauduttu suureen osallistujamäärään. Jumalanpalveluksen lopussa laulettiin virsi 462 ”Soi kunniaksi Luojan”.

Metsäkirkko pidettiin lauantaina 18.8.2016 klo 21.00. Sää oli sateinen ennen Metsäkirkkoa ja koko Metsäkirkon ajan. Jumalanpalveluksen kesto oli noin puoli tuntia.

Kokonaisuutena arvioiden Metsäkirkon toteutus onnistui hyvin. Myönteistä palautetta tuli toteutuksen kestosta, joka ajallisesta lyhyydestään huolimatta oli tunnelmaltaan kiireetön. Tilaisuudessa oli toteuttajien puolelta varauduttu toimimaan myös täydessä kaatosateessa, joten pieni sade ei haitannut jumalanpalveluksen toteuttamista ja kulkua. Seurakunta pystytti Metsäkirkko-alueen takaosaan oman telttakatoksensa, joka toimi kuivana varusteiden säilytyspaikkana ja liturgisten asusteiden pukeutumistilana. Koska väkimäärää ja säätä on etukäteen vaikea arvioida, on hyvä varautua suureen osallistujamäärään ja kostean raikkaaseen kesäsäähän.

Lappee-Jukolan ilme

Vastuuhenkilö: Siru Ahopelto

Lappee-Jukolan teemaksi valittiin keväällä 2015 *”perinteinen maaseutu”.* Teema sopi hyvin kilpailualueelle, joka sijaitsi keskellä tyypillistä eteläkarjalaista kulttuurimaisemaa. Alue on kaunista ja elävää maaseutua, missä pellot ja metsät tuovat ihmisille sekä toimeentulon että virkistyksen. Tavoitteena oli luoda kaikille kävijöille tapahtumasta miellyttävä kokemus ja luoda teeman keinoja hyödyntäen leppoisa ja luonnonläheinen, välitön ja aito eteläkarjalainen tunnelma.

Teema sopi erinomaisesti Jukolan perustana toimivan Seitsemän veljeksen maailmaan. Se korosti Jukolan arvoista luontoa ja perinteitä. Jukolan brandin kanssa sopivat yhteen etenkin kansallisromantiikka ja

kunniakkaat perinteet, mystinen suomalainen kesäyö ja luonnon järkevä moninaiskäyttö. Kesäinen koivikko ja ajan patinoima ladon seinä olivat kantavia elementtejä, joiden tueksi maaseututeemasta löytyy runsaasti kiinnostavia visuaalisia aiheita, kuten maitolaituri, pärekorit, maitotonkat, särentäaita, heinäseipäät, vanhat maatalouskoneet, perinneasut, perinneleikit lasten toiminnoissa jne. Olennainen osa teemaa oli iloinen ja avoin eteläkarjalainen ystävällisyys ja palveluasenne, joka toteutui itsestään ja erikseen sitä korostamatta!

Teema nostettiin esille omana tehtäväalueenaan ensimmäistä kertaa Jukolan organisaatiossa. Kokonaisvaltaisessa tapahtumatuotannossa tämän osa-alueen tehtävä on viimeistellä osallistujalle tapahtumasta syntyvä kokemus. Siinä voidaan onnistua vain, jos kaikki muut perustehtävät ovat kunnossa ja toimivat hyvin. Jos tapahtuma olisi sujunut ”normaalisti”, teeman vaikutusta tai merkitystä voisi paremmin arvioida osana kokonaisuutta. Myrskyn, sateen ja kuran keskellä kävijät tuskin huomasivat saati sitten osasivat erityisesti iloita pienistä visuaalisista yksityiskohdista.

Teeman huomioiminen kannattaa kuitenkin pitää mukana jatkossakin tapahtumasuunnittelussa. Jukolan viesti on suuri massatapahtuma, joka jättää muualta Suomesta ja ulkomailta saapuville tuhansille kävijöille mielikuvan ja muistijäljen itse tapahtumasta, sen tekijöistä ja seudusta eri ominaisuuksineen. Tämän kuvan muodostumisessa jokaisella pienelläkin yksityiskohdalla voi olla merkityksensä

Tehtävät

- Teemaa tuotiin esille Lappee-Jukolan kilpailukeskuksessa ja eri toiminnoissa mahdollisimman kattavasti
- Teemaa sovitettiin yhteen graafisen ilmeen ja värimaailman kanssa
- Teemasta koottiin ohjeistus, jonka avulla jokainen valiokunta ja tiimi pystyi halutessaan huomioimaan teemaa omassa toiminnassaan

Tekijät

- Tiimit vastasivat pääosin itse somistuksesta annettujen ohjeiden mukaisesti
- Kilpailuviikolla kohteita viimeistelemässä ke-pe kaikkiaan 6 talkoolaista

Kohteita

Louna-Jukolaan valmistettu pr-materiaali: banderollit joissa kuvina koivikko ja lato olivat käytössä ennen kilpailua sekä kisan aikana ohjelmalavalla.

Jukolan portti ja särentäaita olivat ensimmäinen ja näkyvin osa teemaa kilpailukeskukseen saapuville. Kokonaisuus oli näyttävä ja hyvin suosittu kuvauskohde.

Toimitsija- ja kutsuvierasinfo: latoon oli upeasti tehty yhtenäinen ja tyylikäs teemanmukainen sisustus, jossa värit ja eri elementit erottuivat selkeästi. Tila oli erittäin viihtyisä ja sai aikaan miellyttävän ensivaikutelman saapuville toimitsijoille ja kutsuvieraille.

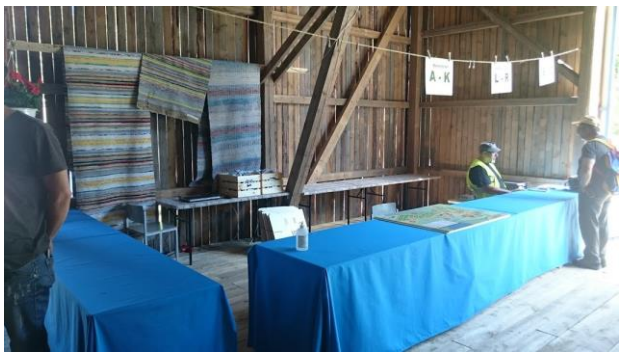

Kilpailuinfo: valkoinen normiteltta oli sisustettu tyylikkääksi latomaiseksi tilaksi. Lautakangas, värilliset kankaat, kukat, puulaatikot, maitokärryt ja –tonkat täyttivät tilan ja kokonaisuus oli ehyt ja toteutti teemaa hienosti.

Ohjelmalava: Lavan takaseinään nostettiin latoprintti, värillisiä kangaspaneeleita sekä koivuja. Etureunan somisteena olivat pärekorit ja kukat sekä reunan peittävä räsymatto. Lavan somistuksesta tehtiin lukuisia ehdotuksia ja suunnitelmia. Lopullinen toteutus joutui koville: tuuli ja sade repivät kankaita ja teippaukset eivät pitäneet, sade kasteli lavan ja kaikki siellä olevat tavarat sekä aiheutti ongelmia myös ohjelmansuorittajille. Ohjelmanumerot noudattivat myös teemaa ja juontajat pukeutuivat kansallispuvun liiveihin.

Kutsuvierasteltta: valkoinen perusteltta, jota somistettiin värillisillä kangaspaneeleilla, juuttikangaspöytäliinoilla, pelargonioilla ja marketoilla. Lautakankaasta tehtiin näkösuojaa tarjoilunurkkauksen ja kutsuvierastilan väliin. Ovensuuhun sijoitettiin heinäseivästelineet amppelikukille & liitutaulustandeja.

Ylen haastattelupiste: pyrittiin tuomaan teemaa näkyville, mutta Yle halusi pitää lasisen bussipysäkin sellaisenaan, joten pelkkä huolellinen pesu riitti tässä kohteessa.

Lasten maailma: aluetta reunusti särentäaita ja alueelle oli oma hieno portti. Alueella oli käytetty heinäseipäitä, sinkkiämpäreitä eri toiminnoissa.

Maitolaituri ja opaspylväs: Näkyvälle paikalle infon ja kauppakujan läheisyyteen oli sijoitettu maitolaituri ja varta vasten tehty opaspylväs, joiden ympäristö somistettiin heinäseipäillä, maitokärreillä, -tonkilla ja kukilla. Laiturin vieressä oli myös postilaatikko. Pienen kokonsa vuoksi maitolaituri ei oikein erottunut ihmisvilinässä. Suunnistajat keksivät katokselle myös muuta käyttöä…

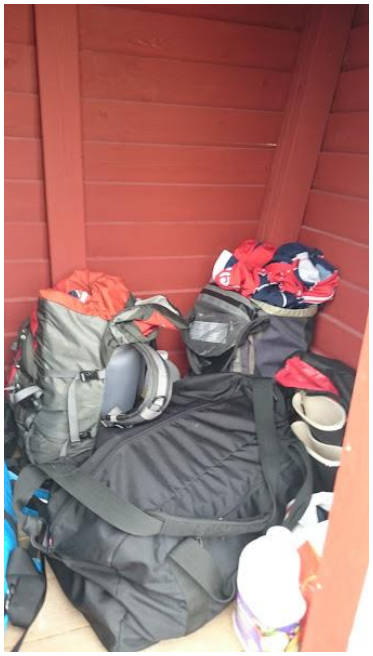

VIESTINTÄ

Tavoitteet ja tehtävät

Viestinnän tavoitteena oli luoda tapahtumasta positiivinen kokonaiskuva välittämällä Lappee-Jukolan tunnelmaa laadukkaasti eri kanavissa, sekä tuottaa tapahtumaa raportoimaan saapuvalle medialle ensiluokkaiset työskentelymahdollisuudet.

Tapahtumaviikolla nämä tavoitteet onnistuttiin pääosin saavuttamaan haastavista olosuhteista huolimatta. Kilpailuviikonlopun aikana oli vain pieniä yksittäisiä ongelmatilanteita. Tapahtumaa edeltävä viestintä olisi voinut sen sijaan olla aktiivisempaa.

Vastuuhenkilöt ja tiimit

Tehtävä / vastuu	Henkilö
Viestintäjohtaja	Antti Nousiainen
Varajohtaja / mediakeskuspäällikkö	Paavo Leinonen
Uutistuotannon päätoimittajat	Aino Myyrä & Ville Lavikka
Some-tiimin vetäjä	Mari Ukkonen
Kuvatuotanto	Markus Siivola
Kääntäjäryhmän vetäjä	Kati Järvenpää-Pekkanen
Kuvaajaopaspäällikkö	Juhana Repo
Mediainfon vuoropäälliköt	Johanna Tuosa & Matti Lahdenperä

Aikataulu

Yhteiset tapaamiset:

- Helmikuu 2015: Viestinnän kick-off
- Kesäkuu 2015: Louna-Jukolassa opissa
- Marraskuu 2015: Valmistelupalaveri + Jukola-seminaari
- 3.6.2016: Viimeistelypalaveri + media centerin tuparit
- 15.6.2016: Kenraaliharjoitus (paikalla noin 25 toimitsijaa)
- 8.7.2016: Tiiminvetäjien päätöspalaveri

Muilta osin toiminta oli tiimien sisällä ja yksittäisten tiimien välisillä palavereilla. Viestintäjohtaja ja mediakeskuspäällikkö hoitivat suurimman osan sidospintasuhteista, joista tärkeimpiä aikatauluja:

- Syksy 2014: Alustavien kilpailukeskussuunnitelmien kommentointi median toiminnan osalta.
- Kesä 2015: Kilpailukeskussuunnitelmaan vaikuttaminen, jotta kuvaajat pääsevät työskentelemään vapaasti ja media pääsee seuraamaan tapahtumia.
- Kevät 2016: Kilpailukeskuksen yksityiskohtien hiominen viestinnän osalta, mediateltan kalustus, koneistus ja muonituksen sopiminen.
- Kesäkuu 2016: Mediateltan oikeanlainen pystytys, kalustus ja IT.

Henkilöstö ja rekrytointi

- Uutistuotanto: 2 päätoimittajaa + 6 toimittajaa.
- Kääntäjätiimi: 1 tiiminvetäjä + 2 kääntäjää (myös tiiminvetäjä toimi kääntäjänä)
- Some: 1 tiiminvetäjä, 3 kanavavastaavaa ja 9 sisällöntuottajaa.
- Kuvatuotanto: 1 tiiminvetäjä + 19 valokuvaajaa / kuvatuottajaa (myös tiiminvetäjä kuvasi)
- Kuvaajaopastus: 1 tiiminvetäjä + 7 kuvaajaopasta (myös tiiminvetäjä opasti)
- Mediainfo: 2 vuoropäällikköä + 10 toimitsijaa.

Mediainfo sekä kuvaajaopastus toimivat viestinnän varajohtajan (mediakeskuspäällikkö) alaisuudessa, muut tiimit toimivat suoraan viestintäjohtajan alaisuudessa. Etukäteisvalmisteluissa myös viestintäjohtaja toimi yhteen suoraan mediainfo- ja kuvaajaopastustiimin kanssa, mutta tapahtumaviikonloppuna mediateltan sisäistä toimintaa (em. 2 tiimiä) johti mediakeskuspäällikkö.

Tiimijako oli vastuualueisiin sopiva ja toimitsijoita saatiin 2016 keväällä rekrytoitua tarpeellinen määrä sekä henkilökohtaisilla kontakteilla että yleisesti etsimällä. Viestintävaliokunnan lopullinen henkilövahvuus (66 hlö) saavutettiin noin viikko ennen tapahtumaa. Kääntäjätiimiin olisi voitu ottaa lisää väkeä, muut tiimit olivat täynnä ja tulijoita ohjattiin loppuvaiheessa muihin valiokuntiin.

Vastuuhenkilöiden löytäminen tiiminvetäjiksi ei ollut helppoa ja suurin osa tiiminvetäjistä kiinnitettiin tehtäviin vasta talvella 2015 – 2016. Tämä hankaloitti yleisesti ennakkoviestintää kun tiiminvetäjillä ei ollut kokemusta tapahtuman järjestelytehtävistä. Viestintäjohtaja oli ollut Jukolan viestintätehtävissä aiemmin vuosina 2014 - 2015 ja varajohtaja sekä mediainfon tiiminvetäjät vuonna 2015. Kuvaajaopastuksen ja kuvatuotannon tiiminvetäjät olivat osallistuneet tapahtumaan, mutta eivät järjestelyihin. Lopuilla tiiminvetäjillä ei ollut aiempaa kokemusta Jukolan viestistä ja hyvin vähän suunnistuksesta yleensäkin.

Toimitsijarekisteri Lyyti oli tärkeä apu toimitsijoiden hallinnassa. Lyytiä käyttivät viestintäjohtaja ja varajohtaja, jotka seurasivat uusia viestintään ilmoittautuneita toimitsijoita. Toimitsijat toivotettiin sähköpostilla lähetetyllä viestillä tervetulleiksi viestinnän tekijöiksi ja samalla ilmoitettiin, mihin tiimiin häntä oli ajateltu ja kuka tiimiä vetää. Tiimeihin jako tehtiin toimitsijan ilmoittaman erityisosaamisen perusteella ja jos valinta ei ollut selkeä, toimitsijalle soitettiin ja kysyttiin lisätietoja. Tervetuloviesti meni myös ko. tiimin vetäjälle ja tämän jälkeen yhteydenpito oli tiiminvetäjän vastuulla. Viestinnän johdosta lähetettiin tervetuloviestien lisäksi tsemppiviesti viikko ennen Jukolaa ja kiitosviesti heti tapahtuman jälkeen. Muu viestintä oli tiiminvetäjän (käytännön asiat) ja henkilöstöpäällikön lähettämien toimitsijatiedotteiden (yleiset asiat) varassa. Käytäntö toimi hyvin.

Ennakkosuunnittelussa ja -viestinnässä tiiminvetäjien eri asuinpaikkakunnat aiheuttivat haasteita. 10 vastuuhenkilöstä 3 asui toisella paikkakunnalla, joten kaikkien yhteisiä palavereita pidettiin oikeastaan vain 1 pari viikkoa ennen tapahtumaa. Muu yhteydenpito hoidettiin pääosin sähköpostilla, Facebook-ryhmissä, WA-ryhmässä ja puhelimitse. Yhteisiä palavereita olisi pitänyt pitää enemmän jotta tiimien välinen toiminta olisi saatu aktiiviseksi myös ennen tapahtumaa.

Toinen hankalaksi koettu asia valmisteluvaiheessa oli uutistuotannon ja mediainfon kahdelle tiiminvetäjälle jaettu vastuu. Kahden vastuuhenkilön tarkoituksena oli taata hyvä johtaminen koko kilpailuviikonloppuna, mutta tästä seurasi valmisteluvaiheeseen epätietoisuutta siitä, kuka ottaa mistäkin asiasta vastuun.

Tiiminvetäjille korostettiin toimitsijoiden huomioimista ja yhteydenpitoa. Toinen yhteisesti sovittu asia oli nukkuminen tapahtumaviikonloppuna: kaikki toimitsijat johdosta ja tiiminvetäjistä sisällöntuottajiin pitivät lepovuoron pysyäkseen toimintakuntoisina. Tämä koettiin jälkikäteen erittäin tärkeäksi ja hyödylliseksi.

3 pointtia henkilöstöstä:

- Kaikki tiiminvetäjät edelliseen Jukolaan tutustumaan tehtäviin käytännössä.
- Yhteydenpito tiimien sisällä ja välillä aktiiviseksi ja selkeäksi (yhteispalaverit).
- Riittävä lepo kaikille toimijoille kilpailuviikonloppuna.

Uutistuotanto

Uutistuotanto vastasi sisällöntuotosta Jukola.comiin suomeksi. Tärkeimmät sidosryhmät olivat kuvatuotanto, kääntäjät sekä some. Uutistuotantotiimi koottiin syksyllä 2015 ja se aktivoitu varsinaisesti vasta keväällä 2016 kun toimitsijarekisterissä olevat toimittajat alkoivat tuottaa juttuja. Siihen saakka Jukola.comin uutistuotannosta vastasi viestintäjohtaja. Uutistuotannon päätoimittajilla ei ollut omaa suunnistuskokemusta, mutta sen ei koettu olevan este uutistuotannon vetämiseen. Vastuun jakautuminen kahdelle päätoimittajalle koettiin hieman hankalaksi ennen tapahtumaa, mutta kilpailuviikonloppuna vuorosysteemi toimi hyvin. Lähempänä tapahtumaa, jolloin artikkelit keskittyivät enemmän oheistoimintoihin ja tunnelmiin, toimi uutistuotanto selkeästi aktiivisemmin ja kiinnostavia artikkeleita syntyi kilpailuviikolla tavoiteltuun tahtiin.

Sisältöä tuotettiin ennen kilpailuviikkoa vähän. Tähän oli syynä haasteet päätoimittajien keskinäisessä työn organisoinnissa, epäselvästi asetetut tavoitteet sekä epäonnistuminen toimitsijoiden aktivoimisessa ennen kilpailuviikkoa. Kahden tasa-arvoisen päätoimittajan malli olisi vaatinut selkeää roolitusta esim. juttujen sisällön tai kirjoitusprosessin vaiheiden mukaan. Säännölliset keskinäiset tilannekatsaukset olisivat antaneet tarvittavaa rytmiä työskentelyyn. Uutistuotannolle asetetuista tavoitteista ei ollut apua tekemiseen motivoitumissa tai jokapäiväisessä päätöksen teossa, koska ne olivat hyvin yleisellä tasolla ja ei-mitattavia. Toimitsijoiden aktivointia olisi parantanut napakampi toiminta päätoimittajien osalta ja sen korostaminen, että hommia riittää koko kevääksi. Näiden lisäksi juttuja varten haastateltavien tavoittamisen vaikeus yllätti ja aiheutti viivästyksiä ja jatkuvaa uudelleen aikatauluttamista.

Uutistuotannon suunnittelun keskeisin työkalu eli aikataulutettu juttulista oli pitkään Dropboxissa, mikä toimi kohtalaisesti niin kauan kuin sisällön tuottivat päätoimittajat ja viestintäjohtaja. Kun juttulista alkoi muodostua uutistuotantotiimin sisäiseksi työkaluksi oli se siirrettävä muualle, koska toimitsijoilla ei ollut pääsyä Dropboxiin. Siirto Google Docsiin toi listan toimitsijoiden nähtäville ja mahdollisti katselun ja muokkaamisen ilman taulukkolaskentaohjelmaa. Viestintää tiimin sisällä hoidettiin pitkään pääasiassa sähköpostitse. Hyvissä ajoin ennen kisaviikkoa sisäistä viestintää varten perustettiin Facebook-ryhmä, joka oli huomattavasti sähköpostia mielekkäämpi ja joustavampi tapa viestiä juttuideoita, suunnitelmia ja etenkin edistää tiimin ryhmäytymistä. Wordpress-julkaisualusta palveli uutistuotantoa hyvin. Julkaistujen juttujen ulkoasu ei täysin vakiintunut missään vaiheessa. Sivuston tyyli asettaa tietysti omat rajoitteensa, mutta jättää kuitenkin paljon tilaa erilaisille tavoille tehdä samoja asioita vielä sisällöntuotanto vaiheessa.

Kisaviikolla ja varsinkin kisapäivinä palaset loksahtivat uutistuotannossa kohdalleen. Toimitsijoiden työvuorot rakennettiin kunkin aikataulurajoitteiden ympärille. Toimitsijoilta kerättiin etukäteen ideoita jutuiksi ja jokainen sai omat ideansa myös toteuttaa. Yhdistämällä tiimin ideat ja käsiohjelmassa mainitut keskeiset tapahtumat

koostettiin alustava lista perjantai-sunnuntai aikana kirjoitettavista jutuista. Jokaiselle merkittiin ajankohta tunnin tarkkuudella ja alustava kirjoittaja työvuorot huomioiden. Toimitsijoita kannustettiin voimakkaasti valmistelemaan heille merkityt jutut niin pitkälle kuin suinkin mahdollista. Kilpailun aikana toimitsijarekrytointi osoittautui onnistuneeksi. Useita juttuja syntyi toimitsijoiden itsenäisen jutulle hakeutumisen seurauksena. Suunnitelmaan täytyi lennossa tehdä pieniä korjauksia ja jokunen juttu keksittiin lisää, mutta kilpailun aikana oli uutistuotannossakin sen verran kiire, että suunnitteluun ei aikaa ollut lauantain klo 13 jälkeen vaan jatkuvasti oli keskityttävä seuraavaan juttuun.

3 pointtia uutistuotannosta.

- Kisapäivien hyvän tuloksen takaa huolellinen suunnittelu ja valmistelu.
- Miksi ja kenelle uutistuotantoa tehdään?
- Kirjoittaminen vaatii osaamista, joten hyvät toimitsijat kantavat pitkälle.

Some

Sometiimi hallinnoi Jukolan kanavia Facebookissa, Twitterissä ja Instagramissa. Sometiimin toiminta pääsi toden teolla käyntiin vasta talvella 2016, jolloin tiimille saatiin osaava vetäjä. Tapahtumaviikonloppuna tiimi toimi esimerkillisesti yhteen uutistuotannon ja kuvatuotannon kanssa ja Jukolan sosiaalisen median toiminta sai paljon ansaittuja kehuja osakseen.

Lähtökohdat some-viestinnälle olivat Louna-Jukolan jäljiltä erinomaiset. Facebook, Twitter ja Instagram olivat vakiintuneet Jukolan some-kanaviksi vahvalla seuraajakunnalla. Youtube oli jäänyt taustalle, lähinnä julkaisualustaksi videoille. Jokaiselle kanavalle oli omat käyttökohteensa. Louna-Jukolalaisilta saatiin paljon hyviä vinkkejä (kts. loppuraportti) somen toiminnasta.

Vastuunvaihto some-viestinnän osalta tehtiin heinäkuun alussa 2015, jolloin viestintäjohtaja otti kanavat haltuunsa. Tässä vaiheessa some-viestinnälle ei oltu löydetty sopivaa vetäjää laajoista etsinnöistä huolimatta.

Loppukesällä 2015 some-tiimille löydettiin vetäjä ja järjestimme toisen ”vastuunvaihtopalaverin” jotta uusi some-vastaava pääsisi hyvin vauhtiin. Valitettavasti hän ei kuitenkaan missään vaiheessa päässyt tehtävien tasalle ja lukuisista lupauksista huolimatta hommat jäivät hoitamatta. Alkutalven ajan viestintäjohtaja pyöritti käytännössä edelleen some-kanavia, minkä seurauksena päivitystahti oli melko harva. Strategiana oli tässä vaiheessa keskittyä ”hittipäivityksiin”, mikä toimikin Facebookissa hyvin. Twitteriin ja Instagramiin olisi talvelle kaivattu enemmän aktiivisuutta.

Kevättalvella somelle löydettiin uusi osaava tiiminvetäjä, joka otti tilanteen nopeasti ja ammattitaitoisesti haltuunsa. Keväällä some-tiimi oli järjestäytynyt siten, että tiiminvetäjän alaisuudessa toimi 3 kanavavastaavaa, yksi kullekin some-kanavalle. Youtubea hallinnoi viestintäjohtaja. Kanavavastaavien avuksi kiinnitettiin sisällöntuottajia, joiden roolia lisättiin tasaisesti kohti tapahtumaviikonloppua. Some-tiimi viesti sisäisesti Facebook-ryhmän välityksellä aktiivisesti tehden keväälle viikottaiset omat suunnitelmat siitä, mitä etukäteen tiedossa olevia kokonaisuuksia kanavissa julkaistaisiin milläkin viikolla. Keväällä linjattiin, että some toimii suomeksi ja englanniksi.

Ennakko-somen (tammi-toukokuu) suunnitelma rakentui ilmoittautumisportaiden ja teaser-videoiden ympärille. Teaserit julkaistiin aina viikkoa ennen jokaista (3 kpl) ilmoittautumisporrasta. Ennen teasereiden julkaisua

kanavia rauhoitettiin hieman ja teaserin ja ilmoittautumisportaan välinen viikko keskityttiin buffaamaan ilmoittautumisporrasta. Muina aikoina talvella jaksotettiin max. 1 ”iso uutinen” someen per viikko. Varsinkin Facebook-seuraajat tuntuivat käyvän keväällä hitaalla ja julkaisuihin tuli tykkäyksiä ja kommentteja tasaisesti jopa parin viikon ajan. Twitterissä viestittiin tiiviimmin ja re-postattiin Jukolaan liittyviä julkaisuja.

Some-markkinointia ei tuotu millään tavalla markkinoinnin yhteistyösopimuksiin. Asiasta saatiin vahvistus vasta talvella 2016 ja kun markkinointi oli näin linjannut, emme alkaneet yhteistyökumppaneiden sisältöä kanaviin haalimaankaan. Tämä helpotti viestinnän työtä eikä kolmansien osapuolien sisältöä lopulta julkaistu laisinkaan. Tässä on jatkoon toki paljon mahdollisuuksia.

Keväällä sovittiin yhteistyöstä #Jukolatiimin kanssa. Yhteistyön tavoitteena oli saada tapahtumalle some-julkisuutta. Toiveena oli, että näkyvyys olisi sijoittunut keskitalveen suosituimpia ilmoittautumisportaita edeltäneeseen tyhjiöön . Tiimi saatiin kuitenkin kasaan niin myöhään, ettei sen some-näkyvyys enää juuri vaikuttanut ilmoittautumisintoon. Tiimin näkyvyys mediassa jäi muutenkin toivottua vaisummaksi ennakkoon.

Keväällä käytiin myös ”selfie-suunnistus”. Julkaisimme viikon ajan päivittäin rastimääreen, jonka mukaisessa paikassa oikealla hashtagilla postattu selfie osallistui arvontaan. Tämä oli jatkojalostettu versio Louna-Jukolan ”some-rasteista”, mutta some-rastien tapaan myös tällä kertaa osallistumisinto jäi vaisuksi. Kilpailukuvia tuli parikymmentä, joista osa oli viestinnän itse laittamia jotta kisalle saataisiin aktiivisuutta. Kisaan liittyen tuli kiittäviä kommentteja. Kisan järjestäminen eivaatinut paljon resursseja, eli se kannatti järjestää. Formaattia kannattaa kuitenkin kehittää, jos järjestetään jatkossa.

Kesäkuun alussa some-aktiivisuudessa otettiin suunniteltu harppaus. Vastuuta jaettiin enemmän sisällöntuottajille ja julkaisuja tehtiin päivittäen. Viikkosuunnitelma tarkentui päivätasolle (aamu- ja iltajulkaisut, väliin jakoja ja re-postauksia). Aiheina olivat ennakkotunnelmat kisakeskuksen rakentumisesta, kisaohjeiden tarkentuminen, uutistuotannon Jukola.comissa julkaisemat artikkelit, muut Jukola-uutisoinnit ja some-käyttäjien luoman sisällön jakaminen. Kaikkiin julkaisuihin pyrittiin liittämään kuva. Tapahtuman lähestyessä uutiset eri medioissa lisääntyivät ja osaan sanomalehtien jutuista ei ehditty mukaan. Useamman päivän vanhaa juttua ei yleensä enää lähdetty jakamaan. Viimeiselle kuukaudelle ennen tapahtumaa olisi hyvä suunnitella mediaseurantaa, jotta kaikki Jukola-jutut saataisiin jakoon tuoreeltaan.

Viikko ennen Jukolaa aloitettiin Instagramissa ”countdown”, jossa tuotiin jäljellä olevien päivien lisäksi ilmi muita Jukolaan liittyviä lukuja. Tätä suunniteltiin muihinkin kanaviin, mutta suunnitteluaika loppui kesken ja tämä toteutettiin hieman puolisuunniteltuna.

Kisaviikon suurin ennakkojuttu oli keskiviikkona paljastettu läpijuoksu. Tämä julkaisu tehtiin viestintäjohtajan ja somevastaavan toimesta, koska asia oli tätä ennen tiedossa vain tiiminvetäjätasolla. Tarkoituksena oli tehdä paljastus suorassa Facebook-lähetyksessä kilpailunjohtajan haastattelussa, josta tiedotettiin somessa etukäteen edeltävänä iltana. Live-lähetys ei valitettavasti toiminut, koska lisätukiasemat eivät olleet keskiviikkoaamuna vielä toiminnassa ja alueella oli paljon talkoolaisia käyttämässä kaistaa. Myöskään mediakeskuksen nettiyhteydet eivät olleet vielä toiminnassa, joten edes varalle nauhoitettua versiota haastattelusta ei saatu ladattua Facebookiin. Kun lupaamastamme lähetyksen alkamisajasta oli menty jo puolisen tuntia yli, laitoimme julkaisun vain tekstin ja kuvan muodossa. Se keräsi silti huiman paljon julkisuutta somessa vielä saman päivän aikana.

Tapahtumaviikonlopulle sometiimille oli tehty selkeä vuorolista siten, että kaikki (myös tiiminvetäjät ja kanavavastaavat) saivat pidettyä riittävän lepovuoron. Tämä osoittautui tärkeäksi ja edellisvuosina tapahtunutta somen ”virran loppumista” ei tullut eteen sunnuntaiaamuna kilpailun ratkaisuhetkillä.

Koko some-tiimi toimi todella erinomaisesti yhteen uutistuotannon kanssa siten, että uutistuotannon jutut saatiin tavoitteiden mukaisesti ensimmäisenä jakoon Jukolan omissa kanavissa. Yhteistyö toimi myös toiseen suuntaan siten, että somessa kuumia aiheita tuotiin toimittajille tietoon juttuja varten. Someen hyödynnettiin myös kääntäjätiimin osaamista lauantaina päivällä, jolloin kääntäjät olivat paikalla saman pöydän ääressä. Somen, uutistuotannon ja kääntäjien yhteistoiminnan suhteen kilpailuviikonloppuna jäi vain hyvää sanottavaa ja somen kautta saatiin paljon hyvää palautetta homman toimivuudesta tämän osalta.

Neljäs tähän tiiviisti liittynyt tiimi oli kuvatuotanto. Kuvien suhteen päätettiin, että tärkeistä hetkistä someen laitettiin vain ”oikeiden kuvaajien” ottamia käsiteltyjä kuvia. Fiilisjuttuihin tapahtuma-alueelta kelpuutetttiin tarvittaessa kännykkäkuviakin. Kuvatuotannossa oli kuitenkin niin paljon kuvaajia, että myös fiilisjuttuihin saatiin suurimmalta osaltaan laadukkaat kuvat. Viikonlopun olosuhteet huomioiden tämä oli onni.

Venlojen viestin aikana huomattiin, ettei kuvatuotanto pystynyt tuottamaan kisakuvia somelle tarpeeksi nopeaan rytmiin vaikka somen tarvitsemat kuvat siirrettiin kuvankäsittelyjonossa aina kärkeen. Asia käytiin tiiminvetäjien kanssa läpi viestien välillä ja sovittiin, että tärkeimmistä hetkistä (lähdöt, maalit ym.) kuvat tuodaan somelle niin nopeasti kuin suinkin mahdollista. Jukolan viestiin parannus oli huomattava ja esim. Jukolan lähdöstä oli laadukas kuva käsiteltynä ja palvelimelle siirrettynä valmiina somen käyttöön tasan 4 minuuttia lähdön jälkeen.

Tiedonvälityskanavana some jäi melko vähälle käytölle tapahtumaviikonloppuna. Myrskyn aiheuttamista ongelmista ei tullut viestinnälle tietoa ja niinpä sitä ei välitetty some-kanavissakaan. Somessa päivystettiin ahkerasti muuta, ulkopuolista tapahtumauutisointia ja niinpä moni tieto liikenne- ja pysäköintitilanteesta tuli viestintään somen kautta. Varauduimme valvomaan ja tarvittaessa puuttumaan aiheeseen liittyvään keskusteluun some-kanavissa (viranomaisasioihin liittyvien huhujen katkaisemiseksi), mutta siihen ei lopulta ollut tarvetta.

Somen tiedotusmahdollisuudet olisi pitänyt käydä etukäteen läpi liikenne- ja turvallisuus (sekä muidenkin) valiokuntien kanssa ja miettiä toimintamallit etukäteen. Tilanteen liikenneväylillä muuttuessa radikaalisti, olisi turvallisuuspäällikön mukaan pitänyt laittaa viestinnän henkilö seuraamaan tilannetta ja raportoimaan kaikki tiedotustarpeet välittömästi viestinnälle. Tätä riskiä ei kuitenkaan osattu tunnistaa etukäteen. Ilman faktatietoa tilanteesta teimme päätöksen olla tiedottamatta liikenteen ongelmista mitään ilman pyyntöä kilpailun johdolta, mikä osoittautuikin vallinneessa tilanteessa parhaaksi ratkaisuksi.

Some-tiimi käsitteli myös kanavien kautta tulevia kysymyksiä ja palautetta. Näitä tuli kiihtyvällä tahdilla tapahtuman lähestyessä ja niihin onnistuttiin vastaamaan lyhyellä viiveellä, yleensä vähintään samana päivänä. Some-tiimi piti listaa yleisimmin kysytyistä asioista ja niiden vastauksista, jolla saatiin moni viesti vastattua. Hankalimmissa asioissa sisällöntuottajilla oli ohjeistus varmistaa aina some-tiimin vetäjältä tai viestintäjohtajalta. Viestintäjohtaja seurasi ennen tapahtumaa Facebookin kautta tulleita viestejä ja vastasi oma-aloitteisesti sellaisiin kysymyksiin, joihin sisällöntuottajilla ei ollut vastausta.

Facebookissa seuraajamäärä kasvoi kanavien haltuunottohetkestä (heinäkuun alku 2015) niiden luovuttamiseen (kesäkuun loppu 2016) n. 31 % (11 800 → 15 500).

Tykkääjämäärää parempaa kasvu oli julkaisujen levikkimäärissä. Lappee-Jukolan suosituin julkaisu keräsi n. 176 000 näyttökertaa Louna-Jukolan suosituimman julkaisun jäädessä alle 64 000 (+ 175 %). Videot olivat selkeästi suosituimpia julkaisuja: 1. After movie (176 000 näyttöä) 2. Jukolan lähtö (122 000 näyttöä) 3. Teaser movie 1 (62 000 näyttöä). Muita n. 60 000 näytön tasolle päässeitä olivat kuva Jukolan lähdöstä ja läpijuoksun julkaisu-uutinen. Tapahtumaa edeltävänä talvena julkaisujen levikki oli keskimäärin 3 – 4-kertainen edellisvuoteen nähden, koska tiiviin julkaisutahdin sijaan keskityimme mielenkiintoisiin, monia kiinnostaviin julkaisuihin.

Twitterin puolella emme päässeet aivan yhtä hyviin tuloksiin kuin Louna-Jukolalaiset. Louna-Jukolassa myös kilpailunjohtaja twiittasi Jukolan kanavaan ahkerasti ja muutkin sisällöntuottajat olivat kovan tason suunnistajia. Lappee-Jukolassa Twitterin sisällöntuottajissa ei ollut todellista suunnistuksen asiantuntijaa, mikä näkyi twiittien kiinnostavuudessa, vaikka seuraajamäärä lisääntyikin.

Instagramissa kasvu oli tasaista.

3 pointtia somesta.

- Organisaation kokoaminen sekä sitouttaminen tehtävä ajoissa ja huolehdittava jaksamisesta.
- Yhteistyö muiden tiimien kanssa oltava saumatonta. Palautetta annettava ja kuunneltava.
- Somen rooli tilanneviestinnässä oltava selvä koko kisaorganisaatiossa.

Kääntäjätiimi

Kääntäjätiimi koostui kolmesta henkilöstä ja avustajina toimineista oikolukijoista. Ennen tapahtumaviikonloppua käännettiin kaikki viralliset ohjeet ja kiinnostavimpia ajankohtaisia artikkeleita. Kilpailuviikonlopun lauantaina kääntäjät toimivat mediakeskuksessa yhdessä uutistuotannon kanssa kääntäen ison osan tuolloin julkaistuista uutisista.

3 pointtia kääntämisestä:

- Kääntäjien lukumäärä oli riittävä käännöstyöhön suhteutettuna.
- Edellisvuoden aineisto on tärkeää ja suunnistussanastosta hyvä apu.
- Materiaali ajoissa kääntäjille.

Kuvatuontanto

Kuvatuotannon vastuulla oli kuvien tuottaminen tapahtumasta muun viestinnän (jukola.com ja some) käyttöön sekä tapahtuman kuvagallerian toteuttaminen. Kuvaajia ja kuvankäsittelijöitä oli mukana tiimissä tiiminvetäjän lisäksi 18. Tapahtumaviikonloppuna kuvatuotanto toimi hyvin yhteen tiimien kanssa ja laadukkaita kuvia viestinnän tarpeisiin oli tarjolla nopealla aikataululla. Ennen tapahtumaa kuvatuotanto olisi voinut olla huomattavasti aktiivisempi valmistelujen ja kuvien tuottamisessa. Nyt ennakkoviestinnässä käytettiin melko paljon arkistokuvia edelliseltä vuodelta, joita onneksi oli hyvin saatavilla.

Alun perin kuvatuotannon tavoitteena oli toteuttaa läpijuoksun yhteyteen kaikki suunnistajat kuvaava palvelu, mutta ajatuksesta luovuttiin keväällä 2016 resurssipulan vuoksi. Järjestelmä tämän toteuttamiseksi on kuitenkin lähes valmiina. Järjestelmän ideana on ottaa kuva leimauksen yhteydessä siten, että linkki kuvaan lisätään lähes reaaliajassa online-tuloksiin.

Kuvaajien rekrytointi onnistui loistavasti Saimaan kamerakerhon kautta, jonka kautta mukaan tuli myös ammattikuvaajia. Ammattikuvaajia käytettiin erityisesti kriittisien tapahtumien (lähtö ja maali) tallentamiseen. Kuvaajien kanssa tehtiin kirjallinen kuvaajasopimus, josta oli kaksi eri versiota. Molemmat sopimukset jättivät kuvan omistuksen kuvaajalle. Erona oli kuvan käyttöoikeus, joka suppeammassa, ammattikuvaajille tarjotussa, sopimuksessa oli rajattu Lappee-Jukolaan ja Lappeen Rientoon. Laajemmassa sopimuksessa käyttöoikeuden sai myös kahden seuraavan Jukolan järjestäjäorganisaatiot.

Kuvaajien aikataulutus oli nyt vain tiiminvetäjän omalla paperilla. Kuvaajille pystyisi jakamaan työvuoron alussa oman aikataulun ja tehtävälistan, tämä helpottaisi heidän työskentelyä. Osana roolitusta huomioitiin eri medioiden eri tarpeet, esimerkiksi somelle kuvat tuli toimittaa mahdollisimman nopeasti. Näin samaa tapahtumaa oli kuvaamassa useampi oma kuvaaja, joista osa oli paikalla pidempää kuin toiset.

Kuvankäsittelyyn oli varattu kaksi tietokonetta, jotka kuitenkin väsyivät kuorman alla. Varsin perusteltua olisi varata kapasiteettia enemmänkin. Koneet oli nyt hankittu omia teitä, koska leasing toimittajalla ei ollut toimittaa sopivaa kalustoa. Koneiden suorituskyvyn on vastattava vielä paremmin niiden käyttöä. Osa kuvankäsittelijöistä sai koulutuksen käytettyyn ohjelmistoon (Adobe Lightroom) vasta tapahtumaviikonloppuna. Kuvankäsittely itsessään oli kuitenkin tuttua, joten henkilöstö selvisi tehtävästään varsin hyvin. Tapahtuman jälkeinen kuvankäsittely oli täysin suunnittelematta ja jäikin osittain tekemättä.

Tapahtuman kuvien jakamiseen käytettiin kuvat.fi-palvelua. Kyseinen palvelu valittiin erittäin monipuolisten kansioiden jako-ominaisuuksien takia. Julkiseen galleriaan valittiin yhteensä noin 300 parasta kuvaa viikonlopulta ja valmisteluista.

3 pointtia kuvatuotannosta:

- Tapahtuman aikana kuvankäsittely on kriittisessä asemassa.
- Lähtö, vaihto ja maali kuvat somelle nopeasti, fiiliskuvilla ei kiirettä.
- Kuvaajat arvostivat kirjallista sopimusta.

Kuvaajaopastus

Kuvaajaopastuksen vastuulla oli kuvausreittien sopiminen ja toteutus sekä kilpailukeskuksissa että maastokierroksilla. Tiimille löydettiin vetäjä vasta syksyllä 2015, mutta kilpailukeskuksen pääreitit oli saatu onneksi sovittua jo valmiiksi kilpailukeskuksen suunnitteluvaiheessa edellisenä kesänä viestinnän johdon toimesta. Metsäkierrosrastien sopiminen jäi liian myöhäiseen vaiheeseen ja kuvausrastit sovittiin ratamestareiden kanssa vasta pari viikkoa ennen kilpailua. Myöhäisen aikataulun seurauksena ohjeistuksia ei ehditty suunnitella ja hioa siinä määrin kuin olisi tarvinnut, josta aiheutui ongelmia yhdellä kuvauskierroksella. Kilpailukeskuksen kuvausjärjestelyt keräsivät pääasiassa positiivista palautetta haastavista kuvausolosuhteista huolimatta.

Valokuvaajille varattu selkeä kulkureitti maalialueen ympäri yleisörastille ja vaihtoalueelle mahdollisti niin median valokuvaajien kuin Lappee-Jukolan omien valokuvaajienkin sujuvan ja omatoimisen liikkumisen. Selkeä kulku-ura oli helppo ohjeistaa mediakeskuksessa ja etukäteen lähetetyllä opaskartalla. Molempien viestien lähdöissä järjestettiin opastetut kiertueet kolmelle eri kuvauspaikalle. Näistä paikoista oli nähtävillä esimerkkikuvat mediakeskuksessa. Selkeästi suosituin paikka oli lähtösuoran päässä sijainnut kuvausteline, jonne mahtui vain rajallinen määrä valokuvaajia. Venlojen lähdön aikana huolestuttiin kuvaajien mahtumisesta lavalle ja mediainfoon tehtiinkin ilmoittautumislista tälle paikalle halukkaille kuvaajille. Jukolan lähdössä kaikki kuvaajat saatiin mahdutettua telineelle ja näin tarjottua kaikille valokuvaajille juuri haluamansa kuvauspaikka lähtöä varten. Lähdön kuvauskierrokset olivat selkeästi suosituimpia kierroksia koko tapahtuman aikana.

Metsäkierrosrastit sovittiin ratamestarien kanssa periaatteella, että jokaiselta osuudelta pääsi kuvaamaan suunnistajia ja viestien kärkeä. Läpijuoksuosuuksille tarjottiin mahdollisuus kuvata yleisörastilta ja viimeisiltä osuuksilta maaliintuloa lähtösuoralta. Kaikille kuvauspaikoille kellotettiin kulkuajat etukäteen ja näiden pohjalta laadittiin aikataulu, joka julkaistiin tuntia ennen kummankin viestin alkua mediakeskuksessa. Koska läpijuoksujen osuuksia haluttiin pitää salassa etukäteen, ei ohjeisiin voitu laittaa esimerkiksi rastikierrosten kestoja ja samalla jätettiin myös mainitsematta minkä tyyppisiä kuvauspaikkoja kierroksilla oli. Tämän olisi voinut ohjeisiin laittaa, jotta kuvaajat olisivat voineet suunnitella kuvauskierroksille osallistumisia ja tarvittavaa välineistöä paremmin. Ajatuksena oli, että tieto läpijuoksusta kerrottaisiin medialle samanaikaisesti kenttäkuulutuksen kanssa, mikä osoittautui hankalaksi koska kuulutu ei kuulunut telttaan sisään selkeäsit.

Maaliintuloon järjestettiin kuvausmahdollisuus suoraan maalisuoran päähän. Kuvaajia oli kolmessa rivissä, ensimmäinen polvella, toinen seisten ja kolmas näiden takana olevalla korokkeella. Rajallisesta valokuvaajien määrästä johtuen tätä varten laadittiin valokuvaajien prioriteettilista. Listan laadinta jäi kuitenkin melko viime tippaan eikä näille kuvaajille saatu selkeästi viestittyä, että he ovat oikeutettuja kuvaamaan tältä kuvauspaikalta.

Valtaosa näistä kuvaajista kuitenkin kuvauspaikalle pääsi ja loput paikat täytettiin nopeusjärjestyksessä. Loput kuvaajat pääsivät kuvaamaan maaliintuloa lähtösuoran varresta. Kuvaajaoppaat hoitivat maalialueen valvontaa jotta sinne ei pääsisi ylimääräistä väkeä. Maaliintulon kuvauksen kulku sovittiin kenraaliharjoituksessa yhdessä maalin vastuuhenkilön kanssa ja tämä sujuvoitti sen toimintaa.

Kulunvalvonnalle maalin kuvauksessa on selkeästi tarvetta, koska jos yksi kuvaaja pääsi johonkin, muut menivät oitis perässä. Venlojen maaliintulon aikaan kuvaajia puski maalikonttien alta rajatulle kuvauspaikalle viime hetkellä ja maaliintulon jälkeen konttien taakse muodostui suunnittelematon ”häröpallo”, joka saatiin rajattua onneksi niin ettei se haitannut muita kilpailijoita. Jukolan maaliintulon yhteyteen kulunvalvontaa tehostettiin eikä rajatulle kuvausalueelle päässyt ylimääräisiä. Konttien taakse muodostuvaa mediamylläkkää ei yritettykään estää vaan keskityttiin rajaamaan se siten, ettei se häiritse muuta kilpailua. Kuvaajaoppaita hyödynnettiin maalin jälkeisessä opastamisessa (sanomanluku jne.) ja tätä toimintaa koordinoivat yhteistyössä kuvaajaopaspäällikkö, viestintäjohtaja, kilpailun johto sekä areenatuotantopäällikkö.

Kuvaajaoppaat kiinnitettiin tiimiin helmi-toukokuun aikana. Puolet tiimistä hankittiin kuvaajaopaspäällikön henkilökohtaisten kontaktien kautta ja puolet saatiin Lyyti-ilmoittautumisten kautta. Osalla oppaista oli henkilökohtaista harrastustaustaa valokuvaamisesta ja tämä helpotti ohjeistuksia esimerkiksi kuvausrasteilla tarvittavista välineistöstä rastikierroksille lähdettäessä. Tässä tiiviimpi etukäteisvalmistelu oman kuvatuotannon kanssa olisi varmasti helpottanut myös oppaita, joilla ei valokuvaustaustaa ollut. Osa oppaista pääsi etukäteen kilpailukeskukseen tutustumaan kulkureitteihin sekä osallistumaan myös kenraaliharjoitukseen ja lopuille koulutukset reiteistä ja ohjeistuksista järjestettiin kilpailupäivän aamuna. Jokainen opas käytettiin omalla kuvauspaikoillaan etukäteen. Oppailta saadun palautteen perusteella metsärasteille liikkumista helpottaisi huomattavasti, jos reitistä saisi edes pienen palan maastokarttaa. Kuvaajaoppaiden runsas määrä mahdollisti kaikille pitkät lepovuorot ja osasta oppaista tuntui, että tekemistä olisi voinut olla enemmänkin. Pienemmälläkin määrällä oppaita olisi tullut toimeen.

3 pointtia kuvaajaopastuksesta:

- Aktiivinen yhteistyö muiden valiokuntien suuntaan mahdollistaa valokuvaajille hyvät olosuhteet.
- Tutustuminen maastoon hyvissä ajoin etukäteen yhdessä oppaiden kanssa.
- Selkeät ohjeet ja aikataulut niin valokuvaajille kuin kuvaajaoppaille.

Mediakeskus (teltta)

Mediakeskuksen telttana oli jo ainakin parissa edellisessä viestissä palvellut teltta Kataja Eventiltä (teltan koko 24 x 12 m). Kalustusta ei otettu telttatoimijalta vaan se haalittiin huolto- ja kenttävaliokunnan toimesta. Valaistuksen telttaan, jätekeräyspisteet ja bajamajat hoiti myös huolto- ja kenttävaliokunta. Huolto- ja kenttävaliokunta myös vastasi teltan pystytyksestä ja kalustamisesta, tosin viestintävaliokunta auttoi kalustamisessa merkittävästi. It-valiokunta toteutti telttaan Wlan-yhteyden ja 40 kiinteää yhteyttä. Sähkövetojen jatkamisen eri pöytäryhmiin hoiti viestintävaliokunta. Äänentoisto ja screenit tulivat areenatuotantovaliokunnan toteuttamana. Screenit toimitti tuotantoyhtiö Kruuva Oy. Ravintolavaliokunta vastasi kylmäkaappien, kahvikoneen ja muiden ravintolatarpeiden toteuttamisesta. Mediakeskuksen visuaalisen ilmeen, somistamisen, mixed zonen, palvelutiskin ja muun aiemmin mainitsemattoman toteutti viestintävaliokunta sisäisesti mediakeskuspäällikön ja mediainfotiimin toimesta.

Kaikkien edellä mainittujen valiokuntayhteistyötä vaativien toimintojen kanssa kannattaa olla ajoissa liikenteessä ja varmistaa, että toiveet menevät perille ja ne rekisteröidään. Viimeisillä parilla kilpailua edeltävällä viikolla on turha esittää uusia toiveita muihin valiokuntiin vaan on hyvin todennäköistä, että kyseisen toiminnon joutuu hoitamaan kokonaan itse.

Mediakeskuksen olosuhteista selkeästi eniten huonoa palautetta tuli bajamajojen (2 kappaletta) täyttymisestä ennen aikojaan. Sijaintia päätettäessä tyhjentämistä ei huomioitu, joskin tyhjentäminen olisi sateen pehmittämällä pellolla jäänyt muutenkin haaveeksi. Näin ollen median wc:t olivat pois käytöstä Jukolan viestin alkuhetkistä lähtien ja media joutui käyttämään pellon laidalla olleita bajamajoja.

Työpisteitä oli oma väki mukaan lukien noin 120 ja ne riittivät kisaviikonloppuna varsin mainiosti. Omalle väelle varattiin kaksi pöytäryhmää teltan kulmasta ja muut pöytäryhmät rauhoitettiin muiden medioiden käyttöön. Kiinteistä nettiyhteyksiä toivoi ennen tapahtumaa puolenkymmentä median edustajaa, lopulta käyttäjiä oli hieman toistakymmentä. Langattomallakin yhteydellä olisi hyvin pärjätty, kunhan se vain on ammattimaisesti ja huolella toteutettu.

Medialle oli mediakeskuksessa olleen pienen tarjoilun lisäksi varattu rajoittamaton lämpimän ruoan tarjoilu talkoolaisravintolassa ja tämä sai useita positiivisia palautteita. Tämä käytäntö on ollut myös aikaisemmissa Jukolan viesteissä käytössä, mutta tiedon puutteesta johtuen se tuli monelle median edustajalle tänä vuonna uutena positiivisena yllätyksenä. Sitä kannattaa ehdottomasti mainostaa, sillä se vähentää merkittävästi sämpylöiden ja muun pikkusuolaisen menekkiä. Mediakeskuksessa tarjolla oli Kahvin ja virvoitusjuomien lisäksi pikkusuolaisia vaihtoehtoja ja hedelmiä.

Mediakeskukseen oli pääsisäänkäynnille tilattu jatkuva järjestyksenvalvonta vahtimaan, että teltassa liikkuu vain sinne kuuluvat. Järjestyksenvalvojat hoitivat kulkulupien tarkastamista hyvin täsmällisesti ja teltassa säilyi hyvin työrauha medialle, kun paikalla ei ollut sateelta suojassa sinne kuulumatonta porukkaa. Välillä jopa ihmeteltiin, miten väljältä teltassa vaikutti, kun edellisenä vuonna varsinkin ruuhkahetkinä teltassa oli paljon myös sinne kuulumatonta väkeä. Vaikka kontrolli tuntui välillä hieman liioitellun tiukalta, rauhoitti se mediakeskusta kummasti siihen käyttöön mihin se kilpailuviikonlopulle on tarkoitettu.

Mediakeskus oli sijoitettu aivan kilpailutoimintojen ääreen ja median edustajilla oli erinomaiset mahdollisuudet seurata kilpailun edistymistä niin screeneiltä kuin teltasta ulos katsomalla. Myös vaihtoon tulleiden kilpailijoiden haastattelumahdollisuuteen oli panostettu aikaisempaa enemmän ja ensi kertaa kokeilussa oli ns. Mixed Zone, jonne kilpailijoita ohjattiin heidän tultuaan emit controllista. Mixed Zone toimi välillä ihan hyvin, mutta etenkin huono sää ja kilpailijoiden numerolappujen puuttuminen hankaloittivat parhaiden urheilijoiden ohjaamista haastattelualueelle. Kilpailijoille oli kisaohjeessa kerrottu Mixed Zonen olemassaolosta ja huonosta kelistä huolimatta he menivät erittäin hyvin toimitsijoiden ohjaamina Mixed Zone -karsinan lävitse. Erillinen haastattelualue, jonne kärkijoukkueet ohjataan, on mielestämme jatkokehityksen arvoinen kokonaisuus, jossa tiivis yhteistyö emit-teltan kanssa voisi tuoda tarvittavan lisän ja urheilijat saataisiin kulkemaan haastattelualueen kautta. Haasteen toki tuo se, että kärkijoukkueet menevät ensin tv-lähetyksen käyttöön ja vapautuvat vasta sen jälkeen muulle medialle. Erillinen haastattelupiste mediateltan ulkopuolella vähentää myös ylimääräistä trafiikkia mediakeskuksen sisällä. Viestintäjohtajan tulee olla erittäin aktiivisesti huolehtimassa, että kilpailukeskusta suunniteltaessa median ja etenkin kuvaajien hyvät kuvausmahdollisuudet huomioidaan muussa suunnittelussa ja niille annetaan riittävä painoarvo.

Mediakeskuksen ohjelmassa oli Venlojen ja Jukolan viestien voittajien haastattelut. Haastattelijoina toimivat ammattilaiset kenttäkuulutuksesta: Antti Örn ja Linus Hoffman ja he hoitivat haastattelut erinomaisesti. Haastattelut aloitettiin noin 30 min voittajien maaliintulon jälkeen, kun selostajat vapautuivat kuulutustehtävistä. Voittajajoukkueet ohjattiin mediainfon vetäjän/kuvaajaoppaiden avustuksella mediakeskukseen odottamaan haastattelun alkamista. Ankkureita sai odotella hiukan kauemmin muiden haastattelujen (WebTV) ja vaihtovarusteiden hakemisen takia. Venloissa haastateltavana oli voittaja ja paras suomalainen joukkue. Jukolan viestissä (onneksi) lavalle saatiin vain yksi joukkue, koska voittaja oli suomalainen. Kahden joukkueen haastattelut ovat tupanneet venymään melko pitkiksi ja niin haastateltavien kuin median mielenkiinto meinaa lopahtaa kesken tilaisuuden, vaikka haastattelija olisi kuinka napakka. Suosittelemme siis harkitsemaan tarkkaan, kuinka suuri joukko mahdollisiin voittajahaastatteluihin kutsutaan.

Mediaparkki (kapasiteetti 150 autoa) noin 1,5 kilometrin päässä mediakeskuksesta keräsi jälleen paljon negatiivista palautetta liian kaukaisen sijaintinsa takia. Kilpailukeskuksen suomilla ehdoilla oli kuitenkin mentävä ja tuota lyhempään matkaan ei tänä vuonna pystytty. Etenkin raskasta kuvauskalustoa kantavat ja iäkkäämmät toimittajat arvostaisivat lyhyttä kulkua parkista, mutta onneksi valtaosa ymmärtää koko ajan kasvavan tapahtuman haasteet ja suhtautuu asiaan ymmärtävästi. Parkkiliput kotimaahan postitettiin ne halunneille ja ulkomaille päädyttiin lähettämään personoitu pysäköintilippu sähköpostilla. Jatkossa näkisimme sähköpostilla lähetettävän lipun järkeväksi, koska akkreditoitumisen loppumisesta kisaviikonloppuun on varsin lyhyt ajanjakso ja useat toimittajat lähtevät matkaan jo kilpailuviikon alussa.

Kaiken kaikkiaan mediakeskus toimi kilpailuviikonloppuna varsin kiitettävällä tavalla pienistä kehityskohteista huolimatta. Avainasemassa stressittömälle kilpailuviikolle ja mediakeskuksen kiireettömälle valmistumiselle oli se, että teltta oli pystytettynä ja valmiina muiden toimintojen rakentamiselle jo kilpailuviikkoa edeltävällä viikolla. Mediakeskuksesta vastaavalle ja hänen tiimilleen suosittelemme töistä vapaan ottamista kilpailuviikolle. Kun keskuksen saa tehtyä valmiiksi rauhassa, saa kilpailuviikonlopusta nautittua aivan toisella tapaa, kuin että lauantaiaamuna vielä tekee kiireessä viimeisiä rakennushommia. Rajapinnat muiden valiokuntien kanssa kannattaa sopia tarkkaan. Esimerkiksi tänä vuonna sähkötyöt teltassa käsittivät pistorasioiden tuonnin teltan sisälle, mutta ei pöydille. Sinällään ei ole väliä tekeekö sen kenttä- vai viestintävaliokunta, mutta ennen H-hetkeä on hyvä olla selvillä kuka tekee, niin kaikelle osataan varata aikaa.

3 pointtia mediateltasta:

- Sovi muiden valiokuntien apua vaativat toiminnot jo hyvissä ajoin talvella.
- Mitä aikaisemmin mediakeskuksen teltta on pystyssä, sitä kiireettömämmin sisältö saadaan rakennettua.
- Hyvin suunniteltu ja tiukahko kulunvalvonta antaa medialle työrauhan ja viime vuodet käytössä olleen teltan kapasiteetti riittää.

Mediainfo

Mediainfo huolehti mediakeskuksen palveluiden tuottamisesta sekä akkreditoituneelle että Jukolan omalle medialle. Koko tiimi (mediakeskuspäällikkö ja tiiminvetäjät) olivat vuonna 2015 Louna-Jukolassa hakemassa oppia järjestelyihin. Lappee-Jukolassa oli käytössä sama teltta ja monin paikoin samat järjestelytavat, joten tiimi pääsi soveltamaan oppimaansa suoraan käytäntöön. Mediakeskuksen palvelut keräsivät runsaasti positiivista palautetta sekä palveluidensa että henkilöstönsä puolesta.

Mediainfon tiiminvetäjien työt pyrittiin jakamaan mahdollisimman hyvin tasan niin suunnittelu- kuin toteuttamisvaiheessa. Toinen vetäjistä asui Jukolapaikkakunnalla ja toinen muualla päin Suomea, joten tästä johtuen jouduttiin tekemään painotuksia tehtävien suhteen. Päätimme, että mediainfon kommunikaatio talkoolaisten kanssa tapahtumaa ennen hoidetaan yhden tiiminvetäjän kautta. Tämä selkeyttää yhteydenpitoa ja etenkin talkoolaisilla on selkeä henkilö kehen ottaa yhteyttä, toisaalta kommunikoinnissa on työkuormaa välillä runsaasti. Viestiminen talkoolaisten kanssa ennen Jukolaa tehtiin pääasiallisesti sähköpostitse ja kommunikoijalla oli oma sähköpostilista talkoolaisia varten. Talkoolaisille lähetettyihin viesteihin laitettiin vastaanottajiksi cc-osioon mediainfon toinen vetäjä sekä mediakeskuspäällikkö, jolloin koko tiimillä säilyi käsitys hyvin missä kommunikoinnissa mennään. Viestintään olisi voitu käyttää myös Lyytiä, jos tiiminvetäjille olisi annettu sen käyttöoikeudet ja -koulutus.

Ensimmäinen yhteinen tapaaminen talkooporukan kanssa oli kenraaliharjoituksessa, johon osallistui seitsemänkymmenestä talkoolaisesta. Tapaamisessa käytiin läpi mediakeskuksen palvelut sekä varsinaisessa kenraaliharjoituksessa kokeiltiin mixed zonelle ohjausta käytännössä.

Mediainfo oli avoinna koko kisaviikonlopun. Perjantaina 17.6. Mediainfo palveli klo 13 - 17 Lappeenrannan kaupungintalolla, jossa oli myös lehdistötilaisuus. Samaan aikaan Raipon mediakeskuksessa oli kuitenkin päivystys, jos jokunen median edustaja sattuisi sinne saapumaan, näitä ilmestyi muutamia koko päivän aikana. Lauantaina Mediainfo palveli kisapaikalla 09 - 24 ja sunnuntaina 00 - 15. Teltan kalustusta päästiin purkamaan noin klo 12 kun paikalla oli enää muutama median edustaja ja infon sulkeutuessa klo 15 kalustus (sähkövedot, somisteet ym.) oli purettu.

Mediainfossa oli työvuorossa kerrallaan 1 - 4 henkilöä ajankohdasta riippuen, sekä toinen tiiminvetäjistä. Yöllä 2 hengen miehitys oli riittävä, samoin sunnuntaiaamuna 1 infohenkilö. Kiireellisimmät ajat sijoittuvat 11 - 18 välille, jolloin oli 3 - 4 henkeä mediaa palvelemassa. Talkoolaisten työvuorot olivat pääsääntöisesti 4 h mittaisia ja vetäjien 6 h mittaisia.

Mediainfosta jaettiin median edustajille ID-kortit ja photoliivit. Lisäksi oli tarjolla yleisohjeita medialle ja kuvaajille, aikatauluja, käsiohjelmia, Lappeenranta-infoa. Photoliivin luovutuksen yhteydessä kuvaaja allekirjoitti lainauslapun. Palauttamattomasti Photoliivistä oli sovittu 80 € maksu.

Info palveli pääsääntöisesti suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Infon henkilökunta vastaili median kysymyksiin ja pyrki ratkomaan ongelmia. Lisäksi tulostettiin lähtölistoja ja tarvittaessa osuus- tai lopputuloksia. Sateisen sään takia kysyttiin muovipusseja ja teippiä kameroiden suojaamiseen, joita tarjosimme parhaamme mukaan.

Mediainfoon oli myös mahdollista jättää säilytykseen rajallinen määrä tavaraa, tätä ei varsinaisesti mainostettu, mutta kysyttäessä tarjottiin mahdollisuus siihen. Muutamat kuvaajat hyödynsivät säilytyspalvelua.

3 pointtia mediainfosta:

- Ylen erikoistoiveet lähtölistojen ja muiden isojen nippujen tulostusten suhteen hyvissä ajoin tietoon, viimeistään perjantaina. Näin selviää la-aamuna helpommalla.
- Infoon asiakaspalveluhenkisiä ihmisiä.
- Tee niin paljon valmisteluita ennakkoon kuin pystyt, niin kilpailuviikonloppu on stressittömämpi. Mediainfon vetäjien olisi hyvä tutustua mediakeskuksen toimintoihin edeltävissä viesteissä, mikäli tiiminvetäjät ovat jo vuotta ennen tiedossa.

Median akkreditointi

Media akkreditointi suoritettiin edellisvuosien tapaan Lyyti-järjestelmän avulla. Mediaa akkreditoitui ennen tapahtumaa noin 154 henkilöä ja kisaviikonloppuna 20 henkilöä. Läheskään kaikkia akkreditointia hakeneita ei suoraan hyväksytty vaan heiltä pyydettiin lisänäyttöä mediastaan ja aikaisemmista julkaisuista. Noin kymmenelle akkreditointia hakeneelle ilmoitettiin, että valitettavasti heille ei voida antaa akkreditointia, mutta toivotettiin heidät siitä huolimatta tapahtumaan tervetulleeksi.

Median akkreditointi aloitettiin huhtikuun alussa ja samaan aikaan lähetettiin aikaisempien vuosien akkreditoituneiden listalta kootulle joukolle (noin 70 henkilöä) erillinen kutsu tapahtumaan, josta he pystyivät suoraan suorittamaan akkreditoitumisen. Tämän lisäksi Jukola.comiin media-osiossa avattiin julkinen ilmoittautumislinkki.

Akkreditointeja käsiteltiin parin viikon välein ja hyväksytyille lähetettiin vahvistusviesti. Epäselville tapauksille laitettiin muutama lisäkysymys, joihin asiallisesti vastaamalla pääsääntöisesti akkreditointi oli selvä. Jonkin verran jouduttiin tekemään päätöksiä olla myöntämättä akkreditointia, mutta akkreditoitumiselle ei asetettu mitään median levikki/seuraaja rajaa, koska suunnistus ja Jukolan viesti tapahtumana on monille pienille medioille erittäin merkittävä tapahtuma.

Akkreditoituminen suljettiin toukokuun lopussa, jonka jälkeen akkreditoitumisia otettiin vastaan enää jälkiakkreditoitumisina kilpailukeskuksessa. Hyväksymiset paikan päällä teki joko viestintäjohtaja tai mediakeskuspäällikkö. Jälkiakkreditoinneissa kynnys evätä tulijan pääsy mediakeskukseen oli suuri ja selvästi akkreditointi tuli annettua muutamille henkilöille, joille se ei olisi kuulunut. Ylimääräiset, eivät työtä tekevät henkilöt mediakeskuksessa häiritsevät varsinaisen median työskentelyä.

Kaikille ennakkoon akkreditoituneille laitettiin ennen tapahtumaa vielä ennakkoinfoa kilpailuviikonlopusta ja mediakeskuksen toiminnoista. Samalla toimitettiin heille myös pysäköintiluvat ja saapumisinfoa. Akkreditoituneelle medialle ei ollut järjestäjän toimesta mitään hotellitarjousta. Tällaisen kyselijöitä oli muutamia.

Akkreditoituessa kysyttiin kuvaajilta ympäripyöreästi toiveita metsäkierroksista, mutta toimivampi tapa voisi olla kysyä toiveita siitä, millaisia kuvauspaikkoja he toivoisivat ja sitten pyrkiä vastaamaan näihin toiveisiin.

Akkreditoinnissa täytyy tehdä yhteistyötä tiiviisti areenatuotannon kanssa, jotta Ylen, tuotantoyhtiön, kuuluttajien ja muun areenatuotannon väen akkreditoinnit tulevat oikein ja kaikkien tietoon. Näistä on hyvä sopia käytännöt hyvissä ajoin ennen akkreditoinnin alkua, että mitä kautta kukin ryhmä hoitaa ilmoittautumisen.

Jos akkreditoituvan median määrä ja mediakeskuksen koko pysyvät nykyisellään, ei ole suurta tarvetta alkaa karsimaan kovalla kädellä akkreditoituvan median määrää. Lisäkysymyksien esittäminen ennen akkreditoinnin hyväksymistä oli aika tehokas tapa karsia sellaisia, jotka eivät tosissaan olleet tulossa tekemään töitä vain pelkästään hyötymään median palveluista tapahtumaan.

3 pointtia median akkreditoinnista:

- Lyyti-ilmoittautuminen hyvä median akkreditoinnissa.
- Akkreditoituneen median määrä on aika vakiintunut ja mediakeskuksen koko riittävä nykyisellään.
- Ylen ja Kruuvan väen huomioiminen: Akkreditoituvat, mutta eivät työskentele mediacenterissä.

Palaute mediapalveluista

Viestinnän tavoite oli ”järjestää tapahtumaa seuraamaan saapuvalle medialle ensiluokkaiset työskentelymahdollisuudet.” Tämän tavoitteen mittaamiseksi akkreditoituneelle medialle laitettiin kilpailuviikon sunnuntaina Lyytin kautta palautekysely, jossa eri kokonaisuuksia pyydettiin arvioimaan asteikolla yhdestä viiteen (5 = paras, 1 = huonoin). Lisäksi toivottiin avoimella osiolla palautetta, jotta kehityskohteet tulisivat selkeämmin esiin. Kysely meni kaikille 154 henkilölle ja vastauksia saatiin 23.

Palaute on listattuna tähän alle.

Median akkreditointi	Mediainfon palvelut	Mediakeskus	Kuvaamismahdollisuudet ja kuvaajaopastus	Yleisarvosana Lappee-Jukolan mediapalveluista	Terveiset järjestäjälle
4	4	5	4	5	Kannattaisi kiinnittää enemmän huomiota siihen, ettei mediakeskuksen lähistöllä ole ämyreitä. Nyt kuulutus toi ajoittain häiritsevää mölyä.
4	4	4	4	4	
3	3	3	3	3	
5	5	4	4	5	
5	5	4	5	5	We would like to thank you for the opportunity to be in the media center. Due to this we were able to capture the most important and interesting moments of the relay and collect material for a small video about our trip to Jukola! We will be glad to see you again next year! Yours faithfully: Tatyana Fomicheva, Konstantin Serebryanitskii and Kirill Gurlev from Saint-Retersburg.
5	5	4	5	5	
5	4	4	4	5	Kiitos hyvin toimi kaikki
4	4	3	2	3	Lisää mahdollisuuksia päästä metsärasteille (kuvaajille). Mediakeskukselle lisää vessoja ja niille huolellisempaa ylöspitoa. Median paikoitus lienee jokavuotinen keskustelunaihe, mutta taas pitää kuvaajana todeta, että 30-40 kilon kantamukset yli kilometrin maastomatkalla ottavat voimille. Ehkä jossain voisi olla jättöpaikka? Plussaa henkilökunnan avuliaisuudesta, roskisten määrästä, wifistä ja voittajien haastattelumahdollisuuksista.
5	5	5	5	5	Kiitos! Hienosti toimi ja järjestelyt ovat vakiintuneet tosi hyvälle tasolle.
5	5	5	5	5	Homma on kehitetty kuntoon. Seuraaville järjestäjille voipi sanoa ettei mitään uutta tarvitse keksiä. Talikaisempena
5	5	5	4	3	Mediakeskus palveluineen oli täyttä priimaa. Median paikoituksesta kuitenkin iso miinus. Varsinkin lauantain sateiden jälkeen auto piti jättää jopa 3km päähän. Onneksi edustin printtimediaa, niin ei ollut niin paljon kannettavaa kuin tv-väellä.
5	5	5	5	5	Opastajat ja toimitsijat mediakeskuksessa neuvoivat kaikessa ja olivat ihanan yhteistyökykyisiä! Listauksen eri osuuksien kuvausajankohdista olisin toivonut saavani etukäteen.
5	5	3	3	4	Parkkipaikka liian kaukana. Monella toimittajalla ainoa vaihtoehto lepoon ja nukkumiseen on oma auto. Mediakeskus huonosti sijoitettu, vaikka tilaa olisi ollut. Kirjoittavat toimittajat kakkosluokassa. Paras palvelu esimerkiksi haastatteluissa oli suunnattu tv- ja radioväelle.
5	5	5	5	5	
5	5	5	5	5	
4	4	4	4	3	Mixed Zone oli ajatuksena hyvä, mutta ei toiminut käytännössä. Sama toimittaja voi haluta kommentin kärjessä tulleelta sekä vaikkapa sijalla 50 vaihtaneelta paikalliselta urheilijalta. Lisäksi alue oli liian ahdas. Tulevien järjestäjien kannattaa ottaa huomioon, että myös kirjoittavat toimittajat haluavat nähdä voittajien maaliintulon ja ensireaktiot sekä kysellä kommentteja tuoreeltaan - tietenkin häiritsemättä kuvaajia. Olisin kaivannut Jukolasta ennakkoon uutiskirjettä tms, johon olisi koottu ilmoittautuneille toimittajille faktoja kilpailusta, esim. osallistujamäärät.
4	4	5	5	4	
4	4	4	3	3	Median akkreditointi voitaisiin hoitaa samalla lailla kuin kutsuvieraiden eli jossain omassa paikassaan (ei info) jolloin ei tulisi sitä jokavuotista ongelmaa, että järkkärit eivät tiedä, ketä voi päästää sisälle. Mediateltta ja tarjoilut oikein hyvät, vessan tyhjennystä ei oltu mietitty. Vaihdon kuvaaminen ja kulkeminen oikein passeli. Telkkariin olisi ollut kiva saada ääni. Kuvausmahdollisuuksia paljon, mutta kaikki eivät olleet hyviä kohteita. Myös salailu kohteista ja mm. läpijuoksusta oli todella tympeää. Ymmrrän kyllä että esim. läpijuoksua ei voi paljastaa ennen kilpailua, mutta tuskin siitä olisi ollut mitään haittaa, jos sen olisi kertonyt esim. osuuden alussa eikä viisi minuuttia ennen jolloin porukka on jo juossut ohi, kun paikalle pääsi. Myös voittajien kuvaaminen ja mm. Jukolan sanoman luku oli hoidettu huonosti. Yleisfiilis mediapäällikön toimista jäi kehnoksi.
5	5	5	4	4	Valokuvauspaikkojen opastuksessa oli puutteita.
5	5	5	4	5	Viime vuonna oli metsässä olevien kuvauskohteiden kuvaukset medialle annettavassa paperissa, eli tyyliin lammen ranta, rastille matkaa 120 m. Tämä auttoi kuvauskohteen valinnassa paljon. Tietysti en tiedä olisiko tätä tietoa voinut saada kysymällä, mutta paperilistaus auttoi paljon oman yön suunnittelua. Kiitos muuten aivan huipusta Jukolasta, ja median huippuhyvästä isännöinnistä ja emännöinnistä. Viipurin rinkelit piristivät mukavasti aamua! :) Muutenkin mediakeskus toimi todellisena tukikohtana sateiden keskellä. Kiitos tuhannesti, ja hyvää kesänjatkoa Jukola-tiimille! Juhani
5	5	5	5	5	Less rain next year ;-)
5	5	3	4	4	Because of the weather it was very dirty around Media centre. There should be more prepared on the ground before Jukola
4,6	4,6	4,3	4,2	4,3	

Lehdistöyhteydet

Lehdistöyhteydet ennen tapahtumaa hoidettiin viestintäpäällikön ja johtovaliokunnan toimesta. Lappeenrantalaisille paikallismedioille yhteyshenkilönä toimi kilpailunjohtaja Juha Heimala. Valtakunnallisiin medioihin liittyvät asiat menivät viestintäjohtajan kautta. Jako toimi melko hyvin, varsinkin kun viestintäjohtaja asui eri paikkakunnalla.

Mediatiedotteita julkaistiin ennen tapahtumaa tärkeimmistä välietapeista, kuten merkittävistä yhteistyökumppanuuksista ja ilmoittautumisen etenemisestä. Tiedotteet herättivät vaihtelevaa mielenkiintoa. Median mielenkiinto alkoi nousta vasta kilpailuviikolla, jolloin puhelinhaastatteluja ja paikallislehden juttuja hoidettiin päivittäin. Jukolan viestin alueellista merkittävyyttä ei saatu tuotua aivan yhtä laajasti esille kuin olisi haluttu. Toisaalta tapahtuman kohderyhmä tavoitetaan nykyisin paljon tehokkaammin sähköisten viestimien kautta.

JUKOLA.COM

Jukola.comin uutistuotannon hoiti keväästä 2016 tapahtumaviikonloppuun uutistuotantotiimi. Sitä ennen uutistuotannon hoiti pääasiassa viestintäjohtaja, joka huolehti myös staattisten sivujen päivityksestä. Eri osioiden julkaisusta tehtiin etukäteissuunnitelma ja sivuston runkohahmotelma. Tässä käytettiin apuna viime vuoden pohjaa.

Sivut julkaistiin Kuopio-Jukolan tienoilla kesällä 2014. Pohjaan teetettiin Tietotempuilla graafinen päivitys vastaamaan tapahtuman ilmettä. Vuonna 2015 oltiin mukana keskusteluissa uuden pohjan tiimoilta, mutta koska olimme jo toteuttaneet vuosipäivityksen (maksullisen) ja tehneet suunnitelmat nykyistä runkoa varten, päätimme olla siirtymättä uuteen pohjaan (käytössä vuodesta 2017 alkaen). Viestinnällä ei ollut varsinaisesti ammattitaitoisia web-hallintaresursseja käytössä, joka myös vaikutti siihen ettemme halunneet käydä pilotoimaan uutta sivupohjaa.

Lappee-Jukolan ilme

Viestintä oli mukana toteuttamassa Lappee-Jukolan ilmettä. Ilmettä ja mahdollista slogania pohdittiin sekä valiokuntien vetäjien että erillisen teematoimikunnan kesken. Yhteisellä päätöksellä syksyllä 2014 päätettiin, ettei tapahtumalle haluta yhtä slogania vaan sen sijaan teema. Luonnon helmaan sijoittuvan kilpailukeskuksen innoittamana teemaksi valittiin ”perinteinen maaseutu”, joka toistui viestinnän eri osa-alueissa.

Lappee-Jukolan graafinen ilme toteutettiin keväällä 2014 yhteistyössä Nitro ID mainostoimiston kanssa. Sitä ennen tapahtumalle oli luotu logo, jonka suunnitteli ja toteutti viestintäjohtaja. Nitro ID:lle annettiin toimeksiantona luoda logon ympärille tapahtuman graafinen ilme ja ohjeistus. Ilmeen demoamiseksi teetettiin Nitro ID:llä tapahtuman yleisesite. Yleisesite saatiin myös sähköisenä Adobe –tiedostona tapahtuman käyttöön. Kaikki tapahtuman ilmeellä tuotettu materiaali pohjautui tuohon yleisesitteen grafiikkaan soveltamalla elementtejä eri tavoin erikokoisissa julkaisuissa (esitteet, lehdet, asiakirjapohjat, sähköiset mainokset, banderollit, sermit, markkinointimateriaali jne.).

Grafiikan soveltamisesta vastasi pääasiassa viestintäjohtaja ja lisäksi erinäisiä töitä teetettiin Granolla. Tämä käytäntö koettiin yleisesti onnistuneeksi. Keväällä 2016 grafiikoiden tuottamisessa olisi tarvittu lisää

graafikkoresursseja. Itse grafiikan tekoa isompi työ oli saada kokoon tarvittavat tiedot eri tahoilta siitä, mitä oikeastaan haluttiin, missä koossa ja missä formaatissa.

Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa

Viestintä teki tiivistä yhteistyötä muiden valiokuntien kanssa ennen tapahtumaa sekä itse tapahtumaviikonloppuna.

Yhteistyössä toteutetut kokonaisuudet:

Viestinnän muille toteuttamia kokonaisuuksia olivat mm:

- Lappee-Jukolan graafinen ilme (yhteistyössä Nitro ID:n kanssa).
- www.jukola.com –nettisivut (Tietotemput)
- Dropbox materiaalipankki järjestäjien tiedonsiirtoon.
- @jukola.com –sähköpostiosoitteiden ylläpito (lopussa myös pääsihteeri)
- Markkinointimateriaalit
    - Roll-upit ja banderollit
    - Yleisesite, mediakortti
    - Nettibannerit eri yhteyksiin
    - Printtimainokset eri yhteyksiin
    - Kisalehden materiaalit (kisalehti + 2 kpl ”Jukola-liitteitä”)
    - Kirjekuoret, asiakirjapohjat, PowerPoint –pohjat jne. jne.
- Kilpailukeskuksen somistemateriaalit
    - Kilpailualueen opaskartat
    - Suuret sermit ja taustat, ruokalistat ym.
    - Opasteet

Muiden valiokuntien viestinnälle toteuttamia kokonaisuuksia olivat mm:

- Mediateltan pystytys, purku, kalustus ja huolto (Kenttä & huolto)
- Mediateltan sähköistys ja verkko (IT)
- Mediateltan ravintolapiste (ravintola)
- Mediateltan TV-ruudut, äänentoisto ja haastattelut (areenatuotanto)
- Mediateltan kulunvalvonta (liikenne ja turvallisuus)
- Toimitsijarekisteri ja -vastaanotto (toimisto)

Kaikki nämä muiden tuottamat kokonaisuudet onnistuivat todella hyvin eikä näistä jäänyt mitään pahaa sanottavaa.

Markkinointiviestintä

Markkinointia tuettiin tuottamalla materiaalia Lappee-Jukolan ilmeellä eri tarpeisiin.

Viestintä sopi teaser-videoiden teosta Sveitsiläisen Puresive Filmsin kanssa. Kolmen teaser-videon julkaisut ajoitettiin aina viikkoa ennen ilmoittautumisportaan sulkeutumista ja ne saavuttivat hyvin huomiota. Koostevideo julkaistiin kilpailun jälkeisenä perjantaina ja se saavutti todella hyvän vastaanoton.

Viestintä hoiti yhteyttä myös Jukolatiimin suuntaan, josta toivottiin positiivista nostetta tapahtuman näkyvyydelle somessa. Tiimin rekrytointiongelmien seurauksena some-näkyvyyttä alkoi tulla vasta ilmoittautumisen viime

hetkillä, noin kuukausi myöhemmin kuin mitä alunperin olimme toivoneet. Jukolatiimin näkyvyys jäi muutenkin odotettua vaisummaksi.

Tilanne- ja kriisiviestintä

Sisäinen viestintä tapahtumaviikonloppuna olisi voinut toimia paremmin. Myrskysään aiheuttamista ongelmista ei saatu viestintään tietoa suoraan muilta valiokunnilta vaikka asiaa tiedusteltiin aktiivisesti useaan kertaan. Saapumisväylän onnettomuudesta sekä peltoparkin sulkemisesta tieto Jukolan viestintään tuli paikallisen sanomalehden nettisivujen kautta, johon muut järjestäjän edustajat olivat aihetta kommentoineet.

Koska viestinnässä ei ollut mitään tietoa aiheesta tai vaihtoehtoisia toimintaohjeita tai toimintasuunnitelmaa, teimme päätöksen olla julkaisematta aiheesta mitään omaa julkaisua jotta emme pahentaisi tilannetta. Viestinnän tavoitteena oli välittää tapahtuman tunnelmaa. Kokonaiskuvan kannalta olisi kuitenkin ollut ensiarvoisen tärkeää, että viestintä olisi pidetty näistä tietoisena.

3 pointtia sidosryhmistä:

- Selkeät vastuut, ohjeet ja aikataulut kaikilla yhteisprojekteihin liittyen.
- Mediakeskuksen valmistelut saa tehtyä ilman stressiä kun asiat hoidetaan ajoissa.
- Koko organisaatiolla pitää olla yhteinen ymmärrys nykyaikaisen viestinnän (erityisesti some) roolista tapahtumassa.

YMPÄRISTÖVALIOKUNTA

Ympäristövaliokunta toimi muiden valiokuntien tukena ympäristöasioihin liittyvissä aihepiireissä. Lisäksi ympäristövaliokunnalle oli määritelty eräitä omia vastuita. Käytännön vastuu tapahtuman eri toimintojen ympäristöasioista oli pääosin asianomaisilla valiokunnilla itsellään. Tarkemmat kuvaukset ympäristöasioiden käytännön toteutuksesta löytyvät siten vastuullisten valiokuntien yhteenvedoista.

Ympäristövaliokunnan kokoonpano

Lappee-Jukolan ympäristöasioiden koordinointivastuu oli ympäristövaliokunnalla. Ympäristövaliokuntaan kuului kaksi henkilöä (Riitta Puurtinen ja Matti Maajärvi). Tämä henkilömäärä koettiin riittäväksi, sillä käytännön vastuut ympäristöasioista jakautuivat Lappee-Jukolan muiden valiokuntien sekä ympäristövaliokunnan kesken. Ympäristövaliokunnan rooli korostui toiminnan suunnitteluvaiheessa. Ympäristöön liittyvien asioiden toteutusvastuu oli pääosin toiminnoista vastuullisilla valiokunnilla.

Ympäristövaliokunnassa toimineilla henkilöillä on ammattinsa puolesta osaamista ympäristöasioihin liittyen. Henkilövalinnoissa noudatettiin siten samaa linjaa kuin Lappee-Jukolan muissakin valiokunnissa – valiokuntien avaintehtäviin valittiin ensisijaisesti sellaisia henkilöitä, joilla on jo olemassa olevaa osaamista vastuualueidensa tehtävistä.

Aikataulu

Ympäristövaliokunta aloitti toimintansa syksyllä 2013. Alla on kuvattu suurpiirteisellä aikajanalla keskeisimmät ympäristövaliokunnan tehtävät järjestelyjen eri vaiheissa.

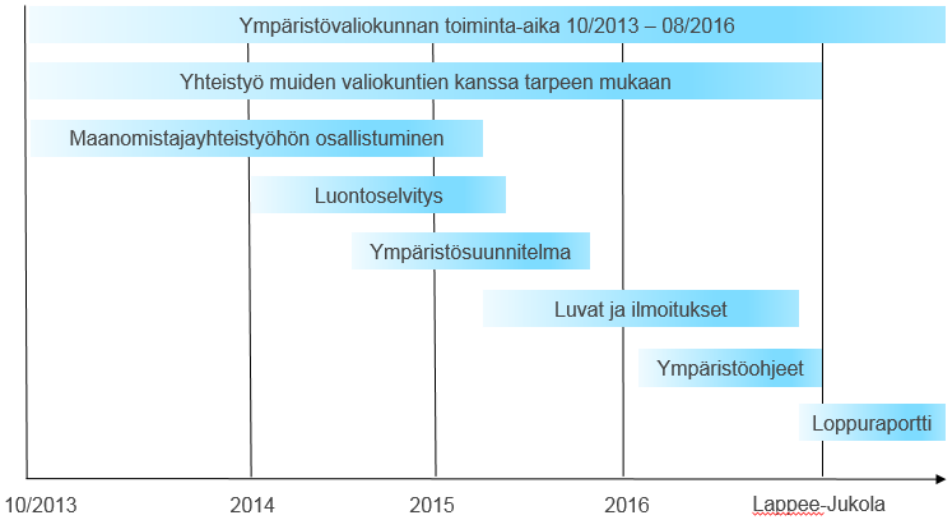

Ympäristövaliokunnan keskeisimmät tehtävät ja tavoite

Keskeisimpiä tehtäviä olivat:

- Tukea Lappee-Jukolan järjestelyorganisaatiota ympäristöasioissa.
- Osallistua tapahtuman ympäristövaikutuksia aiheuttavien toimien suunnitteluun ja toteutukseen yhdessä muiden valiokuntien kanssa.

- Laatia Lappee-Jukolan ympäristösuunnitelma (tapahtuman ympäristöasioiden järjestämistä ohjaava dokumentti).
- Osallistua maanomistaja- ja viranomaisyhteistyöhön.
- Osallistua tapahtumaa varten tarvittavien lupien ja ilmoitusten valmisteluun.

Näiden tehtävien kautta ympäristövaliokunnan tavoitteena oli Lappee-Jukolan hyvä ympäristölaatu, tapahtuman aiheuttamien negatiivisten ympäristövaikutusten ehkäiseminen ja laadukas sidosryhmäyhteistyö. Näin toimien Lappee-Jukolassa tavoiteltiin suunnistuksen ja Jukolan viestin hyvän ympäristömaineen ylläpitämistä ja edelleen parantamista.

Yhteistyö muiden valiokuntien kanssa

Seuraavassa taulukossa ovat ne Lappee-Jukolan valiokunnat ja valiokuntien vastuuhenkilöt, joiden toimintaan ennakolta arvioitiin liittyvän eniten ympäristöasioita.

Valiokunta	Henkilö	Vastuualueet	Puhelin	Sähköposti
Kenttä- ja huolto	Seppo Kylliäinen	Kenttä- ja huoltopäällikkö	0400 756743	seppo.kylliainen@jukola.com
Kenttä- ja huolto	Antti Horppila	Jätehuolto ja kierrätys	0407022363	anttihorppila@gmail.com
Rata	Ari Torniainen	Pääratamestari	0400 852887	ari.torniainen@jukola.com
Liikenne	Antero Pennanen	Liikennevastaava	040 8401442	antero.pennanen@jukola.com
Viestintä	Antti Nousiainen	Viestintäpäällikkö	040 7243935	antti.nousiainen@jukola.com
Ravintola	Elina Särmälä	Ravintolapäällikkö	040 8274667	elina.sarmala@jukola.com
Markkinointi	Harri Kauranen	Markkinointi-päällikkö	0400 553 488	harri.kauranen@jukola.com
Ympäristö	Riitta Puurtinen		040 718 0954	riitta.puurtinen@lappeenranta.fi
Ympäristö	Matti Maajärvi		040 1780889	matti.maajarvi@upm.com

Ympäristövaliokunnan ehkä keskeisimmät rajapinnat olivat kenttä- ja huoltovaliokunta sekä kartta- ja ratavaliokunta. Muista valiokunnista ympäristövaliokunta toimi yhteistyössä varsinkin kilpailun johdon ja viestintävaliokunnan kanssa. Seuraavassa on lueteltu valiokunnittain keskeisimpiä aihepiirejä, joissa ympäristövaliokunta teki yhteistyötä muiden valiokuntien kanssa.

Kenttä ja huolto:

- Jätevesiasiat
- Jätehuoltosuunnitelma ja kierrätyksen ohjeistaminen
- Lappee-Jukolan toimenpidelupa

Kartta ja rata:

- Maaston käytön suunnittelu ja luontoarvot
- Maanomistajayhteistyö

Viestintä:

- Ympäristöasioita koskeva sisällöntuotanto eri medioissa (netti, paikallislehdet)
- Jukola-vieraiden ohjeistaminen ympäristöasioissa

Kilpailun johto:

- Maanomistajayhteistyö
- Viranomaisyhteistyö (luvat, ilmoitukset, Lappeenrannan kaupunki)
- Osallistuminen Lappee-Jukolan järjestelytoimikunnan kokouksiin

Ympäristövaliokunnan toimintaa helpotti huomattavasti se, että Lappee-Jukolan eri toimintojen vetovastuissa oli henkilöitä, joilla oli oman toimialueensa puitteissa ympäristöasioiden osaamista. Monessa käänteessä ympäristövaliokunnan rooliksi riitti kommentoida valmiita suunnitelmia.

Ympäristösuunnitelma

Tapahtumaa varten laadittiin ympäristösuunnitelma. Ympäristösuunnitelman fokuksessa oli Jukolan viestin keskeisten ympäristövaikutusten tunnistaminen. Tämän tavoitteena oli tarjota suuntaviivoja toimintojen käytännön järjestämiselle siten, että ennalta tunnistettuja ympäristövaikutuksia voitaisiin vähentää. Suunnitelmaa käytettiin myös kilpailuorganisaation oppaana ympäristönäkökohtien huomioimiseksi sekä työkaluna viranomaisyhteistyössä (esim. osana toimenpidelupahakemusta).

Ympäristösuunnitelman perustana olivat Jukolan viestin järjestelyohjeet, Suomen Suunnistusliiton Suunnistuskilpailujen ympäristöohjeet, soveltuva lainsäädäntö, aiempien Jukolan viestien hyvät käytännöt ja Lappee-Jukolan järjestelyorganisaation asiantuntemus. Ympäristösuunnitelman rungon laati ympäristövaliokunta. Eri valiokuntien toimintasuunnitelmista poimittiin soveltuvia osia ympäristösuunnitelmaan. Varsinaiset tarkat toimenpiteet kuvattiin eri valiokuntien omissa toimintasuunnitelmissa.

Lappee-Jukolan merkittävimmiksi ympäristövaikutuksia aiheuttaviksi osa-alueiksi (keskeiset ympäristönäkökohdat) tunnistettiin jäte, luonnonarvot, vesi sekä liikenne. Ympäristösuunnitelmassa painotettiin näitä aihepiirejä. Lisäksi ympäristösuunnitelmaan sisältyi sidosryhmäasioita sekä yleisemmän tason toimintaperiaatteita.

Luontoselvitys

Lappee-Jukolan kilpailumaastoa ja kilpailukeskusaluetta koskien tehtiin luontoselvitys alkukesän 2014 aikana. Luontoselvitys perustui aluetta koskeviin viranomaistietoihin, maastoselvitykseen sekä linnuston osalta myös Etelä -Karjalan Lintutieteellisen Yhdistyksen tiedossa oleviin lajihavaintoihin.

Luontoselvityksessä kuvattiin alueen luonnonympäristön yleispiirteet ja luontoarvoiltaan merkittävät kohteet sekä annettiin suosituksia luontoarvojen huomioon ottamisesta tapahtuman suunnittelussa. Maastossa tehdyn selvitystyön painopistealueena olivat luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävimmät luontotyypit ja elinympäristöt. Lajitason asioita havainnoitiin selvityksen yhteydessä, mutta varsinaisia lajistoinventointeja ei tehty. Luontoselvitys teetettiin konsulttityönä ammattiluontokartoittajalla. Lappee-Jukolan organisaatiossa luontoselvitykseen ja sen tuloksiin liittyvät asiat olivat ympäristövaliokunnan vastuulla.

Luontoselvitys ja sen tulokset pidetään luottamuksellisena ja tietoja käytettiin ainoastaan Lappee-Jukolan toiminnan suunnittelussa. Yleisellä tasolla keskeisimmät havainnot selvityksestä olivat:

- Tapahtuma alue on luonnonarvoiltaan tyypillistä etelä-karjalaista metsäluontoa.
- Alueella ei sijainnut luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja alueita tai luontotyyppejä.
- Alueelta havaittiin joitakin metsälain tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä.
- Lisäksi havaittiin joukko muita paikallisesti huomionarvoisia luontokohteita.
- Alueelta havaittiin luontodirektiivin liitteen IV a erityisesti suojeltava laji.
- Merkittäviä linnustohavaintoja ei ollut tiedossa.

Luontoselvityksen tuloksia hyödynnettiin ratasuunnittelussa sekä soveltuvilta osin myös kilpailukeskuksen toimintojen suunnittelussa. Ympäristövaliokunta kävi ratamestariryhmän kanssa läpi luontoselvityksen tulokset suhteessa ratalinjauksiin. Suurin osa arvokkaiksi arvioiduista luontokohteista jäi oletettujen pääasiallisten reitinvalintojen ulkopuolelle ja lisäksi kaksi luontokohdetta päätettiin merkitä kielletyiksi alueiksi maaston sekä kilpailukarttaan.

Riistalle jätettiin kilpailumaastoon kookas suoja-alue, jonne ratoja ei viety. Riistan suoja-alue suunniteltiin yhteistyössä paikallisen metsästysseuran kanssa.

Luvat ja ilmoitukset

Seuraavassa taulukossa on lueteltu Lappee-Jukolan järjestämisessä tarvittuja lupia ja ilmoituksia. Ympäristövaliokunnan toimesta tehtiin meluilmoitus ja haettiin ilmailun rajoittamispäätöstä Trafilta, jota ei kuitenkaan saatu. Toimenpidelupahakemuksessa oli mukana ympäristösuunnitelma sekä useita ympäristöasioihin liittyviä osasuunnitelmia, kuten vesihuolto- ja jätesuunnitelmat.

Lupa / ilmoitus	**Viranomainen**
Meluilmoitus	Lappeenrannan ympäristötoimi
Leirintäaluelupa	Lappeenrannan ympäristötoimi
Ilmailulta rajoitettu alue	Trafi
Toimenpidelupa	Lappeenrannan rakennusvalvonta
Elintarvikkeiden omavalvontasuunnitelma	Lappeenrannan ympäristötoimi
Ilmoitus elintarvikkeiden myynnistä	Lappeenrannan ympäristötoimi
Talousveden näytteenottosuunnitelma	Lappeenrannan ympäristötoimi
Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma	Poliisi, Pelastuslaitos
Sähköverkko	TUKES
Anniskelulupa	AVI
Radiopuhelinliikenne, FM-radiolupa	Viestintävirasto
Musiikinesittämislupa	Teosto (Gramex)

Sidosryhmäyhteistyö

Ympäristövaliokunnan toiminnan kannalta merkittävimmät ulkoiset sidosryhmät olivat maanomistajat sekä viranomaiset. Ympäristövaliokunta osallistui maankäytön lupien hankkimiseen kilpailualueen maanomistajilta kilpailun johdon ja pääratamestarin apuna. Ympäristövaliokunta piti myös kevääseen 2015 saakka kirjaa maankäytön luvista. Tämän jälkeen asia oli pääratamestarin käsissä. Ympäristövaliokunnalla oli vastuita myös Lappee-Jukolaa varten tarvittavien lupien ja ilmoitusten tekemisessä ja yhteistyössä Lappeenrannan kaupungin kanssa. Yhteydet alueen metsästysseuroihin hoiti ratamestariryhmä.

Onnistumisia

+ Ympäristöasioihin liittyen ei ole tätä kirjoitettaessa tullut negatiivista palautetta yhtä tekstiviestipalstan kriittistä kannanottoa lukuun ottamatta

+ Sateisesta säästä huolimatta kilpailun jälkeen ei ollut havaittavissa poikkeavia ympäristövaikutuksia (pl. maaperän pettäminen pysäköinti- ja kilpailukeskusalueilla)

Kehittämiskohteita

- Osallistujille suunnattu ympäristöohjeistus jäi tietyiltä osin viemättä käytäntöön

- Jätteiden lajittelun saaminen toimivaksi tuntuu edelleen olevan haaste. Lajittelupisteillä homma toimii hyvin silloin kun sitä on henkilö ohjeistamassa.

- Kilpailunumerojen hajoaminen sateessa, jonka seurauksena maastoon kertyi roskaa. Numeroita kerättiin pois metsästä kilpailun jälkeen.

TIIVISTELMÄ PUOLUSTUVOIMIEN TUKI LAPPEE-JUKOLALLE

Yliluutnantti Jari Kivelä, Maasotakoulu

Yleistä

Puolustusvoimat toimi Lappee-Jukolan päätukijana sekä toteutti tukitoimet Puolustusvoimien ja Kaukametsäläiset ry:n välisen puitesopimuksen sekä Maavoimien esikunnan ja Lappeen Riennon välisen sopimuksen mukaisesti. Tuen käytännön toteutuksesta vastasi Maasotakoulu sekä Puolustusvoimien johtamisjärjestelmäkeskus. Puolustusvoimien yhteyshenkilönä toimi yliluutnantti Jari Kivelä. Yhteyshenkilö osallistui tapahtuman suunnitteluvaiheessa järjestelytoimikunnan kokouksiin sekä eri valiokuntien palavereihin.

Puolustusvoimien tuki

- Kenttäkeitin (m/85) 4 kpl
- Teuva keitin 7 kpl
- Lämpöastia 30L 30 kpl
- Talousvesisäiliö 1000L 15 kpl
- Puolijoukkueteltta (ml. salkosarja) 400 kpl ml. pystytys, ylläpito sekä purku
- Maastossa tulospalvelun sekä TV -tuotannon tarvitsemien tietoliikenneyhteyksien toteutus
- Maastopisteen perustaminen
- Rakuunasoittokunta avajaisissa
- MPK:n harjoitus viranomaisyhteistyöstä

Puolustusvoimien näkyvyys

Kalustonäyttely

Maasotakoulu toteutti Puolustusvoimille varatulla kalustoesittelyalueella kalustonäyttelyn perjantaina, lauantaina sekä sunnuntaina. Kalustoalueella oli kaluston lisäksi tehtävärasteja sekä Maasotakoulun ja Maanpuolustuskorkeakoulun esittelypisteet. Alueella oli myös Lappeenrannan Sotilaskotiyhdistyksen myyntipiste.

Lähtölaukaus

Puolustusvoimat toteutti sekä Venlojen että Jukolan viestin lähtölaukaukset rynnäkkökiväärin paukkupatruuna-ammunnalla. Venlojen viestin lähdön suoritti eversti Asko Muhonen ja Jukolan viestin kenraaliluutnantti Kyösti Halonen.

Nimikko-osuus

Puolustusvoimien nimikko-osuutena toteutettiin Jukolan viestin kolmas osuus.

Mainokset

Puolustusvoimien ”Suomen suurin kuntokoulu - Finland´s biggest fitness centre” mainokset näkyivät sopimusten mukaisesti Puolustusvoimien kalustoesittelyalueella, maalisuoralla, aitamainoksina, screen tuotannossa sekä TV-rastimainoksina.

Lisäksi sopimusten mukaisesti Puolustusvoimien logo näkyi kilpailun nettisivuilla, käsiohjelmassa, numerolapuissa, toimitsija-asussa sekä lähtö- ja maalikylteissä. Puolustusvoimilla oli sopimusten mukaisesti myös näkyvyys tapahtuman ennakkolehdessä sekä käsiohjelmassa.

Yhteenveto

Puolustusvoimien tuki Lappee-Jukolassa toteutettiin Puolustusvoimien ja Kaukametsäläiset ry:n välisen puitesopimuksen sekä Maavoimien esikunnan ja Lappeen Riennon välisen sopimuksen mukaisesti. Käytännön toteutuksesta vastasi Maasotakoulu sekä Puolustusvoimien johtamisjärjestelmäkeskus. Tuki toteutui sopimusten mukaisesti. Yhteistoiminta eri osapuolten välillä sujui hyvän suunnittelun ja tiiviin yhteydenpidon vuoksi erittäin hyvin.

LIITTEET

Liite 1: Tapahtuma-alueen opaskartta

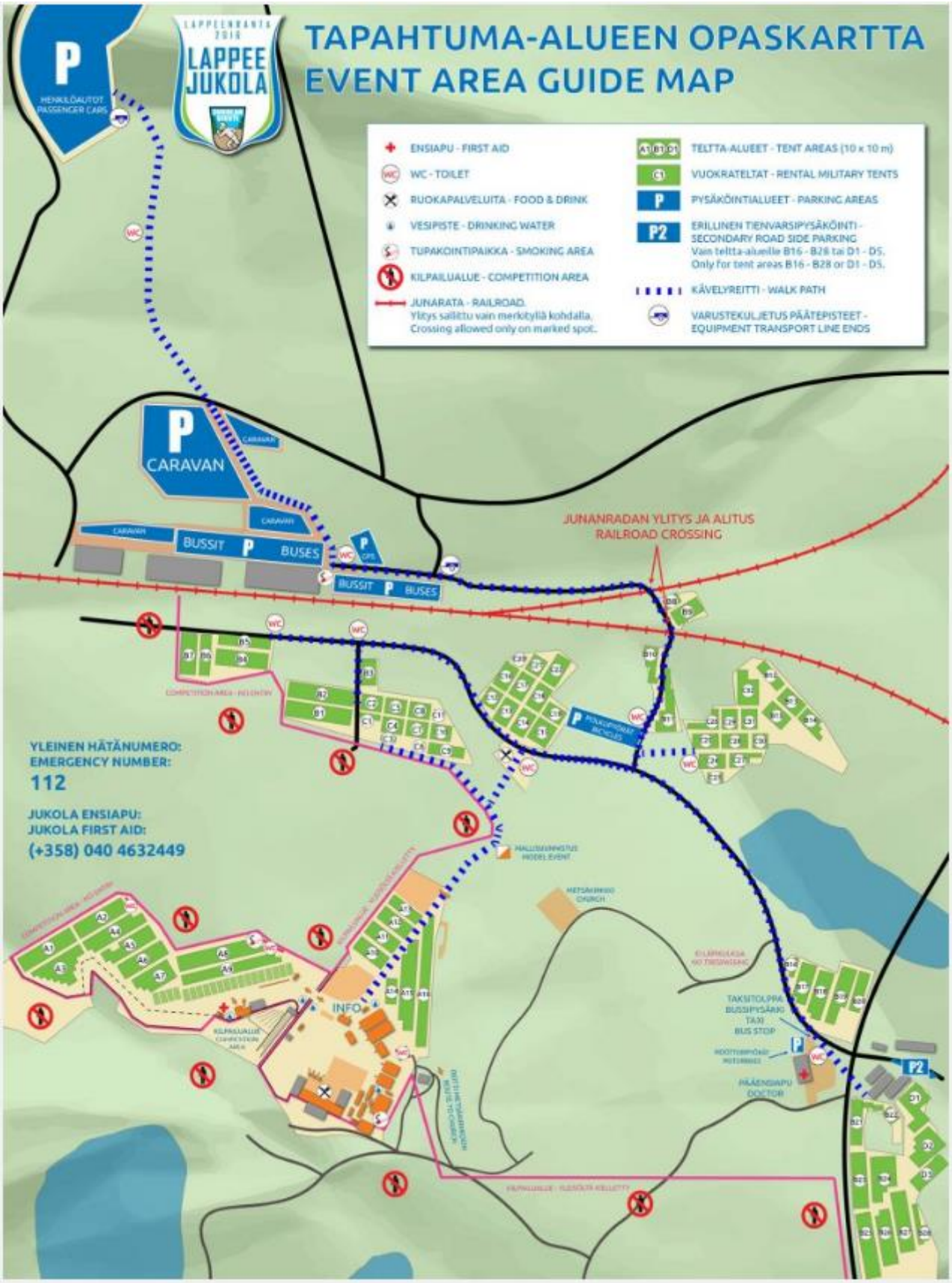

Liite 2: Kilpailukeskuksen opaskartta

Liite 3: Jukolan ja Venlojen viestin hajonnat

Jukolan Viestin hajonnat ja ratojen merkinnät

1. OSUUS	2. OSUUS	3. OSUUS	4. OSUUS	5. OSUUS	6. OSUUS	7. OSUUS
J101_AAA1	J201_AAA22	J301_AA52	J401_AA4	J501_AA4	J601_A64	J701_A6512
J102_A6A1	J202_AAA27	J302_AA55	J402_AA5	J502_AA5	J602_A65	J702_A6517
J103_AA61	J203_AAA32	J303_AA72	J403_AA6	J503_AA6	J603_A66	J703_A6572
J104_AAA7	J204_AAA37	J304_AA75	J404_A64	J504_A64	J604_A74	J704_A6577
J105_A6A7	J205_AA622	J305_A652	J405_A65	J505_A65	J605_A75	J705_A6712
J106_A661	J206_AA627	J306_A655	J406_A66	J506_A66	J606_A76	J706_A6717
J107_A667	J207_AA632	J307_A672	J407_6A4	J507_6A4	J607_664	J707_A6772
J108_AA67	J208_AA637	J308_A675	J408_6A5	J508_6A5	J608_665	J708_A6777
J109_ACA1	J209_A6A22	J309_AC52	J409_6A6	J509_6A6	J609_666	J709_A7512
J110_ACA7	J210_A6A27	J310_AC55	J410_664	J510_664	J610_674	J710_A7517
J111_AC61	J211_A6A32	J311_AC72	J411_665	J511_665	J611_675	J711_A7572
J112_AC67	J212_A6A37	J312_AC75	J412_666	J512_666	J612_676	J712_A7577
J113_6AA1	J213_A662 2	J313_6A52	J413_CA4	J513_CA4	J613_C64	J713_A7712
J114_6AA7	J214_A6627	J314_6A55	J414_CA5	J514_CA5	J614_C65	J714_A7717
J115_6A61	J215_A6632	J315_6A72	J415_CA6	J515_CA6	J615_C66	J715_A7772
J116_6A67	J216_A6637	J316_6A75	J416_C64	J516_C64	J616_C74	J716_A7777
J117_66A1	J217_ACA22	J317_6652	J417_C65	J517_C65	J617_C75	J717_66512
J118_66A7	J218_ACA27	J318_6655	J418_C66	J518_C66	J618_C76	J718_66517
J119_6661	J219_ACA32	J319_6672	J419_DA4	J519_DA4	J619_D64	J719_66572
J120_6667	J220_ACA37	J320_6675	J420_DA5	J520_DA5	J620_D65	J720_66577
J121_6CA1	J221_AC622	J321_6C52	J421_DA6	J521_DA6	J621_D66	J721_66712
J122_6CA7	J222_AC627	J322_6C55	J422_D64	J522_D64	J622_D74	J722_66717
J123_6C61	J223_AC632	J323_6C72	J423_D65	J523_D65	J623_D75	J723_66772
J124_6C67	J224_AC637	J324_6C75	J424_D66	J524_D66	J624_D76	J724_66777
J125_CAA1	J225_6A A22	J325_CA52				J725_67512
J126_CAA7	J226_6A A27	J326_CA55				J726_67517
J127_CA61	J227_6A A32	J327_CA72				J727_67572
J128_CA67	J228_6A A37	J328_CA75				J728_67577
J129_C6A1	J229_6A 622	J329_C652				J729_67712
J130_C6A7	J230_6A 627	J330_C655				J730_67717
J131_C661	J231_6A 632	J331_C672				J731_67772
J132_C667	J232_6A 637	J332_C675				J732_67777
J133_CC61	J233_66A 22	J333_CC52				J733_C6512
J134_CC67	J234_66A 27	J334_CC55				J734_C6517
J135_CCA1	J235_66A 32	J335_CC72				J735_C6572
J136_CCA7	J236_66A 37	J336_CC75				J736_C6577
	J237_66622					J737_C6712
	J238_66627					J738_C6717
	J239_66632					J739_C6772
	J240_66637					J740_C6777
	J241_6CA 22					J741_C7512
	J242_6CA 27					J742_C7517
	J243_6CA 32					J743_C7572
	J244_6CA 37					J744_C7577
	J245_6C622					J745_C7712
	J246_6C627					J746_C7717
	J247_6C632					J747_C7772
	J248_6C637					J748_C7777
	J249_CA A22					J749_D6512
	J250_CA A27					J750_D6517
	J251_CA A32					J751_D6572
	J252_CA A37					J752_D6577
	J253_CA 622					J753_D6712
	J254_CA 627					J754_D6717
	J255_CA 632					J755_D6772
	J256_CA 637					J756-D6777
	J257_C6A 22					J757_D7512
	J258_C6A 27					J758_D7517
	J259_C6A 32					J759_D7572
	J260_C6A 37					J760_D7577
	J261_C6622					J761_D7712
	J262_C6627					J762_D7717
	J263_C6632					J763_D7772
	J264_C6637					J764_D7777
	J265_CCA 22					
	J266_CCA 27					
	J267_CCA 32					
	J268_CCA 37					
	J269_CC622					
	J270_CC627					
	J271_CC632					
	J272_CC637					

1. osuus 4*36 = 144
2. osuus 2*72 = 144
3. osuus 4*36 = 144
4. osuus 6*24 = 144
5. osuus 6*24 = 144
6. osuus 6*24= 144
7. osuus 2,25*64 = 144

Venlojen Viestin hajonnat osuuksittain

1. osuus	2. osuus	3. osuus	4. osuus	Ratave.
V101	V201	V301	V401	AAAA
V102	V202	V302	V402	ABAA
V103	V203	V303	V403	AABA
V104	V204	V304	V404	AAAB
V105	V205	V305	V405	ABBA
V106	V206	V306	V406	ABAB
V107	V207	V307	V407	AABB
V108	V208	V308	V408	ABBB
V109	V209	V309	V409	BAAA
V110	V210	V310	V410	BBAA
V111	V211	V311	V411	BABA
V112	V212	V312	V412	BAAB
V113	V213	V313	V413	BBBA
V114	V214	V314	V414	BBAB
V115	V215	V315	V415	BABB
V116	V216	V316	V416	BBBB
V117	V217	V317	V417	CAAA
V118	V218	V318	V418	CBAA
V119	V219	V319	V419	CABA
V120	V220	V320	V420	CAAB
V121	V221	V321	V421	CBBA
V122	V222	V322	V422	CBAB
V123	V223	V323	V423	CABB
V124	V224	V324	V424	CBBB
V125	V225	V325	V425	DAAA
V126	V226	V326	V426	DBAA
V127	V227	V327	V427	DABA
V128	V228	V328	V428	DAAB
V129	V229	V329	V429	DBBA
V130	V230	V330	V430	DBAB
V131	V231	V331	V431	DABB
V132	V232	V332	V432	DBBB

Osuudet 1. ja 3. ovat hajontapareina, samoin osuudet 2. ja 4.